

ΝΕΑΜΟΝΗΣΙΑ.

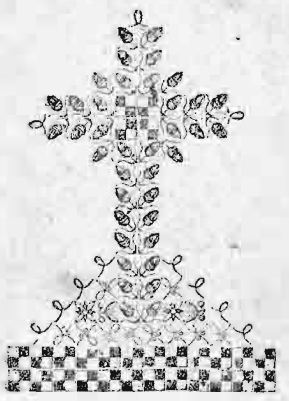
3014

ΤΑ

ΜΕΝΑΙΩΝΙΑ.

ΔΥΟ ΒΙΒΛΙΑ,

Ὧν τὸ μὲν ά. ἐκδοθὲν τῷ 1804 ὑπὸ τοῦ ἱεροδιδασκάλου Νικηφόρου, τὸ δὲ β'. συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου Γρηγορίου Φωτεινοῦ, συνεξεδόθη μετὰ τοῦ ά. διορθωθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ.

ΕΝ ΧΙΩ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. Μ. ΠΡΟΚΙΔΟΥ.

1865.

Τὸν ἑαυτοῦ αὐτῶν ἐξαγγελεῖ Ἐκκλησία.
(Σιρὰχ μδ'. 15).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Νικηφόρος ὁ Χῖος ἱεροδιδάσκαλος ἐξέδωκεν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1804 ἱερὰν ἀκολουθίαν τοῖς ὁσίοις πατράσιν ἡμῶν Νικήτᾳ, Ἰωάννῃ καὶ Ἰωσὴφ, οἵτινες ἐν τῷ τοῦ Προβατίου σπηλαίῳ ἐβίουν ὁσίως, ἐκεῖθεν δὲ θείᾳ τινὶ νεύσει καὶ τὴν θείαν εἰκόνα εὗρον τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐπὶ μυρσίνης, καὶ τὴν Νεαμονὴν ἐκ βάθρων ἐδομήσαντο ἐν μέσῃ τῇ Χίῳ, ἀδραῖς δαπάναις τοῦ Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου· ἣ προσέθετο καὶ τὴν τῶν εἰρημένων Ὁσίων βιογραφίαν, καὶ ἱστορίαν τῆς Νεαμονῆς, καὶ περιγραφὴν τοῦ θείου ναοῦ, καὶ θαύματά τινα τῆς Νεαμονήτιδος Θεοτόκου παράδοξως ἐκτελεσθέντα. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βιβλίον ἐξέλιπεν πρὸ πολλοῦ, συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην νέας ἐκδόσεως, καί τοι τὸ πολυδάπανον τοῦ ἔργου, καὶ τὸ δύσκολον τῆς ἐπιχειρήσεως, δειλιῶντες, ἠλείφθημεν πρὸς τὸν ἀγῶνα, ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν λιταῖς τῶν Ὁσίων καὶ τῆς προστάτιδος ἡμῶν Θεοτόκου θαῤῥοῦντες. Οὕτως οὖν ἐνισχυθέντες τῇ γνώμῃ, τὸν βίον τοῦ συγγραφέως Νικηφόρου ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βίβλου προσθέντες, εἰς τὰ πρόσω οὐ πολλὰς προσθήκας ἐποιησάμεθα, εἰμὴ τέσσαρα στιχηρὰ ἐν τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ, καὶ τοὺς ἐθιζομένους τῶν στίχων μεταξὺ τοῦ ὑπομνήματος καὶ τοῦ οἴκου, ἐλλείποντας. Μετεποιησάμεθα δὲ προτροπῇ ἐμμούσων τινῶν ἐπὶ τὸ εὐηχότερον καὶ τὸ κοντάκιον, καὶ ἀπολυτίκιον, προσθέντες καὶ δεύτερον εἰς δ'. ἦχον. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν

ἀσμαπικὴν ἀκολουθίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πρόλογοι, καὶ βιογραφίαι, καὶ θαύματα, καὶ ἱστορούμενα τῆς Μονῆς, καὶ περιγραφαὶ τοῦ ναοῦ ἦσαν γεγραμμένα, εἰς ὕφος μὴ ἀρέσκον τὴν σήμερον, προτροπῇ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν ἱεράρχου Κυρίου Γρηγορίου, τοῦ Βυζαντίου, μετηνέχθησαν εἰς τὸ ὕφος, ὃ παρὰ τοῖς λογίοις ἐθίζεται σήμερον, τὸ σεμνότερον δ' ἐθηρεύσαμεν, ὡς ἐπὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μᾶλλον ἐμπρέπον. Ἀλλ' ἐπειδὴ βαδίζομεν ὁσημέραι, μὴ φθάσαντες ὅμως ἔτι, ἐπὶ τὰ κρείττω τῆς γραφομένης γλώσσης, πολλὰ διαφεύγουσι ἡμῖν εἰς τὸ γράφειν, ὅτι ἡ πρὸς τοῦτο τρίβος ἀστάθμητός ἐστι καὶ ἀνώμαλος ἔτι. Ἐτολμήσαμεν ὅμως ἐν τούτοις καὶ πολλὰς γραμματικὰς διορθώσεις, προσθέντες εἰς τὰ θαυμάσια τῆς Θεοτόκου καὶ δύο νεώτερα, τὸ τῆς εὑρέσεως τῆς παλαιᾶς ἁγίας εἰκόνος, καὶ τὸ διὰ τῆς Θεοτόκου ὑγιᾶ φυλαχθῆναι τὸν κατὰ κρημνοῦ πεσόντα Μιχαὴλ τὸν Φραγκάκην. Ὅλον δὲ τὸ β'. βιβλίον συνεθέμεθα, ἵνα πᾶσι ποιήσωμεν γνωριμώτερα τὰ τὴν Μονὴν ἀφορῶντα, καὶ τὰς κτήσεις αὐτῆς καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, ἀσχάλοντες, ὅτι οὐδὲν εὕρομεν τῶν χρυσοβούλλων ἢ τῶν σιγγιλίων τῶν παλαιῶν, ἢ τῶν χειρογράφων ἐκείνων τῶν ἐν μεμβράναις, ἐξ ὧν ἔβριθεν ἡ Μονή. Ἀλλὰ τὶ μάτην θρηνοῦμεν διὰ τὰ μηκέτι σωζόμενα. Ἵλεως ἡμῖν εἴη ὁ Θεὸς ἁμαρτάνουσιν, ἵνα μὴ, πρὸς ἃ πεπόνθαμεν, καὶ αὖθις ἕτερα πάθωμεν. Ἐν τῷ δευτέρῳ τοίνυν βιβλίῳ ἐπεχειρήσαμεν συνάψασθαι τὸν μίτον τῆς Νεαμονικῆς ἱστορίας, ὁπόθεν ἐξέκοψεν αὐτὸν ὁ ἱερὸς Νικηφόρος. Διελάβομεν οὖν τινα τῶν ὑπ' ἐκείνου παραλειφθέντων, καὶ ἐξαιρέτως, ἃ κέκτηται ἡ μονὴ, ὁπόσα, ὁποῖα, ὁπόθεν, ἐν τίσι τόποις, ἐξακριβώσαντες ταῦτα ὅσον δυνάμεως καὶ γνώσεως εἴχομεν πρὸς αὐτά· ἐπειδὴ ὁ Νικηφόρος οὐδὲν περὶ τούτων ἐφρόντισεν, ὡς ἀγαπῶν ἀείποτε τὰ πνευματικά, περὶ ὧν εἰργάσατο μόνον, ὡς ἐπουσιώδη παριδὼν τὰ μὴ πρὸς τὸ πνευματικὸν ἀφορῶντα. Ἐν τούτοις οὖν ἀσχοληθέντες κυρίως, ἐξιστορήσαμεν ἐν συνόψει καὶ τὰ δεινὰ, ἅπερ ὑπέστη ἐπὶ Μαμωνίδων

ἡ μονὴ, πλαγίως δέ πως καὶ τὰ ἐν τῇ ἁλώσει τοῦ 1822 καὶ 1827—8, ὑποδηλώσαντες, ὅτι πολλὰ ἐτραυματίσθη τότε ἡ μονὴ, καὶ πολλὰ τῶν τραυμάτων τούτων τὰ μέν εἰσι δυσίατα, τὰ δ' ὅλως ἀνιάτρευτα δι' αὐτήν. Κατεδείξαμεν δὲ καὶ τίνι τρόπῳ ἐκυβερνᾶτο, ἐξότου ἐγένετο ἰδιόρρυθμος, ἐμπεριγράψαντες συλλήβδην τὰ ἑαυτῆς κτήματα, ὁρίσαντες τὰς περιοχὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ὀργυιὰς τῶν ἡμέρων ὡς ἔγγιστα ἐξαριθμήσαντες, ὅπως εὐδηλον γένηται, ὅτι μηδὲ τὸ χιλιοστὸν τῆς ἡμέρου Χίας γῆς κέκτηται ἡ μονὴ, τῆς ἀγρίας ἐξαιρουμένης· καὶ ἵνα μὴ στομφάζωσί τινες τοῦ λοιποῦ ματαιότερόν τε ἢ δυσμενέστερον, ὅτι τὸ τρίτον τῆς Χίου νέμεται ἡ Νεαμονὴ, ὑποθετικά τε καὶ ἀναπόδεικτα φάσκοντες. Οὐ παρίδωμεν δὲ οὐδὲ τὰς βουνώδεις ταύτης καὶ δοσκησίμους, ἀλλὰ σὺν τῇ περιοχῇ τῆς μονῆς διεγράψαμεν καὶ ὁρίσαμεν καὶ ταύτας ὡς οἷόν τε, οὐ μόνον διὰ μαρτυριῶν ἀδιστάκτων, ἀλλὰ διὰ παλαιοχωδήκων μᾶλλον, οὓς ἐξέβρασεν ἡμῖν ἡ ἁλμυρὰ θάλασσα τοῦ τρομεροῦ κλύδωνος τῷ 1822. Ἐν αὐτῷ διηγούμεθα τὰ πάντα πάντοτε ἐν συνόψει καὶ τὰς δυσκολίας, ἃς ἀπήντησεν ἡ μονὴ, ἀναλαμβάνουσα τὰ ἑαυτῆς, ὁπότε ταύτη τε καὶ τοῖς ἄλλοις Χίοις ὁ Βασιλεὺς ἀμνησικακῶν ἐδωρήσατο τὰ κεκτημένα, ἅπερ ἐν τῷ πολέμῳ ἀπώλεσαν· καὶ ὅτι ἐν τοῖς κτήμασι τῆς Μονῆς ἐζήτουν οἱ καλλιεργηταὶ δικαιώματα, ἀλλαγὴν συστήματος, σφετερισμούς, καὶ ἄλλα, ὁπόσα ἐν σελίδι 276 ἐπαριθμεῖ ὁ Πατριάρχης συνοδικῶς, ἀποτρέπων τε καὶ ἐπιτιμῶν τοὺς καταπατοῦντας τὰ δίκαια καὶ προνόμια τῆς μονῆς, καὶ βλάπτοντας αὐτὴν ὁπωσδήποτε. Διεδηλώσαμεν οὖν, ὅτι πολλάκις διὰ ταῦτα δεινῶς ἐπολέμησε τὴν μονὴν ἡ πλεονέκτις ἰδιοτέλεια, καὶ πολλὰ πολλαχοῦ ἐγκατέκρυψεν ἱεροσύλως Νεαμονήσια κτήματα, καὶ ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν ἐν τῷ Δαφνῶνι ὑπερέβη πᾶν μέτρον καὶ ὅριον, ἔνθα ἱστορικώτερον διηγούμεθα, ὅτι συνεχῶς ἐκπλέοντες πρὸς τὴν τῶν ἀπολολώτων ἀνάκτησιν, πολλοῖς προσεκρούομεν σκοπέλοις, καὶ ὥσπερ

εἰς ἄξενόν τινα πόντον ἐναυαγοῦμεν, καὶ τὸ ζῆν πολλάκις ἐκινδυνεύομεν· ἤδη δὲ καὶ τὸν φανὸν πρὸς τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἀνάψαντες, καὶ εἰσχωρήσαντες εἰς τὸ μέσον τούτου πλησίστιοι, αἰσθανόμεθα, ὅτι κατεσθίει τὰ τῆς ἀγκύρας καλώδια ἡμῖν ἀδηφάγος ἰδιωφέλεια, ἣν δαμάσειεν ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια, ὁ τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ πεποίθαμεν! Μετὰ δὲ ταῦτα καθορῶντες τὸν χρόνον, ὅτι καταβροχθίζει ἀπαύστως καὶ ἃ κατέλιπεν ἡμῖν παλαιόγραφα, ὥσπερ τὰ οἰκεῖα τέκνα ὁ μυθολογούμενος Κρόνος, τὴν διὰ τῆς τυπογραφίας σωτηρίαν αὐτῶν ἐμηχανησάμεθα, οὐκ ἄχρηστον ἱστορικὴν ὕλην τῇ τε μονῇ καὶ τῇ νήσῳ ἐπισυναγαγόντες ἀνέκδοτον, ἐξ ἧς πολλαὶ Χῖαι γίνονται καταφανεῖς ἐπωνυμίαι, καὶ σωζόμεναι ἔτι καὶ ἐκλιποῦσαι, καὶ πολλὰ ἱστορικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα μέχρι τοῦδε ἄγνωστα καὶ ἀνέκδοτα, ἐν οἷς ἔτι προσμαρτυρεῖται καὶ τίνι τρόπῳ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν μονὴν αἱ πολλαὶ τῶν οἰκείων αὐτῆς κτήσεων, αἱ σωζόμεναι σήμερον. Οὐ μόνος δ' ὁ χρόνος, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀλιγωρία, καὶ ἡ ἀπρονοησία, τὰ διασωθέντα τῶν παλαιογράφων κατέστησαν δυσεπίβατα ὅλως, καὶ ἀμύθητος ἡμῖν ὁ πόνος πρὸς ταῦτα, διά τε τὸ δυσανάγνωστον φύσει καὶ σεσηπὸς καὶ λελωβημένον, ἐν πολλοῖς δὲ καὶ τὸ ἀδαὲς καὶ ἀδέξιον. Ἐξεδώκαμεν δὲ μετὰ ταῦτα καί τινα τῶν νεογράφων, παλαιόγραφα μὲν τὰ πρὸ τῆς Χίας ἁλώσεως, νεόγραφα δὲ τὰ μετ' αὐτὴν ὀνομάσαντες, ἐν οἷς προεταξάμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν παλαιῶν πατριαρχικῶν σιγγιλίων, ὃ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνων ἐκτησάμεθα τῷ 1832, μεθ' ὃ καὶ τὸ προμνησθὲν ἐπιτίμιον, καὶ τὰς μεταφράσεις τριῶν βασιλικῶν φιρμανίων προσεθέμεθα ἐν ὀλίγοις, καὶ παραλειπόμενά τινα τοῦ πρώτου βιβλίου, μεθ' ἃ καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους ἐβιογραφήσαμεν τῶν Νεαμονησίων, καὶ τοὺς βασιλεῖς Κωνσταντῖνον, Ζωὴν καὶ Θεοδώραν, τοὺς κτίτορας τῆς μονῆς, συγκαταχωρήσαντες καὶ τὰ Χῖα χωρία, ὅπως δείξωμεν ἐν τίνι ἔχει, καὶ ἐν τίνι οὐκ ἔχει κτήματα ἡ μονή. Ἵνα δὲ μὴ δόξωμεν τοῖς ἀνθρώποις ἀντὶ

χρυσοῦ ἀπέφθου χαλκὸν εὐτελῆ διανέμειν, καὶ τὰς δεούσας ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἐχαράξαμεν μαρτυρίας πρὸς τὸ ἀκιβδήλον, καθάπερ ἐπισήμῳ σφραγίδι ταύταις χρησάμενοι. Πεπόνθαμεν δ' οἷα πάσχουσιν ἀτυχεῖς γεηπόνοι, μικροῦ καὶ λυπροῦ λαχόντες, καὶ πετρώδους χωρίου, ὁπόθεν ἱδρῶσι καὶ καμάτοις πολλοῖς, ὀλίγους καθάπερ ἡμεῖς, ἐπισυνάγουσι τοὺς καρπούς· τῶν γὰρ ἐκ ταύτης τῆς ἀρούρας καρπῶν τὸ πλέον καὶ κάλλιον ἐταμιεύσατο ἡμῖν ὁ ἱερὸς Νικηφόρος· ἡμεῖς δὲ τὰ κεχερσωμένα ἐκγεωργήσαντες τῆς δὲ ἐν μακροῖς ἀγῶσι, βραχέα τινὰ ἐπὶ τῶν καρπῶν τοῦ Νικηφόρου προστίθεμεν σκολυμάτια, ὥσπερ ἀρτύματα· ἃ δέξασθ' εὐμενεῖς, καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀπαντώμενα λάθη ἢ ἐκ παραδρομῆς ἢ ἐξ ἀγνοίας, σύγγνωτε, ὅτι ἀλάνθαστον τυγχάνει καὶ πανδαῆμον μόνον τὸ θεῖον, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τῷ 1864. Ἐν Νεαμονῇ,

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ.

ΒΙΟΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΝΕΑΜΟΝΗΣΙΟΥ.

Νικηφόρος, ὁ τῆς βίβλου ταύτης πατήρ, Χῖος ὢν τὴν πατρίδα κατήγετο ἐκ τῆς περιβοήτου κώμης τῶν Καρδαμύλων, τὴν γενεὰν Γεώργος. Ἐγγραφεὶς δ' ἐκ παίδων εἰς τὴν Νεαμονικὴν ἀδελφότητα ὑπετάγη ἔκτοτε εἰς τὸν Σεβάσμιον Ἄνθιμον τὸν Ἁγιοπατερίτην, τὸν ἐκ Διδύμας τῆς ἔσω. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ ἱερατεύοντος Ἰωσὴφ ἐν τῷ κατὰ τὴν πόλιν Χίου Νεαμονικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, ὁπόθεν φοιτῶν ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰ κοινὰ σχολεῖα τῆς πόλεως, ἐν οἷς καὶ πολλὰ ἔτη ἔπειτα ὑποδιδάσκαλος διετέλεσε. Μετὰ δὲ τὴν διὰ τὰς Μαμωνίδας (α) Νεαμονικὴν δυστυχίαν ὑπελήφθη ὑπὸ τῆς Χίας ἀριστοκρατίας, ὡς ὁ μᾶλλον πεπολιτισμένος τῶν Νεαμονησίων, ὁ μᾶλλον πεπαιδευμένος, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ μᾶλλον κατάλληλος, ἵνα ἡγουμενεύσῃ εἰς τὴν Νεαμονὴν, ὅπως φέρῃ καὶ ἴασίν τινα εἰς τὰς τότε πληγὰς αὐτῆς. Ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς Νικηφόρος ἀπεῖχε μακρότατα τῆς ἰδέας ταύτης, ἀλλοίαν ὅλως βαδίζων ὁδόν· διότι καὶ ἐν τῇ πόλει ἔζη ὡς ἐν ἐρήμοις, ἔρημος πάσης ἕξεως καὶ κοινωνίας πολιτικῆς, ξένος καὶ ἀήθης τοῦ κυβερνᾶν, πλὴν παιδαρίων μαθητευόντων. Διὰ ταῦτα καὶ ἡγουμενεύσας ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ, μὴ ἰσχύσας νὰ διατρέξῃ μέχρι τέλους τὸ διετὲς στάδιον τῆς ἡγουμενείας, ἀλλὰ ἐκ-

(α) Βλας. Ἱστορ. Χ. φ. 151.

ρίψας τὰ ὅπλα λειποτακτεῖ εἰς τὰ Ῥευστὰ ἀνεπιστρεπτεί, φυγομαχήσας ὡς ἄπειρος καὶ ἔναλκις στρατηγὸς, ἀγαπήσας μᾶλλον τὸν λιμένα τοῦ ἡσυχίου βίου ὡς ἐπιβάτης, παρὰ τὴν πολυτάραχον θάλασσαν ὡς κυβερνήτης ἐπιδέξιος πλοίου· ἀμηχανῶν διακρατεῖν χειρὶ στιβαρᾷ καὶ ἐν τρικυμίαις τὸν οἴακα πλεούσης νηός. Ὁ ἄνθρωπος ὡς φαίνεται, οὐκ ἦν κεκλημένος φύσει ἢ ἕξει εἰς τὰ τοιαῦτα· ἀλλ' ὡς γνώριμος καὶ ζηλωτὴς τοῦ Ἁγίου Μακαρίου τοῦ Νοταρᾶ, ὡς μαθητὴς καὶ μιμητὴς καὶ ὀπαδὸς τοῦ φιλοχρίστου διδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, καὶ τῶν τοιούτων ὁμόζηλος, ἠγάπα οἴκοθεν καὶ κατησπάζετο τὸν ἀσκητισμὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐφ' ὅλου τοῦ βίου ἀπέβλεπεν.

Τί μάτην ζητοῦμεν πολλάκις παρά τινων πράγματα, ἐν οἷς οὐδεμίαν ἢ μικρὰν ἔχουσι δεξιότητα; Τί λησμονοῦμεν, ὅτι οὐχ ἅπαντες ἔχουσιν εἰς ἅπαντα δεξιῶς, ὡς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων καὶ τῶν ἀψύχων; Ἐπειδὴ καὶ τῶν ξύλων τὰ μέν εἰσι δεξιὰ πρὸς γλυφὴν, τὰ δὲ πρὸς στέγασιν, τὰ δὲ πρὸς ναυπηγίαν, τὰ δὲ πρὸς ἄλλα· καὶ τῶν ἀλόγων τὰ μέν εἰσι δεξιὰ πρὸς φορτίων μεταφορὰν, τὰ δὲ πρὸς ἀροτρίασιν, τὰ δὲ πρὸς ἄλλα ὁμοίως.

Οὕτω γοῦν καὶ ὁ ἱερὸς Νικηφόρος πρὸς τὴν ἄσκησιν ἐκ παίδων ἐξησκημένος καὶ ταύτην προτιμῶν πάντοτε, ὕστερα πάντα τἆλλα ἐλογίζετο καὶ ἐφρόνει, καταφρονῶν ὡς μάταια καὶ πρόσκαιρα τὰ ἐγκόσμια, μικρὰ φροντίζων περὶ τῆς τούτων τοιάσδε ἢ τοιάσδε φορᾶς. Διὰ ταῦτα καὶ ἐν ἀγρυπνίαις καὶ νηστείαις καὶ δέησεσιν ἐσχόλαζε πάντοτε, καὶ ὕμνους καὶ κανόνας εἰς Ἁγίους συνέγραφε, καὶ ἐν ἐκκλησίαις ἐδίδασκεν· ἀλλ' ἐξαιρέτως εἰς τὰς τῶν κωμῶν καὶ χωρίων, βιῶν βίον λιτὸν καὶ ἀπράγμονα· οὐδ' ἀγρὸν, οὐδ' ὑποζύγιον ἴδιον κεκτημένος· ἀλλὰ τὴν ἀκτημοσύνην ὅλως ζηλῶν ὁ ἀοίδιμος. Ὅθεν καὶ τῶν Νεαμονικῶν κτημάτων ἀπαλλοτριουμένων τῆς Μονῆς διὰ πωλήσεως, πρὸς ἀπότισιν τῆς διὰ τὰς Μαμωνίδας μεγάλης ζημίας, ὀλιγώρως εἶχεν, ἡγουμενεύων, μὴ φειδόμενος ἐγ-

κοσμίων κτημάτων· ἀλλὰ περὶ τῶν μελλόντων μόνων φροντίζων, ἐδίδασκε τοὺς Νεαμωνησίους καθ' ἡμέραν, ὠθῶν πρὸς τὴν ἄσκησιν Ὁ σκοπὸς ἦν ἐπαινετὸς καὶ θεάρεστος, ἀλλ' ὁ ζῆλος ἐκρίνετο ἄκαιρος. Πῶς; Ἐπειδὴ κατὰ μικρὸν ἔφασκον ἀναβαίνει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ ὑψηλὰ, ἐγγυμναζόμενος εἰς τὴν ἀνάβασιν βαθμηδὸν ἐκ νεότητος. Πῶς οὖν ἀσχάλεις, ἱερὲ Νικηφόρε, ὁρῶν τὰ ὑποζύγια ἔξω τῆς αὐλακος σύροντα τὸ ἄροτρον παρὰ τὸ δοκοῦν, ἐπιλαθόμενος, ὅτι ζευγηλατεῖς δι' ἀδαμάστων, καὶ ῥίψας τὸ βούκεντρον καταλιμπάνεις τὴν ἐχέτλην καὶ τὸν ἀγρὸν ἀγεώργητον, καὶ καταφεύγεις εἰς τὰ Ῥευστά;

Ὅθεν ἀδικαιολόγητος ἡ φυγή· καθότι ἢ ἔφυγεν ἀποκαμὼν διὰ τὰ προσκόμματα ἐν τῇ κινήσει τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἢ ἑτέραν Νέαν Μονὴν ἠβούλετο συστῆσαι· ἀλλὰ καὶ τὰ δύο ταῦτα κρίνονται ἀποκυήματα νυσταλέου νοός· ἐπειδὴ μηδὲ Μονὴν μόνιμον εἶχε τὰ μέσα, ἵνα καταστήσῃ, μηδὲ συνεπὴς εἰς τὰ ἐντεταλμένα, ἐφαίνετο, ἅπερ καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἄλλως, φάσκοντα, ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Καὶ ἡμεῖς μὲν πνευματικῶς ἀνακρίνομεν τὰ πεπραγμένα, σφόδρα σεβόμενοι τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός· εἰσὶν ὅμως καὶ ἄλλοι ἄλλως αὐτὸν ἀνακρίνοντες· ὥς' ἐτόλμησαν εἰπεῖν, ὅτι τύφος ὡδήγησε τὸν Νικηφόρον εἰς τὰ Ῥευστὰ, ἵνα γένηται δῆθεν κτίτωρ Μονῆς, καὶ εἰς τοὺς ἐπιόντας ὄνομα τοιοῦτον ἐγκαταλίπῃ· ἀλλ' αἱ τοιαῦται Μοναὶ, ὡς ὀλίγου εὐμοιροῦσαι πάντως ἐλαίου, ὀλίγον ἀναλάμπουσι καὶ ἐπὶ τῆς λυχνίας τοῦ Κόσμου. Κεῖνται δὲ τὰ Ῥευστὰ ἀρκτικώτερον τῆς πόλεως, οὐ μακρὰν τῆσδε, ὑπὸ τὰς ὑπωρείας ὀρέων δυσβάτων, μεταξὺ Βροντάδων καὶ Καρυῶν, θέσις ἐρημική τε καὶ εὔυδρος, ἔνθα διεβίωσε καὶ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, παραιτηθεὶς ἐκ γήρατος τῆς Χιακῆς σχολαρχίας. Αὐτόθι συμβιοὺς, ἀπεβίωσε καὶ ὁ ἱερὸς Νικηφόρος πρὸ τῶν Χίων δεινῶν, θείου τυχὼν ὄντως ἐλέους, ἵνα μὴ ἴδῃ, ὧν ἐν τοῖς ζῶσι, τὸν τῆς αὐτοῦ πατρίδος παγγενῆ ὄλεθρον κατὰ τὸ 1822.

Ἐνταῦθα περὶ τὸ 1845 τῶν Μοναζόντων τις ἡσυχάζων, σκάψας ἐξήγαγεν ὀστέα ἀνθρώπινα ἐκ τῆς γῆς· ταῦτα ἐξεκήρυξεν ὡς τὰ τοῦ ἱεροῦ Νικηφόρου, ἁγιότητος μέτοχα, προθυμούμενος, ἵνα καὶ τοῦτον ἐγκατατάξῃ εἰς τὸν χορὸν τῶν Ὁσίων, θεία κελεύσει, ὡς ἔλεγε. Μὴ εἰδὼς ἐγὼ τὸ ἀληθὲς τῆς προθέσεως οὐδόλως κατηγορῶ τοῦ ἀνδρὸς, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, σκοποὺς πλεονεξίας ἀποδιδόντες τῷ ἀνθρώπῳ, ἐργαστήριον τεκταίνοντι δῆθεν ἱερὸν, ὑλικοῦ κέρδους ἕνεκεν.

Ταῦτα δὲ γνοὺς ὁ εὐκλεῶς τότε τὸν ἱεραρχικὸν οἴακα τῆς Χίας κατέχων νηὸς, ὁ τανῦν πανδήμως κληθεὶς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ θρόνου τῆς Ἀμασείας ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τοῦ θείου Γρηγορίου καὶ Χρυσοστόμου, ὡς ὑπέρτατος κυβερνήτης τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων, Σωφρόνιος ὁ Βυζάντιος, μετεπέμψατο εἰς τὴν Μητρόπολιν τὰ ὀστᾶ πρὸς δοκιμασίαν, καὶ πρὸς ἐξάλειψιν πάσης ἀθεμιτουργοῦ ἀγυρτείας, ἔνθα διαμένουσιν ἔτι ἐν κιβωτῷ, διασαλπίσας, ὅτι κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἅγια λογισθήσονται, ἐὰν θεόθεν μαρτυρηθῶσι θείοις τε καὶ ὑπερφυέσι σημείοις καὶ θαύμασι, δι' ὧν « θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ διαδείκνυται. Ποίησον οὖν Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς πάντα εἰδὼς καὶ πάντ' ἐπιστάμενος, καὶ πάντα κρίνων εὐθέως, κατὰ τὸ σὸν πανάγιον θέλημα, διασώζων ταῖς λιταῖς τῆς Παναγίας Μητρός σου, καὶ τὴν σὴν Νεαμονήτιδα ποίμνην ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον, πάσης ζάλης ῥυόμενος, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς τὴν μετ' εὐλαβείας προσκύνησιν, καὶ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν.

Ἡ νῆσος Χίος ἦν καὶ ἔστι πάντοτε λαμπρὰ καὶ ἐπίσημος, διὰ τὰ καλὰ, δι' ὧν ἀνέκαθεν τυγχάνει καταπεπλουτισμένη. Ἡ πολύγλωσσος φήμη κηρύττει αὐτὴν πανταχοῦ, ὡς τοιαύτην. Διόπερ καὶ τῶν σοφῶν τις εἶπε περὶ αὐτῆς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἁπλῶς καλὴ, ἀλλὰ συνδρομὴ οὐκ εὐαρίθμων καλῶν. Αὔτηγοῦν ἐπαινεῖται καὶ δι' ἄλλα πολλῶν ἐπαίνων ἄξια, ἐπαινεῖται δὲ καὶ κατασταστέφεται ἐγκωμίων ἄνθεσιν ἐξαιρέτων καὶ διὰ τὰ πνευματικὰ, καὶ θεῖα αὐτῆς καλὰ μᾶλλον. Ταύτην, ἐκτὸς τῶν ἄλλων θείων αὐχημάτων, καὶ αἵματα μαρτυρικὰ παλαιῶν καὶ νέων ἱερῶν ἀθλητῶν ἁγιάζουσιν, ὡς εὔδηλον πᾶσι, καὶ ἀγῶνες ἀσκητικοὶ Ὁσίων λαμπρύνουσιν. Τοιούτους δ' ἀναφέρω ἐκ μὲν τῶν παλαιῶν τὸν ἔνδοξον μάρτυρα Ἰσίδωρον, τὴν αὐτῷ συναθλήσασαν Μυρόπην, καὶ τὴν θαυματουργὸν Μαρκέλλαν, τὴν ἐκ τῆς παλαιφάτου κώμης Βολισσοῦ, τὴν ὑπὲρ σωφροσύνης σφαγιασθεῖσαν. Ἐκ δὲ τῶν νέων τὸν Θεῷ φίλον Θεόφιλον, τὸν Ζακύνθιον, τοὺς φερωνύμους τῆς πρὸς Βελίαρ νίκης. Νικήταν, τὸν Νισύριον καὶ Νικόλαον τὸν Χῖον, Μανουὴλ τὸν Κρῆτα, καὶ τὸν θαυματουργὸν Μάρκον τὸν Σμυρναῖον.

Τί δὲ ἡ Ὁσία Ματρώνα; οὐκ ἐλάμπρυνε καὶ αὕτη, καὶ

εἰς πλεῖστα μέρη τοῦ Κόσμου ἐξήπλωσε τὸ τῆς Χίου ὄνομα διὰ τῆς αὐτῆς ἁγιότητος, καὶ τῆς χάριτος τῶν αὐτῆς ἀπείρων θαυμάτων; Ἄλλοι ὅμως καὶ πρὸ τῆς θαυμασίου ταύτης Ὁσίας διέλαμψαν εἰς τὴν ἄσκησιν, καὶ ταῖς ἐνθέων ἀρετῶν ἱεραῖς ἀκτῖσι τὴν νῆσον Χίον ἐφώτισαν, κατακαλλύναντες καὶ καταφαιδρύναντες αἰσθητῶς τε καὶ νοητῶς κατορθώμασι τηλαυγέσι.

Τίνες οὗτοι; «Οἱ εὐλαβεῖς οὗτοι καὶ θαυμάσιοι Μονα-
» σταὶ, ὡς ὀνομάζει τούτους καὶ ὁ ἐν Βασιλεῦσιν ἀείμνη-
» στος Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, οἱ σύμψυχοι καὶ ὁμότρο-
» ποι καὶ τὴν ψυχὴν ὁμαίμονες,» ἡ τρισάριθμος χορεία τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, Νικήτας, Ἰωάννης καὶ Ἰωσήφ. Οἱ τρισμακάριστοι καὶ θειότατοι, καὶ τὰ θεῖα σοφώτατοι οὗτοι, ἀποφυγόντες τὸ σκότος τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, ἔλαμψαν, ὡς ἀστέρες ἐν οὐρανῷ ἐπὶ τῶν τῆς Χίου ἐρήμων ὀρέων, τὰς ἐρήμους πολίσαντες, καθάπερ ὁ Μέγας Ἀντώνιος, Ναὸν ἐν αὐταῖς περικαλλῆ, καὶ Μονὴν ἱερὰν καὶ θαυμασίαν πυργώσαντες, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ψυχῶν σωτηρίαν, δι' ὧν καὶ τὴν Χίον πᾶσαν ἐκόσμησαν, καὶ πανταχοῦ σεμνῶς ἐφημίσθησαν.

Καὶ οὕτω μὲν περιφανεῖς καὶ ἐπίσημοι ἀνεδείχθησαν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οἱ παναοίδιμοι, καὶ ζῶντες, καὶ τεθνεῶτες. Ἀγνοῶ δ' ὅμως πῶς τοιούτων Ἁγίων ἅγιαι ἀρεταὶ, καὶ ἁγνοὶ ἀγῶνες, καὶ κατορθώματα ἔνθεα, οὐκ ἦσαν τεθειμένα εἰς τὴν τοῦ τύπου λυχνίαν, ὅπως λάμπωσι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὅπερ ἐστὶν εἰς σύμπαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἀλλ' ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ τὸν μόδιον τοῦ ἀνεκδότου, ὧν τὸ κλέος προϊὼν ὁ χρόνος ἐσκέδαζε, κινδυνεύων διὰ τοῦ τῆς λήθης παχέος πέπλου κατασκεδάσαι.

Ἀλλ' ἀφικόμενος εἰς τὸ τῆς Χίου πάτριον ἔδαφος Κωνσταντῖνος ὁ ἐκ Μαυροκορδάτων, ἔκπτωτος τῆς ἡγεμονίας τυγχάνων, ἀνέβη καὶ εἰς Νεαμονὴν προσκυνήσων, μεταξὺ τοῦ 1733 καὶ 1769. Θεασάμενος δὲ τὸ τοῦ Ναοῦ κάλλος

καὶ τὴν λαμπρότητα, καὶ τὸ πολυδάπανον τῆς Βασιλικῆς φιλοτιμίας καὶ μεγαλοπρεπείας θαυμάσας, ἐσκίρτα τὴν καρδίαν ἐκ τῆς χαρᾶς, καὶ ἐμακάριζε τὴν πατρίδα διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐν αὐτῇ Νεαμονῆς. Περιηγησάμενος οὖν καὶ ἰδὼν τὰ τῆς Μονῆς ἀξιοθέατα, ἐξητήσατο καὶ τὴν ταύτης ἱστορίαν, ἀλλὰ μὴ τυχὼν τοῦ αἰτήματος, ὥσπερ ἐπόθει, ἐκτός τινος χειρογράφου, μὴ ἐξακριβοῦντος τὰ γεγονότα παντάπασιν, ἐλυπήθη ὁ φιλόπατρις καὶ πεφωτισμένος ἡγεμονίδης· πατρίῳ δὲ ζήλῳ καὶ εὐσεβείᾳ κεκινημένος, Γαβριήλ τινα Νεαμονήσιον διδάσκαλον παρώτρυνεν ἐξακριβῶσαι τὰ τὴν Νεαμονὴν ἀφορῶντα, καὶ τὴν ταύτης ἱστορίαν συγγράψαι, καὶ τύπους ἐκδοῦναι, καὶ τοῖς προσιοῦσι χορηγεῖν, οἷα φιλεῖ καὶ ὁ Πανάγιος Τάφος, καὶ τῶν μοναστικῶν καταγωγίων πολλά. Καὶ καλὸς μὲν ἦν καὶ θεοφιλὴς ὁ σκοπὸς καὶ ἀξιέπαινος ἡ γνώμη τοῦ φιλοκάλου ἡγεμόνος, ἔλεγεν ὁ διδάσκαλος Γαβριὴλ, ἐπόθουν δὲ τοῦτο ὑπερβαλόντως κἀγὼ, ἀλλ' ἡ Σχολὴ καὶ ὁ Ἄμβων, καὶ ἡ σύνοικός μοι ἀσθένεια, καὶ τὸ σμῆνος τῶν οἰκείων φροντίδων, τὸ περὶ ἐμὲ ἀδιακόπως βομβοῦν, οὐδαμῶς ἐπέτρεπον ἐνασχοληθῆναι εἰς τοιοῦτον ἔργον ἐπίπονον. Ἡ δ' ἠχὼ τῶν λόγων τοῦ Ἡγεμόνος μένει ἔναυλος ἔτι καὶ ξῶσα εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ ἔχω καθ' ἑκάστην ἐλέγχουσαν τὴν συνείδησιν, ὅτι οὐκ ἠσχολήθην νεώτερος εἰς τὸ ἀξιότιμον καὶ θεάρεστον τοῦτο ἔργον.

Ταῦτά μοι διηγούμενος μετὰ πολλοὺς χρόνους ὁ μακαρίτης, ὁπότε δεκαοκταέτης ἐδιδασκόμην παρ' αὐτῷ τὰ γραμματικά, προέτρεπε, λέγων, σὺ κἄν, προκόψας, μὴ ἀμελήσῃς τελέσαι, ὡς Νεαμονήσιος, ἅπερ ἐγὼ ἀτυχῶς οὐκ ἐτέλεσα· συνθεῖναι δηλονότι καὶ ἐκτυπῶσαι τὴν Νεαμονικὴν ἱστορίαν. Ὅθεν ὁ εὐτελὴς καὶ τὰ πάντα ἀνάξιος ἐγὼ τῆς ἐντολῆς καὶ προτροπῆς μεμνημένος τοῦ διδασκάλου, τὰ μὲν τὸ κρῖμα τῆς παρακοῆς δειλιῶν, τὰ δὲ τὴν τῶν Ὁσίων θείαν τιμὴν καὶ δόξαν ἐγκαρδίως ζηλῶν, ἠρξάμην διερευνᾶν τὰ τῆς συνθέσεως πρόσφορα.

Ἐν πρώτοις οὖν τὴν αὐτῶν χειρόγραφον ἀσματικὴν ἐκμελετήσας ἀκολουθίαν, ἀνεῦρον οὐ πολλοῦ λόγου ἀξίαν τε καὶ οἰκείαν αὐτοῖς· τὰ μὲν γὰρ, ὡς δοκεῖ, τῶν παλαιῶν διεφθάρη, τὰ δὲ σεσωσμένα, ἀκατάλληλα ἦν τὰ πολλὰ καὶ ἀνοίκεια τοῖς Ἁγίοις, σύνθεσις μεταγενεστέρων χειρῶν, ἐκ τῆς Ἀκολουθίας τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, καὶ τῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ Εὐθυμίου, καὶ ἀλλαχόθεν ἐρανισθέντα, καὶ μετακεντρισθέντα ἀδεξίως εἰς τὴν τῶν Ὁσίων Ἀκολουθίαν. Ταῦτα δὲ γέγονεν, ὡς εἰκάζω, μετὰ τὸ μεταβαλεῖν Ἱερεμίαν τὸν Κρῆτα τὸ ἀσκητικὸν αὐτῶν σπήλαιον εἰς ναὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν· τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσμάτων οἰκείως ἔχουσι ψάλλεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ σπηλαίῳ, τὰ δὲ οὐ κοινῶς ἀνεφέροντο, ἀλλ' εἰς τὸν Ἱερεμίαν ἁπλῶς.

Ἀπέκειτο τοίνυν ἐμοὶ συντιθέναι Ἀκολουθίαν οἰκείαν τε καὶ κατάλληλον τοῖς Ἁγίοις κατὰ τὰς ἐκείνων ἀρετὰς καὶ τὰ ἔνθεα κατορθώματα, ὃ δὴ καὶ ἐξετέλεσα τῇ αὐτῶν θείᾳ χάριτι, προσθεὶς καὶ δύο κανόνας παρακλητικούς (α). Ἀστερίσκῳ δὲ σεσημείωκα, ὅσα τῶν παλαιῶν τροπαρίων καὶ ἐν τῇ νέᾳ Ἀκολουθίᾳ προσέθηκα.

Εὑρὼν δὲ καὶ τὸν βίον τῶν Ὁσίων εἴς τε τὸ ἁπλοῦν καὶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν, καὶ συμπαραβαλὼν, πολλὴν εἶδον ἀνομοιότητα. Ὁ γὰρ ἀνώνυμος μεταφραστὴς (β), οὐκ οἶδά πως, λέγει, ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Χίον ὁ Μονομάχος ἐπίτηδες, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Ἁγίων, ἀναβὰς εἰς τὸν Προβατίαν, ὅπου ἠσκήτευσαν, ἐξομολογήσεως χάριν. Ἐκεῖ δὲ προεφήτευσαν αὐτῷ, ὡς βασιλεύσει, ὁδηγήσαντες καὶ εἰς τὴν Μυρσίνην τοῦ προσκυνῆσαι τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἣν εὗρον ἐκεῖ, προσλιπαρήσαντες ἐγκτίσαι Ναὸν καὶ Μονὴν ἐνταῦθα τῇ Θεομήτορι βασιλεύσαντα. Διαφωνεῖ

(α) Τούτων κατέλιπον ἐν ταύτῃ τῇ ἐκδόσει τὸν ἕνα.

(β) Ἡ ἀναφερομένη ἐνταῦθα μετάφρασις ἀπώλετο, μετὰ τῶν ἄλλων. Γ. Φ.

οὖν εἰς ταῦτα τὸ ἁπλοῦν· ἀλλ' οὐδεὶς δισταγμός, ὅτι τὸ ἀληθές ἐστι τὸ ἑλληνικόν· τὸ γὰρ ἁπλοῦν οὐκ ἔστι σύνθεσις, ἀλλὰ μετάφρασις ὡμολογημένη· οἱ γὰρ συγγραφεῖς, ἀλλ' οὐχ οἱ μεταφρασταί, διαφωνοῦσι τῷ πρωτοτύπῳ ἐνίοτε. Παραδεκτέον γοῦν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ, καὶ ὡς ἀξιοπιστοτέρου διὰ τὴν φράσιν, ὅτι ὁ θεῖος Νικήτας ἔπλευσε σὺν τῷ Ἰωσὴφ εἰς τὴν Λέσβον πρὸς συνέντευξιν τοῦ Μονομάχου.

Ὅλεν ἐγὼ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπομνήματος συνεθέμην τὸν βίον τῶν Ὁσίων μετὰ τῆς δεούσης ἀκριβείας εἰς τὰ νοήματα, ἀναπληρώσας αὐτὸν ἀπὸ τῶν χρυσοσφραγίστων ἢ χρυσοβούλλων τῶν ἀοιδίμων εὐσεβῶν βασιλέων Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα, προσθεὶς καὶ προοίμιον, καὶ θαύματά τινα καὶ εἰδήσεις μεταγενεστέρας. Τὸ δ' ἑλληνικὸν τοῦτο ὑπόμνημα, ἐταξάμην μετὰ τὸν οἶκον κατὰ τὸ ἔθος τῶν Μηναίων τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς πίστωσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν παρ' ἐμοῦ λεγομένων (α).

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς χρυσοσφραγίστοις ἀναφαίνεται τὰ βασιλικὰ δωρήματα καὶ χαρίσματα καὶ στηρέσια καὶ τ' ἄλλα προνόμια τῆς Μονῆς, ἔκρινα εὔλογον, εἰς φῶς ἀγαγεῖν καὶ μέρη τινὰ τούτων ἐντῷ παρόντι βιβλίῳ διὰ τρεῖς αἰτίας· α') εἰδήσεως χάριν καὶ ἱστορίας. β') πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ζήλου καὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἀοιδίμων βασιλέων τοῦ Βυζαντίου, ὅπως λαμβάνωσι τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ τὸν πρέποντα μακαρισμόν· γ') ὅπερ ἦν καὶ ὁ κυρίως σκοπός μου, ὅπως γένηται κατάδηλος πᾶσιν ἡ ἁγιότης τῶν Ὁσίων, ὡς συμμαρτυροῦσιν οἱ βασιλεῖς δι' αὐτῶν, ἀναφέροντες τοὺς Ἁγίους μετὰ μεγίστης εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ.

Ἦσαν δὲ καί τινες, οἵπερ ἔφασκον, ὅτι ἀντὶ πάσης

(α) Ἐνταῦθα ἐλλείποντας τοὺς πρὸ τοῦ ὑπομνήματος στίχους προσέθηκα συνταξάμενος. Γ. Φ.

ἱστορίας ἱκανὰ ἦσαν τυπωθέντα τὰ χρυσοσφράγιστα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν εἰς φράσιν ἑλληνικήν, ἀκατάληπτον τοῖς πολλοῖς κατὰ τὴν γνώμην ἄλλων, καὶ ἐδεῖτο ἡ τύπωσις μεταφράσεως, ἀπέσχον τοῦ ἔργου, ἵνα μὴ γένηται ἡ βίβλος ὀγκωδεστέρα τοῦ δέοντος (α).

Λαβὼν ὅμως ἐξ ἐκείνων τὰς συμβαλλούσας εἰς τὴν ὑπόθεσίν μου εἰδήσεις καὶ ἄλλας ἐξ ἄλλων ἱστοριῶν καὶ παραδόσεων, συνεταξάμην τὴν πραγματείαν ταύτην, ποιησάμενος καὶ περιγραφὴν τοῦ Ναοῦ, οὐκ ἐς δέον πάντως, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἐνόντα μοι.

Ἐν τούτοις ἐξήνεγκον εἰς φῶς καὶ τὰ τῶν θαυμάτων τῆς Νεαμονίδος Θεοτόκου ὀνομαστότερα, ὅσα ὑπερφυῶς ἐξετέλει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους καιροὺς τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὴν τῷ οἰκείῳ ὀνόματι, Νεαμονὶς Θεοτόκε, ἡ Παναγία Νεαμονήτισσα, βοήθει ἡμῖν. Οὕτω γοῦν συνεπλήρωσα τὴν βίβλον τοῖς θαύμασι τῆς ἁγνῆς Θεομήτορος, τῇ περιγραφικῇ ἱστορίᾳ τοῦ ταύτης Ναοῦ, καὶ τῇ Ἀκολουθίᾳ καὶ τῷ Βίῳ τῶν Ὁσίων. Ἀνέγνωσαν δὲ πολλοὶ τὸ πόνημα τόδε, καὶ ἐπέκριναν αὐτό, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἱεροδιδάσκαλος Ἰάκωβος Μαῦρος, καὶ ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ὁ κριτικώτατός μου διδάσκαλος, καὶ πάντες ἄξιον φωτὸς ὡμολόγησαν.

Δέξασθε τοίνυν αὐτό, ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ περιπόθητοι, καὶ συγχωρεῖτέ μοι, ἐὰν εὑρίσκητε τὴν τῆς Μονῆς ἱστορίαν ἀσαφῆ· οὐ γὰρ ἠμέλησα ἐξερευνῆσαί τε καὶ ἐξακριβῶσαι ἐς δέον, ἀλλὰ τοσοῦτον εἶχον δεξιότητος καὶ δυνάμεως. Ἀναγινώσκοντες δὲ τὸν Βίον τῶν Ἁγίων καὶ τὰ θαυμάσια τῆς Νεαμονητίσσης Ἀειπαρθένου μνημονεύετε καὶ τῆς ἀναξιότητος τῆς ἐμῆς· ὅπως τῇ ταύτης μὲν ἀκαταισχύντῳ προστασίᾳ καὶ μεσιτείᾳ, ταῖς δὲ τῶν Ὁσίων εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις πρὸς Χριστὸν τὸν

(β) Ἀλλ' ἐσώζοντο καὶ ἤδη, εἴγε καὶ ταῦτα ἐδίδωσ εἰς φῶς, ἀγαθὲ ἄνερ. Γ. Φ.

Θεὸν ἡμῶν, ἐν μὲν τῷ παρόντι βίῳ ἀνώτεροι τῶν δυσχερῶν διατηρηθῶμεν, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι τῆς αἰωνίου Βασιλείας ἀξιωθῶμεν· χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῷ 1802 κατὰ Ὀκτώβριον.

Ἐν τῇ τῆς Χίου Νεαμονῇ.

Ὁ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ἀπαλάται ἐν σελίδι 125.

Ἀπότριτα σελ. 124, 130, 145, 206, 209, 210, 214, 221, 245, 246, 249, 252, 256, 258, 277, 278, 281.

Ἀποσπάσματα χρυσοβούλλων 34—47, 177.

Ἀφιέρωσις Ἁγίου Εὐστρατίου 184.—Ἀμπελῶνος εἰς Ἅγιον Ἐλευθέριον 189, 268.—Πλακιδιωτίσσης 198, 273. — Οἴκου ἐν Ἁγίᾳ Μαρίνῃ 215. — Ἱερῶν 254. — Ἀγροῦ εἰς Βατωμένην 260.

Ἀγοραὶ Πνιγούρας 193 — 198. — Ἀναστημάτων ἐν Ἁγίοις μ΄. 200. — Ἐν Καλαμωτῇ 202, 203, 204. — Ἐν Χαλκείῳ εἰς Λειάπυργον 205, 206, 207.— Εἰς Στένακα 209. — Εἰς Μαδόνην 209. — Εἰς Λαβρίναν 210, 236, 245.— Εἰς τὸν γύρον 214. — Εἰς Ἅγιον Ἰωάννην 250. — Εἰς Ἀμέρη 251, — 265, 266. — Ἐν Βερβεράτῳ εἰς Λαβρίναν 208, 246, 256. —Εἰς Ἁγιοθυμήτικα 246. — Ἐν Δαφνῶνι εἰς Λαβρίναν 211, 236 246, 252, 258. — Εἰς Κοιλάδια 212 213, 236. — Εἰς Βουλήσιον 214, 236, 266. — Εἰς Ἐξωχώραφα 248. — Εἰς Σελανοῦς 248. — Εἰς Φαγανῆ 252. — Εἰς Χαλκωματᾶ 266. — Εἰς Σεληνάρια 266. — Ἁγίας Μαρίνης 215—220. — Βεσταρχάτου 220—224.— Ἐν Πυργίῳ τῆς Φανᾶς 226, 228. — Οἴκου καὶ κηπαρίου 229.—Ἐν Καρυαῖς εἰς Γύρους 231. — Εἰς Γερουσίαν Καρυῶν 232.—Τοῦ ἀγροκηπίου Χασούμβεη 232— 235.—τῶν ἐν Ὀλύμποις Γεράνων 238. — Εἰς Ἅγιον Γάλα 239. — Εἰς Πυραμοῦντα 240. — Ἐν Ζοφίᾳ εἰς Πήγαδον 241. — Εἰς Κοκκαλᾶν 242. — Εἰς τὴν ἐν Βολισσῷ Λαγκοβάρδαν 242. — Εἰς Καμάρας 243, 244. — Εἰς Βαβύλους 247. — Νεαμονησίου 255. — Εἰς

Ξώκληρου 257. — Εἰς Θολοποτάμιον 257. — Νεαμονησίου ἱερέως παρὰ Νεαμονησίου ἀρχιερέως 259. — Ἐν Καρδαμύλῃ εἰς Κάραβον 260. — Εἰς Ποδονύκτην 262 — Εἰς τὴν πόλιν τῆς Χίου οἴκων 265. — Εἰς Ἅγιον Πέτρον ἀγροῦ 265.
Ἀλλαγὴ ἀναστάτου ἐν Πυργίῳ 232.

Βιβλίον δ'. 112.
Βοσκήσιμοι τόποι ἐν Μεστολύμποις 125. — Ἐν Πυργίῳ 127. — Ἐν Σιδηροῦντι 128. — Ἐν Πραστίοις 128. — Ἐν Ἐπανοχώροις 131, 133. — Ἐν Καρδαμύλῃ 134—137. Ἐν Πιτυοῦντι 138.
Βιογραφίαι Νεαμονησίων τινῶν. Γρηγόριος Βεστάρχης 292. Γρηγόριος Πρωτοσύγγελος 292. Γαβριὴλ ἱεροκήρυξ 293. Γεννάδιος Βεσσιανὸς 293. Δωρόθεος Πρώϊος 294. Δανιὴλ Κοντούδης 295. Κλήμης Βενέτος 296. Μελέτιος Γιώμελος 297, 118—121. Μελέτιος Φλουρᾶς 297. Νεόφιλος Ἀλεξίου 300. Νεόφυτος Πατριάρχης 300. Νικηφόρος, μετὰ τὴν εἴδησιν τῆς παρούσης ἐκδόσεως ἐν ἀρχῇ (σ'.). — Βιογραφίαι τῶν κτιτόρων βασιλέων, Ζωῆς 304. Κωνσταντίνου 308. Θεοδώρας 314.
Βασιλικὰ φιρμάνια 279—284, 293.

Γεώργιος Πλάνος 154.
Γύροι 139, 141, 143, 231.
Γεροντεῖα 143.

Δίστομον 143.
Διαφοραὶ Καλλιαργητῶν καὶ μονῆς 155. — Δαφνουσίων καὶ μονῆς 156— 175.
Διόρθωσις τῆς βρύσεως ἐν Πυργίῳ 230.
Διαθῆκαι, Μοναχοῦ 212.—Ἐλάτας 253.—Δαφνῶνος 248.

Ἐσπερινὸς μικρὸς 1. — μέγας 4.
Ἐμβατοίκια 144.
Ἐκτιμήσεις 146.

Θαῦμα τῶν Ὁσίων 290 — τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τῶν

σὺν αὐτῷ 72. — Τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῷ Γότθῳ τοξεύσαντι τὴν ταύτης εἰκόνα 48. — Ἐπὶ τῷ χειμαζομένῳ πλοίῳ 49. — Ἐπὶ τῷ πλοίῳ τῷ καταδιωχθέντι ὑπὸ πειρατικοῦ 51. — Ἐπὶ τῇ ἀναζωγραφουμένῃ ταύτης εἰκόνι 52. — Ἐπὶ τῷ ἀπὸ τοῦ πύργου κατολισθήσαντι 54. — Ἐπὶ ἡμιόνῳ ἔλαιον αὐτῇ κομιζούσῃ 55. — Ἐπὶ Ὀθωμανίδι τοῦ μὴ εἰς τὴν ἑαυτῆς μονὴν εἰσελθεῖν 56. — Ἐπὶ γυναικὶ Καλαμασιώτιδι 57. —Ἐπὶ ἱεροσυλήσαντι ἐν τῷ ταύτης ναῷ 59. — Ἐπὶ εὐλαβεῖ κατακρημνισθέντι ἐκ παραθύρου 60. — Ἐπὶ τοῖς βουληθεῖσι τὸν ταύτης ἱεροσυλῆσαι ναόν. 62. — Ἐπὶ βλασφήμῳ 63. —Ἐπὶ ἀναξίως ἱερωθέντι 64. — Ἐπὶ ταῖς ἀνευρέσεσι τῆς ἑαυτῆς εἰκόνος 66. — Ἐπὶ τῷ κατακρημνισθέντι ἐξ ὄρους 289.

Ἱστορία τῆς Μονῆς 85' — καὶ ἐν βιβλίῳ δ'. 112 ἄχρι τέλους.
Κατάλογος οἰκιῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου 267.
Κανὼν παρακλητικὸς τοῖς Ὁσίοις 106.
Καρδάμυλα 123, 134—138, 146—152, 160—165, 284.
Καμίνα ἡ ἐν Πιτυοῦντι 138.
Καλαμωτὴ καὶ Καλαμασιὰ 123.
Κρουναία 140, 142.— Κηπία. Κεφαλόβουνοι 140.

Μαμωνίδες 116.
Μετόχια 122—125.

Νεόγραφα 269—288.
Ξενοπρεπὴς κιβωτὸς 153.

Ὅρια Νεαμονῆς καὶ Συκοῦντος 225.
Ὄρθρος 11.
Ὁσίων βίος 34.
Ὄρος 133.

Περιγραφὴ τοῦ ναοῦ 76.
Πληγαὶ τῆς μονῆς ά. 116. δ'. 121.
Πραστία 128.

Πλαισιώδηκες 129, 134, 137, 146, 151.
Πλακοῦσαι καὶ Χορτιανὸς 134.
Περιοχὴ τῆς μονῆς 138—144.
Πυργίον 125, 152, 226—229, 252.
Πίτυς, Παμφυλὶς, Πάρος 125.
Πένθοδος 240—142.
Πλάτανος καὶ Βούκρανον 142—143.
Πλακιδιώτισσα 198, 273.
Περὶ Ἀγρελωποῦ 201—περὶ Ἀγρελίων 238.
Περίληψις χειρογράφων τινῶν 265.
Παραλειπόμενα 289.

Συνθήκη Χίων καὶ Γενουηνσίων 114.
Σύστημα Νεαμονικὸν 122, 124, 130, 145, 146, 151.
Σιγγίλιον 269.
Σφηκοῦς 133.

Χρέη Μονῆς. 121.
Χορτιανὸς 134.

ΤΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ ΜΗΝΟΣ,

ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΜΕΝ

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΗΤΑ ΙΩΑΝΝΟΥ *καὶ* ΙΩΣΗΦ

ΤΩΝ ΚΤΙΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΧΙΩ

ΝΕΑΜΟΝΗΣ.

Ἐν τῇ μικρῷ ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχους δ'.
καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια ἦχος ά.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν, τοὺς τρεῖς ἡμῶν Πατέρας, τοὺς τιμήσαντας σφόδρα Τριάδα παναγίαν παντοδαπῶν, ἀρετῶν ἐπιδείξεσι, καὶ γὰρ ἰσάγγελον βίον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐράνιον διήνυσαν.

Τῶν ἐγκωμίων τὰ ἄνθη, περιδρεψάμενοι, ἀειθαλεῖς στεφάνους, ἀναπλέξωμεν τούτοις, πρὸς γὰρ τοὺς ἀοράτους τῶν δυσμενῶν ἀνδρικῶς ἠγωνίσαντο, καὶ τὰς ἐκείνων κατήργησαν μηχανὰς, τοῦ σταυροῦ τῇ θείᾳ χάριτι.

Φαεινοτάτους φωστῆρας, ἡ Χίος ἔγνωκε, τῶν ἀρετῶν ταῖς αἴγλαις, καταυγάζοντας ταύτην, ὑμᾶς θεῖοι Πατέρες, τῶν ἀσκητῶν, ἱερὸν ἐγκαλλώπισμα, καὶ ἀρχηγοὺς μονοτρόπων τῶν ἐν αὐτῇ, θεοσόφους καὶ συλλήπτορας.

Τοὺς ἀκηράτους καὶ θείους, καρποὺς τοῦ πνεύματος, ἐπὶ τῆς γῆς Πατέρες, ὡς θεόφυτα ξύλα, βλαστήσαντες ἀξίως ἐν οὐρανοῖς, τῆς τρυφῆς ἀπολαύετε, τοῦ γνωστικοῦ καὶ ἀφθάρτου ξύλου σεπτοί, θείας γνώσεως πληρούμενοι.

Δόξα ἦχος πλ. ά.

Ὅσιοι Πατέρες, Νικῆτα, Ἰωάννη, καὶ Ἰωσὴφ, ὁ Κόσμος κατὰ Παῦλον, οὐχ ὑμῶν ἐφάνη ἄξιος· ἐν ἐρημίαις γὰρ πλανώμενοι, καὶ ὄρεσιν ἐντρεφόμενοι, σπηλαίοις τε καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς ἐνοικοῦντες, ὑπερκόσμιοι γεγόνατε, καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἰκήτορες ἄξιοι· αἰτήσατε οὖν ἡμῖν εἰρήνην παρὰ Θεοῦ, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν τῆς τυχούσης ἑορτῆς, εἰ δὲ μὴ, Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν στίχον σιχηρά. ἦχος β'.

Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Ἅπαντες ἀδελφοὶ, συνέλθωμεν προθύμως, τὴν μνήμην ἑορτάσαι, Νικήτα, Ἰωάννου, καὶ Ἰωσὴφ τοῦ μάκαρος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Χάρις προφητικὴ, τοῖς θείοις ἐπεδόθη, Νικήτα, Ἰωάννῃ, καὶ Ἰωσὴφ τῷ θείῳ, τοῦ γνῶναι τὰ ἐσόμενα.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ, ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Ἐν ὕψει ἀρετῶν, ἤστραψαν ὡς ἀστέρες, δι' ὃ καὶ τῆς ἐνθέου, ἠξιώθησαν δόξης, Θεῷ νῦν παριστάμενοι.

Δόξα καὶ νῦν.

Πανάχραντε ἁγνὴ, σὺν τοῖς σεπτοῖς Ὁσίοις, ποιήσατε πρεσβείαν, πρὸς τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα, περιφρουρεῖν τὴν ποίμνην σου.

© SISMANOGLIO

ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ,

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟΝ,

ΨΑΛΟΜΕΝ ΤΟ, ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΝΗΡ,

ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΡΙΕ ΕΚΕΚΡΑΞΑ

Ἐὰν μὲν τῇ αὐτῶν μνήμῃ καί τις συμπέσῃ τῶν ἑορτῶν, ἱστῶμεν σίχους ι΄. τῆς ἑορτῆς δ΄. καὶ ς΄. τῶν Ἁγίων, εἰ δὲ μή, ἡ. μόνους.

Ἦχος πλ. δ΄.

Τί ὑμᾶς καλέσωμεν ἅγιοι;

* Ποίαν ὑμνῳδίαν προσοίσωμεν, ἐπαινοῦντες ἐπαξίως τοὺς πατέρας τοὺς σεπτούς; οὓς Τριὰς ἡ παναγία, κατεστέψατο λαμπρῶς, ὡς ταύτην εἰκονίζοντας τῷ πνεύματι, καὶ θείοις ἀγωνίσμασιν ἐμπρέψαντας θεῖον Ναόν τε ἐγείραντας, περικλλῆ καὶ θαυμάσιον, αἰτοῦντας δὲ, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὅσιοι Πατέρες θεσπέσιοι, κατὰ χρέος εὐφημοῦμεν, τοὺς ἀγῶνας τοὺς σεπτοὺς, οὓς ὑπέστητε γενναίως, κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀφανῶν, καὶ νίκης κατ' αὐτῶν ἤρατε τρόπαια, τῷ ὅπλῳ τοῦ σταυροῦ καθοπλισάμενοι, καὶ προσευχῶν ἐν τοῖς βέλεσι, δεινῶς αὐτοὺς τραυματίσαντες, πρεσβεύσατε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

* Τί ὑμᾶς προσείπω θαυμάσιοι; Ἰωάννη θεορρῆμον καὶ Νικῆτα θαυμαστὲ, Ἰωσὴφ ὁ ἐγκρατείας, στάθμη ἔνθεος ὀφθείς; τὴν χάριν γὰρ Θεοῦ ὁ μὲν ἐκτήσατο, τὴν νίκην κατ' ἐχθρῶν ἕτερος ἤρατο, ὁ δὲ τὸ σῶφρον ἐπηύξησε τοῦ συνωνύμου ταῖς χάρισιν, αἰτήσατε, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τί ὑμᾶς καλέσωμεν Ὅσιοι; ἀρχηγοὺς τῶν μοναζόντων, τῶν ἐν Χίῳ θαυμαστοὺς, ἢ μιγάδων θείαν στάθμην, καὶ κανόνα Ἱερόν; ἀσκήσεως γὰρ πόνοις μόνοι πρότερον, ἰσάγγελον ἐκτήσασθε πολίτευμα, εἶτα Μονὴν ἀνηγείρατε, τῆς ἀρετῆς παιδευτήριον, καὶ ὄφθητε, ὁδηγοί τε καὶ προστάται ψυχῶν.

Ἕτερα Γρηγορίου Φωτεινοῦ. Ἦχος δ΄.

Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Πανοπλίαν ἀράμενος τὸν σταυρὸν μάχης, ὅσιε, νοητῆς, κατέβαλες τὸν Ἀλάστορα· νίκην, Νικήτα, κτησάμενος, καὶ ἔστησας τρόπαια κατ' αὐτοῦ τοῦ δυσμενοῦς, Ἰωάννην τε σύναθλον, καὶ θεόφρονα Ἰωσὴφ ἔχων, μάκαρ, καὶ τὰ στέφη σὺν ἐκείνοις ἀπεδέξω παρ' ἀθλοθέτου παντάνακτος.

Προβατίας θεότευκτον ὑμῖν ἄντρον δεδώρηται, ἔνθα τοῖς παλαίσμασι κατεβάλετε, ὡς ἐν κονίστρᾳ ἀθλήσεως, ἀρχέκακον Δράκοντα, Ἰωάννη, Ἰωσὴφ καὶ Νικήτα, θεότιμοι· διὸ μέλπουσα ἑορτάζει ὑμᾶς Μονὴ ἡ Νέα καὶ φαιδρῶς πανηγυρίζει καὶ Χίος πᾶσα γηθόσυνος.

Ἀπὸ γῆς ἀνυψώθητε, πρὸς οὐράνιον τέμενος, ἔνθεν σελαγίζετε ὡς ὑπέρλαμπροι ἀστέρες τρεῖς, γέρας ἔχοντες, τὸ φέγγος τὸ ἄδυτον, ἐξ Ἡλίου νοητοῦ, τοῦ Θεοῦ, τοῦ φωτίζοντος καὶ βραβεύοντος καὶ δοξάζοντος πάντας τοὺς ἐν χώραις ταῖς αὐτοῦ γεηπονοῦντας πρὸς ἀμητὸν καρπιμώτατον.

Ἡ Μονὴ, ἣν ἐδείματε, τὴν ὑμῶν μνήμην σήμερον

ἑορτάζει ψάλλουσα πανευφρόσυνον· ὑπὲρ ἧς τοίνυν πρεσβεύετε, ἀπήμαντον σώζεσθαι ἐκ Θεοῦ διηνεκῶς, καὶ ἀπάσης κολάσεως ἀπαλλάττεσθαι τοὺς δομήτορας τῆσδε Κωνσταντῖνον καὶ Ζωὴν καὶ Θεοδώραν καὶ τοὺς ἐν ταύτῃ μονάζοντας.

Δόξα ἦχος πλ. β΄.

Ἀσκητικὴν ὁδεύσαντες ὁδὸν, παθῶν σαρκὸς ὁρμὰς ἐνεκρώσατε, Πατέρες τρισόλβιοι· ἐν γὰρ δυσβάτοις ὄρεσι, καὶ κρημνώδεσι φάραγξι διαιτώμενοι, τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἀλώβητον ἐτηρήσατε· ὅθεν θείαν εἰκόνα τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεομήτορος, περιλαμπομένην φωτὶ, ὡς ἀστέρα φαεινὸν ἐν τόπῳ ἀλσώδει θεωρήσαντες, Ναὸν ἐκεῖ περικαλλῆ καὶ ὡραῖον, καὶ Μονὴν τὴν Νέαν, βασιλικοῖς ἀναλώμασιν ἀνῳκοδομήσατε, ἣν ταῖς ὑμετέραις εὐχαῖς, ἀσινῆ εἰς τοὺς αἰῶνας φυλάττοιτε, ἀποσοβοῦντες τὰ θράση τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν, καὶ πᾶσαν ἐπήρειαν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, εἰ δὲ μή. Τίς μὴ μακαρίσει σε. Εἴσοδος, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Βασιλειῶν τρίτης τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἔστη Σολομὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε. Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστι Θεὸς ὡς σὺ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω· εἰ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πῶς ὁ οἶκος οὗτος, ὃν ᾠκοδόμησα ἐν τῷ ὀνόματί σου; πλὴν καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, Κύριε ὁ Θεὸς, Ἰσραὴλ, ἀκούειν τῆς δεήσεως, καὶ τῆς προσευχῆς, ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σὲ σήμερον, τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν εἶπας, ἔσαι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς, ἧς προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς

κατοικήσεώς σου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ αὐτοῖς.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ, καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται. ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται, κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὔτε ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δέ ἐστι φρόνησις ἀνθρώπων, καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη· ἥρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλεύει νοῦν ἄκακον τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς, ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας, οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Ἰδιόμελα εἰς τὴν λιτήν· ἦχος ά.

Τὴν ἱερὰν τῆς Χίου ἀπαρχὴν, καὶ τὸ σεπτὸν πρὸς Θεὸν ἀκροθίνιον, εὑρημήσωμεν πιστοὶ, τὴν τριάριθμον χορείαν τῶν Ὁσίων, καὶ τρίφωτον λαμπάδα· οὗτοι γὰρ πρῶτοι τῶν ἐν αὐτῇ πάντα καταλιπόντες τὰ ἐν γῇ, καὶ Χριστῷ ἀκολουθήσαντες, διὰ παντοίων πόνων τῆς ἀσκήσεως, αὐτῷ εὐηρέστησαν, καὶ ταῖς ἀκτῖσι τῶν θεουργῶν ἀρετῶν ἀστράψαντες ὁδηγοὶ κοινοῦ καὶ ἀγγελόφρονος βίου ἐχρημάτισαν· καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, τῷ θείῳ τῆς ἀρχιφώτου Τριάδος φωτὶ παριστάμενοι, πρεσβεύουσι φωτισθῆναι τοὺς τιμῶντας αὐτούς.

Ὁ αὐτός.

* Τὰ τῆς Χίου περικαλλῆ ἀναθήματα, σήμερον πιστοὶ ὑμνήσωμεν, Νικήταν τὸν ἔνδοξον, καὶ τὸν Θεοφόρον Ἰωάννην, σὺν Ἰωσὴφ τῷ κλεινῷ· οὗτοι γὰρ οἱ καρτερόψυχοι, τὰς φάλαγγας τῶν δαιμόνων τροπώσαντες ἐν γῇ, ἐν οὐρανοῖς ἐπαξίως αὐλίζονται, καὶ ἀμέσως τῇ Τριάδι παριστάμενοι, πρεσβεύουσι σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Ἐπέστη ἡμῖν ἡμέρα χαρμόσυνος, καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος, τῶν θεοφόρων ἡμῶν Πατέρων· δεῦτε δὴ πάντες οἱ τούτων ὀπαδοὶ, τὴν Θήκην τῶν ἱερῶν αὐτῶν Λειψάνων, μετ' εὐλαβείας κυκλώσαντες εἴπωμεν Πατέρες θεῖοι, οἱ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ προθύμως ἀράμενοι, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καλῶς φυλάξαντες, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους εἰς τὴν αὐτῶν ἐνισχύσατε τήρησιν, τῆς ματαίας ῥυόμενοι τύρβης, καὶ γεώδους προσπαθείας· ὑπὸ γὰρ τῆς τούτων ζοφωθέντες ἀχλύος, τῶν πρὸς Θεὸν συνθηκῶν ἡμῶν ἐπελαθόμεθα, ἀλλ' ὡς τῷ ἀπροσίτῳ τῆς θεότητος φωτὶ παριστάμενοι, καὶ ταῖς παρ' αὐτοῦ θείαις ἐλλαμπόμενοι ἀκτῖσι, φωτισμὸν καὶ ἱλασμὸν ἡμῖν ἐξετήσατε, τοῖς τὴν ἱερὰν ὑμῶν μνήμην γεραίρουσι.

Ἦχος δ'.

Σπηλαίῳ ἐνῳκήσατε, διὰ βίου, τὴν τοῦ ἐν σπηλαίῳ τεχθέντος, μιμούμενοι πτωχείαν, ἀποχωρήσαντες δὲ τὸν νοῦν, τῶν ὑλικῶν ἁπάντων, δι' ἐγκρατείας ψαλμῳδίας τε καὶ προσευχῆς, αὐτῷ προσεκαρτερήσατε· ὅθεν τῷ πνεύματι τὴν διάνοιαν ἐλλαμφθέντες, τὰ μέλλοντα τῷ Μονομάχῳ προειρήκατε, καὶ τὴν τοῦ περικλεεστάτου τούτου Ναοῦ οἰκοδομὴν ἐξητήσασθε· ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς συνελθόντες, ἑορτάζομεν πόθῳ τὴν μνήμην ὑμῶν, ἐκτενῶς δεόμενοι, ἵνα πρεσβεύητε πρὸς Κύριον, οἰκτειρῆσαι καὶ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα ἦχος πλ. ά.

Πανηγύρεως ἡμέρα τῶν θεοφόρων ἡμῶν Πατέρων, συνευφρανθῶμεν ἐνθέως ἀδελφοὶ, καὶ πνευματικῶς μελῳδοῦντες, εὐφημήσωμεν αὐτούς. Χαίρετε λέγοντες, Ὁσίων ἐγκαλλώπισμα, οἱ κατὰ Παῦλον σκύβαλα ἡγησάμενοι πάντα, καὶ τῷ Χριστῷ ὁλοψύχως ἀκολουθήσαντες. Χαίρετε οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς ἐγκρυπτόμενοι, καὶ μόνως μόνοι, τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως προσευχόμενοι. Χαίρετε οἱ τὰς ψυχὰς ἁγνισθέντες θεοπρεπῶς, καὶ πνευματικῆς πλησθέντες χάριτος, εἰς τὸ προφητεύειν τὰ μέλλοντα· ἐπίγειοι ἄγγελοι, οὐράνιοι ἄνθρωποι, θερμοὶ προστάται ἡμῶν καὶ κηδεμόνες· ὡς ἔχοντες παῤῥησίαν πρὸς Θεὸν, αἰτήσατε δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν μνήμην ὑμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς· εἰ δὲ μὴ,
Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν Στίχ. Προσόμοια ἦχος πλ. ά.
Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Δεῦτε ἐν θείοις ὕμνοις πιστοὶ, τοὺς τρεῖς Πατέρας

εὐφημήσωμεν σήμερον, Νικήταν τὸν καθαιρέτην, τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ, Ἰωσὴφ τὸν θεῖον καὶ θεόφρονα, τὸν σάρκα τῷ πνεύματι, δουλωσάμενον ἄριστα, καὶ Ἰωάννην τὸν δοχεῖον γενόμενον θείας χάριτος, καὶ προδρόμου ἐπώνυμον, κράζοντες παναοίδιμοι, Πατέρες δοξάζομεν, τοὺς ἱεροὺς ὑμῶν ἄθλους, καὶ τοὺς ἀγῶνας θαυμάζομεν, οὓς ἐνθέως ζῶντες, ὑπηνέγκατε προθύμως μακαριώτατοι.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Χαίροις ἡ τῶν Ὁσίων Τριὰς, ἡ θεία θείως τὴν Τριάδα λατρεύσασα, Πατέρα Υἱὸν καὶ Πνεῦμα, τὴν ἐνιαίαν ἀρχὴν, καὶ ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ δεήσεσι, καὶ πόνοις ἀσκήσεως, καὶ ἀγῶσι μακάριοι, σῶμα νεκροῦντες, καὶ ψυχὴν ἐκκαθαίροντες, θείοις νάμασι τῶν δακρύων ἑκάστοτε, σκήνωμα ἱερώτατον, αὐτὴν ἐποιήσατε, τῆς θείας χάριτος ὄντως, καὶ οἰκητήριον ἅγιον, ἧς ἀξιωθῆναι, καὶ ἡμᾶς ἐκδυσωπεῖτε τὸν πανοικτίρμονα.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τῶν Κύριον.

Χαίροις τῶν ἀσκητῶν ἡ τριὰς, Νικήτα νίκης, ὁ φερώνυμος Χαῖρέ μοι, καὶ χάριτος τῆς ἐνθέου, ὁ ἐπωνύμως κληθεὶς, Ἰωάννη χαῖρε παναοίδιμε, Παγκάλου ὁμώνυμε, Ἰωσὴφ καὶ ὁμότροπε, χαῖρέ σοι ᾄδω, σωφροσύνης τὸ ἄγαλμα, ἡ τριὰς ὁμοῦ, χαίροις, πᾶσα τηρήσασα, ὅλως ἀδιαλώβητον, εἰκόνα τοῦ κτίστου σου, καὶ ἐφικτὸν ὡς ἦν ὄντως, ταῖς ἀρεταῖς πρὸς ὁμοίωσιν, Θεοῦ ἀναβάσα, ὃν ἱκέτευε σωθῆναι τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε.

Δόξα ἦχος πλ. δ΄.

Σολομὼν μὲν ὁ θαυμάσιος, πάλαι τὸν Ναὸν οἰκοδομήσας, ἔστη πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου παρὰ Θεοῦ ἐξαιτούμενος, εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνεῳγμένους εἰς αὐτὸν, καὶ εἰσακούειν τῆς ἐν αὐτῷ τοῦ λαοῦ δεήσεως· ὑμεῖς δὲ πανεύφημοι τὸν περίκλυτον τοῦτον δομησάμενοι Ναὸν, ἡμῖν τοῖς ἐν αὐτῷ ἀναξίως προσευχομένοις, διηνεκῶς παρ' αὐτοῦ τῶν ἁμαρτιῶν ἐξαιτεῖσθε τὴν λύσιν, καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἀπολυτίκιον ἦχος δ΄.

Οἱ ὅσιοί σου, Κύριε ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτῶν, στεφάνους, ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· Σὴ ἰσχύϊ Νικήτας, Ἰωσὴφ, Ἰωάννης, ἔθραυσαν τῶν δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση, Αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς, σῶσον τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Ἕτερον ἦχος ά. τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοὺς εὑρόντας εἰκόνα τῆς θεομήτορος, τοὺς Νεαμονὴν θεοφρόνως μονάζουσι δείμαντας· Νικήταν, Ἰωάννην, Ἰωσὴφ, τοὺς ῥείθρῳ ἐνθέων ἀρετῶν, Χίου πάσης τὰς ἀρούρας τὰς νοητὰς ἀρδεύσαντας, εὐκαρπῆσαι· δοξάσωμεν σήμερον φαιδροὶ, βίους τούτων ζηλώσαντες. ὅπως αὐτῶν δεήσεσι, θεῖον εὕρωμεν ἔλεος.

Καὶ νῦν τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου, ἡ τῆς ἑορτῆς ἐὰν τύχῃ.

Καὶ μετὰ τὰ συνήθη. Ἀνάγνωσις εἰς τὸν Βίον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὸν Ὄρθρον μετὰ τὴν ά. στίχ. Καθίσματα Ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἀσκήσει τὴν ψυχὴν, καθαρθέντες ἐνθέως, ἐφάνητε λαμπροὶ, ἀρετῶν ταῖς ἀκτῖσι Πατέρες παναοίδιμοι, τῆς Τριάδος, ἰσάριθμοι, καὶ τὰ μέλλοντα θεόθεν θεῖοι προγνόντες, ἐδηλώσατε τῷ Μονομάχῳ ἐν Λέσβῳ, καὶ ἔργον ἡ πρόῤῥησις.

Δόξα ὅμοιον.

Τριάδα τὴν σεπτὴν, τῶν Ὁσίων ὑμνοῦντες, βοήσωμεν Χριστῷ, πολυέλεε Σῶτερ, ἱλάσθητι τοῖς δούλοις σου, ἱκεσίαις δεξάμενος, τῶν ἁγίων σου, τῶν ἐν ἀσκήσει

λαμψάντων, καὶ ὑπόδειγμα, ἐνθέου βίου ὀφθέντων, ἐν Χίῳ λαμπρότατον.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς ἡ Μαρία τὸ σεπτόν.
Εἰς τὴν β'. ςίγ. Κάθισμα ἦχος πλ. δ'.
Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Μωϋσέως τῷ ζήλῳ καὶ Ἠλιοῦ, καὶ Προδρόμου μιμήσει θεῖα σοφοὶ, ἐρήμοις ἐν ὄρεσι, διὰ βίου ὡκήσατε, ὦ Ἰωάννη μάκαρ, Νικῆτα ἀοίδιμε, Ἰωσὴφ Θεοφόρε, τῆς Χίου βλαστήματα, ὅθεν καὶ τὴν χάριν, προφητείας ἀξίως, θεόθεν εἰλήφατε, προθεσπίσαι τὰ μέλλοντα, Κωνσταντίνῳ τῷ Ἀνακτι· πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορταζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Δόξα ὁ αὐτὸς Τὸ προσταχθέν.

Τὸ ἐκ Θεοῦ προγνωσθὲν οἱ Θεοφόροι, λαβόντες ἄμφω, Ἰωσήφ τε καὶ Νικήτας, πρὸς τὴν Λέσβον ἔπλευσαν καὶ τῷ Κωνσταντίνῳ, ἐδήλουν λόγοις ἁπλάστοις, καὶ τὴν πολλὴν, ἀνίαν τὴν ἐν ἐκείνῳ μεταβαλεῖν, ἐπειρῶντο οἱ πάνσοφοι, τὴν Βασιλείαν λαβεῖν, προλέγοντες ἐκ πνεύματος, καὶ πιστεῦσαι παρέπεισαν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς εἰδὲ μὴ, τὸ προσταχθέν.
» Εἶτα Ἀνάγνωσις εἰς τὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου· καὶ γενέσθω ἡ ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ προοιμίου τῶν θαυμάτων, καὶ τελειωθήτω, ἕως τοῦ θαύματος τοῦ κατὰ τῆς Χανοῦμ γενομένου.

Δόξα ἦχος δ'. ἐπεφάνης σήμερον.

Τοὺς τὴν θείαν μνήμην σου, Τριὰς Ὁσίων, ἐν ᾠδαῖς γεραίροντας, καὶ εὐφημοῦντας ἀσινεῖς, σῶζε ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, νόσων παντοίων ψυχῆς τε καὶ σώματος.

» Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθ. ἦχος πλ. ά.
Τὸν συνάναρχον Λόγον.

* Θεοφόροι Πατέρες ὡς πρὶν ἐρρύσασθε, τῆς λοιμικῆς ἀσθενείας τὸν προσφυγόντα ὑμῖν, καὶ δεόμενον θερμῶς, τυγεῖν ἰάσεως, Ἱερεμίαν τὸν ὑμῶν, οἰκέτην ἅγιοι πιστὸν, ὁράματι ἐποφθέντες· οὕτω καὶ νῦν κατεχόντων, παθῶν, πρεσβεύσατε ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, ἡ Χαῖρε πύλη Κυρίου.
Οἱ ἀναβαθμοὶ, Τὸ ά. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.
Προκείμενον. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων.
Πάτερ πανσ. Εὐαγγέλιον ζήτει Ὁσιακὸν· ὁ Ν'. Δόξα ταῖς τῶν σῶν Ὁσίων· καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. καὶ τὸ ἰδιόμελον πλ. β'.

Ἰσάγγελον βιοτὴν ἐν γῇ διώσαντες Θεοφόροι, ἰσάγγελον ἐν οὐρανῷ παρὰ Θεοῦ ἐκομίσασθε εὐκλειαν, Ἰωσὴφ, Νικῆτα, καὶ Ἰωάννη μὴ οὖν ἐλλίπητε πρεσβεύοντες αὐτῷ, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι τοὺς τιμῶντας ὑμῶν τὸ μνημόσυνον.

» Εἶτα ὁ Κανὼν τῆς Ἑορτῆς ἡ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων. Κανὼν ά. ᾠδὴ ά. ἦχος δ'.
Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Τὸν νοῦν μου καταύγασον, Τριὰς ἁγία σαῖς λάμψεσι, καὶ φώτισον δέομαι, τοῦ ἀνυμνῆσαί σου, τὴν τρισάριθμον, χορείαν τῶν Ὁσίων, πηγὴ φωτοπάροχε, τὴν σὲ δόξασαν.

Πατέρες θεόφρονες, Τριάδος θείας θεράποντες, ἡμῖν καταπέμψατε, χάριν οὐράνιον, τοῖς γεραίρουσιν,

SISMANOGLIO

ὑμῶν τὴν πολιτείαν, τὴν ὄντως ἰσάγγελον καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον.

Κόσμον ἀρνησάμενοι, καὶ τὰ ἐν Κόσμῳ ἀοίδιμοι, σταυρὸν δὲ ἀράμενοι ἐπὶ τῶν ὤμων ὑμῶν· τὸν χρηστὸν ζυγὸν, Χριστοῦ τοῦ πραοτάτου, ἐν ᾧ θείαν εὕρατε, ψυχῆς ἀνάπαυσιν.

Θεοτοκίον.

Δυνάμωσον Δέσποινα, τὸ ἀσθενὲς τῆς καρδίας μου, καὶ ςήριξον πάθεσι περιτρεπόμενον, ὅπως πίστει σε, καὶ πόθῳ μακαρίζω, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον.

Ἕτερος Κανών. ἦχος πλ. δ'.

» Ἁρματηλάτην Φαραὼ· οὐ ἡ ἀκροστιχίς, τὸ ἀλφάβητον, ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίοις, Νικηφόρου.

Ἀπὸ χειλέων ἐναγῶν, πανάγιοι, ὕμνον προσάδω ὑμῖν, ὁ ῥυπαρὸς ὅλος, ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἀλλ' εὐμενῶς προσδέξασθε, Χριστομίμητοι τοῦτον, καὶ καθαρθῆναι με πρέσβευε, Τριὰς τῶν Ὁσίων πρὸς Κύριον.

Βίον ἀγγέλων ἀληθῶς ἰσάγγελοι, διαβιοῦντες ἐν γῇ, Ὅσιοι Πατέρες, ἀσκητῶν τὸ καύχημα, ἀπάθειαν ἐκτήσασθε, καὶ πρὸς ἔνθεον ὕψος, τῶν ἀρετῶν ἀνεδράμετε, καὶ νῦν τοῖς ἀγγέλοις ἡνώθητε.

Γέγονας τύπος καὶ κανὼν ἀσκήσεως, ὦ μακαρία Τριὰς, εἶτα κοινοῦ βίου, ἱερῶς προέστητε, Νικῆτα παμμακάριστε, Ἰωάννη θεόφρον, καὶ Ἰωσὴφ παναοίδιμε, λύχνοι παμφαεῖς διακρίσεως.

Θεοτοκίον.

Ναοὶ Τριάδος λογικοὶ γεγόνατε, θεοπρεπῶν ἀρετῶν, τῷ ἐνθέῳ κάλλει, θείως καλλυνόμενοι, διό σου παναμώμητε, τὸν περίκλυτον τοῦτον, Ναὸν ἐν γῇ ἀνηγείραντο, οἱ σοὶ Θεοφόροι θεράποντες.

Ὠδὴ γ'. τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ποθοῦντες τυχεῖν τῶν οὐρανίων, τερπνῶν καὶ ἀῤῥήτων ἀγαθῶν, σπηλαίῳ ἐνῳκήσατε, μόνῳ Θεῷ προσέχοντες, Πατέρες πανσεβάσμιοι, ὧν νῦν τυχόντες ἀγάλλεσθε.

Ἠλίαν ζηλοῦντες τὸν Προφήτην, καὶ τρίβοις ταῖς θείαις ἁπλανῶς, τοῦ Βαπτιστοῦ ἑπόμενοι, Πατέρες οὐρανόφρονες, τὸν βίον διηνύσατε, ἐνθέως πάντα ἀοίδιμοι.

Προβάτειον ὄρος ἡγιάσθη, Ὁσίων τοῖς βήμασι τριῶν, ἐκεῖ γὰρ κατεπάτησαν, τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως, τοῦ ἐν ἐδὲμ τὸ πρόταρον, Ἀδὰμ καὶ Εὔαν πτερνήσαντος.

Θεοτοκίον.

Ἐξ ὕψους τοῦ ὄρους καθεώρων, ἐν ἄλσει τῷ σύνεγγυς νυκτὸς, φῶς ἀπαστράπτον Πάναγνε, ὡς Μωϋσῆς ἐν ὄρει Σινᾷ, ἔνθα εἰκόνα εὕραντο, σοῦ τῆς Θεοτόκου οἱ Ὅσιοι.

Ἕτερος. Ὁ σερεώσας κατ' ἀργάς.

Δαβιτικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰς τὰ οὐράνια ὄρη, τῆς ψυχῆς ὑμῶν Πατέρες ὑψοῦντες, ἐξητεῖσθε ἐκτενῶς, θεόθεν τὴν βοήθειαν, ἧς περ ἐπιτυχόντες, ἰσχὺν δαιμόνων ὠλέσατε.

Ἐπὶ τῶν θείων ἐντολῶν, τὴν ἀῤῥαγῆ Χριστοῦ πέτραν, ἐπεστήσατε ἑδραίως τοὺς πόδας, Θεοφόροι καὶ ὁδὸν, τὴν κατὰ βίον ἅπασαν, ἀπτώτως διελθόντες, ἐν οὐρανοῖς ἐσκηνώσατε.

Ζωὴν θεόφρονες σοφῶς, τὴν κατὰ Κόσμον μισοῦντες, καὶ πτερούμενοι Χριστοῦ τῇ ἀγάπῃ ἡρετίσασθε οἰκεῖν, ἐν ἐρημίᾳ Ὅσιοι, τὴν μακαρίαν ὄντως, ζωὴν πεθοῦντες καὶ ἄληκτον.

Θεοτοκίον.

Ἰσχύν μοι δώρησαι ἀγνὴ, κατὰ παθῶν ὀλεθρίων, καὶ πρεσβειαις σου περίζωσον κράτος, κατ' ἐχθρῶν τῶν νοητῶν, καὶ αἰσθητῶν ἐκλύτρωσαι τῆς ἐπηρείας κόρη, τὸν ἰσχυρὸν ἡ κυήσασα.

Κάθ. ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἐν ἀσκήσει ἐκλάμψαντες νοητῶς, ὡς τρισήλια φῶτα ἐπὶ τῆς γῆς, θαύμασιν ἐκλάμπετε, τὰ τῆς Χίου πληρώματα· δι' ὃ ληστὰς βαρβάρους, ἀθέους αἰθίοπας, τῇ Μονῇ προσελθόντας, ὡς ταύτην συλύσοντας, καὶ πρὸς Ναὸν τὸν θεῖον, τὸν ὄντως πανθαύμαστον, ἄνω ἀναβάντας, καὶ ὀρύσσοντας σμύλη, πῦρ ἀθρῶον πέμψαντες, τούτους ἀπετεφρώσατε, καὶ τὸ θαῦμα κηρύττεται, ἕως τοῦ νῦν ἐν τῇ Μονῇ· ἡ γὰρ ὀπὴ τοῦτο δείκνυσιν, ἡ ἐν τῇ γῇ ὁρωμένη πανθαύμαστοι.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, ἡ Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Εἶτα Ἀνάγνωσις εἰς τὰ λοιπὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου,

Ὠδὴ, δ'. ἀνεξιχνίαστον.

Γνωρίσαι ποθοῦντες τὶ ἄρα τὸ φῶς, σπουδῇ Θεοφόροι ἀπήρξασθε, τὸ ἄλσος καίειν, ἀλλὰ ἔστη θαυμαστῶς ἡ φλὸξ ἡ ὑπερβάλλουσα, τῆς μυρσύνης ὅλως μὴ ψαύσασα.

Πόρρωθεν ὁρῶντες τὸ θαῦμα ὑμεῖς, ἔκθαμβοι γεγόνατε ἅγιοι, ὅτι τῆς μύρτου, οὐ καθήψατο τὸ πῦρ, ἔνθεν τοι προσπελάσαντες, εὕρατε εἰκόνα τὴν ἄχραντον.

Πρὸ τῆς νομικῆς ὀρχούμενος Κιβωτοῦ, πάλαι μὲν Δαβὶδ ὁ Θεόληπτος, ἔψαλλε χαίρων, τῇ εἰκόνι δὲ ὑμεῖς, γονυκλιτοῦντες Ὅσιοι, λίαν ἀσυγκρίτως ἠγάλλεσθε.

Θεοτοκίον.

Ὅτε τὴν εἰκόνα σου εἶδον ἀγνὴ, ἡδονῆς ἀφάτου ἐπλήσθησαν, καὶ εὐφροσύνης, οἱ θεράποντες οἱ σοὶ, ὑμνοῦντες καὶ δοξάζοντες, τὴν σὴν πρὸς αὐτοὺς θείαν πρόνοιαν.

Ἕτερος. Σύ μου ἰσχὺς Κύριε.

Ἱερῶς νῷ, Θεῷ Πατέρες ἑνούμενοι, τῷ ἀΰλως, ψυχαῖς ἐμβατεύοντι, ταῖς καθαραῖς καὶ τῶν ἀρετῶν, κατηγλαϊσμέναις, ταῖς λαμπηδόσι μακάριοι, προέγνωτε τὰ πόρρω, ὡς παρόντα βεβαίως, καὶ ἐκ τούτου τοῖς πᾶσιν ἐγνώσθητε.

Θεὸς ἡμᾶς, δοξάσας θαύμασι ἔδειξεν, ἐν τῷ Κόσμῳ, καὶ σαφῶς ἐγνώρισε, Νικῆτα μάκαρ σὺν Ἰωσὴφ, καὶ τῷ Ἰωάννῃ, καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι, πρὸς δὲ καὶ βασιλεῦσιν, ὡς Προφήτας ἐνθέους, τῶν μελλόντων Πατέρες, θεσπέσιοι.

Ἰλὺν παθῶν, ἀποξηράναντες πρότερον, ἐν ἀσκήσει, θεῖοι κακουχούμενοι, καὶ ἀπαθείας τῷ ἁγνισμῷ, ὅλως ἁγνισθέντες, καὶ ἀρετῶν ταῖς ἐλλάμψεσι, τὸν νοῦν καταυγασθέντες, ἐσομένων τὴν γνῶσιν, Θεοφόροι θεόθεν ἐδέξασθε.

Θεοτοκίον.

Κλίμαξ σὺ εἶ, ἄχραντε, ἣν ἐθεάσατο, τεταμένην, γῆθεν πρὸς οὐράνια, ὁ Ἰακὼβ πάλαι μυστικῶς, δι' ἧς οὐρανόθεν, εἰς γῆν κατῆλθεν ὁ Ὕψιστος, καὶ ἔσωσεν εὐσπλάγχνως τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος καὶ πρὸς ἔνθεον δόξαν ἀνήγαγεν.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἐνθέως πανάχραντε, καὶ εὐλαβῶς κατέχοντες, τὴν σὴν πανσεβάσμιον εἰκόνα, καὶ εἰς τὸ ὄρος ἀναβραμόντες σπουδῇ, ἀπέθεντο ἐν τῷ ἑαυτῶν, σπηλαίῳ γηθόμενοι, ὥσπερ θεῖον κειμήλιον.

Χαρᾶς ἐνεπλήσθητε, ἀῤῥήτου, ὦ θειότατοι, Πατέρες ἐπὶ τῇ ἀνευρέσει, τοῦ θείου τύπου τῆς θεοτόκου ἁγνῆς, νυκτὸς δ' ἀπιόντος ἀφ' ὑμῶν, ὅλη μετεβάλλετο, ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.

Ἱρέτισας τέμενος, Παρθένε, δομηθῆναί σοι, ἔνθα ἡ εἰκὼν ἡ σὴ εὑρέθη, ἡ θεία ὄντως, δι' ὃ οὐχ ἅπαξ καὶ δὶς, ὦ θαῦμα φρικτὸν, ἀποχωρεῖ, τοῦ σπηλαίου θέουσα, εἰς τὴν μύρτον τὴν θάλλουσαν.

Θεοτοκίον.

Ἐξέστησαν, ὅτε σου, τὸ τῆς μορφῆς εἰκόνισμα, παρθένε, οἱ ἅγιοι ἑώρων, ἐπὶ τῷ θάλλει τῷ τῆς μυῤῥίνης καὶ πῶς, ὡς ἔμπνουν ἐχρήσατο φυγῇ, ἀποροῦντες ἔκραζον, μέγα θαῦμα ὃ γέγονεν.

Ἕτερος. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Κεκρυμμένοι σπηλαίῳ, πρὸς τοὺς ἐγκοσμίους διάγοντες ἄγνωστοι, θαῦμα μέγα θεῖοι, πῶς λαμπροὶ καὶ ἐπίσημοι ὤφθητε· τῆς γὰρ βασιλείας, τῇ ἀσφαλεῖ προαγορεύσει· βασιλεῦσι καὶ πᾶσιν ἐγνώσθητε.

Λύχνοι τὸν Μονομάχον, προφητείας τῷ φέγγει φωτίζοντες, ὤρθητε Πατέρες, προδηλοῦντες ἀλλήλων τὴν δήλωσιν, ὅτι πάντως ἕξει, παρὰ Θεοῦ τὴν Βασιλείαν, καὶ ἀχλὺν τὴν τῆς λύπης ἐλύσατε.

Μετ' αἰδοῦς τε καὶ πόθου, τὸν αὐτοῦ δακτύλιον ὑμῖν παρέσχετο, ἀσφαλείας χάριν, Θεοφόροι Πατέρες καὶ σύμβολον, τῶν ὑπεσχημένων, ὁ Κωνσταντῖνος ὡς εὐγνώμων, πρὸς ὑμᾶς ὦ τριὰς Θεοδόξαστε.

Θεοτοκίον.

Ἡδονῆς μοι ἀφάτου, πρόξενος καθίσταται ὁ θεῖος οἶκός σου, ἄχραντε παρθένε, ὃν οἱ θεῖοι πατέρες ἀνήγειραν, μεγαλοπρεπείας, βασιλικῆς ὑπάρχων ἔργον, καὶ χειρὸς φιλοτίμου κατόρθωμα.

Ὠδὴ ς'. Τὴν θείαν ταύτην.

Τίς ἂν ἀξίως ὑμνήσειε, τοὺς πόνους οὓς ὑμεῖς ὑπεμείνατε, Πατέρες τίμιοι, ὅπως Ναὸν τὸν περίκλυτον δομήσητε πρὸς δόξαν τῆς Θεομήτορος.

Ἐκ νήσου Χίου ἀπάραντες, πρὸς Λέσβον τὴν πλησίον ἐδράμετε, νεύσει τῇ κρείττονι, ἵνα σαφῶς προφητεύσητε, τῷ Μονομάχῳ πάντα τὰ γενησόμενα.

Ἐν ὕψει λάμποντες ἅγιοι, ἐνθέου πολιτείας προέγνωτε, νοῦ καθαρότητι, καὶ προηγγείλατε χάριτι, περὶ ἀρχῆς τῶν ὅλων καὶ διαδήματος.

Θεοτοκίον.

Ἁγνὴ Παρθένε Θεόνυμφε, ἡ Δέσποινα ἁπάσης τῆς Κτίσεως, ἣν περ ηὐδόκησας, Μονὴν ἐνταῦθα γενέσθαι, σοι, ἐξ ἐπηρείας πάσης σῶζε πρεσβείαις σου.

Ἕτερος. Ἱλάσθητι μοι Σωτήρ.

Νόμοις Χριστοῦ ἱερεῖς, ὑπείκοντες πανσεβάσμιοι, νόμος σεπτὸς καὶ κανὼν, καὶ θεῖον ὑπόδειγμα, ἀσκήσεως ὤφθητε, καὶ μονήρους βίου, θεία ὄντως διατύπωσις.

Ξενώσαντες ἑαυτοὺς, τῶν ἐπὶ γῆς οὐρανόφρονες, καὶ τὰ ἐν βίῳ τερπνὰ, σοφῶς καταλείψαντες, Θεῷ ᾠκειώθητε, Ὅσιοι Πατέρες διὰ βίου καθαρότητα.

Οἶκος τῷ πάντων Θεῷ, καὶ ἱερὸν ἐνδιαίτημα, κτισθέντες τῶν ἀρετῶν τοῖς λίθοις μακάριοι, Ναὸν χειροποίητον, ἀνεγεῖραι θεῖον, τῇ παρθένῳ ἠξιώθητε.

Θεοτοκίον.

Φωνῆς τῶν σῶν οἰκετῶν, ἐπάκουσον, Παναμώμητε, τῶν εὐλαβείᾳ ψυχῆς, καὶ πόθῳ βοώντων σοι, ἐν Ναῷ τῆς δόξης σου, πρὸ τῆς σῆς εἰκόνος, καὶ παράσχου τὰ αἰτήματα.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ἀγρὸν, τρεῖς ὅσιοι, Κυρίου γεωργήσαντες, στάχυν πολύχουν ἐν ἱδρῶσιν ἐθερίσατε, ἀρετῶν τὰ δράγματα ἐν ἄλωνι θέντες· ἐγκρατείας δὲ λικμῷ τὸ σίτου ἄχυρον, ἀφελόντες, εἰς ταμεῖα τόνδ' οὐράνια, ἐφυλάξασθε, πρὸς τροφὴν ἀδαπάνητον.

Ὡς ἄγγελοι ἐπίγειοι, καὶ ἄνθρωποι οὐράνιοι, ἐπὶ τῆς γῆς οἰκοῦντες μακάριοι, ἐφάμιλλον αὐτοῖς τὸν Βίον διηνύσατε, σκύβαλα πάντα κατὰ Παῦλον ἡγησάμενοι· ὅθεν καὶ τὸν ὕμνον ἐπάξιον μέλποντες ὑμῖν βοῶμεν· χαίρετε, δι' ὧν ὁ Χριστὸς ἐδοξάσθη. Χαίρετε, δι' ὧν ὁ ἐχθρὸς κατηισχύνθη. Χαίρετε, τῶν μοναστῶν ἡ κρηπὶς, καὶ τὸ στήριγμα. Χαίρετε, τῶν μιγάδων ἀρετῆς τὸ ὑπόδειγμα. Χαίρετε, ὅτι περιβόητον Μονὴν ἀνεδείμασθε ἐν γῇ. Χαίρετε, ὅτι Ναὸν περικαλλῆ, ἐκ βάθρων ἠγείρατε ἐν αὐτῇ. Χαίρετε οἱ ἐν Σπηλαίῳ διὰ βίου οἰκοῦντες. Χαίρετε, οἱ μετὰ τέλος τοῖς ἀγγέλοις συνόντες. Χαίρετε, οἱ τῷ Μονομάχῳ τὰ μέλλοντα ἐξειπόντες. Χαίρετε οἱ τρυφὰς κοσμικὰς ἀθετοῦντες πρὸς τρυφὴν ἀδαπάνητον.

ΜΗΝΙ ΜΑΙΩ, Κ'.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΗΤΑ, ΙΩΑΝΝΟΥ, καὶ ΙΩΣΗΦ

Τῶν ἐν τῇ Νήσῳ Χίῳ ἀσκησάντων.

Νικήτᾳ.

Ν' κην νικήσας, ὦ Νικήτα πρὸς κόσμον,
Τρόπαια ἤρας ἐν πόλῳ στεφηφόρος·

Ἰωάννῃ.

Νικήτα σύμπλους ἦσθα, ὦ Ἰωάννη,
Μεθ' οὗ ἐν ὅρμῳ εὐπλοεῖς γαληνίῳ

Ἰωσήφ.

Πρῶτος μοναστῶν, ὕστερος δὲ τῶν δύω,
Ἔχεις, Ἰωσὴφ ἐκ Θεοῦ τρίτον γέρας.

Εἰκάδι τήν δε Χίος δοξάζει τριττὺν, ἐσαεί.

Οἱ Τρισμακάριοι οὗτοι, καὶ θειότατοι Πατέρες καὶ ἀσκηταὶ, ὑπῆρχον ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγῶνος, καὶ τοῦ Καλαφάτου Μιχαὴλ τοῖν βασιλέοιν· διέτεινε δὲ ἡ ζωὴ τούτων καὶ μέχρι Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, καὶ Θεοδώρας, καὶ Ζωῆς τῶν βασιλίδων, ἐκ ταύτης τῆς Νήσου ὁρμώμενοι, (α) καὶ ἀ-

(α) Ἄδηλον ἐκ τίνος μέρους ἦσαν τῆς Χίου.

σκοῦντες ἅμα οἱ τρεῖς, ἔν τινι τῶν ὀρέων τῆς Νήσου, καλουμένῳ Πρεβάτιμ, χιλίων ἤδη ἐτῶν παραῤῥυέντων, ἀπὸ τῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδημίας· οὗτοι τοίνυν οἱ ὀρεσίτροφοι, καὶ τῆς ἁγίας Τριάδος ἐρασταὶ, καὶ εἰκόνες, κατὰ τὴν τῶν ἀρετῶν ὁμοιότητα, ὡς δυνατὸν ἀνθρώπῳ, τῇ ἐρημικῇ καὶ ἀγγελοπρεπεῖ διαγωγῇ λιπαρῶς ἐνήθλουν, τῆς προσύλου καὶ ἐγκοσμίου διαγωγῆς, ὅσον τοῦ οὐρανοῦ γῆ ἀφίσταται ἀφιστάμενοι, καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑπὲρ νεφῶν ἀρετῶν μετουσίας τὴν ψυχὴν, ῥυθμιζόμενοί τε καὶ ἐγγυμναζόμενοι, σπηλαίῳ τινὶ ὄρους ὑπερτάτου, καὶ ὑπερανεσηκότος ἐποψίου τῆς Μονῆς, καὶ οἰκήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐνεδρεύοντες, καὶ τῷ ὄρει ἐκείνῳ νεμόμενοι, εἱρμῷ τινὶ ἀπαραβάτῳ, πρὸς μόνον τὸ πέρας τῆς αἰωνίου καὶ ἀλήκτου μακαριότητος συννεύοντες· τά τε ἐν ποσὶν ἀτιμάζοντες, καὶ τὸν οὐρανὸν τῇ θέᾳ περιπολοῦντες, καὶ τὸν ἀγείρω Κόσμον κατὰ νοῦν ἀναπολοῦντες, τῆς τ'ἀθανάτου φύσεως, καὶ τῆς τοῦ σώματος ἀγχιστείας, τὴν τῆς ψυχῆς προτάξαντες· τριὰς ἀληθῶς Ὁσίων διανοίας ὀξύτητι δεδορκυῖα τὰ ὑψηλὰ, καὶ εἰς τὴν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, τὴν πάνυ ἀσκητικὴν διαγωγὴν, κομιδῇ ἀπηκριβωμένη, διὰ τῆς ἑβδομάδος ἀρτοσιτοῦσα καὶ ὑδροποτοῦσα· μικρόν τι χαμευνοῦσα, τὸ δ' ὅλον εἰς παννυχίους, καὶ πανημερίους εὐχὰς, οὕτω προβαίνουσα, ὥστε μηδὲ μέχρι βλεφάρων σπένδεσθαι τῷ ὕπνῳ· κρυστάλοις καὶ πνεύμασι καὶ νηφετοῖς προσταρασσομένη, διὰ τὸν πρὸς Θεὸν ἔρωτα· οὕτως ἄρα οἱ παμφαεῖς τῆς ἐπουρανίου ἀσκήσεως λαμπτῆρες ἀσκοῦντες, ἐν τῷ εἰρημένῳ ὄρει, πολλάκις ἐπεὶ νὺξ ἐπήρχετο, ἐν τῷ σύνεγγυς τῆς ὑπωρείας κειμένῳ καταντικρὺ ἄλσει, φῶς ἑώρων καταλάμπον· κατιόντων δὲ, καὶ τῷ πυραυγεῖ καὶ ἀποστίλβοντι πρὸς τὸν νυκτερήσιον ζόφον φωτὶ, προσπελάσαι προθυμουμένων, ὥς ποτε Μωϋσῆς ὁ Θεόπτης, τὸ φῶς ἐκ τοῦ μέσου ἀπείη καὶ ὤχετο, ὅθεν κατατεθαμβημένοι καὶ τεθηπότες, οὐχ

ἧττον περὶ τῆς ἀπουσίας, ἢ τῆς παρουσίας, τῆς φωσφόρου ἐλλάμψεως, δεῖν ἔγνωσαν, ὅλον καταίθειν τὸ ἄλσος, καὶ δὴ καίειν ἀπῆρξαντο, εἰς νοῦν τοῦτο θέμενοι, ὡς εἰ ἐκ Θεοῦ τὸ φαινόμενον φῶς ἐστί, πάντως διὰ τῆς ὑλώδους φλογὸς, ὁ τόπος οὐ καταφλεχθήσεται, ὅθεν τὸ φαινόμενον φῶς διέξεισι. Καισμένων τοίνυν ἁπάντων τῶν φυτῶν, τῆς συνηρεφοῦς ἐκείνης νάπης, ἧς τὸ πῦρ κατεδραμε, μυῤῥίνη μηδὲν τῆς ἀκαταφλέκτου ἀπεικυῖα βάτου, ἀπήμαντος ἔμεινε, τῆς ἀπομαρανθείσης ἐν ἐκείνῃ φλογὸς, μὴ δυνηθείσης ὅλως τὴν λιβάδα καὶ τὸ νοτερὸν ἐκείνης σιτίσασθαι· τὴν δ' ἐπισῦσαν πύρωσιν λήξασαν, οἱ παναοίδιμοι Πατέρες ὁρῶντες, καὶ τὴν Μύρτον πόῤῥωθεν ὀπτανόμενοι ἄφλεκτον, εἰς τὴν νάπην εἰσιᾶσι καὶ προσίεσαν, καὶ ὁρῶσι τὴν Μύρτον παντοίας καπνώδους, καὶ λιγνώδους ἀπηλλαγμένην περιδράξεως τοῦ ἐπικαύματος εἰκόνι δὲ τῆς Θεομήτορος ἐνατενίζουσι, τοῦ κλάδου τῆς μυρτίνης ἐξηρτημένῃ, ἧς τὸ πῦρ οὐ κατενεμήθη, μὴ ὅμως τὸ μονογενὲς, βρέφος ἐνηγκαλισμένῃ, τότε δὴ μετὰ πολλῆς αἰδοῦς καὶ τέρψεως ἱέντες, παρθενικὰς ὑμνῳδίας ἀνέμελπον, καὶ ἐπωμάδιον τὴν εἰκόνα ἀράμενοι, εἰς τὸ ἑαυτῶν ἐκομίσαντο σπήλαιον· ἡ δ' εἰκὼν ἀποχωροῦσα τοῦ σπηλαίου, τῷ θάλλει τῆς Μυῤῥίνης προσήπτετο· ὅθεν οἱ μέγιστοι οὗτοι καὶ θεῖοι ἀσκηταὶ, ἰδιοχείρως νεοποιοῦντες, ὡς ἡ δύναμις, Σηκὸν σμικρότατον πάνυ δομησάμενοι, τοῦτον τῇ Θεομήτορι ἀφωσιώσαντο, σύνεγγυς τῆς Μυῤῥίνης κείμενον· καὶ παιανίζουσι χαριστήρια, καὶ ὑμνοῦσι εὐχαριστήρια, καὶ κροτοῦσι σωτήρια. Τότε δὴ τότε, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, τῇ ἐπιταγῇ τοῦ Βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγῶνος, ἀπῳκισμένος ἦν τοῦ Βυζαντίου, καὶ πρὸς Λέσβον τὴν Νῆσον ἐξόριστος. Θεόθεν δὲ οἱ θεῖοι Πατέρες ὡς τῆς Βασιλείας, ὅσον οὔπω μέλλει κρατῆσαι μαθόντες, ὁ θεῖος Νικήτας, σὺν τῷ Ἰωσὴφ πρὸς Λέσβον ἀπαίρουσι, καὶ τῷ Μονομάχῳ συγγίνονται, καὶ εἰς τέρψιν τὴν λύπην

τούτου ἐπειρῶντο μεταῤῥυθμίζειν, τῷ ἐκείνῳ τὴν Βασιλείαν καταφοιβάζειν, ἧς ὅσον οὔπω μεταποιήσεσθαι ἐμελλε, διὰ τοῦ πανάλκεστάτου καὶ ἀναιρέτου τῶν δεινῶν Θεοῦ· (ἦσαν γὰρ ὡς ἔφθην εἰπὼν ἐκείνην προφητικῶς ἐνοπτριζόμενοι). Ὁ δὲ Μονομάχος, οὐ μόνον μὴ ἐπιτυχεῖν κατὰ τὴν τῶν Ὁσίων πρόῤῥησιν, (ὡς παρὰ δοξολογίαν εἶναι οἰόμενος), ἀλλὰ μήτε τῶν ἐπικρεμασθέντων οἱ δεινῶν, μήτε τοῦ ἐπηρτημένου ἐσχάτου κινδύνου ἀπαλλαγήσεσθαι, (ἐφ' ᾧ προσανακλάεσθαι τοῖς κακοῖς ἐκκείμενος) ἔρασκεν. Οἱ δὲ Πατέρες αὖ πάλιν, ἀνθίσταντο τῇ δόξῃ τοῦ Μονομάχου, τὴν ἀχθηδόνα ἀνακαλούμενοι· ὅλεν ἄντικρυς θάῤῥει, ἔφασαν, ὦ Δέσποτα καὶ ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχε, ὅτι τῆς Βασιλείας τάχιστα ὑπὸ τοῦ εὐεργέτου σοὶ Θεοῦ προσγενησομένης, ἐπαντίῤῥοπος εὐφροσύνη τῆς λύπης ἔσται σοι, καὶ ἔστω σοι νῦν, ἀκεσώδυνον τὸ οἰώνισμα, ὑπὸ Θεοῦ ἡμῖν ἀποκεκαλυμμένον. Τότε δὴ ὁ Κωνσταντῖνος ψυχαγωγούμενος καὶ παραθαῤῥυνόμενος, τῇ τῶν θείων Πατέρων προῤῥήσει, ὡς μὴ ἐξ ἐπιτεχνίας καὶ ὑπουλότητος μηχανορράφου, ἀλλ' ἁπλότητος τοὺς λόγους διατιθεμένων, κἀκεῖθεν γλυκυθυμίας αἰσθανόμενος, καὶ πρὸς τὸ ἐπιῤῥέον τῆς λύπης ἀντέχων, ἀλλ' ὦ Πατέρες τῷ Θεῷ πολυ ἐμητοι, ἔφη, εἰ εὐπραγήσω, ὡς ὑμεῖς μοι μοὶ προκαταγγέλλετε, συλλήβδην, ὧν ἂν βουληθῆτε εὐεργετημάτων, ἐντὸς γενήσεσθε. Αὖθις δ' οἱ Πατέρες ἀμοιβαίοις λόγοις τὸν ἀπόλογον συμπλέξαντες, ἑνὸς, ὦ μέγιστε Αὐτοκράτορ, ἔφασαν, ἐπιδεῶς ἔχομεν· ἐμφανίσαντες αὐτῷ, καὶ λαμπρολογήσαντες, τότε τῆς εἰκόνος, καὶ τῆς ἀκαοῦς μυῤῥίνης μέγα θαῦμα, ἣν καταλυμήνασθαι, ὥσπερ τ' ἄλλα τῶν πέριξ φυτῶν, οὐκ ἴσχυσεν ἡ ὑπερβάλλουσα φλόξ, ἢ διακαῦσαι, ἢ ὅλως καπνίσαι· καὶ ἔτι τὸ λαμπρὸν καὶ παμφαῖνον φῶς· καὶ τὸ κατὰ τὴν βάτον ὅραμα, κατὰ τὸν Μωϋσῆν, (διαβὰς γὰρ ἔφη, τὸ ὅραμα τοῦτο ὄψομαι). Τί δὲ τὸ ἐν ἐκεῖνο; Νασῦ ἔφασαν, ἡ εἰκὼν χρήζει, εὐρυχώρου, ὑψηλοῦ καὶ πολυμόρφου, μετὰ καλλίστης τέ-

χνης καὶ Βασιλικῆς φιλοτιμίας, (Βασιλικὸν γὰρ μέλλει τὸ ἀνάθημα ἔσεσθαι)· καὶ τοίχοις ἐρυμνοῖς ὠχυρωμένου, πρέπει γὰρ τῇ τοιᾷδε εἰκόνι, τοιόνδε τέμενος. Τότε αὖθις ὁ Μονομάχος, εἰ ἐγκρατὴς, ἔφη, τῆς Βασιλείας· (ὡς ὑμεῖς φατὲ γενήσομαι), ἀμέλει, ὦ Μοναχικὴ τριὰς, τῷ Μωϋσῇ εἰκαζομένη, τῶν ἀσκητῶν ἐγκαλλώπισμα, εὐμενῶς ἐκ τῶν ἡμῶν εὐεργεσιῶν διατεθήσεσθε, καὶ ὁ Νεὼς τῆς Πανάγνου μου καὶ Ἀχηράτου Θεομήτορος, ἀμείνω ἕξει τῆς ὑμετέρας ἐλπίδος τὴν ἐναρμόνιον σύνθεσιν· οἱ δὲ Πατέρες ἐναργεστέραν καὶ βεβαιοτέραν ἠτοῦντο τὴν τοῦ Μονομάχου ὑπόσχεσιν· ὅθεν τὸν συμαντῆρα αὐτοῦ δακτύλιον, ὡς ἐνέχειρον αὐτοῖς ἐπιδέδωκεν. Ἐπὶ ταύταις οὖν ταῖς ὑποσχέσεσιν οἱ θεῖοι Πατέρες, πρὸς τὴν ἐνεγκαμένην ἐπανῆκον. Οὐ μακροῦ δ' ὕστερον παραδραμόντος τοῦ χρόνου, καὶ τοῖν δυοῖν Βασιλέοιν θανόντοιν, ἡ Βασίλισσα Ζωὴ τῶν σκήπτρων τῆς Βασιλείας ἐγκρατὴς γενομένη, αὐτίκα τὸν ἄνδρα διὰ τριηρῶν εἰς ἑαυτὴν μεταπέμπεται, καὶ ἀντὶ ἐξορίας καὶ δεσμῶν, τὰ σκῆπτρα αὐτῷ ἐνεχείρισεν, ἄνδρα τοῦτον γνήσιον ἑαυτῆς διὰ τελείου γάμου ποιησαμένη. Ταῦτα δὴ καταμαθόντες οἱ Ὅσιοι ἀσκηταὶ, ὅσον τάχος τὴν Βασιλίδα κατέλαβον, καὶ τῷ Μονομάχῳ ἤδη Βασιλεύοντι προσιᾶσι, τῆς ἐπιτελοῦς ἐπαγγελίας αὐτὸν ὑπομιμνήσκοντες, καὶ τὸ τῆς μνήμης σύμβολον ἐπιδυκνύντες τὸν δακτύλιον· τῇ ἱκετηρίᾳ ἐνεδίδοντο δυσωπούμενοι τοῦ τε Μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ὑπεράγνου Μητρὸς ὡς εὐμενῶν καὶ ἠπίων ἐπιτυχεῖν, κἀκτῶν ἑνόντων ἐξευμενίσασθαι. Ὁ δὲ ὑπέμνησέ με, φησὶν, ὁ δακτύλιος (α). Εὐθὺς οὖν πέμπει τὸν τῆς οἰκοδομητικῆς κορυφαῖον καὶ ἀρχιτέκτονα, καὶ ἄλλους τὰ δεύτερα μεταποιουμένους καλλιτεχνίας, συνεπαγόμενον, Νεὼν τῇ Θεοτόκῳ οἰκο-

(α) Διερθαρμένον δοκεῖ τὸ χωρίον, ὅθεν καὶ ἄπορον. Ν. Μεταλλαξάμενος τὰς φράσεις; καὶ στίξει; ἐποιησάμην εὐπροσιτώτερον. Γ. Φ.

δομήσοντας· πέμπει δὲ καὶ πολλοὺς μαρμαρίνους στύλους, πάνυ διαφανεῖς· ἀλλὰ δὴ καὶ πορφυρόχροα μάρμαρα, ἐσοπτρώδη καὶ διαφανῆ· καὶ ἄλλα πρὸς τὴν Βασιλικὴν οἰκοδομὴν φέροντα. Ἔχονται δὲ τῆς ἐπιδημίας, καὶ τῷ τῆς Χίου προσχόντες λιμένι, καὶ ἐξελθόντες, φιλοπόνως ἄγαν καὶ πρυθύμως, ἰχνηλατοῦσι τὰ πρὸς τὴν πανυπερτάτην καὶ εὐμεγέθη οἰκοδόμησιν συντείνοντα. Ὠκοδόμηται δὲ δωδεκαετίαν ταῖς Βασιλικαῖς μισθοφοραῖς καὶ δαπάναις, τοῦ Βασιλέως ἔτι ζῶντος, καὶ ὅσον εἰς καλλιτεχνίαν καὶ εὐαρμοστίαν (α) ἐξήσκηται, καὶ ἴσα ταῖς πρωτίσταις οἰκοδομαῖς τῶν ἑπτὰ θεαμάτων τετίμηται, κομιδῇ χαριέντως τὸν ἱερὸν σηκὸν τῶν οἰκοδόμων δειμαμένων. Μετὰ δὲ τὴν δωδεκαετίαν, τοῦ Βασιλέως ὁσίῳ τέλει τὸν βίον καταλύσαντος, ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς Ζωῆς πρὸ αὐτοῦ, ἡ οἰκοδομὴ πρὸς ὀλίγον ἐπαύσατο. Ἀλλ' οὖν ἔρως θεῖος τῇ ἀδελφῇ τῆς Βασιλίδος Ζωῆς (τῇ Θεοδώρᾳ φημὶ) ἐγγίνεται, τὸ ἐνδέον τῇ θείᾳ οἰκοδομῇ μεγαλοπρεπῶς προσθῆναι· καὶ δὴ εἰς τέλος ἐξέβη, τὸ λοιπὸν οἰκοδόμημα, ἄριστον καὶ πολυήρατον. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ Ναοῦ οἰκοδομουμένου, ὁ πανεύφημος Βασιλεὺς, χορηγίας καὶ ἐπικουρίας, καὶ πόρους κερδώους, καὶ δαψιλεῖς ἀφοσιώσατο, πρὸς τὰς ζωοτροφίας τῶν Μοναχῶν συντελοῦντας, (β) τότε χωρίον τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐπιλεγομένου Συκοῦντος, ὡς ἐν τῷ τῆς Νόστρας Ντόνας (γ) προνο-

(α) Τὰ ἑξῆς δὲν ἐμεταφράσθησαν, ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα, ἂ διὰ βραχέων καὶ συνεπτυγμένως, καὶ σκοτεινῶς λέγει, ἔχομεν νὰ τὰ ἐξετάσωμεν ἔμπροσθεν, κατὰ πλάτος καὶ ἀνεπτυγμένως καὶ καθαρῶς.

(β) Σημείωσαι ὅτι οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ὅσον εἰς καλλιτεχνίαν καὶ εὐαρμοστίαν τετίμηται ἴσα ταῖς θαυμασταῖς ἐκείναις οἰκοδομαῖς.

(γ) Δόννα, γυνὴ ἑρμηνεύεται· καὶ Νόστρα Δόννα ἡμετέρα γυνή· κατ' ἐξοχὴν δὲ λέγομεν ἐπὶ τῆς ἁγιωτάτης παρθένου

μίῳ διαχαρακτηρίζεται. Μετοχὰς λιμήρεις, ἐντελόμιστα, οἰκιῶν φοροθεσίας, τελῶν ἀπαλλαγὰς, καὶ ἄλλας μισθαρνίας, καὶ εἰσφορὰς, καὶ ἀταραξίας, καὶ ἀναπαύλας, ἔκ τε τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως, τῶν σιτηγῶν τόπων σιταγωγίας, αὐτονομίας, ἐκ πάσης αὐτοκρατορίας ἔδωκε (α)· μόνου τοῦ Ἡγουμένου τὰ τῶν Μοναχῶν διέποντός τε καὶ διϋθύνοντος· αὐτόνομόν τε καὶ αὐτοδέσποτον τὴν Μονὴν ἀποφήνας, ὡς τὰ τριττὰ τῶν προνομίων δηλοῖ, ὑπὸ τῶν μετέπειτα Βασιλέων κεκυρωμένα· Ἰσαακίου δηλονότι τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα, καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Διογένους, καὶ Μιχαὴλ τοῦ Δούκα, καὶ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, καὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ ἑτέρων κατιόντων· καὶ οἰκείοις ἔτι προνομίοις ἐπισφραγισαμένων τὰ τριττὰ προνόμια. Προσέτι παρεκελεύσατο, μηδένα τῶν ἀποίκων, ἐν τῇ Μονῇ οἰκουρεῖν, καὶ ἰδίαν ἔχειν οἴκησιν, ἀλλὰ μήτε γύναιον μηδόλως εἰσιέναι ἔνδον τῆς Μονῆς, ἢ αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπεφήναντο, ὡς ἡ παλαιὰ δηλοῖ συνήθεια. Μετὰ δέ τινας χρόνους ἀνεπαύσαντο ἐν Κυρίῳ ἐν διαφόροις

Μητρὸς τοῦ Θεοῦ, (ἐκ τοῦ λεξικοῦ τῆς Κρούσκας) Νόστρα Ντόνα λοιπὸν ἡ ἁγία Παρθένος, ἢ ἡ Θεομήτωρ Μαρία· ἐνταῦθα δὲ Νόστραν Ντόναν ἐννοεῖ. Ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο μονήδριον γυναικῶν τότε, ὡς ἄδεται λόγος· καὶ ἐκ τούτου ὅπερ λέγει, ὅτι τὰ προνόμιά του διελάμβανον, περὶ πραγμάτων τῆς Νέας Μονῆς. Συμπεραίνεται, ὅτι ἦτον ὑποκείμενον εἰς αὐτήν· πλὴν δὲν εἶναι δῆλον πότε τὸ ἐξουσίασαν οἱ Φράγγοι, ὅτε καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε Νόστρα Ντόνα. Τὴν σήμερον ὅμως εἶναι τζαμί. Εἰς αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ μονηδρίου τὸ προνόμιον, φαίνεται ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἡμετέραν Μονὴν τὸ χωρίον τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ ἄλλα· πλὴν ἀφ' οὗ ἡ Νόστρα Ντόνα, ἤλλαξε τύχην, καὶ τὸ προνόμιόν της ἔχασε, καὶ εἴ τι ἦτον ἐν αὐτῷ περὶ τῆς Μονῆς ἐχάθη.

(α) Ἐνταῦθα ἀντὶ καὶ αὐτοκρατορίας· διώρθωσον ἐκ πάσης αὐτοκρατορίας ἔδωκε. Γ. Φ.

καιροῖς, καὶ οἱ Μακάριοι Πατέρες· τὰ δὲ τίμια αὐτῶν καὶ ἅγια σώματα, κατέθεντο ἐν τῇ Μονῇ ἔνδον τοῦ Ναοῦ, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Φιάλιον, οἱ τούτων φοιτηταὶ καὶ ὀπαδοὶ, ἄχρι τοῦ παρόντος σωζόμενα, καὶ ἀμυντηρίους θαυματουργίας ἐπιτελοῦντα τοῖς μετὰ πίστεως προστρέχουσιν, ὧν ταῖς πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ Κτίσει.

Ὡς ἐπέγνωτε, τὸν Κωνσταντῖνον Ὅσιοι, τὰ σκῆπτρα δέξασθαι, αὐτῷ ἐλθόντες σπουδῇ, τὸν αὐτοῦ δακτύλιον ἐπεδείκνυετε, ὃς ἀνέμνησε, τῶν ἐν τῇ Λέσβῳ πρότερον, πρὸς ὑμᾶς ἐπηγγελμένων.

Εὐγνωμόνως οὖν, Πατέρες Ὁσιώτατοι, εὐθὺς ἀπέστειλεν, οἰκοδομῆσαι Ναὸν, ὡς ὑμῖν ὑπέσχετο περικαλλέστατον, ὃν ἀνέθετο, τῇ μόνῃ Θεομήτορι, Βασιλείου κράτους δεῖγμα.

Ὁσιώτατοι, Πατέρες καὶ θειότατοι, πόθῳ γεραίρομεν, πόνους ὑμῶν τοὺς πολλοὺς, τῆς θείας ἀσκήσεως, καὶ τοὺς καμάτους δὲ, οὓς ὑπέστητε, κατά τε γῆν καὶ θάλατταν, τῆς Μονῆς ἕνεκα ταύτης.

Θεοτοκίον.

Παναμώμητε, Παρθένε καθικέτευε, ὃν ἐσωμάτωσας, φιλάνθρωπον Ἰησοῦν, φυλάττειν τὴν ποίμνην σου, ἐξ ἐπηρείας τε, καὶ κακώσεως, ἐχθρῶν παντοίων ἵνα σε, ὡς προστάτιδα γεραίρῃ.

Ἕτερος. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ.

Ποίαις ἀσμάτων εὐφημίαις, στεφανώσωμεν ἀξίως τοὺς Ὁσίους; τοὺς προστάτας ἡμῶν, καὶ θείους εὐεργέτας, καὶ πρεσβευτὰς πρὸς Κύριον, εὐπροσδέτους εἰς αἰῶνας;

Ῥύσασθε ποίμνην τὴν τιμῶσαν, τὴν πανίερον καὶ θείαν ὑμῶν μνήμην, ἐξ ἐχθρῶν αἰσθητῶν, καὶ νοη-

τῶν Πατέρες, καὶ ἐκ Θεοῦ αἰτήσατε τὴν εἰρήνην εἰς αἰῶνας.

Σῶμα νεκρώσαντες ἐν Κόσμῳ, ἀπελάβετε ζωὴν τὴν αἰωνίαν, Θεορόροι Χριστῷ, συνόντες εἰς αἰῶνας, καὶ σὺν Ἀγγέλοις ψάλλοντες ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Ὄμματα νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, παναμώμητε πρὸς σὲ νῦν ἀνατείνω, πρεσβειῶν σου φωτὶ, ὅλον καταύγασόν με, καὶ πρὸς τὸ θεῖον θέλημα, καθοδήγησον παρθένε.

Ὠδὴ ἡ. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Τύποι καὶ κανόνες ἐν τῇ Χίῳ ἀσκήσεως πρῶτοι ὤφθητε σεβάσμιοι, πάντων γὰρ ἀφέμενοι, καὶ Χριστῷ ἑπόμενοι, ἀύλως τε βιώσαντες, πᾶσιν ἐγνώσθητε, μιγάσι καὶ μονάζουσι στάθμη, θείας πολιτείας καὶ οὐρανίου βίου.

Τριὰς σεβασμία τῶν Ὁσίων, Τριάδα τὴν Παναγίαν ἱκετεύσατε, δοῦναι ἡμῖν ἄφεσιν, τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὡς παῤῥησίαν ἔχοντες πολλὴν πανεύφημοι δεήσεις πρὸς αὐτὴν ἀναφέρειν, ὑπὲρ τῶν τιμώντων τὴν θείαν ὑμῶν μνήμην.

Θεῖον θησαυρὸν θείων χαρίτων, τὴν λάρνακα τῶν λειψάνων ὑμῶν ἅγιοι, ἔχοντες δοξάζομεν, τὸν ὑμᾶς δοξασαντα, καὶ πίστει ἀσπαζόμενοι ἁγιαζόμεθα· ἡ θεία γὰρ τοῦ Πνεύματος χάρις, μένει ἀχωρίστως, ἐν τοῖς ὑμῶν ὀστέοις.

Θεοτοκίον.

Σύ μου σκέπη εἶ καὶ προστασία, Παρθένε ἁγνὴ, ἀντίληψις καὶ λύτρωσις, τεῖχος καὶ ἀσφάλεια, ὅθεν μεγαλύνω σε, Μονὴ δ' ἡ σὴ κηρύττουσα τὰς δυναστείας σου, πρὸς ἅπαντας, ὅτι ἡ Μύρτος, ἄφλεκτος ἐσώθη, ὥσπερ ἡ βάτος πάλαι.

Ἕτερος. Τὸν ἐν Ὄρει Ἁγίῳ δοξασθέντα.

Τῷ ἀστέκτῳ, νῦν παρεστῶτες θρόνῳ, τῆς Τριάδος, τρισάριθμοι Πατέρες, τῆς τριλαμποῦς πληρούμενοι λαμπρότητος, χαίροντες ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὑπερφώτου, Τριάδος ταῖς ἀκτῖσι, τῶν Ὁσίων, ἡ τριφεγγὴς χορεία, ἐλλαμπομένη σὺν Ἀγγέλων τάγμασι, θείως γηθομένη, μέλπει ἀσιγήτως, αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Φεγγοβόλοις, αὐγαῖς φωτὸς ἀδύτου, τῆς τριφώτου, καὶ τριφεγγοῦς Οὐσίας, Πατέρες θεῖοι καταγλαϊζόμενοι, ᾄδοντες ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, αὐτὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ῥῦσαι ποίμνην, τὴν σοὶ ἀνακειμένην, Θεοτόκε πανύμνητε Ἁγνὴ, ἐκ τῆς ὁρμῆς τοῦ νοητοῦ μου λέοντος, τοῦ ὁρμομένου, καὶ καταπιεῖν με, ζητοῦντος καὶ ὀλέσαι.

Ὠδὴ, Θ'. Ἅπας γηγενής.

Τίς μὴ ἐκπλαγῇ, Πατέρες θειότατοι, τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον, πόνους τῆς ἀσκήσεως, καὶ τοὺς ἀγῶνας, οὓς διηνύσατε, νηστείαις καὶ δεήσεσιν ἐνασχολούμενοι, ἐνοικοῦντες, φάραγξι χρημνώδεσι, τῷ δὲ πόθῳ τῷ θείῳ πυρούμενοι.

Δέξασθε σεπτοὶ, ᾠδὴν ὑμνητήριον, καὶ καταπέμψατε, τῷ δὲ ἐκπονήσαντι, καὶ τοῖς συμψάλλουσι χάριν ἄνωθεν, ὅπως ὀρθῶς βιώσαντες, ζωὴν αἰώνιον, Θεοφόροι, δι' ἱκεσίων ἡμῶν, πρὸς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπολαύσωσι.

Δέσποτα Χριστὲ, πρεσβείας δεξάμενος, τῆς κυησάσης σε, καὶ τῶν ἄνω τάξεων, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων σου, Ἱεραρχῶν Ὁσίων τε, ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ

παράσχου, ἄφεσιν τοῖς δούλοις σου, τῶν πολλῶν ἐγκλημάτων ὡς εὔσπλαγχνος.

Θεοτοκίον.

Δέσποινα ἁγνὴ, ὡς πάλαι ἐτήρησας τὴν Μύρτον ἄφλεκτον, οὕτω τὴν Μονὴν τὴν σὴν, φρούρει συντήρει καὶ διαφύλαττε, ἐκ πάσης περιστάσεως ταῖς σαῖς δεήσεσιν, ἵν' ὑμνῶμεν, καὶ πιστῶς δοξάζωμεν, σὲ Παρθένε ἡμῶν προστατεύουσαν.

Ἕτερος. Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή.

Χαῖρε σοὶ ἄδω ἐκ ψυχῆς, ὦ τριὰς τῶν ἀσκητῶν θεοσύλλεκτε, καὶ θεοτίμητε, ἡ τὴν Τριάδα τὴν ὁμοούσιον, ἔργοις ἐνθέοις ἱερῶς, βιοῦσα ἐδόξασας, καὶ νῦν ἀπείληφας, τὰ βραβεῖα, τῶν σῶν πόνων ἐπάξια.

Ψάλλων ἐν Πνεύματι Δαβὶδ, τῶν Ὁσίων ὁ θειότατος θάνατος, τίμιος ἔναντι, ἔφη, Κυρίου, καὶ ὁ σοφώτατος, φάσκει δικαίων αἱ ψυχαὶ, χειρὶ ἐνυπάρχουσι, Θεοῦ τοῦ σώζοντος, καὶ οὐ μὴ αὐτῶν καθάψηται βάσανος.

Ὦ σεβασμία μοι τριὰς, ὦ χορεία τῶν Ὁσίων θεόλεκτε, λαμπὰς ἡ τρίφωτος, Τριάδος Θείας, θεῖοι θεράποντες, τῷ ἐγκωμίοις ἱεροῖς, καὶ ὕμνοις δοξάσαντι ὑμᾶς πανεύφημοι, ὀφλημάτων ἐξαιτεῖτε τὴν ἄφεσιν.

Θεοτοκίον.

Οὐκ ἠδυνήθη τῆς φλογὸς, τῆς μυρσύνης τὸ χλοάζον λυμήνασθαι, ἡ ὑπερβάλλουσα, δύναμις κόρη, μόνη πανάχραντε, ὡς οὐδὲ πάλαι ἐν Σινᾷ, τὴν βάτον οὐκ ἔφλεξεν, ἣ προετύπουσε, μυστικῶς τῷ Μωϋσῇ καὶ εἰκόνιζεν.

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Τὸν δρόμον διανύσαντες, ἁπλανῶς Θεοφόροι, τῆς ἱερᾶς ἀσκήσεως, πρὸς σκηνώματα θεῖα, ἐφθάσατε καὶ σὺν πᾶσι, τῶν ἁγίων τοῖς δήμοις, ἐνδόξως, ἐσκηνώσατε, καὶ

τρυφῆς τῆς ἀλήκτου, ἐν μετοχῇ, γενόμενοι πάντως τῇ ἀνεκφράστῳ, ἀγάλλεσθε μακάριοι, τῷ Θεῷ παρεστῶτες.

Μετὰ τῆς Θεομήτορος, καὶ Παρθένου Μαρίας, Νικῆτα παμμακάριστε, καὶ Ἰωσὴφ Θεόφρον, σὺν τῷ κλεινῷ Ἰωάννῃ, τῷ Θεῷ παρεστῶτες, τῷ Κόσμῳ τὰ σωτήρια, ἐξαιτεῖτε ἀπαύστως, καὶ τῇ αὐτῶν, ποίμνῃ τὴν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην, ἣν περιεποιήσασθε ἐν ἀτρύτοις καμάτοις.

Ἦ τὸ τῆς Ἑορτῆς εἰ τύχοι.
Εἰς τοὺς αἴνους στιχ. ἦχος πλ. δ΄.
Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πάτερ Νικῆτα Μακάριε, σὺ ὄντως Νίκη Θεοῦ, ἐπαξίως ὠνόμασαι, ὡς νικήσας Ὅσιε, τοὺς ἀσάρκους ὁ ἔνσαρκος· τὸν γὰρ σταυρόν σου, ἀναλαβόμενος, τῷ θείῳ λόγῳ κατηκολούθησας, ἔχων ἀκλόνητον, τὴν ψυχὴν καὶ ἄκαμπτον πρὸς πειρασμούς, τοὺς ἐπαγομένους σοι, ἐξ ἀοράτων ἐχθρῶν.

Ὦ Ἰωάννη Θεόσοφε, τῶν ἀρετῶν ἡ κρηπὶς, Μοναζόντων τὸ καύχημα, τῆς ἐνθέου χάριτος, ἐπαξίως ἐπώνυμος, ὁ τοῦ Προδρόμου, τοῖς θείοις ἴχνεσιν, ἀκολουθήσας καὶ μιμησάμενος, τὸ ὀρεσίτροφον, σὺν τοῖς Θεοφόροις σου συνασκηταῖς, μεθ' ὧν νῦν ὑμνούμενος, ἡμῶν μνημόνευε.

Νενεκρωμένον με ζώωσον, ταῖς τῶν παθῶν προσβολαῖς, τεθαμμένον ἀνάστησον, Ἰωσὴφ πανάριστε, τοῦ παγκάλλου ὁμώνυμε, τῆς σωφροσύνης, στάθμη ἡ ἔνθεος, ὁ καταισχύνας, τὸν πολυμήχανον, ὄφιν τὸν δόλιον, καὶ τῆς Εὔας Ὅσιε τὸν πτερνιστὴν, τὸν εἰς ὕψος ἄμετρα, κατακαυχώμενον.

Χίου τὰ θεῖα βλαστήματα, τὴν ἱερὰν πρὸς Θεὸν, ἀπαρχὴν εὐφυμήσωμεν, ἱερῶς φιλέορτοι, καὶ σεπτὸν ἀκροθίνιον, ἐν ἑτησίοις, ὕμνοις γεραίροντες, τοὺς τούτων ἄθλους καὶ τὰ παλαίσματα, καὶ τὴν τοῦ σώματος τῆξιν τε καὶ νέκρωσιν, δι' ὧν Χριστῷ, προσφοραὶ προσήχθησαν, λίαν εὐπρόσδεκτοι.

Δόξα ἦχος πλ. δ΄.

Τῶν Μοναστῶν ἡ πληθὺς, τοὺς καθηγητὰς καὶ ἀρχηγοὺς ἡμῶν Πατέρας, ἀξίως τιμήσωμεν· οὗτοι γὰρ οἱ ἀξιοθαύμαστοι τὴν στενὴν καὶ τεθλιμένην τῆς ἀσκήσεως ὁδὸν, ἀσφαλῶς ὁδεύσαντες, ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀνάπαυσιν εὗρον ἀΐδιον, καὶ τῆς Μακαρίας ἐκείνης τοῦ Κυρίου φωνῆς, ἀκοῦσαι κατηξιώθησαν· εὖ δοῦλοι ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ, οἱ τῆς ἡμέρας τὸ βάρος, βαστάσαντες, καὶ τὸ δοθὲν ἡμῖν τάλαντον αὐξήσαντες, εἰσέλθετε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αἰωνίως ἀγαλλόμενοι.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, εἰ τύχοι.
Δοξολογία Μεγάλη καὶ ἀπόλυσις· εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικὰ, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος.
Ὠδὴ γ΄. καὶ ς΄.
Ἀπόστολον. Ἀδελφοὶ πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις. Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου.
Κοινωνικόν. Εἰς Μνημόσυνον αἰώνιον.
Μεγαλυνάρια.

Τοὺς τῶν μοναζόντων καθηγητὰς, ἱερὸν Νικήταν, Ἰωάννην καὶ Ἰωσὴφ, τοὺς ἀναφανέντας ἐν Χίῳ θείου βίου, ὑπόδειγμα, ἐν ὕμνοις ἀνευφημήσωμεν.

Ποίμνην τὴν τιμῶσαν ὑμᾶς σεπτοὶ, ὅσιε Νικήτα, Ἰωάννη καὶ Ἰωσὴφ, ἀσινῆ ἐκ πάσης διατηρεῖτε βλάβης, ταῖς πρὸς Θεὸν ἀλήκτοις ὑμῶν δεήσεσι.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ

ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΗΤΑ, ΙΩΑΝΝΟΥ, καὶ ΙΩΣΗΦ.

Εὐλόγησον Πάτερ,

Οἱ Ἅγιοι δὲν ἔχουσι χρείαν δόξης καὶ τιμῆς ἀνθρωπίνης· ἐπειδὴ ζῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὸν Σολομῶντα εἰς οὐρανίαν καὶ θείαν δόξαν, καὶ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν εἰσιν ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν καταγεγραμμένα ἐν Βίβλῳ ζωῆς. Ἡμεῖς ὅμως χρεωστοῦμεν καὶ τὰ κατορθώματά των νὰ περιγράφωμεν, καὶ τοὺς βίους των νὰ ἐξιστορῶμεν, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν ἐκείνων καὶ πρὸς διόρθωσιν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐπαινοῦντες καὶ μακαρίζοντες ὡς πιστοὺς Θεοῦ δούλους· ἐπειδὴ κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον « ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ὁμο» δούλων τιμὴ, ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν Δε» σπότην εὐνοίας»· καὶ μάλιστα ἐὰν οἱ Ἅγιοι καὶ διὰ τὴν ἑαυτῶν καὶ διὰ τὴν τῶν πολλῶν σωτηρίαν ἠγωνίσθησαν, καὶ μυρίους ἱδρῶτας ἔχυσαν, κοινοὶ εὐεργέται γενόμενοι· τότε γὰρ καὶ ὁ ἔπαινος δικαιότερος, καὶ τὰ ἐγκώμια πρεπωδέστερα. Τοιοῦτοι ἀνεδείχθησαν, ἀδελφοὶ, καὶ ἐν τῇ Χίῳ τῇ νήσῳ οἱ ὅσιοι θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, ὁ Νικήτας, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰωσὴφ, ὧν σήμερον ἐπιτελοῦμεν φαιδρὸν τὸ μνημόσυνον, τὴν ὁσιότητα καὶ

ἁγιωσύνην καὶ ἀρετὴν τῶν συνεορτάζοντες. Ἐπειδὴ οὗτοι καὶ διὰ τὴν ἑαυτῶν ἠγωνίσθησαν σωτηρίαν καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον τοὺς ἀσκητικοὺς ὑπέστησαν ἐθελουσίους καμάτους, καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας οὐχ ἁπλῶς ἐφρόντισαν οἱ μακάριοι· ἀκαταλογίστους γὰρ κόπους κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν ἀνέλαβον, ἱδρῶτι ἀφθόνῳ περιῤῥεόμενοι, ὅπως ἀνεγείρωσι Μονὴν πρὸς ψυχικὴν οἰκοδομὴν καὶ σωτηρίαν τῶν βουλομένων. Ὅθεν καὶ τὴν ἀνέγερσιν περαιώσαντες καὶ τοῖς παραδείγμασι τῶν ἰδίων ἀρετῶν καὶ θεοφιλῶν διδασκαλιῶν πολλοὺς διασώσαντες, δικαίως καὶ ἐπαινοῦνται καὶ μακαρίζονται καὶ κηρύττονται τὰ θεάρεστα αὐτῶν ἔργα ἀξίως, ὡς ἄξια, εἰς δόξαν Θεοῦ, τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Οὗτοι γοῦν ἦσαν οἱ τρισμάκαρες γόνοι, τῆς Χίου ὁ Νικήτας λέγω καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰωσὴφ ἀκμάζοντες ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος καὶ Μιχαὴλ τοῦ Καλαφάτου, ὧν ὁ μὲν Καλαφάτης τῷ 1041, ὁ δὲ Παφλαγὼν τῷ 1034 προγενέστερος ἐβασίλευε· ἐπειδὴ τὸν μὲν Παφλαγόνα διεδέχθη ὁ Καλαφάτης, τὸν δὲ Καλαφάτην, Ζωὴ καὶ Θεοδώρα αἱ βασιλίδες ἐπ' ὀλίγον, ὁπότε προσεκλήθη ἀπὸ τῆς ἐξορίας Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, καὶ νυμφευθεὶς τὴν Ζωὴν τὴν χήραν Ῥωμανοῦ καὶ Παφλαγόνος, ἀνέλαβε τὰ σκῆπτρα τῆς Βασιλείας. Τότε καὶ οἱ Ὅσιοι πατέρες ἡμῶν ἀνεδείχθησαν εἰς τὸν Κόσμον ὑπὸ τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου· ἐπειδὴ τὸ πρότερον ἦσαν ἀφανεῖς, ἐν σπηλαίῳ οἰκοῦντες τοῦ Προβατίου. Ὅρος δ' ἐστὶν ὁ Προβατίας ἐν τῷ μέσῳ τῆς Χίου 2747, ποδῶν Ἀγγλικῶν ὕψος ἔχον ἀπὸ τῆς θαλασσίου ἐπιφανείας.

Καὶ καταρχὰς μὲν ἐπολιτεύοντο ἐνθάδε ἀσκητικῶς οἱ δύο αὐτάδελφοι Νικήτας καὶ Ἰωάννης· ὕστερον δὲ προσεκολλήθη αὐτοῖς καὶ ὁ Ἰωσὴφ ὁμοταγὴς καὶ ὁμόζηλος. Ἄδηλον ὅμως ἐκ τίνος μέρους τῆς Χίου ἐξεβλάστησαν τὰ θεοφύτευτα ταῦτα δένδρα, τὰ ἐπὶ τοῦ Προβατίου αὐ-

ξήσαντα καὶ ἀνθήσαντα καὶ καρποφορήσαντα θαυμασίως τε καὶ ἀφθόνως. Ἄδηλον τίνας ἔσχον γονεῖς, τίνα ἐπιτηδεύματα· πότε καὶ ποῦ ἔστησαν κατὰ πρῶτον τὴν ἀσκητικήν των παλαίστραν· ἐκ τοῦ Κόσμου κατέφυγον ἆρά γε εἰς τὸ ὄρος ἀμέσως, ἢ ἐκ Μοναστηρίου τινός, κατ' ἔρωτα πλείονος ἡσυχίας, ὁπόθεν ἀνέδραμον οἱ ἀοίδιμοι εἰς τὰ ὕψη τῆς ἁγιότητας; Ταῦτα ὡς ἄδηλα παρατρέξαντες ἐπὶ τῶν δήλων ὁρίσομεν τὴν διήγησιν. Ἀποχεχωρισμένοι γοῦν τῶν ὑλικῶν οἱ θεόσοφοι καὶ τῷ Θεῷ μόνῳ προσκαρτεροῦντες δι' ἐγκρατείας, ψαλμῳδίας καὶ προσευχῆς, ἕνα μόνον ἀπαρεγκλίτως δρόμον διέτρεχον, τὸν δρόμον τῶν σωτηριωδῶν ἀρετῶν, ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν διατιθέμενοι κατὰ τὸ ψαλμικὸν οἱ μακάριοι· προσεγγίσαντες εἰς τὴν ἔνθεον πολιτείαν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου. Ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀποβλέποντες ἠγωνίζοντο, ἐσκληραγωγοῦντο, ἐκακοπάθουν, ἅπαξ μόνον τῆς ἑβδομάδος τρώγοντες. Ἀλλὰ τί ἔτρωγον μετὰ νηστείαν τοσούτων ἡμερῶν; Ἄρτον ξηρόν. Τί ἔπινον; Νερὸν ἁπλοῦν. Ποῦ ἐκοιμῶντο; Κατὰ γῆς. Πόσον; Ὀλίγιστον ὕπνον· καθότι ἐδαπάνων τὸν βίον εἰς στάσεις ὁλονυκτίους καὶ εἰς προσευχὰς ὁλημερινάς. Ἀλλ' ἡ κακοπάθεια δὲν περιωρίζετο εἰς ταῦτα μόνα. Πρόσθες καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ τόπου. Πῶς; καθότι τὸ ὄρος τῆς κατοικίας των ἐστιν ὑψηλόν, χρημνῶδες δύσβατον, ἄνυδρον, ἄκαρπον· καὶ εἰς τὴν μετακομιδὴν λοιπὸν τῆς τροφῆς, τοῦ νεροῦ, τῆς πορείας ἐταλαιπωροῦντο, καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ αἱ βροχαὶ καὶ αἱ χιόνες αὐτοὺς ἐβασάνιζον· καὶ τὸ φύσει κάθυγρον τῆς οἰκήσεως τοῦ σπηλαίου, καὶ τὸ σκοτεινὸν καὶ πνιγηρὸν αὐτοῦ ἀνήλισκε τὰς σωματικάς των δυνάμεις. Καὶ διατὶ ταῦτα πάντα; Διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πλάσαντος. Διὰ τὴν ἀγάπην τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Διὰ τὴν ἀγάπην τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας. Ὡς γὰρ ὁ Μωϋσῆς ἐν Σινᾶ, ὡς ὁ Ἠλίας εἰς τὸ Καρμήλιον, ὡς ὁ Πρόδρομος εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ κακουχούμενοι καὶ στενοχωρούμενοι καὶ θλιβόμενοι, τῶν ἐπιγείων ἀναπαύ-

σεών τε καὶ ἀπολαύσεων ὅλων στερούμενοι, ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων συναναστροφῶν καὶ ὁμιλιῶν χωριζόμενοι εἰς ποῖον ὕψος θεωρίας νομίζετε, ὅτι ἀνέβησαν διὰ τῆς μεγάλης ἡσυχίας, διὰ τῆς καθαρότητος τοῦ νοός; ποίας ὀπτασίας θείας, μεγάλας, ὑψηλὰς, θαυμασίας ἔβλεπον οἱ τρισόλβιοι; Ὁ Μωϋσῆς εἶδε τὸ ὅραμα τῆς Βάτου καιομένης, καὶ μὴ κατακαιομένης, ὡς ἔχων ψυχὴν ἁγιωτάτην καὶ διάνοιαν καθαρωτάτην. Ὁ Ἠλίας εἶδε τὸν Κύριον ἐν εἴδει αὔρας λεπτῆς, ὡς ζηλωτὴς καὶ ἐραστὴς θερμότατος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Πρόδρομος βαπτίσας ἐκαθάρισε τὸν ἀμόλυντον υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἰδίᾳ χειρί· εἶδε τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς· ἤκουσε τὴν θείαν φωνὴν τοῦ Προανάρχου πατρὸς, μαρτυροῦσαν τὴν θεότητα τῶν συναναρχῶν προσώπων, διὰ τὴν μεγάλην του ἁγιότητα· οἱ Ἀπόστολοι ἐγένοντο θεωροὶ τῆς δόξης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐν Θαβὼρ, καὶ καθήσουσιν ἐπὶ δώδεκα θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Διατί; Διότι ἠρνήθησαν τὸν Κόσμον καὶ τὰ ἐν Κόσμῳ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ κτίσαντος τὸν Κόσμον· διότι ἠκολούθησαν τὸν Χριστὸν φέροντες ἐπ' ὤμων τὸν εὐαγγελικὸν τούτου Σταυρόν.

Καὶ οἱ θεῖοι λοιπὸν πατέρες ἡμῶν ὁ Νικήτας Ἰωάννης καὶ Ἰωσὴφ, καὶ ὀπτασίας εἶδον ὁμοίῳ τῷ τρόπῳ θαυμαστὰς καὶ ὑπερφυεῖς, καὶ προορατικοῦ χαρίσματος θεόθεν κατηξιώθησαν, καὶ τὴν Μυρσίνην εἶδον ἐν μέσῳ τῶν πέριξ φλογῶν ἀκατάφλεκτον, καὶ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς θεομήτορος ἐπὶ τῆς Μυρσίνης, καὶ τὴν θεομήτορα καθ' ὕπνους λέγουσαν· ὑπάγετε εἰς τὴν Μιτυλήνην. Διὰ ποίαν ὦ Δέσποινα, ἀφορμήν; Ὑπάγετε εἰς τὴν Μιτυλήνην πρὸς τὸν Μονομάχον· θεῖοι γὰρ ἐγένοντο, τῷ Θεῷ προσομιλοῦντες καὶ οὗτοι. Ἀλλ' ἵνα μὴ ὁ λόγος προθύστερος γένηται, ἐπανακάμπτομεν εἰς τὰ πρότερα τῶν συμβάντων. Ἐν γοῦν τῷ κατὰ τὸν Προβατίαν σπηλαίῳ οἰκοῦντες· τῷ νοτιανατολικώτερον κειμένῳ κατὰ τὸν αὐχένα τοῦ ὄρους, καὶ ὑπὸ τὸν ἔναστρον ναὸν, τὸν

ὑψίροφον οὐρανὸν, προσευχόμενοι τῷ Θεῷ ἐν νυξὶ καὶ ἡμέραις, ἔβλεπον πολλάκις τὰς νύκτας φῶς λάμπον εἰς τὴν ἀνατολικὴν βάσιν τοῦ ὄρους· καταβαίνοντες οὖν καὶ ἐξερευνῶντες τὴν ὕλην ἐκ τοῦ πλησίον πολλάκις οὐδὲν ἔβλεπον. Ἐξαπορούμενοι δὲ διὰ τὸ φαινόμενον, καὶ τὴν ἐξήγησιν ἐπιδιώκοντες, διενοήθησαν ἵνα πυρπολήσωσι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἠδύναντο ἀνακαλύψαι τι σαφηνίζον τὸ ἀνεξήγητον φῶς. Διὰ ταῦτα πῦρ εἰς τοὺς ἐκεῖ ἐνθέντες δρυμοὺς καὶ τὴν πρόοδον τοῦ πυρὸς ἐπακολουθοῦντες, καὶ τοὺς θάμνους μετὰ τῶν φρυγάνων κατακαιομένους παρατηροῦντες, θαυμάζουσι προσερχόμενοι, διατὶ ἐγκαταλιμπάνει ἕνα τῶν θάμνων ἡ πέριξ χωροῦσα φλὸξ ἀκατάκαυστον. Τότε οὖν, εὐθὺς τῆς φλογὸς ἀποσβεσθείσης ἀπροσδοκήτως, προσεγγίσαντες καθορῶσιν, ὅτι ὁ θάμνος ἦν Μυρσίνη, μὴ φλογισθεῖσα, ὥσπερ ἡ βάτος, ἣν εἶδε Μωϋσῆς ὁ Θεόπτης καιομένην καὶ μὴ καταφλεγομένην· ἥτις εἰκονίζει τὴν Θεοτόκον, τὴν δεξαμένην τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ μὴ φλογισθεῖσαν. Ἐνατενίσαντες οὖν πρὸς τὸ φυτὸν, ἐμβλέπουσι χρεμαμένην ἐπὶ τῶν κλάδων τῆς Μυρσίνης μικρὰν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τὸ μέγεθος ὅσον βίβλος εἰς φύλλον σχεδὸν, ἄνευ βρέφους, καὶ οἱονεὶ βαθζουσαν ἐζωγραφημένην. Τὶς διηγήσεται τὸ ἄμετρον τῆς χαρᾶς, ἣν ἔλαβον οἱ θεῖοι πατέρες, τοιοῦτον εὑράμενοι ἀδαπάνητον θησαυρὸν, διὰ θαύματος ὑπερφυοῦς τε καὶ παραδόξου; Ἀναβιβάζουσιν αὐτῶν τὴν ὁσίαν διάνοιαν εἰς τὰ ὑπερκόσμια, καὶ κατὰ τὸν ἀρχαῖον ὑπομνηματιστὴν «παιανίζουσι χαριστήρια, » καὶ ὑμνοῦσιν εὐχαριστήρια, καὶ κροτοῦσι σωτήρια τῇ » παρθένῳ καὶ Θεοτόκῳ, καὶ παρθενικὰς ἀναμέλποντες » ὕμνῳδίας, ἐπωμάδιον τὴν εἰκόνα ἀράμενοι, μετὰ πολ- » λῆς αἰδοῦς ἰέντες καὶ τέρψεως εἰς τὸ ἑαυτῶν ἐκομί- » σαντο σπήλαιον ». (φ. 23). Τὶς δὲ ἡ θαυματουργὸς αὕτη εἰκών; ἢ τὶς φέρων ἀπεκρέμασε ταύτην εἰς τοὺς χλοεροὺς κλάδους τῆς Μύρτου; τῶν Μοναστῶν ἢ τῶν λαϊκῶν τις εὐσεβής; Καὶ πότε παλαιόθεν ἢ νεωστί; Διὰ

τὴν εἰκονομαχίαν, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν ἄρα γε ἐναπεκρύβη ἐν ἐκείνῳ τῷ δρυμῷ ἡ Ἁγία εἰκών; Μήπως ἐξελέξατο ἡ Θεοτόκος τὴν θέσιν πρὸς κτίσιν Μοναστηρίου, καὶ ᾠκονομήσατο οὕτω τὴν εὕρεσιν οἴκοθεν, τὸ ψαλμικὸν μελῳδοῦσα· «αὕτη ἡ κατάπαυσίς μου·— ὧδε κατοι- » κήσω, ὅτι ᾑρετισάμην αὐτήν»; (ψ. 131).

Περὶ πάντων τούτων μὴ ἔχοντές τι τῶν βεβαίων εἰπεῖν συμπεραίνομεν μόνον τὸ τελευταῖον, ὡς ἔρχεται βεβαιώσων ὁ λόγος. Ἀνατεθεῖσα ἡ Ἁγία εἰκὼν ἐν τῷ τῶν Ὁσίων σπηλαίῳ ἐν ὑμνῳδίαις καὶ θυμιάμασι, οὐδὲν ἔμεινεν ἐκεῖ ἠρεμοῦσα, ἀλλὰ θαῦμα ἐπηκολούθει τῷ θαύματι· πῶς; Ἀφ' ἑαυτῆς γὰρ εὑρέθη πάλιν ἐπὶ τῆς Μύρτου. Καὶ πάλιν καὶ πολλάκις ἀναβιβαζομένη εἰς τὸ ὄρος, καὶ τιθεμένη ἐν τῷ σπηλαίῳ, εὑρίσκετο αὖθις οἴκοθεν χρεμαμένη ἐπὶ τῆς Μύρτου. Ταῦτα οἱ πατέρες ὁρῶντες, ἰδιόχειρόν τινα Ναίσκον παρὰ τὴν Μυρσίνην ἐγκτίσαντες ἐν προσευχαῖς πρὸς Θεὸν καὶ ᾠδαῖς καὶ παρακλήσεσι πρὸς τὴν Θεομήτορα ἐναπέθηκαν ἐν αὐτῷ εὐλαβῶς τὴν Ἁγίαν εἰκόνα· πληρούμενοι θυμηδίας θείας καὶ ἀνεκφράστου.

Καὶ ταῦτα μὲν συνέβαινον ἐν τῇ Χίῳ. Ἐν δὲ τῇ πόλει τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ βασιλεύων Μιχαὴλ ὁ Ἰοφλαγὼν ἐξορίζει Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον εἰς Μιτυλήνην, ἕνα τῶν μεγιστάνων τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, τὰς δ' αἰτίας τῆς ἐξορίας ἐξιστορεῖ ἡ Βυζαντινὴ ἱστορία. Μείνας δ' ἐν τῇ ἐξορίᾳ ὁ Κωνσταντῖνος μεχρισοῦ ὁ ἐπαναστάτης ὄχλος τοῦ Βυζαντίου ἐκτυφλώσας τὸν Καλαφάτην ἀπέσπασε τῆς Βασιλείας, ἀναβιβάσας τὰς πορφυρογενήτους Ζωὴν καὶ Θεοδώραν ἐπὶ τὸν βασίλειον θρόνον, οὐ μόνον ἀπηλλάγη τῆς ἐξορίας, ἀλλὰ καὶ σύζυγος ἐκλήθη τῆς Βασιλίδος Ζωῆς, χήρας μὲν Ῥωμανοῦ τοῦ Ἀργυροπούλου τὸ πρότερον καὶ Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος τὸ ὕστερον, θυγατρὸς δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλέως, μεθ' οὗ συνεβασίλευε καὶ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, ὅστις ἦν αὐτάδελφος ἐκείνου καὶ ἀπέ-

θανε πρότερος. Ἀχμαζούσης οὖν τῆς ἐξορίας τοῦ Μονομάχου ἀποκαλύπτεται θεόθεν εἰς τοὺς Ὁσίους ἡ ἀνάβασις αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἀπαίρουσι ἐκ Χίου πρὸς τὴν Λέσβον οἱ Ὅσιοι θείᾳ κελεύσει.

Ἐν τούτοις καὶ ὁ θεῖος Ἰωσὴφ ἦν ἤδη αὐτοῖς συνασκούμενος. Ἀλλὰ καί τοι ἐρημῖται, καί τοι μηδόλως μηδὲν περὶ Μονομάχου ἀκούσαντες, μήτε περὶ τῶν συμβαινόντων εἰς τὰ Βασίλεια τι εἰδότες πιθανῶς, ὡς ἐν τῇ κατὰ Θεὸν πολιτείᾳ μόνον σχολάζοντες, ἐλλαμφθέντες ὅμως τὸν νοῦν ὑπὸ τῆς θείας αἴγλης τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, Νικήτας τε καὶ Ἰωσὴφ εἰς Μιτυλήνην ἀπέρχονται πρὸς τὸν Μονομάχον. Ἐκεῖ μετ' αὐτοῦ γνωρισθέντες προφοιβάζουσιν αὐτῷ τὰ ἐτόμενα· λέγοντες· χαῖρε, ὦ μέλλων Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου. Ὁ ἐξόριστος ἐγὼ καὶ κατάδικος, ὦ πατέρες τρισέβαστοι, Αὐτοκράτωρ; Καὶ πόθεν μοι τοῦτο; Πόθεν δέ μοι ἔρχεσθε, τοιαῦτα προλέγοντες ἀπροσδόκητα, καὶ τίνες ἐστέ. Ἐκ τῆς Χίου ἐρχόμεθα ἐξεπίτηδες διὰ σὲ θεόθεν ποδηγετούμενοι. Τρεῖς ἐσμὲν δοῦλοι καὶ λατρευταὶ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐγώ τ' ὁ Νικήτας καὶ οὗτος ὁ Ἰωσὴφ καὶ Ἰωάννης ὁ ἐμμένων ἐν Χίῳ, ἐν σπηλαίῳ οἰκοῦντες τῷ προβατείῳ, τῷ ἐν μέσῳ τῆς Χίου, ἐπιβλέποντες δὲ τὰς νύκτας εἰς τὴν Ἀνατολικὴν βάσιν τοῦ ὄρους φῶς λάμπον, καὶ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο φοιτῶντες, καὶ μηδὲν ἐκκαλύπτοντες, μετὰ ματαίας ἐρεύνας, πῦρ εἰς τοὺς ἐκεῖσε βαλόντες δρυμούς, ἐκαίομεν τὴν ὕλην, ἵνα εὕρωμεν μίτον τινὰ ἐμφαίνοντα τὴν διέξοδον τῆς ἀπορίας ἡμῶν, δακούσης ἀδιεξόδου· τοῦ δὲ πυρὸς ὁμόσε χωροῦντος καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν φυτὸν ἀναλίσκοντος, Μύρτος τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ καταπαύσασα κατέσβεσεν ὅλως· τὸ δὴ γενόμενον θαύματος ἄξιον. Πλησιάσαντες οὖν εἰς τὴν Μυρτίνην τὴν ἀκατάφλεκτον, καθορῶμεν εἰκόνα δίχα βρέφους τινὸς τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἰκονίζουσαν. Προσκυνήσαντες οὖν, ὡς εἰκὸς, καὶ δόξαν τῷ υἱῷ αὐτῆς καὶ Θεῷ ἀποδόντες, ἄραντες ἐπ' ὤμων εἰς τὴν ὀπὴν ἡμῶν ἀνηνέγ-

καμεν ψάλλοντες, καὶ τὴν ἀειμακάριστον Μητέρα τοῦ Θεοῦ μεγαλύνοντες. Τὸ δὲ τῆς εὑρέσεως θαῦμα, θαυμαστότερον γίνεται, τῆς εἰκόνος ἐπὶ τὴν Μυρσίνην καταφευγούσης, ὁσάκις ἐπὶ τὸ σπέος ἡμῶν ἀνεφέρετο.

Κατανοήσαντες οὖν, ὅτι τὸν τόπον ἐκεῖνον τῆς Μύρτου ἐξελέξατο κατοικητήριον τοῦ ἑαυτῆς ἀπεικονίσματος ἡ Παντάνασσα, χειροδομοῦμεν ταύτῃ Ναΐσκον εὐτελῆ, ὅση δύναμις, καὶ τὸν ἱερὸν ἐντιθέμεθα τύπον ἐν τούτῳ καὶ πρὸς αὐτὸν συχνάζομεν προσευχόμενοι. Νεῦσις δὲ θεία πρὸς τὴν σὴν εὐγένειαν ἄγει σήμερον προλέγοντάς σοι, ὅτι μετουπολὺ βασιλεύσεις, καὶ βασιλεύοντί σοι ἐντέλλεται ἡ τῶν Βασιλέων Βασίλισσα, ἐγκτίσαι κατὰ τὴν Μύρτον Μονὴν καὶ Ναὸν ἐν ταύτῃ περικαλλῆ, ἀντάξιον σοί τε κἀκείνης· προικοδοτῆσαι δὲ καὶ τὰ πρὸς ζωάρκειαν ἄφθονα, ἵνα οἱ ἐν ταύτῃ Μονάζοντες ἔχωσί τι διδόναι καὶ τοῖς ἔχουσι χρείαν. Ὁ δ' οὖν Μονομάχος ἀκούων ἀδόκητα, ὁ τέως δυστυχὴ ἑαυτὸν νομίζων καὶ λογιζόμενος, πιστεύσας τὴν ἄπλαστον λογικὴν τῶν Ὁσίων, καὶ τὰ θαυμάσια τῆς Θεομήτορος λογιζόμενος, μετὰ δακρύων ὑπέσχετο εἰς τὰς τῶν Ὁσίων αἰτήσεις. Πατέρες Ἅγιοι, ἀνεβόα· πείθομαι εἰς τοὺς λόγους ὑμῶν θαῤῥῶν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὰς λιτὰς τῆς ἐκείνου Παναγίας Μητρός, τὸ γραφικὸν ἐνθυμούμενος· « Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κα-
» τάγει εἰς Ἅδου, καὶ ἀνάγει· Κύριος πτωχίζει, καὶ
» πλουτίζει, ταπεινοῖ, καὶ ἀνυψοῖ· ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένη-
» τα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσαι αὐ-
» τὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνου δόξης κατακλη-
» ρονομῶν αὐτόν.» (Ὡδ. γ').

Πείθομαι εἰς τοὺς λόγους ὑμῶν, καὶ τῇ θαυματουργῷ τῆς Πανάγνου εἰκόνι Ναὸν ἐγκτίσω ἀνώτερον τῆς ὑμετέρας ἐλπίδος, καὶ Μονὴν περὶ τὸν Ναὸν δομήσω, ἀνατιθεὶς τὰ ἐπιτήδεια πρὸς ζωάρκειαν ἄφθονα. Αἰτήσαντες δὲ τὰς ὑποσχέσεις ἐναργεστέρας τε καὶ βεβαιοτέρας, ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὸν σημαντῆρα δακτύλιον, ὡς

ἐνέχυρον, ἤγουν τὸ δακτυλίδιον, εἰς ὅπερ ἦν ἡ σφραγὶς αὐτοῦ. Μετὰ δὴ τοῦτο ἐπανῆλθον οἱ Πατέρες εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ τιμῶντες τὴν θεομήτορα.

Οὐ πολλοῦ δὲ παρελθόντος χρόνου, ἀποθνήσκει ὁ Βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Παφλαγών, διαδέχεται δὲ τοῦτον Μιχαὴλ ὁ Καλαφάτης, υἱοθετηθεὶς ὑπὸ τῆς Βασιλίδος Ζωῆς· ἀλλ' ἀγνωμονήσας, ἀποβάλλει τὴν υἱοθετήσασαν ἐκ τῶν Βασιλείων. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ λαὸς τὸν μὲν Καλαφάτην ἐκτυφλώσας στερεῖ τῆς βασιλείας, ἀνακαλεῖ δὲ εἰς ταύτην τὰς πορφυρογενήτους ἀδελφὰς, τὴν Ζωὴν καὶ τὴν Θεοδώραν. Μετὰ δὲ ταῦτα κατευνασθείσης τῆς στάσεως, ἀποστέλλει εἰς Μιτυλήνην ἡ Ζωὴ ἀνακαλοῦσα Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον, ὃν διεβίβασαν τριήρεις βασιλικαὶ εἰς Χρυσούπολιν. Ἐκεῖ διαμένοντι ἀποστέλλει τὴν πορφύραν ἡ Βασιλὶς, καὶ τρίτον ἤδη ἄνδρα νόμιμον συζευχθεῖσα τὸν Μονομάχον, συμβασιλεύει μετ' αὐτοῦ τῷ 1045, καὶ οὕτως ἐπληρώθη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ὁσίων ἡ προφητεία.

Τότε ἀναπλεύσαντες οἱ Ἅγιοι εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐμφανίζονται εἰς τὸν Βασιλέα, δεικνύοντες αὐτῷ τὸν σημαντῆρα δακτύλιόν του, καὶ ἀπαιτοῦντες τὴν ἐν Λέσβῳ τῶν ὑποσχέσεών του ἐκπλήρωσιν· τὴν ἀνέγερσιν δηλονότι Ναοῦ εὐμεγέθους ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀειπαρθένου, καὶ Μονῆς περὶ τοῦτον, πρὸς διατριβὴν Μοναζόντων ἀνδρῶν. Εὐλαβῶς οὖν ὁ Βασιλεὺς μετὰ τῆς Βασιλίδος Ζωῆς τῆς συνεύνου δεξάμενος τοὺς Ὁσίους, ἐκπέμπει ἀρχιτέκτονα τῆς οἰκοδομήσεως μετ' ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν, καὶ διατάγματα τὴν οἰκοδομὴν ἀφορῶντα κατὰ τὴν θέσιν τῆς ἀδιαφλέκτου Μυρσίνης, ὅπου ἡ θεία εἰκὼν εὑρέθη ἀνηρτημένη. Καταπλεύσαντες δὲ οὕτως εἰς Χίον, ἐλθόντες ἐπὶ τὸν τόπον μετὰ πολλῆς καὶ μεγάλης φιλοπονίας καὶ προθυμίας ἤρξαντο τῆς οἰκοδομῆς, ἐγκαλλωπίσαντες τὸν παρθενικὸν Ναὸν στήλαις μαρμαρίναις, ἔνθα διαπρέπει τὸ πορφυροῦν Χῖον μάρμαρον μετὰ πρίο-

νος κεκομμένον, καὶ τὸ μωσαϊκὸν, δι' οὗ κατεζωγράφηται ὁ θεῖος Νεώς. Ἐκτίζετο δὲ εἰς δώδεκα ἔτη δαπάναις βασιλικαῖς ζῶντος ἔτι Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου. Μετὰ δὲ ταῦτα τελευτήσαντος τούτου καὶ τῆς Βασιλίδος Ζωῆς πρὸ αὐτοῦ, ἐπαύσατο ἡ οἰκοδομὴ πρὸς ὀλίγον. Ἡ δὲ τῆς Ζωῆς αὐταδέλφη Θεοδώρα διαδεξαμένη καὶ τὸν θρόνον τῆς Βασιλείας, καὶ τὸν ἔνθεον ζῆλον πρὸς περαίωσιν τῆς οἰκοδομῆς, ἄγει ταύτην εἰς πέρας μεγαλοπρεπές τε καὶ πολυήρατον.

Μετὰ δύο ἔτη, ἀφοῦ ἤρξατο ἡ οἰκοδομὴ ἐπροικοδότησεν ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος τὴν εἰσέτι κτιζομένην Μονὴν, δωρησάμενος πολλὰ εἰσοδήματα πρὸς ζωοτροφίαν τῶν ἐν αὐτῇ Μοναζόντων, δι' ἐπισήμων χρυσοσφραγίσων ἢ χρυσοβούλλων ἐπικυρώσας τά τε παρ' αὐτοῦ τῇ Μονῇ ἀφιερωθέντα καὶ ὅσα ἄλλοι παρ' αὐτὸν αὐτῇ ἀφιέρωσαν, ἢ ὅσα ἐκποιούμενα ἡ Μονὴ ἐξηγόρασεν. Ἐν ἄλλοις δὲ διατάγμασι χρυσοσφραγίστοις ἐθέσπισε τὴν Μονὴν ἐλευθέραν, αὐτεξούσιον καὶ ἀσύδοτον καὶ ἀνενόχλητον ἀπὸ προσώπου παντός. Ἀφιέρωσαν δὲ καὶ αἱ αὐτάδελφαι Βασιλίδες οὐ μικρὰ τῇ Μονῇ ἀναθήματα, ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Θεοδώρα πάνυ φιλοτίμως, ἐξαιρέτως δ' ἡ Θεοδώρα, ἡ τοῦ Κωνσταντίνου διάδοχος, ἥτις καὶ τὸ αὐτοδέσποτον τῆς Μονῆς διὰ χρυσοβούλλων ἐκύρωσεν αὖθις. Διόπερ καὶ οἱ τρεῖς ἐν πάσαις ταῖς ἱεροτελεστίαις ὡς κτίτορες ἀείποτε μνημονεύονται. Τελεσθείσης δὲ τῆς οἰκοδομῆς πρὸς διαμονὴν τῶν Μοναζόντων ἀνδρῶν, ἐγένετο καὶ ἄλλη διὰ τὰς Μοναζούσας ἀλλαχοῦ, ἥτις πιθανῶς ἦν ἡ μεταγενέστερον Νόστρα Δόνα ὀνομασθεῖσα ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου, ἴδια σιτηρέσια ἔχουσαι τούτων ἑκάστη, κεχορηγημένα ὑπὸ τῶν προμνησθέντων κτιτόρων. Οὐκ ἀφῆκε δ' ὁ πονηρὸς τὴν ἀρετὴν θριαμβεύουσαν, ἀλλὰ βλέπων, ὅτι συνιστῶνται Μοναστήρια, ἐργαστήρια τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν, καὶ παλαῖστραι τῶν ἀρετῶν, ἐγείρει τινὰς ἐκ τῆς Χίου, οἵτινες διαβάλλουσιν τοὺς Ὁσίους, ὡς κακοδόξους καὶ δυσεβεῖς. Οἱ

γοῦν διοικηταὶ Θεοδώρας τῆς αὐτοκρατορίσσης ἐξορίζουσι τοὺς Ὁσίους ἀδίκως καὶ παραλόγως, καὶ τὰ τῶν Μονῶν εἰσοδήματα εἰς τὸ Οἰκοπροάστειον ἀποτίθενται· τί δ' ἦν τὸ Οἰκοπροάστειον τοῦτο ἀγνοεῖται ὅλως. Ἐνέμειναν οὖν οἱ ἀείμνηστοι εἰς τὴν ἐξορίαν οὐ μόνον μεχρισοῦ ἐτελεύτησεν ἡ Θεοδώρα, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ διαδεξαμένου αὐτὴν Μιχαὴλ τοῦ Στρατιωτικοῦ, ὧν αἱ βασιλεῖαι ἐγένοντο βραχυχρόνιοι. Βασιλεύσαντος δὲ Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ ἀνέφερον οἱ Ὅσιοι αὐτῷ τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπιστήσας οὓς προσεκτικόν, καὶ κατανοήσας τὴν εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν, οὐ μόνον ἐδικαίωσεν ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἐξορίας ἀνακαλέσας εἰς Χίον, ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὰς Μονὰς, ἀφελὼν ἀπὸ τοῦ Οἰκοπροαστείου· καὶ τὰ προνόμια καὶ τὰς ἀτελείας ἐπικυρώσας, κατακρίνει τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς ἀδίκους τῶν Ὁσίων κριτάς· ἐπικυροῖ δὲ καὶ τὰ τῆς Θεοδώρας, καὶ τὰ τοῦ Κωνσταντίνου χρυσόβουλλα διὰ χρυσοβούλλων ἰδίων, δι' ὧν ἐκθειάζει δικαίως τὰς ἑαυτῶν ἀρετὰς, καθάπερ καὶ ὁ τοῦτον διαδεξάμενος Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ὁμοίως. Οὕτω τοίνυν οἱ Ὅσιοι ἐπανακάμψαντες εἰς τὴν Μονὴν, δι' ἣν τοσοῦτον ἐμόχθησαν, ἀσκητικοῖς ἱδρῶσι καὶ πόνοις ὁσίοις πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν, καταλιπόντες τὴν Μονὴν, ἐν καλῇ καταστάσει. Καὶ πρῶτος μὲν ἐπῆλθε, πρὸς Κύριον τῇ εἰκοστῇ τοῦ Μαΐου ὁ θεῖος Νικήτας, μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἰωάννης, καὶ ὕστερος τούτων ὁ Ἰωσήφ. Ἐθεσπίσθη δὲ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, ἵνα τῇ 20 Μαΐου ἑορτάζηται ἡ μνήμη καὶ τῶν τριῶν, ὧν τὰ λείψανα ἐτέθησαν ἐν λάρνακι πορφυρίτου λίθου, καὶ κατετέθησαν εἰς τὸν Προνάρθηκα τοῦ Ναοῦ τῆς Νεαμονῆς, θυματουργίας διαφόρους ἐν διαφόροις ἐπιτελέσαντα (α), ἐν οἷς μία μόνη σώζεται κάρα κεκο-

(α) Χεῖρες ἀσεβεῖς διέσπειραν ἀσεβῶς κατὰ τὸ 1822 καὶ τὰ τούτων ἱερὰ λείψανα, τὸ δὲ πῦρ κατέκαυσε καὶ ἠφάνισε, καταβράσαν καὶ τὴν λάρνακα τὴν ταῦτα φυλάττουσαν. Γ. Φ.

σμηνένη ἀργύρῳ, ἀλλ' ἄδηλον τίνος ἦν τῶν τριῶν.

Ἔφοδοι καὶ καταδρομαὶ τῶν Βαρβάρων ἐγίνοντο ἔκτοτε καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, διὸ καὶ εἰς ἑκάστην κώμην τῆς Χίου εἶχον ᾠκοδομημένους πύργους πρὸς φύλαξιν οὐχὶ τῆς περιουσίας, ἀλλὰ τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων, ἐφ' ᾧ καὶ ἐν τῇ Μονῇ ᾠκοδόμηται πύργος ἔτι καὶ νῦν σωζόμενος. Ἄδεται γοῦν, ὅτι ἦλθόν ποτε καὶ Ἄραβες ἐκ θαλάσσης πρὸς λεηλασίαν εἰς τὴν Μονήν· ἐκβιάσαντες δὲ καὶ τὰς πύλας τοῦ Ναοῦ εἰσῆλθον πρὸς ἁρπαγήν, εἰς τὰ ἐπίλοιπα μέρη ἐκτὸς τοῦ Καθολικοῦ· καθότι καὶ εἰς τοῦτο προσπαθήσαντες εἰσελθεῖν οὐκ ἠδυνήθησαν. Πῶς; Ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐξεικονίζεται ἐν ψηφίσιν ἐπὶ τοῦ Καθολικοῦ τὸ ὑπέρθυρον εἰς μέγεθος μεγαλοπρεπὲς καὶ κολοσσιαῖον. Ἐφαίνετο γοῦν εἰς τοὺς βαρβάρους, ὡσεὶ κατακλείων τὴν εἴσοδον τῷ μεγέθει τοῦ σώματος. Ἐκθαμβοι δὲ γενόμενοι πρὸς τὴν θέαν, ὑπεχώρησαν φόβῳ. Τὰ ἐκεῖθεν ὅμως τοῦ Ναοῦ τοσοῦτον ἐλήστευσαν, ὥστε καὶ τὴν λεγομένην ὀρθομαρμάρωσιν διαλύσαντες διὰ σφύρας καὶ σμίλης, ἐσκύλευον τὰ διαφανῆ καὶ πορφυρόχροα μάρμαρα, μεταφέροντες εἰς τὰ ἑαυτῶν πλοῖα. Προσεγγίσαντες δὲ καὶ εἰς τὴν ἱερὰν λάρνακα τῶν Ὁσίων, πρὶν ἢ ταύτην ἀνοίξωσι, καταφλέγονται ὑπὸ πυρὸς ὑπερφυῶς ἐξελθόντος ἐκ τοῦ ἐδάφους· ἡ γὰρ σμίλη δι' ἧς ὁ Ἄραψ ἀπέσπα τὰ μάρμαρα, καταπεσοῦσα ἐκ τῆς ἐκείνου χειρὸς, ἐφάνη, ὅτι ἐξήγαγε τὸ θανάσιμον πῦρ ἐκεῖνο. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνακαινίσαντες τὰ βεβλαμένα τοῦ Ναοῦ οἱ Νεαμονήσιοι, καὶ ζωγραφήσαντες τὰ περὶ τὴν στέγην, ἀφῆκαν τὸν τοῖχον μελανόγχρουν ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐκείνου τοῦ θαυμασίου πυρὸς, καὶ δοκόν τινα ἡμίκαυστον, μαρτυροῦντα τὸ περιαδόμενον θαῦμα, ἅτινα φαίνονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον. (α)

Οὗτός ἐστι συντόμως ὁ βίος τῶν Ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ· οὕτως

(α) Ἐφαίνοντο μέχρι τῆς καταστροφῆς τοῦ 1822. Γ. Φ.

ἀκούσαντες τὴν εὐαγγελικὴν φωνὴν οἱ μακάριοι ἠκολούθησαν πρόθυμοι τῷ Χριστῷ, καταλιπόντες πάντα τὰ ἐν Κόσμῳ τερπνὰ καὶ ἡδέα. Ὅθεν ὡς ὁ Πρόδρομος εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ Ἰορδάνου, ἀναβάντες εἰς τὸ ὄρος τοῦ Προβατίου, καὶ ἐν σπηλαίῳ οἰκήσαντες, ἐκακουχοῦντο, ἐταλαιπωροῦντο, καὶ νηστεύοντες, καὶ προσευχόμενοι, καὶ ἀγρυπνοῦντες, καὶ χαμευνοῦντες, τοὺς παγετοὺς ὑπομένοντες τὸν χειμῶνα, τοὺς καύσωνας τὸ θέρος. Ὅθεν καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτοῖς ἀντάξιον ἔδωκεν ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς, καὶ τὴς ἐργασίας τοῦ πνευματικοῦ ἀμπελῶνος τὸν μισθὸν ἀδεκπάνητον, ὡς καὶ τὸ βάρος τῆς ἡμέρας βαστάσασι, καὶ τὸ δοθὲν αὐτοῖς τάλαντον ἐπαυξήσασι. Παρρησίαν γὰρ κτησάμενοι παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῷ ἐπουρανίῳ, καὶ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἐπιγείοις, ἠτκήσαντο ἀρεταῖς ἐνθέοις ἐπιῤῥοὴν τῇ πίστει ὠφέλιμον. Διὰ ταῦτα τοίνυν καὶ τὴν Ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου θαυμασίως ἀνεῦρον ἐπὶ τῶν τῆς Μύρτου κλάδων ἐξηρτημένην, καὶ ναοὺς ἐκτίσαντο θαυμασίους, καὶ Μονὰς περιφήμους, καθάπερ οἱ Εὐθύμιοι, οἱ Θεοδόσιοι καὶ οἱ Σάββαι, τύπος καὶ ὑπογραμμὸς γενόμενοι ἀσκήσεως καὶ πολιτείας μοναδικῆς, ὥσπερ ὁ Παῦλος ὁ Θηβαῖος καὶ Ἀντώνιος ὁ Μέγας. Διόπερ ὕμνοις καὶ δοξολογίαις γεραίρει καὶ ἡ Νεαμονὴ, καὶ ἡ Χίος σύμπασα τὴν μνήμην αὐτῶν, ἀνθ' ὧν ἀπέδωκαν αὐταῖς ἁγιάσαντες καὶ κοσμήσαντες. Μὴ οὖν παύσητε, πατέρες θειότατοι, καὶ ὑπὲρ τῆς ποίμνης, ἣν ὁσίως ἐποιμάνατε, πρεσβεύειν, καὶ ὑπὲρ τῆς Χίου, ἐξ ἧς ἔχετε τὴν καταγωγήν, καὶ ὑπὲρ τῶν Βασιλέων καὶ πατριαρχῶν, οἵτινες ἐκραταίωσαν τὴν Μονὴν ἐν ἀσυδοσίαις, ἐν μετοχαῖς λειμωνήρεσιν (φ. 27), ἐν αὐτονομίαις· ἐν σιταγωγίαις καὶ ἐν ἄλλοις σιτηρεσίοις καὶ προνομίοις, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ μοναζόντων, ἢ βοηθούντων αὐτῇ, ἢ ἐλεούντων αὐτήν, ἢ κοπιόντων ὑπὲρ αὐτῆς, ἢ εἰσιόντων εὐλαβῶς εἰς αὐτὴν, ἢ πρὸς τὸν ἱερὸν ὑμῶν Ναόν. Μὴ παύσητε, Ὅσιοι, πρεσβεύειν πρὸς τὴν Τριάδα τὴν Παναγίαν τοῦ δοῦναι πᾶσιν ἡμῖν ὁμόνοιαν, εἰρήνην, φρόνησιν, ἀγάπην, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΘΑΥΜΑΤΑ

τῆς ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Νεαμονίδος.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Παράδοξος καὶ ὑπερφυὴς ἀπ' ἀρχῆς ἡ σύστασις τῆς Νεαμονῆς, ἣν ἡρετίσατο ἡ Ἀειπάρθενος Μαριὰμ, καὶ διατηρεῖ θαυμασίως. Φῶς παράδοξον ὡδήγησε τοὺς Ὁσίους πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς εἰκόνος. Πυρκαϊὰ κατέλιπεν ἀκατάφλεκτον τὴν Μυρσίνην, τοῦτο μόνον διαφέρουσα τὴς καιούσης καὶ μὴ κατακαιούσης τὴν Βάτον, τὴν ἐν Σινᾷ· καθότι θεία μὲν αὕτη, ἀνθρωπίνη δ' ἐκείνη· ὡς αὕτη μὲν ἐκ χειρὸς ἀνθρωτίνης πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου ἀδήλου φωτός· ἐκείνη δ' ἐκ θείας, ὑποτυποῦσα τὸ ἀειπάρθενον τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ κακείνης καὶ ταύτης θεῖον τὸ φῶς, τὴν Θεοτόκον θαυμασίως ὑπηρετοῦν. Παράδοξος καὶ ὑπερφυὴς ὁμοίως ἡ κατάβασις τῆς Ἁγίας Εἰκόνος ἐπὶ τὴν Μύρτον καὶ ἡ ἐξάρτησις ταύτης ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτῆς, οἴκοθεν γινομένη, μεχριστοῦ ἠνάγκασε τοὺς Ὁσίους ἐγκτίσαι ταύτῃ Σηκὸν ἰδιόχειρον. Παράδοξος καὶ ὑπερφυὴς καὶ ἡ ἀποκάλυψις τῶν περὶ τὸν Μονομάχον εἰς τοὺς Ὁσίους, δι' ὧν ἠτήσατο Ναὸν καὶ Μονὴν ἡ Θεομήτωρ, καὶ ὁ λόγος ἔργον ἐγένετο, καὶ ἡ Μονὴ συστηθεῖσα καὶ προικισθεῖσα διατηρεῖται ἐν προνομίοις

αὐτόνομος πρὸ τοσούτων αἰώνων, καὶ διατηρηθήσεται μεχριτοῦ εὐτέβεια χριστολάτρις ἐνυπάρχει ἐν Λαῷ. Ὡς οὖν ἤρξατο θαυμασίως, καὶ θαυμασ ως διατηρεῖται, καὶ τοῖς μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένοις ἀξίως τὴν προστάτιν αὐτῆς Θεοτόκον, πολλὰ ἐκτελεῖ τὰ θαυμάσια. Τούτων οὖν τινα ἐπιχειρῶμεν ἐξιστορῆσαι, ὡς ἐλίζεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀνέκαθεν. Καὶ γάρ τοι καὶ Μωϋσῆς, καὶ Ἰησοῦς ὁ Ναυῆ, καὶ οἱ Προφῆται τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ ἐξιστόρισαν καὶ οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελισταὶ τὰ θαύματα ἐξιστοροῦσι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ τὰ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων ὁ θεῖος Λουκᾶς· μεθ' οὓς οἱ ἱεροὶ συγγραφεῖς ἱερὰς συντάσσοντες ἱστορίας καὶ συγγραφὰς, ἀναρίθμητα διηγοῦνται θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, ἐκτελούμενα καὶ ἐν τῇ ἐκείνου Μητρί, καὶ ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ. Διὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία διατελεῖ ἀναμέλπουσα. «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν »τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ· τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ ἐθαυμά»στωσεν ὁ Κύριος· καὶ μετὰ τῆς Δεσποίνης ἡμῶν· Με»γαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον . . . ὅτι ἐποίησέ μοι με»γαλεῖα ὁ δυνατός». Τοιγαροῦν ὑπὲρ φύσιν καὶ ἀνεξερεύνητον ἔχοντα τὴν ἀφορμὴν, συμβαίνουσι ἐν ἀνάγκῃ, ἐν κινδύνῳ, ἐν ξενοχωρίᾳ ἢ βίᾳ ἀφύκτῳ, εἰς στήριγμα τῶν πιστῶν, εἰς διόρθωσιν τῶν ἀπίστων, καὶ εἰς ἄλλα τοιαῦτα· ἀείποτε δὲ εἰς δόξαν Θεοῦ, οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄκρατος καὶ τὰ κρίματα ἄβυσσος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΘΑΥΜΑ Α'.

Γότθος τοξεύσας τὴν Ἁγίαν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου Νεαμονήτιδος.

Ἀνέβη εἰς τὴν Νεαμονὴν ποτέ τις ἐκ τῶν Τατάρων καὶ ζητήσας ἵνα ἐπισκεφθῇ τὸν Ναὸν εἰσήχθη, καὶ τῶν Μοναχῶν μὴ βουλομένων. Ἔστη οὖν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ

Ἡγουμένου, κατοπτεύων ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς τὸν Ναὸν, ἐφαίνετο δὲ, ὅτι ἐθάμβωνεν αὐτὸν ἡ καλλονὴ τοῦ Ναοῦ. Στρέψας δὲ τὸ ἄπιστον ὄμμα καὶ πρὸς τὴν Ἁγίαν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τὴν εὑρεθεῖσαν θαυμασίως ἐπὶ τῆς Μύρτου, καὶ τὸ ἐξαίρετον τῆς διακοσμήσεως ἀπορήσας, θυμῷ φθόνου τοξεύει βαρβάρως τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, ἀλλὰ πρὶν ἥδηψαύσῃ τὴν Ἁγίαν Εἰκόνα, τὸ βέλος στρέφει ἀπ' Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς, καὶ τὸν μὲν Τάταρον ἄτρωτον καταλίπει, προνοίᾳ τοῦ μὴ κακωθῆναι τὴν Μονὴν, ὑπεράνω δὲ τῆς ἐκείνου κεφαλῆς ἐπελθὸν, τρυπᾷ μικρὰν Εἰκόνα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, κρεμαμένην ἐντὸς τοῦ θρόνου ἐν πολλῷ τρόμῳ καὶ θαύματι τῶν ὁρώντων. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἐξαίσιον θαῦμα φεύγει δρομαῖος ὁ Βάρβαρος μηδὲν ἄλλο τολμήσας. Πρόκειται δὲ καὶ μέχρις ἡμῶν ἡ ἱερὰ εἰκὼν εἰς προσκύνησιν ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Ἀναλήψεως, καὶ τὴν ἐκ τοῦ βέλους ὀπὴν καθορᾷ ὁ βουλόμενος. (α)

Β'.

Πλοῖον διασωθὲν ἐκ κινδύνου ὑπὸ τῆς Παναγίας Νεαμονήτιδος.

Ἐκινδύνευέ ποτε νύκτωρ πλοῖόν τι εἰς τὸ πέλαγος· καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας καὶ τέχνης οὐδεμίαν εἶχον ἤδη ἐλπίδα οἱ ἐν τῷ πλοίῳ, καθικετεύουσιν θερμῶς τὴν Νεαμονήτιδα Θεοτόκον. Σῶσον ἡμᾶς Παναγία Νεαμονῆτις ὁμοθυμαδὸν ἐκφωνοῦσι. Σῶσον ἡμᾶς κινδυνεύοντας ἐκφωνεῖ ἰδίως ὁ Πλοίαρχος, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἱστοῦ σοὶ προσφέρω μίαν λαμπάδα. Ἡ δὲ Θεοτόκος ταχεῖα εἰς

(α) Μὴ ζήτει χρονολογικὴν τάξιν· καθότι οὐδεμίαν εὗρον χρονολογίαν. Τὸν τοξεύσαντα ὀνομάζει Γότθον Ἀγαρηνὸν, καὶ ἐπεξηγεῖ Τάταρον· ἐγὼ ἠρκέσθην εἰς τὸ Τάταρος μόνον! Γ. Φ.

ἀντίληψιν παραστάσα, ἐμφανίζεται εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ τὸν ἐνθαρρύνει. Ἀπώθου φόβον ἅπαντα, λέγει, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν φέρω σωτηρίας βοήθειαν. Ἐφάνη δὲ τῷ πλοιάρχῳ, ὅτι ξύλον ἀνὰ χεῖρας κρατοῦσα ἐβυθίσθη ἐν τῇ θαλάσσῃ καταφράξασα τὴν τοῦ πλοίου ὀπήν, γενομένην ὑπὸ τοῦ κλύδωνος, δι' ἧς εἰσήρχετο ἀθρόον τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ἐπαπηλοῦν αὔτανδρον καταποντισμόν. Μετὰ δὲ τοῦτο θαυμασίως ἐξεργασθὲν εὐθὺς ἐπανέρχεται ἡ φυσικὴ ἠρεμία εἰς τὰ στοιχεῖα, ποδηγετεῖται δὲ καὶ τὸ πλοῖον ὑπὸ τῆς Θεοτόκου εἰς δεξιὸν λιμένα ἀβλαβὲς διὰ θαύματος. Ἤδη δὲ καὶ τῆς ἡμέρας ἐπανελθούσης, καθορῶσι καὶ τὸ ξύλον πράγματι καὶ οὐ φαντασίᾳ ἐν τῇ ὀπῇ βεβλημένον πρὸς τὰ κάτω τῆς κοιλίας τοῦ πλοίου. Παραγγείλαντες οὖν κατεσκεύασαν ὑπερμεγέθη λαμπάδα κατὰ τὸ τοῦ πλοίου κατάρτιον, καὶ ἀναβάντες ἐκόμησαν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῆς Μονῆς ταύτην τε καὶ τὸ τμῆμα τοῦ ξύλου τὸ καταφράξαν τὴν κινδυνώδη ὀπήν, καὶ τρίκλονον μέρος σχοινίου. Καὶ τὴν μὲν λαμπάδα ἔστησαν εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Καθολικοῦ ὑψουμένην ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς ἐμψηφώσεως, τὸ δὲ ξύλον καὶ τὸ σχοινίον ἐξήρτησαν εἰς τὸ βόρειον τοῦ Προνάρθηκος ὑπεράνω τῆς λάρνακος, ἔνθα καὶ τὸ κατὰ τῶν Ἀράβων ἐγένετο θαῦμα (φ. 45)· καθότι κατοπτεύων ὁ πλοίαρχος τὸν θεῖον Ναὸν, εἶδεν ἐζωγραφημένην παρὰ τὴν λάρνακα τῶν Ὁσίων τὴν Θεοτόκον, καὶ ἀνεγνώρισεν, ὅτι εἰς ἐκεῖνο τὸ σχῆμα ἐφάνη πρὸς αὐτὸν κινδυνεύοντα καὶ τὸν ἔσωσεν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνταῦθα κατεκάησαν ὡς προελέχθη οἱ Ἄραβες (φ. 45), διέδωκαν ἀλόγως τινές, ὅτι τὸ ἐνταῦθα κρεμάμενον ξύλον ὑποδηλοῖ πόδα φλεχθέντος Ἄραβος. Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια ἔχει ὡς προεγράφη, διασωθεῖσα κατὰ διαδοχὴν ἀπὸ τῶν παλαιοτέρων καὶ τῶν συνετωτέρων. (α)

(α) Ἡ λαμπὰς ἐκάη μετὰ τοῦ Ναοῦ τῷ 1822. Τὸ ξύλον ὅμως καὶ τὸ σχοινίον σώζονται μέχρις ἡμῶν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον κρεμάμενα καὶ μαρτυροῦντα τὸ θαῦμα διὰ θαύματος νέου·

Γ'.

Πλοῖον διασωθὲν ἐκ τῶν ὀνύχων πειρατικοῦ προνοίᾳ τῆς Παναγίας Νεαμονήτιδος.

Βαρβαρία ἐπαρχία ἐστὶ τῆς Ἀφρικῆς εὐμεγέθης, ἐν ᾗ καὶ τὸ Μαρόκον, τὸ Ἀλγέριον, ἡ Τύνις, ἡ Τρίπολις, μετερχόμενα συστηματικὴν πειρατείαν χθὲς ἔτι καὶ πρώην. Ἔπλεε γοῦν ποτε καὶ πλοῖον ὁμογενὲς εἰς τὴν Βενετίαν ἐκ Χίου, φέρων καὶ τὸν κώδωνα τῆς Νεαμονῆς, ὅπως μετασκευασθῇ εἰς τὰ τῆς Βενετίας χυτήρια, θλασθεὶς ἐν τῇ κρούσει. Ἔξω δὲ τοῦ Ἀδριατικοῦ πλέον ἔτι, καταδιώκεται ὑπὸ πλοίου Βαρβαρικοῦ. Καὶ τοῦτο μὲν ὡς πειρατικὸν εἶχεν ἅπαντα τὰ πρὸς πόλεμον, τὸ δὲ ὡς ἐμπορικὸν, ἀνέτοιμον ἦν πρὸς ἀντίκρουσιν. Διὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς πάλης, οὔσης ἀνίσου, ὁρῶν ἑαυτὸ ὑπὸ τοῦ πειρατικοῦ καταβεβλημένον, καταφεύγει εἰς τὴν ἀκαταμάχητον προστασίαν τῆς Νεαμονήτιδος Θεοτόκου. Μετὰ δὲ τὴν πρὸς αὐτὴν ἱκέσιον δέησιν, ἐντίθησιν εἰς τὸ τηλεβόλον τὰ τμήματα τοῦ κώδωνος τῆς Νεαμονῆς, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τοῦ πειρατικοῦ. Ἐνῷ οὖν ὁ κίνδυνος ὤθησε τὸ εἰρηνικὸν πλοῖον μέχρι χείλους τῆς ἀβύσσου, ἡ Θεοτόκος εἰς ἀντίληψιν ἐπελθοῦσα ταχεῖα, καταβάλλει τὴν ὁρμὴν τοῦ πειρατικοῦ, καὶ αἱ βολαὶ τῶν θλασμάτων τοῦ κώδωνος, καταποντίζουσιν αὐτό. Διασωθὲν οὖν ἐν θαύματι τὸ πλοῖον αἴρει πρὸς Βενετίαν. Ἐκεῖ ἰδίᾳ δαπάνῃ μετεσκεύασαν τὸν κώδωνα βέλτιον ἢ πρότερον ἐπαναφέρει εἰς Χίον. Ἀναβὰς οὖν ὁ πλοίαρχος εἰς τὴν Μονὴν ἀπέδωκε μετὰ τοῦ κώδωνος καὶ τὰ εὐχαριστήρια εἰς τὴν Θεοτόκον μετὰ μεγάλης εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, διηγούμενος τοῖς πᾶσι τὸ θαῦμα. Ὁ δὲ κώδων κρεμα-

τοῦ γὰρ Ναοῦ συλλήβδην κατακαέντος, ταῦτα καί τοι εὔφλεκτα διεσώθησαν. Γ. Φ.

σθεὶς ἐπὶ τῆς δυτικῆς τοῦ κωδωνοστασίου καμάρας ἐσήμαινε καὶ τὸ ὑπερφυὲς θαῦμα τῆς Θεοτόκου.

Δ'.

Ἡ Παρθενομήτωρ ἐμφανίζεται εἰς τὸν χρυσοχόον.

Ἡ θεομητορικὴ τῆς Νεαμονῆς Εἰκὼν ἐξεικονίζουσα τὴν Ἀειπάρθενον ἄνευ βρέφους, μόλις ἔχει τὸν χαρακτῆρα φαινόμενον ἐκ τῆς παλαιότητος. Ὁμολογεῖται ὅμως ὑπὸ πάντων, καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς ἠσθάνθημεν πολλάκις, ὅτι ἐκπνέει ἄῤῥητον εὐωδίαν. Διὰ ταῦτα οὐ μόνον ἄνδρες φοιτῶσιν εἰς προσκύνησιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες πανταχόθεν, καταφρονοῦσαι καὶ τὸ δύσβατον τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰς μακρὰς ἀποστάσεις, καὶ τὸ ἔξωθεν αὐλίζεσθαι τῆς Μονῆς, οὐδέποτε γὰρ εἰσέρχεται εἰς τὸν Ναὸν ἡ τὴν Μονὴν γυνή. Διὰ τοῦτο γοῦν ἐξάγουσι δι' αὐτὰς τὴν θείαν εἰκόνα εἰς προσκύνησιν ἔξω τῆς πύλης, ὅπου ἵστανται μετ' εὐλαβείας αἱ προσκυνήσουσαι ἢ καὶ ἀφιερώσουσαι. Ὅτε σημαίνουσι μὲν οἱ κώδωνες προμηνύουσαι τὴν ἐξαγωγὴν καὶ εἰσαγωγήν, ἐναρμόνιον δὲ καὶ τὴν πομπὴν καθιστῶσαι, ἥτις γίνεται μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ἐν θυμιάμασι καὶ παρθενικαῖς ὑμνῳδίαις, προπορευομένων κατὰ ζεῦγος διακόνων καὶ ἱερέων ἐν στολαῖς, κρατούντων τὴν Ἁγίαν Κάραν τοῦ Κτίτορος, τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον, καὶ ἄλλων ἄλλα σύμβολα θεῖα· μετὰ τούτους ἀκολουθοῦσι δύο ἱερεῖς κρατοῦντες εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θετόκου, ὄπισθεν δ' αὐτῆς ἀκολουθεῖ ὁ Ἡγούμενος μετὰ τῶν τῆς ἡγουμενείας συμβόλων, τοῦ μανδύου δηλονότι καὶ τῆς ῥάβδου καὶ τοῦ κουκουλίου· μετ' αὐτῶν δ' ἐφέπονται ἅπαντες τῶν Μοναστῶν ἀνὰ δύο κατὰ τάξιν πρεσβείων τε καὶ ἀξιωμάτων μικροὶ καὶ μεγάλοι. Οὕτως οὖν τῆς Εἰκόνος κατασπασθείσης ἐπανακάμπτουσιν ὁμοίῳ τῷ τρόπῳ εἰς τὸν Ναὸν λιτανεύοντες, καὶ ἐπιτιθέντες τὴν εἰκόνα εἰς τὸ Εἰκονοστάσιον. Κατανύγεται δὲ πᾶς νοῦς εὐσεβὴς ἤχους ἀκούων σαλπίγγων καὶ ὕμνους ἐναρμονίους· σταυροὺς, ἐξαπτέρυγα, στολὰς, λαμπάδας καὶ τὰ τοιαῦτα ἔκθαμβος βλέπων, καὶ φαντάζεται, ὅτι ἐντυγχάνει ἐν τῇ Ἐδὲμ εἰς πνευματικοὺς θιάσους τῆς θεομήτορος. Ἔστι δὲ ἡ ῥηθεῖσα Εἰκὼν, ἡ παρὰ τῶν Ὁσίων εὑρεθεῖσα ἐν τῇ Μυρσίνῃ τὸ κλέος καὶ τὸ καύχημα τῆς Νεαμονῆς, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ Μονάζοντες μετ' εὐλαβείας τιμῶσιν οὐ τῆς τυχούσης, καὶ ὡς ἱερώτατον διατηροῦσι κειμήλιον, καθάπερ καὶ οἱ Μεγασπηλαιῶται τὴν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, οἱ Ἰβηρῖται τὴν Πορταΐτισσαν, οἱ Κύπριοι τὴν ἐν Κύκκῳ, οἱ Σουμελιῶται τὴν ἐν Τραπεζοῦντι καὶ ἄλλοι ἄλλας ὀνομαστὰς καὶ θαυματουργοὺς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, ὧν αἱ πολλαί, ἄδεται, ὅτι ἐζωγραφήθησαν ὑπὸ τοῦ θείου Λουκᾶ, τοῦ Εὐαγγελιστοῦ δηλονότι. Εἶχον γοῦν, ὡς εἰκὸς οἱ Νεαμονήσιοι τὴν ἱερὰν τῆς Νεαμονίδος Εἰκόνα κεκοσμημένην χρυσῇ ἐσθῆτι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς μεγάλης ἀρχαιότητος ἡ ἐσθὴς ἀπώλεσε τὸ κάλλος αὐτῆς, ἠβουλήθησαν ἐκ νέου ταύτην διασκευάσαι τε καὶ λαμπρύναι. Μετεπέμψαντο οὖν χρυσοχόον ἐπίτηδες, ὅστις ἤρξατο ἀφαιρεῖν τοὺς χρυσοὺς ἥλους διὰ σφύρας καὶ ὀδοντάγρας μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου. Κεκυφὼς οὖν πρὸς τὸ ἔργον ὁ ἄνθρωπος, ἀκούει ἐπάνωθέν του ταπεινὴν μὲν, ἀλλ' ἡδυτάτην καὶ τερπνοτάτην φωνὴν, λέγουσαν πρὸς αὐτὸν, ἐλαφρὰ, ἐλαφρὰ κτύπα, τέκνον· ἐπειδὴ καὶ ἡ εἰκὼν ἐστὶ παλαιά· ἀναβλέψας δ' ὁ χρυσοχόος καθορᾷ μεγαλοπραπεστάτην γυναῖκα, ἐνδεδυμένην λαμπρὰ καὶ περιεζωσμένην ζώνῃ χρυσῇ, καὶ πρὶν ἢ ἀνοίξας τὸ στόμα ὁ χρυσοχόος ἐρωτῆσαι τὶς καὶ πόθεν, καὶ διατὶ εἰσῆλθε, μὴ οὔσης ἐπιτετραμένης τῆς εἰσόδου εἰς τὰς γυναῖκας, εἰσέρχεται ἡ γυνὴ διὰ τῆς νοτίου θύρας εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, καὶ γίνεται ἄφαντος. Κράζει γοῦν ἐκστατικὸς ὁ ἄνθρωπος τὸν

Ἐκκλησιάρχην, ἔξω τοῦ Καθολικοῦ ἀσχολούμενον, ἐρωτᾷ περὶ τῆς φανείσης· ἀλλ' ἐκεῖνος μηδὲ ἤκουσε, μηδὲ εἶδε τὴν ἐν λόγῳ γυναῖκα. Θαυμάζοντες οὖν κατενόησαν, ὅτι ἦν τὸ γενόμενον θαῦμα, καὶ ἐμφάνεια τῆς Θεοτόκου ὑπερφυής. Ἐν δὲ τούτοις ἐνατενίσας ὁ χρυσοχόος καθορᾷ εἰς τὴν μέσην κόγχην τοῦ Βήματος ὑπεράνω τῆς Ἁγίας τραπέζης τὸ τῆς Θεοτόκου ὁμοίωμα διὰ ψηφίδων, καὶ ἀναγνωρίζει, ὅτι ἦν ἀπαράλλακος ἡ γυνή, ἣν εἶδεν ἀπροσδοκήτως καὶ ἤκουσε. Διὰ τούτου τοίνυν τοῦ θαύματος, ἐγένετο δῆλον, ὅτι ἦν εὐάρεστον τῇ παρθενομήτορι ἡ μετακόσμησις τῆς ἰδίας εἰκόνος.

Ε'.

Ἡ Θεοτόκος σώζει τὸν ὀλισθήσαντα ἐκ τῆς στέγης τοῦ πύργου.

Ἐγένετο καὶ πύργος ἐν τῷ τῆς Μονῆς περιβόλῳ, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς κώμαις τῆς νήσου πρὸς ἀπαλλαγὴν κινδύνων ἐξ ἐπιδρομῶν βαρβαρικῶν συμβαινόντων συχνάκις ὡς προελέχθη (φ. 45). Τούτου πρὸς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς Μονῆς ὑψουμένου ἀνεκαίνιζόν ποτε οἱ Νεαμονήσιοι τὸ κεραμιδωτὸν ἐπιστέγασμα, πυραμοειδὲς ἔχον σχῆμα. Ἡ ἐν τοιούτοις ὑπουργία, μὴ οὖσα εὔκολος ἢ ἀκίνδυνος, γίνεται διὰ ξυλίνης κλίμακος, πλαγιαζομένης, καὶ στερρῶς δεδεμένης καθ' ἑκάστην τῶν πλευρῶν. Τῶν ὑπουργῶν τις οὖν στάμνον ἀνὰ χεῖρας βαστάζων κατολισθαίνει ἀπὸ τῆς κορυφῆς, καταφερόμενος εἰς τὰ κάτω μετὰ τῆς στάμνου, καὶ ἀπὸ τοῦ τρόμου κραυγάζει, Παναγία Νεαμονῆτις, βοήθει μοι· καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπίκλησιν, κυλιόμενος καταφθάνει ἐπὶ τὰ γεῖσα τοῦ πύργου, ὁπόθεν ἰλιγγιᾷ ὁρῶν τὸ ἀπόκρημνον ὕψος καὶ ὁ θρασύτατος ὀφθαλμὸς, καὶ ἐξασφαλίζεται ἐπὶ τῶν σαλευομένων πλακῶν, δοξάζων τὴν προστάτιν τῆς Μονῆς, ῥυσαμένην αὐτὸν παραδόξως ἐκ θανάτου ἀναποφεύκτου.

Ϛ'.

Ἡ Νεαμονῆτις Θεοτόκος σώζει τὸ πρὸς αὐτὴν ἔλαιον καὶ κατακρημνισθείσης τῆς κομιζούσης αὐτὸ ἡμιόνου.

Τῶν Λεσβίων τις ἀναβὰς εἰς προσκύνησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου Νεαμονίδος, ἔταξεν αὐτῇ εὐλαβούμενος, ἀναπέμψαι φορτίον ἐλαίου, ἐν τῷ αὐτῆς καῆναι Ναῷ. Παραλαβὼν οὖν τὸν τῆς Μονῆς ὑπηρέτην, ὃν καὶ Βουρδουνάρην καλοῦσι, τὴν τῶν ἡμιόνων ἐπιστασίαν ἔχοντα, παρέδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου δύο ἀσκοὺς πλήρεις ἐλαίου, οὓς ἐπιφορτίσας διεκόμιζεν ἐπὶ τὴν Μονήν· ἀλλὰ νυκτὸς αὐτὸν χειμερίου καταλαβούσης, τὴν ὑπὲρ τὸν Μαρτυρικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Φανουρίου στενὴν καὶ ἀπόκρημνον διαβαίνων, αἰσθάνεται, ὅτι κατεκρημνίσθη ἐκεῖθεν καταπεσοῦσα εἰς τὸν ἐκεῖ ποταμὸν ἡ ἐλαιοφόρος ἡμίονος. Μὴ ἰσχύσας οὖν ὁ Βουρδουνάρης τὸ σκότος καὶ τὸν χειμῶνα καταπαλαῖσαι, καὶ πᾶσαν ἀποβαλὼν ἐλπίδα ὑπὲρ ὑποζυγίου τε καὶ ἐλαίου διὰ τὸ ὑπερβάλον τοῦ ὕψους, ἀναβαίνει εἰς τὴν Μονὴν δυσανασχετῶν καὶ ἐκδιηγούμενος τὸ δυστύχημα. Οὗτος εἶπε· κτύποι δὲ καὶ χρεμετισμοὶ αἴφνης ἀκούονται κατ' ἔμπροσθεν τῆς πύλης τοῦ Μοναστηρίου ἐγκεκλεισμένης. Ἀνοίγει ὁ πυλωρὸς, ἀλλὰ τί βλέπει; Ἡ ἐλαιοφόρος ἡμίονος ἵσταται ἔξωθεν τῆς πύλης ταῖς ὁπλαῖς ταύτην κρούουσα, καὶ μονονοὺ τῷ χρεμετισμῷ, ἀνοίξατέ μοι φωνοῦσα! Ἀβλαβεῖς δὲ τοὺς ἀσκοὺς εἰσκομίσασα, καταπίπτει, ἀποφορτισθεῖσα, καὶ ἀποθνήσκει. Οὕτως οὖν ἡ Θεοτόκος τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐλάβειαν τοῦ ἀφιερώσαντος ἐκτιμῶσα, οὐκ ἀφῆκεν ἀπολεσθῆναι τῆς εὐσε-

βοῦς καρδίας τὸ δώρημα, ἀλλὰ διπλῷ θαύματι τοῦτο διέσωσεν.

Ζ'.

Ἡ Θεοτόκος οὐ συγχωρεῖ μηδὲ τῇ Χανούμ εἰς τὴν ἑαυτῆς Μονὴν εἰσελθεῖν.

Ἀνέκαθεν ἐπικρατεῖ κτιτορικὴ διατάξει μηδεμίαν τῶν γυναικῶν, μηδὲ μεγάλην, μηδὲ μικρὰν, εἰσέρχεσθαι εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου Νεαμονίδος ἢ τὴν ταύτης Μονήν. Ἀναβαίνει δ' εἰς τὴν Μονὴν προσκυνήσων ὁ τοῦ Ἀτραμᾶ πασᾶ κηπουρὸς ἐκ τῶν Χίων Χριστιανῶν, καὶ τοῦτο γινώσκουσα ἡ τοῦ πασᾶ συνευνέτις παρακινεῖ καὶ τὴν σύμβιον τοῦ κηπουροῦ συναναβῆναι μετὰ τοῦ ἰδίου ἀνδρός. Μαρουλοῦ δ' ἦν ταύτης τὸ ὄνομα. Ἐπιθυμῶ τὰ μέγιστα, λέγει, Χανούμ, συναναβῆναι, καὶ συνεισελθεῖν εἰς τὴν Μονὴν, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸν Ναὸν, τοῦ ἰδεῖν τὴν ἀξιοθαύμαστον καλλονὴν, ἣν ἐκθειαζομένην ἀκούω. Ἀδυνατῶ ὅμως τοῦτο ποιῆσαι· ἡ γὰρ Θεοτόκος οὐκ ἐπιτρέπει γυναιξὶν ὅλως εἴσοδον. Ταῦτα δ' ἀκούσασα ἡ Ὀθωμανὶς μακρὸν καὶ πλατὺν ἐγέλασε γέλωτα, χλευάζουσα, καταγελῶσα, οἰκτείρουσα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς χριστιανοὺς ἐν γένει, ὡς πεπληρωμένους εὐηθείας, εὐπιστίας, μωρίας καὶ πλάνης. Ἐγὼ ἀναβαίνω καὶ ἐμβαίνω εἰς τὴν Μονὴν καὶ εἰς τὸν Ναὸν, λέγει ἡ ὑψηλόφρων Χανούμ, καὶ ἴδωμεν, ἐὰν ἡ Παναγία τῶν Χριστιανῶν κωλύσῃ κἀμὲ τῆς εἰσόδου. Μὴ δοκιμάσῃς, λέγει ἡ Χριστιανὴ, Χανούμ, δοκιμὴν ἐπικίνδυνον, ἵνα μή τι τῶν ἀνιάτων πάθῃς κακόν· Τίς σου ἡ ἀνάγκη; Ἐτόλμησαν καὶ ἄλλαι πρὸς δοκιμὴν, ἀλλὰ δεινοπαθήσασαι ἀνωφελῶς μετενόησαν ἔπειτα. Οἱ ἁπλοῖ λόγοι τῆς Χριστιανῆς ἐρεθίσαντες τὴν ὑπεροψίαν καὶ περιέργειαν τῆς Ὀθωμανίδος, ἔθηκαν εἰς κίνησιν πάραυτα. Μετὰ πομπῆς οὖν καὶ φαντασίας οὐ μικρᾶς ἐγείρεται, καὶ πρὸς τὴν

Νεαμονὴν κατευθυνομένη διανοεῖται, ὅτι καταδείξει πάντως τὴν πλάνην τῶν ὀπαδῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν φλυαρίαν. Φθάσασα δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς τοῦ Χαρτουλαρίου, μίαν ὅλην δαπανήσασα ὥραν εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, ἔχουσα δ' ἔτι μιᾶς ὥρας ὁδὸν μέχρι τῆς Μονῆς· καθορᾷ πεζοδρόμον δρομαῖον ἐρχόμενον πρὸς αὐτὴν, πικροῦ μηνύματος μηνυτὴν δι' ἐκείνην· Χανούμ, φωνάζει, προσκυνήσας ὁ πεζοδρόμος, ὁ πύργος σου κατακαίεται. Καταπλαγεῖσα διὰ τὸ ἀπροσδόκητον ἡ Ὀθωμανὶς, στρέφει εἰς τὰ ὀπίσω εὐθὺς, κακῶς ἔχουσα, καὶ πρὸς τὴν Θεομήτορα ἐκβοῶσα ἐν ταπεινώσει, ἡ τέως ὑψηλόφρων γυνὴ, Παναγία Νεαμονίς μου, σῶσόν μοι, σῶσον τὰ τιμαλφῆ μου, καὶ ἀναπέμψω σοι χρυσοῦν ἔνδυμα πολυτίμητον. Καθορᾷ γοῦν ὅλον τὸν πύργον μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν, τροφὴν ἀκαταδαμάστου πυρὸς γενόμενον, καὶ μόνον τὸν ἐκείνης θάλαμον σεσωσμένον, ἀβλαβῆ ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἀδιαλώβητον κατὰ τὴν ἱκεσίαν, ἣν πρὸς τὴν Παναγίαν ἀπεύθυνε. Τί δὴ τοῦτο, εἰμὴ θαῦμα ἐξαίσιον; Ἔτι δὲ καὶ νῦν καθ' ἡμᾶς σώζονται ἄμφιά τινα ἀπὸ τῆς χρυσοϋφάντου ἐκείνης στολῆς μαρτυροῦντα τὸ θαῦμα (α), ὅπερ θαυμαστότερον ἀποφαίνει ἡ μαρτυρία πολλῶν ἰδόντων ὅτι τὸ πῦρ κατελθὸν οὐρανόθεν ἐπὶ τὴν στέγην, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐπικαταβὰν καὶ εἰς τὰ κατώτερα μέρη, κατέφλεξε τὴν οἰκοδομήν. Ὅθεν ἔκτοτε κοινῶς ὀνομάζεται ὁ Καμένος πύργος.

Η'.

Γυνὴ Καλαιμασιῶτις χρυσοῦν νόμισμα λαμβάνει παρὰ τῆς Θεοτόκου Νεαμονίδος.

Τῶν Καλαιμασιωτίδων τις εὐλαβὴς, εὐλαβῶς ἀφιε-

(α) Ἐσώζοντο, ἀλλ' ἀπώλοντο κατὰ τὸ 1822. Γ. Φ.

ρώσασα τῇ Νεαμονίδι Θεοτόκῳ, ἣν εἶχεν οὐσίαν, ἀσθενεῖ τὸ μεταταῦτα· καὶ τῶν πρὸς ζωάρκειαν στερουμένη, οὐδεμίαν εὑρίσκει βοήθειαν ἢ παρηγορίαν. Ταλαιπωρουμένη γοῦν ἄτεκνος, ἤκουε καθ' ἑκάστην ἐκ τῶν αὐτῆς συγγενῶν σκληρὰς ἐπιπλήξεις, οἵτινες ὡς σάρακες κατεσθίοντες ξύλα, κατέτρωγον τὴν καρδίαν τῆς τεθλιμμένης ἀῤῥώστου· σάπιζε λέγοντες κατακειμένη ἀπερίθαλπτος. Ἡ Νεαμονὴ ἐλθέτω νῦν εἰς περίθαλψίν σου! Ἐκεῖ ἔγραψας τὰ ὑπάρχοντά σου, ἐκεῖ εὑρίσκοις ἀντίληψιν. Τρέχε δυσώδης εἰς τὴν Νεαμονήν σου! Ἐκείνη δὲ σιωπῶσα· ἐλπὶς ἔλεγε κατ' ἐμαυτὴν τῶν ἀπηλπισμένων, κυβέρνησις τῶν πτωχῶν, ἴασις τῶν νοσούντων, λιμὴν τῶν χειμαζομένων, παρήγορε τῶν τεθλιμμένων, γενοῦμοι σωτηρία, ἀντίληψις, παρηγορία, ἴασις. Ταῦτα διανοουμένη ἀπεκοιμήθη, καὶ τὶς μὴ θαυμάσῃ τὸ πέλαγος τῆς συμπαθείας τῆς Θεοτόκου; ἰδοὺ ἐμφανίζεται ἡ Παρθένος ὡς γυνὴ ἀγνώριστος ἐνώπιον τῆς πασχούσης. Τὶ πάσχεις, ὦ γύναι, λέγει, τὶ κλαίεις, τὶ λυπεῖσαι, τὶ θλίβεσαι; Τὰ κτήματά μου, ἀπεκρίθη ἀφιέρωσα εἰς τὴν Νεαμονήτιδα Θεοτόκον, ἤδη νοσῶ, ταλαιπωροῦμαι, πάσχω, καταθλίβομαι, στερουμένη ὑγείας, ζωοτροφίας, παρηγορίας· διότι καὶ οἱ συγγενεῖς μου ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπον ἐπ' ἐμοῦ, οὐκ ἐγκαταλίπουσιν ἀνενόχλητον. ἀλλ' αὐξάνουσι τὴν ταλαιπωρίαν μου, καταπικραίνοντες διὰ λόγων ἀπηνῶν τε καὶ ἀπανθρώπων, καὶ ἐξ ἀνθρωπίνης ἰδιοτελείας ὠθούμενοι ἀναξέουσι τὰς πληγάς μου ἀπαύστως. Ἐγὼ λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ φαινομένη γυνὴ, ἐγὼ καταπαύω νῦν τὴν ἀσθένειάν σου, σβύνω τὴν φλόγα τῶν θλίψεών σου, ἀνακουφίζω τὴν ἔνδειάν σου· λάβε κατὰ τὸ φλωρίον τοῦτο, μὴ φοβοῦ, ἐπιμελοῦμαί σε καὶ φροντίζω καὶ διὰ τὴν ζωήν σου καὶ διὰ τὴν ψυχήν σου. Τὶς εἶ, ἐρωτᾷ ἡ νοσοῦσα. Τὶς εἶ, ὦ Δέσποινα, φιλάγαθε καὶ οἰκτίρμων; Ἐγώ εἰμι, λέγει, ἡ Νεαμονὶς Θεοτόκος Μαρία. Ἐν τῷ ἅμα δὲ ἡ γυνὴ ἐξυπνίσασα καθορᾷ πραγματικὸν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς τὸ φλωρίον. Καταβάντι δὲ τῷ Καθηγουμένῳ Ἀνθίμῳ Ἁγιοπατερίτῃ εἰς τὴν Καλαιμασιὰν, διηγεῖται τὸ θαῦμα ἡ γυνὴ, καὶ τὸ παρθενικὸν ἐκεῖνο νόμισμα ἐγχειρίζει. Καὶ οὗτος μὲν χορηγεῖ βοηθείας τῇ γυναικὶ, λανθάνει ὅμως ἐκδαπανῶν τὸ φλωρίον, δι' ὅπερ ἀνωφελῶς μετανοεῖ εἰς τὸ ἐπιόν.

Θ'.

Ἡ Νεαμονῆτις Θεοτόκος ἐκτυφλοῖ μὲν τὸν συλήσαντα τὸν σταυρὸν, θεραπεύει δὲ μεταμεληθέντα.

Ὁ σεβάσμιος Προηγούμενος Ἁγιοπατερίτης διηγήσατο ἡμῖν καὶ τὸ θαῦμα τοῦτο. Ἐπανηγυρίζομεν τὴν Ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῇ 14 τοῦ Σεπτεμβρίου, ὅτε γίνεται συνδρομὴ πλήθους ἀνθρώπων ἐντοπίων καὶ ξένων εἰς τὴν Μονὴν, εἰς προσκύνησιν τοῦ κατὰ τὸ μέσον τοῦ Προβατίου ἀνυψωμένου ἐπὶ πέτρας ἀποκρήμνου Σταυροῦ. Συῤῥέει δὲ τὸ πλῆθος ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίαις καὶ προσκυνεῖ. Ἀσχολουμένου γοῦν ὡς εἰκὸς τοῦ Ἐκκλησιάρχου εἰς τὰ αἰτήματα τῶν προσερχομένων, τῶν ἱεροσύλων τις, εὐκαιρίας τυχὼν, ἁρπάζει τὸν τίμιον Σταυρὸν, καὶ φεύγει πρὸς τὴν πόλιν σπουδαῖος. Φθάσας δὲ πρὸς τὸν Ναὸν τοῦ μάρτυρος Φανουρίου, καταπίπτει αἴφνης τυφλὸς, ὀλολύζων, καὶ τοῖς διαβαίνουσι τὸ τόλμημα διηγούμενος, καὶ τὴν ἴασιν ἀπεκδεχόμενος ἀπὸ τῆς Πανάγνου, ἣν θερμοῖς δακρύοις καὶ τρόμῳ ἀνεικάστῳ ἐπεκαλεῖτο. Χειραγωγεῖται γοῦν οὕτως ἔχων εἰς τὸν Ναὸν, ἐπιθεὶς τὸν τίμιον Σταυρὸν, ἰδίαις χερσὶν, ὅπου ἦν προτεθειμένος εἰς κοινὴν προσκύνησιν καὶ ἁγιασμὸν, καὶ ὁδηγηθεὶς ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, ὀδύρεται, μεγαλοφώνως, τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἐξομολογούμενος καὶ μετανοῶν. Ἰδοῦσα δὲ τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ εἰλικρινῶς ἔχουσαν, ἡ Παντά-

νασσα Θεομήτωρ, ἀπέδωκεν αὖθις τὸ φῶς. Ὁ δὲ ἀπῆλθε μετὰ τῶν εἰδότων τὸ θαῦμα, δοξάζων τὰ μεγαλεῖα αὐτῆς.

Γ'.

Ἡ Θεοτόκος σώζει τὸν καταπεσόντα ἐκ παραθύρου.

Πολλὰ τῶν Μοναστηρίων λέγονται Σταυροπήγια, ὡς ἐγειρόμενα ἐν μέσῳ τεσσάρων Σταυρῶν κατὰ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς Σφαίρας. Οὕτω καλεῖται καὶ ἡ Νεαμονὴ, ὡς ἐκτισμένη ὁμοίως. Τούτων ὁ μὲν πρὸς Ἄρκτον καὶ Μεσημβρίαν αὐτοφυεῖς εἰσιν, αὐτοφυῶς ἐπὶ κρημνῶν ἐγκεχαραγμένοι, ὁ δὲ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Δυσμὰς, χειροποίητοι ἐκ σιδήρου. Ἀλλ' ὁ ἐν μέσῳ τῶν πλευρῶν τοῦ Προβατίου ἐμπεπηγμένος ἐστὶν ὁ περίφημος· καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ προσκύνησιν ἔρχονται κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως, τῇ 14 τοῦ Σεπτεμβρίου, πλήθη ἀνθρώπων πανταχόθεν τῆς Χίου, καὶ τῆς ἀπέναντι Ἀσιατικῆς χερσονήσου· καθότι οὗτος ἐνεργεῖ ἀνέκαθεν διὰ τῆς θείας χάριτος σημεῖα καὶ τέρατα εἰς πολλοὺς, ἰάσεις παρέχων τοῖς ἀσθενοῦσι καὶ θλιβομένοις ἀνεξαντλήτους. Τὰ πλήθη τοίνυν τοῦτον κατασπαζόμενα ἐν τῷ τόπῳ, ἀναβαίνουσιν καὶ εἰς τὸ ἀσκητήριον τῶν Ὁσίων, ἔνθα συνεκκλησιάζονται εἰς ὁλονύκτιον ἀγρυπνίαν, ἁγιαζόμενα, ἐξομολογούμενα, κοινωνοῦντα, καὶ μετὰ τὴν ἐν τῷ ἱερῷ σπηλαίῳ θείαν λειτουργίαν, διασπείρονται ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Παντολέων δέ τις Παντελίδης ἐπωνυμούμενος, Χῖος Χριστιανὸς, ὡς ἔχων ἐν τῇ Μονῇ μονάζοντας συγγενῆ, ἐλθὼν εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Ὑψώσεως, ἐνέμεινε μετὰ τῆς αὐτοῦ συνοδίας καὶ τὴν ἐπομένην νύκτα ἐν τῇ Μονῇ. Οἱ γοῦν μετ' αὐτοῦ ὡς δημώδεις ἀφ' ἑσπέρας κατεφλυάρησαν, βωμολοχοῦντες τοσοῦτον, ὥσε καὶ καθ' ἣν ὥραν ἀνεγινώσκοντο μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον οἱ εἰκοσιτέσσαρες οἶκοι τῆς Παναγίας, ἐτόλμων οἱ παράτολμοι, οἰνοβαρεῖς τε καὶ ἀδιάκριτοι, βωμολοχεῖν καὶ πειράζειν τὸν Παντολέοντα. Ἀλλ' οὗτος ἐγκρατὴς ὢν καὶ σώφρων καὶ τὴν Θεοτόκον εὐλαβούμενος καθ' ὑπερβολὴν, νήφων, ἐλέγχει τοὺς πειράζοντας, λέγων, ταλαίπωροι, καὶ ἐν καιρῷ τῆς προσευχῆς ἀτακτεῖτε, καὶ τῆς Θεοτόκου τὰς ᾠδὰς ἀνευλαβῶς διακούετε; Καὶ ποίαν ἄλλην εὕροιτε βοηθὸν καὶ ὑπέρμαχον ἐν ἀνάγκαις, ἐν θλίψεσι, ἐν ἀσθενείαις; ποίαν ἄλλην μεσίτριαν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις; Προϊούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἐγείρεται ὁ Παντολέων ἐκ τῆς αὐτοῦ στρωμνῆς, πρὸς ἄφοδον πορευόμενος· Πρὸς δὲ Βορρᾶν κατιδὼν παράθυρον μέγα ὀρθάνυκτον, καὶ ὑπολαβὼν, ὅτι ἦν θύρα· πλανηθεὶς ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ σκότους τοῦ νυκτερινοῦ καὶ τῆς ὑπνηλᾶς αὐτοῦ διαθέσεως, διασκελίζει τὸ κατώφλιον ἐξελθεῖν, καὶ κατακρημνίζεται παρελπίδα ἔξω τῆς Μονῆς, καταπεσὼν ἐπὶ πετρῶν κοπτερῶν, μέχρι τῆς σήμερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ φαινομένων, πρὶν ἢ κάμψῃς ἐρχόμενος πρὸς Δυσμὰς τὴν τῆς προπυλαίου πλατείας κάτω γωνίαν. Ὁ γοῦν Παντολέων ἀποδειλιάσας διὰ τὸ ἀπροσδόκητον, ἐξητήσατο μεγαλοφώνως τὴν τῆς Θεοτόκου βοήθειαν. Ἐκείνη δὲ εἰς τὸ βοηθεῖν ἑτοίμως ἔχουσα πάντοτε, καὶ μάλιστα ὑπὲρ τῶν αὐτὴν τιμώντων καὶ ἀγαπώντων, ὡς δέον, ἀπήλλαξε καὶ τὸν καταπεσόντα πάσης πληγῆς καὶ πόνου, οὐ μόνον πρὸς τὸ μὴ τὴν Μονὴν κακωθῆναι διὰ τὸν φόνον, ἢ φορολογηθῆναι, ὡς εἴθιστο κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ νηφάλιον καὶ εὐσεβὲς τοῦ Παντολέοντος, ἀκροασαμένου τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας ἐν κατανύξει καὶ εὐλαβείᾳ. Κραυγάσας οὖν ἔξωθεν ὁ καταπεσὼν, ἐξυπνίζει τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ. Οὗτοι δὲ μαθόντες τὴν ἀπροσδόκητον κατάπτωσιν τοῦ ἀνθρώπου, σπεύδουσι πρὸς τὸν πυλωρὸν, δι' οὗ ἀνοίγεται ἡ τῆς Μονῆς πύλη, καὶ εἰσέρχεται ὁ κρημνισθεὶς ἀβλαβής. Ἔκτοτε οὖν ὁ Προηγούμενος Κλήμης, ὃς ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν, διετέλει ἑορτάζων τὴν μνήμην τοῦ θαύματος ἐτησίως, εἰσδευόντων ἀφ' ἑσπέρας

ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ συλλειτουργούντων τῇ ἐπαύριον ἐν τῇ μνήμῃ Νικήτα τοῦ Μάρτυρος, εἰς δόξαν καὶ εὐχαριστίαν τῆς Θεοτόκου.

ΙΑ'.

Ἡ Νεαμονὶς Θεοτόκος ἀποσοβεῖ θαυμασίως τοὺς ἱεροσύλους ἀπὸ τοῦ ταύτης Ναοῦ.

Τῶν προηγουμένων τις Καρβουνάρης ἐπιλεγόμενος, Γρηγόριος τ' ὄνομα, ὡς νομίζω, εἶχεν ὑποτακτικόν τινα τῶν φαυλοβίων, ὀνόματι Γεννάδιον. Τοῦτον ὡς μὴ διορθούμενον ἐξεδίωξεν ἡ Μονή, ἵνα μὴ γίγνηται πρόσκομμα τοῖς βαδίζουσι τὴν τῆς σωτηρίας ὁδόν. Οὗτος ἔξω τῆς μάνδρας βοσκόμενος μετὰ τῶν ἀπολωλότων, συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν συλῆσαι κρυφίως τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ναοῦ. Εἰσέρχονται οὖν διὰ τοῦ ἑσπερινοῦ σκότους εἰς τὴν Μονὴν ἀφανεῖς, περιμένοντες μετὰ τὸ κατακοιμηθῆναι τοὺς Μοναχοὺς, καὶ τὸν Ἐκκλησιάρχην εἰσβιάσασθαι τὰς θύρας εὐστόχως, πρὸς ἀθεμίτου σκοποῦ ἐκτέλεσιν ἄθεσμον. Ἐπελθούσης οὖν τῆς ὥρας τῆς κατ' αὐτοὺς δεξιᾶς, προσέρχονται προσκολλῶντες καὶ ὦτα καὶ ὄμματα εἰς τὰς ὐάλους τῶν παραθύρων· ἐμβλέπουσι δὲ διὰ τοῦ φωτὸς τῶν ἀκοιμήτων κανδηλίων τὸν Ἐκκλησιάρχην ἔνδον περιφερόμενον, καὶ συνδιαλεγόμενον ἄλλοις. Ἐπαναλαμβάνουσι κρύβδην τὴν δοκιμὴν πολλάκις τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πάντοτε τὰ αὐτὰ καὶ βλέπουσι καὶ ἀκούουσι. Νομίσαντες δὲ τὸ γινόμενον ὅλως τυχαῖον, διαβουλεύονται τὴν ἐπανάληψιν αὐτοῦ ἐν ἄλλῃ νυκτί. Καιροφυλακτοῦντες οὖν μεχρισοῦ σημάνῃ ὁ κώδων τῆς προσευχῆς, καὶ ἀνοίξῃ τὴν πύλην ὁ πυλωρὸς, ὅπως ἐξέλθωσιν ἀφανεῖς, ὥσπερ εἰσῆλθον, εἶδον ἰδίοις ὀφθαλμοῖς τὸν Ἐκκλησιάρχην ἐρχόμενον οἴκοθεν, φανὸν ἔχοντα ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ τὰς κλεῖς τοῦ

Ναοῦ, δι' ὧν ἠνέῳξεν ἔξωθεν, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν συμβαινόντων. τότε κατενόησαν, ὅτι τὰ ἐν τῷ Ναῷ ἦσαν ἐκ συνεργίας τῆς Παναγίας, ἵνα μὴ διαρπαχθῶσι τὰ σκεύη τὰ ἱερὰ, καὶ θαῦμα ὑπερφυὲς τὸ φαινόμενον. Διὸ φοβηθέντες ἀπῆλθον κρύφα, μὴ τολμήσαντες ἐπιχειρῆσαι τοῦ λοιποῦ ἱεροσυλίαν τοιαύτην, καὶ διηγοῦντο πανταχοῦ τὸ παράδοξον θαῦμα, εἰς δόξαν τῆς Θεοτόκου καὶ διόρθωσιν τῶν ἁμαρτανόντων.

ΙΒ'.

Ἡ Θεοτόκος ἐξολοθρεύει τὸν βλάσφημον.

Προεῖπε Κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι ἐλεύσεται ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων, τοῦ κρίναι ζῶντάς τε καὶ νεκροὺς, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ. Ἀλλ' ὅμως καὶ νῦν καὶ ἀεὶ τιμωρεῖ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πολλάκις τὴν ἁμαρτίαν, ἵνα σωφρονίσῃ τοὺς ἀτακτοῦντας, καὶ ὁδηγήσῃ εἰς μετάνοιαν τοὺς ἁμαρτωλούς. Διὰ ταῦτα κατέκλυσε τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπὶ Νῶε, ἐνέπρησε τοὺς ἐν Σοδόμοις τε καὶ Γομόρροις, κατεχανδάκωσε τὸν Δαθὰν καὶ τὸν Ἀβειρών, ἐξωλόθρευσε τοὺς γογγυστὰς καὶ βλασφήμους Ἑβραίους, καὶ πολλὰ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐξετέλεσε πρὸς σωφρονισμὸν καὶ μετάνοιαν τῶν πταιόντων ἀνθρώπων. Τοῦτο ἐποίησε καὶ εἰς Πυργοχωρίτην τινὰ τῶν Νεαμονησίων Μοναχῶν, Γερβάσιον τ' ὄνομα, ὡς βλασφημήσαντα τὴν παναγίαν αὐτοῦ Μητέρα. Δοχίας γὰρ ἦν τις Νεόφυτος ἐκ Βαβύλων, κρατῶν καὶ τὰς κλεῖς τοῦ ταμείου τῶν τροφίμων. Πρὸς τοῦτον ἐλθὼν ὁ Γερβάσιος αἰτεῖ βούτυρον· ὁ δὲ Νεόφυτος ἀποκρίνεται, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ διατεταγμένον, καὶ βουτύρου διδόναι διακονήματα εἰς τοὺς Μοναστάς· ὁ δὲ Γερβάσιος κακῶς εἰθισμένος, ἐξυβρίζει καὶ κακολογεῖ τὸν Νεόφυτον, βλασφημήσας ὡς λίαν βλάσφημος, καὶ τὴν Παναγίαν, ὁ ἄφρων

καὶ δείλαιος. Ἀπελθὼν οὖν ἐκεῖθεν, ἐν τῷ ἀναβαίνειν εἰς τὸ ὑπερῶον τῆς αὐτοῦ κατοικίας, καταπίπτει ἄπνους ἀπὸ τῆς κλίμακος. Τοῦτο γνοὺς ὁ Ἡγούμενος προσκαλεῖ συνέλευσιν, καὶ φόβῳ κακώσεως καὶ φορολογίας, ὡς προελέχθη, ἀποφασίζεται, ἵνα κηρυχθῇ, ὅτι ὑπὸ πανώλους ἀσθενείας ἀπέθανεν· ἐπεπόλαζε γὰρ τότε ἡ πανώλης εἰς Χίον. Ὑπὸ γοῦν Κλήμεντος Κοινουσίου καὶ Μηνᾶ τοῦ Χειλᾶ, ὃς ἦν ἅμα καὶ Πυλωρὸς καὶ φυξιπανώλης, ὥσπερ ὁ Κλήμης, αἴρεται χωρὶς ἱερέως, καὶ φέρεται πρὸς ταφήν· καὶ τοῦτο ἴσως τῆς θείας δίκης, ὡς βλάσφημος, μὴ καταξιωθῆναι εὐλογίας ἐπικηδείου. Τῶν ἄλλων τοίνυν προσποιουμένων ὅτι οὐ προσεγγίζουσι φόβῳ τῆς νόσου, καὶ μακρυνομένων ὡς ἔθος· ἀόρατος δύναμις κατασείσασα τὸν κράββατον τοῦ νεκροῦ, ἐν τῷ διαβαίνειν ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ ἵστατο βλασφημῶν ὁ Γερβάσιος ζῶν, κατέῤῥιψε τὸ πτῶμα ἐπὶ τῆς γῆς, θάμβος καὶ ἔκπληξιν καὶ τρόμον ἀνείκαστον προξενοῦν τοῖς ὁρῶσιν, οἵτινες καὶ διὰ τὸ αἰφνίδιον τοῦ θανάτου ἐξαποροῦντες, ἐγνώρισαν, ὅτι τὰ γενόμενα ἦσαν σημεῖα τῆς ἀγανακτήσεως τοῦ Θεοῦ, τιμωροῦντος δικαίως τὸν βλάσφημον. Ταῦτα διηγοῦνται εἰσέτι ζῶντες ἄνδρες φιλαλήθεις τε καὶ φιλόχριστοι· ὁ πρώην Θηβῶν ἐπίσκοπος Μακάριος, καὶ ὁ ὑποτακτικὸς αὐτοῦ Συμεών, αὐτόπται τῆς θείας καταδίκης τοῦ Γερβασίου, τοῦ τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ βλασφημήσαντος. Ἀκούσατε οἱ βλασφημοῦντες καὶ μετανοήσατε, διορθώσαντες ἑαυτούς· καθότι φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος, τοῦ ἐξαποστέλλοντος τοὺς ἀμετανοήτως θανόντας εἰς τὴν κάμινον τοῦ ἀκατασβέστου πυρὸς τῆς Κολάσεως.

ΙΓ'.

Θάνατος ἀναξίως ἱερωθέντος.

Μακάριος, ὁ πρώην Θηβῶν, ἡσύχαζεν ἐν τῇ Νεαμονῇ.

Νέος δέ τις τῶν δοκίμων προσελθὼν παρεκάλει αὐτὸν χειροτονῆσαι διάκονον· ὁ δὲ σεβάσμιος Ἐπίσκοπος εἰδὼς αἰτίας κωλυούσας αὐτὸν τοῦ ἱεροῦ βαθμοῦ, ἀπέτρεπε τοῦ ἱερωθῆναι. Ἀλλ' οὗτος ἀποδημεῖ, καὶ χειροτονηθεὶς ἐν ἀλλοδαπῇ ἐπιστρέφει ἱερομόναχος Λεόντιος τ' ὄνομα. Καὶ οὕτως ἔχοντα πάλιν συμβουλεύει καταμόνας ὁ φερωνύμως Μακάριος ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν. Μὴ κατατολμήσῃς, εἶπεν, ἱεροπραγῆσαι ἐν τῷ εὐαγεῖ τῆς Θεοτόκου Ναῷ, ἐναγεῖς χεῖρας ἐφαπλῶν πρὸς τὰ Ἅγια· ἀναξίως γὰρ ἔχεις πρὸς τὴν ἱερωσύνην. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἀψηφήσας τὰς θεαρέστους καὶ ψυχωφελίμους προτροπὰς τοῦ ἱεροῦ Ἐπισκόπου, ἐφημερεύει ἀφ' ἑσπέρας ἐν τῷ Ναῷ, μέλλων καὶ τὴν θείαν ἱερουργίαν τελέσαι, μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς Κυριακῆς. Ἀλλ' ἡ Θεοτόκος οὐκ ἐδέξατο τὸν ἀνάξιον καταμολύναι τὸν ἀμόλυντον αὐτῆς οἶκον. Ὅθεν μετὰ τὸ ἀναστῆναι τοὺς Μοναστὰς ἐκ τοῦ ὕπνου, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν Ναόν, ὁ Λεόντιος, καί τοι διὰ κρούσεων πολλῶν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ πρυσκαλούμενος, οὐδόλως ἐφαίνετο. Καὶ ἐξ ἑνὸς μὲν ἤρξατο ἡ ἀκολουθία τῆς προσευχῆς, ἐξ ἄλλου δὲ, τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ βιαίως ἀνεωχθέντος, εὑρέθη ἐκτελευτήσας ὁ ἀνάξιος ἱερεύς. Ἐπεθύμουν ἵνα μή τινας θλίβω δυσάρεστα διηγούμενος, ἀλλὰ τί ποιήσω τῶν πραγμάτων μὴ γιγνομένων πάντοτε κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν; Καλῶς ἔχει σιωπᾶν τὰ θεῖα θαυμάσια, ὅπως ποτ' ἂν γίγνωνται; ἢ βέλτιον ἐκδιηγεῖσθαι πρὸς σωφρονισμὸν τῶν πταιόντων, πρὸς μετάνοιαν τῶν ἁμαρτανόντων, καὶ διόρθωσιν τῶν σφαλλόντων; Οὕτω γοῦν καὶ οἱ ἱεροὶ εὐαγγελισταὶ ἐξιστορήσαντες τὰ θαυμάσια καὶ τὰ ὑπερφυῆ μεγαλεῖα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν· ἔδει αἰσχύνεσθαι καὶ τὰ πάθη καὶ τοὺς ἐμπτυσμοὺς, τοὺς ὀνειδισμοὺς, τοὺς μώλωπας, τὰ ῥαπίσματα, τὴν λόγχην, τὸν κάλαμον, τὸν ἀκάνθινον στέφανον, τὸν σταυρόν, τὴν ταφὴν ἐκδιηγεῖσθαι· ἀλλ' οὐκ ἔχει οὕτως· καθότι τὴν ἀλήθειαν βούλεται ὁ Σωτὴρ ἡ-

μῶν ἀνεπαιχύντως ὁμολογεῖν. « Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ » με, καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ, λέγει, » τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου » ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πα» τρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων. » (Μαρκ. ἡ. 38).

ΙΔ'.

Ἀνεύρεσις θαυμασία τῆς παναρχαίου εἰκόνος τῆς Παναγίας Νεαμονήτιδος.

Τὶς ἀγνοεῖ τὴν ὀλεθριωτάτην καταστροφήν, ἣν κατὰ τὸ 1822 ὑπέστη ἀναξιοπαθοῦσα ἡ Χίος; Κατ' αὐτὴν κατεστράφη καὶ ἡ Νεαμονὴ, ἐκάησαν αἱ οἰκίαι αὐτῆς, ἡρπάγησαν τὰ σκεύη αὐτῆς, ἀπώλοντο τὰ βιβλία αὐτῆς, ἠλλοιώθησαν τὰ προνόμια αὐτῆς, ἐξηφανίσθησαν αὐτῆς καὶ χρυσόβουλλα, καὶ σιγγίλια, καὶ κώδηκες, καὶ κτηματολόγια, ἀγοραὶ, ἀνταλλαγαὶ, δωρεαί, σταυροὶ χρυσοῖ τε καὶ ἀργυροῖ, ποικίλοι καὶ τιμαλφεῖς, κανδῆλαι ἀργυραῖ, κηροπήγια, δίσκοι, φιάλαι, ἀγγεῖα, δισκοπότηρα ἀργυρᾶ, ἱερὰ ἄμφια ὁλοσήρικα, χρυσοκέντητα, χρυσοῦφαντα· τῶν Μοναζόντων οἱ μὲν ἐσφάγησαν ἔνδον, οἱ δὲ ἔξω, καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Μονῆς, καὶ πανταχοῦ τῆς Χίου, ὁποῦ διεσπάρησαν, ὡς πρόβατα ὑπὸ θηρῶν διωκόμενα, καὶ ἀλληλοδιαδόχως βορὰ τούτων γινόμενα. Τινὲς δὲ τούτων καὶ εἰς τὰς ἐπαναστασμένας νήσους καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα πολεμοῦσαν φυγόντες, κακεῖ δὲ πεινῶντες, γυμνητεύοντες, ἀλητεύοντες, οἱ πλεῖστοι οὐδὲν ἄλλο σωστικώτερον φάρμακον παρὰ τὸν θάνατον εὗρισκον· ὀλίγοι δὲ πάνυ εἰς Χίον ἐπανακάμψαντες, ἀχνίζουσαν ἔτι ἐκ τῶν θυμάτων τῶν ἑαυτῆς τέκνων, ἐθρήνουν γονέας πεφονευμένους, υἱοὺς, ἀδελφοὺς, συγγενεὶς· γυναῖκας δεδουλωμένας, ἐσφαγμένας, ἐν ἀτιμίᾳ καὶ δουλείᾳ

καὶ ζῶσας καὶ τεθνεώσας. Πολυστένακτος ἦν τότε ἡ Χίος, πολύδακρυς, πλήρης αἵματος καὶ πυρὸς καὶ στενοχωρίας καὶ φόβου, καὶ βίας καὶ ἀδικίας· πληγαὶ ἀνείκεστοι, ζημίαι ἀνεπανόρθωτοι, κενὸν ἀνεκπλήρωτον, ἀτμοσφαῖρα μεμολυσμένη· ὡς γὰρ ἄνεμος ἁλμυρὸς ἐξασθενεῖ φυτά τε καὶ δένδρα, καὶ θανατοῖ ἄνθη τε καὶ καρπούς, ὡσαύτως καὶ ὁ μεμολυσμένος ἐκεῖνος ἀὴρ τῆς πατρίδος ἐμάραινε τοὺς ταλαιπώρους χριστιανούς· τύφος δὲ δεινὸς κατεβίβαζεν ἐλεεινοὺς εἰς τὸν Ἅδην. Τούτων οὖν ὀλίγιστοι ἐπιζήσαντες, πρωτίστην ἔλαβον φροντίδα, ἵνα πήξωσιν ἐκ τῶν ἐνόντων τὰς ἑαυτῶν φωλεὰς, ἃς παρασύρας ἐξηφάνισεν ὁ χείμαρρος τοῦ πολέμου, καὶ διασκευάσωσι θείους Ναούς, ἐν οἷς εὑρίσκει πάντοτε παρηγορίαν ὁ πάσχων καὶ τεθλιμμένος. Ἐν τούτοις καὶ οἱ διασωθέντες τῶν Νεαμονησίων συνελθόντες περὶ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν μάνδραν κατεστραμμένην, ἐδούλευον ὡς δουλοπάροικοί τινες τῶν ἰσχυόντων Χίων Ὀθωμανῶν φόβῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος φονικοῦ καταδιωγμοῦ πρὸς τὸ στοιχεῖον τὸ χριστιανικόν· φόβῳ βίας ἐπικρατούσης, ἁρπαγῆς, ἀνομίας, καταδυναστείας· φόβῳ πάσης κακώσεως, καὶ ἐλπίδι τινὸς ἀντιλήψεως καὶ ποσμοῦ. Ἀλλὰ καὶ οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι.

Θητεύοντες οὖν διὰ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, καὶ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τὸν πέλεκυν κατοπτεύοντες πάντοτε, βίον ἐβίουν ἀβίωτον μέχρι τοῦ 1827, ὁπότε νέου τεθέντος ἀγῶνος ἐν Χίῳ, καὶ ἀποτυχόντος, ἐφυγαδεύθημεν αὖθις τῷ 1828 πτωχοὶ πάλιν καὶ γυμνοὶ καὶ ἀνέστιοι καὶ ἀπάτριδες εἰς τὴν ὡπλισμένην Ἑλλάδα. Οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον ἐπανελθόντες οἴκαδε οἱ πολλοὶ, ἐνεκατεστάθημεν αὖθις ἐν Χίῳ, ἀπεκδυσάμενοι κατὰ μικρὸν τὴν τῆς δουλείας ἐσθῆτα· ἀνεκτησάμεθα γὰρ ἕκαστοι καὶ τὰς ἰδιοκτησίας ἡμῶν ἐπιεικείᾳ Βασιλικῇ κατὰ τὸ 1832. Ἐν ταύταις ταῖς δειναῖς ἡμῶν συμφοραῖς τε καὶ περιστάσεσι, δὶς χεῖρες ἀσεβεῖς ἐμπρήσαντες τὸν ἱερὸν τῆς Θεοτόκου Ναὸν τῷ 1822, καὶ τῷ 1828, ἠμαύρωσαν αὐ-

τοῦ πολλαχῶς τὴν λαμπρότητα· τὰ γὰρ ἐν αὐτῷ μάρμαρα τά τε ὀρθοστάδια καὶ τὰ τοῦ ἐδάφους, ἀπολέσαντα τὴν οἰκείαν στιλπνότητα, ἐκηλιδώθησαν, καὶ ἀπὸ τῆς πυρκαϊᾶς κατεθλάσθησαν, πολλὰ δὲ καὶ ἡ ἐπίφθονος ἀσέβεια διὰ σιδήρου κατέθραυσεν· ἡ δὲ πλεονεξία φρέατα ἐν τῷ ναῷ κατορύξασα θησαυροὺς κεκρυμμένους ἐξεζήτει. Τοῦ δ' ἐπὶ τῶν ὀρόφων μολύβδου ἐκ τοῦ πυρὸς εἰς ποταμοὺς καταῤῥεύσαντος, καὶ τοῦ ἐναπομείναντος σκυλευθέντος, ὑετοὶ καὶ νιφάδες καὶ νοτίδες καὶ παγετοὶ διὰ τῶν ἀπεριχαλύπτων στεγασμάτων καὶ ταιχισμάτων διενεργοῦντες, καὶ τὸ μωσαϊκὸν ἐξετόπισαν· κατέῤῥευσε δ' οὕτως ἡ ἔμψηφος γραφὴ τοῦ Ναοῦ, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐκ τοῦ θόλου. Ἡ δ' ἐν ταῖς καμάραις καὶ τόξοις διασωθεῖσα, λελωβημένη πολλαχοῦ, καὶ ὁμαυρὰ ἐκ τῆς λιγνύος τυγχάνει, καὶ ταῖς χρειαῖς μεταβεβλημένη. Σύμπαντος οὖν τοῦ Ναοῦ συγχαταχαέντος, πῶς σέσωσται ἡ ἁγιωτάτη εἰκών, ἡ ἐν τῇ καταφλεκτῳ εὑρεθεῖσα παραδόξως Μυρσίνη, ὑπὸ τῶν Ὁσίων πατέρων ἡμῶν Νικήτα καὶ Ἰωάννου (φ. 38), καί τοι παλαιοτάτη; παλαιοτάτην λέγω· ἐπειδὴ περὶ τὸ 1030 ἀναφανεῖσα θαυμασίως ἐπὶ τῆς Μύρτου, τίς οἶδε πρὸ πόσου χρόνου ἐζωγραφήθη; Τῷ δ' οὖν 1823 προσφοιτῶντες οἱ διασωθέντες τῶν Νεαμονησίων εἰς τὴν Μονὴν, κορήσαντες τὸν Ναὸν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ παντοίους λάκκους πληρώσαντες, ἐκκαθάραντες αὐτὸν τῆς ἀχρήστου ὕλης, εὗρον ἐν τῇ τέφρᾳ τοῦ ἐδάφους εἰκόνισμα ἐσχισμένον κατὰ τὸ μέσον, καὶ κατακεκαυμένον περὶ τὴν κορυφήν· τοῦτο δ' ἐπισκεψάμενοι καλῶς, ἐγνώρισαν, ὅτι ἦν αὐτὴ ἐκείνη ἡ παλαιοτάτη καὶ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Παρθενομήτορος, ἔκ τε τῶν περὶ αὐτὴν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν ἥλων, καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν σημείων τεκμήραντες. Περιχαρεῖς οὖν γενόμενοι ἀναγγέλλουσι τὴν ἀνεύρεσιν τῷ Καθηγουμένῳ Νεοφύτῳ Βενέτῳ, ὃς ἐν τῷ τοῦ φρουρίου σκοτεινοτάτῳ δεσμωτηρίῳ θεία κηδεμονίᾳ ἐπέζησεν. Ὁ δὲ τὸ μέγα θαῦμα τοῦτο καταμαθὼν, προσπίπτει μετὰ δα-

κρύων καὶ προσκυνῶν καταφιλεῖ τὴν Ἁγίαν καὶ θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, καὶ πρὸς τοὺς Μοναστὰς ἀποτεινόμενος λέγει· « ἐσμικρύνθημεν, ἀδελφοὶ, καὶ ἐ-» σμὲν ταπεινοὶ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν (Δαν-» γ'. 9). Ἀλλ' αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψί-» στου. (ψ. 70) Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; » ψ. 76). Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος » καὶ πολυέλεος. Οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς » τὸν αἰῶνα μηνιεῖ (ψ. 102). » Οὐκ ἐπελάθετο ἡμῶν, ἀδελφοὶ, ἐγκαταλιποῦσα διαπαντὸς ἡ προστάτις ἡμῶν. Ἀπεκδεχόμην τῆς θείας προστασίας τὴν ἐπανάληψιν. Συχνάκις μοὶ ἐφαίνετο κατ' ὄναρ παρήγορος. « Ἰδοὺ ἠ-» ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾷ, εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς » πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώ-» ματα αὐτοῦ, προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔ-» στησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν » ἀνάπαυσίν σου σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου » (ψ. 131). » Δεῦτε τέκνα ἀνοικοδομήσωμεν αὖθις ἐνταῦθα θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ τὴν Κιβωτὸν τοῦ ἁγιάσματος αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς προσκυνοῦντες τεμένει, ὑπέρμαχον ἔχωμεν, καὶ κηδεμόνα, καὶ τῆς παρούσης ἡμῶν, καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς. Θέλει γὰρ ἡ Θεοτόκος ὥσπερ καὶ πρότερον τὴν ἑαυτῆς Μονὴν διασώζεσθαι. « Ὁ Θεὸς ἦλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονο-» μίαν σου, ἐμίαναν τὸν Ναὸν τὸν ἅγιόν σου.... Ἐξέ-» χεαν τὸ αἷμα αὐτῶν, ὡσεὶ ὕδωρ κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ » καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων. Ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γεί-» τοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ » ἡμῶν. Ἕως πότε, Κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος; Ἐκ-» καυθήσεται, ὡς πῦρ, ὁ ζῆλός σου;.... Μὴ μνησθῇς ἡ-» μῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡ-» μᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου Κύριε, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν σφό-» δρα. Βοήθησον ἡμῖν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἕνεκεν τῆς δό-» ξης τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ῥῦσαι ἡμᾶς· καὶ ἱλά-» σθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, ὅτι λαός σου καὶ πρό-

» ϐατα νομῆς σου· ἀνθομολογησάμεθά σοι ὁ Θεὸς εἰς » τὸν αἰῶνα. Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν » αἴνεσίν σου » (ψ. 78). Μετὰ δὲ τὰς θρηνώδεις ταύτας εὐχὰς, ἅραντες τὴν Ἁγίαν εἰκόνα, προεξάρχοντος τοῦ σεβασμίου Γέροντος Νεοφύτου, μετεϐίϐασαν εὐλαϐῶς εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων κατὰ τὴν Ηαμφυλίδα· ἀλλ' οὐκ ἐν πομπῇ καὶ λιτῇ εὐπαρρησιάστῳ, διὰ τὸ πονηρὸν τῶν ἡμερῶν! Ἐκεῖθεν δὲ συνεχῶς ἀναϐαίνοντες εἰς τὴν Μονήν, κατοικίας τινὰς ἐπανορθώσαντες, ηὐλίσθησαν πάλιν ἐν αὐτῇ, δεδιότες ὅμως ἔτι τὸν κλύδωνα, οὔπω πεπαυμένον ἐξ ὁλοκλήρου. Ἀλλὰ καὶ οὕτω μεταπεμψάμενοι λεπτουργοὺς, ἐξησφαλίσαντες τὸν Ναόν, εἰκονιστάσιον ἐλεπτούργησαν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου ϐήματος, ἔνθα καὶ τὴν ϑαυματουργὸν εἰκόνα ἐν δεξιᾷ οἰκείως, ἐν οἰκείῳ χώρῳ ἐνθέντες, ἐγκαινιάζουσι τὸν Ναόν, προσηλώσαντες περὶ τοὺς τοίχους καὶ τὰ εἰθισμένα στασείδια, καὶ τ' ἄλλα τῶν ἀναγκαίων κατασκευάσαντες. Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀποδημήσαντες ὡς προείρηται κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1828, κρύψαντες νῦν τὴν Ἁγίαν εἰκόνα ἐντὸς τοῦ πύργου, εὕρομεν αὖθις ἀπὸ τῆς φυγῆς ἐπανιόντες ἀνεπηρέαστον, ἀλλὰ τὸν Ναὸν κεκαυμένον, ὃν καὶ δεύτερον ἐκ δευτέρου ἀνακαινίσαντες, ἐγκαινιάσαντες δ' αὖθις καὶ κοσμήσαντες τὰ ἐνόντα, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις τὴν ἱερὰν εἰκόνα ἐπὶ τὸν ἑαυτῆς Ναὸν μετηγάγομεν. Ταύτην δὲ καὶ δι' ἀργυρᾶς ἐσθῆτος εἰς δέον ἐγκαλλωπίσαντες, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ χρόνου οἱ χαρακτῆρες ὅλως ἐξηλλοιώθησαν, ἵνα μή τις ἡμᾶς διαϐάλῃ, ὡς οὐχὶ εἰκόνα, ἀλλ' ἄμορφον ἀσπαζόμενοι καὶ τιμῶντες σανίδα, διεζωγραφήσαμεν, ὡς εἰκὸς, μόνην τὴν μορφήν, ἐπειδὴ τοὺς ἄλλους σωματικοὺς χαρακτῆρας ἐξεικονίζει ὁ ἄργυρος. Καὶ ταῦτα μὲν μακρότερα τοῦ δέοντος· ἀλλ' ὡς ἱστορικὰ γεγονότα, ἀναγκαῖά εἰσιν εἰς γνῶσιν τῶν μεθ' ἡμᾶς, καὶ εἰς ἐξακρίϐωσιν καὶ πληροφορίαν τῆς διττῆς ἀνευρέσεως τῆς εἰκόνος ὑπερφυοῦς γενομένης, ὡς καὶ ἐν προλαϐούσαις καταστροφαῖς. Τὸ γὰρ

πάντα λίθον κινῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ πάντα ἐρευνῆσαι τε καὶ ἐξιχνιάσαι, καὶ μὴ ἀναϐῆναι καὶ ἀνευρεῖν τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοῦ πύργου κατὰ τὸ 1828· καὶ πρότερον ὁμοίως τὸ μὴ συγκατακαῆναι καὶ αὐτὴν, παντὸς σκεύους κατακαέντος ἐν τῷ Ναῷ, πῶς οὐ ϑαῦμα παράδοξον, τὴν σύστασιν τῆς Μονῆς μαρτυροῦν εἰς σωτηρίαν ψυχῶν, καὶ δόξαν τῆς Θεομήτορος; ἧς λιταῖς καὶ πρεσϐείαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

SISMANOGLIO

ΤΟΥ ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΜΑΛΑΞΟΥ

ΔΙΗΓΗΣΙΣ.

Περὶ τοῦ γεγονότος θαύματος ἐν τῇ Νήσῳ Χίῳ, ὑτὸ τῶν Ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων, Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου, καὶ Ὀρέστου.

Ἐν τῇ Νήσῳ τῆς Χίου Μοναστήριον ἱερὸν καὶ περικαλλὲς εἰς τόπον ἀναχωρητικὸν, καὶ πρὸς ἄσκησιν ἐπιτήδειον ἐνίδρυται· ὅπερ εἰς ὄνομα τῆς ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐκ βάθρων ἀνεγερθὲν, Νεαμονὴ ἐπικέκληται· ἱκανὰς δὲ προσόδους πρὸς τὰ χρειώδη κεκτημένον, χοροῖς Ὁσίων Πατέρων ἱερωμένων ἅμα καὶ ἰδιωτῶν, εἰς δόξαν καὶ αἶνον Θεοῦ, καὶ τῆς Θεομήτορος καὶ πάντων τῶν ἁγίων διηνεκῶς ἐπικεκόσμηται. Πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ καλοῖς οἷς τὸ τοιοῦτον εὐαγὲς Μοναστήριον εὐθυνόμενον διαπρέπει, ἔχει καί τινα σεβάσμιον Ναὸν, ἔνδον τῆς πόλεως, τιμώμενον εἰς ὄνομα τῶν πέντε ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων, Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου Μαρδαρίου, καὶ Ὀρέστου· ὅστις Ναὸς εἰς τάξιν Μετοχίου τῷ τοιούτῳ εὐαγεῖ Μοναστηρίῳ διατελῶν, ὑπ' αὐτοῦ τε προμηθεῖται καὶ κυβερνᾶται ἐν πᾶσι τοῖς ἀναγκαίοις καὶ χρειώδεσι· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων, ἥτις κατὰ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐπιτελεῖται, πάντα τὰ τῇ Ἑορτῇ προσήκοντα, ὅσα τε εἰς φωταγωγίαν καὶ θυμιάματα, καὶ τὴν τοῦ Ναοῦ εὐπρέπειαν, ὅσα τε εἰς ἀποδοχὴν τῶν ἐν τῇ Ἑορτῇ συναθροιζομένων, ἐκκλησιαστικῶν τε ἅμα καὶ λαϊκῶν, ἐκεῖθεν παρὰ τοῦ Μοναστηρίου ἐτησίως εἰσδέχεται. Σφοδροῦ δέ ποτε γενομένου χειμῶνος, καὶ πολλῆς χιόνος ἐπὶ πολλὰ καταπιπτούσης ἡμερονύκτια, οὐδεὶς τῶν Νεαμονησίων ἴσχυσε καταβῆναι διὰ τὴν ἑορτὴν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὰ ἐν τῷ Ναῷ τῶν Μαρτύρων διακομίσαι, ὡς ἔθος, τοῦ νιφετοῦ καταλύπτοντος πᾶσαν τὴν νῆσον, ὥσπερ σινδόνες λευκαὶ, μηδ' ὁδοῦ, μηδὲ κρημνοῦ διακρινομένου. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διά τε τὰς πολλὰς τῶν νιφάδων καὶ τὸ δριμὺ τοῦ ψύχους, ἐν μὲν τῷ ἑσπερινῷ ὀλίγοι πάνυ, ἐν δὲ τῷ Ὄρθρῳ οὐδεὶς τῶν Χριστιανῶν ἐνεκκλησιάσθη, ἐκτὸς τοῦ Ἐφημερίου. Οὗτος καταβὰς εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν, ἀνάψας τὰς κανδήλας, κρούσας τὸ σήμαντρον, καὶ ποιήσας εὐλογητὸν, ἤρξατο μόνος ἀναγινώσκειν τὴν τοῦ Ὄρθρου ἀκολουθίαν· τότε βλέπει πέντε ἄνδρας εὐπρεπεῖς καὶ εὐσχήμονας εἰσελθόντες εὐλαβῶς εἰς τὸν Ναὸν καὶ σεμνοπρεπῶς, καὶ προσκυνήσαντες ὡς ἔθος, τοὺς μὲν δύο δεξιόθεν, τοὺς δ' ἑτέρους δύο ἀριστερόθεν ταχθέντας εἰς τὰ στασίδια τῶν ψαλτῶν, τὸν δὲ πέμπτον εἰς τὸ ἀναλόγιον. Καὶ οὗτος μὲν ἀναγινώσκων καὶ κανοναρχῶν διετέλει λαμπρᾷ καὶ διατόρῳ φωνῇ, οἱ δ' ἐπίλοιποι τέσσαρες ἔκ τε τοῦ ἀριστεροῦ καὶ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ ἡδέως καὶ λιγυφθόγγως ἔψαλλον τοὺς ὕμνους τοὺς ἱερούς. Ἐξεστηκὼς δ' ὁ ἱερεὺς ἤκουε καὶ ἔβλεπε, δοξάζων τὸν Θεὸν ἀποστείλαντα τοιούτους αὐτῷ βοηθούς, ξένους δοκοῦντας τῷ ἤθει. Ἀλλ' ὅσον ἡσθάνετο τῆς ἐναρμονίου ἐκείνης ἱερᾶς μελῳδίας, τοσοῦτον ἀτενίζει πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ καταμετρήσας αὐτῶν καὶ ποσότητα καὶ ποιότητα παραβάλλει νοερῶς τοῖς

ἑορταζομένοις ἁγίοις, ὧν ἡ ἐν τῷ εἰκόνι ὁμοιότης ἐδήλου αὐτῷ τὴν ταυτότητα. Ἐπείγεται οὖν, ὅπως ἐρωτήσῃ αὐτούς· ἄνδρες τίμιοι, πόθεν καὶ τίνες ἐστέ; Τίνος ἕνεκεν ἀφίχθητε εἰς τὴν Χίον; Τὶς ὡδήγησεν ὑμᾶς εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον Ναόν; Ἀλλὰ τὸ σεμνὸν καὶ ἁγιοκόσμητον τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας κατεῖχεν ἄτολμόν τε καὶ ἄναυδον, ἐπιφυλαττόμενον καταμαθεῖν καὶ διασαφήσασθαι τὰ συμβαίνοντα μετὰ τὴν ἀπόλυσιν. Οὕτω γοῦν τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας προϊούσης εὐκόσμως, φθάνει καὶ ἡ ἀνάγνωσις. Τότε τίθεται τὸ δισκέλιον ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἡ βίβλος ἐπ' αὐτοῦ, ὁ δὲ ἀναγνώστης ὅμοιος τῷ θείῳ Ὀρέστῃ ἀναγινώσκει τὸ μαρτύριον τῶν Ἁγίων ἐν θυμηδίᾳ πνευματικῇ, καὶ καθαρότητι γλώσσης ἀῤῥήτως τερπούσης. Ἀκούουσι δ' οἱ τέσσαρες μετὰ τοῦ ἱερέως τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ παλαίσματα τῶν ἁγίων ἐν ἡδονῇ καὶ προσοχῇ ὅλως ἀδιασπάστῳ. Οὕτω τοίνυν φθάσας ὁ ἀναγνώστης καὶ εἰς τοὺς ἄθλους τοῦ μάρτυρος Ὀρέστου, καὶ προϊὼν ἐπὶ τὰ πρόσω τῆς διηγήσεως, ὅπου ἀπαντᾶται ἡ φράσις αὕτη. «Τότε κελεύει » ὁ Ἀγρικόλαος, κλίνην σιδηρᾶν ἐνεχθῆναι, καὶ ὑπο- » στρωθῆναι πῦρ πολύ, ὥστε αὐτὴν πυρακτωθεῖσαν, » σπινθηρακώδη γενέσθαι, καὶ τὸν Ἅγιον Ὀρέστην πρῶ- » τον ἐπ' αὐτῇ ἐπιθῆναι· ὁ δὲ ἅγιος Ὀρέστης ἐπαγόμε- » νος ἐπὶ τὴν κλίνην ἐδειλίασε,» μεταβάλλει τὴν τελευταίαν λέξιν λέγων ἐμειδίασεν, ἤγουν ἐχαμογέλασεν, ἀντὶ τοῦ ἐδειλίασε. Τὴν ἐναλλαγὴν τῆς λέξεως ταύτης ἀκούσας ὁ τῷ Ἁγίῳ Εὐστρατίῳ παρόμοιος, ἐνατενίσας ὄμματα ἐταστικὰ πρὸς τὸν ἀναγνώστην, διατὶ παραλάττεις, εἶπε, τὸ ῥῆμα; ἀνάγνωθι ὥσπερ ἐστὶ γεγραμμένον. Ἀναγινώσκει λοιπὸν κατ' ἐπανάληψιν, τὰ αὐτὰ λέγων καὶ ἐκ δευτέρου· «ὁ δὲ Ἅγιος Ὀρέστης ἀπαγόμενος » ἐπὶ τὴν κλίνην ἐμειδίασε·» ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ ὁ τῷ Ἁγίῳ Εὐστρατίῳ παρόμοιος, ἐμφαντικώτερον πρὸς αὐτὸν ἀφορῶν· ἀνάγνωθι, ὡς σοι τότε συνέβη· καθότι οὐκ ἐμειδίασας τὴν πυρακτωθεῖσαν κλίνην ὁρῶν, ἀλλ' ἐδει-

λίασας ὄντως. Εἶπε· καὶ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ὅλη ἄφαντος ἐγένετο ἡ πεντὰς τῶν ἀνδρῶν, ἐγκαταλιποῦσα τὸν ἱερέα ἐξεστηκότα ἐπιπολὺ διὰ τὸ θαῦμα, καὶ ἄφωνον. Ἀνανήψας οὖν κατ' ὀλίγον, ἀναλαμβάνει τὴν συνέχειαν τοῦ ὄρθρου, καὶ μετὰ τοῦτον ἀναγινώσκει τὰς ὥρας κατὰ τοὺς τύπους. Μετὰ δὲ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ὡρῶν, χριστιανῶν τινων ἐν τῷ Ναῷ εἰσελθόντων, ἐξετέλεσε καὶ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν πρὸς τὸν Θεὸν, διατελῶν ὅλος ἔκθαμβος. Μετὰ δὲ ταύτην διηγεῖται τὴν παράδοξον ὀπτασίαν τοῖς παροῦσι λεπτομερῶς· οἱ δὲ ἀκούοντες ἐθαύμαζον ξενιζόμενοι, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν τὸν ἐν τοῖς ποιήμασι, καὶ ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ θαυμαστὸν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

SISMANOGLIO

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ.

Παρελάβομεν ἐκ παραδόσεως, ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ὁ κτίτωρ ἔπεμψε τοὺς Ὁσίους, ἀναβάντας εἰς τὸ Βυζάντιον, πρὸς παρατήρησιν ὅλων τῶν ἐν τῇ πόλει ναῶν, εἰπών, ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας, λάβετε σχέδιον ἐκ τοῦ ναοῦ, ὅστις φανῇ ἀρεστὸς εἰς ὑμᾶς. Ἐκεῖνοι γοῦν πανταχόσε περιελθόντες, προετίμησαν τὸν μικρὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Κατ' ἐκεῖνον γοῦν ἐγένετο καὶ ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Νεαμονῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀκαταφλέκτου Μυρσίνης, ἔνθα ἡ θεομητορικὴ εὑρέθη εἰκών. Ἐμβαίνοντι δὲ ἀπὸ τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν φαίνεταί σοι λιθόστρωτον, ἐν ᾧ κεῖται πρὸς δυσμὰς τὸ κωδωνοστάσιον μετὰ τοῦ Ναοῦ συνημμένον· πρὸ αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ βορεία τοῦ Ναοῦ πύλη (α), δι' ἧς ἐμβαίνων βλέπεις πρὸς νότον ὁμοίαν μικράν, καὶ πρὸς δυσμὰς τὴν τοῦ κωδωνοστασίου ἐπίσης μικράν, ἐφ' ἧς σπιθαμιαῖον τριβλίον ὑπέρκειται, ἐν τῇ προσόψει τοῦ τοίχου ἐνεκτι-

(α) Ἡ πύλη αὕτη φαίνεται ὑστερογενής. Ὁ μὲν Ναὸς ἀνηγέρθη τῷ 1040, τὸ δὲ κωδωνοστάσιον φέρει ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς μάρμαρον, ἐφ' οὗ ἐπιγέγραπται· Ἰησοῦς Χριστός. Ἀνηγέρθη ἐκ βάθρου τὸ παρὸν καμπαναρεῖον διὰ κόπου καὶ ἐξόδων κυροῦ Ἀντωνίου Φραγκοπούλου ἐν ἔτει αφιβ',

σμένον, θαυμαστὴν καὶ ἀξίαν λόγου ἔχον τὴν ὄψιν, οὐδέποτε παλαιούμενον ἢ θαμβούμενον, μηδενὶ τῶν λαμπρῶν μετάλλων παρομοιάζον, καὶ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων περιηγητῶν περιεργαζόμενον ἀλλὰ μηδόλως νοούμενον (α). Τὸ δ' οὖν κωδωνοστάσιον στερεμνίους ἔχον τοὺς τοίχους, ἐξυψοῦται σχεδὸν μέχρι τοῦ θόλου τοῦ Καθολικοῦ, τριώροφον· ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης ὀροφῆς εἰσιν ἐξηρτημένοι κατὰ τὰς τέσσαρας καμάρας τέσσαρες κώδωνες πρὸς τὰ τέσσαρα τοῦ ὁρίζοντος μέρη, καὶ δύο ὡρολόγια εὐμεγέθη, τὸ μὲν ἀνὰ 24 ὥρας μετροῦν τὸ ἡμερονύκτιον, τὸ δὲ ἀνὰ δώδεκα, πολλὰ μακρὰν ἀκουόμενον, ὡς τὸν μεγάλον κώδωνα ἐπικατακροῦον (β). Θολοειδὲς δὲ καὶ τοῦτο, ἐπεστεγασμένον διὰ μολύβδου, καθάπερ καὶ σύμπας ὁ θεῖος Ναός, σταυρὸν σιδηροῦν φέρον ὑπεράνω τοῦ ἰδίου θόλου ἐμπεπηγμένον. Εἰσελθὼν οὖν εἰς τὸν Ναὸν διὰ τῆς ῥηθείσης βορείας πύλης, οὐκ εἰς τὸν Προνάρθηκα, ἀλλ' εἰς στενωτόν τι ἐμβαίνεις, διὰ χρωμάτων ἐζωγραφημένον, 24 ποδῶν μῆκος ἔχον, καὶ 12 πλάτος, ὕψος δὲ,

(α) Πολλὰ περὶ τούτου διεμυθολογήθησαν, ὅτι ἦν ἀξίας ἀμυθήτου, ὅτι δι' ἐκείνου, καταστραφεῖσα καὶ Μονὴ καὶ Ναός, ἀνεκτίζοντο πάλιν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα γέλωτος ἄξια, ὡς κρίσεως ἄμοιρα. Ὦ εὔπιστοι, διατὶ οὐ κατανοεῖτε, ὅτι καταστρεφομένου τοῦ θείου Ναοῦ, συγκατεστρέφετο κἀκεῖνο, ὅπερ καὶ ἐγένετο; Καὶ τί σκεῦος ἠδύνατο τοιαύτην ἔχειν ἀξίαν; Καὶ τίς ἠδύνατο καθιερῶσαι, ἢ ἐξαγοράσαι τοιοῦτον σκεῦος πολυτιμότατον κατὰ τὸ 1512, ἢ καὶ μετὰ ταῦτα; ἐν ἡμέραις θλίψεως καὶ ὀδύνης, ἐν ἡμέραις δουλείας τε καὶ πενίας; Δυοῖν γὰρ θάτερον ἢ ἔσχεν ἐκ τῶν προτέρων ἡ Μονή, ἢ μετὰ τὸ 1512 ἐπεκτήσατο· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς δύο περιστάσεις εὑρίσκεται εὐτελοῦς ἀξίας. Τὰ γὰρ βαρύτιμα φιλοῦσιν ἐγκατακρύπτειν, ἀλλ' οὐκ ἐκτιθέναι. Κατέστρεψαν δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῇ πανολέθρῳ καταστροφῇ οἱ πολέμιοι, μηδὲν μηδενὸς ἐξ ἐκείνου ὠφεληθέντος. Γ. Φ.

(β) Καὶ οἱ Κώδωνες ἀπώλοντο κατὰ τὸ 1822 καὶ τὰ ὡρολόγια. Καὶ κώδωνας μὲν ἔχομεν αὐτόθι σήμερον τρεῖς, ὡρολόγιον ὅμως οὐδέν. Γ. Φ.

σπιθαμὰς 27 (α). Τοῦτο γοῦν τὸ στενωπὸν διαβὰς ἐμβαίνεις εἰς τὸν Προνάρθηκα διὰ πύλης ἀληθῶς μεγαλοπρεποῦς τε καὶ περικαλλεστάτης, ἧς αἱ παραστάται μονόλιθοι, τεχνηέντως ἐξηργασμένοι ἐκ διαφανοῦς πορφυρίτου λίθου, ὃν ἴασπιν καλοῦσι πολλοί. Ἐντεῦθεν ἄρχεται καὶ ἡ τῶν Βασιλέων οἰκοδομή· τὸ γὰρ ἔμπροσθεν μέχρι τοῦ κωδωνοστασίου προσθήκη τυγχάνει. (β) Ἰασπίζει δὲ καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ Προνάρθηκος, καὶ αἱ τοῖχοι μέχρι μέσου ὕψους· ἐκεῖθεν δὲ χρώμασίν ἐστιν ἐζωγραφημένος, σκηνὰς ἱερὰς παριστας τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, καὶ Ἁγίων ἐκτυπώματα. Τοῦτο δὲ τὸ ἔδαφος ἐπιμηκέστερον ὂν ἀπὸ Ἄρκτου πρὸς τὴν Ἀντάρκτον, καὶ εἰς δύο ἐξεχούσας κυλινδροειδεῖς πλευρὰς τελευτῶν, ὧν ἑκάστη ἓν φέρει παράθυρον, (γ) τὸ μὲν μῆκος ἀπὸ τοῦ νότου πρὸς τὸν βορρᾶν 51, τὸ δὲ πλάτος ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς 21 ἔχει ποδῶν. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς κυλινδροειδεῖς

(α) Τοῦτο διαιρετέον εἰς δύο· εἰς τὸ ἀπὸ τῆς μεγάλης Πύλης τῆς δυτικῆς τοῦ Ναοῦ, μεχρισοῦ καταλήγουσι τὰ τόξα, καὶ ἀπ' αὐτῶν μέχρι τῆς ἀνατολικῆς βάσεως τοῦ κωδωνοστασίου. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κτίσμα ἐστὶ βασιλικὸν, προπύλαιον τοῦ ὅλου Ναοῦ, ἐπὶ τόξων ἐσεγασμένον, κυλινδροειδῆ φέρον ὄροφον, ἀνοικτὸν δὲ κατὰ τὰ τρία τόξα πρὸς βορρᾶν καὶ δύσιν καὶ νότον, Σημαντὴρ πάλαι καλούμενον, ὡς ἔχον ἐπὶ τῶν τόξων ἐξηρτημένα σήμαντρα σιδηρᾶ. Ἔφερε δὲ καὶ παρὰ τὴν μεγάλην πύλην ἔξωθεν τοὺς κτίτορας βασιλεῖς ἐζωγραφημένους. Τὸ δ' ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ κωδωνοστασίου ἀφιλόκαλος προσθήκη τυγχάνει, ἐπικαθημένη, ὥσπερ λήμη τις, εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ναοῦ. Ἡ πρὸς δυσμὰς οὖν μεγάλη πύλη εἰς τὸν Προνάρθηκα ὁδηγοῦσα τὸν εἰσιόντα, μεγαλοπρεπής ἐστιν, ὡς ἡ κυρία μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος πύλη· ἀλλ' ἡ προσθήκη ἐπικαλύπτει ὡσεὶ μέλαν νέφος, τὴν λάμψιν ἐκείνης, καὶ ἀμβλυωποῦντα παρίστησι τὸν Ναόν. Γ. Φ.

(β) Οὐχ ἅπαν. Ὅρα τὴν Β'. σημείωσιν. Γ. Φ.

(γ) Τὸ πρὸς βορρᾶν ἐγὼ ἠνέωξα. Γ. Φ.

ἐξοχάς, ὀροφωμένας τμήμασι σφαίρας, σχηματιζούσας τὴν οἰκοδομὴν εἰς Σταυρὸν (α), τρεῖς θόλοι στεγάζουσιν ὡς τρία βασιλικὰ διαδήματα τὸν Πρόναον τοῦτον, ὧν ὁ μέσος μείζων τοῦ πρὸς βορρᾶν καὶ τοῦ πρὸς νότον, ἐπὶ τεσάρων στηριζόμενος μαρμαρίνων στηλῶν, ὧν αἱ μὲν πρὸς ἀνατολὰς πορφυραῖ, αἱ δὲ πρὸς δυσμὰς λευκαί (β). Οἱ δὲ πλάγιοι θόλοι ἐπὶ τόξων στηρίζονται, τὸ αὐτὸ ὕψος ἔχοντες σπιθαμῶν 49. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἐδάφει πέντε φέρει κύκλους μονολίθους πορφυροῦς τοὺς τέσσαρας, τὸν δὲ πέμπτον μέλανα ἐν τῷ μέσῳ ψήφοις πολυχρόοις πεπικιλμένους, ἀξιοθέατον σύμπλεγμα, τοὺς πέντε ἄρτους ὑποδηλοῦν, ἐφ' ὧν τελεῖται καὶ ἡ λιτὴ τῶν ἑορτῶν, ἐξ οὗ καὶ ὁ Πρόναος κοινῶς παρ' ἡμῖν Λιτὴ ὀνομάζεται. (γ) Φέρει δὲ πρὸς ἀνατολὰς ὁ Προνάρθηξ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου πύλην εὐμεγέθη κατὰ τὸ μέσον τῶν δύο στηλῶν, δι' ἧς ἐμβαίνεις εἰς τὸν Νάρθηκα, τὸ μέσον διακρατοῦντα τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομήματος. Καὶ ὁ μὲν Προνάρθηξ ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ στενωποῦ, τῆς Θεοδώρας εἰκάζεται κτίσμα, ὁ δὲ Νάρθηξ καὶ τὰ ἐντεῦθεν τοῦ Κωνσταν-

(α) Ἀλλὰ καὶ ἡ μέχρι τοῦ Προνάρθηκος κτίσις τοῦ Κωνσταντίνου σχηματίζει Σταυρὸν, βραχείαις πτέρυξι, κατὰ τὸ Βυζαντινὸν ὕφος. Γ. Φ.

(β) Τὴν πρὸς νότον πορφυρᾶν στήλην ἔθραυσαν οἱ Ὀθωμανοὶ τοῦ Ναυλίου ἐλθόντες οὐκ ἐθελημοὶ εἰς τὴν Χίον μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν φρουρίων. Ταύτην δ' ἀντικατεστήσαμεν δι' ἀκαταλλήλου λευκῆς ἀπὸ τῶν τοῦ Κάμπου ἐπαύλεων ὠνῇ μετακομισάμενοι, ἐφ' ἧς καὶ τὸ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ τε θόλου καὶ τόξου ἐτιστηρίξαντες, ὡροφώσαμεν, μετὰ τῆς στήλης συγκατακρημνισθέν. Γ. Φ.

(γ) Τὴν ὀρθομαρμάρωσιν ἐνταῦθα ἐξ ὁλοκλήρου κατέστρεψαν, τὸ ἔδαφος κατέσκαψαν, καὶ τὸ σύμπλεγμα τῶν κύκλων ἠλλοίωσαν διὰ τοῦ σιδήρου. Τὴν λάρνακα τῶν Ὁσίων καὶ διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ἠφάνισαν πρὸς τὴν βορείαν ἐξοχὴν ἱσταμένην τῷ 1822. Γ. Φ.

SISMANOGLIO

φίνου. Διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν συνήθη ὀρθομαρμάρωσιν ἐμψήφους φέρει ζωγραφίας, ἁγίων ἐκτυπώμασι καὶ σκηναῖς ἁγίαις τῆς θείας κεκοσμημένος Γραφῆς. Ἐξέχει δὲ τὸ ἐκτύπωμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἐπάνωθεν τῆς πύλης τοῦ Καθολικοῦ ἐπὶ τὸ κολοσιαῖον ἐξειργασμένον. Μαρμαρόστρωτον δ' ἔχει καὶ οὗτος ὁμοίως τὸ ἔδαφος, οὗ τὸ μὲν πλάτος 15, τὸ δὲ μῆκος 31 ποδῶν ἐστι, τὸ δ' ὕψος σπιθαμῶν 34. Καὶ τὸ μὲν μέσον τῆς στέγης ἔχει σφαιροειδὲς, τὰ δὲ πλάγια κυλινδροειδῆ, τό τε μεσημβρινὸν καὶ τὸ βόρειον· στενόμακρος γὰρ ὤν, ἀπὸ μεσημβρίας ἐξαπλοῦται πλαγίως πρὸς ἄρκτον (α)· ἔχων καὶ μικρὰν

(α) Ἐνταῦθα ἐτόλμησα μεταβαλεῖν πως τὸ σχέδιον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ ἡγουμενεύων κατὰ τὸ 1857. Τὸ γὰρ σύνολον τούτου ἐμελετήσας, ἐτεκμηράμην· ὅτι ὁ ἀοίδιμος Κωνσταντῖνος ἐξετέλεσε τὴν οἰκοδομὴν, ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος μέχρι τῆς πύλης τοῦ Προνάρθηκος· κατέμπροσθεν δὲ τῆς πύλης, ἣν δεδομημένος ὁ Σημαντήρ. Τούτῳ δὲ τῷ σχεδίῳ ἐχρήσατο καὶ ὁ τὴν Στρατηγούσεναν διαδείμας. Μαρτύρια δὲ, ὅτι σώζονται εἰσέτι οἱ τύποι δύο δυτικῶν παραθύρων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὑπὲρ τὴν πύλην τύπος ἡμίσεος. Ὅτε δὲ ἔκρινον τὴν προσθήκην τοῦ Προνάρθηκος ἀναγκαίαν, καὶ τοῦτο ἴσως βασιλευούσης τῆς Θεοδώρας, ἔφραξαν τὰ παράθυρα. Ὁ Ναὸς οὖν διαιρεθεὶς εἰς τρία μέρη κεχωρισμένα ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος προσελάβετο μὲν μέγεθος, ἀλλ' ἀπώλεσε καὶ τὴν τοῦ φωτὸς καὶ τὴν τοῦ ὅλου ἀναλογίαν. Ὅθεν οὐ μόνον τοῦ ἀναλόγου φωτὸς ἐστεροῦντο, οἱ ἐν τούτοις ἱστάμενοι κατὰ τὰς συνάξεις τὰς ἱερὰς, ἀλλὰ καὶ τῆς φωνῆς δυσκόλως ἀντελαμβάνοντο, μὴ κοινωνουσῶν ἄλλως τῶν κατατομῶν, εἰμὴ διὰ τῶν ἐν μέσῳ πυλῶν. Διὰ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀρχιτέκτονα, ἤνοιξα δεξιόθεν τε καὶ ἀριστερόθεν τοῦ Καθολικοῦ καὶ τοῦ Νάρθηκος ἔτι δύο πύλας ἑτέρας ἐξειργασάμενος διὰ τούτων τὴν ἐνδεχομένην ἑνότητα τοῦ Ναοῦ, ἀνοίξας καὶ τὰ προλεχθέντα παράθυρα, κεκλεισμένα διὰ παχυτάτου γύψου. Ἐπλάτυνα δὲ καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶν παραθύρων, τοῦ τε Καθολικοῦ καὶ τῶν δύο Νάρθηκων, καὶ μὴ ὄντα τινὰ διανοίξας, ἐνέτεινα ὡς οἷόν τε διὰ πλείονος φωτὸς τὸν

θύραν πρὸς τὴν βορείαν πλευρὰν, δι' ἧς ἐξερχόμεθα εἰς τὸν Σημαντῆρα, προσθήκην ἄχαριν, γενομένην, ὡς μοι δοκεῖ, ἅμα τῇ προμνησθείσῃ προσθήκῃ παρὰ τὸ κωδωνοστάσιον καὶ τὸν παλαιὸν Σημαντῆρα, ἐκτυφλωθέντα καὶ τοὺς τρεῖς ὀφθαλμούς. Ἔστι δὲ καὶ ὁ ἀδέξιος οὗτος Σημαντὴρ ἐστηριγμένος ἐπὶ τῶν βορείων πλευρῶν τοῦ Ναοῦ, ὑψῶν κεφαλὴν ὡς λεκάνην ἐπὶ τόξων τριῶν οὐκ εὐσχήμων. Ἐκ δὲ τοῦ Νάρθηκος ἐμβαίνεις εἰς τὸ Καθολικὸν διὰ πύλης ἰασπιζούσης. Τετράγωνον δὲ τοῦτο 30 ποδῶν πλάτος καὶ τοσούτων μῆκος ἔχον, ὕψος δὲ ὀργυιῶν ὀκτὼ καὶ ἡμίσεος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ θόλου. Ἐνταῦθα ἡ τοῦ βασιλέως φιλοτιμία καταφαίνεται εὐρυτέρα. Μέχρι γὰρ τοῦ μέσου ζωηρὰν ἔχει καὶ στίλβουσαν τὴν ὀρθομαρμάρωσιν· κεκόσμηται δὲ ὁμοιάζουσι τῷ σχήματι καὶ χρώματι καὶ μεγέθει κατεναντίοις μαρμάροις, ἐκ Κεφαλοβούνων λελαξευμένοις, ἅπερ ὁ πρίων ἐλέπτυνε, ἡ σμίλη διέγλυψε, ἡ τρίψις ὠμάλισε, καὶ κατέστησαν ἀπαστράπτοντα. Ὑπεράνωθεν δὲ τῆς ὀρθομαρμαρώσεως ὀκτὼ ἀψίδες εἰσιν, ὀκτὼ μεγάλας τῶν ἑορτῶν διαγράφουσαι διὰ ψηφίδων παντοιοχρόων, ὧν διαπρέπει τὸ χρυσοειδές. Τούτων αἱ μὲν τέσσαρες αἱ πρὸς τὰ τέσσαρα μέρη τῆς σφαίρας· τὴν Ἀνα-

---

τούτου λαμπρότητα, εὐκρινωτέρας ἐγκαταστησάμενος τοῖς ἐκκλησιαζομένοις τὰς ἱερὰς τελετουργίας καὶ προσευχάς. Τρία δέ τινα, καί τοι βουλόμενος, οὐ διεπραξάμην· πρῶτον ἀφελεῖν τὴν παρὰ τὸ κωδωνοστάσιον χυδαίαν κτίσιν, καὶ διανοῖξαι τὸν Σημαντῆρα, καὶ τὴν Κυρίαν πύλην πασιφανῆ καταστήσασθαι· δι' ἧς ἐγκατοπτρίζεται ἡ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ καλλονή· δεύτερον καθελεῖν τὸν πρόσθετον Σημαντῆρα· καὶ τρίτον τὰ ἐντὸς τοῦ Ναοῦ εἰρημένα πρώην ἀνοίγματα μέχρις ἀψίδων ἐκτεῖναι· ἀλλὰ τούτων μὲν οὐχ ἡψάμην, ὅπως μὴ καθέλω τοίχους ἐμψηφωμένους· ἐκείνων δὲ, ἵνα μὴ πόρρω τῆς ἀνάγκης δόξω καινοτομεῖν. Γ. Φ.

τολήν, τὴν Δύσιν, τὴν Μεσημβρίαν, τὴν Ἄρκτον, κογχοειδὲς σχῆμα ἔχουσιν· αἱ δὲ πρὸς τὰς τέσσαρας γωνίας θολοειδές· ὧν ἡ μὲν πρὸς Ἀνατολὰς τὴν Γένησιν διαζωγραφεῖ, ἡ δὲ μετ' αὐτὴν γωνιώδης τὴν Ὑπαπαντήν, ἡ πρὸς Νότον τὴν Βάπτισιν, ἡ δὲ μετ' αὐτὴν γωνιώδης τὴν Μεταμόρφωσιν· ἡ πρὸς Δυσμὰς τὴν Σταύρωσιν, ἡ δὲ μετ' αὐτὴν γωνιώδης τὴν Ἀποκαθήλωσιν· ἡ πρὸς Βορρᾶν τὴν Ἀνάστασιν καὶ ἡ μετ' αὐτὴν τέλος τὸν ἱερὸν Εὐαγγελισμόν. Ὑπεράνω δὲ τούτων περιστρέφεται ἡ ζώνη τοῦ θόλου, ὃς ἐν μὲν τῷ μέσῳ φέρει τὸν Παντοκράτορα, ἐν δὲ τῇ περιφερείᾳ τοῦ θόλου ἀγγέλους φέρει ἐσχηματισμένους δώδεκα ὁλοσώμους. Ὑποκάτωθεν δὲ τῆς ζώνης τοῦ θόλου ἐπὶ τὰ ὁμαλὰ τῶν τοίχων, πέριξ τῶν ἀψίδων, οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἐζωγράφηνται ψηφίσιν ὁμοίοις, ἐν δὲ ταῖς γωνίαις οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί, ἐν οἷς καὶ τὰ πολυόμματα Χερουβεὶμ πρὸς Ἀνατολὰς, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφεὶμ πρὸς Δυσμὰς ὁμοίῳ τῷ τρόπῳ, ὡς εἶδον ταῦτα μὲν ὁ Ἰεζεκιήλ, ἐκεῖνα δ' ὁ Ἡσαΐας, οἱ μεγάλοι θεηγόροι προφῆται. Ἐσχηματίσθησαν δὲ αἱ ἀψίδες, ὅπως ἐπ' αὐτῶν βασισθῇ ὁ θόλος, φέρων ὑπὲρ τὴν ζώνην τοξουψῆ παράθυρα δώδεκα, καὶ δύο ὑπὸ τὰς δύο κόγχας τὴν Νοτίαν καὶ τὴν Βορείαν, καὶ τῶνδε κάτωθεν παρὰ τὴν στεφάνην τῶν στασειδίων δύο μεγάλα (α), καὶ ἕτερα δύο στενώτερα δυτικώτερον. Καὶ ἡ μὲν ὀρθομαρμάρωσις ἐξυψοῦται ἐπέκεινα τῶν ὀκτὼ πήχεων, ἡ δ' ἐμψήφωσις ὑψηλοτέρα τυγχάνει. Τόξοις δὲ συνδέδεται ἡ οἰκοδομὴ κύκλῳ, ἢ ἀψῖσιν, ὑφ' ἃς πρὸς ἀνατολὰς ἐτεχνουργήθησαν τὰ εἰκονοστάσια, τρεῖς οὔσας καὶ ταύτας, ὧν ἡ μέση ὑψηλοτέρα. Μετ' αὐτὰς δ' ἕπεται τὸ ἱερὸν βῆμα ψηφίσι

(α) Ταῦτα ἔφερον ἐν τῷ μέσῳ παχὺ ἐπιμηκες μάρμαρον κατὰ κάθετον, ἅπερ ἀφελὼν τὸ 1857, ἐμεγάλυνα, πρὸς πλείονα φωτισμόν. Γ. Φ.

καὶ μαρμάροις ὁμοίως κεκοσμημένον, τρεῖς φέρον κόγχας, ὑπὸ δὲ τὴν μέσην, τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἔνθα ἡν ἐκτρεφομένη καὶ ἡ Μυρσίνη ἡ ἀκατάφλεκτος, ἐφ' ἧς ἀνεκαλύφθη ἐξηρτημένη ἡ θεία εἰκών. Καὶ ἐν μέσῳ μέν ἐστιν ὁ τῆς Θεοτόκου ὁλόσωμος τύπος, εἰς δὲ τὰς πλαγίας κόγχας εἰδύο Ἀρχάγγελοι. Καὶ αἱ μὲν πλάγιαι κόγχαι ἀνὰ ἓν παράθυρον φέρουσιν, ἡ δὲ μέση τρία, καὶ παρὰ τὴν τοῦ Βήματος ὀροφὴν δύο εἰσι, τὸ μὲν πρὸς Βορρᾶν τὸ δὲ πρὸς Νότον. Ὁ αὐτὸς δὲ λίθος κατακοσμεῖ τὰ ἐδάφη, καὶ τὸ τοῦ Βήματος δηλονότι, καὶ τὸ τοῦ Καθολικοῦ, ὅπερ καὶ ὀκτὼ κύκλοις διαποικίλλεται μαρμαρίνοις, καὶ ψηφίσι λιθίνοις, φέρον ἐν τῷ μέσῳ τέσσαρα τετράγωνα μάρμαρα (α). Τριάκοντα δύο στῆλαι πολύγωνοι μὲν, ἀλλὰ λεπταὶ καὶ λευκαὶ, κοσμοῦσι τοὺς τοίχους τοῦ Καθολικοῦ, κατ' ἀναλογίαν ὑψούμεναι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς ζώνης τοῦ θόλου, ἀνὰ τέσσαρες κατὰ ζεῦγος· καὶ αἱ μὲν κάτωθεν 12 1/2 σπιθαμῶν, αἱ δὲ ὑπεράνω τούτων 9, καὶ 4 αἱ βάσεις αὐτῶν (β). Ἵσταται δὲ πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἁγίας τραπέζης, κατὰ τὸν τόπον τῆς εἰκονοφόρου Μυρσίνης, Ἀρτοφόριον ἀργυροῦν, θαυμαστὸν τὴν τέχνην καὶ τὴν ἀξίαν (γ). Ἐκ τούτων δῆλον, ὅτι ἀξιοθέατος ὁ Ναός· διὸ καὶ γυναῖκες ἐπεθύμησαν θεάσασθαι, κινδυνεύσασαι, καὶ ἄνδρες τρέχουσιν εἰς προσκύνησιν, οὐ μόνον ἐκ τῆς

(α) Ταῦτα μὴ νόει μετὰ τὸ 1822 ἁλώβητα, ἀλλὰ κατατεθρυσμένα πολλαχοῦ, καὶ διεῤῥηγμένα, καὶ μεταβεβλημένα, καὶ κατὰ τὰ ἐδάφη, καὶ κατὰ τοὺς τοίχους, καὶ ἔσωθεν, καὶ ἔξωθεν, καὶ πανταχοῦ. Γ. Φ.

(β) Πολλὰς τούτων ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου θραυσθείσας τῷ 1822, ἀντικατεστήσαμεν ἐκ νέου, μεταπεμψάμενοι ἐκ τῆς Τήνου. Γ. Φ.

(γ) Ἐπετάσθη καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων πολυτίμων σκευῶν τὸ 1822, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων, χρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος. Γ. Φ.

πλησίον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μακρὰν, ἐν οἷς συγκαταρίθμησον καὶ Ῥῶσσον ἱερομόναχον Βασίλειον τ' ὄνομα, ἐκφωνήσαντα ἐν τῇ ἐπισκέψει «νικῶσι τὴν φήμην τὰ πράγματα» καὶ Μαρτῖνον τὸν Βιγγαῖον, ἀναφέροντα ἐν τῇ ἑαυτοῦ συγγραφῇ τὸν θεῖον τοῦτον Ναὸν ἐν πολλοῖς ἐγκωμίοις διά τε τὸ σχῆμα, τὴν διακόσμησιν, τὴν δαπάνην, καὶ τὴν γραφήν. Καὶ ταῦτα μετὰ τὸ πυρποληθῆναι καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ αἰῶνι, ὡς καὶ ἄλλοτε πρότερον, τὰ αὐτὰ πεπονθέναι εἰκάζεται, ἐκ πολλῶν τεκμηρίων, ἅπερ καταλείπει τὸ πῦρ. Ἀλλ' ἐν τῇ τελευταίᾳ πυρκαϊᾷ κατὰ τὴν τῶν παλαιοτέρων παράδοσιν, ὡς διηγεῖται ἡμῖν ὁ πνευματικὸς Κωνστάντιος Καλησπέρης, μετατεθεῖσα οἴκοθεν ἡ ἁγία Εἰκών, ἡ παλαιοτάτη τῆς Θεομήτορος, εὑρέθη κρεμαμένη ἀδιαλώβητος ἐν τῷ θρόνῳ, διασωθέντι θαυμασίως ἐκ τοῦ φθοροποιοῦ πυρός (α). Τὰ δὲ κανδήλια τοῦ Καθολικοῦ 41 τὴν ποσότητα, καὶ τὰ ἐν τοῖς Νάρθηξι 33, ἁπαξάπαντα εἰσιν ἀργυρᾶ, διαπρέποντα τῷ κάλλει καὶ τῇ τέχνῃ καὶ τῷ μετάλλῳ (β) Οἱ δὲ θόλοι σιδηροῖς κοσμοῦνται σταυροῖς, ἔξωθεν ὑψουμένοις ὡς ἔθος, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, οὗ τὸ ἄφατον ἔλεος, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναγίας αὐτοῦ Μητρὸς, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμήν.

(α) Ἦλθε καὶ νῦν, ἱερὲ Νικηφόρε, χεῖρονα ἰδεῖν τῶν ἱστορημένων σοι, ἀλλὰ τὴν ἁγίαν Εἰκόνα καὶ αὖθις θαυμασίως διασωθεῖσαν, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις καταστροφαῖς ὁμολογουμένως, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας ἐγένοντο οὐκ εὐάριθμοι, καὶ ἀναλόγως ὀλέθριαι, ὡς πρὸς τὴν Μονὴν, καί τοι οὐκ ἐνεγράφησαν. Γ. Φ.

(β) Καὶ ταῦτα μεθ' ἑνὸς κιβωτίου πλήρους πολυτίμων Σταυρῶν, περὶ τοὺς ἑκατὸν, τῷ 1822 ἐσκυλεύθησαν ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ ἠφανίσθησαν. Γ. Φ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΜΟΝΗΣ.

Θαυμασίαν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν καὶ σύστασιν ἡ Νεαμονὴ, ὡς ἐκ τοῦ βίου τῶν Ὁσίων πατέρων ἡμῶν Νικήτα Ἰωάννου καὶ Ἰωσὴφ ἐστιν οἰκάσαι. Πῶς δὲ οἰκισθεῖσα ἐπροικοδοτήθη ὑπὸ τῶν Βασιλέων, καὶ αὐξηθεῖσα οἴκοθεν, αὐτεδιοικεῖτο, καὶ ἐκυβερνᾶτο αὐτοδέσποτός τε καὶ αὐτεξούσιος καὶ ἀσύδοτος ἐν χρόνῳ πολλῷ· καὶ τίνα ὑπόληψιν ἔχαιρον ἐν τῷ Κόσμῳ οἱ ἐν ταύτῃ μονάζοντες, ἄλλην πηγὴν πρὸς διασάφησιν ἀσφαλεστέραν τε καὶ βεβαιοτέραν οὐδεμίαν ἔχομεν, εἰ μὴ τὰ εὐσεβῆ τῶν εὐσεβῶν Βασιλέων χρυσόβουλλα, τὰ περὶ ταύτης ἰδίως διαλαμβάνοντα Ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενος Κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ Νεαμονῆς Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἐν τῷ κτίζεσθαι εἰσέτι τὸν θεῖον τῆς Θεοτόκου Ναὸν, δύο παρελθόντων ἐνιαυτῶν, φοβούμενος ἴσως τὸ ἄωρον τοῦ τοῖς πᾶσιν ἐπικειμένου θανάτου, προλαβὼν ἐπροίκισε τὴν Μονὴν ὡς θυγατέρα γνησίαν, καθοσιώσας πάμπολλα καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ, καὶ ἐκτὸς αὐτῆς· καὶ οὐ μόνον κτήμασιν ἐπλούτισε τὴν Μονήν, ἀλλὰ καὶ ποικίλοις ἄλλοις αἱτηρεσίοις, ὡς ὄλλον ἐκ τῶν ἔτι σωζομένων αὐτοῦ χρυσοβούλλων (α). Οὕτω φερειπεῖν ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν Α-

(α) Καὶ ἀλλαχοῦ σεσημείωται, ὅτι οὐδὲν ἤδη τῶν ἀναφερομένων σώζεται χρυσοβούλλων. Γ. Φ.

ταίαν Βησσῶν (α), ὑποκειμένων εἰς τὸν Τροπαιοφόρον, εἰς τὴν ἄλλως λεγομένην δηλονότι μονὴν τῶν Μαγγάνων, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος κτισθεῖσαν ἐν Βυζαντίῳ, ἀπ' αὐτῶν, λέγω, διακελεύει ἐτησίως δίδοσθαι τῇ Νεαμονῇ σῖτον μοδίων χιλίων· χωρὶς δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Τροπαιοφόρου ἔτι τράκοντα μοδίους, καὶ νουμίων, φησί, μηλιαρίσια τριάκοντα (β). Τὸ δὲ περίεργον τούτων τοὺς τριάκοντα κεχωρισμένους μοδίους, ὧν ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, διακελεύει ἐκπέμπεσθαι εἰς τὴν ἐν Χίῳ Νεαμονὴν οὐ σῖτον, οὐδ' ἄλευρον, ἀλλ' ἄρτον διπυρίτην, ἐτοιμαζόμενον ὑπὸ τῆς πολυχειρίας τῆς τοῦ Τροπαιοφόρου διὰ τοὺς Νεαμονησίους, ὅπως μὴ ἔχοιεν πράγματα εἰς ἀρτοποιίας καταγινόμενοι, ἀλλ' ἀφροντιστοῦντες ἐν τούτοις, εὔχοιντο καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκείνου βασιλείας ἐν διανοίᾳ γαληνιώσῃ. Καὶ ἰδοὺ αὐταὶ τοῦ χρυσοβούλλου αἱ φράσεις· « Ἀλήθεσθαι γεμὴν καὶ τοὺς καθ' ἕκαστον χρόνον παρεχομένους τοῖς Μοναχοῖς τριάκοντα τοῦ σίτου » μοδίους, καὶ ζυμοῦσθαι, καὶ εἰς ἄρτον ἀποκαθίστασθαι τέλειον, παρὰ τῶν τῆς Μονῆς τοῦ Τροπαιοφόρου » διακελευόμεθα· ἵνα μηδ' ἐντεῦθεν οἱ τῆς ἐν Χίῳ Μονῆς » πράγματα ἔχοιεν, φυράμασι καὶ ζύμῃ (γ) προσανέχοντες, καὶ περὶ τὴν ἀρτοποιίαν ἐπασχολούμενοι, ἀλλὰ

(α) Ποῦ αἱ Βῆσσαι τῆς Ἀττικῆς, καὶ τίς ἡ Ἀταία; ἡμῖν ἄδηλα. Γ. Φ.

(β) Numium, Miliaricium λέξεις τοῦ παρακμάζοντος λατινισμοῦ ὧν τὸ μὲν νούμιον, νόμισμα ἦν ἀπὸ Νουμᾶ τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης, ἀδήλου ποσότητος, ὡς Ἐπιφάνιος Κύπρου περὶ σταθμῶν. Τὸ δὲ μηλιαρίσιον δόμα στρατιωτικὸν ὁ αὐτὸς, ἀδήλου ποσότητος. Τὸ νουμίων, μηλιαρίσια τριάκοντα δηλοῖ ἴσως ὡς ἐκ τῶν λατινίδων λέξεών ἐστιν εἰκάσαι, καὶ δηναρίων τριάκοντα χιλιάδας κατ' ἔτος, καθολικῶς ἐκλαμβανομένης τῆς λέξεως. Ὅλως γὰρ ἀνεξήγητον ἀφῆκεν ὁ συγγραφεύς. Δηνάριον δὲ νόμισμα ῥωμαϊκὸν ἀξίας 3 1/2 ὀβολῶν, ἴσως, ἢ περίπου δραχμῆς. Γ. Φ.

(γ) Γραπτέον ἴσως ζύμαις. Γ. Φ.

» τέλειον καὶ ἐν τούτῳ ἀφροντιστοῦντες, θερμότατα τῆς » βασιλείας ἡμῶν ὑπερεύχωνται (α).

Ἐν τούτοις δὲ καὶ τὴν Μονὴν αὐτοδέσποτον εἶναι θεσπίζει, καὶ αὐτεξούσιον, καὶ ἐλευθέραν παντὸς προσώπου βασιλικοῦ, ἀρχοντικοῦ, καὶ ἀρχιερατικοῦ· ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ταύτης δούλους αὐτῇ μόνῃ διακελεύει ὑπείκειν καὶ πείθεσθαι. Τὸν δ' ἐν αὐτῇ ἡγουμενεύοντα αὐτοδιοικεῖσθαι, καὶ αὐτῷ μόνῳ τοὺς Μοναχοὺς ὑπακούειν. Ἀνέθηκαν δὲ χωρὶς καὶ αἱ βασιλίδες, ἥ τε Ζωὴ καὶ ἡ Θεοδώρα, αἱ πορφυρογέννητοι ἀδελφαί, οὐκ ὀλίγα, ἅτινα λεπτομερῶς μὲν ἀγνοοῦμεν ὡς ἀπολωλότων τῶν ἑαυτῶν χρυσοβούλλων, γενικῶς δὲ διαγινώσκομεν, ἐκ τῶν σωζομένων (β) χρυσοβούλλων Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα, ὃς ἐπικυροῖ τὰς ὑπ' ἐκείνων ὡρισμένας δίδοσθαι τῇ Νεαμονῇ κατ' ἐνιαυτὸν χρυσοῦ δύο λίτρας. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐντοπίων, πρὸς τὴν Μονὴν ἔχοντες εὐλαβῶς, ἀνέθηκάν τινα κατὰ δύναμιν. Οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαβιούντων Μοναστῶν κατὰ καιροὺς πολλοὶ ἀφιέρωσαν, τὰ μὲν κληρονομοῦντες ἐξ οἰκείων γονέων, τὰ δὲ καὶ ὠνούμενοι (γ). Τοσαύτην δ' ἐκτήσατο φήμην ἡ Νεαμονὴ προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ τοσοῦτον παμπόθητος ἦν καὶ γλυκεῖα τοῖς ἐντοπίοις, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων τέκνων ὀνοματοθετοῦντες τῷ ὀνόματι τῆς Μονῆς, τὸ μὲν θῆλυ Νεαμονήταν, τὸ δὲ ἄρρεν Νεαμονήτην ὠνόμαζον (δ). Δι' ἑτέρου δὲ χρυσοβούλλου

(α) Ἴσως ὑπερεύχοιντο. Γ. Φ.

(β) Ἀλλ' οὐχὶ νῦν. Γ. Φ.

(γ) Ὅτε οἱ Γενουήνσιοι ἀρπᾶκαν τὴν Χίον, ἄδεται, ὅτι τῶν προηγουμένων τις Καλαμωτήσιος, ἐξηγόρασεν ἐν Καλαμωτῇ τὰ πλεῖστα τῶν Νεαμονικῶν ἀνὰ δεκαὲξ παράδων τὴν ὀργυιάν. Μαρτυροῦσι δὲ ταῦτα καὶ πολλαὶ ὀνομασίαι τοποθεσιῶν· καί τινα χειρόγραφα συμβόλαια ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. Γ. Φ.

(δ) Τὸ Νεαμονήτης ἔτι καὶ νῦν ἀκμάζει εἴς τινας τῶν ἐν Μα-

ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος θεσπίζει, ὅτι οὐδενὶ τῶν κριτῶν ἐπιτρέπεται κρίνειν τοὺς Νεαμονησίους δι' οἱανδήποτε ὑπόθεσιν γενικήν τε ἢ μερικήν, τοὺς δὲ Μοναστὰς δικαιοῦσθαι ἐγκαλεῖν τοὺς πειράζοντας εἰς ὃ ἂν βούλωνται δικαστήριον· ὑπὸ τοῦ βασιλεύοντος δὲ μόνον θεωρεῖσθαι τὰς Νεαμονικὰς διαφοράς, ὡς ἀφορώσας ἀμέσως αὐτόν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνον διαλύεσθαι. Καὶ ταῦτα ἵνα μὴ θήρα πρὸς ἄγραν γίγνωνται τοῖς πλεονεκτοῦσι καὶ ἀδικοῦσιν· ἢ ἐν ὁρίων μεταθέσεσιν, ἢ ἐν ἀρταγαῖς τόπων, ἢ ἐν καινοτομίαις τε καὶ ἀμφιβολίαις κτημάτων, ἢ ἐν ἄλλαις οἱαισδήποτε δ καις, ἀλλ' ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωσιν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ τε καὶ σεμνότητι, ἀνεπιθολώτῳ φρενὶ ὑπὲρ τῆς βασιλείας εὐχόμενοι. Ἰδοὺ δὲ καὶ αὐταῖς λέξεσι τὰ τεθεσπισμένα.

« Θεσπίζει, ἡ βασιλεία μου, διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς εὐ-
» σεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου, ὥστε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ
» εἰς τοὺς ἑξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους, μή τινα
» δικαστὴν εἰς τὴν δηλωθεῖσαν Μονὴν περιεῖναι δίκην,
» οἱασδήτινος ἕνεκεν αἰτίας· μήτε τι σύμβολον ἀρχικῆς
» δυναστείας κατ' αὐτῆς, ἢ τῶν ἐν αὐτῇ τε καὶ ὑπ' αὐτὴν
» ἐπιδείκνυσθαι· ἀλλ' εἴποτε διαφοραὶ καὶ διαμάχαι τι-
» νες, εἰ μὲν τοῖς τῆς Μονῆς πρός τινας ἑτέρους ἐπιγέ-
» νοιντο, καὶ βούλοιντο ταύτας οὗτοι κατὰ τῶν ἀντιφε-
» ρομένων ἐγγυμνάζειν, ἀκωλύτως κινεῖν, καὶ τὸν νό-
» μον εὑρίσκειν δικαιτητὴν τοῦ καλῶς ἔχοντος· εἰδ' ἀφ' ἑ-
» τέρων κατ' αὐτῶν κινηθεῖεν, καὶ διαστασιάζοιεν πρὸς
» ἀλλήλους ἐπί τισι δίκαις, ἢ περὶ τόπων ἀφαιρέσεως,
» ἢ μεταθέσεως ὅρων, τῶν ὑπ' αὐτοὺς πάντων κτημά-
» των, ἢ καινοτομίας ἑτέρας τινὸς καὶ ἀμφιβολίας, μήτε
» θεματικόν, ἢ πολιτικόν, ὡς εἴρηται δικαστήν, μήτε

στιχοφόρῳ κωμῶν, ὅπερ καὶ Μοναῖος ἐπὶ τὸ θωπευτικώτερον λέγεται· Τὴ δὲ Νεαμονήτα σώζεται εἰς μόνην ἤδη τὴν κώμην Μεστῶν. Γ. Φ.

» τινὰ τῶν ἄλλων ἀρχόντων, ἢ βῆμα δικαστικὸν τοῖς
» ἐνάγουσιν ἀναπτύσσειν, καὶ τὰς περὶ τούτων ἀγωγὰς
» ἐγγυμνάζειν, ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ ὅλως ἀγώγιμόν τινα
» τῶν ἐν τῇ Μονῇ ποιεῖν, καὶ καθέλκειν εἰς δικαστήριον·
» ἀλλὰ τὰ κατὰ τούτων κινούμενα, τῷ μείζονι τῶν ἄλ-
» λων ἐφιέναι δικαστηρίων, καὶ μόνον ἀκροᾶσθαι τού-
» των, τὸν τὴν αὐτοκράτορα (α) λαχόντα διέπειν ἀρχήν,
» ἀρρεπεῖ τε καὶ ἀδεκάστῳ κρίσει· ἢ διαλύειν τὰς ἀνα-
» μέσον τούτων ἀμφισβητήσεις· ἢ τὸ δεδογμένον μὲν
» ἀποφαίνεσθαι, τὸν δὲ κριτὴν δεχόμενον, κατὰ τὰς βα-
» σιλικὰς ἀποφάσεις πληροῦν. Ἵνα ὡς ἐν ἀδύτοις τισὶ
» μυσταγωγούμενοι, καὶ τὸ ἠρεμαῖον καὶ γαλήνιον πάν-
» τοθεν ἔχοντες, ἀνεπιθολώτους τὰς ὑπὲρ τῆς βασιλείας
» ἱκετείας πρὸς Θεὸν ἀναφέρωσι. Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς
Μονῆς προσκτησαμένης καὶ ἄλλα, ἠτήσαντο οἱ Νεαμο-
νήσιοι παρὰ τοῦ αὐτοῦ Αὐτοκράτορος καὶ ἑτέραν χρυ-
σόβουλλον ἐπικύρωσιν, ὁ δὲ « πρὶν ἢ καθαρῶς αὐτοὺς,
» λέγει, δηλῶσαι τὴν δέησιν, ταύτης ἅπαντα τὸ πέρας
» εὐθύς». Οὐ μόνον δὲ τὰ ἐνΧίῳ ἐπεκύρωσεν, ἀλλὰ καὶ
τὰ ἐν ἀλλοδαπῇ Νεαμονικὰ μετόχια· οἷον τό τε ἐν τῇ
τῆς Κρήνης περιοχῇ, διὰ τὸν ἐν αὐτῷ ἱερὸν ναόν, Ἅγιος
Εὐστράτιος ἐπονομαζόμενον, καὶ τὸ, ἐν τῷ θέματι τῶν
Θρακησίων, μέγα καὶ ἀξιόλογον, ὅπερ ἐξηγόρασαν οἱ
Νεαμονήσιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν Κατακαλῶν, Καλοθήκη
καὶ Καλοθήκια λεγόμενον, μετὰ εἰκοσιτεσσάρων παροί-
κων (β), οὓς εἶχεν ἀναποσπάστους πρὸς γεωργίαν καὶ
φύλαξιν. Ἐν οἷς καὶ ἑτέρους παροίκους εἰκοσιτέσσαρας,
οὓς αὐτὸς οὗτος ὁ βασιλεὺς τῇ Νεαμονῇ ἐδωρήσατο
πανεστίους ἐν τῇ Χίῳ, καὶ τεσσαράκοντα τρία κηπάρια,

(α) Διόρθου αὐτοκράτειραν. Γ. Φ.

(β) Πάροικοι, οἱ ἀπὸ ἀλλοτρίων τόπων παρὰ τοῦ βασιλέως ὡρισμένοι τάξει Μοναΐς. Ἰωάννης πρωτονοτάριος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

ὀνομαστὶ ἐβεβαίωσε, καὶ ὡς ἀναποσπάστους κτήσεις αὐτῆς ἐσαεὶ ἐπεκύρωσεν, ἐξασφαλίσας διὰ χρυσοσφραγίστων διαταγμάτων. Ἑτέρῳ δέ τινι χρυσοβούλλῳ, πρὸς ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς, αἷς ἐπλούτισε τὴν Νεαμονήν, ὑπέταξεν αὐτῇ καὶ τοὺς ἐν Χίῳ Ἰουδαίους, πεντεκαίδεκα ὅλας οἰκογενείας, ὡς εὔδηλον ἐξ αὐτῶν τοῦ χρυσοβούλλου τῶν λόγων· « Τὸν παλαιὸν Ἰσραήλ, λέγοντος, καὶ ὁ Μέγας » Βασιλεὺς καὶ Θεὸς παρωσάμενος, τὸν νέον (Ἰσραήλ) » ἐξελέξατο, καὶ τοῦτον ἐκείνου προκρίνας, λαὸν πε- » ριούσιον καὶ μερίδα ἐπιθυμητὴν, καὶ κλῆρον οἰκεῖον » αὐτῷ ὠνόμασεν. Ἔνθεντοι καὶ τῷ Χριστιανικῷ φύλῳ » τὸ Ἰουδαϊκὸν καθυπέταξε, καὶ τὸ πιστὸν καὶ εὔνουν γέ- » νος, τοῦ ἀπίστου κατάρχειν καὶ ἀγνώμονος ᾠκονόμησε. » Ταύτῃ δήτα τῇ θείᾳ οἰκονομίᾳ καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν » κατακολουθοῦσα, πρὸς ταῖς ἑτέραις εὐποιίαις, ἃς πρὸς » τὴν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ Νεαμονὴν ἐποίησε, καὶ τοὺς ἐν » ταύτῃ τῇ νήσῳ Ἰουδαίους, ἐλευθέρους παντάπασιν ὄν- » τας καὶ μηδαμοῦ ὑποκειμένους τῇ Μονῇ προσαφόρισε, » καὶ ὑποκεῖσθαι ταύτῃ τούτους διωρίσατο (α). Ἀφι- λάνθρωπον δὲ νομίσας καὶ τῇ Μονῇ τελεῖν φόρους, καὶ τῷ δημοσίῳ, ἐλευθερεῖ πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ἐπιλέγων » τοιαῦτα· « πάσης χειρός τε καὶ ἐξουσίας, ἀρχοντικῶντε » καὶ ἀρχιερατικῶν προσώπων τούτους ἐλευθεροῦμεν, καὶ » ἀπὸ πάσης ἐπηρείας καὶ ἀγγαρείας, κατὰ πρόσταξιν » βασιλικὴν ἴσως ἐπαγομένης, ἢ ἑτέρου τινὸς τὴν οἱα- » νοῦν ἐμπεπιστευμένου δουλείαν τοῦ δημοσίου γινομέ-

(α) Ταῦτα ὁ ἁγαθὸς Νικηφόρος, ὡς ἀστεῖα φρονεῖ πεποιηκέναι τε καὶ τεθεσπικέναι τὸν Μονομάχον· καὶ ὡς τοιαῦτα διασαλπίζει. Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν ἑπομένων ἀναιρεῖ πᾶν μισάνθρωπον νόημα. Πῶς; Πάντες ἀνεξαιρέτως ἐξουσίαις ταῖς ὑπερεχούσαις, κατὰ θεῖον βούλημα, ὀφείλομεν ὑποτάσσεσθαι, πειθηνίους τε αὐταῖς εἶναι, καὶ φόρων νομίμων ὑποτελεῖς, κατὰ τὸ κυριακόν· ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ (Ρωμ. ιγ'. 1. Τιτ. γ'. 1. Πέτρ. β'. 13. Ματθ. κβ'. 17—23.).

» νης (α), καὶ μόνῃ ὑποκεῖσθαι τῇ Νεαμονῇ ὁριζόμεθα· » ἀφ' ὧν (Ἰουδαίων) καὶ ἡ κεφαλιτιὼν ἐτησίως παρὰ τῶν » Μοναχῶν ἀπαιτηθήσεται.» (β) Ἐπιτείνει δὲ τὸ παντελεύθερον καὶ αὐτεξούσιον τῆς Νεαμονῆς ὁ ἀοίδιμος Βασιλεὺς Μονομάχος, διαλαμβάνων ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ τῷ περὶ Ἰουδαίων, χειροτονεῖσθαι τοὺς Νεαμονησίους ἱερεῖς τε καὶ διακόνους ὑπ' ἀρχιερέων, οὕστινας βούλονται οἱ Νεαμονήσιοι. Καὶ τοῦ Ναοῦ ἀνεγκαινιάστου ὄντος ἔτι ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ χρυσοβούλλου, θεσπίζει ἐγκαινισθῆναι, παρ' οὗ ἂν ἐθέλοιεν τῶν Ἐπισκόπων οἱ ἐν τῇ Μονῇ τῇ Νέᾳ ἀσκούμενοι (γ). Ταῦτα δὲ, ἵνα μὴ διὰ τοὺς ἐγκαινισμοὺς καὶ τὰς χειροτονίας ἀναμιγνύωνται εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Μονῆς οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ τὸ αὐτεξούσιον αὐτῆς καὶ παντελεύθερον περιστέλλωσι. Διὰ ταῦτα γοῦν λέγει· « πρὸς τούτοις διακελεύεται ἡ Βασιλεία ἡμῶν καὶ » τὸν ἱερὸν τῆς τοιαύτης Μονῆς Ναόν, ἐνθρονισθῆναι, » παρ' οὗ ἂν ἐθέλοιεν τῶν Ἐπισκόπων οἱ περὶ ταύτην ἀ- » σκούμενοι· εἴποτε χρεία καλεῖ τινα τῶν ἀδελφῶν Διά- » κονον, ἢ Ἱερέα χειροτονηθῆναι, παρ' οὗτινος αὖ πάλιν » οἱ αὐτοὶ βουληθεῖεν, ἡ χειροτονία προβήσεται· πλὴν

Ἐκ ταύτης οὖν τῆς κοινῆς καὶ ἐννόμου ὀφειλῆς μὴ ὄντας τοὺς Ἰουδαίους ἐξηρημένους, ὡρίσατο, μὴ τῷ δημοσίῳ, ἀλλὰ τῇ Νεαμονῇ εἶναι ὑποτελεῖς. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ποῦ κεῖται ἡ ἀστειότης ἥτις ὡς ἀφιλάνθρωπος καὶ τὴν φιλάνθρωπον καρδίαν τοῦ Σ. ἡμῶν ἱεράρχου Γρηγορίου κατέθλιψε; Γ. Φ.

(α) Ἐξοβελιστέον ἴσως τὸ γινομένης. Γ. Φ.

(β) Κεφαλιτιὼν τὸ κατὰ κεφαλὴν ἢ τὸ κατ' ἄτομον τέλος, τὸ τουρκιστὶ χαράτσιον. Ν. Διαφέρει ὅμως τῆς Κεφαλιτιῶνος τὸ χαράτσιον. Γ. Φ.

(γ) Τὸ ἔθος τοῦ τοὺς Νεαμονησίους χειροτονεῖσθαι παρ' ὧν ἂν ἐθέλοιεν τῶν Ἐπισκόπων, διατηρεῖται καὶ μέχρις ἡμῶν, καὶ διὰ πατριαρχικῶν σιγγιλίων ἐπικυρούμενον. Τὸ δὲ τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Μονῆς ἐγκαινίζεσθαι, οὗ ἂν ὦσιν, ἐδόθη τοῖς ἡγουμένοις τῶν Νεαμονησίων. Γ. Φ.

» οὐ τῇ ἀφορμῇ τοῦ ἐνθρονισμοῦ, ἢ τῆς χειροτονίας, δί-
» καιόν τι ἐπὶ τῇ Νεαμονῇ ὁ ἐνθρονίσων ἢ ὁ χειροτονή-
» σων ἕξει, ἢ ἀναφορᾶς ἐντεῦθεν, ἢ σφραγίδος δράξεται
» ἡγουμένου, ἢ ὅλως εἰς κατακυρίευσιν τῆς Μονῆς προ-
» βάλλεται τὴν οἱανοῦν πρόφασιν· τὸ γὰρ τοιοῦτον τέ-
» λεον ἀπείργομεν, καὶ ἐλευθέραν εἶναι τὴν Μονὴν παν-
» τὸς ἀρχοντικοῦ καὶ ἱερατικοῦ προσώπου βουλόμεθα,
» κατὰ τὸ προγεγονὸς τῆς Βασιλείας ἡμῶν χρυσόβουλ-
» λον.» Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπειδὴ ἐξωρίζοντο πολλοὶ τῶν
κατακρίτων ἐν ταῖς Μοναῖς περιοριζόμενοι ἢ πρὸς καιρὸν, ἢ καὶ ἐσαεί, ἵνα μὴ καὶ ἐκ τούτων ἐπήρειάν τινα, ἢ τάραχον παρέχωσι τῇ Μονῇ, ὅ καὶ συνέβη, ὥσπερ εἰκάζεται, ἅμα μαθὼν ὁ Βασιλεὺς τὸ συμβάν, τοῦ μὴ καὶ τοῦ λοιποῦ τοιόνδε συμβῆναι, διάταγμα νέον αὖθις ἐκδίδωσι· λέγον· «διορίζεται γὰρ ἡ Βασιλεία ἡμῶν διὰ τοῦ
» παρόντος αὐτῆς χρυσοβούλλου σιγιλλίου, ὥστε πρὸς
» τῇ ἐλευθερίᾳ τῶν ἄλλων ἐπηρειῶν, μηδ' ἐξόριστόν τι-
» να, ἢ κατάκριτον εἰς αὐτὴν παραπέμπεσθαι, καὶ οὐ
» βούλεται νῦν, ἢ μετέπειτα, ἢ προφάσει διηνεκοῦς ἐξο-
» ρίας, ἢ προσκαίρου διαγωγῆς, πρὸς τὴν τοιαύτην Μο-
» νήν, ἀποστέλλεσθαί τινα· ἵνα καταμόνας ἑαυτοῖς τε
» καὶ τῷ Θεῷ ζῶντες, καὶ ἀμέσως ὡς δυνατὸν προσο-
» μιλοῦντες αὐτῷ, προσεκτικώτερόν τε καὶ ἐκτενέστερον
» ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τοῦ Κόσμου παντός, τὰς δεήσεις προσ-
» φέρωσιν.» Ἐπὶ δὲ τούτοις παρακαλεῖ καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν βασιλεύσοντας φυλάττειν ἀκριβῶς τὰ τεθεσπισμένα αὐτῷ. Νικήτα δὲ τοῦ Καθηγουμένου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάννου καὶ τῶν ἄλλων Μοναχῶν αἰτησάντων καὶ ἐν Βυζαντίῳ διαμονητήριον οἶκον, ἐνῷ διαμένειν τοὺς τῶν Νεαμονησίων ἀφικνουμένους εἰς βασιλεύουσαν. Ἔδωκεν ἀνωγεωκάτωγον οἶκον ἐκ τῶν τοῦ Τροπαιοφόρου, ἐπικυρῶν τε καὶ διαγράφων διὰ χρυσοβούλλου σιγιλλίου, κατὰ τὴν τοποθεσίαν Ἀγγούριον, ἐγγὺς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τοῦτον δὲ διατάττει ἀνακεραμεῦν τὴν ἀδελφὴν τῆς Νεαμονῆς, τὴν Μονὴν δηλαδὴ τῶν Μαγγάνων, κτίσμα οὖσαν τοῦ

αὐτοῦ βασιλέως, καὶ ἀνακτίζειν, ὡς δέον, ἵνα ᾖ διαπαντὸς κατοικήσιμος πρὸς ἀναπαυτικὴν διαμονὴν τῶν ἀναπλεόντων Νεαμονησίων εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἀπλῆκτον δὲ λέγει κατὰ τὴν τότε συνήθειαν (α). Τοιοῦτόν τινα καὶ ἐν τῷ παλατίῳ προωρίσατο, ἔνθα καὶ οἱ ἐξ Ὀλύμπου Μοναχοὶ διῆγον, ὁσάκις παρῆσαν ἐν Βυζαντίῳ. Λέγει γοῦν· «διορίζεται (ἡ
» Βασιλεία μου) διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου σιγιλ-
» λίου, ὥστε ἀπὸ τῶν ἐνοικιακῶν τῆς Μονῆς τοῦ Τρο-
» παιοφόρου, ἔχειν αὐτοὺς (τοὺς Νεαμονησίους ὀλονότι),
» τὸ ἀνωγεωκάτωγον οἴκημα τὸ ὂν ὑπὸ τὴν τοποθεσίαν
» τοῦ Ἀγγουρίου, πλησίον τοῦ Ἁγίου Νικολάου, μετὰ
» τοῦ περιαυλίου αὐτοῦ, καὶ προστώου ἡλιακοῦ, καὶ τοῦ
» σταύλου εἰς ἀπλῆκτον· καὶ καταμένειν ἐν αὐτῷ τοὺς
» ἀποστελλομένους αὐτῶν Μοναχοὺς ἀπερικόπως· ἀνοι-
» κοδομεῖσθαι δὲ καὶ ἀνακεραμοῦσθαι τὸ τοιοῦτον οἴ-
» κημα παρὰ τοῦ σεκρέτου τοῦ Τροπαιοφόρου, καὶ αὐ-
» τοὺς ἀκαινοτομήτους διατηρεῖσθαι, καὶ ὑπερεύχεσθαι
» τῆς Βασιλείας μου, ἐκτελεῖν τε καὶ τὴν τυπωθεῖσαν
» αὐτοῖς ἱκετήριον εὐχὴν ἀδιαλείπτως. (β).

Πῶς δ' ἐπολιτεύοντο οἱ Ὅσιοι καὶ τίνα ὑπόληψιν ἔχαιρον καὶ ἐν Χίῳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ· καὶ ἐν συμπολίταις, καὶ ἐν ξένοις, καὶ ἐν ἰδιώταις καὶ ἐν ἄρχουσι, καὶ ἐν Βασιλεῦσι· μαρτυροῦσι καὶ χρυσόβουλλα καὶ σιγγίλια καὶ παραδόσεις τρανῶς. (γ) Τοσοῦτον δ' ἀξιοπιστότερα ταῦτα, ὅσον αὐτήκοοί τε καὶ αὐτόπται οἱ γράψαντες. Ὁ γὰρ ἀοίδιμος Κωνσταντῖνος ὁ

(α) Πόθεν Ἀπλῆκτον; Ἐκ τοῦ πλήττω-ομαι-πγμαι-πξαι-πκται, πληκτὸς, ἄπληκτος, καὶ ἀπλῆκτος; Γ. Φ.

(β) Τίς ἡ εὐχή; Ἄδηλον.

(γ) Ὅρα εἰς τὰ παλαιόγραφα τὰς αὐτογράφους μαρτυρίας ὑπὲρ τῶν Ὁσίων, ὅσας διέσωσεν ἡμῖν διὰ τοῦ τύπου ὁ ἱερὸς Νικηφόρος, ἀντιγεγραφὼς ἐκ χρυσοβούλλων, ἅπερ ἐσώζοντο ἐπ' ἐκείνου ἔτι. Γ. Φ.

Μονομάχος διασαλπίζει ἐν χρυσοβούλλῳ· » διὰ τίνας » φροντίζει τοσοῦτον ὁ Κύριος, ὅσον διὰ τοὺς προτιμή- » σαντας τὸν μονήρη βίον καὶ βδελυξαμένους καὶ γῆν » τε καὶ γήϊνα. Διατί; ὅτι κἀκεῖνοι προπάντων αὐτὸν » φροντίζουσι θεραπεύειν, ὑπὸ τὸ τούτου βιοῦντες ὄμμα, » καὶ τὰς τούτου ἐντολὰς τηροῦντες μετὰ σπουδῆς. » Τούτων ἡ ἐπιθυμία, κατὰ τὸν θεῖον εἰπεῖν Δαβίδ, ἀνω- » τέρα χρυσίου καὶ λίθων τιμίων, γλυκυτέρα ὑπὲρ με- » λίκηρον (α). Ὁ οὖν φιλάρετος καὶ φιλόθεος τούτων ὀ- » φείλει ἐπιμελεῖσθαι, ὥσπερ εἰκὸς, τὸ θεῖον ἔλεος κτώ- » μενος διὰ τούτων, καὶ παντὶ τρόπῳ ἡσύχιόν τε καὶ ἀ- » περίσπαστον ἀπεργαζόμενος τούτοις τὴν ἄσκησιν, καὶ » τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ὁμιλίαν· ἵνα καὶ θερμοτέρας τὰς » δεήσεις καὶ ἱκεσίας ὑπὲρ παντὸς τοῦ Κόσμου ποιῶσι, » καὶ ὑπὲρ τῆς Βασιλείας ἰδίως. Διὰ ταῦτα τοίνυν ἡ Βα- » σιλεία μου πολλὰς ἐπεδαψίλευσε τὰς εὐεργεσίας, ἄ- » φθονα χαρισαμένη τοῖς εὐλαβῶς μονάζουσιν ἐν τῇ » κατὰ τὴν Χίον Μονῇ τῆς ἁγνῆς Θεομήτορος, ἥτις ἐπι- » κέκληται Νέα (β), διάγουσιν, ὡς δυνατὸν ἀνθρώποις, » ἰσάγγελον διαγωγὴν ἐπὶ γῆς· καθάπερ ὁ Θεὸς παραι- » νεῖ (γ).» Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς δι' ἑτέρου χρυσοβούλλου κηρύττει· «Τὸ βοηθεῖν τοῖς ἐπιμελουμένοις ἀρετῶν καὶ » ἀπαρνησαμένοις τὴν γῆν καὶ τὰ γήϊνα, καὶ σπεύδουσιν » εἰς οὐρανὸν, ἀνελθεῖν, καὶ τὸ κρατύνειν τὴν τούτων » προθυμίαν τε καὶ ὁρμὴν πρὸς αὐτὰ, καὶ τὸ τὰς ἔξωθεν » περικόπτειν φροντίδας αὐτῶν καὶ τοὺς περισπασμούς· » τὰ μέγιστα τὴν ψυχὴν ὠφελοῦσι, καὶ θησαυρὸν ἔντιμον » θησαυρίζουσιν ἐν τοῖς ταμείοις τοῖς ἀσυλήτοις τοῦ » Οὐρανοῦ. Ὅθεν καὶ ἡ Βασιλεία μου, λέγει, τὰ ψυχω- » φελῆ ἀγαπῶσα, καὶ τὴν ἀληθῆ ποθοῦσα μακαριότητα

(α) Ψαλμ. ιή, ριή.
(β) Νέα, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν παλαιτέρων. Γ. Φ.
(γ) Ὅρα τὸ Α'. ἐν τοῖς παλαιογράφοις. Γ. Φ.

» χεῖρα πρόθυμον βοηθείας ἐκτείνει καὶ τοῖς μοναστᾶις, » τοῖς ἀσκουμένοις ἐν τῇ Μονῇ τῆς Δεσποίνης ἡμῶν » Θεοτόκου, ἥτις Νέα μὲν ὀνομάζεται, ἐν τῇ Χίῳ δὲ » κεῖται· τοῦ μὴ ἔχειν φροντίδας τε καὶ περισπασμούς, » ἐργαζομένους τὰς ἀρετὰς, καὶ μὴ κωλύεσθαί τινος τῶν » θείων ὑμνῳδιῶν ἢ παρεκτρέπεσθαι, τῆς πρὸς τὰς ἀρε- » τὰς ἀτραποῦ διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν μεριμνῶν- » τας (α).» Διὰ δὲ τρίτου τινος χρυσοβούλλου πάλιν τὴν πρὸς τὴν Δέσποιναν Θεοτόκον ἀγάπην δεικνύει καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα εὐσεβῆ αὐτοῦ γνώμην τε καὶ εὐλάβειαν· ἡ Βασιλεία μου, λέγων, τὴν ἀρετὴν » τιμῶσα τῶν Ὁσίων καὶ φιλοθέων ἀνδρῶν, καὶ τὸ » θεῖον ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ δοξολογεῖν » βουλομένη, χρηστά τε καὶ βασιλικὰ κατεργαζομένη » ἀναμφιβόλως, δεόντως σκεψαμένη, καταδεικνύει, τὰς » εὐεργεσίας αὐτῆς καὶ τὰς χάριτας καὶ ἐν τῇ τῆς Ὑ- »περαγίας Θεοτόκου Νεαμονῇ, τῇ ἐν Χίῳ, ἐπεκτείνουσα » τὸ ταύτης εὐεργετικὸν καὶ φιλότιμον οὐ μόνον ἐν ἀ- » πείροις τε καὶ θαλάσσαις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς » νήσοις· ἔχοντες γὰρ οἱ ἐν Νεαμονῇ ἀσκούμενοι Μονα- » σταὶ πόθον ἄμετρον τοῦ εὐαρεστεῖν τῷ Θεῷ, καὶ τού- » του ὑπὲρ παντὸς ἄλλου ἐπιθυμοῦντες, ἐφήλκυσαν ἀνά- » λογον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς καὶ τὸ τῆς Βασιλείας μου » ἔλεος. Διὰ ταῦτα προσθεὶς ἐπὶ τῷ πρὸς τὴν Ὑπερα- » γίαν Δέσποιναν Θεοτόκον διαπύρῳ μου πόθῳ καὶ τὴν » πρὸς τοὺς φιλαρέτους τούτους ἄνδρας στοργὴν, καλὸν » μετὰ καλοῦ ἀναμίξας, ἐξέδωκα καὶ τὸ σιγίλλιον τοῦτο » χρυσόβουλον (β)». Δαβὶδ δέ τις ὕπατος καὶ νουμέριος

(α) Ὅρα τὸ Β'. ἐν τοῖς παλαιογράφοις.
(β) Ὅρα καὶ τὸ Γ'. ἐν τοῖς παλαιογράφοις. Πρὸς τί κυρίως ἀφορᾷ τὸ χρυσόβουλλον; Περὶ τούτων ἀρροντιστεῖ ὁ ἱερὸς Νικηφόρος, ὡς εἰ ἔλεγε· βλέπετε τὰ χρυσόβουλλα, μὴ μαντεύσας τὸν ὄλεθρον. Γ. Φ.

συκοφαντίαις καὶ διαβολαῖς κατὰ τῶν Ὁσίων ὑπεῖχων, ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ἀναφέρεται, συνεργεῖ μεὺ' ἑτέρων ἀρχόντων καὶ τὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ τῶν γυναικῶν Μοναστήριον ἀποκληρώσασθαι τῶν οἰκείων ἀναθημάτων, καὶ τὰ τῷ Θεῷ ἀφιερωμένα μεταθεῖναι τῷ Κόσμῳ, τῷ Οἰκοπροαστείῳ ἀναθεὶς τὰ τούτοις ὑπάρχοντα. Διασχεδάσασα ὅμως μετουπολὺ τὸ σκότος τοῦ ψεύδους ἡ ἀλήθεια, ὑπὸ τὸ ῥυπαρὸν κάλυμμα τῆς συκοφαντίας ἐξανατείλασα, ἀπέδωκεν, ὡς δέον, τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Χρυσόβουλλον οὖν ἐκδοὺς διὰ ταῦτα ὁ Κομνηνὸς Ἰσαάκιος ἐκδιηγεῖται τὸ πάθημα οὕτως· «ὁ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέμιος μὴ ὑποφέρων βλέπειν » τὰ Μοναστήρια, καταγώγια ὄντα ἀγαθοεργιῶν, διαμηχανισάμενος κοσκινίσαι τοὺς Μοναχούς, κατακρίτους εἰς ἐξορίαν ἀπέστειλεν· καὶ ἀφελὼν ἀπὸ τούτων » τὰ Μοναστήρια, τῷ Οἰκοπροαστείῳ συνήρμοσε· καί τοι » τῷ Θεῷ ἀνακείμενα προπολλοῦ, καὶ οὐδένα δεσπότην » ἕτερον ἔχοντα, παρὰ τὸν τὰ πάντα διακυβερνῶντα καὶ » ἐφορῶντα Θεόν, ἐξ οὗ παρὰ τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἱε» ροὺς κανόνας ἀφῄρηνται, ὅπερ καὶ ἀκοῇ ὁσίᾳ ἀφόρητον· τὶς γὰρ ὑποφέρει τῶν φιλοσίων ἀναμιγνύεσθαι » μετὰ κοσμικῶν δικαίων ἐπισφαλῶν καὶ ῥεόντων, ὅσα » Θεὸς ἐδέξατο καὶ ὡς οἰκεῖα ἐνηγκαλίσατο; Ἡ οὖν Βα» σιλεία μου, λέγει, πρὸς αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀφορῶσα, τὸ » θεῖον καὶ ἱερὸν ἔργον ἐπικυροῖ, τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ » διαμένειν ἐθέλουσα, ὥπερ ἦσαν προσαφιερωμένα, κα» κίζουσα τοὺς διοικοῦντας ἐπὶ τῆς Θεοδώρας, καὶ τὴν » ἐκείνων ἀπόφασιν ψέγουσα, μηδὲν τῶν τοιούτων » γινωσκούσης ἐκείνης· ἐπειδὴ ἐκ νεότητος ἦν θαλα» μευομένη, μηδ' ἱερῶν, μηδὲ πολιτικῶν πεῖραν ἔχουσα » τοπαράπαν· οἱ δὲ διοικοῦντες τὸ κράτος ἐνδεδυμένοι, » ὥσπερ τινὰ λεοντῆν τὸ ἐκείνης ὄνομα, ἔπραττον, ἅπερ » ἐβούλοντο ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Δεσποίνης. Ὅθεν ἡ ἐμὴ » Βασιλεία, ὡς δέον, ἀπέσπασε μὲν τῶν δικαίων τοῦ » Οἰκοπροαστείου τὰ Μοναστήρια ἀφῳῶς τε καὶ παρα-

» λόγως μετὰ τῶν ἐκείνου προσενωθέντα, αὐτοδέσποτα » δὲ πάλιν εἶναι ὡρίσατο διὰ τούτου τοῦ εὐσεβοῦς χρυ» σοβούλλου σιγιλλίου, ἐπικυροῦσα πρᾶξιν θεοφιλῆ καὶ » δικαίαν, σύμφωνον τοῖς ἱεροῖς κανόσι, καὶ τοῖς εὖ φρο» νοῦσιν εὐάρεστον, ἔτι δὲ καὶ τὰς βασιλικὰς ἐπιβεβαιοῦ» σα σφραγῖδας καὶ ἐγγράφους διαταγὰς, ἅτινα ὑπὲρ πᾶν » ἄλλο συμφέρει συντηρεῖν καὶ σεβάζεσθαι (α).» Καὶ ὁ μὲν Ἰσαάκιος διεδέξατο Μιχαὴλ τὸν Στρατιωτικόν, οὗτος δὲ τὴν Δέσποιναν Θεοδώραν, αὕτη δὲ τὸν ἐξ ἀδελφῆς γαμβρὸν, Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ μὲν Μονομάχος ἔτη δυοκαίδεκα, ἡ δὲ Θεοδώρα ἔτος ἕν καὶ μῆνας ἐννέα· ὁ δὲ Στρατιωτικὸς ἔτος ἕν, ὁδὲ Ἰσαάκιος ἔτη δύο καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦτον δὲ διαδέχεται Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, πρὸς ὃν καταφεύγουσιν οἱ Ὅσιοι Νικήτας καὶ Ἰωάννης· ὁ γὰρ Ἰωσὴφ ὡς νεώτερος, ὕστερος τούτους διαδεξάμενος, ὕστερος ἐγένετο καὶ τοῖς βασιλεύουσι δῆλος. Ἡ δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα καταφυγὴ τῶν Ὁσίων ἀπέβλεπε τὴν ἐπικύρωσιν τῶν προγεγονότων αὐτοῖς χρυσοβούλλων, ὅσα τε Μονομάχος καὶ Δεσπινίδες Ζωή τε καὶ Θεοδώρα, καὶ Ἰσαάκιος αὐτοῖς ἐγεγράφησαν. Ὁ δὲ ἀείμνηστος Δούκας βασιλικῶς ὑποδεξάμενος τοὺς Ὁσίους φιλαγάθως τε καὶ εὐλαβῶς ἠκροάσατο, καὶ πρὸς ἃ ἔπαθον ἀπεκρίνατο, ὥσπερ ἥλιος ὑπὸ νεφῶν ἐσθότε σκιάζεται, μετουπολὺ δὲ τὰς ἀκτῖνας αὖθις ἐξακοντίζει πανταχόθεν λαμπρὸς, διασκεδασθέντων ἐκείνων· οὕτω καὶ τὸ ψεῦδος ἐπ' ὀλίγον κατισχύσαν τῆς ἀληθείας, ζόφῳ βραχεῖ ταύτην ἐνέδυσεν· ἀλλ' ὁ ζόφος ἐσβέσθη καὶ ἡ ἀλήθεια ἔλαμψεν· ὁ μόδιος ἤρθη, οἱ δὲ ὑπ' αὐτὸν λύχνοι ἐπὶ τῆς λυχνίας εἰσὶ τεθειμένοι. Μὴ οὖν φοβεῖσθε, ἐξ ὧν ἐπάθετε· οὐ μόνον γὰρ ἐπικυρώσω τὰ τῇ ἡμετέρᾳ Μονῇ προδεδομένα χρυσόβουλλα, ἀλλὰ καὶ προσθήσω εἰς τὰ τοῦ Μονομάχου δίδοσθαι τὸν σῖτον τῶν

(α) Ὅρα τὸ Γ'. ἐν παλαιογράφοις.

χιλίων μοδίων καθαρόν, προφασιζομένων δ' ὅτι οὐκ ἐγένετο, τὴν τιμὴν τοῦ σίτου ἐκτείνειν τῇ Μονῇ κατ' ἀξίαν. «Ἐπειδή, λέγει, εὗρεν ἡ Βασιλεία μου τοὺς εὐλαβεστάτους Μοναχοὺς τῆς Νεαμονῆς, τῆς ἐν Χίῳ κειμένης, τῇ δ' ὑπεράγνῳ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ ἀνατεθειμένης, ἤγουν τὸν Νικήταν καὶ Ἰωάννην, παρακαλοῦντας ταύτην καὶ ἱκετεύοντας, χρυσόβουλλον στιγγίλιον δοθῆναι αὐτοῖς, ἐπικυροῦν τὰ προσκτηθέντα τῇ ὑπ' αὐτοὺς ῥηθείσῃ Μονῇ, ἀνοίκειον ἔδοξε τῇ ἡμῶν γαληνότητι τὴν τούτων ἀρνήσασθαι δέησιν· ἀλλὰ φιλάγαθον αὐτοῖς οὖς καὶ εὐήκοον ὑποκλίνασα, εὐμενῶς ἐδέχθη τὴν αἴτησιν καὶ βασιλικῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐξεπέρανε, τάχιον λόγου πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν σπεύσασα· τὰς γὰρ τοιαύτας φιλεῖ εὐποιΐας, καὶ σπεύδει πραγματοποιοῦσα, ὅσα πρὸς Θεὸν ἀναφέρονται (α).» Ἐν ἄλλῳ δ' αὖθις χρυσοβούλλῳ ὁ αὐτὸς διηγεῖται. «Οὐ δίκαιόν ἐστιν ἀποστρέφεσθαι, ὁποῖά ποτ' ἂν αἰτῶσιν ἄνδρες θεῖοι εὐλαβεῖς τε καὶ ἱεροί, ἐγκαταστήσαντες ἑαυτοὺς σεμνοὺς διὰ λόγου καὶ ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως (β).»

Ὁσιωτάτης οὖν διαγωγῆς, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων μαρτυρούμενοι οἱ ἀοίδιμοι Πατέρες, ὁσιωτάτου ἔτυχον καὶ τοῦ τέλους. Καὶ ὁ μὲν ἀγωνοθέτης Θεὸς λαμπρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγωνίσματος, οἱ δὲ ἄνθρωποι τιμῶσι τὴν μνήμην αὐτῶν καὶ γεραίρουσι. Καὶ πρῶτος μὲν ὁ θεῖος Νικήτας ἀπέπτη πρὸς τὰ ὑπερκόσμια κατὰ τὴν κ'. τοῦ Μαΐου, μετ' ὀλίγον δ' ἔπειτα καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης, ὡς ἐκ παραδόσεως ἔχομεν· ὁ δὲ Ἰωσὴφ

(α) Ὅρα τὸ Δ'. ἐν παλαιογράφοις.

(β) Ὅρα τὸ Ε'. ἐν παλαιογράφοις. Πόσα δ' ἐσώζοντο χρυσόβουλλα ἢ ἄλλα τὸ σύνολον παλαιόγραφα πρὸ τῆς ἁλώσεως; ἢ πόσα τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ Βασιλέως; ἢ πόσα χειρόγραφα λόγου ἄξια ἢ ἀνέκδοτα ἦσαν ἐν τῇ Μονῇ; περὶ τούτου οὐδὲν ἐδήλωσεν ὁ ἱερὸς Νικηφόρος, ἀθελήτως φανεὶς ἄβουλός τε καὶ ἐπιζήμιος. Γ. Φ.

ὁ τούτους διαδεξάμενος, βραδύτερον διανύσας τὸν βίον, πρὸς οὓς ἐπόθει ἀπῆλθεν, ἐν ταῖς τῶν Ὁσίων οὐρανίαις μοναῖς ἐκείνοις συναυλιζόμενος. Καὶ μέχρι μὲν Ῥωμανοῦ τοῦ Διογένους ὁ Νικήτας καὶ Ἰωσὴφ, ὡς γεραίτεροι ἀνεφαίνοντο, ὑπό τε τῶν Βασιλέων γινωσκόμενοι, καὶ ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις ἀναφερόμενοι· ἀλλ' ἀπὸ τούτου γνωρίζεται καὶ ὁ ἱερὸς Ἰωσήφ. Ἔτι τούτου γὰρ Βασίλειός τις τὴν κλῆσιν, μοναχὸς τὴν τάξιν, σπορεὺς ζιζανίων ἀναδειχθείς, ὡς γράφει ὁ ἀείμνηστος Ῥωμανός, ἐνώπιον τούτου ἐμφανισθείς, λέγει Βασιλεῦ, ἔστι τις ἐν Χίῳ Μονή, Νεαμονὴ καλουμένη, μηδὲν πρὸς τὸ δημόσιον συνεισφέρουσα τέλος, καί τοι ὤφειλε πολλὰ τελεῖν, πολλὰ ἔχουσα, ἀλλὰ πάντα ταῦτα σπαταλῶνται εἰς τρυφὰς καὶ ἀναπαύσεις τοῦ Ἡγουμένου, καὶ τῶν περὶ αὐτὸν μοναχῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἀνήγγειλεν ὁ Κακοβασίλειος. Ὁ δὲ Βασιλεὺς μὴ εἰδὼς μηδὲ τοὺς μονάζοντας ἐν Νεαμονῇ, μηδὲ τὰ ταύτης προνόμια μεταπέμπεται τὸν ἡγουμενεύοντα Ἰωσὴφ εἰς τὴν βασιλεύουσαν πρὸς πληροφορίαν. Ὁ δὲ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐγκρίτους τῶν μοναχῶν, καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς Μονῆς καὶ χρυσόβουλλα, δεικνύει τῷ Βασιλεῖ· ὁ δὲ γνοὺς, ὅτι προνομιοῦχος ἡ Μονή, καὶ ἀτελὴς, καὶ αὐτοδέσποτος, καὶ αὐτόνομος, δι' ἰδίου χρυσοβούλλου ἐπικυροῖ τὰ προγεγονότα, κατεξανιστάμενος κατὰ τῆς μοχθηρίας τοῦ Βασιλείου καὶ λέγων· « πικρὰν ἐξεμέσας προσαγγελίαν » ὁ μοναχὸς Βασίλειος, ἀνόητός τις ὢν καὶ παμμόχθηρος, ὄργανον σατανικὸν γενόμενος, ἐδεῖτο πιεῖν τὸ πότήριον τῆς πικρίας, ἣν ἐκέρασε τοῖς ἐν Νεαμονῇ τῇ » Χίᾳ μονάζουσιν, εἰς κάθαρσιν τῆς μοχθηρᾶς αὐτοῦ » καρδίας· ἀλλ' ἡ Βασιλεία μου ἀρκοῦσαν αὐτῷ τιμωρίαν νομίσασα τὸ ἀποσοβῆσαι μετ' αἰσχύνης αὐτὸν, καὶ » τὸ τὴν ἄλλην ὕβριν ὑπενεγκεῖν τὴν ἐκ τούτων, συνεχώρησεν ἀπελθεῖν ὅπῃ βούληται. Τῇ δὲ Νεαμονῇ καὶ » τοῖς ἐν ταύτῃ ἐνασκουμένοις, ὡς τεῖχος ἰσχυρόν τε καὶ » ἀκαθαίρετον, τὸ παρὸν χρυσόβουλλον ἔδωκε, δι' οὗ ἐ-

» πικυροῖ πάνθ' ὅσα χρυσόβουλλα κέκτηται ἡ Μονὴ, πρὸς
» τὸ αὐτεξούσιον εἶναι καὶ αὐτοδέσποτον· καταδικάζει δὲ
» εἰς ἀφανισμὸν πᾶσαν πονηρὰν καὶ ἀντιφάσκουσαν
» γλῶσσαν, καὶ λόγους ἅπαντας ἐναντίους, οἵτινες ἐφι-
» στῶσιν, οἷόν τινας κατ' αὐτῆς ἐλεπόλεις, καὶ ἐπιχειροῦσι
» τοιχωρυχεῖν τὰς εὐσεβεῖς περὶ τῆς εἰρημένης Μονῆς διա-
» τάξεις, καὶ τὰ θεοφιλῆ τῶν προγενεστέρων Βασιλέων
» χρυσόβουλλα. Κατὰ τοῦτον οὖν, καὶ οὐ καθ' ἕτερον
» τρόπον ζήσεται ἡ Μονὴ, ἄχρις εὐσέβεια, καὶ νόμοι,
» καὶ θεσμοὶ θεῖοι τε καὶ βασιλικοὶ τὴν οἰκουμένην ἐπι-
» τροπεύωσι (α).» Τοῦ δὲ Ῥωμανοῦ τελευτήσαντος
καὶ τοι τοιαῦτα εἶχον χρυσόβουλλα οἱ Νεαμονήσιοι, πε-
ριφρουροῦντα ὡς τείχη ἐρυμνὰ τὴν Μονὴν, καὶ τὰς κτή-
σεις αὐτῆς· ἀλλ' ὅμως καὶ παρὰ τοῦ νεωστὶ βασιλεύσαν-
τος Μιχαὴλ Δούκα νέαν ἐξεζήτησαν ἐπικύρωσιν (β). Ὁς
γράφων λέγει «καί τοι ἔχει ἡ ἐν Χίῳ Νεαμονὴ διὰ προ-
» γεγονότων χρυσοβούλλων τὸ ἐδρεῖον, τὸ ἀῤῥαγὲς, τὸ
» ἀμετάπτωτον, τὸ ἀναλλοίωτον, ὡς πρὸς τὰς ἑαυτῆς
» κτήσεις καὶ τὰ προνόμια, ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ ἡ θεο-
» πρόβλητος ἡμῶν Βασιλεία ἐξ εὐμενείας τῆς πρὸς τοὺς
» Νεαμονησίους, τὰς αἰτήσεις αὐτῶν, ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔρ-
» γον ἐτέλεσε· καὶ τὸ παρὸν χρυσόβουλλον τούτοις δοῦ-
» σα, θεσπίζει καὶ αὐτὴ διὰ τούτου τὸ πάγιον καὶ ἀστα-
» σίαστον καὶ ἀναμφίλεκτον ἔχειν τὰ τῆς ἐν Χίῳ Νεα-
» μονῆς, ὡς διέταξαν οἱ τρισμάκαρες κτίτορες· βέλτιον
» δ' εἰπεῖν τὰ τῶν Μονῶν· δύο γάρ εἰσιν ἡ μὲν πρὸς τὸ
» θῆλυ, ἡ δὲ πρὸς τὸ ἄῤῥεν ἐκ θεμελίων ἐγειγερ-
» μέναι· καὶ ἐν ταύτῃ μὲν ἄνδρες, τῷ πνεύματι ζέον-
» τες, ἐν ἐκείνῃ δὲ γυναῖκες σεμναὶ καὶ παρθένοι τῷ
» Κυρίῳ δουλεύουσι. Καὶ ἐν ταῖς δύο δὲ πᾶσα μὲν

(α) Ὅρα Ε'. ἐν παλαιογράφοις.

(β) Καὶ Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος ἐκ Δουκῶν, καὶ οὗτος, ὃς καὶ Παραπινάκης ἐλέγετο, ἔδωκαν χρυσόβουλλα τῇ Μονῇ. Γ. Φ.

» ἐκτελεῖται καὶ σπουδάζεται ἀρετὴ καὶ τρόπος ἀσκή-
» σεως, ἀτιμάζεται δὲ πᾶν τὸ περιττὸν καὶ ὑπὲρ τὴν
» χρείαν (α).» Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ Βοτα-
» νειάτου ἤρξαντό τινα τῶν τῆς Μονῆς προνομίων τε
καὶ μεγαλοπρεπῶν χαρίτων καὶ εὐεργεσιῶν ἀθετεῖσθαι'
ἅπερ ὡς ἐξ ἐράνου ἐκέκτητο ἡ Μονὴ παρὰ τῶν φι-
λοτιμοτάτων ἐκείνων καὶ ὄντως βασιλικωτάτων ψυ-
χῶν, ἵνα μὴ ἐκ τῆς ψυχρότητος ὁλοτελῶς ἀπο-
σβέσωσι, καταφεύγουσι καὶ πρὸς τὸν Βοτανειάτην οἱ
τῆς Νεαμονῆς νοεροὶ, καὶ κατακυροῦσι πρὸς ἀσφά-
λειαν ὡς καὶ πρώην τὰ προγεγονότα, ἅτινα δι' ἰδίου
χρυσοβούλλου λέγει ὁ Νικηφόρος· «ἰσχύειν καὶ τὸ ἐνδύ-
» ναμον ἀποφέρεσθαι, ὡς καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Βασιλείας
» μου ἐκφωνηθέντα τε καὶ ὁρισθέντα (β) » Ἐπειδὴ δὲ πάλι
ἐδυσκολεύοντο καὶ τὸ τετυπωμένον λαμβάνειν σο-
λέμνιον (γ) διὰ τὸ βραδύνειν καὶ προφασίζεσθαι τοὺς
διδόντας, ἀντιμισθίας καὶ ὡρῶν ἕνεκα· διὰ ταῦτα, καὶ
διὰ τὸ ἐξαποστεῖλαι ἐξορίστους εἰς τὴν Νεαμονὴν τὸν
Βοτανειάτην κατ' ἄγνοιαν, ἀποστέλλει αὖθις καὶ ἕτερον
χρυσόβουλλον οὗτος τοῖς Νεαμονησίοις εἰς αὐτὸν ἀνα-
φερομένοις, ὅπως ἐγκαίρως τε καὶ ἀπαραβάτως καὶ τὰ
νενομισμένα λαμβάνωσι, καὶ εἰς τὴν Νεαμονὴν μηδεὶς
τῶν ἐξοριζομένων ἀποστέλληται τοῦ λοιποῦ. Οὕτω δ' ἐν
τούτῳ προσιμιάζεται. «Οἱ τῷ ἱερῷ φροντιστηρίῳ τῆς ἐν
» Χίῳ Νεαμονῆς ἐνασκούμενοι, ζῶντες μὲν καταμόνας
» Θεῷ, καὶ βίον ἡσύχιον καὶ ἀπράγμονα ἔχοντες, πόρρω
» δὲ κοσμικῶν θορύβων, καὶ τῆς ἐν βίῳ συγχύσεως δια-
» μένοντες, ὡς τὸ ἀπερίσπαστον καὶ ἀμέριμνον εὑρηκό-
» τες ἀπὸ τῶν προσόντων τῷ κατ' αὐτοὺς σεμνείῳ χρυ-

(α) Ὅρα Ϛ'. ἐν παλαιογράφοις. Γ. Φ.

(β) Ὅρα Ϛ'. ἐν παλαιογράφοις. Γ. Φ.

(γ) Σολέμνιον ἡ παρὰ Βασιλέως ἀναφαίρετος δωρεὰ διδο-
μένη ταῖς Ἐκκλησίαις.

» σεβούλλων διαφόρων, αὐτοῦ τε τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως » τοῦ Μονομάχου, καὶ καθεξῆς . . .» Οὕτω δὲ προϊὼν ὁ λόγος διορθοῖ καὶ τὸ λάθος τοῦ ἐξαποστέλλειν ἐξορίστους εἰς τὴν Μονήν· καὶ τὸ περὶ τῶν ἐξορίστων ἀγνόημα διορθοῦται, λέγων, « ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ » καθεξῆς τοῦ λοιποῦ, ὁπηνίκα τῆς ὑπερορίας ἀνακληθείεν, οἱ ἐν τῇ Μονῇ ἐξόριστοι, ἐλευθεριάσει πάντων » ἡ Μονὴ τέλεον, καὶ ἀπὸ τῆς τῶν ἐξορίστων ἐπηρείας, » ὥσπερ δὴ καὶ πασῶν τῶν ἄλλων ἐπηρειῶν (α).»

Τοιούτοις χρησοβούλλοις ἐπεκύρωσαν τὰ τῆς Μονῆς καὶ οἱ μετὰ τὸν Βοτανειάτην, καὶ τοὺς Δούκας, καὶ οἱ Κομνηνοὶ, καὶ οἱ Παλαιολόγοι. Ἐν τούτοις εἰκάζομεν, ὅτι συνέβη καὶ ἡ περιαδομένη ἐρήμωσις τῆς Μονῆς ἐξ ἐπιδρομῆς ἐθνῶν καὶ λοιμικῆς νόσου ἴσως. Ἐπὶ γὰρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἱστορεῖ ὁ Ζωναρᾶς, ὅτι Τσαχᾶς τις, Τοῦρκος τῷ γένει καὶ τῇ θρησκείᾳ, πολὺς τὴν πονηρίαν καὶ τὰ πολεμικὰ, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἐπιφανῶν, κρύφα καταπλεύσας εἰς Χίον ὀλίγαις ναυσὶ, κατασκευάζει στόλον ἐνταῦθα, καὶ διὰ τούτου οὐ μόνον τὴν Χίον ὑποτάσσει, ἀλλὰ καὶ τὴν Μιτυλήνην, καὶ τὴν Σάμον, καὶ τὴν Ῥόδον, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν νήσων. Ἐν τίνι καταστάσει ἦν τότε ἡ Χίος καὶ ἡ Μονὴ σὺν αὐτῇ, ἢ ὁπότε ἐξεδιώχθη ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ὁ Τσαχᾶς, καὶ περιῆλθεν εἰς αὐτοὺς πάλιν ἡ νῆσος, ἢ πῶς εἶχεν ἡ νῆσος ἐν ἑξήκοντα ἔτεσι, καθ' ἃ ἐβασίλευον ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ Σταυροφόροι, οὐκ εὔδηλα ταῦτα, οὐδ' ἔχομέν τι ἀκριβολογῆσαι περὶ αὐτῶν. Φαίνεται ὅμως, ὅτι πρὸ τῆς κυριαρχίας τῶν Γενουηνσίων συνέβη ἡ ἐν λόγῳ ἐρήμωσις τῆς Μονῆς· τούτων γὰρ τῆς νήσου κρατούντων ἀπίθανος ἦν ἐρήμωσις ἐξ ἐπιδρομῆς, ὡς ἰσχυόντων ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ περιφρουρούντων τὴν νῆσον πύργοις καὶ φρουρίοις ὀχυροῖς πανταχοῦ τῆς νήσου, καὶ περισκοπούντων αὐτὴν κύκλῳ σκοπιαῖς παραλίοις, αἵτινες καὶ νῦν ἔτι σώζονται. Ἦρξαν δὲ οἱ Γενουήνσιοι τῆς Χίου κατὰ τὸ 1346, καὶ βλέπομεν, ὅτι ὁ Ἀμοιράλλης τοῦ κοινοῦ αὐτῶν, διὰ πολιορκίας ὑποτάξας τὴν Χίον, συνεφώνησε μετὰ τῶν κατοίκων πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰς ἐν Χίῳ Μονὰς καὶ Ναοὺς τε καὶ κληρικοὺς, ἔχειν καὶ πρὸς τοὺς Γενουηνσίους, ὡς καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῶν Βυζαντινῶν. Ἐπιβεβαιοῖ δὲ τὴν εἰρημένην ἐρήμωσιν τῆς Μονῆς καὶ ἡ ἀπώλεια τῶν παλαιῶν κειμηλίων αὐτῆς· οὐδὲν γὰρ τῶν ἐν τῷ Ναῷ βασιλικῶν ἀναθημάτων διασώζομεν ἤδη. Ἄδεται δὲ, ὅτι ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐρημώσει Πυργοχωρίτης Μοναχὸς, παραλαβὼν τὴν παλαίφατον εἰκόνα τῆς Νεαμονήτιδος Θεοτόκου, διεφύλαξεν ἐν Πυργίῳ. Ἐκμετρήσαντος δὲ τούτου τὸ ζῆν, ἀπόχηρός τις κοσμόπαπας, συνεγχώριος καὶ συγγενὴς τοῦ ἀποβιώσαντος, ἐπανέφερε τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τὴν Νεαμονὴν, μονάσας ἐν αὐτῇ, καὶ διαβιώσας μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν. Ἡγενεὰ οὖν αὕτη διασώσασα τὴν νοητὴν ἡμῶν κιβωτὸν, ὡς οἱ περὶ τὸν Νῶε τὴν αἰσθητὴν, εὐαγγελίσατο ὡς ἡ περιστερὰ τὴν κατάπαυσιν τοῦ κατακλυσμοῦ, συναγαγοῦσα περὶ αὐτὴν νέον χορὸν Μοναζόντων. Καὶ αὕτω μὲν ἡ Μονὴ ἔλαβε σύστασιν νέαν, ἀλλ' ἀπώλεσε τὴν μοναστικὴν ἀκριβολογίαν μετὰ τῆς ἀρχαίας συστάσεως, καὶ κτιτορικῆς διατάξεως· ἐπειδὴ ἀνῳκίσθη ὑπ' ἀνδρῶν ἐντεθραμμένων ἐν τοῖς τοῦ Κόσμου. Ἀλλὰ καὶ καθ' ὅσον ἐχώρουν ἐπὶ τὰ χείρω τὰ πράγματα τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, κατὰ τοσοῦτον καὶ τὰ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἐκράτουν τῆς Χίου οἱ Γενουήνσιοι εἶχόν τινα ἐλευθερίαν οἱ Μονασταὶ, καὶ διαγωγὴν πρὸς τὸ τέλειον. Ἀλλὰ καὶ τῆς Χίου κλινάσης αὐχένα δούλιον τοῖς Ὀθωμανοῖς τῷ 1566, τῇ 17 Ἀπριλίου, τὴν δ'. τῆς Διακαινισίμου (α),

(α) Ὅρα τὸ Ζ'. ἐν τοῖς παλαιογράφοις.

(α) Σημείωσις περὶ Χίου ὡς εὑρηται ἐν ἱστορικῷ χειρογράφῳ. Κατέσχον τὴν Χίον οἱ Γενουήνσιοι 220 ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1346. μέχρι τοῦ 1566, τῇ 16 ἀπριλίου, τῇ δ'. τῆς διακαινησίμου· τότε γὰρ ἦλθεν εἰς τὴν Χίον ὁ Πιαλῆ πασᾶς μετὰ στόλου ὀγδοήκοντα

Ἐστερήθη τῶν σιτηρεσίων καὶ ἑτέρων ἑαυτῆς προνομίων καὶ ἡ Νεαμονή, ἀπώλεσε τὰ ἐν ἀλλοδαπῇ ἑαυτῆς κτήματα, τοὺς παροίκους ἑαυτῆς καὶ ἄλλα παντοῖα.

Ἐξ ἀνάγκης οὖν ἐδόθησαν εἰς τὴν γεωργίαν, ζῶντες ἰδίοις πόνοις τε καὶ ἱδρῶσι, μεταβαλόντες τὰ ὄρη εἰς ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας καταφύτους ἐκ δένδρων καρπίμων. Ἐκ τούτων δὲ οὐ μόνον ζῶσιν ἀφθόνως, ἀποτίνοντες καὶ τὰ βασιλικὰ τέλη, ἀλλὰ καὶ πολλὰ δι' ἀγορῶν προστιθέασι κτήματα τῇ Μονῇ, ὡς εὔδηλον ἐκ τῶν ἐν τῷ τέλει παλαιογράφων. Ναὶ μὲν ἐξέπεσον τῆς κοινοβίου πολιτείας καὶ κατέλιπον τὸ κοινῶς σιτεῖσθαι καὶ ἐνδύεσθαι, ἀλλ' οὐδένα τῶν κοσμικῶν ἀδελφῶν ζημιοῦσι διὰ ζητείας, ἢ ἐν τῇ Χίῳ, ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ζῶντες, ὡς εἴρηται, ἐξ ἰδίων, καὶ μόνον τὴν λεγομένην διακονίαν ἔχοντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, μὴ ἐπαρκοῦσαν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Ἔστι δ' αὕτη δεκαὲξ ἄρτοι καθ' ἑβδομάδα, τῶν πεντήκοντα δραμίων ἕκαστος, κουμούλια λεγόμενοι, ὀλίγος τυρὸς καὶ ἄλλα τινὰ ὀλιγάκις τοῦ ἔτους, ἢ ἅπαξ διδόμενα. (α) Τὰ

πλοίων, καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς ἄρχοντας τοῦ φρουρίου δι' ὀλίγων εἰς τὴν ἑαυτοῦ ναυαρχίδα, καὶ διαλεγόμενος αὐτοῖς περὶ κεφαλιτιῶνος, μεταβάλλει αἴφνης τὴν πραότητα εἰς ὀργήν, καὶ δεσμεύει αὐτοὺς ἐν ἁλύσεσι, καὶ συγχρόνως ἀποστέλλει εἰς τὸ φρούριον στρατιώτας, ἀγνοούντων τὰ ἐν τῇ ναυαρχίδι τῶν ἔξωθεν, καὶ καταλαμβάνει τὸ παλάτιον, καὶ σύμπαν τὸ φρούριον. Κρατήσας δὲ τοὺς δεσμίους ἡμέρας πεντήκοντα, ἀποστέλλει ἔπειτα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, μετὰ τὸ λαβεῖν καὶ τὴν κεφαλιτιῶνα ἰδίως, εἰς χρυσᾶ χιλιάδων τριάκοντα. Ἥρπασε δὲ καὶ δι' ἑαυτὸν ἐξ ἐκείνων καὶ χρηματικὸν πλεῖστον, καὶ περιβόλια, καὶ οἰκίας πρὸς ἐλευθέρωσιν, ἀλλ' ἐξαπατήσας οὐκ ἠλευθέρωσεν. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ εἰκοσιτέσσαρας παῖδας ἐκ τούτων ἄρρενας ἰδιοποιησάμενος, ἀπέστειλε δῶρον τῷ τότε Σουλτάνῳ Σελίμῃ.

(α) Ἔπαυσαν μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου τὸ 1822 ἅπαντα τὰ διακονήματα, ἀπὸ δὲ τοῦ 1832 διακονεῖται μόνος ὁ

γοῦν παλαιὰ τῶν κελλίων μετεσκευάσθησαν ἐπὶ τὸ ἰδιόρρυθμον, καὶ ἕκαστος ἔπηξε κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν ἑαυτοῦ φωλεὰν κατ' οἰκείαν, δύναμιν, ἢ καὶ ὄρεξιν, καὶ οὐδὲν τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων ἐμμένει, εἰμὴ ὁ θεῖος Ναός, ἡ Τράπεζα, ἡ Δεξαμενὴ, καὶ ὁ Πύργος· καὶ οὗτος μέν ἐστι φρουρίου εἶδος, σωτηρίας καταφυγὴ ἐν ἐπιδρομαῖς, ὡς προείρηται (φυλ. 45 καὶ 54)· ἡ δὲ Δεξαμενὴ ἐπὶ ὀκτὼ μαρμαρίνων στηλῶν ἐστεγασμένη πρὸς τὸ ὑδρεύεσθαι, δαπάναις ἀδήλοις ᾠκοδόμηται· ἡ δὲ Τράπεζα φανερὸν ἔχει μὲν τὸν σκοπὸν τῆς οἰκοδομῆς· ἀλλὰ σήμερον ἀργεῖ ὅλως· περὶ δὲ τοῦ θείου Ναοῦ ἱκανὰ ἐλαλήσαμεν. Ἡ νῆσος Χίος καὶ δι' ἄλλας αἰτίας καὶ διὰ τὸ σχῆμα τοῦ Χ ἀπέκτησε τοὔνομα. (α) Καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ Χ κατέχει ἡ Νεαμονὴ, τῆς ἀπ' Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν θαλάσσης ἐξίσου ἀπέχουσα. Κεῖται δὲ οὐχὶ ἐπὶ τόπου τερπνοῦ, ἀλλὰ βαθέος καὶ περικλείστου ὑπὸ ὀρέων, πλὴν τοῦ πρὸς Ἀνατολὰς μέρους, ὁπόθεν θεωρεῖ θάλασσαν, καὶ τὰ περὶ τὴν Κρήνην ἀπέναντι. Ὅθεν καὶ ἡ θέσις ἐστὶ ψυχρὰ μὲν τὸν χειμῶνα, θερμὴ δὲ τὸ θέρος· κοσμοῦσιν ὅμως αὐτὴν κύκλῳ πιτυόδενδρα, κοινῶς καλούμενα πεῦκοι, διασκεδάζοντα καὶ τοὺς καύσονας καὶ τὰ ψύχη, ἔμπλεα καλλονῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ οἰκονομίας περὶ τὴν ξύλευσιν.

ἄρτος, ὡς προελέχθη, ἀλλ' ἀπαρχῆς ἦν καὶ ἔστιν εὐτελὴς, ὡς κακῶς ἐξεργαζόμενος πάντοτε. Πόθεν δὲ τὸ κουμούλιον; Εἰ βούλει ἐξέτασον οὐ μόνον περὶ ταύτης τῆς λέξεως, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς Βουρδουνάρης, ὁ ἐπὶ τῶν τῆς Μονῆς ἡμιόνων· περὶ τῆς Ὀριάρης, ὁ ἐπὶ τῶν σίτων καὶ ἀλεύρων· περὶ τῆς Δοχειάρης, ὁ ἐπὶ τῶν οἴνων· περὶ τῆς Κασσετάρης, ὁ ἐπὶ τῶν τροφίμων· περὶ τῆς Κελλάρης, ὁ ἐπὶ τοῦ φούρνου καὶ τῶν ψωμίων. Γ Φ.

(α) Ὅρα Χιακῶν φύλ. ά. καὶ Ἀτάκτων τομ. γ'. Γ. Φ.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΣΙΟΥΣ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥΣ

ΠΑΤΕΡΑΣ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΗΤΑΝ ΙΩΑΝΝΗΝ καὶ ΙΩΣΗΦ.

Τροπάριον ἦχος δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Τοῖς Θεοφόροις καὶ σεπτοῖς νῦν προσφύγωμεν, θείοις πατράσι καὶ ἡμῶν ἀντιλήπτορσιν, ἐν κατανύξει κράζοντες ἐξ ὅλης ψυχῆς, Ἅγιοι προφθάσατε, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθέντες, καὶ δεινῶν λυτρώσασθε, τοὺς ὑμᾶς ἀνυμνοῦντας, ὡς παῤῥησίαν κεκτημένοι πρὸς Θεόν, ὃν ὐσωπεῖτε εὑρεῖν ἡμᾶς ἔλεος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον, Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Ὠδὴ ἀ. ἦχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Τὸν Χριστὸν ποθοῦντες εἰλικρινῶς, Ὅσιοι Πατέρες, ἀπηρνήθητε ἑαυτοὺς, καὶ τοῖς τῆς ἀσκήσεως ἀγῶσι, τούτῳ προθύμως ἐλατρεύσατε.

Ὡς Κόσμου ἐάσαντες τὰ τερπνὰ, Ὅσιοι Κυρίου, Ἰωάννῃ σὺν Ἰωσὴφ, καὶ Νικήτᾳ, νίκης ἐπωνύμῳ, χαμὲ τῆς τούτων ἀπάτης λυτρώσασθε.

Ἱκέτης προσέρχομαι τῇ ὑμῶν, θερμῇ προστασίᾳ, ὦ Ὁσίων ἡ καλλονὴ, Ἰωσὴφ, Νικῆτα, Ἰωάννη, καὶ μὴ κενόν με τὸν ἄθλιον πέμψητε.

Θεοτοκίον.

Ἴασαι νοσοῦντά με χαλεπῶς, τῆς θανατηφόρου, ἀσθενείας τῶν σαρκικῶν, ἁγνὴ ψυχικῶν τε παθημάτων, ὅπως ἐν πίστει ἀεὶ μακαρίζω σε.

Ὠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀφίδος.

Οὐρανίας τυχόντες, πανευκλεεῖς Ὅσιοι, δόξης καὶ ἀῤῥάστου ἀξίως Μακαριότητος, τῆς αἰωνίας ποινῆς, καὶ ἀφορήτου αἰσχύνης, ῥύσασθέ με δέομαι, Χριστῷ πρεσβεύοντες.

Ἀμερίμνως διάγω, καὶ ἀμελῶς Ἅγιοι, καὶ τῆς φοβερᾶς καὶ δικαίας Χριστοῦ ἑτάσεως, ἐπιλανθάνομαι, ἧς μοι τὴν μέριμναν δότε, ὅπως διορθώσω μοι τὰ πεπραγμένα αἰσχρῶς.

Κοσμικῇ προσπαθείᾳ, καὶ ἡδοναῖς ἕλκομαι, καὶ ταῖς πονηραῖς συμβουλίαις τοῦ πολεμήτορος, ὅλως ὑπείκω, ἀεὶ, καὶ τοῦ ὑμῶν θείου βίου, ἴχνος οὐκ ἐζήλωσα, οἴμοι τῷ τάλανι.

Θεοτοκίον.

Νοῦν καὶ φρένα καὶ λόγον, δῶρον Θεοῦ εἴληφα, ὅπως ἐπιγνοὺς τὸν Δεσπότην ἔργοις τιμήσω καλοῖς, ἐγὼ δὲ πάθεσι τὴν δωρεὰν ἀτιμάσας, τὸν δοτῆρα ὕβρισα Δέσποινα σῶσόν με.

Ὠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἀνδρικῶς ἐνστησάμενον, κατὰ τῶν παθῶν Νικῆτα φερώνυμε, ἐκτενῶς καθικετεύωσε, τῆς ψυχῆς τὰ πάθη ταπεινῶσαί μου.

Ἰωάννη Μακάριε, χάριτος ἐπώνυμε, σύ μοι δώρησαι, τὴν σὴν χάριν τὴν οὐράνιον, τοῦ ἰχνηλατῆσαι τὰ σὰ βήματα.

Σωφροσύνης ὑπόδειγμα, Ἰωσὴφ παμμάκαρ, σὺ ἐ-

χρημάτισας, δι' ὃ σώφρονά με ποίησον, τῆς σαρκὸς τὰ πάθη καταστέλλων μου.

Θεοτοκίον.

Τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον, ἡ τὸν κυβερνήτην τεκοῦσα Κύριον, καὶ τὸν κλύδωνα κατεύνασον, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, θεονύμφευτε.

Ὠδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς.

Δεῖξόν με, Σωτὴρ, πληρωτὴν τῶν προσταγμάτων σου, τῶν Ὁσίων σου ταῖς θείαις λιταῖς, οὓς νῦν προβάλλομαι πρέσβεις, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου.

Τρίβον τὴν στενὴν, καὶ τεθλιμμένην ὡδεύσατε, δι' ὧμε ἰθύνατε εὐχαῖς ὑμῶν, πρὸς σωτηρίους τρίβους, Χριστοῦ, πανεύφημοι.

Δάκρυσι θερμοῖς, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἁγνίσασθαι, τὴν μολυνθεῖσαν ἁμαρτίαις πολλαῖς, ἀξιωθῆναί με, θεῖοι, Χριστῷ πρεσβεύσατε.

Θεοτοκίον.

Λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ κινδύνων, Θεοτόκε ἁγνὴ, ἡ αἰωνίαν τεκοῦσα λύτρωσιν, καὶ τὴν εἰρήνην τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν.

Ὠδὴ ς'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Προστάτας μου τῆς ζωῆς ὡς εὕροιμι, Θεφόροι καὶ σεπτοί μου Πατέρες, τῶν λυπηρῶν διαλύοντες νέφος, καὶ συμφορῶν τὰς ἐφόδους ἐλαύνοντας, γαλήνην δὲ τὴν ψυχικὴν, δωρουμένους μοι ὅπως γεραίρω ὑμᾶς.

Ἀπαύστως ὑπὲρ ἐμοῦ πρεσβεύετε, Θεοφόροι καὶ προστάται μου θεῖοι, πρὸς τὸν Κριτὴν καὶ Θεόν μου καὶ πλάστην, τοῦ με οἰκτείρειν ἀεὶ τὸν πανάθλιον, ἐν ὥρᾳ ὄντως φοβερᾷ, τῆς δευτέρας αὐτοῦ ἐπελεύσεως.

Σκοτούμενον ἁμαρτίας ζόφῳ με, διαυγάσατε λιτάζω Ὁσίων, τριὰς σεπτὴ, τῆς Τριάδος τῇ αἴγλῃ τῆς ὑπερφώτου, ᾗ συμπαρίστασθε, δικαίων δήμοις καὶ χοροῖς τῶν οὐρανίων Νόων πανεύφημοι.

Θεοτοκίον.

Ὡς τεῖχος καταφυγῆς κεκτήμεθα, καὶ ψυχῶν σε παντελῆ σωτηρίαν, καὶ πλατυσμὸν, ἐν ταῖς θλίψεσι κόρη, καὶ τῷ φωτί σου ἀεὶ ἀγαλλόμεθα, ὦ Δέσποινα, καὶ νῦν ἡμᾶς, τῶν παθῶν καὶ κινδύνων διάσωσον.

Κοντάκιον ἦχος δ'.

Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Προστασίαν τὴν ὑμῶν ἐξαιτούμενοι, τὴν ἱκεσίαν ταύτην προσάγομεν, μὴ δὴ παρίδητε ἡμῶν δέησιν πενιχρὰν, ἀλλὰ προφθάσατε ὡς ἀγαθοὶ εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν τῶν θερμῶς κραυγαζόντων ὑμῖν. Ὅσιοι τοῦ Κυρίου, ῥύσασθε ἡμᾶς πάντων, τῶν ἐν βίῳ ἀλγεινῶν καὶ δεινῶν.

Ὠδὴ, ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ἐπιλάμψεσι θείαις, τὴν ἐμὴν ἐλλαμφθῆναι ἐκδυσωπεῖτε ψυχὴν, τὸν ζόφον τῆς κακίας, αὐτῆς ἀποσοβοῦντες, ἵνα ψάλλω σωζόμενος, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Σχῆμα τῆς μετανοίας, ἐνεδύθην ὁ τάλας, ἀλλὰ τοὺς ταύτης καρποὺς, οὐκ ἤνεγκα Σωτήρ μου, δι' ὃ μή με ἐκκόψῃς, ὡς τὸ δένδρον τὸ ἄκαρπον, ἀλλ' οἰκτειρήσαις Χριστὲ, λιταῖς τῶν σῶν Ὁσίων.

Θελητὴς ὢν ἐλέους, Κύριε μακρόθυμε, καὶ οἰκτιρμῶν ἡ πηγὴ, τοῖς ῥείθροις τῶν δακρύων, ἀπόπλυνον τὸν ῥύπον, τῆς ψυχῆς μου κραυγάζοντος, ὁ τῶν Ὁσίων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Θησαυρὸν Σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας τὴν σὲ κυήσασαν, καὶ πῦργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας, τοῖς κραυγάζουσιν ἔδειξας, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ, ἡ. Τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν.

Σάρκα τῷ λόγῳ καθυποτάξαι ἐμφρόνως, καὶ διάγειν σώφρων, ὦ Πατέρες, ἐνισχύσατέ με θείαις ὑμῶν πρεσβείαις.

Ἐν τῷ σπηλαίῳ ὡς ἐν θεάτρῳ Πατέρες, ἠγωνίσθητε στερρῶς Θεοφόροι, κατὰ πολεμίων ἀσάρκων ἀοράτων.

Ὦ Ἰωάννη σὺν Ἰωσὴφ καὶ Νικήτᾳ, τὸν Θεὸν ἐκδυσωπεῖτε ἀπαύστως, τὰ κατ' ἐμοῦ συντρίψαι τῶν πολεμούντων βέλη.

Θεοτοκίον.

Τῶν πειρασμῶν σὺ τὰς προσβολὰς ἐκδιώκεις, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους Παρθένε, ὅθεν σὲ ὑμνοῦμεν εἰς πάντας, τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Νικῆτα νίκης κράτος, Ἰωάννη χάριν, καὶ Ἰωσὴφ σωφροσύνην δωρήσασθε, κατὰ παθῶν τῶν ἀπαύστως παρενοχλούντων μοι.

Νικῆτα, Ἰωάννη, Ἰωσὴφ τρισμάκαρ, ὑπὲρ ἐμοῦ ἱκεσίαν ποιήσατε, σὺν τῇ ἀχράντῳ παρθένῳ πρὸς τὸν τῶν ὅλων Θεόν.

Τὴν πενιχράν μου ταύτην, δέησιν Πατέρες, ἐξ ἀκαθάρτου νοός τε καὶ στόματος, προσαγομένην ὑμῖν ἀποδέξασθε.

Θεοτοκίον.

Ῥοήν μου τῶν δακρύων, μὴ ἀποποιήσῃς, ἡ τοῦ παντὸς ἐκ προσώπου πᾶν δάκρυον, ἀφῃρηκότα Παρθένε Χριστὸν κυήσασα.

Μεγαλυνάριον.

Πράξεων ἐνθέων ταῖς φαιναῖς, αἴγλαις, Θεοφόροι, ἀπαστράψαντες θαυμαστῶς, πρὸς ὁδοὺς εὐθείας, τῶν θείων θελημάτων, τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη καθοδηγήσατε.

Ὅστε Νικῆτα σὺν Ἰωσὴφ, καὶ τῷ Ἰωάννῃ, Θεοφόροι ὡς ἀληθῶς, τῆς Τριάδος λάτραι, τῆς τριλαμποῦς καὶ θείας, εὐχαῖς ὑμῶν ἁγίαις, ἡμᾶς φωτίσατε.

Ὡς ἡμῶν προστάτας καὶ πρὸς Θεὸν, πρέσβεις θερμοτάτους, εὐφημοῦμεν ὑμᾶς σεπτοὶ, Πάτερ Ἰωάννη, σὺν τῷ κλεινῷ Νικήτᾳ, καὶ Ἰωσὴφ τῷ θείῳ σὲ μεγαλύνωμεν.

Τοὺς ἐκ πόθου πάντας τῇ ἱερᾷ, ὑμῶν ἀντιλήψει, καταφεύγοντας ἐκ παθῶν, λυτροῦσθε παντοίων Πατέρες Θεοφόροι, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων Χριστῷ πρεσβεύοντες.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β'.

ΣΥΝΤΕΘΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΟΥ.

Προσθήκη εἰς τὴν Νεαμονικὴν ἱστορίαν κατ' ἐπανάληψιν.

1. Προϋπέδειξεν ὁ ἱερὸς Νικηφόρος, ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος καὶ αἱ δεσποινίδες Ζωὴ καὶ ἡ Θεοδώρα ἐπροίκισαν τὴν Νεαμονὴν δι' ἀφθόνων δωρεῶν καὶ κτημάτων καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Χίῳ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐξ ὧν ἀναφέρει τεσσαράκοντα τρία μόνον κηπάρια, ἅπερ οὐδόλως ἀπίθανον, ὅτι ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἤδη καλούμενα περιβόλια· ἐπειδὴ καὶ ἡ λέξις κῆπος ἔχει ἐννοούμενον καὶ τὴν ὕπαρξιν ὕδατος εἴτε κρηναίου εἴτε φρεατίου.

2. Σφάλμα λογίζεται σήμερον ὁπωσδήποτε ἡ ἀμέλεια τοῦ ἱεροῦ Νικηφόρου, τὸ μὴ συνεκδοῦναι καὶ τὰ χρυσόβουλλα, δι' ὧν πολὺ φῶς ἐπεχύνετο εἰς τὴν Νεαμονικὴν ἱστορίαν· καὶ προπάντων τὰ δωρητήρια.

3. Ἀναφέρονται δὲ δωρηθέντες εἰς τὴν Νεαμονὴν καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ δουλοπάροικοι, ὡς οἱ ἐν Δακίᾳ οἰκογενιακῶς καὶ ἀναποσπάστως δουλεύοντες εἰς τὴν Μονήν· ὧν οἱ μὲν εἰκοσιτέσσαρες ἐν Χίῳ ἐδούλευον, οἱ δὲ ἐπίλοιποι εἰκοσιτέσσαρες εἰς τὸ θέμα τῶν Θρακησίων· ὅπου ἐξηγόρασαν εἰ Νεαμονήσιοι τὸ τῶν Κατακαλῶν μέγα καὶ προσοδοφόρον κτῆμα τὰ Καλοθήκια.

4. Εἰς τὰ λόγου ἄξια κτήματα τῆς Νεαμονῆς κατετάσσετο καὶ τὸ ἐν τῇ καταντικρὺ Χίου χερσονήσῳ μετόχιον, διὰ τὸν ἐν αὐτῷ ἱερὸν ναὸν Ἅγιος Εὐστράτιος ἐπονομαζόμενον.

5. Εἶχε δὲ ἡ Νεαμονὴ καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου μετόχιον ἀξιόλογον Ἅγιος Εὐστράτιος καλούμενον (72) ἀφιερωθὲν εἰς αὐτὴν τὸ χίλια τετρακόσια δύο ὑπό τινος Ξένης Μιχελίνας, χήρας Καλογιάννη Κριτῆ Χρυσολουρᾶ, οὗ σώζομεν ἔτι τὴν ἔγγραφον ἀφιέρωσιν κατασεσημειῶσθαι, καὶ δυσανάγνωστον.

6. Ἀλλὰ τὸ μετόχιον τοῦτο ἀπώλετο μετὰ τὴν τῆς Χίου καταστροφὴν τοῦ 1822, σχηματίζον ἤδη καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλων τὴν ἀπέναντι τοῦ φρουρίου πλατεῖαν Βουνάκιον ἀνακολούθως λεγομένην, ὥσπερ καὶ τὴν μακρὰν καὶ στενὴν ὁδὸν Ἁπλοταρέαν, καὶ τὴν ὁμαλὴν Ἐγχρημνὸν λέγουσι.

7. Πότε ἀπέβαλε τοὺς ἑαυτῆς δουλοπαροίκους ἡ Μονή; πότε τὰ εἰρημένα καὶ ἄλλα μετόχια; Ταῦτά εἰσιν ἄδηλα· ἴσως εἴχομεν τι περὶ τούτων εἰκάσαι, ἐὰν ἐσώζοντο τὰ ὑστερογενῆ χρυσόβουλλα καὶ τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Βυζαντίου πατριαρχικὰ ὑπομνήματα.

8. Καὶ τὰ μὲν σιτηρέσια τὰ ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μονῆς τῶν Μαγγάνων, μετ' αὐτῆς ἠφανίσθησαν ἐν τῇ ἁλώσει· ἀλλ' ἴσως καὶ πρότερον διὰ τὴν ἀθλίαν τοῦ Βυζαντίου κατάστασιν, πιθανῶς δὲ καὶ κατὰ τὴν μεσοβασιλείαν τῶν Σταυροφόρων ἀνεστάλησαν· καὶ ἢ ἐπανελήφθησαν, ἐπαναληφθείσης τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἢ ἀπεκόπησαν ἔκτοτε.

9. Πότε καὶ οἱ ἐν Χίῳ Ἰουδαῖοι ἔπαυσαν τελοῦντες φόρον εἰς τὴν Νεαμονήν· Πρὶν ἢ παύση ἐν Χίῳ ἡ τῶν Βυζαντινῶν ἀρχὴ, ἢ ἐπὶ τῆς τῶν Γενουηνσίων ἀρχῆς, καὶ τοῦτο ἄδηλον ὅλως.

10. Καὶ τὸ περιαδόμενον, ὅτι ἦν τῶν προσόδων τῆς Νεαμονῆς τὰ ἐν Χίῳ τελώνια, φαίνεται, ὅτι οὐκ ἦσαν τὰ τελώνια, ἀλλὰ τὰ τελωνεῖα, οὐχὶ δηλονότι τὰ τελω-

νιακὰ τέλη, ἀλλὰ τὰ καταστήματα· πότε δὲ καὶ ταῦτα ὡς καὶ τ' ἄλλα ἀπώλεσεν ἄδηλον.

11. Τοιοῦτον καὶ τὸ μέχρι σήμερον διακωδωνιζόμενον, ὅτι κέκτητοι ἡ Μονὴ τὸ τρίτον τῆς νήσου· ἐκέκτητο ἴσως πολλὰ ἡ Νεαμονὴ ἐν τῇ Χίῳ· ἀλλ' ἀπώλεσε τὰ πλεῖστα ἐν ταῖς πολιτικαῖς περιπετείαις τῆς νήσου, καὶ νῦν μηδὲ τὸ χιλιοστημόριον ἴσως κέκτηται τῶν ταύτης γεωργημένων.

12. Φαίνεται δὲ, ὅτι καὶ ἐν διακοσίοις εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁπότε ἦρχον τῆς Χίου οἱ Γενουήνσιοι, ἀπὸ τῶν 1346, μέχρι τῶν 1566, ἀνεπηρέαστος καὶ ἀτελὴς διετέλει καὶ ἡ Νεαμονὴ κατὰ τὰς συμφωνίας τῶν Χίων μετὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Γενουηνσίων· καθότι τὸ χειρόγραφον, ὅπερ σώζομεν ἔτι, ἀναφέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα·

«Εἶτα πάλιν πάντες οἱ εὐγενικοὶ τῆς πόλεως (Χίου) » καὶ τοῦ κάστρου, οἱ ἔχοντες χάριτας ἢ εὐεργεσίας, ἢ » γράμματα ἀπὸ τῶν Βασιλέων τῶν Ῥωμαίων, ἅτινα » φαίνονται ὁρισμοὶ μετὰ χρυσοβούλλων, ἢ μετὰ κοκ» κοκαίνων γραμμάτων, τὰ ἐπονομαζόμενα προστάγ» ματα· τὰς ῥηθείσας χάριτας καὶ εὐεργεσίας, νὰ ἔχω» σιν αὐτὰς σώας, καὶ γνωρίζωσιν αὐτὰς ὁμολογουμέ» νως παρὰ τοῦ κομουνίου τῆς Γένουβας· καὶ διὰ τῶν » τοιούτων εὐεργεσιῶν, νὰ ἦναι ὑποσχόμενοι εἰς τὸ κο» μούνιον τῆς Γένουβας, ὡς ἦσαν εἰς τὸν Βασιλέα . . . » ἔχοντες αὐτοὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ μοναστήρια αὐ» τῶν, καὶ τὸν ἅπαντα κλῆρον αὐτῶν, ζῶντες καὶ πολι» τευόμενοι κατὰ τὴν συνήθη πολιτείαν αὐτῶν, καὶ κατὰ » τὴν πίστιν αὐτῶν, μετὰ πάντων τῶν εἰσοδημάτων αὐ» τῶν, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ. . . . »

13. Καὶ πρὸ τῆς κατοχῆς τῶν Γενουηνσίων ἴσως ἔζων οἱ Νεαμονήσιοι ἰδιόρρυθμον πολιτείαν, ἐγκαταλιπόντες τὸν κοινὸν βίον, ἐξ οὗ ἐγκατέλιπον αὐτοὺς τὰ σιτηρέσια, καὶ οἱ δουλοπάροικοι.

14. Ὅτι δὲ ἐν τῇ κατοχῇ τῶν Γενουηνσίων διετέλουν ἀτελεῖς οἱ Νεαμονήσιοι καὶ ἀφορολόγητοι δῆλον καὶ ἐκ πολ-

λῶν ἀγορῶν, ἃς διέπραξαν ἐν τῇ τῶν Γενουηνσίων ἀποβολῇ, ἐξαγοράσαντες ἐκποιούμενα πολλὰ κτήματα τῶν Γενουηνσίων. ἅτινά εἰσι καὶ τὰ σημαντικώτερα τῆς Νεαμονικῆς κτήσεως· οἷον ἡ Φανὰ καὶ ἡ Πηγὴ ἐν Πυργίῳ· ὁ Νεραύλαξ ἐν Καρδαμύλῃ, τὰ τοῦ Μισεθεμενῆ καὶ ἄλλα ἐν τῇ Καλαμωτῇ, τὸ Βεσταρχάτον ἐν Παμφυλίδι, τινὰ δὲ τούτων, καί τοι Γενουήνσια ἐξηγόρασαν ὑπὸ Μουσουλμάνων, ὡς τὸ τῆς Λέλας καὶ τὸ τοῦ Χασούμβεη, οὕτινος σώζεται καὶ νῦν ἔτι ἡ ἀγορά, δηλοῦσα, ὅτι ὁ Χασούμβεης ἐγένετο Πασᾶς ὕστερον.

15. Διακόσια πεντήκοντα ἓξ ἔτη ἦν ὑπεξούσιος ἡ Χίος καὶ σὺν αὐτῇ ἡ Νεαμονὴ εἰς τοὺς Μουσουλμάνους μέχρι τῶν 1822. Ἐν τούτοις ἀνετέθη καὶ ἡ Πλακιδιώτισσα εἰς τὴν Νεαμονήν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν παλαιογράφων, κατὰ τὸ 1625· πρότερον δὲ περὶ τὸ 1610 ἐξηγόρασεν ἡ Νεαμονὴ τὴν Πνιγούραν. Ἐπειδὴ Συμεὼν ὁ ἀρχιερεὺς τῆς Χίου ἀγοράσας παρὰ Γενουηνσίων ἀπέθανεν, ὁ δὲ πατριαρχεύων τότε Νεόφυτος ἐπώλησεν ὑπὲρ τῆς Μ. Ἐκκλησίας τὰ ἡμίση εἰς τὴν Νεαμονὴν πεντήκοντα χιλιάδας ἄσπρων, τὰ δ' ἕτερα ἡμίση Καλὴ ἡ αὐταδέλφη τοῦ διαληφθέντος Ἀρχιερέως Συμεών, ἑκατὸν δεκαπέντε χιλιάδας ἄσπρα, τὸ ὅλον ἄσπρα 165000, ἅτιν' ἀποτελοῦσι 1375 γρόσια τοῦ τότε καιροῦ.

16. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγκατασταθεὶς ὁ Πατριάρχης Νεόφυτος ἐν τῇ Νεαμονῇ πολλὰς κτήσεις προσῆψεν αὐτῇ, ἐγκτίσας καὶ τὰς βορείους οἰκοδομὰς τῆς Μονῆς, αἵτινες εἰσι σήμερον οἱ ξενῶνες αὐτῆς, φέρουσαι καὶ τὸνομα τοῦ πατριάρχου εἰς τὸ ὑπέρθυρον, καὶ τὸ ἔτος 1643.

17. Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν Νεοφύτου τοῦ πατριάρχου, φαίνεται, ὅτι συνῆλθον πολλοὶ καὶ ἐμόναζαν ἐν Νεαμονῇ, καὶ ἔκτοτε καὶ πρὸς Βορρᾶν καὶ πρὸς Νότον ἐξημεροῦντες τὰς βουνώδεις τῆς Μονῆς, πλείστας ἀμπέλους ἐξειργάσαντο, καὶ δενδροφυτείας.

18. Ἡ συρροὴ δὲ αὕτη διετέλεσε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καὶ μέχρι τοῦ 1822· ὁπότε πῦρ καὶ σίδηρος καὶ

λοιμὸς ὀλιγίστους τῶν Νεαμονησίων κατέλιπον (α).

19. Περὶ δὲ τὸ 1802 συμβεβηκὸς ἀπροσδόκητον κατεπλήγωσε τὴν Μονὴν καὶ πολλὰς τῶν κτήσεων αὐτῆς ἐξεποίησε.

20. Ποῖον δὲ τοῦτο; Δύο ἀδελφαὶ γεγεννημέναι ἐν Χίῳ ἐκ μητρὸς Χριστιανῆς καὶ πατρὸς Τούρκου, τοὐπίκλην Μαμωνῆ, ἐξ οὗ καὶ Μαμωνίδες καλοῦνται, ἐκατηχοῦντο μὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς τὸ δόγμα τὸ χριστιανικὸν νηπιόθεν· ἀλλ' ἠναγκάζοντο διάγειν εἰς τὸ ἐμφανὲς ὡς Ὀθωμανίδες.

21. Ἀποθανόντος ὅμως τοῦ Μαμωνῆ, ἀνεπτυγμέναι ἤδη τὴν ἡλικίαν, ἐγνωρίσθησαν μετά τινος Χίου Ἀντωνίου Γδῆ ἐπιλεγομένου, ἐκ τῆς τῶν Βούρων γενεᾶς, πρὸς ὃν ἐκοινώνουν τὰ φρονήματα καὶ βουλεύματα αὐτῶν.

22. Ὁ Βοῦρος τὰς ὡδήγησε πρὸς ἱερομόναχόν τινα Μελέτιον Γιόμελον, ἐκ τῆς κώμης μὲν Λιθίου ἔχοντα τὴν καταγωγὴν, ἐν Νεαμονῇ δὲ μονάζοντα, καὶ κεκτημένον τοὺς Ἁγίους μ'. εἰς Λουτρὰ, συνδρομῇ καὶ τῆς τοῦ Μελετίου ἀδελφῆς Μαροῦς ἐν Χαλκείῳ νενυμφευμένης, καὶ γνωριζούσης τὰς Μαμωνίδας.

23. Εἰς τὰ Λουτρὰ ἐλούσθησαν τὸ μυστικὸν λουτρὸν τοῦ θείου Βαπτίσματος κατὰ τὰ ἀδόμενα, καὶ διὰ τοῦ ἱεροῦ Μύρου ἐχρίσθησαν, ἀνάδοχον λαβοῦσαι, τὴν τοῦ Σεργίου Γαλάτη ὁμόζυγον, εἰ καὶ ἀδέσποτον ὅλως, τοῦ ἄρτι λήξαντος τὸ τῆς δημογεροντίας στάδιον, διὰ τὴν συγγένειαν ἣν εἶχεν αὕτη μετὰ τοῦ Βούρου.

24. Ὁ δὲ Βοῦρος παραλαβὼν αὐτὰς μετὰ τὴν βάπτισιν ἐδραπέτευσε διὰ πλοίου Ἰονικοῦ, σημαίαν φέροντος Ῥωσσικὴν, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1802· συμπαρέλαβον δὲ καὶ τὸν ἱερέα Μελέτιον Γιόμελον.

25. Ἐξ ἀπροσεξίας ὅμως, μὴ συμπαραλαβόντες καὶ τὸ ἐξ ἐλάτας θεραπαινίδιον, ὃ εἶχον αἱ Μαμωνίδες, ἔδωκαν λαβὴν εἰς τοὺς Μουσουλμάνους, ὅπως ἐξερευνήσωσι δι' αὐτοῦ τὰ τῆς δραπετεύσεως. Ὃ δὴ καὶ ἐποίησαν· ἡ δὲ παιδίσκη βιασθεῖσα ὡμολόγησεν, ὅσα ἐγνώριζεν.

(α) Ὅρα Χιακῶν φυλ. 150 Τομ. 6'.

26. Ἠκολούθησα σὺγὶ τὴν τῶν Χιακῶν χρονολογίαν, ἅτινα διαλαμβάνουσιν, ὅτι τὸ συμβὰν ἐγένετο περὶ τὰ 1800, ἀλλὰ τὴν τοῦ τότε ἡγουμενεύοντος Γενναδίου Δρσινοῦ, ὡς εἰδότος βέλτιον, ἐξ ὧν ἔπαθε διὰ ταῦτα.

27. Διστάζω ὅμως διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους· ἀ) ὁ Γεννάδιος ἦν ἐκ τῶν ἀπαιδεύτων, καὶ χρονολογικὴν ἀκρίβειαν ἡ ἀμάθεια οὐ γινώσκει. β'. Μανθάνομεν ὅτι ἦν ἐψηφισμένος διάδοχος αὐτοῦ ὁ προηγούμενος Γρηγόριος Μπουροῦς, καὶ ἐκρύπτετο, ἵνα μὴ τὸ ἐπερχόμενον Πάσχα διαδεχθῇ τὴν ἡγουμενείαν, ἣν ἔφευγε φοβούμενος τὰ δεινὰ τῆς περιστάσεως.

28. Ὥστε πιθανὸν, ὅτι τὸ πάθημα ἐγένετο τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἐκείνου ἡγουμενείας, καὶ ἔγραψεν ὁ Γεννάδιος τὰ διαληφθησόμενα εἰς τὸν κώδηκα τῆς Μονῆς τῷ δευτέρῳ ἔτει.

29. Γράφει δὲ αὐτολεξεὶ ἐν τῷ κώδηκι ὧδε· « ὦ ἀνελπίστου » συμφορᾶς, ὦ λύπης ὀρυμυτάτης! εἰς τοὺς χιλίους ὀκτα- » κοσίους δύο, Ἰουλίου εἴκοσι, κάποιος Ἱερομόναχος Με- » λέτιος τὸ ἐπίκλην Γιόμελος, ἀπὸ χωρίον Λιθὶν, ἀνε- » ψιὸς τοῦ παπᾶ Νεοφύτου Μπενέτου, ἀπὸ τὸ αὐτὸ χω- » ρίον· εἶχεν αὐτὸς ὁ παπᾶς ἀδελφὴν ὑπανδρευμένην εἰς » χωρίον Χαλκεῖον, τοῦ Κωνσταντῆ Κυμινᾶ. Καὶ αὐτὴ » ἡ Μαροῦ, ἦτον γνώριμος μὲ κάποιας γυναῖκας Τούρ- » κας Μαμωνίδενας, καὶ ἐγνωρίσθησαν καὶ μὲ τὸν πα- » πᾶν τὸν ἀδελφόν της, καὶ ἠθέλησαν νὰ γένουν Χρι- » στιαναί. Καὶ εὑρέθη κάποιος μισὲρ Ἀντώνιος Γδὺς ἀπὸ » τὴν χώραν, καὶ εὗρε καραβοκύριον Μόσκοβον, καὶ τὰς » ἐμπαρκάρουν ἀπὸ τὸν Κάτω αἰγιαλὸν εἰς τὸ καράβιον » κρυφίως. Καὶ διὰ ὀκτὼ ἡμέρας τὸ ἔμαθον οἱ Τοῦρκοι. » καὶ πιάνουν τὸν ἀδελφὸν τοῦ παπᾶ Μελετίου τὸν Γρη- » γόριον, καὶ τὴν ἀδελφήν του τὴν Μαροῦν, καὶ τὸν γαμ- » βρόν του Κωνσταντῆν· καὶ ὕστερα πιάνουν καὶ τὸν ἡ-

» γούμενον τοῦ καιροῦ ἐκείνου παπᾶ Γεννάδιον Δροσι-
» νόν, καὶ προηγουμένους καὶ Γέροντας, δεκαπέντε τὸν
» ἀριθμόν· καὶ ἔκαμαν εἰς τὴν φυλακὴν δώδεκα ἡμέρας.
» Καὶ ἔδερναν τὸν ἀδελφόν του, καὶ τὸν γαμβρόν του,
» καὶ τὴν ἀδελφήν του, διὰ νὰ μαρτυρήσουν καὶ ἄλλους·
» καὶ δὲν ἐμαρτύρησαν ἄλλους, μόνον τὸν μισὲρ Ἀντώ-
» νην Γοῦν. Ὡς τόσον ἔγραψαν οἱ Ἀγάδες εἰς τὴν Πό-
» λιν τοῦ Πασᾶ Κουσεΐνη· καὶ ἔστειλαν τοὺς τέσταρας
» πταίστας εἰς τὴν Πόλιν (α), διὰ νὰ τοὺς χαλάσουν,
» καὶ μὲ πολὺν Ντσερεμὲν ἐγλύτωσαν· μὰ ὄχι μὲ τὸν
» Ντσερεμέν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Μοναστῆριν ἐγύρευσε νὰ
» χαλάσῃ (β)· καὶ ἂν θὲν μὴ κάμῃ ἡ Παναγία θαῦμα εἰς
» τὸν Πασᾶν, ἤθεν νὰ στείλῃ νὰ κάμῃ μεγάλην ζημίαν
» εἰς τὸ Μοναστῆριν. Ὅμως μὲ πολὺν Ντσερεμὲν ἐγλύ-
» τωσεν τὸ Μοναστῆριν· καὶ ἐπλήρωσε πουγγία ἑπτα-
» κόσια, ἤγουν τριακοσίας πενῆντα χιλιάδας γρόσια. Καὶ
» ἦτον κακόν, διατὶ ἐπῆγεν μαζῆ των ὁ παπᾶ Μελέτιος.
» Καὶ ὁ Θεὸς καὶ ἡ Παναγία νὰ μᾶς βοηθήσῃ, τέτοιον
» συνάντημα, νὰ μή μας τύχῃ πλέον εἰς τὸ Μοναστῆριν.»

1802 Ἰουλίου 20

Ὁ Καθηγούμενος Γεννάδιος Δροσινός.

30. Μετὰ γοῦν τὰς ἐκ τῆς θεραπαινίδος καὶ τὰς ἐκ τῶν ἄλλων πληροφορίας, ἐξαπεστάλησαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ταχυδρόμοι, ἀναγγέλλοντες περιστατικῶς τὸ συμβάν· ἐδεινοποίουν δὲ καὶ ἐντεῦθεν διὰ γραμμάτων, ἀπαιτοῦντες τὰς κόρας, καὶ παραδειγματικὴν ἱκανοποίησιν.

31. Ἀδεία τοίνυν τῆς Ῥωσσικῆς πρεσβείας, μὴ προειδοποιηθείσης διὰ τὰ τρέχοντα, ἐρεύνης γενομένης ἐν τῷ προειρημένῳ πλοίῳ, κωλυωμένῳ ἀτυχῶς ὑπὸ νηνεμίας ἐκπλεῦσαι ἐκ Βυζαντίου εἰς Ὀδυσσόν, ἀνευρέθησαν α

(α) Πλοίους νοεῖ τέσσαρας πταίστας. Πιθανὸν τὸν Μελέτιον, τὸν Βοῦρον, τὴν Μαροῦν, καὶ τὸν σύζυγον αὐτῆς. Γ. Φ.

(β) Ὁ ναύαρχος Κουτσοὺκ Χουσεΐν πασᾶς δηλονότι. Γ. Φ.

Μαρωνίδες, καὶ μετηνέχθησαν ἐξοπίσω εἰς Χίον, νυμφευθεῖσαι διὰ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτῶν Μάλλα Ὀθωμανούς, ὧν μία μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Χίου χριστιανίζουσα κατέφυγεν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

32. Ὁ δὲ τότε ναύαρχος ἀπήτησεν αὐστηρῶς παραυτίκα ἀνελθεῖν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· τοὺς Δημογέροντας τῆς Χίου, τὸν Ἀρχιερέα τῆς νήσου, καὶ τὸν Καθηγούμενον τῆς Νεαμονῆς, ὡς ἐνόχους φρικαλέου ἐγκλήματος.

33. Τὸ πικρὸν τοῦτο μήνυμα ἐπισκήψαν ἀπροσδόκητον ὅλως εἰς Χίον, ἐνέσπειρε τρόμον εἰς τὸν χριστιανὸν λαὸν οὐ μικρόν.

34. Συνέβαινε δὲ παλαιόθεν ἰσχύειν παρὰ τοῖς μεγιστᾶσι τῶν Ὀθωμανῶν πολλοὺς τῶν ὁμοδόξων καὶ ὁμοφύλων, ἐν οἷς καὶ Χῖοι πολλάκις, ὡς Μαυροκορδάτοι καὶ Σκαναβίδαι, καὶ ἄλλοι κατώτεροι, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Ψυχάρης, πολλὰ καὶ καλὰ διαπράττοντες εἰς τὴν πατρίδα.

35. Τοιοῦτος ἦν καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐποχῇ ὁ Θεοδόσιος Σουκαλιώτης ὁ Χῖος, χαίρων τὸν εὔνοιαν ἰδίως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν, ὅστις μετὰ πολλῶν πόνων ἐξιλέωσε τὸν πασᾶν, ἵνα μηδένα θανατώσῃ τῶν Χίων.

36. Ἀπήτει ὅμως ἓν ἑκατομμύριον γροσίων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα μετὰ πολλοῦ κόπου ἠλάττωσεν, ἀλλ' ἐπιπόνως, ὁ καλὸς Θεοδόσιος εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας, ὧν τὰς τριακοσίας πεντήκοντα ἐπλήρωσε κατὰ τὸν Γεννάδιον ἡ Νεαμονή. Ἄλλοι δὲ εἰς ὀκτακοσίας χιλιάδας ἀναβιβάζουσι τὴν ζημίαν, θέλοντες, ὅτι ἡ μὲν Νεαμονὴ ἀπέτισε τὰς ἑξακοσίας, τὰς δὲ διακοσίας ἡ πόλις τῆς Χίου, ἐξ ὧν ὀλίγας καὶ ὁ Ἀντώνιος Βοῦρος (α).

37. Τί ἔπταισεν ἡ Μονὴ εἰς αὐτά; Οὐδέν· Ἀλλ' ἐπειδὴ τηλικαύτην ποσότητα ἀποτίσαι τοὺς ἐνόχους ἀμήχανον

(α) Χιακ. Β'. 151.

ὅλως ἦν, ἐτέθη τὸ φορτίον εἰς τοὺς ὤμους τοὺς τῆς Μονῆς, καὶ ὑπέστη τὴν τιμωρίαν τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ πταίσαντος μέλους.

33. Τοιαῦτα εἰς τὰς νέας νομοθεσίας τῶν εὐνομουμένων ἐλευθέρων νῦν λογίζονται ἀθέμιτα. Τότε ὅμως ἦσαν καὶ θεμιτὰ καὶ συνήθη, καὶ τοι μεστὰ ἀδικίας.

39. Βάσανοι, δεσμωτήρια, μαστιγώσεις, στρεβλώσεις ἐγένοντο ἄφθονα, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐνόχους τοῦ πταίσματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς αὐτῶν συγγενεῖς τε καὶ φίλους, εἰς τοὺς προϊσταμένους ἐκείνων καὶ σχετικούς, ὅπως εὐθὺς γένηται τὸ πραχθέν, καὶ εἰσπραχθῇ τάχιον τὸ ἐπιβληθὲν ποσὸν τῆς ποινῆς (Χιακ. Β'. 151).

40. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἐμαρτύρησεν ἀρκούντως, ὅτι ἐπλανῶντο οἱ Χῖοι, φρονοῦντες πλουσίους τοὺς Νεαμονησίους, τελμαιρόμενοι, ἐξ ὅσων ἠγόραζον ἀπὸ τῆς πτώσεως τῶν Γενουηνσίων καὶ ἐντεῦθεν. Ὥστε καὶ παρεκλήθησαν ὡς ἄδεται, ὑπὸ τῶν προκρίτων χριστιανῶν τῆς νήσου ἐξαγοράζειν μέν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τῷ Κάμπῳ, ὅπου συνεκεντροῦντο οἱ ἄριστοι.

41. Πῶς οὖν μὴ πλουτοῦντες ἠγόραζον οἱ Νεαμονήσιοι; πρῶτον διὰ τὸ ἀφορολόγητον, καὶ δεύτερον διὰ τὸ λιτὸν καὶ ὀλιγαρκές.

42. Τότε γοῦν ἀναγκάσαντες οἱ προεστῶτες τῶν Χίων τοὺς Νεαμονησίους δανεῖσαι ἕκαστον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ, ἃ εἶχε, καὶ καθορῶντες τὸ ποσὸν εὐτελὲς τοῦ δανείου τοῦ ἐσωτερικοῦ, διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτοῖς προστίμου· ἐπέταξαν πωλεῖν κτήματα τῆς Μονῆς, καὶ ἀποτίνειν τὸ ὄφλημα.

43. Ὅθεν κατὰ τὴν συνήθη ἀστασίαν τῶν ἀνθρωπίνων, ἐπανῆλθεν ἡ Νεαμονὴ ἤδη εἰς ἀντίθετον τῆς προτέρας ὁδόν· ἀρξαμένη πωλεῖν καὶ πιπράσκειν, ὅσα μέχρι τοῦδε διὰ χρόνου καὶ πόνου καὶ φειδοῦς καὶ οἰκονομίας ἠγόραζε.

44. Πλεῖστα οὖν οὕτω τῶν Νεαμονικῶν κτημάτων ἀπεμπωλήθησαν· πανταχοῦ μὲν τῆς νήσου, ἐξαιρέτως δὲ

εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὰ περιπόλια, καὶ τὴν Μαστιχοφόρον· καὶ ἐργαστήρια, καὶ οἰκίαι, καὶ περιβόλια καὶ ἀγροί.

46. Ὑπέδειξαν δὲ καὶ πολλοὺς τῶν δανειζόντων εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἰδίως τὸν τότε πλουτοῦντα Ῥαΐδην, ἀφ' ὧν ἐδανείσατο ἡ Μονὴ μεγάλας ποσότητας. Ἔστρεψαν δὲ πρὸς εὐκολίαν καὶ πολλὰ τῶν ὁμολόγων ἀπὸ τῆς Δημογεροντίας εἰς τὴν Μονήν, ὧν τὴν ὀφειλὴν ἀνεγνώρισεν αὕτη.

46. Ἰδοὺ πόθεν προῆλθε τὸ ὑπέρογκον χρέος εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἡ πρώτη πληγή, εἰς αὐτήν. Νοσοῦσης δ' οὕτω, ἐπῆλθε καὶ ἡ δευτέρα πληγή, τῶν 1822 ἐπὶ τὰ καίρια, ἥτις μικροῦ ἐθέησεν, ἵνα πρόῤῥιζον αὐτὴν ἐξοντώσῃ.

47. Φαίνεται, ὅτι μέχρι τοῦ παθήματος τοῦ διὰ τὰς Μαμωνίδας, αὐτονομεῖτο ἡ Μονή, ἔχουσα ἐπιτρόπους ἐκ τῶν προκρίτων τῆς πόλεως, ὡς δῆλον ἐκ τῶν παλαιογράφων, πρὸς εὐκολίαν τῆς κοσμικῆς αὐτῆς διευθύνσεως.

48. Ἀλλ' ἀπὸ τῶν Μαμωνίδων ἴσως ὡρίσθη ἐφορεύεσθαι τὴν Νεαμονὴν ὑπὸ τῆς κατὰ καιροὺς Δημογεροντίας, ἥτις διὰ τοῦτο βαστάζει ἔκτοτε καὶ τῆς Νεαμονικῆς σφραγίδος τὸ ἥμισυ, καὶ θεωρεῖ κατὰ φθινόπωρον τὰς ἐτησίας δοσοληψίας αὐτῆς.

49. Καὶ ταῦτα μὲν ἦσαν μάλιστ' ἀναγκῖα κατὰ τὰς δεινὰς περιστάσεις ἐκείνας, ἐν αἷς ἡ Δημογεροντία μᾶλλον παντὸς ἄλλου ἰσχύουσα, ὑπεράσπιζε φιλευσεβῶς τὴν Μονήν, κωλύουσα δυνάμεσιν ἄλλαις πᾶσαν ἄδικον καὶ βιαίαν χεῖρα, ἐπιτιθεμένην αὐτῆς, καὶ θεωροῦσα αὐτὴν, ὡς πατρῶον σέμνωμα, καὶ ἱερὸν κειμήλιον τῆς πατρίδος.

50. Ταύτης δὲ τῆς προστασίας τὸ πῦρ, ὑπόψυχρον διὰ τὴν συνήθειαν ἤδη γενόμενον, ὑπέθρεψεν ὁ Κανενισμὸς τῶν ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικὸν θρόνον ἱερῶν Μοναστηρίων, καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ Ἀρχιερέως.

51. Ἐσκηψάσης οὖν βαρείας τῆς δευτέρας πληγῆς εἰς τὰ καίρια τῆς Μονῆς τῷ 1822. καὶ τῆς τρίτης κατὰ τὸ 1828, μετὰ τὸ συνελθεῖν ἐν τῇ Μονῇ τοὺς Νεαμονησίους, τοὺς ἐκ τῶν πληγῶν τουτων διασωθέντας, ἀπορία καὶ ἐν-

δεια αὐτοὺς συνεῖχε συνθλίβουσα, καὶ πολλοὶ τὰ πικρὰ τοῦ Ἄρεος βέλη ἐκφεύγοντες, ἔπιπτον ὑπὸ τὰ ἐχεπευκῆ τοῦ Ἀπόλλωνος.

52. Μετὰ δὲ δουλείαν πολυετῆ, οἰκτείρας τοὺς πολυπαθεῖς Χίους ὁ Βασιλεὺς, ἐχορίσατο αὐτοῖς τὰς ἑαυτῶν ἰδιοκτησιας, καὶ ἤρξαντο ζῆν ὑπὸ τοὺς τύπους τῆς προτέρας αὐτῶν μοναδικῆς πολιτείας (φ. 66—71.)

53. Πολλὰ καὶ δεινὰ ὅμως ὑπέστησαν οἱ Νεαμονήσιοι ἐπιχειρήσαντες, ἵνα ἐπαναλάβωσι, τὸ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως σύστημα, ὡς πρὸς τὴν ἑκασταχόθεν εἴσπραξιν τῶν εἰσοδημάτων τῆς Μονῆς, ἐπαναλαβόντες τὴν διεύθυνσιν τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτῆς, ἃς ἐδωρήσατο τῇ δε, καθάπερ, καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις τῶν Χίων ἡ γεραρὰ βασιλεία.

54. Ὁποῖον ἦν τὸ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως σύστημα; Τὴν μὲν περιοχὴν τοῦ Μοναστηρίου ἢ ἐξηγόραζον δημοπραττουμένην, ἢ ἐκληρονόμουν ἀπὸ τῶν οἰκείων γερόντων· ὡσταπολλὰ τούτοις συγγενευόντων, ἐκτίνοντες τῇ Μονῇ τὸ λεγόμενον καταθέσιμον, ἀναλόγως τῶν κληροδοτημάτων, καὶ τῆς ὑπηρεσίας, ὑπελογίζοντες δὲ γενικῶς τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας.

55. Ἐλάμβανον ὅμως ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν καὶ κτήματα ἐμβατοίκια, εἰς ἕν πρόσωπον, ἐμβατοικιάζοντες ἐν δημοπρασίᾳ· ἢ εἰς τὸ ἑαυτῶν, ἢ εἰς τὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ, χάριν γηροκομίας.

56. Ἡ δημοπρασία ἦν λυσιτελεστάτη εἰς τὴν Μονήν· ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀμίλλης τοῦ κτᾶσθαι καὶ ἔχειν ἀνεκουφίζετο πάντοτε, πολλῶν πολλαχῶς δεομένη.

57. Ἐδημοπρατοῦντο πρὸς τούτοις κατὰ διετίαν καὶ τὰ Μετόχια, καὶ ἀνελάμβανον αὐτὰ διὰ πλειστηριασμοῦ οἱ Νεαμονήσιοι, ἐκτίνοντες κατὰ φθινόπωρον τὴν ἀξίαν εἰς τὸ κοινὸν τῆς Μονῆς.

58. Ἡ τιμὴ ὡρίζετο καὶ εἰς χρήματα καὶ εἰς ἄλλα τῶν ἀναγκαίων πολλάκις· οἷον εἰς οἶνον, σίτον, ἄχυρον, ἔλαιον, ὄσπρια, σῦκα κτλ.

59. Μετόχια δὲ ἦσαν ἐν Χίῳ κυρίως τὸ ἐν Βολισσῷ,

τὸ ἐν Καρδαμύλῃ, τὸ ἐν Καλαιμασιᾷ, τὸ ἐν Καλαμωτῇ, τὸ τοῦ Καβέστρου, τὸ τῆς Κυρᾶς Λειβήδενας, τὸ Μέγα Μετόχιον, τὸ τῶν Μεστῶν, τὸ τοῦ Πυργίου, τὸ τῆς Πίτυος, τὸ τῆς Παμφυλίδος, τὸ τῆς Πάρου, τὸ τῆς Σιδηροῦντος, τὸ τοῦ Σιδηροῦ, τὸ τῆς Σάμου, τὸ τῆς Τήνου καὶ τὸ Φλαμούνιον.

60. Καὶ τέσσαρα μὲν τούτων ἦσαν τὰ ἀξιολογώτερα εἰς τὰς προσόδους, τὰ καὶ μεγάλα ἰδίως λεγόμενα. 1. Τὸ Μέγα Μετόχιον συμπεριλαμβάνον τ' ἀπότριτα Βασιλεονείκους, Βαβύλων Χαλκείου, καὶ ἄλλα. 2. τὰ Καρδάμυλα. 3. ἡ Καλαμωτή, καὶ 4 τὸ Φλαμούνιον.

61. Καὶ ἡ μὲν Βολισσὸς συμπεριλαμβάνει ἐπέκεινα τῶν ἑκατὸν δέκα ἀγρῶν ἀκαταμετρήτων.

62. Τὰ δὲ Καρδάμυλα πολλοὺς πλείω τῶν χιλίων ἀγρῶν, περὶ τὰς 1700 ὀργυιὰς τοῦ τόπου, ἐκτὸς τῶν ἄλλως γεωργησίμων ἀγρίων, ἐκτὸς τῶν βουνῶν καὶ ὀρέων, καὶ ἐκτὸς τοῦ Νεραύλακος, ἔνθα καὶ ὀξινόδενδρα ἐμφυτεύσαντες, ὅπως προσοδοφόρον ἐγκαταστήσωμεν περιβόλιον, ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας γροσίων διὰ τοῦτο μόνον ἐδαπανήσαμεν.

63. Τὸ δὲ τῆς Καλαιμασιᾶς συμπεριλαμβάνει περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἡμέρους ἀγροὺς, καὶ περὶ τοὺς εἴκοσιν ἡ Ηλακιδιώτισσα, καὶ ταύτης μὲν ἀκαταμέτρητοι, οἱ δὲ τῆς Καλαιμασιᾶς ὀργυιῶν 280 περίπου, ἐκτὸς τῆς Πνιγούρας καὶ τοῦ Στειρᾶ καὶ ἄλλων.

64. Τὸ δὲ ἐν Καλαμωτῇ συμπεριλαμβάνει, ἐκτὸς τοῦ Σωτῆρος, καὶ τοῦ Ἀγγελωποῦ, περὶ τὰ 225 κομμάτια, ἑπτακοσίας τριάκοντα ὀργυιὰς περίπου ταῦτα μόνα μετροῦντα· πρόσθες εἰς ταῦτα καὶ τὰ ἐν Ἁρμολίοις ἀκαταμέτρητα πέντε κομμάτια.

65. Τὸ τοῦ Καβέστρου παρὰ τὸ Μεσόβουνον, τὸ καὶ ἄλλως Ὀδάμβαση καλούμενον, ὅπερ μετὰ τοῦ Φλαμουνίου, τῆς Παμφυλίδος καὶ τοῦ Μ. Μετοχίου, διαιροῦνται ἤδη κατὰ κώμας.

66. Τούτων περὶ τοὺς 65 ἀγροὺς συμπεριλαμβάνει

τὸ Βασιλεόνεικος ἀποτρίτους, 465 περίπου ὀργυιῶν συντροφικῶν, ἐξ ὧν τὰ δύο τρίτα εἰσὶ τῆς Μονῆς, ὀργυιαὶ τριακόσιαι δέκα, καὶ τὸ ἓν τρίτον τῶν καλλιεργητῶν, ὀργυιαὶ 155.

67. Οἱ δὲ Βαβύλοι συμπεριλαμβάνουσιν ἀγροὺς περὶ τοὺς τριάκοντα, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν ὀργυιὰς ἀποτρίτους. Ἐννόει ὅμως πάσας ἐνταῦθα τὰς καταμετρήσεις, ὡς ἔγγιστα.

68. Τὸ Βερβεράτον συμπεριλαμβάνει περὶ τοὺς διακοσίους πεντήκοντα ἀγροὺς, χιλίων διακοσίων ὀργυιῶν ἀποτρίτων, ὧν αἱ ὀκτακόσιαι ἀνήκουσιν ἐλεύθεραι τῇ Μονῇ, καὶ αἱ τετρακόσιαι τοῖς καλλιεργοῦσιν· ἦγουν τούτους μὲν τὸ ἓν τρίτον, ἐκείνη δὲ τὰ δύο.

69. Ὁ Δαφνὼν 527 ἀκατάστατα καὶ ἀκαταμέτρητα· ἐπειδὴ φιλονεικοῦσιν ἡμῖν οἱ Δαφνούσιοι πολλῶν τὴν γνησιότητα· περὶ ὧν διαληψόμεθα τ' ἀναγκαῖα.

70. Ὁ Ζοφίας συμπεριλαμβάνει περὶ τοὺς ἑκατὸν ἀγροὺς τετρακοσίων πεντήκοντα ὀργυιῶν καὶ ἐπέκεινα· νόει δὲ ἀποτρίτους.

71. Ὁ Συκοῦς (Ἅγιος Γεώργιος) συμπεριλαμβάνει ὑπερ τοὺς τριάκοντα ἀγροὺς ἀποτρίτους πρὸς τὰ Κατώχωρα, ὑπὲρ τὰς ἐννενήκοντα πέντε ὀργυιὰς ἀποτρίτους.

72. Τὸ Χαλκεῖον συμπεριλαμβάνει ἀγροὺς περὶ τοὺς τριακοσίους εἴκοσιν εἰς ὀργυιὰς δισχιλίας ἑκατὸν περίπου, ὧν τὸ ἓν τρίτον 700 ὀργυιαὶ τοῖς καλλιεργηταῖς ἀνήκουσιν τὰ δὲ δύω τρίτα, ἤγουν αἱ 1400 τῇ Μονῇ.

73. Τὸ μετόχιον τῆς Κυρᾶς Λειβήδενας ἐπωλήθη διὰ τὰς Μαμωνίδας, κείμενον περὶ τὰς κώμας Κοινὴν καὶ Βουνὸν καὶ τὰ πέριξ.

74. Τὸ τῶν Μεστῶν ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα συμπεριλαμβάνει ἀγροὺς, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν πεντήκοντα ὀργυιάς. Εἰς τούτους ὑπάγονται καὶ οἱ ἐν Ὀλύμποις ἀγροὶ περὶ τοὺς εἴκοσιν, εὐτελεῖς, πλὴν τῶν Γεράνων.

75. Τὸ τοῦ Πυργίου συμπεριλαμβάνει περὶ τοὺς διακοσίους ἀγροὺς, ὑπὲρ τὰς τριακοσίας ὀργυιὰς, ἐκτὸς πολλῶν ἀγρίων ἀκαταμετρήτων, ἀλλὰ καλλιεργησίμων, καὶ πλὴν τῶν τῆς Φανᾶς καὶ τῆς Πηγῆς.

76. Τὸ τῆς Πίτυος συμπεριλαμβάνει περὶ τοὺς ἑκατὸν ἀγροὺς, ὑπὲρ τὰς 150 ὀργυιὰς καθ' ἡμᾶς.

77. Τὸ τῆς Παμφυλίδος συνεχωνεύθη εἰς τὰ τῶν Κατωχώρων, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὰ τοῦ Δαφνῶνος.

78. Τὸ τῆς Πάρου περὶ τὰ εἰκοσιπέντε τμήματα, τὰ μὲν περὶ τὸ μετόχιον Θαψανὰ, τὰ δὲ ἐν Ναούσῃ καὶ Παροικίᾳ, συμπεριλαμβάνει ἀγρούς τε καὶ ἀμπελῶνας, περὶ τὰς ὀγδοήκοντα ζευγιὰς, ἐκτὸς τῶν ἀγεωργήτων, καὶ βοσκησίμων.

79. Τοῦτο μόνον σώζει ἡ Νεαμονὴ ἐκτὸς τῆς Χίου, τὰ δὲ τῆς Τήνου ἐπωλήθη, κακῶς, ἐν τῇ δεινῇ περιστάσει τῶν 1822, καὶ τὸ τῆς Σάμου ὡρίσθη ἐξίσου κακῶς, ἀποτίνειν ἐσαεὶ τῇ Νεαμονῇ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐτήσια γρόσια, διὰ Μαξίμου Μάσχα περὶ τὸ 1846.

80. Τὸ τῆς Σιδηροῦντος ἐκτὸς τῶν τοῦ Μετοχίου διηρημένου εἰς πολλὰ τμήματα, ὑπὸ πολλῶν Σιδηρουντίων καλλιεργούμενα, ἔχει καὶ ἔξωθεν σποράδην τινὰ, τὰ πάντα ὅμως ἀκαταμέτρητα. Πλὴν δὲ τούτων συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν βοσκήσιμον τὴν ἀπὸ τῶν ὀφρύων τῆς Ἀλύνδος κατὰ τὸν αἰγιαλὸν μέχρι Σιδηροῦντος χωροῦσαν.

81, Τὸ δὲ τοῦ Σιδηροῦ περὶ τὰς 300 ὀργυιὰς συμπεριλαμβάνει, καὶ τὸ πλεῖστον μὲν πακτοῦται τμηματικῶς τοῖς λαϊκοῖς· τὰ δὲ περὶ τὸν Ναὸν, δύο μεγάλα τμήματα ἐμβατοικιάζονται εἰς τοὺς Νεαμονησίους.

82. Βοσκησίμους δ' ἔχει πολλὰς ἡ Μονή· ἐκτὸς τῶν περὶ αὐτὴν, ἔχει ἐν Μαστιχοφόρῳ τοὺς Ἀπαλάτας.

83. Χῶρός δ' ἐστιν οἱ Ἀπαλάται Νεαμονικὸς, βαυνώδης, ὡσταπολλὰ, μεταξὺ Μεστῶν καὶ Ὀλύμπων, ὅπου ἔκπαλαι ἐβόσκοντο ποίμνια, μανδριζόμενα εἰς ἀσβεστόκτιστον μάνδραν, ἣν ἐπίτηδες ᾠκοδόμησεν ἡ Νεαμονὴ παρὰ τὸ Μυρσίνιον, ἔνθα ποτίζονται τὰ θρέμματα, καθάπερ καὶ εἰς Γεράνους.

84. Θέσεις δ' αὗται τῶν Ἀπαλατῶν εἰσι, τὸ μὲν ἔσωθεν, οἱ δὲ κατὰ τὴν βορείαν αὐτῶν ἄκραν περὶ τὸν ἐκεῖ ποταμόν. Κατάρρυτοι δ' οἱ τόποι, ὥσπερ καὶ ἡ Διδύμα καὶ ὁ Ἅγιος Μηνᾶς.

85. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τείχη περιβάλλουσι τὰ γεωργούμενα, σπειρόμενά τε καὶ κηπευόμενα, καὶ τὰ κάρπιμα δένδρα. Ἐξέχουσι δ' οἱ Γέρανοι τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὰ δένδρα, καὶ εἰς τὰ ὕδατα, παραγωγικώτεροι ὄντες.

86. Ἐκτὸς τούτων καὶ τὰς ἄλλας γαίας τῶν Ἀπαλατῶν κατὰ διετίαν ἅπαξ ἐγκατασπείρουσι Μεστοχωρῖται καὶ Ὀλυμποχωρῖται κατὰ τὰ ἑαυτῶν μέρη ἕκαστοι, μοιράζοντες, ὡς ἔθος, μετὰ τῶν κατὰ καιροὺς παρεστηκότων Νεαμονησίων.

87. Ὁρίζονται δὲ οἱ Ἀπαλάται, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ, ἐν τῷ τῶν Μεστῶν λιμένι· ἀπὸ γὰρ τούτου εἰς τοῦ Μαμουνῆ τὴν Μέλισσαν προχωροῦσιν, κἀντεῦθεν πρὸς τὴν ὁδόν· ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς τοῦ Μόγια τὴν Συκῆν, ὅπου ὁ ῥύαξ. Ἐντεῦθεν ἀναβαίνει ἡ ὁρίζουσα γραμμὴ, εἰς τὴν ῥάχιν, καὶ προχωρεῖ εἰς τὰ Καστελάκια, καθὼς χύνονται τὰ νερά, εἰς τὸν Σταυρὸν δ' ἐρχομένη, προβαίνει ἐντεῦθεν εἰς τὴν τῆς χώρας ὁδὸν ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὰ Βρυσείδια, ἐκ δὲ τῶν Βρυσειδίων εἰς τοῦ Εὐταξίου τὸν Πετρωπόν· κἀντεῦθεν κατέρχεται εἰς τὸν Κωλοσύρτην· καὶ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος τῆς Παναγίας διερχομένη, διαβαίνει καὶ διὰ τῆς ὁδοῦ, τῆς ὑπεράνω τοῦ περιβολίου τῶν Γεράνων· Εἰσὶ δ' οἱ Γεράνοι, ὡς προείρηται, ἀγροκήπιον Νεαμονικὸν, παντελεύθερον, μετὰ καὶ αὐτῆς τῆς βρύσεως τοῦ Καρᾶ. Ἀπὸ δὲ τῆς βρύσεως ταύτης προβαίνει ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ τῶν Ἀπαλατῶν εἰς τοῦ Λαφαζάνη, κακεῖθεν εἰς τοῦ Κουτσοδούντου τὰ δώματα, κἀκεῖθεν φθάνει κατὰ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων εἰς τοῦ Γιουγιοῦ τὴν Σύκῆν· ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς τὸν τῆς φυλάξεως (βίγλα) πύργον, ἀπὸ δὲ τούτου χωρεῖ εἰς τὴν τῆς θαλάσσης ἀκτήν. Τὰ βορειανατολικώτερα οὖν τοῦ λι-

μένος Μεστῶν εἰσι Νεαμονικὰ, ἔνθα πολλοὶ τυγχάνουσιν ἀγροί τε καὶ ἀμπελῶνες, εὔδενδροι, ἐξημερωμένοι· ἀλλ' ἡ ἄμπελος ἀπὸ τοῦ 1852 νοσοῦσα, ὀλιγίστην, ἢ μηδεμίαν παρέχει ὠφέλειαν.

88. Ἔχει ὁμοίως ἡ Νεαμονὴ βοσκησίμους καὶ ἐν Πυργίῳ εἰς πολλὰς θέσεις· οἷον εἰς τὰ Δότια τῆς Ἀγιάδας τὸ γύρισμα μετὰ καὶ τοῦ πηγαδίου, καὶ τῶν ἔξωθεν μανδρῶν· ταύτῃ πρόσθες καὶ τὰ Βρουλλίδια ἥμερά τε καὶ ἄγρια, ὅλα καθὼς ἐστι, μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅπου καὶ ὁ τῆς φυλάξεως παλαιόπυργος (βίγλα), κατὰ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων ἔνθεν καὶ ἔνθεν· ὧν τὸ μεταξὺ βήσσα τις ἐστιν ἐπιδεκτικὴ γεωργίας· ἐλάττωμα μόνον ἔχουσα τὸ μακρὸν ἀπὸ τῆς κώμης διάστημα.

88. Ἐκεῖθεν πρὸς τὰ βόρεια τῶν Δοτίων ἔχει καὶ τὸν Ψάρωνα ἡ Μονὴ μετὰ τῶν Λαλούντων πρὸς τὸ δυτικοβόρειον τοῦ Βενετικοῦ.

90. Ἐντεῦθεν χωρῶν πρὸς Δυσμὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν εὑρίσκεις καὶ τὴν Νεαμονήτιδα Σκάφην, ἐξημερωθεῖσαν ἐφ' ἱκανὸν ἐκ βουνῶν τῆς Μονῆς, ὧν πολλὰ σώζονται εἰσέτι ἄγρια καὶ ἀνήμερα.

91. Ἐκεῖθεν προχωρεῖς εἰς τὸν Ἄνω κάμπον, ἔνθα τὸ Νεαμονικὸν γύρισμα καὶ βουνός. Εἶτα ἡ Ἀλώνα καὶ ὅσα ἐξημερωμένα ἐκεῖ, ἐν οἷς καὶ βουνοί· Αἱ Σπῆλαι, τὸ γύρισμα κκθὼς ἐστι καὶ βουνοί.

92. Εἶτα τὰ Κάτω Λακκία, καὶ μετὰ πολλῶν ἀγρίων ἡ Σκουρδουλόμανδρα· Ὁμοίως τὰ Μαρκοκήπια, τὸ γύρισμα, καὶ ἡ ἀσβεστόκτιστος βότα, καὶ τὸ νερόν.

93. Ἀπολέσαντες κατὰ τὴν ὀλεθρίαν τῆς Χίου καταστροφὴν, καὶ τοὺς κτηματολογικοὺς κώδηκας τῆς Μονῆς, συναπωλέσαμεν καὶ τὴν τρανοτέραν ἀπόδειξιν, ὅτι καὶ ὁ παρὰ τὸν νότιον αἰγιαλὸν Ἔπαγος ἦν ἀδιαφιλονείκητος βοσκότοπος τῆς Νεαμονῆς· διὸ καὶ φιλονεικοῦσιν ἡμῖν περὶ αὐτοῦ ἤδη οἱ τὴν μεγίστην καὶ πολυφοροτάτην τῶν τῆς Μαστιχοφόρου κωμῶν οἰκοῦντες Πυργοχωρῖται.

94. Ἔχει δὲ ἡ Νεαμονὴ ἐν τῇ αὐτῇ κώμῃ καὶ ἄλ-

λας χέρσους, ἃς εὑρίσκεις καὶ περὶ τὴν Ἄνω Φανάν.

95. Βοσκήσιμον τόπον ἔχει ἡ Νεαμονὴ καὶ πρὸς τὸν Δυτικονότιον αἰγιαλὸν ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν τῆς Ἀλίνδος ὀφρύων καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ προβαίνοντα εἰς τὴν Λῆμνον κατὰ τὰ καταχύματα, καὶ προχωρεῖ πρὸς τοῦ Μαυρομμάτου τὰς Μελίσσας. Ἐμπεριχλείει δὲ ὁλόκληρον τὸ Πάριον, τὸν Καρβουνόλακκον, τὴν Βαθεῖαν λαγγάδα, τὸ Τηγάνιον, τὴν Μακρὰν Ἄμμον, τὸν παλαιόπυργον τῆς φυλάξεως (βίγλα), τὸ Βρωμόνερον, τὸν Μαλουπόβουνον, καὶ τὸ Μετόχιον.

96. Πραστία καὶ Κηπία ὁμωφωνοῦσι σχεδόν· ἀμφότερα δὲ τυγχάνουσιν ἀγροκήπια ἐξηγορασμένα ἐκ Γενουηνσίων. Καὶ βρύσεις ἔχουσι, καὶ πύργους, καὶ Ἐκκλησίας καὶ βουνοὺς ἔξωθεν ἀμφότερα. Καὶ τὰ μὲν Κηπία κεῖνται εἰς τὴν βορείαν ἄκραν τῆς περιοχῆς τοῦ Μοναστηρίου, ἐγγὺς τῶν Καρυῶν· τὰ δὲ Πραστία κεῖνται μεταξὺ Σιδηροῦντος καὶ Βολισσοῦ.

97. Χωρίζονται δὲ τὰ Πραστία πρὸς μὲν Βορρᾶν καὶ Δυσμὰς ἀπὸ τοῦ Βολισσηνοῦ τόπου, πρὸς δ' Ἀνατολὰς, ἀπὸ τοῦ Σιδηρουντίου, καὶ πρὸς Νότον ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ.

98. Ἄρχεται δὲ ἡ ὁροθετικὴ τῶν Πραστίων γραμμὴ ἀνατολικῶς, ἀπὸ τοῦ Φωκοσπήλου, καὶ ἀναβαίνει, κατὰ τὸν Ῥύακα καὶ τὸ Βρυσάλιον, τὸ ἐν τοῖς χαμοφύτοις, ἀντικρὺ τοῦ Κοκκινοκρήμνου, εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ Περδικοβούνου· καὶ τὰ μὲν νότια καταχύματα τῶν νερῶν τοῦ Περδικοβούνου ἀνήκουσιν εἰς τὰ Πραστία, τὰ δὲ βόρεια καταχύματα Σιδηρούντια εἰσι καὶ Βολισσηνά.

99. Προχωρεῖ δὲ ὡς εἴρηται ἡ ὁροθετικὴ τῶν Πραστίων γραμμὴ ἀπὸ ῥάχεως εἰς ῥάχιν ἕως εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τῆς γραμμῆς ταύτης ἐχάραξαν καὶ σταυρὸν μαρτυροῦντα τὸ ὅριον ἄνδρες ἀποσταλέντες ὑπὸ τοῦ κριτηρίου ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν Βολισσηνῶν καὶ τῶν Νεαμονησίων περὶ ὁρίων, ὁπότ' ἀπέστειλεν ἐκεῖ τὸ Συμβούλιον τὸν Χαφεὺς ἐφέντην, ἐπίτροπον ταῦ Καδῆ, καὶ τὸν Χαλὴλ Ἀγᾶ τῆς Λίμνης

μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διαφερομένων μερῶν κατὰ τὸ 1846.

100. Ἀπὸ δὲ τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ καταβαίνει ἡ μνησθεῖσα τῶν συνόρων γραμμὴ εἰς τὸ μέσον τοῦ λάκκου τοῦ Ζωγράφου, κἀκεῖθεν προχωρεῖ κατὰ τὸν ῥύακα εἰς τὴν Παναγίαν τῶν Γρηβίων, καὶ καταβαίνει κατὰ τὸν ῥύακα εἰς τὴν Ἀρβάναν μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ.

102. Ἐμπεριχλείει δὲ ἡ περιοχὴ αὕτη τὸν παλαιόπυργον τῆς φυλάξεως (βίγλα)· τὸν Ἅγιον Γεώργιον, καὶ τὸ ὑποστατικὸν τὸ πέριξ αὐτοῦ μετὰ καὶ τῆς βρύσεως· τὸ ὑποστατικὸν τοῦ Μαρταλάμου μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βρύσεως· τὸ ἐπάνω ὑποστατικὸν μετὰ τῆς ἐκείνου βρύσεως· ὑπεράνω δὲ τούτου ἐστὶ καὶ ὁ οἶκος ὁ παλαιός, καὶ ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος.

103. Ἐμπεριέχει γοῦν ἐν γένει ὁ τόπος καὶ γεωργουμένας, καὶ γεωργησίμους, καὶ κεχερσωμένας, καὶ βουνώδεις, καὶ δενδροφύτους γαίας· ἐν οἷς καὶ σπήλαια, καὶ ὕδατα πολλὰ πολλαχοῦ, καὶ ἐκκλησίαι καὶ κατοικίαι καὶ πεῦκοι καὶ θάμνοι, οὗ ἡ βουνώδης χρήσιμος εἰς βοσκὴν ἀγελαίων κτηνῶν, καὶ οἱ ἀγροὶ ἀρδευόμενοι εἰς κήπευσιν δεξιοί.

104. Πολλάκις εἴπομεν, ὅτι τὰ πάντα ἐν Νεαμονῇ ἐγένοντο ἢ ἀνάρπαστα ἢ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ἐν τούτοις ὅμως ἐσώθησαν ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ἀναγκαίων κωδήκων δύο, οὓς ὁ Ἐμινατᾶς Κλαδίτης ἐπώλησεν ἔπειτα τῇ Μονῇ, ὥσπερ ἐπώλησεν αὐτῇ καὶ ὁ Χασαναγᾶς Πάπιας ἐν χιβώτιον ἁγίων λειψάνων μετὰ σταυροῦ, καρπούμενος διὰ ταῦτα ἱκανὰ ἔτη τὸ κάτωθεν τοῦ Δαφνῶνος Νεαμονικὸν ὑποστατικόν, τὸ τοῦ Κασσετάρη λεγόμενον.

105. Τῶν κωδήκων τῶν εἰρημένων, ὁ μὲν ἕτερος κτηματολογικὸς ἀρχόμενος τὸ 1748 τῇ 14 Αὐγούστου ἀπὸ τῶν ἐν Ὀλύμποις, καὶ ἀπὸ τούτων ἐγκαταγράφει τὰ τῶν Μεστῶν, τῆς Ἐλάτας, τῆς Καλαμκσιᾶς, τῶν Νενήτων, τοῦ Βουνοῦ, τῆς Παγίδος καὶ Διδύμας τῆς ἔξω, τοῦ Καταράκτου, τῆς Κοινῆς, τῆς Πίτυος τῶν Καρδαμύλων, τῆς

Βολισσοῦ, τῆς Σιδηροῦντος, τῶν Διευχῶν, τοῦ Πυργίου, τοῦ Κάμπου, τοῦ Μεγάλου Μετοχίου, Χαλκείου, Βαβύλων, Θυμιανῶν. τοῦ Φλαμουνίου. τοῦ Δαφνῶνος, τοῦ Βερβεράτου, τῆς Διδύμας τῆς ἔσω καὶ Μυρμηκίου, τῆς Καλαμωτῆς καὶ τῶν Ἁρμολίων καὶ ἄλλων.

106. Ἡ καταγραφὴ οὔτε ταχτικὴ, οὔτε ἀκριβὴς, οὔτε πλήρης ἔστιν, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἀντεγράφησαν πάντα οὐκ ἐξ αὐτοψίας, ἀλλ' ἀπὸ παλαιοτέρου κτηματολογικοῦ κώδηκος· διὸ γράφει ἐν ἀρχῇ, « τὰ ἐν τούτῳ τῷ νέῳ κώδηκι » κατ' ὄνομα γεγραμμένα, ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου καὶ ἀρ- » χαιοτάτου, κώδηκός ἐσιν ἐρανισμένα τ α κ τ η δ ὸ ν, ὡς » ἐν ἐκείνῳ· Ὅθεν μηδεὶς ἀμφιβαλέτω τῆς ἀκριβείας καὶ » ἀληθείας. »

107. Πολὺ σκότος παρέχουσιν ἐν τούτοις οὐ μόνον ἡ ἔλλειψις τῶν ἀγορασθέντων μετὰ τὴν ἐγγραφὴν ἢ ἀφιερωθέντων ἢ καὶ πωληθέντων ἔπειτα ἐπὶ Μαμωνίδων, ἀλλὰ καὶ ἡ διάταξις τῶν ἀγρῶν ἐν τοῖς Κατωχώροις κατὰ Μετόχια. Ἐπειδὴ ἄλλοι οἱ τοῦ Φλαμουνίου, ἄλλοι οἱ τοῦ Μ. Μετοχίου, ἄλλοι οἱ τοῦ Καβέστρου, καὶ ἄλλοι οἱ τῆς Ἁμφολίδος ἀγροί· καὶ οὐκ ἐν ταῖς τούτων παριοχαῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ μεμιγμένα πολλαχοῦ. Ἐπειδὴ πολλαχοῦ δύο ἡνωμένοι ἀγροὶ ἦσαν ὁμὲν τοῦ Φλαμουνίου, ὁ δὲ τοῦ Καβέστρου. Οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τῶν Μετοχίων.

108. Φαίνεται τὸ τῶν ἀποτρίτων ἔθιμον παλαιὸν ἐν τοῖς Κατωχώροις, καὶ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν ἴσως ἔτι σύνηθες. Τουλάχιστον εἰς τὰ ἐξαγορασθέντα ἀπὸ τῶν Γενουησίων ἀναφέρονται ῥητῶς καὶ ἀπότριτα. Ὅρα τὴν ἀγορὰν Βεσταρχάτου τῷ 1679.

109. Τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ μνησθέντι κώδηκι πολλὰ ἐπωλήθησαν ἐπὶ Μαμωνίδων· οἷον, τὰ τῶν Νενήτων, Ἑλάτας, Βουνοῦ, Διδυμῶν, Παγίδος, Κοινῆς, Διευχῶν, Θυμιανῶν, καὶ πολλὰ ἐν τῷ Κάμπῳ σποράδην.

110. Ὁδὲ κώδηξ ὁ δεύτερος ἐμπεριέχει, ὡς ἠκιβωτὸς παντοίας ὕλης ἔγγραφα, ἀνωμαλώτερος καὶ ἀτακτώτερος ὑπάρχων τοῦ πρώτου, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν χρονολογικὴν διάταξιν. Τὴν ὁδὸν ταύτην τῆς ἀταξίας ἐβαδίσαμεν καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ, εἰς τὰ βήματα τῶν πρὸ ἡμῶν ἀκολουθοῦντες ἑκόντες ἄκοντες. Συνεστήσαμεν ὅμως διὰ τὰ ἔγγραφα τῆς Μονῆς νέον κώδηκα, ἀπὸ τοῦ 1855.

111. Ὁ δεύτερος οὗτος παλαιοκώδηξ ἄδηλον ἀπό τινος ἔτους ἤρξατο, ἐλλειπούσης αὐτοῦ τῆς ἀρχῆς, ἐπειδὴ ἐν μὲν πρώταις σελίσι, φαίνεται ἔγραφον τοῦ 1761, ἑπόμενως τοῦ 1759, εἶτα τοῦ 1750, τοῦ 1726, τοῦ 1669, τοῦ 1717, τοῦ 1671, τοῦ 1803, καὶ ὅλος χρονολογικὸς κυκεών, ἀναβαίνων καὶ μέχρι τοῦ 1555, καὶ 1502, ἐγγραφεὶς καὶ οὗτος ὡς φαίνεται ἐκ παλαιοτέρων κωδήκων. Φέρει δὲ καὶ πολλὰ τῶν ἐγγράφων ὅλως ἀχρονολόγητα.

112. Ἐν τῷ κώδηκι τούτῳ Εὑρίσκομεν διὰ τοὺς Νεα- » μονικοὺς τόπους Ἀμάδων τε καὶ Βυκίου τάδε· « Εἰς τὸ » ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ κύρ. Παρθένιος ἱερομόναχος » καὶ καθηγούμενος τῆς θείας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς Μο- » νῆς τῆς Νέας, καὶ οἱ λοιποὶ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί, » εὑρισκόμενοι σήμερον εἰς τὸ χωρίον τῶν Καρδαμύλων, » καὶ εἰς τὸ Βύκιν, καὶ εἰς ἄλλα χωρία διὰ ὑποθέσεις τοῦ » Μοναστηρίου, ἀνέγνωσαν γράμμα ἀφοριστικὸν, ὅποιος » εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ ἐξεύρῃ πράγματα κεκρυμμένα τοῦ » Μοναστηρίου, νὰ τὰ ὁμολογήσουν εἰς βάρος τοῦ ἀλύ- » του ἀφορισμοῦ. Καὶ οὕτως ἦλθον ἔμπροσθεν πάντων » ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς κάτωθεν, μάρτυρες, ὅταν ἤκουσαν » τὸν ἀφορισμὸν, ὁ γέρον Μουντουλοῦφος ἀπὸ τὸ Βύ- » κιον, Νικόλαος Κοντοβασίλας καὶ Λέων Κοντοβασίλας, » καὶ Γεώργιος Κούμαρις ἀπὸ τὸ αὐτὸ χωρίον, καὶ ἐπῆ- » ραν ὅρκον εὐαγγελικὸν καὶ τὸ βάρος τοῦ ἀλύτου ἀφο- » ρισμοῦ· καὶ εἶπαν πῶς ἐξεύρουν καὶ λέγουν τὴν ἀλή- » θειαν, διὰ νὰ λείψουν ἀπὸ τὸν ἀφορισμὸν καὶ ἀπὸ τὸ κρί- » μα, πῶς εἶναι τοῦ Μοναστηρίου τῆς Παναγίας τῆς » Νέας Μονῆς, ἀπὸ τοὺς Λάκκους τοὺς μεγάλους, καὶ » ἐκεῖθεν νοτινά, καὶ τὰ δύο Διβούνια καὶ ἐδῶθεν, ἕως

» τοῦ Τούρκου τὸ λάγγαδιν· ἡ Σφηκούντα μετὰ τῆς » περιοχῆς αὐτῆς, μὲ τὰ ὀνόματά της, ἀπὸ τῆς Λί- » μνου τὴν ράχιν, ν' ἀνέβῃ τὴν ράχιν, νὰ ἔλθῃ εἰς » τὸν Καρβουνόλακκον, νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς σελλάδας τῆς » Ῥάσου, ἕως νὰ γυρίσῃ νὰ ὑπάγῃ (εἰς) τὰς πλάκας· νὰ » πάρῃ τὸν ποταμὸν, νὰ κατέβῃ εἰς τὸν αἰγιαλόν· νὰ ὑπάγῃ » εἰς Χαληκόχρημνον καὶ τὰς Μυρσηνίας, ἕως τῆς Ἀγλά- » δας τὰ ὀφρύδια εἶναι τοῦ Μοναστηρίου. Ἀκόμα νὰ ὑ- » πάγῃ ἕως τοῦ Γιαννακοῦ τὰ νερὰ, καὶ ἕως τὸ Θεοτικὸν » λαγγάδιν· νὰ εὔγῃ ἕως εἰς τὸ Μεσοκάμινον. Ἀκόμα » καὶ εἰς τὰ Καμπία, ὅταν ἄκουσαν τὸν ἀφορισμὸν, ἦλ- » θον Κώστας Χρυσάφης, καὶ Ἰωάννης Χρυσάφης, καὶ » ὡμολόγησαν, πῶς ἔστερξεν ὁ Καθηγούμενος, καὶ μι- » σὲρ Ζαννῆς Μπατέστος, νὰ ὑπᾶν, νὰ χωρήσουν τὴν » τοποθεσίαν, ποῦα εἶναι τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ποῦα τοῦ » Αὐθεντὸς, καὶ ὡμολόγησαν, καὶ ἐχώρησαν, πῶς εἶναι » τοῦ Μοναστηρίου τὸ βόρειον μέρος, καὶ οἱ Λάκ- » κοι οἱ μεγάλοι, ἕως τοῦ Τούρκου τὸ λαγγάδιν, καὶ » ἡ Σφηκούντα· καὶ τοῦ Αὐθεντὸς εἶναι τὸ νότιον μέρος. » Καὶ οὕτως ἐμαρτύρησαν οἱ ἄνωθεν ἐνώπιον τῶν κά- » τωθεν ἐν ἔτει ᾰφϐ, ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ κϛ'. Ἐγράφθη » δὲ εἰς χωρίον Βύκιν. Μάρτυρες· Νικόλας Βουδεφᾶς. » Μιχαὴλ Σκυριώτης. Βασίλειος Βουδεφᾶς ἀπὸ τὰ » Καμπία.»

113. Κάτωθεν τούτου σημειοῖ ὁ προηγούμενος Ἄνθι- μος, ὅτι ὁ πέλεκυς τῶν Μαμωνίδων ἔφθασε καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἀπέκοψε εἴς τε τὸ Βύκιον καὶ εἰς τὰ Καμπία ἐκ ταύ- της τῆς Νεαμονικῆς περιοχῆς τὴν Ἀγλάδαν, τοῦ Ψάθα, ἕως εἰς τὴν Μακρὰν Σκάλαν, ἐκτὸς τῆς Σφηκοῦντος. Ἰδοὺ τί λέγει αὐτολεξεί· « μὲ τὸ νὰ ἔτυχε τοῦ Μονα- » στηρίου ἡ μεγάλη ζημία τοῦ Ντσερεμέ, ὑπήγαμεν καὶ » ἐπωλήσαμεν εἰς τὰ Ἐπανωχώρια, εἰς τὸ Βύκιν, καὶ » εἰς τὰ Καμπιὰ, τῆς Ἀγλάδας, καὶ τοῦ Ψάθα, νὰ » ὑπάγῃ ἕως τὴν μακρὰν Σκάλαν, νὰ εὕρῃ τὸ βουνὶν, φυ- » λάσσοντας τὴν Σφηκούνταν, ποῦ εἶναι ἀπούλητη,

» καὶ ἐγράφθη εἰς ἐνθύμησιν τῶν μεταγενεστέρων.» 1805, Ἰανουαρίου 17. Ὁ προηγούμενος Ἄνθιμος.

114. Φαίνεται, ὅτι ἐπώλησαν καὶ εἰς Κουρούνια καὶ εἰς Τρύπας καὶ εἰς Ἀμάδας καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Ὑπανοχώ- ρων, ἐκτὸς τῶν εἰρημένων· ἀλλ' ἄφηκαν καὶ πολλὰ ἐν τούτοις ἀπώλητα· ὧν ἡ ἀκριβὴς σημείωσις ἐξέλιπε σὺν τοῖς ἄλλοις.

115. Τὰ ἐν Λεπτοπόδοις ἔμειναν ἀπώλητα, καὶ τὰ ἐν Ἁγίῳ Θαλελαίῳ τὰ πάντα, καὶ πολλὰ ἐν τοῖς προειρη- μένοις ἠμερά τε καὶ ἄγρια, ἐν οἷς καὶ τὸ ὄρος τὸ Πελι- ναῖον, φέρον κατακόρυφα ναὸν Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου. Ὅθεν γράφει ἐκ Νεαμονῆς εἰς τὸ ὄρος ὁ Καθηγούμενος οὕτω· «Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, εὐλογημένοι χριστιανοί, ὅ- » που ἑορτάζετε τὸν προφήτην Ἠλίαν, χαίρετε ἐν Κυ- » ρίῳ Θεῷ καὶ ὑγιαίνετε. Ἄμποτε νὰ σᾶς ἀξιώσῃ ὁ Κύ- » ριος διὰ πρεσβειῶν τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ, νὰ τὸν ἑορ- » τάζητε εἰς χρόνους πολλοὺς μὲ ὑγείαν. Ἐμάθαμεν ὅ- » μως πῶς ἦλθαν πέρσι ἀναμεταξύ σας διαφοραὶ, μὲ τὸ » νὰ φέρουν αὐτοῦ εἰκόνας ἄλλας· καὶ ὅποιος τὰς φέρῃ, » γυρεύει, νὰ πάρῃ μερίδιον ἀπὸ τὸ κερὶν, ὁποῦ φέρνουν » εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ εἰς τοῦτο μᾶς φαίνεται μεγάλη » ἀδικία, διατὶ ὡς φαίνεται, ὅποιος τὸ φέρνει, τὸ » φέρνει διὰ τὴν ἐκκλησίαν αὐτήν, καὶ ὄχι δι' ἄλλην. » Καὶ εἰς τοῦτο ἰδοὺ ὁποῦ σᾶς γράφομεν, ὅποιος ὑπάγῃ » εἰκόνα, νὰ μὴν ἔχῃ νὰ πάρῃ τίποτε. Ἡμεῖς ἔχομεν » αὐτοῦ ἐφημέριον, τὸν παπᾶ Χριστοφῆν ἀπὸ τὰς Ἀμά- » δας, καὶ ἐπίτροπον τὸν Δημήτριον τοῦ Γεωργίου, καὶ » αὐτοὶ νὰ πέρνουν εἴτι εἰσόδημα ὑπάγει ἐκεῖ, νὰ τὸ ἔχουν » διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ τοῦ λόγου σας τὸ διακρίνατε, » ὅτι εἶναι ἀδικία.» Τὸ 1731, Ἰουλίου 27. Ὁ Καθη- » γούμενος Μωϋσῆς. Ὁ δὲ Καθηγούμενος Ἄνθιμος πα- κτώνει τὸ ὄρος εἰς Καρδαμυλίτας τῷ 1781, ἐκτίνειν ἐ- τήσιον πάκτος τῇ Μονῇ 50 γρόσια καὶ ὀκτὼ ἀρνία.

116. Περιγράφει δὲ ἰδίως ὁ κώδηξ καὶ τὰ ὅρια τῆς Σφηκοῦντος ὧδέ πως· »Φανερόνωμεν καὶ τὰ σταλίκια

» τῆς Σρηκοῦντος, ἐν πρώτοις ἀπὸ τῆς Νύμφης τὸ νε-
» ρὸν καὶ ὑπάγει εἰς τὰς Γηστέρνας, ἕως εἰς τὸν μισὸν
» Καρβουνόλακκον, καὶ ὑπάγει εἰς τὸ Μερσινίδιν, εἰς τὰ
» Ἀσπρόχρημνα, καὶ ὑπάγει εἰς τῆς Λίμνης τὴν ῥάχιν,
» ἕως εἰς τὸν αἰγιαλὸν βόρειον μέρος· ἔτι νότιον μέρος
» ἀπὸ τῆς Σρηκοῦντος τὸν ποταμόν, καὶ ὑπάγει εἰς τῆς
» Πλάκας τὸ λαγγάδι, καὶ ὑπάγει τὸ λαγγάδι πλησίον
» οἱ Σιδοράται, καὶ οἱ παπάδες, καὶ ὑπάγει εἰς τὴν Γη-
» στέρναν. Ἐτοῦτα τὰ σταλίκια τὰ ἐμαρτύρησαν οἱ ἱερεῖς
» καὶ γέροντες τοῦ χωρίου· παπᾶ Ἰωάννης παπᾶ Στα-
» μάτη Βικιανός. Μάρτυς τῆς Ἄννης Σιδοράτος. Παπᾶ
» Χριστοφῆς Καλογερᾶς ἀπὸ τὰς Ἀμάδας. Γεώργις τοῦ
» Στεφάνου, Γέρων Γεῶργις τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Τσέτσε-
» ρης ἀπὸ τὰ Καμπία, Ἰωάννης Κάρσας, καὶ Λέων τῆς
» Ἄννης. Τὸ 1780 ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ 20. Βκιον.»

117. Βουνώδεις γαίας ἔχει πολλὰς ἡ Νεαμονὴ καὶ ἐν τῇ Καρδαμύλῃ, οὕς περιγράφομεν ὧδε ἀπὸ τοῦ παλαιοχώ-δηκος τῶν ἐγγράφων. Ἰδοὺ πρῶτον περὶ Πλακούσης καὶ Χορτιανοῦ. «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Εὑρι-
» σκόμενος ὁ καθηγούμενος Νεῖλος μετὰ τῆς συνοδίας
» αὐτοῦ εἰς χωρίον Καρδάμυλα διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁ-
» γίου Παντελεήμονος, ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ ξεκα-
» θαρίσῃ τὰ κατηναλωμένα πράγματα τοῦ Μοναστηρίου.
» καὶ ἔκραξε γέροντας παλαιούς, καὶ ἀνέγνωσέν τους
» πατριαρχικὸν ἀφορισμόν, νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἀλή-
» θειαν, καὶ ὡμολόγησαν οὕτως· Ἰωάννης Φραγ-
» γιᾶς, Κώστας Παπαζῆς, Ἠλίας Σιληγᾶς, Δημήτριος
» Ἀσπιώτης, ἔτι καὶ Στέφανος Κυμινᾶς· ἀρχὴ ἐμαρτύ-
« ρησαν τῆς Πλακούσης ὅλα τὰ χωράφια, καὶ τῆς Κάτω
» Πλακούσης, ἕως πέρα τὸν Ἑλληνότοιχον, ἕως τὸ Φα-
» ραγγάκι, ἕως τὴν Σκάφην, καθὼς τὰ ἐσταλίκωσαν·
» ἔτι καὶ τοῦ Βρατσίου τὰ χωράφια, καθὼς τὰ ἔδειξαν,
» πλησίον τὸ Πέταλλον. Ἔτι ὡμολόγησαν Ἰωάννης Ἐ-
» γρηγορᾶς, καὶ Ἠλίας Σέφης, πῶς ἔκαμεν ὁ κὺρ Μι-
» χαὴλ εἰς τὸν Ἐρεικόβουλον, εἰς τὴν Σκάλαν, χωράφι

» τῆς Μονῆς, ἀπὸ τὴν Ἄλωνον καὶ ἐκεῖθεν νότια, καὶ
» ἀπεκεῖ καὶ ἐκεῖθεν ὁ Μουντουλοῦφος βόρεια, καθὼς ἤλ-
» θασι καὶ ἔδειξαν τούς τα ἐκεῖνοι. Ἀκόμη ὡμολόγησαν
» ὅλοι οἱ ἄνωθεν πῶς εἶναι τὰ σταλικώματα τοῦ Χορ-
» τιανοῦ ἀπὸ τὸ Μυλοτόπι, καὶ τὸν Κακκαβόλακκον, τὸν
» Σταυρόν, τὸ Μονοκρέμι, τοῦ Μακρίου τὰ χύματα, τὸν
» Ἀστιφιδόλακκον, τὴν Ἀμυθοῦντα, τὴν Ψαροχαληκού-
» ραν, τὸν μισὸν Κρητικόν, τὰ Μαλάγγια, τοὺς Ξηροπί-
» θους, ὡς καθὼς γυρίζουν τὰ νερά. Ἀκόμη ὡμολόγη-
» σαν, πῶς ἔχει ἡ Μονὴ χωράφια εἰς τοὺς Ἀρεγόπτας,
» καὶ κρατεῖ τα Στέφανος Σελαδιώτης. Οὕτως εἶπον, καὶ
» ἐμαρτύρησαν, ὡς ἄνωθεν· καὶ εἰς βεβαίωσιν κατεγράφθη
» ἐν τῷ ἱερῷ κώδηκι τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Μοναστηρίου ἀφνε,
» Ἰουλίου κζ΄. Ἐπακτώθη δὲ ὁ Χορτιανὸς εἰς τὸν Ἰωάν-
» νην Νικολῆν γρόσια 6 καὶ ἓν ἐρίφιον κατ' ἔτος
» τῷ 1789.»

118. Φαίνεται, ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἄνω καὶ ἐν τῇ Κάτω, Πλακούσῃ εἶχόν τινα ἐξημερωμένα, καὶ ἐγεώργουν ὠφε-λούμενοι καὶ ὠφελοῦντες συνάμα καὶ τὴν Μονήν. Ἀλλ' ἐ-πειδὴ ὀλίγα ἔτη πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τῶν 1822, ἠμέ-λησαν γεωργοῦντες, καὶ ἐκ τούτου ἔπαυσε καὶ τὸ εἰσό-δημα τῆς Μονῆς, τὸ ἐκ τούτων· διὰ ταῦτα ἀναφέρει πάλιν
» περὶ τούτων ὁ κώδηξ· τὴν σήμερον ἐρχόμενοςὁ Καθη-
» γούμενος Λεόντιος εἰς τὴν χώραν τῶν Καρδαμύλων
» διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἠθέλησε
» διὰ νὰ ἴδῃ καὶ τὰ ἀμεληµένα χωράφια τοῦ Μοναστη-
» ρίου· καὶ εὗρεν ἠμεληµένα τὴν Κάτω Πλακούσαν, καὶ
» τὴν Ἐπάνω Πλακούσαν, παρόντων καὶ τῶν γερόντων
» τοῦ χωρίου Καρδαμύλων Κωνσταντίνου Μόσχου, καὶ
» Γεωργίου Τσαγκάρη, Κωνσταντίνου Ἐμβαλομουτσού-
» νου, καὶ Μιχαὴλ Φατσῆ, καὶ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Μο-
» ναστηρίου, Ἰωάνου τοῦ Νικολῆ, Γεωργίου Περατικοῦ,
» καὶ τῶν Πατέρων τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ἀναγνώσαντες
» παλαιὸν γράμμα τοῦ Κώδηκος, εὗρον τὰ σταλίκια, καὶ
» ἐσταλίκωσαν, καθὼς καὶ οἱ προκάτοχοί μας τὰ εἶχον

» σταλιχωμένα, ὅλα τὰ χωράφια τῆς Κάτω Πλακούσης
» καὶ τῆς Ἄνω Πλακούσης· ἀπὸ ποδαρίαν, ἕως κεφαλα-
» ρίαν ὁ Ἑλληνότοιχος καὶ τὸ ρυάκι, καὶ τὴν κεφαλα-
» ρίαν τὸ Φαραγγάκι καὶ ἡ ὁδὸς, καθὼς γυρίζει, καὶ ὅ-
» λην τὴν Σκάφην. Οὕτως ὡμολόγησαν καὶ εἶπον, πῶς
» εἶναι τὰ χωράφια ὅλα τοῦ Μοναστηρίου, καθὼς καὶ
» πρὸ καιροῦ ἐμαρτυρήθησαν κατὰ τὸ αφνέ ἔτος· καὶ
» οὕτως ἐμαρτυρήθη καὶ σήμερον, καὶ κατεστρώθη ἐν
» τῷδε τῷ ἱερῷ κώδηκι πρὸς ἀσφάλειαν. 1818. Ἰουλίου
» 17. Ὁ καθηγούμενος Λεόντιος. Ὁ Πρωτόπαπας Παπᾶ
» Νικόλαος Φράγκος.

119. Καὶ τῷ ἐπιόντι ἔτι διαδεχθεὶς τὴν ἡγουμενείαν ὁ Θεοδόσιος Κούλουμπος ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου ἐπιβεβαιῶν τὰς Πλακούσας, διά τε ὅρια καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν αὐταῖς ἀγρῶν. Ὅθεν καὶ ἀναφέρει ὁ κώδηξ πάλιν κατόπιν εὐθὺς τῶν ἀνωτέρω· «ἐδῶ φανερώνομεν, ὅτι
» ἐστάλθησαν ἐκ δευτέρου διὰ προσταγῆς τοῦ καθηγου-
» μένου κυρίου Θεοδοσίου, ὅ τε Παπᾶ Νεόφυτος Βενέτος,
» Παπᾶ Προκόπιος Τρεχάκης, καὶ Χ. Θεοδόσιος Ἐμ-
» βρῆς εἰς χωρίον Καρδάμυλα, διὰ τὴν ἄνωθεν ὑπόθεσιν
» τῆς Πλακούσης, λαβόντες, καὶ γράμμα ἀπὸ τοὺς εὐ-
» γενεστάτους Δημογέροντας, διορίζον τοὺς γέροντας
» τῶν Καρδαμύλων, νὰ ἀναθεωρηθοῦν τὰ σταλίκια τῆς
» αὐτῆς Πλακούσης, ἂν ἦναι καλὰ βαλμένα. Ὅθεν ὑπά-
» γοντες εἰς τὸ χωρίον, ὑπῆγαν εἰς τὴν Πλακοῦσαν μαζῆ
» μὲ τοὺς σταλθέντας πατέρας καὶ οἱ γέροντες τοῦ χω-
» ρίου· Γεώργιος Μαρτάκης, Νεαμονήτης Τσαρούχας,
» Γεώργιος Φράγκος, Θεόδωρος Κατράδης, Παπᾶ Χ.
» Παγόνης, Γεώργιος Ποραδὰς, Κωνσταντῖνος Γλύπτης,
» καὶ οἱ ἐπίτροποι τοῦ Μοναστηρίου Ἰωάνης τοῦ Νικολῆ,
» Λέων Μέλης, Παπᾶ Κωνσταντῖνος Φωκός, καὶ ἀνε-
» θεώρησαν, καὶ εὗρον τὰ σταλίκια βαλμένα κατὰ τὴν ἄ-
» νωθεν σημείωσιν, καὶ ἐκ συμφώνου ὡμολόγησαν ὅλοι
» οἱ εὑρεθέντες παρόντες, ὅτι εἶναι καλὰ βαλμένα τὰ
» σταλίκια, παρόντων καὶ τῶν ἀναστατῶν τῆς αὐτῆς Πλα-

» κούσης, καὶ ὑποσχέθησαν νὰ δίδουν τὸ δικαίωμα τῶν
» παραστεκομένων κάθε χρόνον, χωρὶς τινος προφάσεως,
» ἢ ἐναντιότητος. 1819. Μαΐου 13.

120. Ὁ αὐτὸς κώδηξ ἐμπεριγράφει καὶ τοῦ ἐπιλοίπου τόπου τοῦ Νεαμονικοῦ ἐν Καρδαμύλῃ τὰ ὅρια γύρωθεν· ἰδοὺ αὐτολεξεὶ τὰ περιγραφόμενα· «τὴν σήμερον
» ἦλθεν ὁ καθηγούμενος Ἄνθιμος τῆς θείας καὶ ἱερᾶς
» βασιλικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Νέας εἰς
» χωρίον Καρδάμυλα μὲ τὴν συνοδίαν του κατὰ τὴν
» τάξιν, διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, καὶ
» ἀνεγνώσθη γράμμα Πατριαρχικὸν ἀφοριστικόν, ὅτι
» ὅποιος εἶναι ἐκεῖνος, ὅποῦ ἠξεύρει τὰ σταλίκια εἰς τὴν
» γῆν τοῦ Μοναστηρίου, καὶ δὲν φανερώσῃ τὴν ἀλήθειαν
» (νὰ ὑποκύπτῃ) εἰς βάρος ἀφορισμοῦ· Καθὼς ἐδιαβά-
» σθη ὁ ἀφορισμός, ἦλθον οἱ γεροντότεροι πάροικοι τοῦ
» χωρίου, καὶ ἐμαρτύρησαν τὴν ἀλήθειαν· ἐν πρώτοις ὁ
» γέρων Μαρτάκης καὶ Μιχαὴλ Κόφινας, καὶ Ἰωάννης
» Παπαζῆς τοῦ Μιχαὴλ, καὶ Ἰωάννης Χανδρᾶς, καὶ ἕ-
» τεροι πλεῖστοι· καὶ ἐμαρτύρησαν πῶς ἠξεύρουν ἐκ προ-
» γόνων αὐτῶν εἰς ποῖον μέρος ἦσαν ἐξαρχῆς τὰ σταλί-
» κια τοῦ Μοναστηρίου. Καὶ ἐδιωρίσθησαν οἱ εὑρισκό-
» μενοι γέροντες, ὅ τε Παπᾶ Μιχαὴλ Λιγνός, καὶ Γε-
» ώργιος Ἄγγελος τοῦ Νικολάου, καὶ Παπᾶ Μιχαὴλ
» Πρώϊος τοῦ Μάρτυ, καὶ Μιχαὴλ Λιγνός, καὶ Κώστας
» Τραχώνας· οὗτοι πάντες οἱ ἄνωθεν ὑπῆγαν, καὶ ἔβαλαν
» τὰ σταλίκια, ὡς καὶ τὸ πρότερον. Ἐν πρώτοις τὸ Κρου-
» κέλιν, ἕως εἰς τὸ Ψαροκρέμιν, πλησίον ὁ Θεολόγος,
» καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Γούρναν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, καὶ
» ὑπάγει εἰς τοῦ Ἀγρελία τὸ τραχῶνιν, ὅπου ἦτον ὁ πα-
» λαιὸς πεῦκος, καὶ ὑπάγει εἰς τῆς Μουζουνοῦς τὸ τρα-
» χῶνιν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν Κακκαβόλακκον, καὶ ὑπάγει
» εἰς τὸ Ξενοτάφιν, ἕως εἰς τὸν Ἑλληνότοιχον, καὶ ἔρ-
» χεται εἰς τοῦ Μουσταφᾶ τὸν Ἐγκρεμόν. Οὕτως ἐμαρ-
» τύρησαν οἱ ἄνωθεν ἐν φόβῳ Θεοῦ, καὶ εἰς ἔνδειξιν κα-
» τεστρώθη ἐν τῷ παρόντι κώδηκι, ἐν ἔτει 1760, Ἰου-

» λίου 27. Παπᾶ Μιχαὴλ Περατικός, Παπᾶ Μιχαὴλ
» Χαρτουλάρης, Παπᾶ Παντολέων Χαρτουλάρης, Παπᾶ
» Μιχαὴλ Πρώτος, Γεώργιος Ἄγγελος.

121. Ἐκ τοῦ παλαιοχώδικος τῶν ἐγγράφων ἀποσπῶμεν καὶ τὰ ὅρια τῆς περὶ τὴν Πίτυν Καμίνας, δηλοῦντος τάδε· «Ἔχει τὸ Μοναστήριον κατὰ τὴν Πίτυν
» τὴν Καμίναν, καὶ τὰ ὁριάτης ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Κουρ-
» τέση, προβαίνουσιν εἰς τοῦ Βαρυπάτη τὴν μάνδραν, ἐ-
» κεῖθεν εἰς τὸ πηγάδιον τοῦ Μοναστηρίου, ἐκεῖθεν εἰς
» τὸ Κεδροράχιδον, ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ψιλὴν μύτην, ἐκεῖ-
» θεν εἰς τὴν Στρογγύλην Πέτραν, ἐκεῖθεν εἰς τοῦ Γιαν-
» νάκη κατὰ τὰ καταχύματα, ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἐπάνω
» Λουβέραν, Ἐκεῖθεν ἐπανέρχεται ἡ γραμμὴ τῶν ὁρίων
» εἰς τοῦ Κουρτέση.

122. Ἡ δὲ περιοχὴ ἡ τὴν Νεαμονὴν κυκλοῦσα κατὰ συνέχειαν, ὅριον ἔχει πρὸς Δυσμὰς τὸ Λιμνίον, τὸ ὀπισθεν τοῦ Προβατίου ὄρους. Ἐκεῖθεν ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ τῆς περιοχῆς πρὸς Νότον χωροῦσα, φθάνει ἐπὶ τὸ Νεαμονικὸν φρέαρ εἰς τὸ Πλατάνιον, κἀκεῖθεν πρὸς Νότον ἔτι προβαίνουσα ἔρχεται πρὸς ἕτερον Νεαμονικὸν φρέαρ, κἀκεῖθεν πάλιν μεσημβρινώτερον βαίνουσα καὶ τρίτον Νεαμονικὸν φρέαρ προσαπαντᾷ τὸ τῶν Ἐρεικίων κατὰ τὸν ῥύακα, κακεῖθεν κατοβαίνει εἰς τὸ τοῦ Καμασσοῦ νερόν, ὃ διαριλονεικοῦσιν ἡμῖν οἱ κάτοικοι τοῦ Λιθίου, κἀκεῖθεν δὲ πρὸς Ἀνατολὰς στρεφομένη, καὶ ἔξωθεν τοῦ Σταυροῦ νοτιανατολικώτερον προχωροῦσα μακρόθεν, ἀναβαίνει ἐκεῖθεν εἰς Μέλισσαν, κακεῖθεν χωρεῖ νοτιανατολικώτερον πρὸς τὸν Σιαλακόβουνον πρὸς βορρᾶν τῶν Κομάρων, κἀντεῦθεν ἔρχεται εἰς τὸ Δίστομον, κἀκεῖθεν ἀπὸ ράχεως εἰς ράχιν διαβαίνει ἔξωθεν τῆς νοτίου περιοχῆς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, κἀκεῖθεν καταβαίνει εἰς τῆς Γραίας τὴν μάνδραν, κἀκεῖθεν χωρεῖ κατὰ τοὺς ἀνατολικοὺς πρόποδας τῶν ὀρέων ὑπὸ τὴν Πανεκκλησίαν νοτιοδυτικώτερον τοῦ Λεοπηγάδου, κἀκεῖθεν διὰ νοτίου ῥύακος καταβαίνει εἰς τὴν κώμην Δυρνῶνα, ὁριζομένη

διὰ τοῦ ἐκεῖθεν καταῤῥέοντος χειμάῤῥου, ὅστις πρὸς μὲν βορρᾶν ἔχει τὴν Νεαμονήτιδα, πρὸς δὲ Νότον τὴν Δαφνουσίαν, ἔνθα καὶ ὁ ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, κἀκεῖθεν συμπεριλαμβάνουσα τὰ δύο περιβολάκια, τὸ τοῦ Χ. Σωφρονίου ὑποστατικὸν καὶ τὸ τοῦ Καστετέρη, προβαίνει εἰς τὴν κάτωθεν τῶν τοῦ Δαμαλίου ὁδόν, καὶ ἀνατολικώτερον τῶν τοῦ Στρατηγάτου χωροῦσα, φθάνει εἰς τὰ κάτωθεν τῶν τοῦ Βεσταρχάτου, καὶ διαβαίνουσα νοτιανατολικώτερον ἔξωθεν τῶν τοῦ Ἁγίου Πολυκάρπου, καὶ ἔξωθεν τῶν τοῦ Κλείξου στρέφει πρὸς Βορρᾶν κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Κόρακος, καὶ ἀνατολικώτερον τῶν Ἁγίων μ. χωροῦσα, καταβαίνει διὰ τῆς ὁδοῦ εἰς τὸν ποταμόν, ἔξωθεν τοῦ ἐκεῖ Νεαμονικοῦ Νερομύλου, καὶ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐκεῖθεν κατιοῦσα, φθάνει ὑπὸ τὸ ἀγροκήπιον Γρηγορίου τοῦ Φωτεινοῦ, εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ εἰρημένου χειμάῤῥου, καὶ ἑτέρου ὁμοίου δυτικώτερον καταῤῥέοντος εἰς λίθου βολὴν ἀπὸ τῆς Γεφύρας τῆς Κόρης. Ἐκεῖθεν ἀναβαίνει διὰ τοῦ ποταμοῦ πρὸς μικρὰν γέφυραν, κτίσμα Νεαμονήσιον, καὶ διὰ τούτου βορειοδυτικώτερον στρέφωσα, διέρχεται κάτωθεν τῆς Νεαμονικῆς καμίνου πρὸς τὴν Βρύσιν, ἣν ὁ Σταμάτιος Παγούδης ἐπώλησεν εἰς τὸν Νεαμονήσιον Γεράσιμον Μάσχαν, μετὰ τοῦ ἄνωθεν γυρίσματος, τοῦ μανδροστασίου, καὶ τῶν βουνῶν τῶν οἰκείων, εὐρυτάτης ἐκτάσεως. Ἀπὸ δὲ τῆς Βρύσεως τῆς ῥηθείσης ἀνέρχεται διὰ τοῦ ποταμοῦ βορειανατολικώτερον τῶν Κηπίων, συμπεριλαμβάνουσα μετ' αὐτῶν καὶ βουνώδη, ἀνατολικώτερον τούτων κειμένην, κἀκεῖθεν ἀναβαίνουσα πέριξ τῶν Καρυῶν πρὸς τὰ νότια, διερχομένη διὰ τῶν χρημνῶν τῶν ἔξωθεν τοῦ Σωζοῦ, ἀναβαίνει πρὸς τοῖχον μακρὸν ἀπ' Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς χειροδομημένον, ὃν πρὸ τῆς καταστροφῆς τῶν 1822 ἔκτισαν, ὡς ὅριον τῆς Νεαμονησίας γῆς, οἱ Νεαμονήσιοι. Ἐντεῦθεν ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ ἀναβαίνει κατ' εὐθείαν ἐπὶ τὰ Πηγάνια ὄρη καὶ διὰ τῆς Καλύβας καταβαίνει εἰς τὰ κοῖλα τῶν Γύρων, διὰ δὲ τῶν κάτωθεν

ὑδάτων τῶν βλυζόντων εἰς τὰ βορειότερα τῶν μανδροστασίων, ἀνέρχεται ἀπὸ τῶν ἀρκτικωτέρων τῆς βαθείας ταύτης κοιλάδος τῶν Γύρων κατὰ τὸ Ἁγιόνερον πρὸς τὸ Χωραφίσιαν, κἀντεῦθεν στρέφει πρὸς τὸν Πλατύλακκον, συμπεριλαμβάνουσα καὶ τὸ ἐκεῖ βλύζον ὕδωρ· ἐντεῦθεν διερχομένη, καὶ πρὸς τὰ κάτω τῆς μάνδρας χωροῦσα, κατωθεν τῶν Νεαμονικῶν ὑδάτων τοῦ Πλατανίου, ἀπὸ δυσμῶν εἰς βοννὸν προβαίνει ἐκεῖθεν καὶ ἀποπερατοῦται εἰς τὸ Αιμνίον, ὁπόθεν ἔλαβε τὴν ἀρχήν.

123. Ἡ κυκλωτερὴς αὕτη χώρα ἐστὶ τὰ πλεῖστα ὀρεινή, πετρώδης, λυπρά τε, καὶ ἄγονος, ἐκτὸς τῆς πρὸς Ἀνατολὰς ἀπὸ τῶν Κηπίων μέχρι Δαφνῶνος. Ἔνθα κεῖται πρὸς μὲν Νότον ἡ Παμφυλὶς ἀπὸ τῶν Χαλασικρήμνων καὶ Ἁλμυροχυμάτων ἐκτεινομένη μέχρι Στρατηγάτου καὶ Βεσταρχάτου καὶ Ἁγίων μ'. πρὸς δὲ Βερρᾶν ἡ Ἁγία Παρασκευὴ ἀπὸ τῶν Χαλασικρήμνων μέχρι Κρουναίας ἐκτεινομένη, συμπεριλαμβάνουσα καὶ τοὺς Κεφαλοβούνους καὶ τὴν Ψιλόραχιν.

124. Ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ῥέει κατὰ τὸ μέσον ὁ Κακοπόταμος, ὅστις μετ' ἄλλων μικρῶν χειμάρρων κατορρέων διὰ Βαρβασίου εἰς τὴν Θάλασσαν, πρὸς τὰ νότια τῆς πόλεως Νίσυ, μακρὰν ἑως βολῆς τηλεβόλου, ἀπὸ τῶν πέριξ αὐτῆς, καλεῖται Παρθένιος.

125. Ὀπισθεν δὲ τῶν Κεφαλοβούνων κεῖνται τὰ Μαρμαροτράπεζα, καὶ μετ' αὐτὰ τὰ Λευτρὰ, καταντικρὺ τῶν Ἁγίων μ'. Μαρμαροτράπεζα δ' ἐκλήθησαν, διὰ τὰ ἐκεῖθεν κοπέντα περιπόρφυρα μάρμαρα, δι' ὧν ἐκόσμησαν οἱ Βασιλεῖς τὸν ναὸν τῆς Νεαμονήτιδος.

126. Ἡ δὲ Κρουναία ναὸν τῆς Θεοτόκου ἐμπεριέχει, καὶ ἁγίασμα ἰαματικώτατον κάτωθεν τοῦ ναοῦ, ὑπὸ χρημνὸν εὐμεγέθη, βλύζον, δι' οὗ ἡ Θεοτόκος πολλὰ τοῖς προσιοῦσι πιστοῖς τελεῖ ὑπερφυῆ τὰ θαυμάσια.

127. Ὑπεράνωθεν δὲ ταύτης ὑπέρκειται τὸ ὄρος ἡ Πένθοδος, εἰς εἶδος κώνου κολοβοῦ, οὗτινος σύμπαν τὸ ὀροπέδιον ἦν ἔκπαλαι τετειχισμένον, ὡς φρούριον. Ἐκ

δὲ τοῦ ὀνόματος διαμυθολογοῦσι περὶ τούτου ποικίλα· ὅτι ἐπολεμεῖτο ἔξωθεν καὶ διὰ τὸ ἀπρόσβλητον, τυγχάνον ἀπόρθητον, κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὁπότε οὐδὲ πυρόκονις ἦν, οὐδὲ τηλεβόλα, ἐπορθήθη διὰ τῆς προδοσίας.

128. Ἐντὸς τῆς κοιλάδος τῶν ἀπέναντι πρὸς Δυσμὰς Γύρων, ἦν ὡς λέγεται ναὸς Ἑλλήνων, ὁπόσε κατέφυγον νύκτωρ οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ συνεορτάσαι, ὡς ἔθος· γραία δέτις μὴ φέρουσα ἔτι τὴν ἐκ τῆς πολιορκίας κακουχίαν, ἀνήγγειλε κρύφα τοῖς πολιορκοῦσι τὸ γεγονός, καὶ πόθεν ἦν ἡ ἔφοδος εὐχερής. Προσεγγίσαντες δ' οἱ πολέμιοι καὶ μηδεμιᾶς ἢ ἀσθενοῦς τυχόντες ἀντιστάσεως, εἰσέδυσαν εἰς τὸ φρούριον τοὺς μὲν ἄνδρας φονεύοντες, τοὺς δὲ παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας αἰχμαλωτίζοντες, ἠνάγκασαν ἀκολουθεῖν καὶ βαδίζειν τὴν τοῦ πένθους ὁδόν· διόπερ καὶ τὸ ὄρος ἔκτοτε Πένθοδος ὠνομάσθη.

129. Δύο δ' ἀδελφοὶ προλαβόντες, ἔφυγον ἀπὸ τῆς ἑορτῆς, ἐρχόμενοι πρὸς τὸ φρούριον· ἀπὸ δὲ τῶν κοίλων ἀναβάντες εἰς τὰ Πηγάνια, κατέναντι τῆς Πενθόδου, ἀνθρώπων γόους ἀκούοντες, καὶ καπνοὺς ἐκ τοῦ ὄρους καθορῶντες ἀήθεις, τὴν ἅλωσιν ὑποπτεύοντες· ἔλεγεν ἕτερος πρὸς ἑκάτερον εὖ στῆθι, ὅπως κατανοήσωμεν εὖ, τι ἐγένετό τι ἐν τῷ φρουρίῳ· ὅθεν ἔκτοτε ἡ θέσις εὖ στῆθι, ἢ χυδαιέστερον «Κάθισε καλὰ, ὀνομάζεται.»

130. Ἐκεῖθεν οὗτοι, ἐπαναστραφέντες ἀνήγγειλαν καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ γεγονότα. Καὶ οὗτοι μὲν περὶ τὰς Καρυὰς καταφθάσαντες τὸν ἐχθρὸν, ἐπολέμησαν ἐκεῖ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν οἰκείων. Διὰ δὲ τὰς πολλὰ κάρας, τὰς ἐν τῇ θέσει ταύτῃ πεσούσας, Κάραι ὠνομάσθη ἡ κώμη. Οἱ δὲ δύο ῥηθέντες ἀδελφοὶ πρὸς τὰ βόρεια ὄρη τῶν Γύρων φυγόντες, κἀκεῖ ἐμμένοντες ἐπιπολὺ κεκρυμμένοι, ἔδωκαν τὴν ὀνομασίαν εἰς τὰ ἐκεῖ ὄρη, Δυάδελφοι καλούμενα ἔκτοτε.

131. Ὅτι δὲ οὐκ ἀληθῆ ταῦτα, δῆλον ἐκ πολλῶν τεκμηρίων. Ἐπειδὴ τό γε νῦν ἔχον, τὸ ἐπὶ τῆς Πενθόδου φρούριον οὐ φαίνεται Ἑλληνικόν· ἐπειδὴ τὰ σωζόμενα

τῶν τειχῶν εἰσιν ἀσβεστόκτιστα, φέροντα καὶ πολεμίστρας πυροβόλων. Δεξαμεναὶ δὲ σώζονται ἔτι πολλαὶ ἐν αὐτῷ κατασκευὴν νεωτέρων αἰώνων προσμαρτυροῦσαι, ὥσπερ καὶ ὁ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὄρους ναΐσκος Μάρκου τοῦ ἀποστόλου. Ἀλλὰ καὶ οἱ Δυάδελφοι ἄλλην ἔχουσιν ἀδηλον τὴν κλῆσιν, καὶ πιθανὸν ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως δύο ὑψοῦσθαι ὀρεινὰς κορυφάς. Αἱ δὲ Καρυαὶ οὐ διὰ κάρας, ἀλλὰ διὰ δένδρα καρυῶν ἴσως ἔλαβον τόνομα, τὸ δ' ἔνυδρον τῆς θέσεως πιθανολογεῖ τὰ λεγόμενα μᾶλλον.

132. Ἡ Πένθοδος οὖν, ἔσχεν ἴσως καὶ πένθος τι, ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος, ἀλλ' οὐκ εὔδηλον πόθεν, πῶς, πότε· πανταχόθεν δὲ σχεδὸν τὸ ὄρος ἀπρόσβατον, βατὸν δὲ μόνον πρὸς τὰ δυτικοβόρεια, ἀλλὰ καὶ ἐντεῦθεν δύσβατον. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχον εὐμοιρεῖ ὕδατος πρὸς τὰ νότια· ἔνθα φρέαρ ὤρυξαν πρὸ πενταετίας.

133. Ἐνοικεῖ δὲ τὴν Πένθοδον μοναστὴς τῶν μεγάλων ἀσκητῶν ἐραστής, ἀπαρνησάμενος ἑαυτόν, καὶ ἀράμενος τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθῶν τῷ Χριστῷ, πρὸς τὸ τέλειον γενέσθαι. Διὰ δὲ τῆς στενῆς πύλης, καὶ τῆς τεθλιμμένης ὁδοῦ, καὶ ἄλλους τινὰς ποδηγετεῖ εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (Λουκ. ιή. 22. Ματθ. ιϐ'. 21. καὶ έ. 48. Μαρκ. ή. 32. καὶ ιϐ'. 25.).

134. Οὗτος ἀνέκτισε καὶ τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, εὐρύνας τε, καὶ ὑψώσας, καὶ καλλωπίσας, καὶ ἄλλας οἰκήσεις ἐδομήσατο, καὶ τὸ φρέαρ ἀνώρυξε, καὶ τὰς δεξαμενὰς ἐκαθάρισε, καὶ ἀμπέλους καὶ δένδρα ἐφύτευσε, καὶ περιετείχισε, καὶ καλλιεργεῖ μετὰ τῶν θείων τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν.

135. Μεταξὺ Κρουναίας καὶ Κηπίων κεῖται καὶ ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου μετὰ πύργου, καὶ βρύσεως, καὶ ἀγροκηπίου, ὃν ἐκ Γενουηνσίων Ὀθωμανοί, ἐξ Ὀθωμανῶν δ' ἠγόρασαν οἱ Νεαμονήσιοι. Ὁμοίως ἐξηγόρασαν καὶ τὸ παρὰ τὴν Κρουναίαν ἀγροκήπιον ἐκ Γενουηνσίων, τὸ μέχρι τοῦδε Σαγιάκουμος (Ἅγιος Ἰάκωβος) ἐπονομούμενον, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ ἐρείπιον ἐκκλησίας.

136. Πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Πενθόδου κεῖται ἡ θέσις Μαρούδια πλήρης πιτυοδένδρων, ἥτις πρὸς τὴν κλιτὺν τοῦ Προβατίου Μητρόπολις ὀνομάζεται, ἔχουσα ὑπεράνω κρεμάμενα τὰ Πλακωτὰ ὄρη ἀπὸ τῶν Πηγανίων μέχρι τοῦ Προβατίου· ὄπισθεν δὲ τῶν Πλακωτῶν πρὸς Βορρᾶν καταβαίνεις εἰς τὰ κοῖλα τῶν Γύρων.

137. Καταντικρὺ τῆς Πενθόδου κεῖται ὁ κατάφυτος Ἄξων, φέρων νοτιανατολικώτερον τὴν βρύσιν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνημμένος μετὰ τῶν Γεροντίων· ἔνθα καὶ μανδροστάσια, καὶ νερὰ καὶ ἀγροί.

138. Ἐκ τῶν Γεροντείων, χωρῶν πρὸς Νότον, φθάνεις εἰς τὸ Δίστομον, ἐκεῖθεν στρέψας πρὸς Δυσμὰς ἀπαντᾷς τὴν Ἐρεικανήν· δυτικώτερον δὲ ταύτης κεῖται τὸ κατάβρυτον καὶ κατάφυτον ἀγροκήπιον τῆς Πλατάνου, Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ τῶν Ἁγίων μαρτύρων φέρον ναΐδιον· πρὸς νότον δ' αὐτῆς ὁ Σταυρός, καὶ τὸ Βούχρανον, καὶ τὸ τοῦ Καμασσοῦ νερόν.

139. Πρὸς Ἀνατολὰς τῶν Γεροντείων καὶ τοῦ Διστόμου ἐπεκταίνεται ἡ σειρὰ τῶν ὀρέων τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, ἧς ἡ βορεία ἄκρα λέγεται Μέλισσα, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐμφωλευούσας προαιωνίως μελίσσας, ἔνθα χεὶρ ἀνθρωπίνη οὐ δύναται ψαῦσαι, διὰ τὸ τοῦ ὄρους ἠλίβατον.

Ἰδόντες ἐν συνόψει ποῖα τὰ Μετόχια, ποῖαι αἱ βοσκήσιμοι καὶ βουνώδεις καὶ ποία ἡ περὶ τὴν Μονὴν περιοχή, ἴδωμεν καὶ τὰ ἐμβατοίκια τῆς Μονῆς, πρὸς κατάληψιν τῶν ἐκτὸς ὑποστατικῶν· ἐπειδὴ ἔχει καὶ ἐντὸς τῆς περιοχῆς ἐμβατοίκια. Καθότι ἐκ τῶν πέριξ τῆς Μονῆς καὶ ἐν Παμφυλίδι καὶ ἐν Ἁγίᾳ Παρασκευῇ, τὰ μὲν ἀγοράζουσιν οἱ Νεαμονήσιοι, ἄτινα ἔχουσι δικαίωμα μεταπωλεῖν· ἀλλ' εἰς Νεαμονησίους μόνον, μεταβιβάζειν δὲ καὶ εἰς τοὺς ἑαυτῶν κληρονόμους, οἵτινες ὀφείλουσιν ἐκτίναι τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τῆς συνελεύσεως καταθέσιμον διαβιοῦντες ἐν τῇ Μονῇ· ἄλλως ὅμως οὐδεμιᾶς ἀξιοῦνται

κληρονομίας· τὰ δὲ ἐμβατοικιάζουσιν ὁμοίως ἐν τῷ Σημαντῆρι δημοπραττούμενα· ἀλλ' εἰς ἓν μόνον πρόσωπον, ὡς προείρηται, ἐκτίνοντες κατ' ἔτος καὶ ἐμβατοίκιον πάκτος.

Ἐμβατοίκια.

141. Καραβοκυροῦ περὶ τὴν Λαβρίναν, Λάκκος περὶ τὸ Βερβεράτον, Καμίνα περὶ τὴν Πιτυοῦντα, Λέλας περὶ τὸν Κάμπον, Παλάτιον περὶ τὸ Βασιλεόνεικος, Φλουρᾶ περὶ τὸν Χαλκοπαγᾶν, τέσσαρες ἀγροὶ περὶ τὸ Θολοποτάμιον καὶ τὸ Μυρμήκιον, τρεῖς περὶ τὸ Βασιλεόνικος, τὸ τοῦ Τσάκου, τὸ τοῦ Μπουροῦ, καὶ τὸ τοῦ Μπούρα, εἰς Λεώπυργον περὶ τὸ Χαλκεῖον τὸ τοῦ Παραμαγούλου εἰς Βασιλιόνεικος, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης περὶ τὸ Χαλκεῖον, τὸ τοῦ Χασούμβεη μεταξὺ Χαλκείου καὶ Βασιλεονείκους, τὸ τοῦ Ἀτσάλη καὶ τὸ τοῦ Σκουλουμβρῆ εἰς Καρδαμάδαν, Ἀγρελωπὸς εἰς Καλαμωτὴν, εἰς Λαβρίναν τὸ τοῦ Θεοφάνους, ὁ Σωτὴρ περὶ τὸν Χαλκοπαγᾶν, ἡ Ἁγία Μαρίνα ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου, ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἰς τὰ πρὸς Ἄρκτον περιπόλια, τὰ ὀυτικὰ τοῦ Σιδηροῦ, ὁ Ἅγιος Μηνᾶς καὶ οἱ Γέρανοι περὶ τοὺς Ὀλύμπους, τὸ τοῦ Μαξίμου εἰς Τρίζη, τὰ Ηραστία, τρέσσαρες ἀγροὶ περὶ τὸ Βερβεράτον, τὸ τοῦ Καλαμίτου εἰς Κοκκαλᾶν, ἡ Πηγὴ καὶ ἡ Φανὰ εἰς Πυργίον, τὸ τοῦ Ἀστρακαρίου εἰς Βασιλεόνεικος, τὸ ἔξωθεν Βαβύλων τοῦ Σαραφείμ, τὸ τοῦ Λιβανίου ἔξωθεν Χαλκείου, καὶ εἴτι ἕτερον.

142. Ἔχουσι τοιαῦτα καὶ λαϊκοὶ, τὸ τοῦ Μακρῆ εἰς Βουλήσιον, εἰς Μονόπετρανἔξ, εἰς Ἁγίους μ'. καὶ εἰς Λουτρὰ πολλοὶ· ἀλλὰ ταῦτα συμπεριλαμβάνονται ἐντὸς τῆς Νεαμονησίας περιοχῆς.

143. Καὶ τὰ μὲν ἀνωτέρω ἐμβατοικιάζουσιν οἱ Δαφνούσιοι, οἱδὲ ἐκ Βερβεράτου ἔχουσι τρεῖς ἀγροὺς εἰς Γαλανοῦ, εἰς Μεσόβουνον, εἰς Φλαμούνιον, εἰς Ῥωμανοῦ, εἰς Ὀδάμβασῃ τριὰ, εἰς Σταυρὸν, τὸ τοῦ Τσιμπίκου καὶ εἴτι ἄλλο.

144. Οἱ ἐν Χαλκείῳ τὸ τοῦ Κάππα, τὰ ἐν Λεωπύργῳ τὸ ἐν Στέναχι, καὶ εἴτι ἄλλο.

145. Οἱ ἐν Καρυαῖς τὸν Ἅγιον Νικόλαον, τὸ τοῦ Καταφάρου, τὸ τοῦ Σωζοῦ, τὰ τῆς Γερουσίας, τὰ τῆς Τσουμπάρας, τῶν Ἀγρελίων, τοῦ Φασόλα καὶ εἴτι ἄλλο.

146. Οἱ ἐν Βασιλεονείκει τὸ τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων ἐγγὺς τοῦ Μ. Μετοχίου, τὸ τοῦ Μαυράκη, τὸ τοῦ Σκόρδια, τὸ τῆς Τσοπάνενας καὶ εἴτι ἄλλο.

147. Σποράδην δὲ τὸ τοῦ Βεντουρῆ ἐγγὺς τοῦ Νεοχωρίου, τὸ τοῦ Σκάμβουλου περὶ τὸν Ἅγιον Ἰσίδωρον, τὸ τοῦ Πυρίνου, τὸ τοῦ Κώβα, τὸ τοῦ Καλυβίτου, τὸ τοῦ Κώτη, Παναγία Ἁγίου Γάλακτος, καὶ εἴτι ἕτερον.

148. Ἔχει καὶ οἰκίας τινας ἐν τῇ πόλει, τὴν ἣν ἔχει Ἀντώνιος Καράλλης, Δημήτριος Κοντὸς, Χ. Καρδερίνενα, καὶ ἄλλα ἐρείπια.

149. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν συνόψει τὰ κτήματα τῆς Νεαμονῆς, ὧν αἱ καταμετρήσεις ὡς ἔγγιστα ἐλήφθησαν. Ἴδωμεν δὲ καὶ ὁποῖά τινα ἦσαν.

150. Τούτων τὰ μὲν ἦσαν ἐμβατοίκια, ὡς προελέχθη, ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῆς Μονῆς κυριότητα, τὰ δὲ Ἀπότριτα, τὰ δὲ Τιμήσεις.

151. Καὶ Ἀπότριτα μὲν ἦσαν τὰ ἐν τοῖς Κατωχώροις ἐν γένει, ὧν τὸ τρίτον τοῦ ἐτησίου καρποῦ ἐλάμβανεν ἡ Μονή· ὃι ὃ καὶ Ἀπότριτα ἐκαλοῦντο ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς ὁ καλλιεργῶν, καὶ διὰ τοῦτο κυρίως καλοῦνται Ἀπότριτα. Ὥστε οὐ τὸ τρίτον, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ πάσης ἐπικαρπίας κατὰ ταῦτα ἐκαρποῦτο ἐξ αὐτῶν ἡ Μονή.

152. Ἀλλαχοῦ δὲ τῆς νήσου παντελεύθερα ἔχει τὰ κτήματα ἡ Μονή. Ὅθεν οὐ καλεῖ καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἐν Κατωχώροις Ἀπότριτα, καί τοι τὸ τρίτον τοῦ ἐτησίου καρποῦ λαμβάνει καὶ ἀπὸ τούτων ἐν γένει, καταλιμπάνουσα τὰ δύο τρίτα εἰς τὸν καλλιεργοῦντα διὰ τοὺς ἐκείνου κόπους, ἐκτὸς τοῦ καρποῦ τῶν ἐλαιοδένδρων εἰς τὸ Μετόχιον τῆς Καλαιμασιᾶς, ὃν καρποῦται μόνη

153. Ἐν δὲ τῇ Βολισσῷ τὰ δύο πέμπτα πάσης ἐτησίου ἐπικαρπίας ἀπελαμβάνει ἡ Μονή, καὶ εἰς ἄλλα τινα ἐν τοῖς Κατωχώροις. Τοῦτο δὲ δηλοῖ ἐνταῦθα, ὅτι γῆς μέρος ὁ καλλιεργητὴς οὐκ ἔχει ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν καλλιεργεῖ.

154. Τιμήσεις, δέ εἰσι τὰ ἐν Καρδαμύλῃ, καὶ τὰ βορειότερα τῶν Δαφνουσίων, τὰ ἐν τῇ διαγραφείσῃ περιοχῇ τῆς Μονῆς. Δηλοῦσι δὲ, ὅτι ἦσαν τὴν ἀρχὴν χέρσα, καὶ ἐξημέρωσαν καὶ ἐφύτευσαν οἱ καλλιεργηταὶ, ἔχοντες κληρονομικὸν δικαίωμα ἐμφυτεύσεως. Καὶ τοῦτο μέν ἐστιν ἀναντίῤῥητον, ἐξετάθη ὅμως καὶ εἰς πολλὰ τῶν ἡμέρων τὸ δικαίωμα τοῦτο καταχρηστικώτερον, καὶ μάλιστα εἰς Καρδαμύλην, πρὸς τὰ νότια τοῦ Νεραύλακος, εἰς τὰ Καλογερικὰ δηλονότι, εἴτε εἰς τὴν Κουζουλὴν Συκαμινέαν, καὶ εἰς τὸ Περιβολάκιον.

155. Μαρτυροῦσι δὲ τὰ λεγόμενα παλαιόγραφα ἔτι σωζόμενα ἐν τῷ κώδηκι τῶν ἐγγράφων ἰδίως. Ἰδοὺ ταῦ-
» αὐτα. «Τὴν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος γράμματος ὑ-
» πόσχονται ὁ παπᾶ Μιχαὴλ Περατικός, καὶ Μιχαὴλ
» Σαμωνᾶς, ὅτι τὰ ἀμπέλια, ὁποῦ βαστοῦν τοῦ Μοναση-
» ρίου, τὰ λεγόμενα τοῦ Θεοδώρου, νὰ μοιράζουν μὲ
» τοὺς κατὰ καιρὸν παραστεκομένους τὴν πᾶσαν ἐπικαρ-
» πίαν ἐπίσης, ἤγουν μέσα μέσα, τόσον ἀμπέλια, ὅσον
» χωράφια, καὶ τὰς συκαμινέας, καὶ νὰ τὰ δουλεύουν
» καλὰ, ὡς καλοὶ γεωργοὶ, καὶ ἕν ποτε καιροῖς καὶ φα-
» νοῦν κλέπται ἢ ἀμελεῖς, ἢ δὲν δίνουν τὸ δίκαιον τοῦ
» Μοναστηρίου, νὰ τιμοῦν, καὶ νὰ ἐξέρχωνται ἀναμφι-
» βόλως. Παπᾶ Λέων Σαμωνᾶς, ὁ Πνευματικὸς Παπᾶ
» Γεώργιος, Παπᾶ Στέφανος Χαρτουλάρης, Ὁ καθηγού-
» μενος Νεόφυτος, ὁ πρώην ἡγούμενος Ἀγαθάγγελος,
» ὁ πρώην ἡγούμενος Συμεών. τῷ 1711. Ἰουλίου 28.

156. Ὁμοίως ἀναφέρει ἐν τῷ αὐτῷ μέρει ὁ Κώδηξ
« αὐθημερὸν, τὴν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος γράμματος
» ὑπόσχεται ὁ Παπᾶ Στέφανος Χαρτουλάρης, ὅτι τ' ἀμπέ-
» λια ὁποῦ βαστᾷ ἀναστατικῶς εἰς τὰ Σκλία, ἀμπέλια

» καὶ χωράφια νὰ μοιράζῃ ἐπίσης μὲ τοὺς κατὰ καιρὸν
» παραστεκομένους· ὅλα μέσα μέσα, κάθε καρποφόρα, ὁ
» ποῦ νὰ γίνεται μέσα, καὶ τὰ φύλλα, ἤγουν τῆς συκα-
» μινέας· καὶ νὰ δουλεύῃ καλὰ καὶ ἐμπιστευμένα, ὡς κα-
» λὸς γεωργὸς, καὶ ἕν ποτε καιροῖς καὶ φανῇ κλέπτης, ἢ
» ἀμελὴς, ἢ δὲν δίδει τὸ δίκαιον τοῦ Μοναστηρίου, νὰ
» τιμᾷ τὰ ὅσα ἀνασήματα φανοῦν μέσα, καὶ νὰ πέρνῃ τὰ
» ἀνασήματά του, καὶ νὰ ἐξέρχεται. Καὶ νὰ ἔχῃ ἄδειαν, νὰ
» πέρνῃ ἕνα μερόνυκτον τὸ νερὸν τοῦ Περιβολακίου, νὰ μὴν
» τὸν ἐμποδίζῃ τινάς. Ὅθεν ἐγράφῃ τὸ παρὸν, ὑπογρά-
» φοντας καὶ ἰδίᾳ του χειρί. τὸ 1741. Ἰουλίου 28. Παπᾶ
» Στέφανος Χαρτουλάρης στέργω. Μιχαὴλ ἱερεὺς μάρ-
» τυρας. Πρώην Πρωτοπαπᾶς Παπᾶ Σαμωνᾶς. Ὁ Πνευ-
» ματικὸς Παπᾶ Γεώργιος Ἀσπιώτης. Ὁ Καθηγούμενος
» Νεόφυτος. Ὁ Προηγούμενος Ἀγαθάγγελος. Ὁ Προη-
» γούμενος Συμεών. Ἀλλὰ καὶ τῷ 1780 σημειοῖ ὁ Κώδηξ,
» ὅτι εἰς τὸ Περιβολάκιον εἶχεν ὁ παπᾶ Μιχαὴλ Λιγνὸς
» καὶ ἐκαλλιέργει, χωράφια, ἅτινα πακτώσαντες εἰς τὸν
» Μιχαὴλ τοῦ παπᾶ Ἰωάννου Πονηροῦ, ὁρίζουσι μοιρά-
» ζειν ἐξ ἡμισείας.

157. Ἰδοὺ καὶ προγενέστερον· « Ἐπὶ συνάξεως δίδο-
» μεν τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἔχει τὸ Μοναστήριον εἰς τὰ Καρ-
» δάμυλα, ἐν τῇ θέσει Ξηρόκηπον, πλησίον Παπᾶ Γεώρ-
» γιος Σαμωνᾶς, καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος, καὶ ἡ ὁδὸς, κα-
» θὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, πρὸς τὸν Νεαμονήτην Φραγ-
» γιᾶν· τὸ ὁποῖον νὰ χρεωστῇ νὰ τὸ φυτεύσῃ, καὶ νὰ
» τὸ ἀναστήσῃ καλῶς, καὶ νὰ μοιράζῃ τὸν καρπὸν ἐπίσης
» μὲ τοὺς κατὰ καιρὸν παραστεκομένους, νὰ τὸ ἔχῃ ἐφ' ὅ-
» ρου ζωῆς αὐτοῦ. Ἐκδημοῦντος δὲ αὐτοῦ, πάλιν νὰ
» μένῃ τοῦ Μοναστηρίου ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, κα-
» θὼς ἐστι μὲ τὸ ἀνάστημα, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ νὰ τὸν γυ-
» ρεύσῃ τινὰς, μήτε ἀνάστημα ἐξ αὐτοῦ, μήτε ἄλλο τι,
» καθὼς ἐσυμφώνησεν ὁ αὐτὸς Νεαμονήτης μὲ τὸ Μονα-
» στήριον. Καὶ οὕτως εἰς ἔνδειξιν ἐγράφῃ ἐν τῷ παρόντι

» κώδηκι., τῷ 1710. Ὀκτωβρίου 8. Ὁ Καθηγούμενος
» Νεόφυτος καὶ ἡ σύναξις.

158. Ἄδεται ὅτι οἱ Νεαμονήσιοι ἐρχόμενοι εἰς τὸ τῆς Καρδαμύλης μετόχιον, διέμενον οὐχὶ εἰς τὸν Νεραύλακα, ἀλλ' εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου. Ἀγοράσαντες δ' ὕστερον τὸν Νεραύλακα παρὰ τῶν Γενουησίων, ἔχοντες καὶ ἄλλα ἐκεῖ πλησίον, ἐπειδὴ ἦν ἀκίνδυνος ἤδη ἐκ τῆς πειρατείας ἡ θέσις, μετῴκησαν ὡς εἰς κεντρικώτερον καὶ ἀνετώτερον μέρος εἰς τὸν Νεραύλακα. Εἰργάζοντο δὲ τὰ πεδινὰ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπὸ τοῦ χωρίου μέχρι τοῦ βορείου αἰγιαλοῦ, καὶ τὰ τοῦ περιβολακίου. Ἀλλὰ μεταταῦτα δόντες εἰς καλλιεργητὰς, καταρχὰς μὲν ἀπελάμβανεν τὰ ἥμισυ πάσης ἐπικαρπίας, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐκαρποῦντο τὰ δύο πέμπτα· καὶ τελευταῖον εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν ὁ Προκόπιος Γρεχάκης ἔστερξεν εἰς τὸ ἓν τρίτον. Ἐννοητέον ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Νεαμονὴ προὐχώρησε βαθμηδὸν ἀπὸ τοῦ βελτιόνος ἐπὶ τὸ χεῖρον, οἱ δὲ καλλιεργηταὶ ἀπὸ τοῦ χείρονος ἐπὶ τὰ βελτίω.

159. Ἡ μεταβολὴ ἤρξατο παλαιόθεν ἐξ ἰδιοτελείας, ὡς ἐξηγεῖται πάλιν ἀπὸ τοῦ κώδηκος, σημειοῦντος· «τὴν » σήμερον ἦλθεν εἰς τὰ Καρδάμυλα· διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ » Ἁγίου Παντελεήμονος ὁ πανοσιώτατος καθηγούμενος » κὺρ Νεόφυτος· καὶ ἦλθον οἱ παραστεκόμενοι τοῦ Μο» ναστηρίου, τοῦ Μετοχίου, καὶ ἐκλαύθησαν ἔμπροσθεν » αὐτοῦ, τὸ πῶς εὑρίσκονται μερικοὶ ἀναστάται, καὶ χρα» τοῦν πράγματα τοῦ Μοναστηρίου μοναχικὰ, καὶ δὲν » στέργουν, νὰ μοιράζουν τοὺς καρποὺς μὲ τοὺς παρα» στεκομένους, τοῦ πέμπτου, ἤγουν οἱ ἀναστάται τρία, » καὶ οἱ παραστεκόμενοι δύο, μόνον ἐζητοῦσαν, ὅτι νὰ » πέρνουν αὐτοὶ δύο, καὶ οἱ παραστεκόμενοι ἕνα. Καὶ » ἀπεφασίσθη ἔμπροσθεν αὐτῶν τῶν ἀναστατῶν, καὶ τῶν » λοιπῶν ἱερέων καὶ παροίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ὅτι » ἀπὸ τὴν σήμερον, ὅσοι ἀναστάται κρατοῦν πράγματα » τοῦ Μοναστηρίου μοναχικά, καὶ ὅσοι θέλουν πιάσει » μοναχικὰ πράγματα, ἤγουν ἀπὸ τὴν Ψαχνὴν καὶ κά-

» τω, τοὺς δύο κάμπους, νὰ χρεωστοῦν χωρὶς κἀμμίαν » ἐναντιότητα ἀπὸ τὴν σήμερον, νὰ μοιράζουν, ὅσους κα» πούς καὶ ἂν κάμουν μέσα, γῆν καὶ δένδρα, τοῦ πέμπτου· » τὸ Μοναστήριον δύο, καὶ ὁ ἀναστάτης τρία. Φυλάσ» σοντας ἀπὸ τὰς συκαμινέας, νὰ μὴν ἔχουν νὰ κάμουν » οἱ ἀναστάται, ἀμὴ νὰ ἦναι τοῦ Μοναστηρίου ἐλεύθε» ραι, ἤγουν ὅσαι εἶναι παλαιαί· ἀμὴ ἂν βάλουν νέας, νὰ » μετέχουν, ἤγουν τοῦ πέμπτου. Καὶ οὕτως εἰς ἔνδειξιν » ἐγράφη τὸ παρὸν κατὰ τὸ 1709. Ἰουλίου 27.— Ἔτι » λέγομεν, ὅτι ὅποιος ἀπὸ τοὺς ἀναστάτας αὐτοὺς, καὶ » κάμῃ κἀμμίαν διαφορὰν ποτε καιροῖς εἰς τὴν ἀνωθεν » συμφωνίαν, νὰ ἐξέρχηται τελείως, νὰ μὴν ἔχῃ νὰ λαμ» βάνῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τίποτε. Ὁ καθηγούμενος » Νεόφυτος. Παπᾶ Μιχαλάκης Σαμωνᾶς. Παπᾶ Γεώργιος » Ἄγγελος· ὁ Πρωτοπαπᾶς τῶν Καρδαμύλων Παπᾶ Με» ναῖος. Μιχαὴλ Φραγγάκης. Κώστας Φραγγιᾶς. Παπᾶ » Γεώργιος Μαυρῆς. Στέφανος Θωμᾶς. Ἰωάννης Σαμω» νᾶς τοῦ Νικόλα.

160. Μετὰ δύο ἔτη ἐπὶ τῆς ἡγουμενείας Μακαρίου ἐγένετο πάλιν ἐν Καρδαμύλῃ ἕτερον γράμμα λέγον, ὅτι, παρόντων τοῦ τε Πρωτοπαπᾶ Μιχαὴλ Χαρτουλάρη, καὶ ἄλλων ἱερέων, καὶ λαϊκῶν καὶ τῶν γερόντων, ἐκυρώθη τὸ προγεγονὸς γράμμα, καὶ ἐπεβεβαιώθη, ὅτι ὅσα καλλιεργοῦσιν ἀπὸ τῆς Ψαχνῆς καὶ κάτω, δέον μοιράζειν τοῦ πέμπτου· μὴ ἔχειν δικαίωμά τι εἰς τὰς παλαιὰς τῶν συκαμινεῶν, ἐκτὸς ἐὰν φυτεύσωσι νέας, κατὰ τὸ πέμπτον, ἤτοι τὰ τρία ἐκεῖνοι καὶ τὰ δύο ἡ Μονὴ, καὶ μὴ σκηνοποιεῖν ἀπὸ τοῦ Νεραύλακος μέχρι τῶν Γουργουρίων εἰς τὰ μοναχικὰ τῆς Μονῆς, καὶ ἐνοικεῖν ἐν αὐταῖς· μηδὲ τοὺς παρεστηκότας τῶν Νεαμονήσιων ἐγκαθιστάναι καλιεργητὰς εἰς ταῦτα παρὰ τὴν βουλὴν τοῦ καθηγουμένου, ὑπογράφεται δὲ ὁ καθηγούμενος Μακάριος, καὶ ἐννέα τῶν πρωτεστώτων τοῦ Χωρίου. Τῷ 1711. Ἰουλίου 27.

161. Ἡ διανομὴ τῶν ἐπικαρπιῶν οὐ μόνον κατὰ διαφόρους καιροὺς μεταβάλλεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τόπους,

SISMANOGLIO

καὶ κατὰ τὴν ποιότητα τῶν ἀγρῶν· καθότι εἰς τοὺς λεπτογείους καὶ τοὺς ἀδένδρους καὶ τοὺς βουνώδεις καρποῦται πλείω ὁ καλλιεργητὴς, διὰ τοὺς πλείονας τῶν κόπων αὐτοῦ. Μαρτυρεῖ δὲ πάλιν ὁ κώδηξ σημειῶν, ὅτι ἐγένετο καλλιεργητὴς ὁ Ἰωάννης Παπαζῆς εἰς τὸ Περιβολάκιον τῷ 1766, εἰς ἀμπέλιον καὶ χωράφιον, μοιράζειν πᾶσαν ἐπικαρπίαν μετὰ τῆς Μονῆς ἐξ ἡμισείας μὲν τὰ ποτιζόμενα, κατὰ τὸ πέμπτον δὲ τὰ μὴ ποτιζόμενα. Ὁμοίως μαρτυρεῖ, ὅτι ἐγένοντο οἱ παῖδες Μονσυιοῦ καλλιεργηταὶ εἰς τὰ Πάρπαντα εἰς ἀμπέλιον καὶ χωράφιον τῷ 1769. Καὶ διὰ μὲν τὸ ἀμπέλιον ἐδίδοσαν τὸ τρίτον, εἰς δὲ τὴν γῆν τὸ πέμπτον, ἤγουν εἰς τὰ πέντε ἕν, καὶ εἰς τὰ τρία ἕν.

162. Παρὰ τὴν παλαιὰν διαγραφὴν, τοῦ Νεαμονικοῦ τόπου ἐν Καρδαμύλῃ, ἐγένετο καὶ ἄλλη νεωτέρα· κατὰ τὸ 1769 τῇ 27 Ἰουλίου διὰ τὰ Πάρπαντα· « διὰ τοῦ παρόντος, φησὶ, ἐρχόμενος ὁ καθη-
» γούμενος Ἄνθιμος εἰς χωρίον Καρδάμυλα, διὰ
» τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος κατὰ τὴν
» συνήθειαν, ἔγινε πάλιν δευτέρα σκέψις καὶ στοχα-
» σμὸς διὰ τὴν γῆν τοῦ Μοναστηρίου μέρος Παρπάντων,
» καὶ διὰ τὰ σταλίκια· καὶ ἐπροσκαλέσθησαν οἱ εὑρισκό-
» μενοι γέροντες τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ὅτε Παπᾶ Μι-
» χαὴλ Λιγνὸς, Ἰωάννης Γλύπτης, Κώστας Τραχώ-
» νας, Γεώργιος τοῦ Νικολῆ, ἐπίτροπος τοῦ Μοναστηρίου,
» Παπᾶ Γεώργιος Περατικός, ἐπίτροπος καὶ αὐτὸς τοῦ
» Μοναστηρίου, Γέρων Κώστας Παπαζῆς τοῦ Μάρτυ,
» γεροντότερος ὅλων, Γέρων Ἰωάννης Παπαζῆς· καὶ
» ἐπήγαν οὗτοι οἱ ἄνωθεν ὁμοῦ, καὶ ὁ Καθηγούμενος μὲ
» τοὺς Προηγουμένους, καὶ ἐμαρτύρησαν πάντες ἐν φόβῳ
» Θεοῦ, ἐν βάρει ἀφορισμοῦ, πῶς ἀρχινοῦν τὰ σταλίκια
» τοῦ Μοναστηρίου, ἀρχὴ, ἀπὸ τοῦ Μουσταφᾶ τὸ Τρα-
» χῶνιν, τὸν Ἐγκρεμόν, τὸν Ἑλληνότοιχον, καὶ ὑπάγει
» τὸ Ξενοτάφιν, καὶ ἔρχεται τὸν Καχχαβόλαχκον καὶ ὑπά-
» γει τῆς Μουζουνοῦς τὸ παιδίν· καὶ πλαγιάζει καὶ ἀνα-
» βαίνει τοῦ Χαλκιᾶ τὴν μάνδραν, καὶ ὑπάγει τὸ Καμι-

» νάκι, καὶ ἔρχεται τοῦ Ἀγγελία τὸ Τραχῶνιν, πλησίον
» τοῦ Ἀγγελικούση τοῦ Κωνσταντῆ, καὶ καταβαίνει εἰς
» τὴν νεοφύλιστην μεγάλην κερατέαν τοῦ Ἀπόδιακου,
» καὶ ὑπάγει εἰς τὴν Γούρναν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης· πλη-
» σίον ἡ Ἁγία Εἰρήνη· καὶ ὑπάγει πέραν τὸν Ψαρὸν
» Ἐγκρεμόν, πλησίον ὁ Θεολόγος, καὶ ὑπάγει πέραν τὴν
» Κυλίστραν, πλησίον Νικόλαος Σπέτσης, καὶ τελειώνει
» τοῦ Ῥοδόπη, ἕως τὸ Κρουκέλι τοῦ Ἐγκρεμοῦ Οὕτως
» εἶπον, καὶ ἐμαρτύρησαν οἱ ἄνωθεν, καὶ διὰ πίστωσιν
» ἐνυπογράφεται κάθε εἷς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Παπᾶ Μι-
» χαὴλ Λιγνός, Παπᾶ Γεώργιος Περατικός, Ἰωάννης
» Γλύπτης, Γεώργιος Νικολῆς, Κώστας Τραχώνας,
» Ἰωάννης Παπαζῆς, Κώστας Κρουλάκης.»

163. Πολλὰς ἀξίας λόγου εἰδήσεις δίδωσιν ὁ τῶν ἐγγράφων παλαιοκώδηξ· διανέμει εἰς τὰ Στάσιμα τὸ νερὸν εἰς τοὺς ἀναστάτας τῷ 1771 ἐπὶ Ἰωακεὶμ ἡγουμένου, ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς τοῦ Περιβολακίου, ὑποσχομένους καθαρίζειν τὴν βρύσιν, καὶ τοὺς νεροχύτας ἐπὶ Ἀνθίμου ἔχοντος ἐπιτροπικῶς· τὴν ἡγουμενείαν τῷ 1806 καὶ τούτους μὲν ἀμελήσαντας ἢ δυστροπήσαντας τιμᾷ καὶ ἀποβάλλει· τοὺς δ' ἐν Στασίμοις εἰς τὰς αὐτὰς ἁμαρτίας ὑποπεσόντας, ἀποβάλλει ἀνεκτιμήτους.

164. Ἀπὸ τοῦ 1807 ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ Περιβολακίου καὶ τοῦ Νεραύλακος καὶ ἄλλων τινῶν, ἀντὶ καρποῦ λαμβάνειν εἰς χρήματα τῆς Μονῆς τὸ δικαίωμα. Ἐγένετο δὲ ἡ καινοτομία αὕτη αὐτόθι, ἐπειδὴ ἐπληθύνθησαν τὰ ροιόδενδρα, ὧν ἡ διανομὴ διὰ τὴν Μονὴν ἦν ἐπιζήμιος διὰ τὸ ὑπέρμετρον τῆς καταναλώσεως. Τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ ἐγίνετο εἰς τὰ κηπευόμενα.

165. Προείπομεν, ὅτι ἔχει ὁ κώδηξ οὗτος καὶ πολλὰς ἀτελείας τὰ μὲν σημειῶν, τὰ δὲ καταλιμπάνων ἀκατονόμαστα. Ἐν Καρδαμύλῃ φερειπεῖν οὐδὲ τὸν Κόφινον ἀναφέρει ἐμπεριστατωμένως ὡς Νεαμονικόν, οὐδὲ τὴν περὶ τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα, οὐχὶ τὸν τοῦ Μακροκάμπου, ἀλλὰ τὸν τῆς Ἀγκάλης, οὐδ' ἄλλα τοιαῦτα.

164. Ἀναφέρει ὅμως ῥητῶς ὑπάρχοντος καὶ ἄλλους παλαιοτέρους κώδηκας, ἐξ ὧν πολλὰ ἐρανίζεται οὗτος· Εἰ ἐν ἐκείνοις ἐφυλάττετο πλείων ἀκρίβεια καὶ τάξις ἄδηλον, ὡς μὴ διασωζομένοις ἔτι.

165. Ὁ Κώδηξ οὗτος ἀναφέρει καὶ δύο ἔγγραφα, τὸ μὲν τῆς ἐποχῆς τῶν 1766, τὸ δὲ μετουπολὺ ταύτης, ἀφορῶντα τὰ ἐν Πυργίῳ νεμόμενα Νεαμονήσια ποίμνια, ὅτι ἔβοσκον εἰς τοὺς ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ Νεαμονικοὺς βοσκησίμους, ἀλλ' οὐ διαγράφει τοὺς τόπους ὀνομαστί. Ἀναφέρει, ὅτι οἱ τόποι, οὓς περ διέγραφον οἱ κώδηκες ἦσαν τῆς Νεαμονῆς· ἀλλὰ ποῦ οἱ κώδηκες σήμερον; ὅτι εἶχον οἱ Νεαμονήσιοι καὶ νοταρικὸν γράμμα, ὅπερ ὑπεβεβαίουν οἱ Πυργοχωρῖται ἐν ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ὑπογραφαῖς, δηλοῦν, ὅτι οἱ ἐν τοῖς κώδηξι τόποι ἦσαν Νεαμονήσιοι, καὶ ὅτι Σαλῆ πασᾶ τινος κτήματα ἀπέβαλλον ἀπὸ τῆς περιοχῆς των, καὶ πολλὰ δι' αὐτὸ δαπανήσαντες ἔλαβον παρὰ τῆς Νεαμονῆς ἀσιλανία 350, ὅτι ἐπειδή τινες τῶν Πυργοχωριτῶν ἔστειλαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, λόγῳ μὲν ἀποβαλλεῖν τἄλλα τῶν ποιμνίων ἀπὸ τῆς ἐκείνων περιοχῆς, ἔργῳ δὲ, καὶ τὰ τῆς Μονῆς, αὐτὴ ἐξαπέστειλε τὸ εἰρημένον ἔγραφον εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἐξ οὗ ἦλθε φιρμάνιον βασιλικὸν ὁρίζον ἀκωλυτὶ ἐμμένειν τὰ Νεαμονικὰ ποίμνια περὶ τὸ Πυργίον. Ὅτι οἱ Πυργοχωρῖται προὔβαλον εἰς τοὺς Νεαμονησίους, ὅτι τὰ Νεαμονήσια ποίμνια βόσκονται καὶ εἴς τινας τόπους τοῦ Πυργίου, καὶ ἀδικεῖται τὸ χωρίον· Ὅθεν συνελεύσεως γενομένης, λέγει εἰς τοῦ ἁγᾶ τῶν Μαστιχοχώρων, παρόντων τῶν ἐπιτρόπων τῆς Μαστιχοφόρου Παπᾶ Ἀντωνίου ἐκ Λιθίου, καὶ Γεωργίου Νομικοῦ ἐκ Νενήτων, τῶν ἐπιτρόπων τῆς Μεαμονῆς Ζωρζῆ Σουλίκα καὶ Νικολάου Βουλαζέρη, καὶ τῶν Δημογερόντων, ἀπεφασίσθη λαβεῖν τοὺς Πυργοχωρῖτας ἔτι ἀσιλανία 309· ὅτι ἔλαβε καὶ ὁ ἁγᾶς 30 ἀσιλανία ῥέσμιν, καὶ βοσφέτιν 80· οἱ οὕτω συνεφώνησαν ἐντρέφεσθαι καὶ ἐπὶ τῶν τόπων τοῦ

Πυργίου τὰ Νεαμονικὰ ποίμνια ἀκωλύτως, καὶ ἄλλα ποίμνια μὴ βόσκεσθαι τοπαράπαν ἐκεῖ.

166. Τῷ δὲ ἐπιόντι ἔτει, μετὰ τὸ διασκεδασθῆναι τὸν ἐκ τοῦ φιρμανίου φόβον, ἐζήτησαν οἱ Πυργοχωρῖται συμφωνίας συμφορωτέρας, καὶ συνεφώνησαν μετὰ τῶν Νεαμονησίων, βόσκεσθαι τὰ Νεαμονικὰ ποίμνια οὐμόνον εἰς τοὺς ἐκεῖ βοσκοτόπους τῆς Νεαμονῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τοῦ Πυργίου ἀκωλυτὶ, καὶ ἀντὶ τούτου πρὸς τὰ 350 γρόσια ἐπὶ Σαλῆ πασᾶ, καὶ τὰ 300 ἐπὶ τῆς συμφωνίας τῆς πρώτης, λαβεῖν ἔτι ἀσιλανιὰ 140 παρὰ τῆς Μονῆς, ἃ καὶ παρέλαβον, καὶ ἐλαίου πήντας (ὀκάδας) κατ' ἔτος πεντήκοντα. Ἐὰν δ' ἔπειτα παρὰ τὰ συμφωνηθέντα, τοῦ μὴ ἔχειν ἕτερα βοσκήματά τινα τῶν ἐκεῖθεν, ἢ τῶν ἀλλαχόθεν, εἰσάξωσιν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Πυργίου ἕτερα παρὰ τὰ τῆς Μονῆς, ὑπόσχονται, τὰ ἐκ διαλειμμάτων εἰλημμένα ποσὰ ἐκ τῆς Μονῆς, ἀποδιδόναι αὐτῇ, εἰς χίλια συμποσούμενα, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἐνοχλήσοντα, ἢ τὴν Μονήν, ἢ τοὺς ταύτης ποιμένας ἐνάγειν εἰς τὸν Ἁγᾶν, καὶ παιδεύειν. Ὑπογράφουσι δὲ καὶ κατακυροῦσι τὸ ἔγγραφον ἑντριάκοντα ὑπογραφαῖς, ὧν αἱ πλείους τῶν ἱερέων.

167. Ἀναφέρει δὲ ὁ Κώδηξ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ὅτι τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται πεφυλαγμένον εἰς τὸ Σανδύκιον τῆς Μονῆς.

168. Τί δ' ἔστι τὸ Σανδύκιον τοῦτο; Κιβωτὸς ὀρθογώνιος περιεζωσμένη σιδηραῖς ζώναις, δίπηχυς τὸ μῆκος περίπου καὶ τὸ βάθος ἀνάλογος, ἥτις ἄδεται, ὅτι ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ κτίτορος Βασιλέως, πλήρης χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἰς τὴν Μονήν.

169. Ἡ ξενοπρεπὴς αὕτη κιβωτὸς, κειμένη εἰς τὸν νῦν Συνοδικὸν οἶκον ἔφερε τὰ παντοίας ὕλης ἔγγραφα τῆς Μονῆς.

170. Μὴ πυρποληθέντος τοῦ οἴκου κατὰ τὴν γενικὴν τῆς Χίου καταστροφὴν τῷ 1822, διεσώθη μετὰ πλείστων ἐγγράφων ἡ κιβωτός. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ διέμεινεν ἡ Μονὴ, ἐζήμια περὶ τὰ δύο ἔτη, μηδεμιᾶς φροντίδος περὶ τῶν ἐγ-

γράφων ληφθείσης, ἥρπαζεν ὁ βουλόμενος, ὃ ἂν ἠβούλετο ἔγγραφον, καὶ οὕτω τὰ πλεῖστα διεσκορπίσθησαν. Ἀλλ' ὡς ἀνιμὴ ἐξήρκεσεν ἡ προτέρα φθορά τε καὶ ἁρπαγή, ἐπῆλθεν ἔπειτα καὶ ἡ ἐκ ῥιστώνης καὶ ἀπρονοησίας τῶν τὴν Μονὴν κυβερνώντων, καὶ ἐξηφάνισε τὰ πλεῖστα τῶν ἐναπολειφθέντων.

171. Τῷ 1851 ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἰδὼν μετασκευασθέντα τὸν προμνησθέντα οἶκον ὑπὸ τοῦ τότε ἡγουμενεύοντος κυρίου Σαμουὴλ τοῦ Ὀλυμπίου, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐξεζήτουν τὴν κιβωτὸν καὶ τὰ ἔγγραφα· ἀλλ' οὐδεὶς ἐγίνωσκε ποίαν ἔλαβον τύχην. Λόγον δὲ περὶ τούτων πολλάκις ποιοῦντι μετ' ἀπορίας τε καὶ ἀγανακτήσεως, ἀνήγγειλέ μοι ὁ πυλωρός, ὅτι ἐρρίφθησαν εἰς πίθον μεγάλον, πάλαι ποτε χρήσιμον εἰς οἴνου δοχήν. Ἔδραμον πρὸς τὸν πίθον ἐντεθαμμένον ἐντὸς τῆς γῆς· ἀλλ' εἶδον θέαμα ἐλεεινόν· ἡ ὑγρασία ἔκ τε τῆς γῆς καὶ τῆς ὀροφῆς, ἀτημελήτου τυγχανούσης, διέφθειρε τὰ πλεῖστα τῶν ἐγγράφων, καὶ τὰ σεσωσμένα κατέστησε πολλαχοῦ δυσανάγνωστα.

172. Ἐκ ταύτης τῆς κιβωτοῦ ἄδεται, ὅτι καὶ Δαφνούσιός τις Γεώργιος τὄνομα, Πλάνος καὶ Κάμπουρας τὴν ἐπίκλησιν, ἥρπασεν κτηματολογικόν τινα κώδηκα τῆς Μονῆς, κοκκινοβαφέσι γράμμασιν ἐγκαταγεγραμμένον καὶ ἀπὸ χρυσοβούλλου τινὸς ἀρχόμενον, ὡς μ' ἐπληροφόρησαν οἱ τοῦτον ἰδόντες.

173. Τὸ βιβλίον τοῦτο φαίνεται, ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων συγκατέλεγε καὶ τὰ ἐν Δαφνῶνι Νεαμονικὰ κτήματα, ὡς καὶ τὰ τῶν Κατωχώρων ἐν ἐκτάσει τε καὶ λεπτομερείᾳ· ἐπειδὴ τοσοῦτον ἐφοβοῦντο τὴν διακοίνωσιν αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ Δαφνούσιοι, ὥστε ἀπειλαῖς ἐπ' ἀπειλῶν προστιθέμενοι κατὰ τοῦ Πλάνου, τοῦ κατέχοντος τόδε, ἠνάγκασαν αὐτὸν ἐνθάψαι τοῦτο καὶ ἀφανίσαι.

174. Δεινὴ δ' ἐξανέστη ἔρις τῶν Νεαμονησίων καὶ Κατωχωριτῶν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Χριστιανῶν ἐν τῇ Χίῳ· ἐπειδὴ οἱ μὲν Νεαμονήσιοι, ἐθεώρουν

δίκαιον ἀπολαμβάνειν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν Μονῆς ὅσα καὶ οἱ τούτων προκάτοχοι· οἱ δὲ Κατοχωρῖται τὰ μὲν ἔκρυπτον τῶν κτημάτων, τὰ δὲ καὶ φανεροῦντες, ἀπήτουν οὐ καρπούς, ὡς ἀνέκαθεν ἀλλὰ χρηματικὸν ἀντὶ τοῦ καρποῦ τῇ Μονῇ διδόναι.

175. Περὶ τούτων οὖν μὴ συμβιβασθέντες ἐν Χίῳ, ἀπῆλθον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα· ἡ δ' Ἐκκλησία τοὺς λόγους ἀμφοτέρων ἀκούσασα, ἐστάθμισεν, ὅτι τὰ παλαιὰ τῶν ἐθῶν, ὡς εὖ ἔχοντα, δέον φυλάττεσθαι. Ἐφῷ καὶ πρὸς τὸν τότε ἀρχιερατεύοντα Γρηγόριον γέγραφεν ἐπισήμως, καὶ εἰς τὸν διοικοῦντα τὴν Χίον πολιτικῶς, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ὅτι ἀνάγκη ἀποτριτεύεσθαι τὰ καὶ τὸ πάλαι ἀποτριτευόμενα καὶ τ' ἄλλα καρποῦσθαι, ὥσπερ καὶ πρὸ τῆς τόπου καταστροφῆς. Φρικαλέον δ' ἐπιτίμιον ἀπέστειλεν ἀναγνωσθῆναι ἐν τοῖς Χίοις ναοῖς, κατὰ τῶν ἐναντιουμένων διδόναι τὸ ἀπότριτον τῇ Μονῇ, καὶ πᾶν ἄλλο ταύτης δικαίωμα, καὶ κατὰ τῶν κρυπτόντων ἢ ἁρπαζόντων τὰ ταύτης χρήματά τε καὶ πράγματα, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐγγράφων.

176. Οὕτω τοίνυν ἀποτυχόντες εἰς ταύτην τὴν μάχην οἱ τῆς Μονῆς ἀντίπαλοι, ἀπεκδυσάμενοι αἴφνης τὴν λεοντῆν, καὶ τὴν ἀλωπεκῆν ἐνδυσάμενοι, καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποτριτεύσεως, κατορθοῦσι τὸ ποθούμενον, συμμάχους ἔχοντες καὶ τοὺς Νεαμονησίους αὐτούς, τοὺς μὲν δι' ἀπρονοησίαν, τοὺς δὲ δι' ἀμέλειαν, τοὺς δὲ δι' ἄνοιαν, ἢ ἰδιοτέλειαν.

177. Ταῦτα, καί τοι μὴ βουλόμενος, ὡς γεγονότα ἐξιστορῶ, κακίζων τὸ ἄβουλον καὶ ἀπειρόκαλον πολλῶν, οἵτινες προτρεπόμενοι βοηθεῖν ἐκ τῶν ἐνόντων τὰ Χῖα ἐκπαιδευτήρια, ἀντὶ τοῦ συνεισφέρειν προθύμως ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἐκ τοῦ ἑαυτῶν ὑστερήματος, ἀσχάλοντες, ὑπέφευγον πάντα τοιοῦτον ἔρανον, καταδεικνύοντες τὸ εὐτελὲς τοῦ εἰσπραττομένου χρηματικοῦ τῆς Μονῆς.

178. Ἐπόθησαν οὖν, καὶ οἱ ἐν τοῖς πράγμασι τῆς

Χίου τὴν ἀλλαγὴν τοῦ συστήματος, ὑπερ τοῦ πλείονα ἐ'σπράττεσθαι τὴν Μονὴν, ὅπως ἔχῃ τι καὶ τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις εἰσφέρειν.

179. Ὅτι δὲ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ καρποῦ εἰς χρήματα βλάπτει τὴν Μονὴν πολλαχῶς, οὐδεὶς τῶν γινωσκόντων τὰ πράγματα τῆς Μονῆς ἀμφιβάλλει. Τὸ δὲ χείριστον, ὅτι μὴ φοιτῶντες εἰς τοὺς ἀγροὺς πρὸς παραλαβὴν τῶν ἀποτρίτων καρπῶν, κινδυνεύομεν ἀπολέσαι καὶ τοὺς ἀγροὺς, ὡς μὴ μανθάνοντες τούτους ἐξ αὐτοψίας. Ὅθεν τῶν πατέρων ἡμῶν τὸ πρότερον σύστημα ἦν καὶ τὸ συμφορώτερον, καὶ τὸ δικαιότερον, καὶ τὸ εἰρηνικώτερον.

180. Πολλῶν οὖν ἀπολωλότων πολλαχοῦ Νεαμονικῶν κτημάτων ἐκ πλεονεξίας καὶ κακονοίας τῶν κρυπτόντων, καὶ ἐξ ἀπρονοησίας τῶν Νεαμονησίων, ἐν τῷ Δαφνῶνι ὑπερέβη τὰ ὅρια τοῦ μετρίου ἡ ἱεροσυλία τε καὶ κλοπή. Ἐπειδὴ καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1822 κλέψαντό τινες μισεῖν τὴν Μονήν, καὶ ὁσάκις ἐποιοῦντο ἐπίσημα ἔγγραφα, ἐξηπάτουν τοὺς δημοσίους μνήμονας, ὅσον ἠδύναντο, μὴ ἀναφέροντες ἐν τοῖς ἐγγράφοις, ὅτι τὰ ἐγγραφόμενα τυγχάνουσιν ὄντα μοναστικά.

181. Τούτων οἱ ἐπιζήσαντες, προσπαθήσαντες, ἵνα μηδὲν παραχωρήσωσι τῇ Μονῇ, καὶ μὴ ἐξισχύοντες, βουλὴν βουλεύονται σκολιὰν καὶ παράνομον, ἐγκαταχρύψαι τὰ πλείονα.

182. Ἐξελθόντες οὖν μετὰ τῶν Νεαμονησίων εἰς ἐγγραφὴν, ποῦ μὲν ἐδείκνυον τὰ ἥμισυ, ποῦ δὲ καὶ ὅλα ἔκρυπτον ἱεροσυλοῦντες. Καὶ πλησίον μὲν εἰς τὰ παντελεύθερα τῆς Μονῆς ἐφεῦρον τὴν λεγομένην ἀπόμοιραν, ὅτι εἶναι δηλονότι κτήματα ἴδια ἐκείνων ἐλεύθερα, ἀπομοιρασμένα. Ἀλλαχοῦ δὲ ἔπλασαν τὴν λέξιν ἁγιωτικὰ, ἐννοοῦντες, ὅτι οἱ πρόγονοι τούτων ἀνέθηκαν αὐτὰ εὐλαβῶς εἰς τοὺς ἱεροὺς τῶν ὑποστατικῶν ναούς.

183. Ἀλλ' ὅσον εὐσεβεστέρους παριστάνωσι τοὺς προγόνους των, τοσοῦτον καταφανὲς ποιοῦσι τὸ ἀνυπόστατον τοῦ ἐκείνων ἰσχυρισμοῦ. Ἐπειδὴ καὶ τὰ ὑποστατικὰ, ὅσα ἔχουσιν ἰδίας τιμήσεις, ἢ καὶ ἀπότριτα ἀπὸ ἐντὸς τῆς Νεαμονησίας περιοχῆς τυγχάνουσιν ὄντα· β') οὐχ ἅπαντα ναοὺς ἐμπεριέχουσι· γ') εὑρίσκονταί τινων αἱ ἀγοραὶ, ἀναφέρουσαι, ὅτι ἐξηγοράσθησαν μετὰ τῶν ἀποτρίτων· δ') ἀρκεῖ θεωρία προσεκτικὴ ἐπὶ τοῦ τόπου τῶν ὑποστατικῶν εἰς κατανόησιν, ὅτι παρεχωροῦντο τοῖς πλησιοχώροις αἱ πέριξ τῶν ὑποστατικῶν γαῖαι, ὅπως ἐκχερσωθεῖσαι ἐμφυτευθῶσιν, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν γίγνεται.

184. Τὸ γοῦν μῆλον τῆς ἔριδός ἐστιν οἱ ἐγκρυπτόμενοι παρανόμως ἀγροί· περὶ τούτων ἐρίζουσι Δαφνούσιοι καὶ Νεαμονήσιοι ἀπαρχῆς τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν ἐν τῇ Χίῳ. Καὶ οἱ μὲν Νεαμονήσιοι ἀγανακτοῦντες, βοῶσι, καταδεικνύντες τοὺς ἐγκρυπτομένους τῶν Νεαμονησίων ἀγρῶν, μαρτυρουμένων καὶ ὑπὸ Δαφνουσίων· ἀλλ' οἱ Δαφνούσιοι τὸ μέλι θηλάζοντες ἔκτοτε, ποτίζουσιν ἀθέσμως τῇ Μονῇ τὸ ἀψίνθιον, πολλὰς ἐφευρέσεις ἐθελαδικίας εὑρίσκοντες· ἐνταῦθα μὲν μάρτυρας ἀπαιτοῦσι, ἐκεῖσε δὲ ἀπομεμοιρασμένα μαντεύουσιν, ἀλλαχοῦ πάλιν οὐχ ὁλοσχερῆ καταφάσκουσιν, ἐκεῖνα δὲ ἁγιωτικὰ διαπλάττουσι, τὰς περιοχὰς τῶν Νεαμονικῶν κτημάτων ἀφιερώματα πατρῶα ἐθέλοντες ἀναπόδεικτα, νέον εἶδος κτηματικῆς περιουσίας τῇ Μονῇ προσκολλῶντες, ἐξ ἧς οὐγγίας τινὰς ἢ ἐλαίου ἢ κηροῦ, ἢ θυμιάματος ἐκαρποῦτο φάσκουσιν ἡ Μονή, ἢ οἱ ναοὶ τῶν ὑποστατικῶν, οἷς ὑπάγονται ἐξαρτώμενα τὰ ὑπὸ τούτων καλλιεργούμενα· καί τοι οὐ πάντα φέρουσι καὶ ναούς· Τὸ δὴ θαυμαστόν, ὅτι καί τινων ἐν ταῖς συλλογαῖς τῶν ἐτησίων παχτῶν καταγεγραμμένων, καὶ φαινομένων, ὅτι διετέλουν μέχρι τῆς καταστροφῆς χορηγοῦντα τῇ Μονῇ ἐτήσιον πάχτος· οὐ τοῦτο πάχτος καταβοῶσιν, ἀλλὰ ταχρήλιον· τὰ δὲ ταχρήλια κατηργήθησαν· ἆρα οὐδὲν τῇ Μονῇ δι' αὐτὰ ἐσμὲν ὀφειλέται· καὶ τὸ θαυμαστότερον, ὅτι καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν χορηγοῦντες διά τινα πάχτος ἐτήσιον τῇ Μονῇ, ὡς καὶ ἔκπαλαι, ἔγγραφα παρουσιά-

ζουσιν αἴφνης, μὴ μνημονεύοντά τι περὶ Μονῆς. Ὅθεν συνάγουσιν, ὅτι ἦσαν ἐλεύθερα· εἰς τινα δὲ καὶ μέχρι τῶν 1852 χορηγοῦντες πάκτος ἐτήσιον, ἀπέκοψαν αἴφνης τὸ πάκτος· ἀλλὰ διὰ τίνας λόγους;

185. Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ οἱ ἀδελφοὶ Δαφνούσιοι καθ' ἡμῶν διαφέρονται, καίτοι πρὸ τῶν δεινῶν τῆς πατρίδος, φιλικωτάτας διετήρουν σχέσεις πρὸς τὴν Μονὴν καὶ τοὺς Μοναχούς, ὡς γείτονες ἀγαθοὶ καὶ φιλόνομοι.

186. Διὰ ταῦτα πολλὰς ἡμῖν κακώσεις καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἐτόλμησαν, ὁσάκις ἐξαπατᾶν οὐκ ἠδύναντο· ἐπειδὴ τοῦ συστήματος τοῦ καρποῦ εἰς πάκτος μεταβληθέντος χρηματικόν, ηὐφράνθησαν μὲν οἱ ἀδελφοὶ Δαφνούσιοι, ὡς ἀπαλλαγέντες ὀφθαλμῶν ὁρώντων τὰ ἐγκρυπτόμενα, ἠνόχλει ὅμως τούτους ἡ παλιμπάκτωσις, ὁρισθεῖσα τότε κατὰ τετραετίαν. Διὸ ἔσπευσαν ἐπισήμως ἐξαιτῆσαι πακτοῦσθαι ἅπαξ διὰ παντός· ἀλλ' ἀποτυχόντες, ὡς εἰκός, διὰ τὸ παράλογον καὶ ἄδικον τῆς αἰτήσεως, κατορθοῦσιν ἐν τῷ μεταπακτοῦσθαι δεχθῆναι τοὺς Νεαμονησίους προσθήκην ἐτήσιον εἰς τὸ πάκτος τὸ πρότερον, περὶ τὰ ἑξακόσια γρόσια, αὐτοὺς δὲ εἰς τὰ ἴδια ἐπανελθεῖν, φεύγοντας τὰ πράγματα τῆς περιοδείας καὶ αὐτοψίας, ὡς ἐνοχλητικὰ καί. . . .

187. Τὸ τέχνασμα ηὐδοκίμησεν, ἀλλ' ἐπαναλειφθείσης τῆς πακτώσεως, προτάσεως νέας ὡς πρότερον γενομένης, ἠσχύνθησαν ἤδη οἱ Νεαμονήσιοι παραδεχθῆναι νέους συμβιβασμούς, ὡς καὶ διὰ τὰ πρότερον κατηγορηθέντες, ἤρξαντο γοῦν ἐξ ἀνάγκης περιοδεύειν, καὶ ἐκτιμᾶν καὶ παλιμπακτοῦν ἐξ αὐτοψίας, ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ κατὰ πλέθρον γῆς ἤριζον καὶ οἱ μὲν κατεβόων διὰ τὴν ἁρπαγήν, οἱ δὲ ἠρνοῦντο ὁρκιζόμενοι, βλασφημοῦντες, ἀπειλοῦντες, καὶ τί οὐκ ἔλεγον καὶ ἔπραττον, ὅπως φανῶσιν ἀνέγκλητοι, καὶ ἀθῷοι;

188. Αἱ ἀρχαὶ τῆς Χίου οὐ διέλειπον παραινοῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπαναχάμψαι εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης

καὶ εὐσεβείας. ἀλλ' ἔμενον ἄκαμπτοι ἐταῖ. Ὅθεν καὶ πολλοὺς εἰς τὰς εἱρκτὰς ἐγκατέκλεισαν, ἄλλους δέ τινας ἐξωστράκισαν, ἀλλὰ καὶ οὕτω τὸ κακὸν ἦν ἀνιάτρευτον. Καὶ ἐν ταῖς παλιμπακτώσεσιν ἐδεινοῦτο ἡ ἔρις ἀδιαλείπτως, καὶ ἐπανελαμβάνοντο σκηναὶ δυσάρεστοι, τῶν μὲν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μοχθούντων, τῶν δὲ δι' ἰδιοτέλειαν μοχθηρῶς φερομένων.

189. Ἀλλὰ τὸ 1847 ἐπελάβετο τῆς ὑποθέσεως ἡ κεντρικὴ Δημογεροντία ἐπὶ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἔνθα συνήρχοντο ῥητῶς ἐπὶ ῥηταῖς ἡμέραις καὶ ὥραις, κατετίθεντο μαρτυρίαι καὶ ἀποδείξεις, καὶ κατεγράφοντο τὰ φωραθέντα, ὅπως ἀνακτήσηται καὶ αὐτὰ ἡ Μονή. Ἀλλ' ὑπὸ ἀσχολιῶν καὶ ἀλλαγῆς προσώπων οὐκ ἐτελεσφόρησεν ἡ ἐξέτασις.

190. Μετὰ τοῦτο ἀπελθὼν ἐπὶ τὸν τόπον ὁ τότε ἡγουμενεύων Νεόφυτος μετ' ἄλλων ἀδελφῶν, ὅπως ἐξ αὐτοψίας ἐγκαταγράψῃ καὶ τὰ ἐξελεγχθέντα εἰς τὸ κτηματολόγιον τῆς Μονῆς, ἐδιώχθησαν ἄπρακτοι ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Δαφνουσίων λιθοβολούμενοι.

191. Περὶ τὸ 1851 ἀπελθοῦσι καὶ εἰς τὸν Δαφνῶνα πρὸς παλιμπάκτωσιν, ἠκολούθουν ἡμῖν ὡς ἔθος καὶ οἱ Δαφνούσιοι, ἐγγράφοντες καὶ αὐτοὶ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ πάκτη ἑκάστου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐγράφαμεν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἀπολωλότα, ὅσα κατεδείκνυον ἡμῖν λαϊκοί τε καὶ μοναχοί, ἐξυβρίσαντες καὶ κακολογήσαντες ἀπέλιπον καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ἰδίαν κώμην.

192. Τότε εἰς τὰς ἀρχὰς δηλώσαντες τὰ γενόμενα ἐξητησάμεθα τὴν δυνατὴν διόρθωσιν τῆς διαφορᾶς, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπιτροπὴ τριμελὴς διωρίσθη, συγκειμένη ἐκ τοῦ Ζωρζῆ Καριδιᾶ καὶ Ἀλεξάνδρου Ἀμήρου καὶ Δημητρίου Κοκκάλη, ἥτις μετὰ πολλοῦ μόχθου συνερχομένη ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου, ἐξεκαθάρισεν περὶ τοὺς 150 ἀγροὺς, κρυπτομένους. ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ εὐχερὲς καὶ τἄλλα τῶν κρυπτομένων μακρόθεν εὑρεῖν, ἐναπελήφθησαν μὲν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὰ ἀόκλα, συμπαρελήφθησαν δὲ

τὰ ἤδη νεόδηλα κατ' ἀπόφασιν ὁμόψηφον τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιδοθεῖσαν πρὸς τὴν Δημογεροντίαν κεκυρωμένην.

193. Δυνάμει τοίνυν τῆς ἀποφάσεως ταύτης παρρησιασθέντες ἀπητοῦμεν συγκαταριθμῆσαι καὶ ταῦτα, ἐν τοῖς προεγγραφεῖσιν εἰς τὸ κτηματολόγιον τῆς Μονῆς. Ταῦτα γνόντες οἱ φίλοι Δαφνούσιοι, καὶ τὴν τῶν ἐπιλοίπων φοβούμενοι ἀνακάλυψιν, πάντα λίθον ἐκίνησαν πρὸς συμβιβασμόν, εἴτε οἴκοθεν, εἴτε ἀλλαχόθεν ὠθούμενοι καὶ συμβουλευόμενοι.

194. Ἡμεῖς αἴφνης ἀκούσαντες τοὺς ἀνθρώπους, ζητοῦντας συμβιβασμόν, ἰσχυριζομένους τέως, ὅτι οὐδὲν ἔχουσι τῶν Νεαμονικῶν κεκρυμμένον, ἐλπίδι τοῦ καὶ τἄλλα ἐπαναχτήσασθαι ὑπὲρ τῆς Μονῆς, ἐδεξάμεθα τὸν συμβιβασμόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσθεῖναι ποσότητά τινα εἰς τὸ ἐτήσιον πάκτος, ἥτις ὡρίσθη εἰς ἑξακόσια ἐτήσια γρόσια.

195. Ἀλλ' ἐλθόντες εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ συμβιβασμοῦ, εὕρομεν δολίας τὰς προτάσεις τῶν ἀδελφῶν Δαφνουσίων, οἵτινες ἤθελεν, α') μὴ καταλογισθῆναι μήτε χωρὶς, μήτε μετὰ τῶν ἄλλων ἀγρῶν τῆς Μονῆς, τῶν ἐν Δαφνῶνι, εἰς τὸ ταύτης κτηματολόγιον οἱ διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξελεγχθέντες ἀγροί· β') τὴν δόσιν τῶν ἑξακοσίων εἶναι ἀΐδιον καὶ ἀπαρασάλευτον, μηδ' ἐπιδέχεσθαι αὐξομείωσιν· γ') μηδέποτε ἡμᾶς ἀπελθεῖν ἐξετάσοντας τοὺς ἐξελεγχθέντας ἀγροὺς, καταμετρῆσαι καὶ τοὺς πλησίον προσγράψαι.

196. Ἡμεῖς ὅμως ἔχοντες τὸ δίκαιον σύμμαχον, ἀπεφάνθημεν ὅτι πρόσκαιρον μόνον δεχόμεθα τὸν συμβιβασμὸν, μέχρι νέας πακτώσεως, καὶ τὰς ἄλλας τῶν προτάσεων οὐδόλως παραδεχόμεθα, ὡς ἀδίκους καὶ παραλόγους· ἐπειδὴ ὑπὲρ τίνος ἐδέχετο προσθήκην ἡ Μονὴ εἰς τὰ πάκτη, ἐὰν μὴ δι' ἀγρούς; Ἀγροὺς δ' εὑροῦσα νεωστὶ ἡ Μονὴ κεκρυμμένους, πῶς οὐ δέον ἐξερευνῆσαι, ἐπισκέψασθαι, καταμετρῆσαι, καὶ ἀφορίσαι;

197. Μὴ ἔχοντος οὖν τι ποιῆσαι οἱ ἀδελφοὶ Δαφνούσιοι καὶ ἄκοντες ἐδέχθησαν τὸν συμβιβασμόν, ὃν ἡμεῖς ἠβουλόμεθα· ἀλλ' ἵνα κερδίζωσι καιρὸν, ἐξ οὗ ἀρωγήν τινα καὶ παύλαν τῶν Νεαμονικῶν ἀπαιτήσεων ἤλπιζον.

198. Παρεδέχθησαν οὖν τὸ ἀντίγραφον τῶν φωραθέντων ἀγρῶν, φέρον ἐν ἀρχῇ ἔγγραφον συνταχθὲν ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ τότε μὲν εὐκλεῶς ἐν Χίῳ ἱεραρχοῦντος, νῦν δ' ἐπὶ τῆς πρωτευούσης τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον διακοσμοῦντος, Σωφρονίου τοῦ Βλαντίου, καὶ μετ' αὐτὸ τοὺς νεοδήλους ἀγροὺς καὶ τοὺς καλλιεργητὰς κατ' ἀλφάβητον, δι' οὓς καὶ τὰ ἑξακόσια ἰδίως τῇ Μονῇ ἐχορήγουν.

199. Δύο παρῆλθον ἔκτοτε γεωργικὰ ἔτη, καὶ δὶς ἔδωκαν τῇ Μονῇ τὰ ἑξακόσια. Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει παλιμπακτώσεως εἰς τὰ Κατώχωρα γενομένης, ἀφικνούμεθα καὶ εἰς τὸν Δαφνῶνα μεταπακτώσοντες. Οἱ δὲ φίλοι Δαφνούσιοι τῷ αὐτῷ πνεύματι βαδίζοντες πάντοτε, καὶ τὰ συνήθη στρατηγήματα μετερχόμενοι· πατέρες, προτείνουσι, ἤλθατε διὰ τὴν νέαν πάκτωσιν; Μάλιστα· Γινώσκετε ὁπόση τις ἡ χρονοτριβὴ, ὁπόσος ὁ μόχθος τῶν περιοδεύσεων κατὰ θέσεις; Μάλιστα. Ἡμεῖς καὶ ἄλλοτε δόντες τῇ Μονῇ ἀνάβασίν τινα πάκτους, ἀπηλλάγημεν τοῦ κόπου καὶ τῆς χρονοτριβῆς, συνεπαλλάξαντες καὶ τὴν Μονὴν ἐκ τῶν ὁμοίων, καὶ τῆς ἀναποφεύκτου δαπάνης· Ὁπόσα θέλετε ὑμῖν προσθεῖναι πρὸς ταῦτα;

200. Ἡμεῖς, ἀδελφοὶ, σκοπὸν ἔχομεν ἀμετάθετον περιοδεῦσαι, καὶ πᾶσαν κακουχίαν ὑποστῆναι τὴν ἐκ τούτου· ἐπειδὴ καὶ τὰ πρότερον προεγγεγραμμένα τῶν Νεαμονικῶν κτημάτων ἐπισκεψόμεθα, καὶ τὰ εἰσέπειτα φωραθέντα, ὅπως εἰς ἓν κτηματολόγιον πάντα καταχωρίσωμεν μετὰ τῆς δυνατῆς ἀκριβείας· καὶ εἴτι που ἐγκαταλέλειπται ἀνευρόντες, ληψόμεθα.

201 Οὐδὲν ἕτερον ἔχομεν κρυπτόμενον φωνοῦσιν ὀργίλως, καὶ μὴ ματαιοπονεῖτε, πατέρες. Προλέγομεν δὲ ὅτι διὰ μὲν τὰ προεγγεγραμμένα συνακολουθοῦμεν ἡμῖν, καὶ τὴν μεταγραφὴν αὐτῶν καὶ τὴν μεταπάκτωσιν

καὶ ἀναγνωρίζομεν καὶ δεχόμεθα. Οὐ δεχόμεθα ὅμως, οὐδ' ἀφήσομεν ἑτερά τινά ποτε ζητεῖν ἢ ἀνακαλύπτειν, καὶ τοῖς μεμαρτυρημένοις συγκαταλέγειν· ἐπειδὴ τοιαῦτα οὐκ ἔχομεν· ἀλλ' οὐ δὲ τὰ καταγεγραμμένα διὰ τὴν τῶν ἑξακοσίων γροσίων ἐτησίαν ἀπότισιν ἀφήσομεν περιελθεῖν, καὶ δι' αὐτοψίας ἐγκαταγράψαι καὶ τοῖς ἄλλοις συγκαταριθμῆσαι καὶ εἰς ἓν καταχωρῆσαι κτηματολόγιον, ἐπειδὴ τὰ τῶν ἑξακοσίων θεωροῦμεν ἀπαρασάλευτα.

202. Πῶς, ἀδελφοί; τὸ περὶ τούτων ἐνσφράγιστον ἔγγραφον διαλαμβάνει, ὅτι παραδέχεται ἡ Μονὴ τὴν τῶν ἑξακοσίων ἐτησίαν πληρωμὴν πρόσκαιρον, ἀλλ' οὐχὶ παντοτινήν τε καὶ ἀμετάβλητον· ἰδοὺ πῶς ἀποφαίνεται ὁ Ἀρχιερεύς, τὸ Συμβούλιον, καὶ ἡ Δημογεροντία ἰδίως· « δυνάμει τῆς ἀποφάσεως, ἣν ἐψηφίσατο ὁμόφωνος ἡ διὰ » τὰ ἐν Δαφνῶνι φιλονεικούμενα Νεαμονικὰ διορισθεῖσα » ἐπιτροπὴ τριμελὴς, δι' ἀκριβεστάτης ἐρεύνης ἀνακαλύ- » ψασα τὰ ἐν τῷδε κατακεχωρημένα, ὅτι γνήσιά εἰσι » Νεαμονικὰ κτήματα, τὰ μὲν Ἀπότριτα, τὰ δὲ Τιμή- » σεις, τὰ δ' Ἐμβατοίκια, συνελθόντες καὶ συσκεψάμενοι » ἐγκρίνομέντε καὶδιατάττομεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόν- » τος ὀφείλουσιν οἱ γέροντες τοῦ Δαφνῶνος, ὡς αὐ- » τοὶ οὗτοι ἐξητήσαντο οἴκοθεν, ἐκτίνειν τῇ Μονῇ ἐτη- » σίως ἑξακόσια γρόσια· τῷ 1855. τῇ 15 Ἰουλίου. Ἐν » Χίῳ. Ὁ Χίου Σωφρόνιος, ἡ σφραγὶς τοῦ Συμβουλίου, » καὶ οἱ Δημογέροντες.

203. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὶ σημαίνει; Ἀεὶ καὶ πάντοτε ἀποκρίνονται. Μὴ ματαιοπονεῖτε, πατέρες· νεωτερισμὸν οὐδένα δεχόμεθα, οὐδ' ἀκολουθοῦμεν ὑμῖν πρὸς ἐγγραφὴν ἑτέρων παρὰ τὰ δεδεγμένα. Οὐδὲ τὰ τῶν ἑξακοσίων οὐδ' ἄλλα γνωρίσομεν. Μὴ ταράτεσθε, ἀπαντῶμεν, ἔχομεν ἀρχὰς, αἵτινες διακρίνουσι καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ τὰ ἀείποτε καὶ τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νέα. Κρινόμεθα, καὶ ἢ κατακρινόμεθα, ἢ κατακρίνεσθε.

204. Συνέφασαν· ἐκρίθημεν, κατεκρίθησαν. Λαβόντες οὖν ἐγγράφως τὴν ἄδειαν παρὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν,

καὶ ἐκτιμητὰς, ἀπήλθομεν εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν ἐν τῷ Δαφνῶνι, αὐλιζόμενοι εἰς τὸν πύργον τοῦ Δαμαλίου. Ἐκεῖ προσκαλέσαντες τοὺς προεστῶτας τοῦ Δαφνῶνος καὶ τὴν διαταγὴν αὐτοῖς ἀναγνόντες, τὰ αὐτὰ καὶ πάλιν ἠκούομεν· ὅτι οὐ κρύπτομεν, οὐδ' ἀκολουθοῦμεν, ἐὰν ἐπιμένητε ἄλλα τε, ἢ καὶ τὰ τῶν ἑξακοσίων συγκαταγράψαι.

205. Δύο ἡμέρας ἐξαπανήσαμεν, ὅπως καταπείσωμεν αὐτοὺς συνεξελθεῖν εἰς τὴν ἐγγραφὴν καὶ τὴν παλιμπάκτωσιν, τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν, πείθονται, συνεξέρχονται, ἀλλ' ὑπογογγύζουσιν. Ἐκ τοιαύτης ἀκολουθίας τὶ εἶχέ τις προσδοκᾶν, παρὰ μάχας καὶ ἔριδας;

206. Οὕτω δὲ καὶ ἐγένετο. Ἐπειδὴ δύο τῶν προδεδεγμένων ἐγκαταγράψαντες καὶ παλιμπακτώσαντες, ἐμβαίνομεν εἰς τὸν τρίτον, ὅστις οὐδ' εἰς τὸ ἀνεγνωρισμένον κατάστιχον ἦν, οὐδ' εἰς τὸ τῶν ἑξακοσίων. Ποῦ ὑπάγετε, πατέρες, βοῶσι; ἐγγράφομεν ἀπεκρίθημεν· μὴ γράφητε, κραυγάζουσι μιᾷ φωνῇ, οὐδὲν ἔχει εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦτον τὸ Μοναστήριον. Ἔχει καλῶς ἀταντῶμεν, ἡμεῖς γράφομεν πρὸς ἐξέτασιν, ὑμεῖς δὲ μὴ γράψητε· οὐχὶ κράζουσιν ὀργιζόμενοι· ἀλλὰ τὶ κακὸν τοῦτο λέγομεν; ὅσους ἀγροὺς θέλετε γράψομεν; ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐγνωσμένους ἐγκατακρύψετε, ὡς ἐποιήσατε καὶ εἰς τὴν παλιμπάκτωσιν τοῦ 1852. Τὸ κακὸν ἐστιν ἀνήκεστον, ἀφόρητον, παράλογον· ὁπότε μάλιστα ἔχομεν καὶ λόγους ἐγγράψαι τὸν ἀγρὸν τοῦτον· ἐπειδὴ εὑρίσκεται εἰς τὸ κατάστιχον πῶν ἐτησίων πακτῶν, δι' ὃν ὁ Γεώργιος Χονδρογεωργάκης χορηγεῖ πάκτος ἐτήσιον τῇ Μονῇ, ὀνομαζεται δὲ ὁ τοῦ Μόγια.

207. Οὐδὲν ἡμῖν μέλλει ἐκραύγαζον· ἔξω, κακοκαλόγηροι, ἔξω, καὶ φεύγουσιν ὑβρίζοντες, κακολογοῦντες, βλασφημοῦντες, ἐξουθενοῦντες. Ἡμεῖς ὅμως ἀφέντες τοὺς ἀνθρώπους, ἐξηκολουθοῦμεν τὸ ἔργον τῆς ἐγγραφῆς μόνοι, εἰδοποιήσαντες τὴν Δημογεροντίαν διὰ τὰ γενόμενα. Ἐπέτρεψε δὲ ἡμῖν ἐκ παντὸς τρόπου μὴ καταπαῦσαι τὴν ἐγγραφήν.

208. Οἱ δὲ φίλοι Δαφνούσιοι ἐνισχυθέντες ὑπὸ συνεγχωρίων ἐθεώρουν ἡμᾶς μακρόθεν, ὅτι ἐγράφομεν, καὶ πέμψαντες ἠρώτων τὴν Δημογεροντίαν τὰ ποιητέα· ἡ δὲ ἐπέταττε καταθεῖναι τὰ ὅπλα καὶ συνακολουθεῖν ἡμῖν καὶ συγγράφειν ἐν ἡσυχίᾳ· οἱ δὲ κατ' οὐδένα τρόπον ἐπείθοντο ἀποστῆναι τῆς ἀδικίας, οὐδ' ἐκεινώνουν ἡμῖν τοῦ λοιποῦ.

209. Καθορῶντες οὖν ἡμεῖς, ὅτι ἀπεστρέφοντο καὶ ἐμίσουν ἡμᾶς ἐμφανῶς, καὶ ὅτι ἐνίσχυσαν τὴν νυκτοφυλακὴν αὐτῶν, μεγάλην θύελλαν προσεδεχόμεθα ἐν τῇ ὑστεραίᾳ. Νυκτοφυλακὴς δ' ἐμνήσθην· ἐπειδὴ γύρωθεν τοῦ Πύργου τοῦ Δαμαλίου, ἔνθα ηὐλισθημεν, παρεφύλαττον ἐκ συνθήματος, ἵνα μή τινες ἐξ αὐτῶν προσέρχωνται καὶ προκαταγγέλλωσιν ἡμῖν τὰς ἐκείνων βουλὰς, εὖνους τυγχάνοντες πρὸς ἡμᾶς· μηδὲ διισαφίζειν τοὺς καταγραφομένους τῶν ἀγρῶν, καὶ καταδεικνύειν τοὺς ἀδήλους ἢ παρατρεχομένους.

210. Ἐκ τῶν εἰρημένων λέγω σημείων, καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν τεκμαιρόμενοι, ὅτι τῇ ἐπαύριον ἔμελλον ῥίψει τὸν περὶ τῶν ὅλων κύβον, ἄλλην ὑπεκφυγὴν πρὸς τὸ παρὸν μὴ εὑρίσκοντες, ἔγνωμεν πρὸς τὰ ἡμέτερα χωρῆσαι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μειοῦντες οὕτω τὸν κίνδυνον, ἐπειδὴ ἐντὸς τῶν ἰδίων, ὀλιγωτέραν ἐλογιζόμεθα τὴν καταδρομὴν, ὁ δὴ καὶ ἐγένετο.

211 Ἐγερθέντες οὖν ἀπὸ τοῦ Δαμαλίου, ἐπορευόμεθα πρὸς τὴν Παμφυλίδα, παραυτίκα δέ τις τῶν παίδων εισδύσας κρυφίως, φέρει παραγγελίαν πρὸς ἕνα τῶν Μοναχῶν, τῶν σὺν ἡμῖν, τὸν ἐκ Δαφνῶνος Γρηγόριον Μαμούναν, μὴ συνεξιέναι, ἵνα μὴ πάθῃ, ἀλλ' ἢ κρυβῆναι, ἢ εἰς τὴν Μονὴν ἀναβῆναι πρὸς σωτηρίαν τε καὶ ἀσφάλειαν, ἦσαν δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ οἱ ταῦτα προτρέποντες.

212. Πρὶν οὖν πρὸς τὰ πρόσω χωρήσωμεν, ἀπόσολοι ἀπὸ τοῦ Δαφνουσίου συνεδρίου, λυκοφιλίαν τινὰ μετιόντες, συγκοινωνήσαντες, ὀπισθοδρομεῖν παρεκέλευον, μὴ πρὸς Βορρᾶν, ἀλλὰ πρὸς Νότον περιιέναι· καὶ τῶν μὲν

ἄλλων ὁμόσε χωρούντων κατὰ τὰς προτέρας βουλὰς, ἐμοῦ δὲ ὑπενδίδοντος καὶ ὑποχωροῦντος, πρὸς πλείονα τῶν τεκταινομένων πληροφορίαν· ἐπειδὴ ἄφνω ἐπαναστραφεὶς ἐπὶ τὴν προκειμένην πορείαν, ἐβάδιζον παρὰ τὴν γνώμην τῶν κατασκόπων, καὶ διὰ χειρονομίας ἐτόλμησαν ἐπαναγεῖνμε, πρὸς ἣν ἐβούλοντο· ἀλλὰ γνόντες τὸ ἀμετάθετον, ἀπῆλθον ἀγγελοῦντες τὰ κατεσκοπευμένα.

213. Φθάσαντες δ' ἡμεῖς εἰς τὸ Βεσταρχάτον, ἀνέβημεν εἰς τὸν πύργον τοῦ πνευματικοῦ Ἀνθίμου ξενιζόμενοι τοῖς τὰς πρωίας ἐθιζομένοις. Ἐκεῖ ἀγγέλλει τις ἐξ ἡμῶν, ὅτι ἐκ τοῦ Καράβου, θέσις δ' αὐτη ἐγγὺς τοῦ Δαφνῶνος, ἐξέρχονται ἄνθρωποι, πρὸς ἡμᾶς χωροῦντες ἀλλεπαλλήλως. Ἐξελθόντες ἐπὶ τῷ ἀκούσματι εἰς τὸ ἡλιαστήριον, ἐβλέπομεν ἤδη οὐχ ἕνα ἢ δύο, ἀλλ' ὅλον τὸν Δαφνῶνα βηματίζοντα πρὸς ἡμᾶς ταχεῖ βήματι, καὶ καταρχὰς μὲν ἐν ἐπιφυλάξει, ὅπως ἀπροφυλάκτους ἡμᾶς καταλάβωσιν· ἔπειτα δὲ καὶ διὰ κροτοβορύβου, ὡς φιλεῖ τὸ πλῆθος γωρεῖν.

214. Προσδόκιμος ἦν τις προσβολὴ· ἀλλ' οὐδέποτ' ἐφαντάσθημεν, ὅτι καὶ πάνδημος· Μὴ ἔχοντες οὖν τι ποιῆσαι προσεδεχόμεθ' ἀπρακτοῦντες ἐπὶ τοῦ πύργου. Πετρῶν δ' εὐμεγέθης ἐστὶν ἀρκτικώτερον τοῦ πύργου, ὃν ἡ συνήθεια καλεῖ χαλικούραν. Ἐκεῖ συνήχθη τὸ πλῆθος, καὶ ἐθεῶντο μὲν ἐκεῖνοι ἡμᾶς, ἐθεώμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς ἐκείνους μακρόθεν.

215. Μόλις παρῆλθον δεκαπέντε λεπτὰ, καὶ βλέπομεν ἀπὸ τοῦ πλήθους χωριζομένους περὶ τοὺς πέντε, οὓς εἰκάσαμεν ὡς πρεσβείαν, εἰρήνης πρόδρομον· ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐπλη προφόρησαν ἡμᾶς ἔπειτα, ὅτι ἦν στρατήγημα, δι' οὗ ἐμηχανῶντο καταβιβάσαι ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

216. Προσελθόντες τοίνυν οἱ πέντε, ἀποτεινόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἔλεγον, ὡς ἐκ τοῦ πλήθους ἀπεσταλμένοι· πατέρες, καὶ ἀπεσταλμένοι τῆς χώρας, οἱ πάροικοι, ζη-

τοῦσιν, ὅπως μηδὲν ἐγγράψητε. Πῶς, ἀπεκρίθημεν, ἐν τῷ πύργῳ καθήμενοι γράφομεν. Οὐχὶ λέγουσιν, ἀλλὰ μὴ διαλυθέντες, σκοπὸν προέθεσθε γράφειν. Ἀληθῆ λέγετε, ἀπαντῶμεν, ἀλλ' οὐ γράφομεν σήμερον. Ἀλλὰ θέλομεν, λέγουσιν, οὔτε σήμερον, οὔτε αὔριον, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα, ἐκτὸς τῶν παραδεδεγμένων ὑφ' ἡμῶν πρότερον· Γινώσκετε καλῶς ἀπεκρινόμεθα, ὅτι ἐκρίθημεν περὶ τούτων· καὶ ἤλθαμεν δι' ἐπισήμου διαταγῆς πρὸς ἐγγραφήν· Χθὲς χωρισθέντες ἐξ ἡμῶν, μανθάνομεν, ὅτι προσήλθετε εἰς τὴν Δημογεροντίαν, διατὶ οὐκ ἐκομίσασθε πρὸς ἡμᾶς ἐκεῖθεν διαταγὴν φάσκουσαν τἀναντία; Οὐ παραχωροῦσιν, ἀποκρίνονται. Ὑπάγετε καὶ σήμερον, ζητήσατε διαταγὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀπαγορεύουσαν ἡμᾶς, μὴ γράφειν, ἀλλὰ κρίνεσθαι αὖθις, καὶ ὑποσχόμεθα, ὅτι σήμερον περιμένομεν ἀπρακτοῦντες. Ἐὰν ὅμως οὐ νέαν διαταγὴν ἡμῖν φέρητε, ὀφείλομεν ἐκπεραιῶσαι τὴν ἐγγραφὴν, ἣν προεθέμεθα, καὶ διετάχθημεν. Συνέφασαν, περιμείνατε, λέγουσιν, ὅπως καταβάντες σήμερον εἰς τὴν πόλιν νέαν διαταγὴν ἡμῖν κομισόμεθα, ἣν ἐξισχύσωμεν. Ταῦτα εἰπόντες ἀπῆλθον εἰς τὸ πλῆθος ἀγγελοῦντες τὰ συμπεφωνημένα.

217. Ἡμεῖς δὲ ἀνακωχὴν γενέσθαι δοκοῦντες, καίτοι καθορῶντες τὸ πλῆθος μηδόλως διαλυόμενον, ἐξαπατηθέντες, κατήλθομεν, ἀπιέναι σκοποῦντες πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκείων ἐπαύλεων. Ἀλλ' ἄφνω τὴν βοὴν τοῦ πλήθους ἀκούσαντες, στρέψαντες, ὁρῶμεν, ὡς ῥεῦμα σφοδρὸν χειμάρρου πρὸς ἡμᾶς καταῤῥέον τὸ πλῆθος μετὰ κραυγῶν καὶ ῥοπάλων.

218. Ἄλλο μέσον σωτηρίας μὴ εὑρίσκοντες τότε παρὰ τὴν φυγὴν, ἐσπεύδομεν τρέχοντες πρὸς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Παπᾶ Κλήμη, φωνὰς μαινομένας ἀκούοντες κατόπιν καὶ ὕβρεις καὶ συκοφαντίας, καὶ αἷμα δι' αἵματος. Ἐγίγνετο δὲ ταῦτα ἀρχομένου τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1859.

219. Εἰσελθόντες οὖν ἐκλείσθημεν εἰς τὸν Πύργον, κακῶς ἔχοντες, ἐκ τοῦ φόβου, νομίζοντες δὲ καὶ τὸ καταφύγιον τοῦτο ἐπισφαλὲς, ἐκρύβημεν, ὅπου ἠδύνατο ἕκαστος, ὁπλίζοντες ἑαυτοὺς ξύλοις διὰ τὴν ἐπικειμένην προσβολήν.

220. Μὴ προσβαλλόμενοι ὅμως, θαῤῥήσαντες, συνήλθομεν εἰς σύσκεψιν· καὶ οἱ μὲν ἔκριναν τὴν διάλυσιν, φοβηθέντες, οἱ δὲ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου, ὅπερ ἦν λογικώτερον. Ἀλλὰ βλέποντες ἑαυτοὺς πανταχόθεν πολιορκουμένους ὑπὸ τῶν Δαφνουσίων, καὶ μὴ ἰσχύοντες ἐξελθεῖν καὶ πορευθῆναι εἰς τοῦ Δαμαλίου, ὅπου ἦν ἡ ἡμετέρα διαμονὴ, ἐκεῖ δὲ οὐδὲν εἴχομεν ἐφόδιον πρὸς διανυκτέρευσιν ἢ διατροφὴν, σχίζομεν ἐν τῶν ἀγράφων φύλλων τοῦ καταστίχου καὶ γράφομεν. « Σεβαστὴ Δημογεροντία! Σήμερον καί τοι μὴ γράφοντες, ἀλλ' εἰς τὴν » Παμφυλίδα πρὸς τὰ ἡμετέρα ὑποστατικὰ ἐκφυγόντες, » κατεδιώχθημεν δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Δαφνουσίων, » οἵτινες πανδημεὶ ἔδραμον καθ' ἡμῶν μετὰ κραυγῶν καὶ » ξύλων καὶ λίθων. Μόλις ἐσώθημεν κατακλεισθέντες εἰς » τὸν πύργον τοῦ Παπᾶ Κλήμη, ἀλλ' οὐ πάντας ἀσινεῖς· » ἤδη δὲ πολιορκούμεθα ἔξωθεν, καὶ πρὸς τὸν οἶκον τῆς » ἡμετέρας διαμονῆς ἀδυνατοῦμεν καταφυγεῖν· ἐπειδὴ » συμπεραίνομεν, ὅτι παραφυλάττουσιν ἐξελθόντας κα» κῶσαι. Σώσατε οὖν ἡμᾶς κινδυνεύοντας δι' ἀποστολῆς » ζαπτιέδων.

221. Καλέσαντες δέ τινα νεανίαν ἐκ Βερβεράτου, ἀπεστείλαμεν τὸ γράμμα δι' αὐτοῦ συνεδευσμένου μετά τινος μοναχοῦ. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τοὺς στρατιώτας, ἦραν ἡμῖν τὴν πολιορκίαν πρὸς τὸ ἑσπέρας, τὴν ἀποστολὴν τοῦ γράμματος ὑποπτεύσαντες.

222. Ἐξήλθομεν οὖν ὁμοθυμαδὸν ἰόντες εἰς Δαμαλίου, ἀλλὰ μόλις μακρυνθέντες ἀπὸ τῆς φυλακῆς ἡμῶν εἰς λίθου σφενδονήτου βολήν, αἰσθανόμεθα καὶ κατενώπιον καὶ ἐπὶ τῶν νώτων ἡμῶν τοὺς ἡμετέρους διώκτας· πρῶτα μὲν ἐκ συρισμάτων, εἶτα δὲ καὶ ἐκ φωνῶν διακεχριμένων· ἐμφανεῖς οὖν ἤδη γενόμενοι, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἔχοντες ἡμᾶς, χείρονα δοκοῦντας παθεῖν τῶν προτέρων,

συνώδευον, ἀρκεσθέντες εἰς χλευασμοὺς καὶ μυκτηρισμούς, εἰς ἀσχήμονας ὕβρεις καὶ βλασφημίας.

223. Ἐν τοιαύτῃ τιμῇ συναυλισθέντες εἰς Δαμαλίου, περὶ δείλην ἑσπέραν, προσεδεχόμεθα τοὺς στρατιώτας· οἱ δὲ θρασύτεροι τῶν ἡμετέρων διωκτῶν οὐ κατέλιπον ἡμᾶς, ἀλλὰ μακρόθεν ἐξυβρίζοντες καὶ καταγελῶντες, νυκτὸς ἐπελθούσης, ἀπῆλθον.

224. Μετοῦπολὺ ἔρχεται πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν ὁ Χ. Ἰσμαὴλ σὺν ἑπτὰ στρατιώταις, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα ἤρξατο καταπίπτειν βροχὴ, ἥτις καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐξηκολούθει ἀδιαλείπτως, τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν, εὐδίας οὔσης, συλλαμβάνει τινὰς τῶν πρωταιτίων, καὶ συγκαταβαίνομεν εἰς τὴν πόλιν.

225. Συνελεύσεως οὖν γενομένης ἐν τῇ Μητροπόλει διὰ τὰ πεπραγμένα, κατεδικάσθησαν εἰς φυλακὴν οἱ πρωταίτιοι, καὶ ὡρίσθη τούτοις ποινὴ ἐξορία. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνέδωκαν εἰς τὴν ἐγγραφὴν, ἣν δηλώσει προχωρήσας ὁ λόγος, ἐκτὸς τῆς εἱρκτῆς, οὐδὲν ἄλλο ὑπέστησαν.

226. Ἐδήλωσαν δ' ἡμῖν ἐν τούτοις πολλοὶ ἐκ τῶν Δαφνουσίων, ὅτι ἐπότησαν τὸν λαὸν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταρσίας ἑπτακαίδεκα ὀκάδας ῥακῆς· ἀπόφασιν ἔχοντες φονεῦσαι τῶν Νεαμονησίων τινὰς, καὶ ἰδίως τὸν Γρηγόριον Φωτεινὸν ὡς γράφοντα, καὶ τὸν Γρηγόριον Μαμούναν ὡς μαρτυροῦντα. Ὅτι δὲ συνετέλεσεν εἰς σωτηρίαν ἡμῶν ἦν τὸ μὴ περισεύειν ἐν τοῖς ἐκείνων, τὸ μὴ ἐγγράφειν, τὸ μὴ ἀνθίστασθαι, ἀλλὰ φεύγειν, ἐπειδὴ ἐψύχρανε τὴν τούτων ὁρμὴν οὐ μόνον ἡ ἀπομάκρυνσις ἡμῶν ἀπὸ τῶν Δαφνουσίων κτημάτων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπραξία καὶ ἡ φυγὴ, ἡ πρὸς τὰ οἰκεῖα· ψυχραινομένης δὲ τῆς ὁρμῆς, ἐπέρχεται σκέψις, καὶ μετὰ τὴν σκέψιν κρίσις, καὶ μετὰ τὴν κρίσιν, διάκρισις.

227. Ἀλλὰ καὶ τῆς τρικυμίας πεσούσης ὑπεγόγγυζεν ἔτι ὁ κλύδων. Ὅθεν καὶ οἱ ὁρμητικώτεροι, ὡς διεβεβαίωσαν οἱ μνησθέντες, ἐπροθυμοποιοῦντο καὶ τὸ ἄσυλον ἡμῶν ἐν Πυμφυλίᾳ διάσαι, καὶ κακῶσαι ἡμᾶς καὶ ἐν ταῖς

οἰκίαις ἡμῶν· ἀλλ' οὐκ ἀφῆκαν οἱ φρονιμώτεροι· ὡς καὶ τὸν ἐγείραντα τὸ πυροβόλον κατὰ τοῦ Γρηγορίου Φωτεινοῦ, καὶ τὸν ὁρμώμενον διὰ καλάμου διασπάσαι τὸν Διονύσιον Ξενάκην ἐν ἀφόδῳ οὐκ εἴασαν.

228. Μετὰ ταῦτα οὖν τὸν Ἰανουάριον ἐπὶ συμβουλίου διορισθέντες, ἐπανερχόμεθα εἰς τοῦ Δαμαλίου πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἐγραφῆς· ἔχοντες μεθ' ἡμῶν καὶ τὸν Χ. Ἀχμὲτ ἀγᾶ Ὀρφανὸν πρὸς εὐταξίαν, καὶ διωρισμένους ἐκ Δαφνῶνος τὸν Βασίλειον Κοντούδην, τὸν Γεώργιον Πηγαδᾶν, τὸν Ἰωάννην Κουλλουρούδην, καὶ τὸν Δημήτριον Μουσουρούλλην· ἀντιπρόσωπον δὲ τῶν πεφυλακισμένων τὸν Ἰωάννην Κολλημένον· εἴμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς πέντε, ἔχοντες καὶ μάρτυρας χωρὶς, ὅπου ἔδει, τὸν Γρηγόριον Λουλᾶν, τὸν Γρηγόριον Μαμούναν, καὶ τὸν Γενάδιον Κυκρυλλῆν, καὶ ἔγγραφα· ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸν γέροντα Σταυρινὸν Στουππάκην, ἐπίτροπον τῆς Νεαμονῆς, καὶ ἐκτιμητὴν ἐκ τῆς ἀρχῆς τὸν Σταμάτιον Βασιλάκην. Ἴδιον δὲ γραμματέα καὶ κατάστιχον ἐγγραφῆς κἀκεῖνοι εἶχον, ὥσπερ ἡμεῖς.

229. Οὕτως οὖν ἐποιησάμεθα τὸ νέον κατάστιχον τῶν Νεαμονιτῶν τοῦ Δαφνῶνος ἐν πολλαῖς κακουχίαις καὶ θλίψεσιν Ἀλλ' εἰς τὴν ἐφαρμογὴν πολεμούμεθα ἔτι· ἐπειδὴ μὴ ὄντες εἰθισμένοι ἐκτίνειν πάκτος εἰς τὰ πλεῖα, δυσκολευόμενοι, καταφεύγουσιν ἀπὸ προφάσεως εἰς πρόφασιν, ἀπαλλαγὴν προσδοκῶντες ἐκ τῆς ἀναβολῆς.

230. Ἵνα δὲ πέρας θῶμεν εἰς τὰς ὑποφερτοὺς σκηνὰς τῆς χρονίας ταύτης ἐταφορᾶς, ἥτις ἀπὸ τοῦ 1832 καταμαστίζει τὴν Μονήν, ἀπανωσαν καὶ πάσχουσαν διὰ ταῦτα, καὶ πολλὰς τῶν ἄλλων αὐτῆς διαφορῶν παρερωσαν πρὸς ἰδίαν ζημίαν, ἕνεκα τῆς μεγάλης ταύτης καὶ χρονίας πληγῆς, ἐδέησεν, ἵνα καὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ζητήσωμεν τὴν βοήθειαν· ἡ δὲ μητρικῶς κηδεμένη ἁπάντων τῶν ἑαυτῆς τέκνων, ἐπελάβετο, καθάπερ πολλάκις πρότερον, καὶ ἤδη ἐσχάτως, τῆς ὑποθέσεως, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ἰωακεὶμ, πρὸς τέλος δίκαιον ἐξωθείσασα.

231. Ἐφῶ καὶ συνελεύσεως γενομένης ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει τῆς Χίου ἀπεφασίσθησαν τάδε, ἀποσταλέντα καὶ εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν.

Ἐν συνεδριάσει ἐπὶ Μητροπόλεως κατὰ τὴν 6 Ἰουνίου 1862 συγκροτηθείσῃ ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Πανιερότητος καὶ τῶν Κυρίων Δημογερόντων.

«Συσκέψεως γενομένης περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν Πατέρων τῆς Νέας Μονῆς, ὡς πρὸς τὰ ἐν Δαφνῶνι Μοναστηριακὰ χωράφια, παρόντων τοῦ Ἁγίου Καθηγουμένου, καὶ τῶν Πανοσιωτάτων Προηγουμένων τῆς Μονῆς, Κυρίου Διονυσίου καὶ Γρηγορίου, ὡσαύτως καὶ τῶν Γερόντων καὶ προκρίτων τοῦ χωρίου Δαφνῶνος, ὧν ἑκάτεροι ἐξέθεσαν καὶ ὑπεστήριξαν τὰ δίκαιά των.

»Ἐρωτηθέντων καὶ ἐξετασθέντων τῶν τριῶν ἐπιτρόπων, οἵτινες κατ' ἐντολὴν τοῦ Συμβουλίου παρευρέθησαν εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν εἰρημένων χωραφίων ἐν ἔτει 1859, ἤτοι τοῦ Χ. Ἀχμὲτ Ἀγᾶ, τοῦ Ἰωάννου Κολλημένου καὶ τιμητοῦ ἐκ μέρους τοῦ Δαφνῶνος, καὶ τοῦ Σταματίου Βασιλάκη, καὶ τιμητοῦ ἐκ μέρους τῶν Πατέρων.

»Ἀπεφασίσθη ὅπως ὅσα χωράφια, τοῦ Δαφνῶνος κατεγράφησαν ἐν ἔτει 1855 ὡς μοναστηριακά, κομμάτια τὸν ἀριθμὸν πεντακόσια εἰκοσιέξ, καὶ πακτωθέντα ἐπὶ ὀκταετίαν διὰ γρόσια ἑπτὰ χιλιάδας τεσσαράκοντα ἑπτὰ καὶ ἥμισυ, ὡς ἡ σημείωσις τῶν Πατέρων, ὧν ἀντίγραφον ὑπάρχει καὶ παρὰ τῇ γεροντίᾳ τοῦ χωρίου Δαφνῶνος, τὰ τοιαῦτα πάντα θεωροῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς ἀπότριτα τῆς Νέας Μονῆς, καὶ ἐπομένως ὑποχρεωθῶσιν οἱ κατέχοντες αὐτὰ νὰ πληρώνωσι τὸ προσδιορισθὲν τότε πάκτος· ἐὰν ὅμως ἤθελέ τις δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους, διὰ μαρτυριῶν οἱωνδήποτε, αἵτινες ἤθελον φανῇ ἀποχρῶσαι εἰς τὴν Αὐτοῦ Πανιερότητα, καὶ εἰς τὴν Δημογεροντίαν, ὅτι τὸ χωράφιον αὐτοῦ ἐσφαλμένως κατεγράφη ὡς μοναστηριακόν, ἐν τοιαύτῃ περι-

» πτώσει οἱ Πατέρες θέλουν ἀφαιρεῖ αὐτὸ ἐκ τῶν κατα-
» γεγραμμένων ὡς μοναστηριακῶν, καὶ θεωρεῖ αὐτὸ τοῦ
» λοιποῦ ὡς μοναχικὸν ἰδιόκτητον.

« Ὡσαύτως, ὅσα χωράφια ἤθελον δυνηθῇ οἱ Πατέρες,
» ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους πρὸ τῆς ά. Ἰανουαρίου
» 1863 ν' ἀποδείξωσι δι' ἐναργῶν ἀποδείξεων ὡς Νεα-
» μονικά, ταῦτα θέλουν παραχωρεῖσθαι αὐτοῖς, καὶ θέ-
» λουν καταγράφεσθαι εἰς τὸ κτηματολόγιον τῆς Μο-
» νῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς ά. Ἰανουαρίου 1863 ὑπόσχονται οἱ
» Πατέρες, ὅτι οὐδεμίαν ἀπαίτησιν θέλουν προτείνει ὡς
» πρὸς Νεαμονικὰ χωράφια εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δα-
» φνῶνος.»

Ἐν Χίῳ τῇ 12 Ἰουνίου 1862.

Οἱ Δημογέροντες.

232. Ἐπειδὴ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο τῶν ὑπεκφυγῶν οὐ παύονται οἱ φίλοι Δαφνούσιοι, ἐκ τῆς ἀναβολῆς τὴν καταστροφὴν τῆς ἀποφάσεως μηχανώμενοι, ὅπως σφετερισθῶσι τὰ Νεαμονήσια κτήματα, ἐδέησεν, ἵνα διὰ τῆς ἀνάγκης ἔλθωσιν ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν, ἀποδόντες τὰ δικαιώματα τῆς Μονῆς, ὡς ἔθος. Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις ὄντες, νέας αὖθις ἀναβολὰς ἐξευρίσκουσιν. Ἀλλ' ἡ θώρα τῆς δικαιοσύνης ἠνοίχθη, ἡ ἱεροσυλία ἐγένετο ἤδη καταφανής, ἡ δὲ θεραπεία συντελεστικὴ καὶ ταχεῖα δοκεῖ.

233. Ἀληθὲς μέν, ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ ἐναπέκρυψαν, ἢ παρέδραμόν τινα τῶν Νεαμονικῶν κτημάτων· ἀλλ' ἡ παράθεσις τούτων πρὸς τὰ Δαφνούσια τυγχάνει ἓν πρὸς τοῖς ἑκατόν. Καὶ ἐν ἐκείνοις μὲν ἀνακαλυπτόμενά τε καὶ μαρτυρούμενα, εὐχερὴς ἡ ἀνάκτησις· ἐν τούτοις ὅμως πᾶσα μηχανουργία θεμιτὴ καὶ στρεψοδικία· ἐπειδὴ καὶ ὁ σφετερισμὸς ἐγένετο ἐκ προμελέτης καὶ ἐκ συστήματος. Ὅθεν καὶ ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια κατεφρόνησαν, καὶ προτροπὰς παρεῖδον, καὶ μαρτυρίας καὶ ἀποδείξεις οὐ παραδέχονται.

234. Ἐξιστορήσαμεν δὲ τούτων ὀλίγα, οὐχ ἵνα τὴν ἔριν διαιωνίσωμεν· ἀλλ' ἵνα καὶ τοῖς ἔξω περιληψίν τινα

δῶμεν τοῦ δράματος, ὅπως εὖ γνῶσιν, ὅτι οὐχ ἡμεῖς οἱ ἁρπαγές τε καὶ ἄδικοι καὶ οἱ πλεονέκται, ὡς παριστῶσιν ἡμᾶς οἱ ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Ἔφορον Χίου τέσσαρες τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ Δαφνουνίων. Ἰδοὺ τίνα λέγουσι·

Ἐξοχώτατε!

« Σήμερον παρουσιαζόμεθα ἐνώπιον τῆς ὑμετέρας » Ἐξοχότητος οἱ ὑποφαινόμενοι, προβάλλοντες αὐτῇ τὰ » παράπονά μας, ἢ μᾶλλον τὰς δικαιοπραγίας, τὰς ὁ- » ποίας ὑποφέρομεν ἐν τῷ χωρίῳ ἡμῶν ὑπὸ τῶν πα- » τέρων τοῦ Μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς. Πρὸ τῆς ἁ- » λώτεως τῆς νήσου Χίου ὑπὸ τῶν Τούρκων ὑπῆρχεν » ἔθος τι ἐν τῷ κατὰ ταύτην χωρίῳ Δαφνῶνι τοιοῦτον, » ὥστε πρὸ τῆς ἀποβιώτεως ἑνὸς τῶν κατοίκων, νὰ πα- » ραγγέλλῃ εἰς τὰ τέκνα του, ὥστε νὰ προσφέρωσιν ἐξ » ἑνὸς τῶν κτημάτων του, μικρόν τι δῶρον κατ' ἔτος εἰς » τὸ Μοναστήριον τῆς Νεαμονῆς ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, » τὸ ὁποῖον καὶ διετηρεῖτο μέχρι τῶν ἡμερῶν μας· πρὸς » τούτοις δὲ τοῦτο κατεγράφετο ὑπὸ τῶν πατέρων τῆς » ῥηθείσης Μονῆς εἰς κώδηκας, οὐχὶ ὅμως ὡς ἀφιέρω- » μα, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς ὑποτελὲς εἰς τὸν μικρὸν τοῦτον » δασμόν. Ἐπὶ τῆς καταστροφῆς ὅμως τῆς Χίου, ἐπειδὴ » ὅλα αὐτῆς τὰ πράγματα εὑρίσκοντο εἰς ἀνώμαλον κα- » τάστασιν, οἱ πατέρες λέγουσιν, ὅτι μεταξὺ πολλῶν ἐ- » χάθησαν καὶ οἱ κώδηκες οὗτοι τῶν κτημάτων· ἀλλ' ὅτε » πάλιν τὰ πράγματα ἐτακτοποιήθησαν, τότε οἱ ἐπελ- » θόντες, ἀνεζήτησαν ταῦτα παρὰ τῶν κατοίκων, μὴ γνω- » ρίζοντες ὅμως οὔτε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, οὔτε τὰς θέ- » σεις· οὗτοι δὲ ὑπὸ εὐσεβείας κινούμενοι, ὡμολόγησαν » ταῦτα εἰλικρινῶς. Οἱ πατέρες ὅμως μὴ ἀρκούμενοι εἰς » ταῦτα· ἀλλ' ὑπὸ πλεονεξίας οὕτως εἰπεῖν κινούμενοι, » λέγουσιν, ὅτι εὗρον, κατά τινα μαρτυρίαν ὅλως ἀναπό- » δεικτον καὶ ἀνυπόστατον, ὅτι ἦσαν πολὺ περισσότερα, » παρ' ὅτι (ὅσα) οἱ κάτοικοι τοῖς ὡμολόγησαν. Ἀλλ' ἡ- » μεῖς εἰς ταῦτα ἀντιλέγοντες, καὶ εἰς τὸ ἀληθὲς ἐπιμέ-

» νοντες, ἀναγκαζόμεθα νὰ ὑποχωρήσωμεν εἰς τὸ κακὸν » αὐτῶν κίνημα τοῦ τρετεριτμοῦ τῶν κτημάτων ὅλο- » κλήρου σχεδὸν τοῦ χωρίου. Διατὶ λοιπὸν τὰ τοιαῦτα, » Ἐξοχώτατε; οἱ πατέρες ἡμῶν ἐπροσδιώρισαν, νὰ προσ- » φέρηται μικρόν τι μέρος τοῦ καρποῦ τῶν κτημάτων » τούτων· τώρα δὲ ἀπεναντίας ἀποξενούμεθα, οὐχὶ μό- » νον τοῦ ἰδιαιτέρου τούτου κτήματος, ἀλλ' ὅλων σχεδὸν » τῶν κτημάτων μας, κατὰ τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν. Εἰ- » πομεν ἀνωτέρω, ὅτι ἐπὶ τῆς ἁλώσεως τῆς νήσου ἡμῶν, » οἱ κώδηκες ἐχάθησαν, κατὰ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν· » ἀλλ' ἤδη λέγομεν, ὅτι οἱ κώδηκες οὗτοι ὑπάρχουσι » παρ' αὐτοῖς, τοὺς ὁποίους οὗτοι κρύπτουσιν ἀπὸ τοὺς » κατοίκους τοῦ χωρίου, ὡς προδότας τῶν διαιοπραγιῶν » των. Ἡμεῖς λοιπὸν ἐπιθυμοῦντες τὸν συμβιβασμόν, » καὶ τὴν διάπρεψιν τῆς δικαιοσύνης, προβάλλομενεἰς αὐ- » τοὺς λέγοντες, νὰ ἐξάγωσιν εἰς τὸ μέσον τοὺς ἀρχαίους » τούτους κώδηκας, καὶ νὰ τεθῶσιν ὑπὸ ἔλεγχον, καὶ » τοιουτοτρόπως νὰ διαλυθῇ ἡ μεταξὺ ἡμῶν ἐγερθεῖσα » ἔρις. Οὗτοι ὅμως ἀποποιοῦνται τοῦτο λέγοντες, ὅτι » τοιοῦτοι κώδηκες δὲν ὑπάρχουσιν. Ὅθεν ἐν τοιαύτῃ » δεινῇ καταστάσει εὑρισκόμενοι, καὶ πιεζόμενοι ὑπὸ » τούτων, δεόμεθα τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος, ὅπως εὐ- » δοκήσῃ, εἰς τὸ νὰ λύσῃ τὴν διαφορὰν ἡμῶν ταύτην, ἀ- » ποβλέψασα πρὸς τὸ δίκαιον. Εὐλπιδες δ' ὄντες, ὅτι » θέλει εἰσακουσθῇ ἡ παράκλησις ἡμῶν, ἀπονέμομεν » τῇ ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι τὴν ὀφειλομένην τιμὴν, καὶ ὑ- » ποφαινόμεθα.» Τῇ 30 Μαρτίου, ἐνέτει σωτηρίῳ 1864.

Οἱ κάτοικοι τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Χίον χωρίου Δαφνῶνος.

Γεώργιος Παπαμιχαλάκης, Στέφανος Ἀγουστιδης.
Νικόλαος Παπακωνσταντίδης. Διὰ τὸν ἀγράμματον
Μιχαὴλ Χονδρογεωργάκην Ι. Κων. Ναυπλιεύς (ἴσως).

«Ἐθεωρήθη καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν Σεβαστὴν Δη- » μογεροντίαν, ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα.»

Τῇ 1 Ἀπριλίου, 1864.

Κ. Καραθεοδωρῆς.

235. Ἐκ τῶν προειρημένων καταλαμβάνει ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης, ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι ἄλλην ἀλήθειαν οὐχ ὁμολογοῦσιν, εἰμὴ ὅτι διαφερόμεθα διηνεκῶς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἡμῶν ἐν τῇ Χίῳ, ἀνακτησάμενοι τὰ οἰκεῖα ἕκαστος ἐλέει βασιλικῷ. Ὅτι δὲ οἱ πατέρες αὐτῶν ἀφιέρουν μικρόν τι δῶρον ἐκ τῶν οἰκείων κτημάτων εἰς τὴν Μονὴν κατὰ τὴν αὐτῶν τελευτήν, ἐστὶν ἀνυπόστατον ὅλως. Ὅτι δὲ καὶ μέχρι σήμερον ἐθίζεται τοῦτο παρ' αὐτοῖς, ἀναιδὲς ψεῦδος. Καὶ τὶς ἀνατίθησι τῇ Μονῇ τὰ ταύτης ἰδιοποιούμενος καὶ σφετεριζόμενος; Ὅτι ὑπὸ εὐσεβείας κινηθέντες ἔδειξαν τὰ μοναστηριακὰ κτήματα τοῖς Νεαμονησίοις, δοκεῖ τοὐναντίον γενέσθαι· ὅτι ὑπὸ πλεονεξίας νικῶνται οἱ Νεαμονήσιοι, ἀντίστροφον φαίνεται· ὅτι οἱ Νεαμονήσιοι πρὸς τοὺς Δαφνουσίους σφετερισταί εἰσι, καὶ τοῦτο ἀντίστροφον· ὅτι ἀναγκάζονται ὑποχωρῆσαι· καὶ πῶς ἀδελφοί; Ἐπειδή . . . Ὅτι κρύπτουσι τοὺς κώδηκας οἱ Νεαμονήσιοι, φάσκοντες, ὅτι ἀπωλέσθησαν, καὶ τοι σωζόμενοι· ἀλλὰ κώδηκες κρυπτόμενοι, τὶ ὠφελοῦσι; Προείπομεν τίνες ἐσώθησαν κώδηκες, οὓς εἰς τὸ ἐμφανὲς ἔχομεν ἀεί, ὡς διαχειρισταί, ἀλλ' οὐ κτήτορες. Ὅτι ἐπιθυμοῦσι συμβιβασμόν! Καὶ τίνα συμβιβασμόν, ἀδελφοί; ὑμεῖς λέγετε, ὅτι οὐδὲν κρύπτετε, οὐδὲν πλέον ἐστίν, εἰμὴ ὅσα ὑπὸ εὐσεβείας κεκινημένοι ἐδείξατε, ὅτι ἡμεῖς πλεονεκτοῦντες καὶ σφετεριζόμενοι ἀπαιτοῦμεν τὰ πατρῷα τῶν ὑμετέρων κτημάτων ἀπαλλοτριῶσαι, καὶ τῇ Μονῇ ἀναθεῖναι· ποῦ χωρεῖ ἐνταῦθα συμβιβασμός; Λέγετε, ὅτι πιέζεσθε ὑφ' ἡμῶν βιαιοπραγούντων.; Καὶ τὶς βιαιοπραγεῖ, ὁ διώκων, ἢ ὁ διωκόμενος; Πότε ἡμεῖς ὑμᾶς ἐδιώξαμεν, ἢ ὑβρίσαμεν, ἢ ἐβλασφημήσαμεν; Ὑμεῖς ὅμως ἡμᾶς πολλάκις, ὡς προελέχθη. Ὑμεῖς, ἀδελφοί, οὐκ εἰσήλθετε δολίως εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ ἱερομονάχου Ἰωαννικίου Μαγίστρου μετὰ ῥοπάλων τε καὶ σχοινίων περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ἑπτὰ Δαφνούσιοι, οὐκ ἐδήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι ηὐλίσθησαν γυναῖκες εἰς τὸν οἶκον ἐκείνου; οὐκ ἐκακώσατε;

ἐξυβρίσατε, ἠτιμάσατε, ἐστεφανώσατε κλάδοις, ἀφείλετε ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐνδύματα καὶ χρήματα καὶ βιβλία, καὶ ἕτερα σκεύη παντοῖα, ἀναγκάσαντες αὐτὸν καὶ ὁμόλογον ἐγγράψαι, ὅτι ἐστιν ὀφειλέτης ὑμῖν; Τὶς οὖν ὁ βιαιοπραγῶν καὶ πλεονεκτῶν καὶ σφετεριζόμενος; Καταπίεσιν ἐννοεῖτε, ὅτι ἐγκαταλείουσιν ὑμᾶς ἐν τῇ εἱρκτῇ αἱ Ἀρχαὶ διὰ ταῦτα; Μὴ ἁμαρτάνητε, ἵνα μὴ κολάζησθε. «Ἀφο-» βία μεγίστη, τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους· « οἱ γὰρ ἄρ-» χοντες, λέγει ὁ τῶν ἐθνῶν θεῖος Ἀπόστολος, οὐκ εἰσι » φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν· θέλεις δὲ » μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις » ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ » ἀγαθόν· ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν » μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς » ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.» (Ῥωμ. ιγ'. 3—6.).

236. Ἀπόδοτε, οὖν, ἀδελφοί, τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, καὶ οὐδὲν οὐδενὶ μνησικακοῦμεν, ἀλλὰ καὶ συγχωρήσομεν ἀπὸ καρδίας, καὶ ἀσπασόμεθα, δεξιούμενοι ὡς ἀδελφοὶ ἀδελφούς, ὡς πατέρες, υἱούς, ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἑστίαν ἐπανελθόντας, καὶ θύσομεν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Γένοιτο.

237. Ἤδη δὲ νέα ἐποχὴ φαίνεται ἀνατέλλουσα ἐπὶ τὰ εὐαγῆ Μοναστήρια, τὰ ὑπὸ τὸ εὐρὺ κράτος τῆς Μουσουλμανικῆς δυναστείας διατελοῦντα. Ἐπειδὴ ἐπαλάβετο καὶ αὐτῶν ἡ ἐθνοσυνέλευσις, ἡ πρὸ πενταετίας συγχροτηθεῖσα πρὸς εὐρυθμίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν πραγμάτων ἡμῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1859. Κατὰ γοῦν τὰ ἐψηφισμένα ἐκείνης ἐξεδόθη ἰδίως Κανονισμὸς, τῷ 1864, ἀφορῶν τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Μονῶν διεύθυνσίν τε καὶ διαχείρησιν.

238. Εἰ δὲ καί τινες ὅροι τούτου ἐν τῷ παρόντι κατὰ τόπους ἀνάρμοστοι, οὐδὲν κωλύει τοῦτο, πρὸς τὸ ὅλον, καὶ πρὸς τὴν κατὰ μικρὸν ἐνδεχομένην τῶν ἱερῶν τούτων σκηνωμάτων βελτίωσίν τε καὶ πρόοδον, οὐδὲ παραβλάπτουσι τὸ ἐθνωφελὲς καὶ ψυχωφελὲς τοῦ σκοποῦ μικραί

τινες παναδρομαὶ ἢ ἀτέλειαι τῶν ἐψηφισμένων· μὴ γὰρ οὐ διορθώσιμα εἰς τὸ ἐπιόν, ἐὰν τοιαῦτα ὄντως τυγχάνωσιν;

239. Πῶς; Ἐπειδὴ γνωματεύουσί τινες, ὅτι ἡ ἐθνοσυνέλευσις ὠλιγόρησέ πως τοῦ ἀξιώματος τῆς ἡγουμενείας, ἐξασθενήσασα ἐπὶ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν καὶ τὴν πατριαρχικὴν κυριότητα· δέον γὰρ καὶ τοὺς ἱκανωτέρους τῶν ἡγουμένων, ἐκ τῶν κυριωτέρων Μονῶν, προσδέξασθαι συγκαθέδρους εἰς σύσκεψιν, καὶ καταλιπεῖν αὐτοῖς πρὸς τὸν Πατριάρχην ἔχειν ἄμεσον τὴν εὐθύνην ἐξαιρετικῶς, κατὰ τὰ σταυροπηγιακὰ τούτων προνόμια, ταῦτα μὲν παρεῖδεν, ἐπέθηκε δέ, λέγουσιν, ἐπὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ὤμου, ὡς ἐπὶ Ἄτλαντος, πρὸς τὰ πολλὰ βάρη τῆς οἰκείας ἐπαρχίας, καὶ τὰ μοναστικὰ ἄχθη, καὶ παρὰ τὰ κείμενα χρυσόβουλλα καὶ συγγίλια· καὶ τὸν μὲν ἀρχιερατεύοντα, λέγουσιν, ἐθέλει καὶ τῇ ἔσω καὶ τῇ ἔξω σοφίᾳ κεκοσμημένον, περὶ δὲ τοῦ ἡγουμένου οὐδένα λόγον ποιουμένη, ἐξαρκεῖται μόνον εἰς τὸ ἐνάρετον (ἀρθ. ά.).

240. Ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, ὅτι ταῦτα πάντα εἰσὶν ἐπουσιώδη, ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις τυγχάνει καθόλου ὀνησιμώτατος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν θεσπισμάτων συντεταγμένος, ἄσπετον εὖχος τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων προσάπτων, καὶ τῷ μὲν ἔθνει ἀρωγός, ταῖς δὲ ψυχαῖς πάντως σωτήριος. Ἀλλὰ πανταχοῦ μὴ σπεύδειν χρεὼν κατὰ πάντα, μηδὲ τὸ κράτος καὶ τὴν βίαν μετιέναι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ· αἱ γὰρ ἔνθεῖαι πλῆγαι μακροῦ ἐπιδέονται τοῦ μοτοῦ, καὶ χρόνιαι οὖσαι, χρονίας καὶ τῆς θεραπείας προσδέονται. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, » ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων, τὸν » μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν » Ἰησοῦν, καταρτίσαι ἡμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς » τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα » εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν. (Παυλ. πρὸς » Ἑβρ. ιγ'. 20—22).

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΑ.

Ἐνταῦθα διὰ τῆς ἐπιγεγραμμένης λέξεως ἐννοοῦμεν ἔγγραφά τινα τὴν Νεαμονὴν ἀφορῶντα, ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Μονῆς, μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1822 γεγονότα, ἐν οἷς προστιθεμέν τινα καὶ τῶν μετ' αὐτὴν σχέσιν πρὸς ταύτην ἀξιομνημόνευτον ἔχοντα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΩΝ, Α ΔΙΕΣΩΣΕΝ ΗΜΙΝ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ.

Τοῦ ἐν Βατιλεῦσιν ἀοιδίμου Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου περὶ τῶν Ὁσίων.

« Διὸ καὶ ἡ θεοστεφὴς ἡμῶν γαληνότης τῇ ἐν Χίῳ » Νεαμονῇ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἣν ἄνδρες εὐλα- » βεῖς ἐκ βάθρων αὐτῶν ἀνεγείραντες, ἐν αὐτῇ καὶ τὰς » καλύβας ἐπήξαντο, καὶ κατὰ τὰς φιλεργοὺς μελίσσας, « τὸ καλὸν ἐν αὐταῖς τῆς ἀρετῆς μέλι φιλοπόνως συλλέ- » γοντες πάντοθεν, ὥσπερ ἐν σίμβλοις ἐναποτίθενται, τὸν » ἐκ τούτου φωτισμὸν ἐκεῖνον ἀΐδιον, καὶ τὴν γλυκυτά- » την τῆς ἀφθάρτου τρυφῆς ἀπεκδεχόμενοι μέθεξιν κτλ.

Τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἑξ ἑτέρου χρυσοβούλλου.

« Πολὺν γὰρ οἱ ἐκεῖσε Μοναχοὶ (οἱ ἐν Χίῳ) τοῦ κατὰ » Θεὸν βίον ποιησάμενοι λόγον, εἰπέρ τινος ἑτέρου φρον- » τίσαντες, ἀναλόγως τῷ βίῳ, καὶ τὸν παρὰ τῆς βασι- » λείας μου ἐπεσπάσαντο ἔλεον κτλ.

Τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἑτέρου χρυσοβούλλου.

« Οἱ γάρ τοι παρὰ τῇ ῥηθείσῃ μονῇ (τῇ Νέᾳ) διὰ βίου » προσανέχειν ἠρημένοι τῇ Θεομήτορι, καὶ τοῦτο πρὸ » τῶν ἄλλων ἔργον τῶν σπουδαιοτάτων τιθέμενοι, καρ- » δίαν καθαρὰν, καὶ πνεῦμα εὐθὲς, τὴν μὲν ἐν ἑαυτοῖς » ἀείπως κτιζομένην ἔχειν ὁρᾷν, τὸ δ' ἐν ἐγκάτοις ἐγ- » καινιζόμενον κτλ.

Ἐκ τῶν τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα.

« Τὴν ἐν Χίῳ Νέαν Μονὴν, ἥτις ἐπ' ὀνόματι, τῆς » ὑπεραμώμου Δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεομήτορος ἵδρυ- » ται, ἐκ κρηπίδων καὶ βάθρων αὐτῶν, συνεστήσαντο οἱ » εὐλαβεῖς μοναχοὶ καὶ θαυμάσιοι, οἱ σύμψυχοι καὶ ὁμό- » τροποι καὶ τὴν ψυχὴν ὁμαίμονες, οἳ τὴν τοῦ σώματος » σχέσιν, καὶ [τὴν] ἐκ τούτου συγγένειαν [ἔχουσι]· θερμὸς » γὰρ ἔρως τῆς ἀγάπης, ἀμφοτέρων ἐνέσκηψεταῖς ψυχαῖς· » κλῆσις τῷ μὲν Νικήτας, θάτερος δὲ Ἰωάννης κατονο- » μάζεται· τὴν ἐπίκλησιν ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου κτησάμενος » θέσεως. Τούτων ὁ μὲν, ταῖσδε τῶν ἀρετῶν καθωράϊ- » σται, ὁ δ' ἄλλαις τούτων κεκόσμηται· καὶ ἀμφότεροι » τὰς πάσας δι' ἀλλήλων ἔσπευσαν ἐπικτησάμενοι κτλ.

Τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἑτέρου χρυσοβούλλου.

« Τοὺς ἐν τῇ νήσῳ τῇ Χίῳ τὴν Νέαν μονὴν τῆς Θεο- » μήτορος ἐκ βάθρων αὐτῶν ἀνεγείραντας τιμιωτάτους » μοναχοὺς, καὶ κτίτορας καὶ καθηγητὰς, καὶ διὰ τῆς » ἀρετῆς τῷ Θεῷ πλησιάζοντας, Νικήταν καὶ Ἰωάννην, » οἷοι τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸν περὶ τὴν εὐσέβειαν ζῆλον, » ἐπιγινώσκουσιν ἅπαντες, ὅσοι μὴ ἐθελοκωφεῖν αἱροῦν- » ται πρὸς τὰ καλά· τούτους αἰδεῖται μὲν καὶ τιμᾷ, πλέον » τῶν ἄλλων, τὸ κράτος ἡμῶν, σεβάζεσθαι τὴν ἀρετὴν » ἐπιστάμενον. »

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ χρυσοβούλλου.

» Τῶτοι τοὺς τοιούτους ἄνδρας, ὡς εὐσεβεῖς, καὶ » θείους, καὶ ἱεροὺς, καὶ τὰ θεῖα σοφοὺς, ἡ Βασιλεία μου

» τιμῶτα, καὶ εἰκὸς τὴν τούτων ἀξίωσιν εὔλογον » οὖσαν καὶ θαυμασίαν, οὐ παρεβλέψατο κτλ.

Α'. Κωνσταντίνου Μονομάχου.

« Ἀλλὰ τίνων ἄλλων τοσοῦτον, ὅσον τῶν τὸν μονάδα » βίον προελομένων, καὶ γῆν ἐπίσης βδελυξαμένων, καὶ » ὅσα γήϊνα, μέλει Θεῷ; Ἐπεὶ κἀκείνοις πάντως μέλον » Θεοῦ. Τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων σπουδάζουσι, θεραπεύειν » Θεὸν, καὶ ὑπὸ τῆς ἐκείνου ζῆν ὀφθαλμοῖς, καὶ τὰ ἐ- » κείνου τηρεῖν κρίματα· ὧν ἡ ἐπιθυμία, κατὰ τὸν » θεῖον φάναι Δαβὶδ, χρυσίου καὶ λίθων τιμίων ἐπέκεινα, » καὶ γλυκυτέρα κηρίου καὶ μέλιτος. Τῶν δὴ οὖν τοιού- » των καὶ προνοητέον, ὅσον εἰκὸς, τὸν φιλάρετον ἢ φι- » λόθεον ἑαυτῷ διὰ τούτων τὴν θείαν προμήθειαν προ- » καλούμενον, καὶ πᾶσι τρόποις περιποιητέον αὐτοῖς τὴν » ἡσύχιον ἄσκησιν· ἵν' ἀπερισπάστως τῷ Θεῷ συγγινόμε- » νοι, θερμοτέρας τὰς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ, καὶ τῆς βασι- » λείας αὐτῆς ἐντεύξεις προσάγοιεν. Ταύτῃ τοι καὶ ἡ » θεοστεφὴς ἡμῶν γαληνότης, τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεο- » μήτορος, ἡ κατὰ τὴν νῆσον Χίον διακειμένη, Νέα προ- » σονομάζεται, διασκουμένων εὐλαβῶν μοναστῶν, οἷς δ » κατὰ Θεὸν ἐμπολιτεύεται βίος, καὶ Ἀγγελικὴ κατὰ » δύναμιν ὑποτυποῦται διαγωγὴ καὶ κατάστασις, ἔθετο » μὲν καὶ ἄλλως πρόνοιαν, μεταδοῦσα τῶν ἑαυτῆς χα- » ρίτων, γνωρίσασα καὶ τούτοις τὴν ἄφθονον δεξιὰν κτλ.

Β'. τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἑτέρου.

« Ἀρετῆς ἀντιποιουμένοις ἀνδράσι, καὶ τὸν χοῦν καὶ » τὰ τοῦ χοὸς ἀποσκευασαμένοις, καὶ πρὸς τὴν ἄνω ζωὴν » ἐπειγομένοις καὶ σπεύδουσι, συναντιλαμβάνεσθαί τε τῆς » ὁρμῆς, καὶ συνεπιῤῥωνύειν αὐτοῖς τὴν προθυμίαν, καὶ » χεῖρα βοηθείας ἐκ τῶν ἐνόντων παρέχειν, καὶ τὰς ἔξω- » θεν περικόπτειν φροντίδας καὶ περισπασμοὺς, μεγίστην » οἶδε φέρειν ψυχῇ τὴν ὄνησιν, καὶ τοῖς ἀσύλοις τα- » μείοις θησαυρόν τινα τίμιον ἐναποτίθεσθαι, ὅθεν καὶ ἡ

» Βασιλεία ἡμῶν τὰ ψυχὴν ὠφελοῦντα μεταδιώκουσα,
» καὶ τῆς ὄντως ἐρῶσα μακαριότητος, καὶ τοῖς κατὰ τὴν
» Μονὴν τῆς Θεομήτορος ἡμῶν Δεσποίνης ἀσκουμένοις
» Μοναχοῖς, ἥτις Νέα μὲν κέκληται, κατὰ δὲ τὴν
» νῆσον Χίον ἵδρυται, ἀρετῆς οὖσιν ἐργάταις, καὶ καθ' ἑ-
» αυτοὺς ζῆν πειρωμένοις, συνεφήψατο τῆς σπουδῆς, καὶ
» ὡς ἂν μὴ πρὸς τὰς τοῦ ζῆν ἀφορμὰς περισπώμενοι, ἐ-
» νίοτε τῶν Θείων ὑμνῳδιῶν κατολιγωρῶσι, καὶ τῆς κατὰ
» Θεὸν πολιτείας, ἐμποδὼν αὐτοῖς εἴη τὸ μεριμνᾶν, ὅθεν
» ἂν καὶ τὰ ἀναγκαῖα πορίσαιντο. κτλ.

Γ'. τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἑτέρου.

« Ἅμα μὲν καὶ ἀρετὴν ὁσίων καὶ φιλοθέων ἀνδρῶν, τι-
» μῶσα ἡ Βασιλεία ἡμῶν, ἅμα δὲ καὶ τὸ Θεῖον ἐν παντὶ
» τόπῳ τῆς Δεσποτείας αὐτοῦ εὐλογεῖν βουλομένη, καὶ
» τὰ δύο ταῦτα χρηστά, καὶ τῷ ὄντι Βασιλικὰ διαπραττο-
» μένη, δεῖν ὠήθη, κἂν τῇ ἐν Χίῳ τῆς ὑπεραγίας Θεο-
» τόκου Νέᾳ Μονῇ, τὰ τῆς εὐεργεσίας ἐνδείξασθαι, ὡς
» ἂν μὴ μόνον ἐν ἠπείροις τε καὶ θαλάσσαις, ἀλλὰ καὶ ἐν
» αὐταῖς ταῖς Νήσοις, τὸ ταύτης ἁπλῶται φιλότιμον·
» πολὺν γὰρ οἱ ἐκεῖσε Μοναχοὶ, τοῦ κατὰ Θεὸν βίου
» ποιησάμενοι λόγον, καὶ ἀρετῆς εἴπερ τινὸς ἑτέρου
» φροντίσαντες, ἀναλόγως τῷ βίῳ καὶ τὸν παρὰ τῆς Βα-
» σιλείας ἡμῶν ἐπισπάσαντο ἔλεον. Ἔνθεντοι καὶ τῷ περὶ
» τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον διαπύρῳ
» πόθῳ, τὴν περὶ τοὺς φιλαρέτους τούτους ἄνδρας
» προσθέντες στοργήν, καὶ ἀγαθὸν ἀγαθῷ παραζεύξαν-
» τες, τὸ παρὸν χρυσόβουλλον συγίλλιον ἐξεθέμεθα κτλ.

Γ'. δεύτερον Ἰσαακίου Κομνηνοῦ.

« Οὐκ ἠνέσχετο δὲ ταῦτα οὕτως ὁρᾶν ἔχοντα ὁ τῇ ἀν-
» θρωπίνῃ φύσει πολέμιος, ἀλλὰ συνιᾶσαι τοὺς Μονα-
» χοὺς διαμηχανισάμενος, καὶ οἱονεὶ τινὰ καχλίδα ῥίψας
» εἰς μέσον, ὑπερορίαν καταχριθῆναι τοὺς Μοναχοὺς παρε-
» σκεύασε, καὶ ἀφαίρεσιν ὑποστῆναι καὶ αὐτῶν τῶν Μο-

» ναστηρίων, ὧν εἷς Δεσπότης ὁ φιλάνθρωπος Κύριος,
» διὰ τῆς πρὸ πολλοῦ προκυρώσεως· καὶ γέγονε τοῦτο,
» πλὴν οὐκ ἔστη μέχρι τούτου, τὰ τῆς τιμωρίας αὐτοῖς,
» ἀλλὰ τῷ οἰκοπροαστείῳ τὰ Μοναστήρια συνηνώθησαν,
» καὶ τοι γε Θεῷ ἤδη ἀνακείμενα, καὶ οὐδένα ὡς εἴρη-
» ται, δεσπότην ἔχοντα, ἀλλὰ παρὰ μόνου διακυβερνώ-
» μενα τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος Θεοῦ, ἐξ οὗ δὴ καὶ ἀφή-
» ρηται παρὰ τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας,
» δὴ πάντως, οὐδ' ἀκεῖ φορητόν ἐστιν ὁσίᾳ τισὶ γὰρ ἀνά-
» σχοιτο κοσμικοῖς δικαίοις, τοῖς κάτω τούτοις καὶ ῥέουσι,
» συναναμίξαι, ἅπερ Θεὸς ἐδέξατο, καὶ ὡς οἰκεία ἠναγκαλί-
» σατο; Ἣ οὖν Βασιλεία μου, πρὸς αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀφορῶσα,
» καὶ πρὸς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν ἔργον ἀποκλίνουσα, καὶ τοὺς
» διοικοῦντας ἐπὶ τῆς Δεσποίνης, καὶ κακίζουσα, καὶ τῆς
» γνώμης οὐκ ἐπαινοῦσα, ὅτε ἐκείνης μηδὲν ἐπὶ τοῖς
» τοιούτοις συνειδείας, οἷα θηλαμευημένης ἐκ παίδων,
» καὶ ἱερῶν ἢ πολιτικῶν πραγμάτων, οὐδὲ βραχυτάτην
» ἐχούσης πεῖραν, τῶν διοικούντων δὲ πραττόντων, ἅπερ
» ἐβούλοντο, καὶ ὥσπερ τινὰ λεοντῆν ἐπενδυομένων τὸ
» ἐκείνης ὄνομα), τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, εἶναί τε καὶ δια-
» μένειν προσαφιερωμένα, δέον εἶναι ἔκρινε· καὶ ἀπέ-
» σπασε μὲν τῶν δικαίων τοῦ οἰκοπροαστείου τὰ Μονα-
» στήρια, ἀφυῶς τε καὶ παραλόγως ἐκεῖσε προσενωθέν-
» τα, αὐτοδέσποτα δὲ πάλιν εἶναι διωρίσατο, διὰ τοῦ πα-
» ρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου σιγιλλίου, πρᾶξιν συν-
» τηροῦσα, καὶ Θεῷ φίλην, καὶ τῷ δικαίῳ συμβαίνου-
» σαν, καὶ ἱεροῖς κανόσι στοιχοῦσαν, καὶ ἀνθρώποις ἀ-
» ρέσκουσαν· ἔτι δὲ καὶ Βασιλέως ἐπιβεβαιοῦσα γρα-
» φήν τε καὶ σφραγίδα, ἣν σεβάζεσθαι καὶ συντηρεῖν λυ-
» σιτελὲς, εἴπερ τι ἄλλο κτλ.

Δ'. Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα.

« Ἐπεὶ τοὺς εὐλαβεστάτους Μοναχοὺς τῆς Νέας Μο-
» νῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐν τῇ Νήσῳ Χίῳ
» διακειμένης, ἤγουν τόν τε Μοναχὸν Νικήταν, καὶ τὸν

» Μοναχὸν Ἰωάννην, εὗρεν ἡ Βασιλεία μου θερμῶς δια-
» λιπαροῦντας, καὶ δεομένους αὐτῆς, ὥστε χρυσόβουλ-
» λον σιγίλλιον γενέσθαι τούτοις, εἰς ἐπικύρωσιν τῶν
» προσκτηθέντων τῇ ῥηθείσῃ ὑπ' αὐτοὺς Μονῇ, χρυσο-
» βούλλων σιγιλίων, οὐ δεῖν ἔγνω ἡ Γαληνότης ἡμῶν,
» τὴν τούτων ἀποπέμψασθαι δέησιν, ἀλλὰ φιλαγάθως
» οὗς ὑποκλίνασα τούτοις εὐήκοον, (χαίρει γὰρ ἐπὶ ταῖς
» τοιαύταις εὐποιίαις, καὶ φθάνει ἐπὶ ταῖς τῶν θείων
» πραγμάτων ἀναφοραῖς τὰς αἰτήσεις ἡ πρᾶξις αὐτῆς,)
» ὁμαλῶς προσήκατο ταύτην, καὶ βασιλικῶς καὶ μεγα-
» λοπρεπῶς ἐξεπέρανε, θᾶττον ἢ λόγος, πρὸς τὴν ἐκ-
» πλήρωσιν αὐτῆς κατεπειγμένως σπεύσασα κτλ.

Ε'. τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἑτέρου.

« Ἀνδρῶν Ἱερῶν, καὶ Θείων, καὶ εὐλαβῶν, καὶ ἀσκή-
» σει καὶ ἀρετῇ, καὶ λόγῳ, τὴν ἑαυτῶν σεμνυνάντων κα-
» τάστασιν, τὰς αἰτήσεις ὁποῖαι ποτ' ἂν εἶεν, παρά τινων
» οὐ δίκαιον ἀποστρέφεσθαι.

Ε'. δεύτερον Ῥωμανοῦ τοῦ Διογένους.

« Ὁ δὲ τὴν πικρὰν ἐξεμέσας προσαγγελίαν μοναχὸς,
» σκαιός τις καὶ παμμόχθηρος, καὶ πονηροῦ δαίμονος ἄν-
» τικρυς ἐνέργημα· δέον τοίνυν, τὴν κίλικα τῆς πικρίας
» ἣν ἐκεράσατο τοῖς μοναχοῖς, αὐτῷ προσενεγκεῖν, εἰς
» κάθαρσιν τῆς ἐν αὐτῷ μοχθηρίας, ἀλλ' ἡ Βασιλεία μου
» ἀρκοῦσαν αὐτῷ τιμωρίαν ἡγησαμένη, τὴν μετ' αἰσχύ-
» νης ἀποσόβησιν, καὶ τὴν ἄλλην ὕβριν ἣν αὐτὸς ὑπή-
» νεγκεν ἑαυτῷ, τὸν μὲν ὅπῃ βουλητὸν εἰῆφέρεσθαι συνε-
» χώρησε, τῇ δέγε Μονῇ, καὶ τοῖς ταύτῃ ἐνασκουμέ-
» νοις μοναχοῖς, ὥσπερ τι ἄλλο προτείχισμα χαρτερόν
» τε καὶ ἀκαθαίρετον, τὴν παροῦσαν χρυσόβουλλον ἐπή-
» γειρε γραφήν, δι' ἧς ἐπικυροῖ μὲν σύμπαντα τὰ ἐνόντα
» ταύτης χρυσόβουλλα, ἐπὶ τῷ αὐτεξουσίῳ καὶ αὐτοδε-
» σπότῳ, καθαροῖ δὲ καὶ ἀφανισμῷ δίδωσι, πᾶσαν πονη-

» ρὰν γλῶτταν καὶ παλίμφημον, καὶ λόγους ἅπαντας
» ἀντιθέτους εἰς ἐλεπόλεις, τεχναζομένους, καὶ τοιχωρυ-
» χεῖν ἐπιχειροῦντας τὰς εὐσεβεῖς περὶ τῆς εἰρημένης
» Μονῆς διατάξεις, καὶ τὰ θεοφιλῆ τῶν προηγησαμένων
» Βασιλέων χρυσόβουλλα· κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ οὐ καθ' ἕ-
» τερον αὐτή τε ἡ Μονὴ καὶ σύμπαντα τὰ ὑπ' αὐτὴν
» στήσεται, ἄχρις εὐσέβεια, καὶ νόμοι, καὶ θεσμοὶ θεῖοι,
» καὶ βασίλειοι, τὴν οἰκουμένην ἐπιτροπεύουσι κτλ.

ΣΤ'. Μιχαὴλ Δούκα.

« Ἡ γοῦν θεοπρόβλητος ἡμῶν Βασιλεία, εὐμενῶς κα-
» τιδοῦσα τοὺς μοναχοὺς, τὰ τῆς αἰτήσεως θάττον ἢ λό-
» γος ἐξεπέρανε, καὶ τὸν παρόντα, χρυσόβουλλον, λό-
» γον αὐτοῖς παρέσχε, διοριζομένη καὶ αὐτὴ διὰ τούτου
» τὸ πάγιον ἀναμφίλεκτον καὶ ἀστασίαστον ἀποφέρε-
» σθαι, τὰ τῆς διατάξεως τῶν τρισμακαρίων ἐκείνων
» κτιτόρων, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ Νέας Μονῆς. μᾶλλον
» δὲ τῶν Μονῶν, τῆς τε εἰς ἀσκητήριον ἀνδρῶν πνεύ-
» ματι ζεόντων, καὶ τῷ Κυρίῳ ζῆν προτεθυμημένων, ἐκ
» κρηπίδων αὐτῶν ἀνεγερθείσης, καὶ τῆς εἰς κατοικητή-
» ριον γυναικῶν σεμνῶν καὶ παρθένων, ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν
» θεμελίων δομηθείσης· ἐν αἷς φιλοσοφεῖται μὲν πᾶσα
» ἀρετὴ, καὶ πᾶς τρόπος ἀσκήσεως ἐκπαιδεύεται, ἀτιμά-
» ζεται δὲ πᾶν τὸ περιττὸν, καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν κτλ.

Ζ'. Νικηφόρου Βοτανειάτου.

« Οὕτως, ἰσχύειν λέγει καὶ τὸ ἐνδύναμον ἀποφέρεσθαι,
» ὡς καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Βασιλείας μου ἐκφωνηθέντα καὶ
» ὁρισθέντα.

Ζ'. δεύτερον τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἐξ ἑτέρου χρυσοβούλλου.

« Οἱ τῷ ἱερῷ φροντιστηρίῳ τῆς ἐν Χίῳ Νέας Μονῆς
» ἐνασκούμενοι, ζῶντες μὲν κατὰ μόνας Θεῷ, καὶ βίον
» ἡσύχιον καὶ ἀπράγμονα ἔχοντες, πόρρω δὲ κοσμικῶν

» θορύβων καὶ τῆς ἐν βίῳ συγχύσεως διαμένοντες, ὡς
» τὸ ἀπερίσπαστον καὶ ἀμέριμνον εὑρηκότες ἀπὸ τῶν προ-
» σόντων τῷ κατ' αὐτοὺς σεμνείῳ χρυσοβούλλων δια-
» φόρων, αὐτοῦ τε τοῦ ἀειδίμου βασιλέως τοῦ Μονομά-
» χου, καὶ καθεξῆς· καὶ τὰ περὶ τῶν ἐξορίστων ἀγνόημα
» διορθοῦται ἀπόγε τῆς σήμερον, καὶ καθεξῆς τοῦ λοι-
» ποῦ, ὁπηνίκα τῆς ὑπεροχίας ἀνακληθεῖεν, (οἱ ἐν τῇ
» Μονῇ ἐξόριστοι) ἐλευθεριάσει πάντων ἡ Μονὴ τέ-
» λεον, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξορίστων ἐπηρείας, ὥσπερ δὴ καὶ
» πασῶν τῶν ἄλλων ἐπηρειῶν κτλ.

Ἀφιέρωσις τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου εἰς τὴν Νεαμονὴν τῷ 1402.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ξένη Μιχελίνα, σύμβιος τοῦ ποτὲ Ἀντωνίου Ντεσκουρᾶς Μπουργέζη Χίου, διὰ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της, καὶ τοῦ ποτὲ Καλογιάννη Κριτῆ Χρυσολουρᾶ, πρώτου συμβίου τῆς αὐτῆς Ξένης, καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν τῶν αὐτῶν· γινώσκουσι ταῖς περασμέναις ἁμαρτίαις, ἐλωρήσατο, καὶ ἐποίησε δωρεὰν, διὰ κάποιον μοναστήριον αὐτῆς, τὸ ἐπονομαζόμενον Ἅγιος Εὐστράτιος, εἰς τὸ μοναστήριον τῆς σεβασμίας μονῆς, ἤγουν τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, πρὸς τὸν ἡγούμενον παπᾶ κὺρ Νεόφυτον τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου· τὰ ὁποῖα πάντα .. . (α) διαλαμβάνει.... γράμμα· ἐπιθυμοῦντες καὶ θέλουσι, διὰ νὰ ἦναι ἀρεστ.... νὰ δοθοῦν καὶ τὰ ἐκεῖνα τοῦ ποτὲ Καλογιάννη, τὰ δεδωρημένα τῆς αὐτῆς Ξένης παντελῶς, νὰ τελειωθοῦσιν ἄδολα, καθαρὰ, καὶ ἄτρεπτα δωρεασικῶς

(α) Ἐνταῦθα ἡ σῆψις τοῦ χάρτου καθίστησιν ἀνεξηγήτους λέξεις τινὰς, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πτυχαῖς τοῦ χάρτου, εἰς τέσσαρας σελίδας ἐγγεγραμμένου.

ἐν τοῖς ζῶσι, τὰ ὁποῖα διὰ κἀμμίαν ἀνευχαριστίαν, ἢ ἀλλέως ὁποιοτρόπως, νὰ μηδὲν ἠμποροῦν νὰ μετατρεπτοῦν. Ἐλωρήσατο, ἔδωκεν, ἐπαρεχώρησεν, καὶ ἐπαρέδωκεν τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου, τὸ κτίριον τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, τὸν ὁποῖον ναὸν, καθὼς εἴπομεν, ἐδωρήσατο ἡ αὐτὴ Ξένη τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου, τῆς σεβασμίας μονῆς, καὶ διὰ ἀσφάλειαν τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου Παπᾶ κὺρ Νεοφύτου, καὶ τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου Νέας Μονῆς, καὶ ἐμοῦ νοταρίου, διὰ ἀσφάλειαν, δυνάμει τοῦ κοινοῦ ὀφφικίου, καὶ ἕτερα· Ἐδωρήσατο τοίνυν τὸν εἰρημένον ναὸν τοῦ μεγάλου Εὐστρατίου, καὶ ὀσπίτια δύο, μὲ πηγάδι τῆς εἰρημένης Ξένης· ἀκόμη περιβόλιον καὶ αὐλὴν τῶν εἰρημένων ὀσπιτίων· ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὀσπίτια τὸ ἕνα εἶναι ἀνῶγι, τὸ μεγάλον, εἰς τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον οἰκεῖ ἡ ἄνωθεν Ξένη, καὶ τὸ ἄλλο ὀσπίτιον εἶναι χαμόγι μικρόν, μετὰ ἁπάντων τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων· μὲ τοῦτο, ὅτι τὰ εἰρημένα ὀσπίτια μὲ πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλὴν, νὰ χράζωνται μετόχια καὶ καλὰ τοῦ εἰρημένου ναοῦ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου· ἔχουν, κρατοῦν, λαμβάνουν τοὺς καρποὺς, καὶ ἕτερα, καὶ ὅ τι τοῦ αὐτοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν καταγομένων φανῇ· καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλουσι ποιεῖν ἐλεύθερα καὶ ἀδούλωτα, μετὰ τῶν εἰρημένων προνομίων αὐτῶν, καὶ ἐλεύθερα ἀπὸ πάσης δουλοσύνης, ἄνευ τὸ ἀκρόστιχον καὶ ἑτέρων βαρεμάτων, ὁποῦ φανοῦσιν εἰς τὴν αὐθεντείαν τῆς Γένοβας καὶ Χίου, τὰ ὁποῖα εἰς τὸ ἐρχόμενον ὁ αὐτὸς Παπᾶ κὺρ Νεόφυτος ἡγούμενος δι' αὐτόν, καὶ τοὺς κατάγοντας ἀπ' αὐτὸν ἡγουμένους καὶ προηγουμένους τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τῆς σεβασμίας μονῆς, ἐδούλωσεν ἑαυτὸν νὰ δίδῃ καὶ τελῇ τὰ ἄνωθεν. Ἔταξεν ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου εἰς ὑποθήκην τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Νέας Μονῆς, ἀποβαλλόμενος, καὶ ἑτέρα· ἀποβάλλουσα καὶ ἡ αὐτὴ Ξένη Μιχελίνα πᾶταν παραγραφὴν διὰ τὴν αὐτὴν δωρεάν, καὶ ἕτερα· ἀποβάλλουσα καὶ τὸν νόμον, τὸν διαλαμβανόμενον, ἡ δωρεὰ, νὰ μὴν ἀξίζῃ· καὶ τὸν νόμον τοῦ

Ἐβελιανοῦ, καὶ τοῦ Ἰουλίου διαφοῦντόν τε τἄλλα, καὶ τὸν νόμον τὸν διαλαμβανόμενον, πουλήσας, νὰ μὴν ἀξίζῃ ἡ δωρεὰ ἀπὸ δουκάτα χρυσᾶ πεντακόσια καὶ ἐπάνω (α), νὰ μηδὲν ἐναντιωθῇ διὰ τὰ εἰρημένα ὀσπίτια, πηγάδι, αὐλὴν καὶ περιβόλι τῆς αὐτῆς, καὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἡ εἰρημένη Ξένη ὁμολογεῖ πρὸς τὸν εἰρημένον (β) ἡγούμενον Παπᾶ κὺρ Νεόφυτον, καὶ διὰ ἀσφάλειαν ἐμοῦ νοταρίου, αἰτοῦντος καὶ ἕτερα . . . . . παρέδωκε πρὸς . . . . . μοναχῶν τοῦ αὐτ. . . . . καὶ χωρὶς ἐξουσίας τῆς εἰρημένης Ξένης καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῆς· παραδίδουσα ἡ αὐτὴ Ξένη τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τὸν αὐτὸν ναὸν τοῦ μεγάλου Εὐστρατίου, μὲ τὰ εἰρημένα ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι, καὶ αὐλὴν, μετὰ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, νὰ τὰ ἔχῃ καὶ κρατῇ τὸν αὐτὸν ναόν, τὸ αὐτὸ μοναστήριον, καὶ ὁ αὐτὸς ἡγούμενος, καὶ οἱ κατάγοντες εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον. Ἔτι δὲ ἡ αὐτὴ Ξένη δωρεαστικῶς ἐν τοῖς ζῶσιν ἔδωκεν, καὶ ἐπαρέδωκεν τοῦ εἰρημένου ναοῦ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, καὶ διὰ ἀσφάλειαν τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου, πάντα τὰ ἄνωθεν, καὶ τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τῆς σεβασμίας μονῆς, καὶ πάντα τὰ δικαιώματα αὐτῶν, καὶ ἡ αὐτὴ Ξένη νὰ μηδὲν ἔχῃ νὰ κάμῃ πλέον εἰς τὰ ἄνωθεν, ἀμὴ τὸ αὐτὸ μοναστήριον. . . . . Ξένη, καὶ διὰ ἀσφάλειαν ποιεῖ τὸ αὐτὸ μοναστήριον τῆς Νέας Μονῆς, καὶ τοὺς κατὰ καιρὸν ἱερομονάχους, ἢ μοναχοὺς ἐπιτρόπους νομικῶς καὶ καθολικῶς εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν τοῦ μεγάλου Εὐστρατίου μὲ συμφωνίαν, ὅτι μήτε τὸ αὐτὸ μοναστῆρι τῆς σεβασμίας μονῆς, μήτε

κ σ

(α) Ἀπὸ δρ χρη τὰ ἱερογλυφικὰ ταῦτα ἐξήγησα δουκάτα χρυσᾶ· τὸ δὲ διαφούντόν τε ἀκατανόητον ἔμοιγε.

(β) Ὅρα τὴν κατάχρησιν τοῦ εἰρημένου, καὶ εἰρημένης, καὶ τοῦ αὐτῆς, τοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰς ἄλλας ἐπαναλήψεις, καὶ τὰς ταυτολογίας, καὶ μέχρι ναυτίας· ὦ τῆς εὐαισθησίας τῶν ἐμῶν Νοταρίων!

τινὰς τῶν κατὰ καιροὺς ἡγουμένων, νὰ ἐμποροῦσι, νὰ ἀλλοτριώσουν κἀνένα ἀπὸ τὰ αὐτὰ ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλὴν, μήτε νὰ πουλήσουν, μήτε νὰ ἀλλάξουν, ἀμὴ νὰ ἦναι αἰωνίως τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, καὶ τὸ αὐτὸ μοναστήριον, νὰ ἔχῃ τὰ αὐτὰ ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλὴν ἀνενοχλήτως· καὶ νὰ μηδὲν ἠμπορέσῃ μήτε Ξένη, μήτε οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι αὐτῆς, νὰ δώκουν ἐνόχλησιν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου· ἐπειδὴ τὰ δίδει δωρεαστικῶς . . . . κἀνένα, ὃ μὴ γένοιτο! γένῃ τὸ αὐτὸ μοναστήριον τῆς Νεαμονῆς ξήλειμμα· νὰ μένουν τὰ αὐτὰ ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλὴ, μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν τοῦ ἡγουμένου, καὶ ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς, καὶ οὐχὶ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου σεβασμίας μονῆς. Ἔτι δὲ ἀκόμη ἀπὸ τότε νὰ ὀνοματίζουνται τὰ αὐτὰ ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλὴ, μετόχι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου μόνον, ἂν τὸ αὐτὸ μοναστήριον τῆς Νέας Μονῆς γένῃ πάλιν ἐλεύθερον, ὅσον τώρη εὑρίσκεται· οἱ ὁποῖοι ἡγούμενος καὶ καλόγεροι νὰ ἔχουν καὶ κρατοῦν τὰ αὐτὰ ὀσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλήν, καὶ νὰ τελοῦν καὶ τὰ ἀκρόστιχα αὐτῶν, καὶ διατὶ ἡ αὐτὴ Ξένη θέλει ἀναπαύεται ὁ νοῦς της. Ἀνίσως καὶ κατὰ τύχην τὸ αὐτὸ μοναστῆρι τῆς Νέας Μονῆς γένῃ ἐξήλειμμα, τότε αἱ ἄνωθεν συμφωνίαι, ἡ εἰρημένη Ξένη, μὲ τὸ θέλημα τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου κὺρ Νεοφύτου παντὶ βελτίονι τρόπῳ ἐποίησαν· συνέστησαν, καὶ κυρίους ἔκαμαν τῶν εἰρημένων ὀσπιτίων, πηγαδίου, περιβολίου καὶ αὐλῆς ἐπιτρόπους καὶ φιδεκουμεσαρίους τὸν κὺρ Στελιανὸν Χρυσολουρᾶν, καὶ Μπενάρδον . . . καὶ Ἀνδριόλον Ντεφαζόλον Μπορζιδὴν . . . . . καὶ οἱ αὐτοὶ κατὰ διαδοχήν . . . νὰ ποιοῦσιν ἑτέρους ἐπιτρόπους κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, καὶ νὰ μηδὲν ἠμπορῇ τινας, διὰ καμμίαν αἰτίαν, νὰ τῶν ἐναντιωθῇ, ὁπότε θελήσουν νὰ βάλουν ἄλλον εἰς τὸν τόπον των αἰωνίως. Διατὶ ἡ αὐτὴ Ξένη θέλει αἰωνίως, ὅτι τὸ

καρὸν θέλημα αὐτῆς, νὰ ἦναι βέβαιον εἰς αὐτοὺς, καὶ εἰς τοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ εἰς ὅλους τοὺς κατάγοντας ἅπαντας· καὶ οἱ αὐτοὶ νὰ ἐπιτροπεύουν καὶ φυλάττουν καὶ ποιοῦν, ὅτι τὰ εἰρημένα ὁσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλή, μετὰ πάντων τῶ δικαιωμάτων αὐτῶν, νὰ τὰ φυλάττουν, νὰ μὴ τὰ κυριεύσῃ τινὰς, μόνον ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου, καὶ οἱ εἰρημένοι μοναχοὶ, ὡς ἄνωθεν ἐσυμφωνήσαμεν· τοῦ ὁποίου Στελιανοῦ, Μπενάρδου, Ἀνδριόλου δίδει καὶ παραδίδει εἰς αἰῶνα αἰώνων, καὶ κληρονόμων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν ἔχουν τὴν ἔννοιαν ταύτην, δίδει ἁπλῆν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν, ἀποβαλλόμενος ὁ αὐτὸς ἡγούμενος πᾶσαν παραγραφὴν, καὶ ἕτερα. Τὰ ὁποῖα ὁσπίτια, πηγάδι, περιβόλι καὶ αὐλή, τὰ ἐν τῇ θέσει Βλαταρίας, πλησίον ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὁ αὐτὸς ναὸς τοῦ μεγάλου Εὐστρατίου, ἀποπίσω οἱ κληρονόμοι τοῦ ποτὲ Γασέτη, ἀπομπρὸς ἡ ὁδὸς, ἤγουν ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν μέρος, καὶ ὄπισθεν τῶν ὁσπιτιῶν τῶν κληρανόμων τοῦ ποτὲ Μιχάλη Ἀργέντη Νομικοῦ, καὶ εἰς μέρος τὸ ὁσπίτιον τοῦ Νικολῆ τοῦ Κανεῦ, καί εἰσι καὶ ἕτεροι πλησιαστάδες· τὸ ὁποῖον χαριστήριον μὲ ταῖς συμφωνίαις αὐτοῦ, καὶ μετὰ πάντων τῶν ἄνωθεν γεγραμμένων καὶ εἰρημένων.... τοῦ κὺρ Νεσφύτου ἡγουμένου, ἔταξαν ἀναμεταξὺ αὐτῶν, καὶ διὰ ἀσφάλειαν, ἡ αὐτὴ Ξένη ἔταξε, καὶ ἕτερα, καὶ πρὸς ἐμὲ τὸν νοτάριον αἰτοῦντα καὶ δεχόμενον, δυνάμει τοῦ κοινοῦ ὀφφικίου· καὶ ὤμωσαν εἰς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, νὰ φυλάξουν, καὶ νὰ μηδὲν ἐναντιειποῦν διὰ χάμμίαν ἀφορμήν· μάλιστα νὰ τὰ ἔχουν βέβαια καὶ στερκτὰ πάντοτε εἰς πέναν τὸ διπλοῦν τοσάκις καὶ ἕτερα· βεβαίων πάντων μενόντων, καὶ ἕτερα, καὶ εἰς ὑποθήκην τῶν καλῶν αὐτῆς Ξένης πάντων, καὶ τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου, ἐχόντων καὶ μελλόντων, ποιοῦσιν ἡ αὐτὴ Ξένη πάντας μεταβάλλοντας τοῦ Μιχάλη Γορδάτου Τριανταφύλλου, Ἰσιδώρου Βαροάκη, Ῥωμαίου Χίου, συγγενῶν αὐτῆς, καθὼς ἡ αὐτὴ Ξένη μετ' ὅρκου λέγει, ὀμνυόντων, ὅτι ὅσον ἐποίησεν ἡ αὐτὴ Ξένη, εἶναι διὰ ὄφελος

αὐτῆς, τὰ ὁποῖα πάντα ἐβεβαίωσεν ὁ αὐθέντης Βεκάριος, νόμον εἰδὼς, μισὲρ Γυράλδος Ὀπέλτης, ἀβικάρεης τοῦ ἄνωθεν, τοῦ Ποδεστᾶ μισὲρ Ἰωάννου Ντεζοάλδιον, καὶ γουβερνοῦ τῆς παρούσης νήσου Χίου, καθήμενος ἐν τόπῳ... σεως, καὶ ἔβαλεν τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀρ... Γένουβας καὶ Χίου..... εἰς Ταμπουργῆ τῆς Χίου, ἤγουν εἰς τὸ ὁσπίτιον τῆς εἰρημένης Ξένης, ἐν ἄλλοτε γειτωνίαν Βλαταρίαν, εἰς τὴν καμινὰν τοῦ αὐτοῦ ὁσπιτίου· ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστουγεννήσεως ΑΨΒ' (1102) Ἰνδικτιῶνος β'. Μαρτίῳ ιθ', εἰς ὥραν ἑσπερινήν. Μάρτυρες. Μισὲρ Γουλιέρμος Ντεσάββας, νόμον εἰδώς. Νικολῆς Πορτουφίνος. Συμεὼν Περόλλας. Ντεβαλτουρῆ νοτάριος. Ἀντώνιος ἀπὸ τὸν Ἅγιον Στέφανον, Θεόδωρος Ῥεκανίλης. Πίτρινος Μαγγέρης. Κόπια. Ἐγὼ Ῥαφαέλης Ντεκριστιάνης νοτάριος εἰς τὰ πάντα... παρακλετὸς, καὶ τὸ ὁσπι... σημεῖον ἔβαλα ἀντάμα μὲ τοὺς ὑπογεγραμμένους Θωμᾶν Ντεκάρτον, καὶ Μπερτόλον Μάϊον Κασίναν, νοταρίους, καὶ ἑτέρους.

Ξένης ὑποθέσεως ἔγγραφον, δηλοῦν δ', ὅτι ἀνατίθεται ἀμπέλιον εἰς τὸν Ἅγιον Ἐλευθέριον τῆς Μονῆς, τῷ 1572 τῇ 2 Νοεμβρίου.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Παρὼν ὅ τε Παπᾶ Ξένος ὁ Γορδάτος τοῦ μακαρίτου Βεστάρχη, καὶ Παπᾶ κὺρ Παντολέων Δρομοκαΐτης τοῦ μακαρίτου Παπᾶ Κώνστα, εἰς πρόσωπον καὶ κορμὴν τῶν ἐγγονίων αὐτοῦ, τῶν παιδῶν τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ Ζαννῆς (Ῥοδοκανάκης) Ντεράτος, ὁ ῥηθεὶς ἱερεὺς διὰ τὰ ἐγγόνια αὐτοῦ, καὶ ἕτερα· καὶ κὺρ Ἰωάννης Ῥοδοκανάκης τοῦ μακαρίτου Μιχάλη, εἰς ὄνομα καὶ πρόσωπον τῆς συμβίας αὐτοῦ Σεβαστῆς, οἱ ὁποῖοι συνάψαντες, κιταρίζει..... ὁ ῥηθεὶς Ζαννῆς Ντεράτος διὰ τὴν αὐτὴν Σεβαστὴν, τὴν συμβίαν αὐτοῦ, καὶ ἕτερα· καὶ ἡ χήρα κυρὰ

Εἰρήνη ἡ συμβία τοῦ ἄνωθεν . . . . καὶ ἕτερα· καὶ ἡ χήρα Βεσταρχοῦ, ἡ συμβία . . . Γιαληνὰ, καὶ μιᾶς βουλῆς . . . . τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν, καὶ τῶν διωρισμένων αὐτῶν, καὶ ἕτερα· τοῦ τε Παπᾶ κὺρ Γεωργίου τοῦ Σκούμπρου, τοῦ μακαρίτου Νικόλα, καὶ Παπᾶ κὺρ Θεοδώρου Γιαννούλη τοῦ ποτὲ Μιχάλη, οἱ ὁποῖοι ἐνέπραξαν· καὶ ἔτι παροῦσα ἡ αὐτὴ κυρὰ Εἰρήνη ἡ χήρα, καὶ ἡ ἄνωθεν Βεσταρχοῦ, στέργουσι, καὶ ἕτερα· οἱ ὁποῖοι ἄνωθεν, κυρὰ Εἰρήνη χήρα, καὶ ἡ ἄνωθεν χήρα Βεσταρχοῦ, καὶ ἡ ἄνωθεν Σεβαστὴ, ἡ συμβία τοῦ ἄνω κὺρ Ζαννῆ, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν Σεβαστὴν ὁ ἄνωθεν σύμβιος αὐτῆς κὺρ Ζαννῆς . . . καὶ ὁ ἄνωθεν παπᾶ κὺρ Παντολέος, εἰς ὄνομαν καὶ πρόσωπον τῶν ἐγγονίων αὐτοῦ, καὶ ἕτερα. Εἴχασι νὰ κάμουν τὴν ἀδεφερενσίαν μετὰ τὸν ἄνωθεν παπᾶ κὺρ Ξένον, διὰ τὴν προῖκα τῆς μακαρίτισσας τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ, ὀνόματι Ἀργέντας, καὶ ἕτερα. Τὴν σήμερον ποιοῦσι τὸν παρὸν ἰσασμόν, καὶ ἕτερα· ὅτι νὰ δώσῃ καὶ πληρώσῃ, ὁ ῥηθεὶς Παπᾶ κὺρ Ξένος Γορδάτος πρὸς τοὺς ἄνωθεν κληρονόμους τῆς ἄνωθεν μακαρίτισσας τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ, ὀνόματι Ἀργέντας δουκάτα Χίου τν΄. ἤτοι δουκάδα Χίου τριακόσια πενῆντα· ὁ ὁποῖος Παπᾶ κὺρ Ξένος νὰ δώσῃ καὶ πληρώσῃ τὴν σήμερον πρὸς τὸν ἄνωθεν κὺρ Ζαννῆν δουκάτα Χίου ρ΄. ἑκατὸν, διὰ ὄνομαν καὶ πρόσωπον τῆς συμβίας αὐτοῦ Σεβαστῆς· ὁμοίως νὰ χρεωστῇ ὁ ῥηθεὶς Παπᾶ κὺρ Ξένος, νὰ δώσῃ καὶ πληρώσῃ πρὸς τὴν ἄνωθεν χήραν Βεσταρχοῦν, τὴν γυναικαδελφὴν αὐτοῦ, δουκάτα Χίου ρ΄. ἀπὸ σήμερον, ἕως μῆνας ς΄, τοὺς ἐγγυτέρους. Ὁμοίως χρεωστῇ ὁ ῥηθεὶς Παπᾶ κὺρ Ξένος, νὰ δώσῃ καὶ πληρώσῃ τοῦ κληρονόμου ταῦ ἄνωθεν Κωνσταντίνου τοῦ μακαρίτου, υἱοῦ τοῦ ἄνωθεν παπᾶ κὺρ Παντολέοντος Δρομοκαΐτη δουκάτα Χίου ρ΄. νὰ τὰ λαμβάνῃ τὰ δουκάτα ἑκατὸν, ὁ ῥηθεὶς Παπᾶ κὺρ Παντολέος, ἀπὸ τὸν ἄνωθεν Παπᾶ κὺρ Ξένον Γορδάτον ἀπὸ σήμερον ἕως χρόνον ἕνα, τὸν ἐγγύτερον· Παρόντα τὰ μέρη στέργουσι, καὶ ἕτερα. Καὶ νὰ χρεωστῇ ὁ ῥηθεὶς

παπᾶ κὺρ Ξένος νὰ δώσῃ καὶ πληρώσῃ καὶ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτοῦ, χήραν κυρὰ Εἰρήνην, ἕτερα δουκάτα Χίου πενῆντα, ἀπὸ σήμερον ἕως χρόνον ἕνα, τὸν ἐγγύτερον. Ὁ ὁποῖος Παπᾶ κὺρ Ξένος Γορδάτος, ἔλαβεν ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς συμβίας αὐτοῦ, τῆς ἄνωθεν Ἀργέντας τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ, τῆς μακαρίτισσας, τὸ λεγγίτιμον τῶν παίδων αὐτοῦ, τὸ τρίτον τῆς προικὸς αὐτῆς. Ὁμοίως ἔλαβε καὶ ἕτερα δουκάτα Χίου κ΄. εἴκοσι διὰ τὸ Φάνζον τῶν ῥούχων, ἅπερ ἔλαβε προῖκα δουκάτα Χίου σ΄. Ὁμοίως ἐπλήρωσεν ὁ ἄνωθεν Παπᾶ κὺρ Ξένος ἕτερα δουκάτα Χίου ρ΄. εἰς τὴν κηδείαν καὶ μνημόσυνα καὶ ψυχικὰ, ἅπερ ἤθελεν ἀφήσει ἡ ἄνωθεν μακαρίτισσα καὶ πρεσβυτέρα αὐτοῦ, εἰς τὴν διάταν αὐτῆς, καὶ ἕτερα. Ὁμοίως ἔδωσε καὶ ἐξοδίασε καὶ ἕτερα δουκάτα Χίου ρ΄. ἑκατὸν, πλέον, ὅτι παρὰ τὰ ἄνωθεν, καθὼς δηλοῖ ἡ διάτα αὐτῆς καὶ ἕτερα, ἡ γραφεῖσα παρὰ Παπᾶ κὺρ Νικολάου Πατρικίου καὶ νοταρίου, καὶ ἕτερα. Περὶ τὸ ὑποστατικὸν, ὅπερ εἶχε προῖκα ὁ ῥηθεὶς ἱερεὺς εἰς τὴν θέσιν τοῦ Κάμπου, εἰς τοῦ Αὐγερινοῦ, νὰ ἦναι τοῦ ἄνωθεν ἱερέως, τοῦ παπᾶ κὺρ Ξένου Γορδάτου, ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, καὶ ἕτερα. Παρόντες στέργονται, καὶ ἕτερα· περὶ τὸ τρίτον, ὅπερ δηλοποιεῖ ἡ διάτα (α) τῆς ἄνωθεν μακαρίτισσας τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ, νὰ ἦναι προσηλωμένον τὸ ἄνωθεν ἀμπέλιν αὐτῆς πρὸς τὸν μέγαν ἅγιον Ἐλευθέριον, τοῦ ἀνὴρ αὐτῆς Παπᾶ κὺρ Ξένου Γορδάτου, καὶ διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ πατέρα της, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ τῶν ἀδελφίων αὐτῆς, καὶ εἰς μνημόσυνον αὐτῶν, καὶ ἕτερα. Παρόντων καὶ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν, στέργοντες, καὶ ἕτερα, μὲ συμφωνίαν τοιαύτην, ὅτι ὅταν πληρώσῃ ὁ ῥηθεὶς ἱερεὺς Παπᾶ κὺρ Ξένος τὰ ἄνωθεν δουκάτα Χίου τν΄. εἰς τοὺς ἄνωθεν μόδους,

---

(α) Διέτα γράφει· διάτα δ' ἔγραψα, κατ' ἀποκοπὴν ἴσως τοῦ Διάταξις, ἤτοι Διαθήκη· ἢ γραπτέον διαιτα, αἱρετυκρισία, ὡς διαιτητὴς, ὁ αἱρετυκριτής.

νικὸς Πατριάρχης, κὺρ Νεόφυτος, ἀπέστειλε γράμματα πατριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ, καθὼς φαίνονται, ἀποφαινόμενα, ὅτι τὰ καλὰ καὶ ὑπάρχοντα τοῦ ἄνωθεν ἀποθανόντος κυροῦ Συμεών, νὰ ἦναι τῆς Μεγάλης καὶ Καθολικῆς Ἐκκλησίας· ἀκόμη ἀπέστειλε καὶ βασιλικοὺς ὁρισμοὺς καὶ τὸ ἴδιόν του μπαράτι, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, νὰ ἦναι, καὶ νὰ διαμένῃ τέλειος κληρονόμος τῶν ἀποθανόντων ἀρχιερέων· ἀκόμη ἀπέστειλε καὶ ἕτερον γράμμα, διὰ τοῦ ὁποίου ποιεῖ ἴδιον ἐπίτροπον αὐτοῦ, τὸν ὁσιώτατον πρωτοσύγγελλον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κὺρ Παρθένιον, καὶ διὰ τοῦτο τὴν σήμερον ἐνώπιον τοῦ Πανιερωτάτου μητροπολίτου Χίου, κυροῦ Ἡσαΐου, ὁ αὐτὸς ῥηθεὶς κὺρ Παρθένιος, ὡς ἐπίτροπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ, διδει, καὶ παραδίδει, καὶ ἀφιεροῖ εἰς τὸν θεῖον ναὸν τῆς Θεοτόκου, τῆς Βασιλικῆς Μονῆς τῆς Νέας, τῆς ἐν Χίῳ κειμένης, πάντα τὰ ἡμίσια ὑποστατικὰ τοῦ ἄνωθεν ἀρχιερέως, τὰ εὑρισκόμενα ἐν τῇ θέσει τῆς Καλαιμασιᾶς, ἤγουν εἰς τὴν Πνιγούραν, τὰ ἐγόρασε παρὰ μισὲρ Λωρῆ Ἰουδίσιον, μὲ ὅλα τὰ μισὰ ἀναστήματα, καὶ δικαιώματα, τὰ εὑρισκόμενα ἐκεῖσε· ἤγουν τὴν μισὴν γῆν, τὰ μισὰ δένδρα, τὰ μισὰ κτίρια, τὸν μισὸν πύργον, καὶ τὸ μισὸν πηγάδι, καὶ πᾶν ἕτερον, ἁρμόζον δικαίωμα. Καὶ ἀνίσως ὁ ἄνωθεν ἀρχιερεὺς καὶ ἠγόρασεν, ἢ ἐμετάλλαξε περισσότερον τίποτες ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τοῦ μισὲρ Λωρῆ καὶ ἐκεῖνα ὅλα τὰ μισὰ, τὰ ἦναι ὡς ἄνωθεν ἀφιερωμένα εἰς τὸν ῥηθέντα ναὸν ἐλεύθερα καὶ ἀδούλωτα. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἡγούμενοι καὶ προηγούμενοι καὶ πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, παρέχουσι καὶ δίδουσι πρὸς τὸν αὐτὸν κὺρ Παρθένιον, εἰς ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ δεσπότου, χάριν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας χιλιάδας τῶν ἄσπρων πεντήκοντα (γρόσια 410 2/3), ἤγουν 50,000. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον καὶ ἀνεκποίητον τῆς αὐτῆς ἀληθοῦς ἀφιερώσεως, ἐποίησε καὶ γράμμα εἰς τὸν δημόσιον κριτὴν, ἤγουν εἰς τὸν ἀφέντην τὸν Καδῆν, καὶ τελείαν πώλησιν. Καὶ ἀγχαλὰ, διὰ τὰ

ἤθη τῆς ἔξω κρίσεως, εἰς τὴν πώλησιν νὰ ἦναι ἀγορασταὶ ὅ τε μισὲρ Μανουὴλ Μάξιμος, καὶ μισὲρ Μαρῆς Καβάκος, καὶ μισὲρ Παντελῆς Μαῦρος· ἀλλ' αὐτὴ ἡ πώλησις εἶναι τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῶν Μοναχῶν· οἱ ὁποῖοι ἀγορασταὶ νὰ χρεωστοῦσι νὰ ποιοῦσι πώλησιν εἰς τὸ ἄνωθεν μοναστήριον, ὁπότε ζητηθοῦσι. Καὶ ταῦτα πάντα ποιεῖ καὶ ἀφιεροῖ ὁ αὐτὸς κὺρ Παρθένιος ὡς ἐπίτροπος τοῦ οἰκουμενικοῦ, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἐντιμωτάτου Οἰκονόμου Χίου, παρόντος, ὡς ἐπιτρόπου τοῦ οἰκουμενικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ μεγάλου ἀρχιμανδρίτου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἰωάννου Ἱερέως, ὡς ἐπιτρόπου καὶ αὐτοῦ ὄντος τοῦ οἰκουμενικοῦ, ὑποσχόμενος ὁ αὐτὸς κὺρ Παρθένιος, ἵνα διὰ γράμματος τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐπιβεβαιώσῃ, καὶ σφραγίσῃ ταύτην τὴν ἀναπόσπαστον θείαν ἀφιέρωσιν (α) εἰς τὴν ὑπέραγνον Θεοτόκον, ὀμνύων εἰς Θεὸν ἐν βάρει ἀφορισμοῦ εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ ταῦτα πάντα, ὡς ἄνωθεν, καὶ μηδόλως ἐνάξαι ἢ ἐναντιωθῆναι τὰ παρόντα. Μάρτυρες, ὅ τε κὺρ Μιχαὴλ Καλαργυρὸς, ὁ εὐγενὴς κὺρ Πέτρος Κορέσης, κὺρ Παντολέων Μαυρογορδάτος, κὺρ Κωνσταντῖνος Διασωρινός, κὺρ Ἰωάννης Λαμπῖνος, κὺρ Λωρένσος Μαυρογορδάτος, κὺρ Νικόλαος δομέστιχος Μαλλιαρὸς, κὺρ Ἰωάννης Ἀναγνώστης Τριαντάφυλλος, κληθέντες, καὶ παρακληθέντες, καὶ ἕτεροι πλεῖστοι μάρτυρες. Ὁ οἰκονόμος Χίου ἱερεὺς Μιχαήλ. Ὁ μέγας Ἀρχιμανδρίτης Χῖος ἱερεὺς Ἰωάννης (β).

(α) Ἀκόντες 50,000 ἄσπρα πῶς ἐννοοῦσι τὴν ἀφιέρωσιν; Ὅτι ἔλαβον ἴσως ἔλαττον τῆς ἀξίας; Ἐκ γὰρ τοῦ ἐπισυνημμένου ἐγγράφου δηλοῦται, ὅτι τὰ ἐπίλοιπα ἡμίσια, ὅσα ἀνῆκον τῇ ῥηθείσῃ, Καλῇ ἠγοράσθησαν εὐθὺς ἔπειτα 115000 ἄσπρα τιμὴν ὑπερδιπλασίαν.

(β) Τὸ ἔγγραφον τοῦτο οὐ φέρει χρονολογίαν, ὡς συγχρόνως συντεθὲν τῷ ἑπομένῳ. Εἶχον ἀπόφασιν καταχωρεῖν τὰ ἔγγραφα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὡσεπιτοπολὺ συνέχον-

Τῆς αὐτῆς ἀγορά.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου· Ἀμήν. Ἡ κυρὰ Καλή, ἡ ποτὲ αὐταδέλφη τοῦ μακαρίτου ἀρχιερέως ἐκείνου κὺρ Συμεών, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς Μιχαὴλ, Ἰσίδωρος καὶ Γεώργιος, παρόντες τὴν σήμερον πέπρακαν, καὶ εἰς αἰτίαν πράσεως τελείας, νομίμου, καὶ καθολικῆς δέδωκαν, καὶ παρέδωκαν πρὸς τὸν ὁσιώτατον καθηγουμένον κὺρ Θεόφιλον ἱερομόναχον, Παπᾶ κὺρ Ἰωάσαφ, καὶ Παπᾶ Σάββαν, προϊγουμένους τῆς βασιλικῆς μονῆς τῆς Νέας, εἰς ὄνομα καὶ πρόσωπον τῆς αὐτῆς Μονῆς, πέπρακαν αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς, τὰ ἡμίση πράγματα τῆς Πνιγούρας, ὁποῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της τὸν ἀρχιερέα, καὶ ἀπὸ τὸν κὺρ Παρθένιον, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ οἰκουμενικοῦ, εἴ τι εἶχε καὶ μετεῖχεν ὅλα τὰ μισὰ, καὶ καθὼς τὰ ἠγορασμένα ἀπὸ μισὲρ Λωρῆ Ἰουδίσιον, ὅλα ἐπώλησε πρὸς αὐτοὺς, ἔτσι πύργον, ἔτσι φρέαρ, καὶ πᾶν ἕτερον, ὅλα τὰ μισὰ· εἰς τιμὴν, καὶ ὄνομα τιμῆς, διὰ ἑκατὸν δεκαπέντε χιλιάδαις ἄσπρα· ταῖς ὁποίαις ἑκατὸν δεκαπέντε χιλιάδες τὰ ἄσπρα, ὁμολογοῦν πῶς ἔλαβαν ἐξ αὐτῶν, καθὼς ἔχουν καὶ αὐθεντικὸν χοντζέτιον, εἰς τὸ ὁποῖον μὴ δύνασθαι τὸ ἓν μέρος, τὸ ἕτερον, νὰ ἀκυρώσουν, καὶ νὰ χαλάσουν πώποτε τὸ αὐτὸ χοντζέτιον, ἀμὴ νὰ ἔχῃ τὸ κύρος καὶ τὸ βέβαιον ἀεὶ καὶ διαπαντὸς, ὡς βεβαιωμένον, καὶ καθολικὴ ἡ πώλησις, ὅπου ἔγινε. Διὸ δὲ ὡς πληρωμένοι καὶ σαστιφαρισμένοι εὑρισκόμενοι, καὶ ἡ ἄνωθεν κυρὰ Καλή, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς εἰς τὴν παροῦσαν πώλησιν, κιταρίζουν καὶ ἐξοφλοῦν, καὶ ἐλευθεροῦν τελείως καὶ καθολικῶς, τοὺς ἄνωθεν ἀγοραστάδαις, καὶ τὸ Μοναστήριον, μὴ ἔχοντες ἀδειάν ποτε καιροῖς ζητῆσαι, γυρεῦσαι, ἐνοχλῆσαι, διασεῖσαι οὐδόλως περὶ τῆς πουλήσεως ταύτης. Παρόντων τῶν μερῶν, στεργόντων, καὶ ἕτερα (α). Καὶ ἐσούλωσαν τὰ καλά των, καὶ ἕτερα. Τοιούτως εἶπον τὰ ῥηθέντα μέρη· ἐσιάσθησαν ἔστερξαν, καὶ ὡμόσαν· ὁ μὲν καθηγούμενος καὶ οἱ προηγούμενοι εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν, οἱ δὲ εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ στέρξαι ταῦτα καὶ μὴ εἰπεῖν ἐναντίον διὰ κἀμμίαν ἀφορμὴν εἰς πέναν δουκάτα ῥ'. . . . ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὸ μαγαζὶν τῆς ἄνωθεν Μονῆς, ἔμπροσθεν τῆς θύρας, ἐπάνω παροικίας, γειτωνίας Χίου, ἡμέρᾳ δ'. ὥρα ς'. τὸ αχί. (1610), ὀκτωβρίου ί. (10), ἰνδικτιῶνος θ'. Μάρτυρες Μισὲρ Μανουὴλ Μάξιμος. Ὁ πρωτοψάλτης Καλαιμασιᾶς. Μισὲρ Ζαννῆς Καστέλης. Μισὲρ Λουκῆς Μακροπόδαρος, καὶ κὺρ Μπερνῆς Λεγάτος, κληθέντες, καὶ παρακληθέντες. Ἱερεὺς Πέτρος Θολὸς νοτάριος καὶ ῥήτωρ Χίου ὑπέγραψα (β).

Ἀμπελῶνος ἀγορὰ παρὰ τὴν Πνιγοῦραν. (γ).

Εἰς ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Σήμερον ἐλθὼν ἐμοῦ νοταρίου Καλαιμασιᾶς, καὶ τῶν κάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρων ἡ Δεσπινοῦ συμβία τοῦ Γεωργι Ζηλανάκη ἀπὸ χωρίον Καλαιμασιὰν πουλεῖ καὶ πιπράσκει εἰς καθολικὴν πούλησιν πρὸς τὸν καθηγούμενον τῆς ἁγίας καὶ Νέας Μονῆς τὸν ἐπικληθὲν Μωϋσῆν Σκουλλῆν, τὸ ἀμπέλιν, ὁποῦ ἔχει ἐν τῇ θέσει Πνιγοῦραν, καθὼς ἐστι, καὶ εὑρίσκεται, σύνδενδρον, παντελεύθερον· τὸ ἓν πλησίον τὸ

καὶ καὶ μετὰ νεωτέρων ἐγγράφων, φυλάττω μόνον τὴν σχέσιν καὶ τὴν ταὐτότητα.

(α) Πολλὴν ὁμοιότητα ἔχει τοῖς προεκτεθεῖσιν ἡ σύνθεσις· ἀλλὰ καὶ ἀρκοῦσαν ἔχει τὴν ἀποσυβάλισιν ἤδη.

(β) Οὕτως ἐξήγησα τὴν τοῦ νοταρίου ὑπογραφήν, ἀφρόνως μιμουμένου τὰς σκολιὰς τῶν ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων ὑπογραφάς· πιθανὸν οὖν ἔχειν ἄλλως.

(γ) Πρὸς τἀνατολικὰ τῆς Πνιγούρας ἐξέτεινε τὸ ὑποστατικὸν δι' ἀγορῶν ἡ Μονή.

Μετόχιν· εἰς τιμὴν ἀσιλανιὰ 21, ἤγουν εἰκοσιένα· τὰ ὁποῖα ἀσιλάνια τὰ ἐπερίλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἄνωθεν ἀγοραστοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, καὶ ὡς ἀποπληρωμένη, ὁποῦ εἶναι, παραιτεῖ τὸ ὑποστατικὸν στὰ χέρια τοῦ ἄνωθεν ἀγοραστοῦ, πουλῆσαι, χαρίσαι προικοδοτῆσαι καὶ πᾶν ἕτερον. Ὅθεν καὶ ποιοῦσι καὶ χογγέτιν στὸν εὑρισκόμενον Καδῆν. Τοῦτα τὰ ἄνωθεν ἄσπρα ποῦ δόθησαν, ἐδόθησαν ἀπὸ τὰ χρήματα τῆς ἁγίας καὶ Νέας Μονῆς, καὶ ἐπουλήθη καὶ μὲ τὸ θέλημαν τοῦ ἀνδρός της τοῦ Γεῶργι· καὶ εἰς ἔνδειξιν ἔγινε τὸ παρόν, εἰς ἔτος 1731, Ἰουλίου 8. Μάρτυρες. Παπᾶ Ἀλεξανδρῆς Νεχωρουσάκης. Ἰωάννης Κωκώδης· Νικολῆς τοῦ Παπᾶ Ἰωάννου. Ἐξεῦγεν τὸ παρὸν ἀπὸ τὰς πράξεις τοῦ Παπᾶ Γεῶργι Κοβίδη, καὶ νοταρίου Καλαιμασιᾶς.

Ἀφιέρωσις τῆς Πλακιδιωτίσσης τῷ 1625.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστωντας καὶ ὁ Νικόλαος Κοζάρος Καλεύγενος ἀπὸ χωρίον Καλαιμασιὰν, νὰ ἀφιέρωσε πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν θείαν καὶ ἱερὰν καὶ βασιλικὴν Μονὴν τὴν Νέαν τὸν κτητορικὸν αὐτοῦ ναόν, τὸν ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Θεοτόκου καὶ Θεομήτορος, τῆς ἐπιλεγομένης Πλακιδιωτίσης, μετὰ καὶ ὑποστατικῶν τινων, καθὼς, διαλαμβάνει ἡ ἀφιέρωσις. Μετὰ ταῦτα διὰ τὸ ἀναμεταξὺ σκάνδαλον δέδωκεν αὐτὸν τὸν θεῖον ναόν, ὁ προρρηθεὶς ποτε Νικόλαος εἰς ἐπιτρόπους, εἰς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς Παπᾶ κὺρ Νεαμονήτην Μεντώνην, καὶ Παπᾶ κὺρ Ἰσίδωρον Καρβούνην, καὶ πρὸς ἑτέρους λαϊκούς. Τανῦν καὶ οἱ προρρηθέντες ἱερεῖς, ὅ τε πνευματικὸς κὺρ Νεαμονήτης, καὶ ὁ Παπᾶ κὺρ Ἰσίδωρος ὁμολογοῦσι διὰ τοῦ παρόντος καὶ διαμαρτυροῦσι πρὸς τὸν ὁσιώτατον Καθηγούμενον κὺρ Γεράσιμον ἱερομόναχον, καὶ πρὸς τοὺς καθευρεθέντας ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς, καὶ τοὺς εὐγενεστάτους ἐπιτρόπους μισὲρ Μανουὴλ Καβάκον καὶ μισὲρ Μάριον Καβάκον, παρόντας καὶ ἀποδεχομένους, ὅτι ἡ ἀφιέρωσις αὐτοῦ τοῦ Μοναστηρίου, ἣν ἐποίησεν ὁ διαληφθεὶς ποτε Νικόλαος, ὅτι νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὸ βέβαιον, καθὼς οἱ θεῖοι διακελεύουσι νόμοι, ὅτι τὰ ἀφιερωμένα τῷ Θεῷ ἀναπόσπαστα. Καὶ θέλουσιν, ὅτι ὁ θεῖος αὐτὸς ναὸς νὰ ἦναι εἰς πᾶσαν διοίκησιν τοῦ Μοναστηρίου, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀποθανόντος· ἡ δὲ γεγονυῖα πρὸς αὐτοὺς μετὰ ταῦτα ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος, καὶ ὅσας ἀποφάσεις ἔχουσιν εἰς βοήθειαν αὐτῶν, ἐναντίον τῆς ἀφιερώσεως τοῦ Μοναστηρίου. Ἐπειδὴ καὶ αὐτοθέλητοι καὶ αὐτοὶ παραιτοῦνται τὰ πάντα πρὸς τὸ Μοναστήριον· τά τε ὑποστατικὰ, ὅσα ἄφησεν ὁ διαληφθεὶς ποτε Νικόλαος, τὰ εὑρισκόμενα καὶ εὑρεθησόμενα, τὰ ὄντα καὶ τὰ μέλλοντα εἰς πᾶσαν χρῆσιν καὶ δεσποτείαν τοῦ Μοναστηρίου, ποιεῖν αὐτὰ ὡς θέλουσι καὶ βούλονται, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῶν μετόχια, κτήματά τε καὶ πράγματα, καὶ μηδεὶς ἄλλος ἔχῃ ἐξουσίαν εἰς αὐτὰ, ἢ συγγενὴς ἐκείνου τοῦ Νικολάου, ἢ ἕτερος, ὡς τὰ δύο μέρη ὑπόσχονται, ἀποβαλλόμενοι πᾶν νόμου κεφάλαιον, πᾶσαν δικαιολογίαν καὶ ἕτερα· καὶ ἐὰν ἔχουν, καὶ νομίμως ζητεῖν καὶ ἐνάγειν περὶ τούτου, θέλουσιν, ὅτι νὰ διαμένωσιν ἀναπολόγητοι· καὶ τὸ παρὸν νὰ ἦναι καὶ νὰ λογίζεται παραίτησις τῆς δικαιολογίας αὐτῶν καὶ ἕτερα. Ὅθεν καὶ οἱ πατέρες δι' αὐτὰ ὑπόσχονται, ἵνα γράψωσιν εἰς τὴν θείαν καὶ ἱερὰν πρόθεσιν τὴν πρεσβυτέραν τοῦ Παπᾶ κὺρ Νεαμονήτου εἰς τὸ μνημονεύεσθαι ἀεννάως. Οὕτως εἶπον καὶ ἐσυμφώνησαν, καὶ ὥμοσαν εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν, τοῦ μὴ εἰπεῖν ἐναντίον· Διὸ καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου κατὰ τὸ ἀχχὲ ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ θ', ἡμέρᾳ ς', ὥρα ς'. Μισὲρ Σταμάτης Μαυρογορδάτος. Μισὲρ Ἀντώνιος Κριθινᾶς. Μισὲρ Ζαννῆς Μαυροκαλός. Μισὲρ Ζωρζῆς Μαυρουδῆς. Ἰωάννης Βλαστάρης. Μιχαὴλ πρωτοψάλτης. Μοναῖος Περιπυρῆς. Ἰωάννης Παυλάκης. Καὶ ἕτεροι.

Ὁ πατριάρχης Νεόφυτος ἀγοράζει ἀναστήματα εἰς τοὺς Ἁγίους μ. τὸ 1647.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Τὴν σήμερον ἡ σύμβιος τοῦ μακαρίτου Λαμπρυνοῦ Καλογεράκίου Ἄννα μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς Ἰωάννου καὶ Μιχαὴλ καὶ Κωνσταντίνου, καὶ τὰ ἕτερα θηλυκὰ παιδία ἀπὸ χωρίον Χαλκεῖον, παρόντες τὴν σήμερον ἡμέραν πωλοῦσι διὰ τελείας καὶ καθολικῆς πωλήσεως πρὸς τὸν Παναγιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην, πρώην οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κύριον κύριον κὺρ Νεόφυτον, τὸ ἀνάστημα, ὅπερ εἶχον δουλευμένον, εἰς τὰ πράγματα, ἅπερ ἔχει ὁ βηθεὶς δεσπότης, εἰς τὴν θέσιν τῶν Ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἔξω, καὶ δίδουν τὸ αὐτὸ ἀνάστημα καὶ δούλευσινς ὅπου εἶχεν ἐκεῖ ὁ μακαρίτης Λαμπρυνὸς, ὁ πατὴρ αὐτῶν, διὰ πᾶν εἴτι μετεῖχον, ὡς εἴρηται, πεπράκασι, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς τὸ ἑξῆς κυριότητα εἰς αὐτὸ οὐδεμίαν, εἰς τιμὴν, καὶ ὄνομα τιμῆς, καθὼς ἐτιμήθη παρὰ Νεαμονήτου Κουτσουράδη ἀπὸ χαλκεῖον, καὶ Ἀργυροῦ Νεοχωρίτου, οὓς αὐτοὶ ἔστερξαν ὡς ἐμπείρους, καὶ ἀπεφάσισαν οἱ αὐτοὶ ἐκτιμηταὶ, ὅτι νὰ δώσῃ ὁ Παναγιώτατος, ῥιάλια 24, ἦγουν εἰκοσιτέσσαρα τῆς συμβίου τοῦ αὐτοῦ Λαμπρυνοῦ καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς· ἃ καὶ ἔλαβον εἰς μετρητὰ ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων· καὶ ὡς πληρωμένοι καὶ ἀναπαυμένοι, χιταρίζουν καὶ ἐξοφλοῦν τὸν Παναγιώτατον δεσπότην ἐκ παντὸς προσώπου, δουλώνοντες τὰ ἑαυτῶν ἔχοντα καὶ μέλλοντα. Ὅθεν καὶ τὸ παρὸν ἐγεγόνει εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας, καὶ ὤμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ μὴ εἰπεῖν ἐναντίον εἰς πεντάδιπλα, καὶ ἀφορισμὸν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πάντα, καὶ ἕτερα. Ἐγράφη τὸ παρὸν εἰς τὸ κελλίον τοῦ Παναγιωτάτου, ἐν τῇ σεβασμίᾳ

καὶ βασιλικῇ Μονῇ τῇ Νέᾳ, κατὰ τὸ αχμζ', ὀκτωβρίου 17, ἡμέρα Κυριακῇ, ὥρᾳ ά. ἑσπερινῇ.

Παπᾶ Καλλιόπιος μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
Ἀντώνιος Δόντης μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
Ἰωάσαρ Χρβαλιάδης μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
Ἰωάννης τοῦ Παπᾶ Ἀλεξανδρῇ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν· κτλ.

Περὶ τῆς ἐν Καλαμωτῇ Ἀγρελωπούσενας τῷ 1608.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστοντας, ὅτι ὁ μισὲρ Μιχὲς Ἀρφάνης ἐπώλησε πρὸ καιροῦ ὑποστατικά τινα, εἰς τὴν Καλαμωτὴν πρὸς τὸν ὁσιώτατον Παπᾶ κὺρ Ἡσαΐαν τὸν προηγούμενον, καὶ ἔδωσέν του καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ θείου ναοῦ τῆς Θεοτόκου, τῆς λεγομένης Ἀγρελωπούσενας, παραδιδοντάς του καὶ τὰ ὑποστατικὰ ἐλεύθερα τοῦ ναοῦ, ὡς φαίνονται τὰ γράμματα αὐτῶν εἰς τὰ κατάστιχα, τὰ νοταρία τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἑστοντας, ὅτι νὰ εὑρίσκεται ὁ Κωστασῆς ἀπὸ τὴν Καλαμωτὴν, καὶ βαστᾶ χωράφια τινὰ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἐν τῇ θέσει τῆς Ἐλλάδος, καὶ δικαιολογεῖται, πῶς ἔχει δίκαια εἰς αὐτά, τὰ ὁποῖα τοῦ τὰ ἔδωσεν ὁ εἰρημένος Μιχές· διὰ ταῦτα ὁ ἄνωθεν ἱερομόναχος ἐζήτησε τὸν μισὲρ Μιχὲ εἰς τὸν ἀρχιερέα, ὅστις παρόντος τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τῶν εὑρεθέντων κληρικῶν αὐτοῦ, λέγει ὁ μισὲρ Μιχὲς, καὶ ὁμολογεῖ, πῶς ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν αὐτὸν Κωστασῆν οὔτε ἄσπρα διὰ ἐμβατοίκια, οὔτε ἄλλο τίποτε ἐξ αὐτῶν· μόνον ἐφάνη καὶ ἔδωκέν τού τα, νὰ τὰ βαστᾶ· καὶ τώρα ὁποῦ ὁ προηγούμενος ὡς διοικητὴς καὶ κτήτωρ, κατὰ τὰ γράμματα, ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, νὰ τὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἂς κάμῃ, ὡς βούλεται.... Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν ἔτει αχή (1608), ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ κθ'. Ἰνδικτιῶνος ζ'. Μάρτυρες. Ὁ οἰκονόμος Παπᾶ κὺρ Μιχαήλ. Ὁ Δικαιοφύλαξ

παπᾶ κὺρ Σταυρινός· Κὺρ Κωνσταντῖνος Κορέσης, καὶ κὺρ Φραγκούλης Καζᾶς, καὶ Ἀντώνιος Δαμαλᾶς, καὶ ἕτεροι. Τὸ παρὸν ἀπαραλλάκτως ἐξέβη ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τῆς Μητροπόλεως, εἰς ζήτησιν τοῦ ὁσιωτάτου προηγουμένου κὺρ Ἡσαΐου, διὰ χειρὸς ἐμοῦ νοταρίου Ἰωάννου ἱερέως, καὶ ἀρχιμανδρίτου Χίου.

Ἀγορὰ ἐτησίου τέλους ἀγροῦ τινος εἰς Μέσαγρον Καλαμωτῆς τῷ 1636.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἔστοντας καὶ ἡ κυράτζα Κατέτα, θυγατέρα τοῦ μακαρίτου ἐκείνου κὺρ Γρηγοράκη Ἰουστουνιάνη, νὰ εἶχε μετοχὴν ἐκ γονέων αὐτῆς, καὶ ἐλάμβανεν ἀκρόστιχον κατ' ἔτος ἄσπρα δέκα ἀπὸ τὸν μακαρίτην ἱερομόναχον ἐκεῖνον Παπᾶ Καλλίνικον, τὸν κατὰ κόσμον Κόντακα, διὰ τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἐν τῇ θέσει Μέσαγρος, εἰς τὸ χωρίον Καλαμωτήν. Ὅθεν τὴν σήμερον ἡμέραν παροῦσα ἐνώπιον ἐμοῦ νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν τιμίων μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας καὶ καθολικῆς πράσεως αὐτὸ τὸ δίκαιον ὅλον, τὰ εἰρημένα δέκα ἄσπρα, πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους ἐπιτρόπους τοῦ Μοναστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς Μονῆς, τόν τε μισὲρ Νικόλαον Πετροκόκκινον, καὶ μισὲρ Ζαννῆν Διασωρινόν, παρόντες καὶ αὐτοί, καὶ ἀγοράζοντες εἰς ὄνομα καὶ πρόσωπον τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου· εἰς τιμὴν, καὶ ὄνομα τιμῆς, καθὼς ἐσυμφώνησαν, καὶ ἔμειναν τὴν σήμερον· τὰ ὁποῖα καὶ ἔλαβεν ἔμπροσθεν πάντων ἡμῶν, ὥστε καὶ ὡμολόγησε, καὶ ὁμολογεῖ πῶς εὑρίσκεται πληρωμένη καὶ ἀναπαυμένη, (εἰς) ὅλον αὐτὸ τὸ εἰρημένον δίκαιον αὐτῆς, τὸ ἀκρόστιχον τὰ δέκα ἄσπρα, ὁποῦ εἶχε καὶ ἐμετεῖχεν, ὡς εἴρηται. Καὶ διὰ τοῦτο ὡς πληρωμένη καὶ σαστιφαρισμένη, κιταρίζει, καὶ ἐξοφλεῖ τοὺς αὐτούς, ἤγουν τὸ μοναστήριον, μὴ ἔχουσα πλέον δίκαιον, οὐδὲ μετοχὴν τὸ καθόλου εἰς τὸ αὐτὸ ὑπο-

στατικὸν, οὔτε πολὺ, οὔτε ὀλίγον· ὀμνύουσα εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ μὴ ἐναντίον εἰπεῖν, χρυσᾶ δέκα, καὶ πάλιν, καὶ ἕτερα. Ἐγράφη, καὶ ἀνεγνώσθη κατὰ τὸ ᾳχλς' (1636), Μαΐῳ κγ', ἡμέρᾳ β'. ὥρᾳ ἡ. Ἰνδικτιῶνος ὅ, Μάρτυρες. Μισὲρ Γιγιρέμος Τρατάγιας, Μισὲρ Ζῶρζος Νένος. Μισὲρ Τρύφος Ἀγέλαστος, κληθέντες. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Χίου ἱερεὺς Ἰσίδωρος Διασωρινός, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ χωραμπέλου εἰς Σίκλους Καλαμωτῆς τῷ 1688.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Ἰσίδωρος Σταματίου ποτὲ Λέοντος, παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὁμολογεῖ τὸ πῶς πουλεῖ καὶ πιπράσκει διὰ τελείας καὶ καθολικῆς πουλήσεως πρὸς τὸν Παπᾶ κὺρ Ἰγνάτιον ἱερομόναχον, τὸν κατὰ κόσμον Μενδόνην, τὸ ὑποστατικὸν χωράφιν καὶ ἀμπέλιν, ἐν τῇ θέσει Σίκλους, ὅλον· καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, σύνδενδρον, τὸ πλησίον Κώνστα Κονταράτου, καὶ Γεωργίου Κυνηγοῦ, καὶ παπᾶ Μιχάλη Καλευγένου, καὶ Νικόλα τοῦ Στεφάνου, εἰς τιμὴν, τὴν ἐσιάσθησαν ἀμφότεροι, ἀσιλάνια 110, ἤγουν ἀσιλάνια ἑκατὸν δέκα. Τὰ ὁποῖα ἀσιλάνια 110 ἔλαβεν ὁ πωλητὴς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ· καὶ ὡς πληρωμένος καὶ ἀναπαυμένος ὁ πουλητὴς, σιγουράρει τὸν ἀγοραστὴν εἰς τὰ ἅπαντά του καλὰ, ὑποσχόμενοι νὰ ποιήσουν καὶ χογγέτιν εἰς τὸν ἀφέντην τὸν Καδῆν, κατὰ τὴν περιοχὴν (ἔννοιαν) τοῦ παρόντος. Οὕτως εἶπον καὶ ἐσυμφώνησαν, καὶ ἐπούλησεν ὁ προρρηθεὶς Ἰσίδωρος, καὶ ὤμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα. Παροῦσα καὶ ἡ συμβία του Σοφία στέργει καὶ ἐπιβεβαιοῖ τὰ ἄνωθεν. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐν ἔτει 1688, Σεπτεμ-

βρίου 25, ἡμέρᾳ γ'. ὥρᾳ ς'. Μάρτυρες. Ἰσίδωρος Σταματιανὸς στέργω τὰ ἄνωθεν. Παντελῆς Ῥεκάνης. Μπερτουμὲς Ἰουστουνιάνης. Παπᾶ Ἰωάννης τοῦ Στεφάνου. Γεώργιος Μάγιστρος. Γεώργιος Ἐλεύθερος, καὶ νοτάριος τῆς Καλαμωτῆς, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Πώλησις δύο χωραφίων ἐν Καλαμωτῇ πρὸς τὸν καθηγούμενον τῆς Νεαμονῆς τῷ 1715.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἀμήν. Ὁ Παπᾶ Γρηγόριος Καλαμωτούσης, ὁ κατὰ κόσμον Μάγιστρος, πουλεῖ καὶ πιπράσκει διὰ τελείας πουλήσεως πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Μωϋσῆν ἱερομόναχον, καὶ καθηγούμενον, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἔχει ἐν τῇ θέσει Στοχαρόπουλου, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, σύνδενδρον, καὶ μὲ τὸ μερίδιον τὸ πηγάδιν, πλησίον τοῦ Μοναίου Γαλάτουλα, καὶ τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ Παπᾶ Ξένου, καὶ ὁ ποταμός· ἔτι καὶ τὸ ὑποστατικὸν, τὸ ἔχει ἐν τῇ θέσει Περπατόν, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται σύνδενδρον, πλησίον Παπᾶ Μιχάλης Κυνηγὸς, καὶ Ἰωάννης Βρουλλιώτης, καὶ ἡ ὁδός· διὰ τιμὴν καὶ ὄνομα τιμῆς ἀσιλάνια πεντακόσια ἑξήκοντα, ἤγουν 560, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἔμπροσθεν ἡμῶν, διὸ ὡς πληρωμένος, καὶ ἀναπαυμένος, παραιτεῖται τὰ δύο ὑποστατικὰ εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ ἀγοραστοῦ, ποιεῖν αὐτὰ ὡς θέλει καὶ βούλεται, πουλεῖν, χαρίζειν, καὶ ἕτερα, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοτζέτιον. Διὸ ἐγράφη τὸ παρὸν κατὰ τὸ 1715 ἐν μηνὶ Ἰουνίου 3, ὑπ' ἐμοῦ τοῦ Πρωτόπαπα καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων. Παντελῆς Μαλλώδης ἀπὸ τοὺς Βαβύλους. Μανόλης Γιαννικώδης. Νικόλαος ἱεροδιάκονος Βλαχάκης. Λαμπρυνὸς Μασουριδάκης. Ἐξέβη τὸ παρὸν ἀπὸ τὰς πράξεις τοῦ Παπᾶ Ἀντωνίου Σκόρδια.

Ἀγορὰ ἐν Λειαπύργῳ.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Νικόλαος τοῦ Παπᾶ Γρηγορίου ἀπὸ τὸ Χαλκεῖον, παρών, μετὰ γνώμης καὶ θελήσεως τοῦ γαμπροῦ αὐτοῦ, τοῦ Μιχάλη Γιαννουδάκη, παρόντος καὶ στέργοντος, ἔμπροσθεν ἐμοῦ καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὡμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπώλησε καὶ πωλεῖ πρὸς τὸν κὺρ Νεόφιλον μοναχὸν Φωτεινούδην ἀπὸ τὴν Καλαιμασιάν, παρόντα καὶ ἀποδεχόμενον, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἔχει ἐν τῇ θέσει τοῦ Λειαπύργου, ὀργυιὰς πεντήκοντα, ἤγουν 50, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται σύνδενδρον, καὶ ἕτερα· πλησίον τῶν μοναστηριακῶν καὶ τοῦ Μιχάλη . . . . , ἀσιλάνια 51 καὶ 1/2, ἤγουν ἀσιλάνια πενῆντα ἕνα καὶ μισὸν, τὰ ὁποῖα τὰ ἔλαβε καὶ τὰ ἐπερίλαβε σῶα διὰ χειρὸς τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ παρέχει πρὸς αὐτὸν τὸ αὐτοῦ ὑποστατικὸν ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, πάρεξ τοῦ ἀκροστίχου, ποιεῖν αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοτσέτιον εἰς τοῦ αὐθέντη τοῦ Καδῆ εἰς βεβαίωσιν αὐτοῦ. Οὕτως εἶπον, καὶ ἕτερα. Καὶ πρὸς τούτοις ὁμολογεῖ ἐδῶ παρὼν ὁ ἄνωθεν κὺρ Νεόφιλος ὁ ἀγοραστής, ὅτι τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν, τὸ ἠγόρασε διὰ τὸ μοναστήριον αὐτοῦ, τῆς θείας καὶ Βασιλικῆς Μονῆς τῆς Νέας, καὶ τὸ ἐπλήρωσεν ἀπὸ τορνέσια τοῦ μοναστηρίου, ὡσὰν ἐξοδιαστὴς τοῦ μοναστηρίου, καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν τοῦ μοναστηρίου. Οὕτως εἶπον· διὸ καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐποίησαν τὸ παρὸν, καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μισὲρ Ἰωάννου Κορέση κατὰ τὸ ᾳχέ ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ δ'. ἡμέρᾳ δ'. ὥρᾳ γ'. Μάρτυρες Λουκᾶς Σκαραμαγκᾶς. Μαθιὸς Ἀρφάνης. Μικὲς Βοῦρος. Ζῶρζος Ἀγέλαστος. Μαθιὸς Ψιακῆς. Παντελῆς Βοῦρος . . . . . Θεόδωρος Φωκιανὸς, κληθέντες καὶ παρακληθέντες, Λουκᾶς Πετροκόκκινος, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ ἀποτρίτου ἐν Λειαπύργῳ τὸ 1660.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Μιχάλης Σεργάκης, ἐκ τοῦ χωρίου Χαλκείου, παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ καὶ πιπράσκει, πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἱερομόναχον κὺρ Ἀμφιλόχιον τὸν Ψιακῆν, παρόντα, καὶ ἀποδεχόμενον, ἀπὸ τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἐν τῇ θέσει Λειαπύργου, τὰ δύο τρίτα, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, μὲ τὴν ἐκεῖσε κατοικίαν, καὶ μὲ τὴν μετοχὴν τοῦ πηγαδίου, καὶ ἕτερα, ὀργυιὰς δεκατρεῖς καὶ δάκτυλα εἰκοσιπέντε, τὸ πλησίον τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ Σταματίου ἀπὸ τὰ δύο μέρη, καὶ τῆς αὐταδέλφης αὐτῶν Ἀγγεροῦς, καὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Μιχάλη Σοφοῦ· εἰς τιμὴν καὶ ὄνομα τιμῆς τὰ δύο τρίτα ἀσιλάνια ἑκατὸν τριάντα καὶ ἥμισυ, ἤγουν 130 καὶ 1/2 ἀσιλάνια· τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ Μιχάλης, ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱερομονάχου· διὸ καὶ παρέχει αὐτὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ ῥηθέντος ὑποστατικοῦ πρὸς αὐτόν, ἵνα ποιῇ αὐτὰ ὡς θέλει καὶ βούλεται, καὶ κάμνει τὸν καλὸν εἰς πάντα τὰ ἑαυτοῦ, διὰ τὸ ἀζήμιον, καὶ ἀνενόχλητον αὐτοῦ, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντσέτιον εἰς τοῦ αὐθέντου τοῦ Καδῆ, τὸ ὁποῖον ὑποστατικὸν παραδίδει πρὸς αὐτὸν τὸν Μιχάλην, (α) νὰ τὸ καλλιεργῇ καὶ ἀναστήσῃ αὐτός, ὡς καλὸς γεωργός, καὶ νὰ μοιράζουσι τοὺς καρποὺς τοῦ τρίτου κατὰ τὸ σύνηθες. Ἂν καὶ φανῇ ἀμελὴς ἢ κλέπτης νὰ ἀπομερίζεται ἡ γῆ, νὰ λαμβάνῃ ὁ ἱερομόναχος τὰ δύο, καὶ ὁ Μιχάλης τὸ ἓν, κατὰ τὸ σύνηθες· καὶ εἰς καιρὸν ἀπομερίσεως, νὰ λαμβάνῃ ὁ ἱερομόναχος τὰ δύο τρίτα ἀπὸ τὸ ἀρέσκον μέρος αὐτοῦ· ὑποσχομένου τοῦ Μιχάλη, ὅτι νὰ δίδει κατ' ἔτος μισὴν ὄρνιθα τοῦ ἱερομονάχου διὰ τὸ κτίσιμον. Οὕτως εἶπον, καὶ ἐσυμφώνησαν, καὶ ὤμοσεν ὁ Μιχάλης εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα, εἰς ποινήν, τὰ διπλᾶ. Διὸ καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου ᾳχξ', ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ιδ', ἡμέρᾳ γ'. ὥρᾳ ς'. Ἰνδικτιῶνος ἡ. Μάρτυρες. Μπατῆς Μάξιμος. Χριστοφῆς τοῦ Μπενόση, Παντολέων Μαυρογορδάτος. Παῦλος Ψιακῆς. Ζαννῆς Τσῖμπος, καὶ Σταμάτιος Βοῦρος, κληθέντες, καὶ παρακληθέντες, Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶν ὑπέγραψα.

(α) Κακῶς ἐκφράζεται ὁ δημοσιογράφος ἐνταῦθα· ἔδει γὰρ ὡς ἐν ἄλλοις, εἰπεῖν, ὅτι καὶ τὰ μὲν δύο τρίτα χορηγεῖ ὁ ἰδιοκτήτης εἰς τὸν ῥηθέντα Μιχαὴλ, κατατίθησι δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἓν τρίτον ἐξ ἑαυτοῦ τοῦ ἀποτριτεύεσθαι, ὡς ἔθος.

Ἀγορὰ ἑτέρα ἐν Λειαπύργῳ, τῷ 1699.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. ὁ εὐλαβέστατος ἐν ἱερεῦσιν Ἀνδρέας Μικέλης, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ζαμπελοῦ, πρεσβυτέρα, τὴν σήμερον ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλοῦσι, καὶ πιπράσκουσι, διὰ τελείας καὶ καθολικῆς πωλήσεως, πρὸς τὸν κὺρ Νεόφυτον Χαρβαλιᾶν, τὸν ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς, ἀπόντα, ὡς παρόντα, τὸ ὑποστατικὸν ἑαυτῶν, τὸ ἐν τῇ θέσει Λειαπύργου, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, μετὰ πύργου ἀνωγαιοκατώγου, τσαρδάκι ἀνακγαιοκάτωγον, πηγάδι, μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, σύνδεδρον, ὀργυιὰς 30, ἤγουν ὀργυιὰς τριάκονταπλέον ἢ ἔλατον, ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, πάρεξ τοῦ αὐθεντικοῦ ἀκροστίχου· τὸ πλησίον τῆς Θεοτόκου Νεαμονῆς ἐκ τῶν δύο μερῶν, ὁ Σωτὴρ Χριστὸς τῶν Δαμαλάδων, ἡ Θεοτόκος Λειαπυργούσενα τῶν ῥακιζίδων, καὶ ἡ ὁδὸς, διὰ τιμὴν, καὶ ὄνομα τιμῆς, ἀσιλανία τὸν ἀριθμὸν 550, ἤγουν ἀσιλανία πεντακόσια πενῆντα· ἅτινα ἔλαβον διὰ χειρὸς τοῦ ἀγοραστοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, καὶ παραιτοῦνται αὐτὸ πρὸς

αὐτὸν, ἵνα ποιῇ αὐτὸ, ὡς θέλει καὶ βούλεται ἤτοι πωλεῖν, χαρίζειν, ἀνταλάττειν, ἀφιεροῦν, καὶ ἕτερα, ὑποσχόμενοι ἵνα ποιήσωσιν αὐτῷ καὶ χοντσέτιον εἰς τοῦ αὐθέντη Καδῆ τῆς Χίου. Πρὸς τούτοις δουλώνουσιν ἑαυτοὺς, καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα κινητὰ καὶ ἀκίνητα, διὰ τὸ ἀζήμιον τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτοῦ. Οὕτως εἶπον, καὶ ἐσυμφώνησαν. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχυθ'. (-1699), ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ζ'. ἡμέρᾳ γ'. ὥρα γ'. Ἰνδικτιῶνος ζ'. Μάρτυρες Μικὲς Πετροκόκκινος. Φραγγούλης Βοῦρος. Μικὲς Ῥοδοκανάκης. Κωνσταντῆς Βέργος. Ζωρζῆς Κρόκιας. Δημήτριος Μπούλλης, Σέργης Σαρέσζλης. κληθέντες, καὶ παρακληθέντες. Ὁ Σακκελάριος ἱερεὺς Ἰωάννης Κρόκκιας, καὶ νοτάρος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ὑπόλεσις ἀγροῦ ἀγορασθέντος ἐν Βερβεράτῳ τῷ 1673.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ Καλὴ θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Χάλακα ἐκ τοῦ χωρίου Βερβεράτου, παροῦσα ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὡμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ πρὸς τὸν κὺρ Κωνστάντιον μοναχὸν τὸν Καπλοφούμην παρόντα, λέγουσα, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ χρόνων ἠγόρασεν αὐτὸς ὁ μοναχὸς, ἀπὸ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα αὐτῆς, τὴν ποτὲ Κυριακὴν, καὶ ἀπὸ τὸν αὐτάδελφον αὐτῆς τὸν ποτὲ Ἀντώνιον, ὑποστατικὸν ἐν τῇ θέσει τῆς Λαυρίνας διὰ ῥιάλια 30, ἤγουν ῥιάλια τριάκοντα, τὰ ὁποῖα, ἀφοῦ τὰ ἔλαβεν ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὄντας ἀσθενὴς, ἀπέθανε, καὶ ἔμειναν τὰ ῥιάλια εἰς τοὺς παῖδας, καὶ εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔλαβε καὶ αὐτὴ, τὸ μερίδιον αὐτῆς, μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῆς καθὼς διαμαρτύρεται. Διὰ τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ αὐτὸν τὸν ἀγοραστὴν, καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι τὴν ἄνωθεν πώλησιν ἐποίησεν ὁ αὐτάδελφος καὶ ἡ μητέρα

αὐτῶν.... καθὼς διαλαμβάνει τὸ χοντσέτιον τοῦ ἀγοραστοῦ. Διὰ τοῦτο ὑπόσχεται ἡ αὐτὴ Καλὴ μετὰ γνώμης καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Ἰωάννου παρόντος, ὅτι νὰ διαφεντεύῃ τὸν ἀγοραστήν. Διὸ καὶ εἰς βεβαίωσιν αὐτοῦ τὸ παρὸν ἐποίησε, καὶ ὥρισεν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα, εἰς ποινὴν τὰ διπλᾶ. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχογ'. ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ ς'. ἡμέρᾳ ε. ὥρα γ'. Ἰνδικτιῶνος ιϐ'. Μάρτυρες, Δημήτριος Γούλας. Αὐγουςῖνος Κονταράτος. Νικόλαος Πιτσιπίος. Γιακουμῆς Τοιτσίνιας, καὶ Ζωρζῆς Δρομοκαΐτης, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ἀπριλίου Ἀγορὰ τῷ 1641 εἰς Στένακα.

Τὴν σήμερον ἐπούλησεν ἡ Ἀγγερουῦ τοῦ Παλαβοῦ πρὸς τὸν κὺρ Γερβάσιον τὸν Καρκάλην τὸ ὑποστατικὸν ἐν τῇ θέσει τοῦ Στένακα ὀργυιὰς δύο, πλησίον τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τῆς πουλητρίας, διὰ τιμὴν τῶν δύο ὀργυιῶν ῥιάλια 16, ἤγουν δεκαὲξ, κατὰ τὸ χοντζέτι τοῦ ἀφέντη τοῦ Καδῆ. Ἔτι βάζει ἡ ἄνωθεν ὀργυιὰν μίαν ἀπὸ τὸ δικό της νὰ τὸ δουλεύῃ ὅλον, νὰ πέρνῃ ὁ Γερβάσιος μερδικὸν ἕνα, καὶ ἡ γυναῖκα τὰ δύο. Καὶ ὁπότε τὴν εὕρῃ κλέπτριαν, ἢ ἀμελήτριαν, νὰ ἐξέρχεται (ἡ Ἀγγερουῦ). Καὶ ἔτσι ἔμειναν ἀκαταζήτητοι.— Ἰωάννης Ἀγέλαστος. Γεώργιος Καρένης. Λουκῆς Καβάκος. Νικολὸς Πετροκόκκινος. Μπατῆς Μάξιμος.

Ὁμοίου ἀγορὰ τῷ 1646 εἰς Μαδόνη. Νοεμβρίου 16.

Τὴν σήμερον ἐπώλησεν ὁ Ἰωάννης Νερνίκας εἰς τελείαν καὶ καθολικὴν πώλησιν τὸ ὑποστατικὸν, ὅπερ ἔχει

ἐν τῇ θέσει τοῦ Μαδόνη, τὸ ἦν πλησίον Δημήτριος Ντοῦτος, καὶ Ἰωάννης Μαστραντώνης, καὶ Ἰωάννης Κωκάκης, καὶ ἡ ὁδός· τὸ ὁποῖον πωλεῖ πρὸς τὸν ὁσιώτατον προηγούμενον Παπᾶ κὺρ Ἰγνάτιον διὰ ριάλια ἑκατὸν πέντε, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν, σῶα καὶ ἀνελλιπῆ. Τὸ ἄνωθεν πρᾶγμα τὸ πωλεῖ, ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης, μὲ θέλημα καὶ γνώμην τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν παίδων· τὸ ὁποῖον εἶναι ὀργυιαὶ ἕπτὰ, ὅπερ ἐπλήρωσεν ὁ προηγούμενος. Ἔτι βάλλει καὶ ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης εἰς τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν ὀργυιὰς τρεῖς καὶ ἥμισυ νὰ τὸ κρατῇ τὸ ἄνωθεν καὶ αὐτὸ, καὶ νὰ τὸ δουλεύῃ, καὶ νὰ μοιράζουν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τοῦ τόπου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀγορὰν τῶν ἑκατὸν πέντε ριαλίων, ὁποῦ ἐπώλησεν ὁ Ἰωάννης τοῦ ἁγίου προηγουμένου, τὸν κάμνει καλὸν καὶ σιγοῦρον εἰς τὰ ἅπαντά του καλὰ καὶ μέλλοντα. Ἐμετρήθη τὸ παρὸν πρᾶγμα διὰ χειρὸς Παπᾶ κὺρ Ἰωάννου Πλατανῆ. Εἰς τοῦτο ἔγινε τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν ἔν ποτε καιροῖς ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων.—Νικολῆς τοῦ Παπᾶ Κωνσταντῆ ἀπὸ τὴν Κοινήν. Νικόλας Σφηνάρης. Συμεὼν Πλουμῆς. Ἰωάσαφ ἱερομόναχος, καὶ γράψας, καὶ μάρτυς, μὲ θέλημα τῶν δύο μερίδων ὑπέγραψα.

Ὁμοίου ἀγορὰ εἰς Λαβρίναν τῷ 1666.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Γεώργιος Κουντουράκης ἐκ τοῦ χωρίου Χαλκείου, παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ καὶ πιπράσκει πρὸς τὸν ὁσιώτατον Νεῖλον τὸν Καρκάλην, παρόντα καὶ ἀποδεχόμενον, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει τῆς Λαβρίνας, πλησίον τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ τοῦ κυροῦ Συμεὼν ἱερομονάχου, καὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Εἰρήνης τοῦ Βλάχου, τὸ ὀργυιὰς τρεῖς ἥμισυ, καθὼς ἐστι, καὶ εὑρίσκεται, μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἤγουν τὸ ἀπότριτον αὐτοῦ τοῦ ὑποστατικοῦ (α), καὶ νὰ τὸ βαστᾷ μὲ τὸ ἐπίλοιπον, νὰ ἀποτριτεύεται, κατὰ τὸ σύνηθες, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 23, καὶ ἄσπρα 45, ἤγουν ἀσιλάνια εἰκοσιτρία καὶ ἄσπρα τεσσαράκοντα πέντε, τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν ὁ πωλητὴς ἔμπροσθεν ἐμοῦ. Διὰ τοῦτο παρέχει εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ ἀγοραστοῦ αὐτὸ τὸ ὑποστατικὸν ἀπὸ τὴν σήμερον, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον. Εἶτα δουλώνει ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ, διὰ τὸ ἀζήμιον τοῦ ἀγοραστοῦ. Ὅθεν καὶ ὤμοσεν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ φυλάξαι ταῦτα πάντα εἰς ποινὴν τὰ διπλᾶ. Ἐγράφη, καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχξς'. ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ ς'. Ἰνδικτιῶνος έ. Μάρτυρες. Ἰωάννης Πετροκόκκινος. Παντολέων Μαυρογορδάτος. Νικόλαος Γεώμελος, καὶ Κωνσταντῖνος Καμήλαυχος, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραφα.

Ὁμοίου ἀγορὰ εἰς Λαβρίναν τῷ 1632, Ἰουνίου 8.

Τὴν σήμερον Μοναῖος Φατοῦρος πουλεῖ εἰς τελείαν πούλησιν τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἔχει εἰς τὴν Λαβρίναν, τὸ εἶχαν ἀγορὰν ἀπὸ Καλὴν Σταυρινοῦ Βέρβερη, πρὸς Νεόφυτον Χ. τὸν Χαρβαλιᾶν, τὸ ὁποῖον εἶναι ὀργυιαὶ δέκα· καὶ ἐπληρώθη τὰς ἕξη ὀργυιὰς καὶ δάκτυλα ἑξηνταέξ· εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὁ Μοναῖος ριάλια 33, ἤγουν ἄσπρα 3630 (β), ἐνώπιον τῶν κάτωθεν· τὸ δὲ ρέ-

(α) Κακὴ ἔκφρασις, ἀντὶ τῶν δύο τρίτων τῆς γῆς, ὡς ἔθος ἀπαράβατον. Ὁ δημόσιος οὗτος γραφεὺς τῶν μέχρι τοῦδε διαληφθέντων δοκεῖ εὐμαθέστερος, εὐαναγνωστότερον καὶ ὀρθότερον γράφων.

(β) Λάθος ἔχει ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ γραφέως· ἐπειδὴ 33 ριάλια μετὰ 120 πολλαπλασιαζόμενα γίνονται 3960.

στος ἕως τὴν ποσότητα τῆς τιμῆς τοῦ πραμάτου, τὰ χρεωστεῖ ὁ κὺρ Λεόφυτος, ὅταν τοῦ κάμῃ χοργέτιν εἰς τὸν Καδῆν· εἰς τὸ ὁποῖον ἐτιμήθη πᾶσα ὀργυιὰ ἄσπρα 630. Καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν κατὰ τὸ ἄνωθεν ἔτος.—Ἰωάννης Σαγόνας. Λεονῆς Μαρέγγος. Σταμάτης Παρακαλεμένος. Ἰωάννης Ἀρμολούσης.

Διαθήκη Νικάνδρου Τσερέκου, τῷ 1612, (α) δι' ἧς δῆλον, ὅτι ἀφῆκε χωράφια τῇ Μονῇ εἰς Κοιλάδια. Ἔτος αχιδ'. Ἰανουαρίου ε.

Ἦστο ὠνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Τὴν σίμεραν κὺρ Νίκανδρος μοναχὸς ὁ Χαρκούσις, ελθὸν ισαδιναμιάν, καὶ μιδινάμενος νὰ δουλέβεται αφεαυτούτου, καὶ χριαζόμενος δούλευσιν εἰστὴν ζοὴν αὐτοῦ· εὗρε δὲ τονενιερομονάχις, καὶ πνευματικὶς Παπᾶ κὺρ Ἰγνάτιον Βερβερατσύσην, καὶ τὸν ενιερομονάχης πνευματικὸν κὺρ Μητροφάνην ἀπὸ τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ παρακαλόντας αὐτοὺς ἦνατον δουλεύσουν ἐντηζοή αὐτοῦ, καὶ ἐνγχιδιάσουν (ἐγκηδεύσωσι), καὶ διορθώσουν αυτὸν, καὶ ἦστον θανάτόν του· δια τούτο πιήτον διαθείκην, ὸς φησι ὁ Ἀπόστολος, ὅτι διαθείκι κεκειρομένη ἀνδρὶ ἀνάπαυσις. Ἦτα λέγι ο ἄνοθεν Νήκανδρος τοπὸς ἐν πρότης μὲν ἀφήη πάσις της ἀδελφότητος την εκ Θεοῦ τελήαν αγάπην καὶ συγχόρησην· ἐτὴ καὶ αυτὸς ταόμια παραυτὴς· Ἦτα λέγει πὸς αφήνη επιτρόπους καὶ κληρονόμους, καὶ δουλευτάδες ἦστὴν ζοὴν καὶ ηστὸν θάνατον αὐτοὺ τουσδίο ιερομονάχους τουσάνσθεν γεγραμένους, καὶ ἀφήνητον το κελ-

(α) Ἐν τοῖς προτυπωθεῖσιν καταλιμπάνων τὰς αὐτὰς λέξεις καὶ φράσεις τε καὶ συντάξεις, ἀπεσκυβάλιζον τὰ πολλὰ τῶν ἀνορθογραφημάτων. Ἐντεῦθεν ἔγνων καὶ τὰς ἀνορθογραφίας φυλάττειν καὶ ἀντιγράφειν, ὡς ἔχουσιν εἴς τινα.

λήοντου, καταπὸς ευρήσκετε σίνουλον, καὶ τὸ κηπάρηντου, καθὼς ἐστὶ καὶ ευρίσκεται· Μετὰ τούτο νὰ ἔχουν τὴν ενηάν του, ὸς λέγι ἰστὴν ζοήν αὐτού, καὶ ηστονθανατόντου· νὰ τον ἐνγχειδιάσουν, καὶ ἐνμνημονεύσουν αυτόν, κατὰ την τάξην τὸν καλὸν μοναχόν· νὰ κάμουν τὴν μιρασίαν τὸν πατέρον κατατηντάξην, καὶ τὰ ἐνμνημόσινα αὐτού· ἀκόμι νὰ δόκουν καὶ ηστηνψέσην ἄσπρα χηληάδες δύο, ἡσταμολήθηα της εκκλησιας, καὶ νατουκάμουν καὶ σαρανταλήτουργον έναν, ὁποτε αποθάνη. Ἦτα λέγη οάνοθεν Νήκανδρος τοπὸς ἀφήνη ταχοράφηα οπου ἐγόρασεν ηστακιλάδια .. Ἦταλέγη οάνοθεν Νήκανδρος τοπὸς εὰν επίησεν ἄλλες διαθείκες ἐνπροστε ναήνε ἀκειρες καὶ κατελημένες, οσὰν ναμὴν ἤθελεν κάμην τήποτες· καὶ ετούτη ηδιαθείκι, να έχι τοστέργον, καὶ τοβέβεον αἠ καὶ πάντοτε. Οὐτος ἤπεν ο ἄνοθεν Νήκανδρος εκπροερέτεως εξόληστου καρδίας, χορὶς κανενὸς βίαν, ἢ ἐξευγάτησην· καὶ ούτο πιὴ καὶ μαρτιρες. Μάρτυρες. ο προειγούμενος Παπαγριγόριος. Κονστάντης μοναχός. Βερβερατούσις Μακάριος μοναχὸς Μακρὶς. Νεόφηλος οκλήμης. Νεόφητος Φαρμάκις. Γαλακτήον Διδιμούσις. Γρηγόριος Δαυνούσις. Ἦταλέγι ἀκομι ο ἄνοθεν Νήκανδρος τοπὸς ἐξέχασεν ναγράψη την κούπαντου, ναήνε τουμοναστιρίου, καὶ λέγη τοπὸς ἐγδιμούντοστου, ναήνε τομοναστιρι· τὴνοπίαν κούπαν τὴνηξεύρουν ηεπιτρόπι του πεταπὴ ήνε.

Ἐξόφλησις τῆς ἀνωτέρω διαθήκης τῷ 1621.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ποτὲ Νίκανδρος μοναχὸς ἄφησεν εἰς τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἵνα δώσῃ ὁ ἱερομόναχος Μητροφάνης ὁ Βέρβερης εἰς τὸ μοναστήριον ἄσπρα χίλια, ἐμαρτυρήθη παρὰ τῶν προηγουμένων, τοῦτε κὺρ Κωνσταντίου ἱερομονάχου, καὶ κὺρ Ἰγνατίου ἱερομονάχου, ὅτι ἔδωσε, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰ εἰς τὴν μέσην· διὰ τοῦτο ἀποφαινόμεθα, ἵνα ὑπάρχῃ ἐξωφλισμένος καὶ ἐλεύθερος

δι' αὐτά. Διὸ καὶ τὸ παρὸν ἐγεγόνει κατὰ τὸ ἀχχά, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνος δ'. Ὁ Καθηγούμενος.

Κατασκευὴ Ἀποτρίτου ἐν Βουλησίῳ Δαφνῶνος τῷ 1652.

Τὸ παρὸν γίνεται εἰς ἐνθύμησιν, ἕως νὰ πᾶσιν εἰς τὸν ἀφέντη τὸν Καδῆ, νὰ κάμουν χοτζέτι. Ἠκυρὰ Λαμπρυνή, σύμβιος τοῦ ποτὲ Σταυρινοῦ Πιπῆ ἀπὸ τὸν Δαφνῶνα, φαίνεται, πῶς ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν κὺρ Νικόδημον μοναχὸν τὸν Χαλανδρούσην, τὸ πρᾶγμα, ὁποῦ τοῦ ἀφῆκεν εἰς τὸ Βουλῆσιν ὁ Νικόλας ὁ Γούλας, καθὼς φαίνεται εἰς τὴν διάταξίν του· καὶ ἀντὶ πληρωμῆς, ὅπου ἤθελε νὰ τοῦ δώκῃ εἰς μετρητόν, τοῦ ἔδωκε τὸ πρᾶγμα ποῦ εἶναι πλησίον τοῦ ἄνωθεν Γούλα. Τὰ ὁποῖα δύο ὑποστατικὰ, νὰ τὰ κρατῇ ἡ ἄνωθεν κυρὰ Λαμπρυνὴ ἀναστατικῶς, νὰ δίδῃ καὶ ἀπὸ τὰ δύο τοῦ ἄνωθεν Νικοδήμου μοναχοῦ τὸ τρίτον εἰσόδημα· Καὶ διὰ πίστωσιν ἀληθείας ἐγένετο τὸ παρὸν κατὰ τὸ ἄνωθεν ἔτος, μὲ τοὺς κάτωθε μάρτυρας Νεαμονήτης Πιταούλης. Ἰωάννης Ζακότης. Μοναῖος Πετζολούρης. Ὁ γράψας καὶ μάρτυς Ἱερεὺς Γεώργιος ὁ Καλαμάρας.

Ἀποτρίτου ἀγορὰ εἰς τὸν γύρον Χαλκείου τῷ 1667.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν· Ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ ποτὲ Παπᾶ Ἀλεξάνδρου, ἐκ τοῦ χωρίου Χαλκείου, παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὡμολόγησε, καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπώλησε μὲ χοντζέτιον πρὸς τὸν Νεῖλον μοναχὸν, τὸν ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Διδύμας ἀπὸ τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἐν τῇ θέσει ἔξωθεν τοῦ γύρου τοῦ Χαλκείου, τὰ δύο τρίτα, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ παντελεύθερον, πλησίον Γεωργίου Βούλγαρη, Παντολέοντος τοῦ Παπᾶ Ἀλεξάνδρου, τῶν ὁδῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κωνσταντίνου, εἰς ἀσιλάνια 57, ἤγουν ἀσιλάνια πενῆντα ἑπτὰ, τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ πωλητὴς, καὶ παρέδωκεν εἰς τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ, [τὸ ῥηθὲν] ὑποστατικόν, μὲ τὸ εὑρισκόμενον ἀνάστημα καὶ καρποὺς ἀπὸ σήμερον· τὸ ὁποῖον, ἤγουν τὰ δύο τρίτα [παραδίδει] εἰς τὸν Κωνσταντῖνον ὁ ῥηθεὶς μοναχὸς, καὶ τίθησι καὶ αὐτὸς [ὁ Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος] ὁποῦ μετέχει, νὰ τὸ βαστᾷ, καὶ νὰ τὸ δουλεύῃ, ὡς καλὸς γεωργὸς, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀπότριτον.... Ἐὰν φανῇ ἀμελὴς ἢ κλέπτης, διὰ τῆς καταμετρήσεως, νὰ γίνεται μερίδια τρία, καθὼς διγᾶται, καὶ νὰ λαμβάνῃ ὁ μοναχὸς τὰ δύο, ὁποῦ ἠγόρασε, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τὸ ἕν. Ὅθεν καὶ ὤμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα, εἰς ποινὴν τὰ διπλᾶ· Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ντάλμπα κατὰ τὸ ᾳχξζ'. ἐν μηνὶ Μαΐῳ κά. ἡμέρα—, ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος έ. Μάρτυρες. Σταμάτιος Καπελέτος. Ἰγνάτιος Ντάλμπας. Θεόδωρος Βουρκλᾶς. Αὐγιστῖνος Τζῖμπος. Ἰωάννης Σγουρός. Δημήτριος Γούλας, καὶ Κωνσταντῖνος Κλούτης, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ἀφιέρωσις οἴκου εἰς τὴν Ἁγίαν Μαρίναν τοῦ Ἐγκρεμοῦ τῷ 1618.

Εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν. Ὁ μισὲρ Μανουὴλ Κορέσης τοῦ ποτὲ Σεργίου, ἐλθὼν ἐνώπιον τοῦ Πανιερωτάτου ἀρχιερέως, καὶ τῶν παρατυχόντων κληρικῶν, οἰκειοθελῶς, ἐξ ἰδίας αὐτοῦ προαιρέσεως, ἀφιεροῖ εἰς τελείαν καὶ καθολικὴν ἀφιέρωσιν, ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου αὐτοῦ μνημοσύ-

νου, πρὸς τὸν ναὸν, τὸν ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Μαρίνης, ἧς ἡ θέσις εἰς τὸν Ἔγκρεμὸν, τὸ ὁσπίτιον αὐτοῦ, τὸ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, τὸ ἀσκιπές, τὸ πλησίον βόρεια τοῦ χωραφίου τῆς αὐτῆς Ἁγίας, νότια τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, τοῦ Κοσμᾶ· ἀνατολικὰ τοῦ Ἰωάννου Βαρθολομαίου, δυτικὰ πάλιν τοῦ αὐτοῦ Κοσμᾶ, ἤγουν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Γιαγγινέτας· ὅπερ ἔχει τρεῖς τοίχους κτισμένους, ὁ δὲ εἷς ὁ δυτικὸς ἄκτιστος· μετὰ τοιαύτης συμφωνίας, ὅτι ἀπὸ τὸ ἄκτιστον μέρος, ὅταν θέλουσι νὰ κτίσουσιν, ἢ καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον, νὰ λαμβάνῃ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἡ ἄνωθεν Γιαγγινέτα, πέντε πιθαμὰς, καὶ ἕνα κάρτον ἀπὸ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπὸ ἐπάνω, ἕως κάτω· τὸ δὲ λοιπὸν εἶναι ἀπὸ σήμερον ἐλεύθερον τοῦ ναοῦ, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, μὴ δυναμένου τοῦ αὐτοῦ μ'σὲρ Μανουὴλ, οὔτε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτοῦ ἀποσπᾶσαι αὐτὸ εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τὸν ἄνωθεν ναόν. Ὅθεν καὶ ὥμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ μὴ εἰπεῖν ἐναντίον. Διὸ καὶ κατεστρώθη ἐν τῷ παρόντι ἐκκλησιαστικῷ κώδηκι, καὶ τὸ ἐνοίκιον τοῦ αὐτοῦ ὁσπιτίου, καὶ ἕτερα, νὰ ἐξοδιάζεται παρὰ τῆς κατὰ καιροὺς διοικήσεως εἰς ἀνάκτισιν καὶ ἔξοδα τοῦ ναοῦ. Καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τοῖχον τὸν καινὸν, ὅπου μέλλει νὰ γένῃ, νὰ βάλουσι κανάλια, νὰ ἐκβαίνῃ τὸ νερὸν ἔξω, διὰ νὰ μὴν τρέχῃ μέσα εἰς τὰς προειρημένας πιθαμὰς, καὶ νὰ μὴν ἔχουσι καὶ ἄδειαν, νὰ ἀνοίξωσι παραθύριον εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ ἦναι ἀγωγοὶ εἰς ταῖς αὐταῖς πιθαμαῖς, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἁγίας Μαρίνας, νὰ τρέχῃ τὸ νερόν. Οὕτως εἶπε· διὸ καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη κατὰ τὸ ἀχιή, ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κθ'. ἡμέρᾳ δ'., ὥρα ε. Ἰνδικτιῶνος ϛ'. Μάρτυρες. Μισὲρ Βισένσος Γγιουστινιάνης τοῦ ποτὲ Χριστιᾶ. Μισὲρ Γιακουμέτος Μπαλαστρῖνος, καὶ Μισὲρ Μιχαὴλ Βοῦρος, καὶ Μισὲρ Κωνσταντῖνος Διασωρινὸς, καὶ Μισὲρ Μπαταστρῆς Γγιουστουνιάνης τοῦ Μισὲρ Ἰωάννου, καὶ Ἰωάννης Γράντος, κληθέντες, καὶ παρακληθέντες. Ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Χίου Ἰγνάτιος. Ἐξίδη τὸ παρὸν

ἀπαραλλάκτως, λόγος πρὸς λόγον ἐκ τοῦ παλαιοῦ κώδηκος τῆς Μητροπόλεως, διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἰσιδώρου ἱερέως Διασωρινοῦ, καὶ νοταρίου δημοσίου Χίου, διὸ καὶ βεβαιῶν, ὑπέγραψα.

Ἡ Ἁγία Μαρίνα παραχωρεῖ γειτνιάζοντι οἴκῳ δύο παράθυρα ἐπὶ τοῦ ἐκείνης ἀγροῦ, καὶ ὑποδέχεται αὐτοῦ τὰ ὑετώδη ὕδατα, ἐπὶ ὁδοῖ ἐνιαυσίων ἄσπρων 50 τῷ 1629.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστοντας καὶ ἡ Ζωρζοῦ, συμβία τοῦ Κωνσταντίνου Ἀνδριώτου, βούλεται, Θεοῦ θέλοντος, εἰς τὸ νὰ θεμελιώσῃ καὶ κτίσῃ ὁσπίτιον τὴν αὐλὴν αὐτῆς, τὴν ἔγγιστα, καὶ πλησίον τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Αἰκατερίνης, καὶ τῶν χωραφίων τῆς ἁγίας ἐνδόξου παρθενομάρτυρος Μαρίνης τοῦ Ἐγκρεμοῦ, ἡ ὁποία δέεται χρείαν φωτὸς· διὰ τοῦτο παρόντες τὴν σήμερον ἡμέραν ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων οἱ κτήτορες καὶ διοικηταὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ναοῦ, ὅ τε ἱερομόναχος Παπᾶ κὺρ Κύριλλος ὁ κατὰ κόσμον Βεστάρχης, καὶ μισὲρ Μανουὴλ ὁ Κορέσης, οἱ ὁποῖοι ἐσυμφώνησαν, ὡς κάτωθεν, καὶ ἔδοσαν πρὸς τὴν αὐτὴν Ζωρζοῦν, παροῦσαν, καὶ ἀποδεχομένην, ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν, εἰς τὸ νὰ ποιήσῃ εἰς τὸν τοῖχον, τὸν ἀπὸ τὸ μέρος τὸ νότιον τοῦ ὁσπιτίου, τουτέστιν, ὃ μέλλει νὰ κτίσῃ, ὡς εἴρηται, ἤγουν μέσα εἰς τὸ μέρος τοῦ χωραφίου, ν' ἀνοίξῃ παραθύρια δύο μικρὰ μὲ σίδηρα, τὸ ἓν ἄνωθεν, καὶ τὸ ἕτερον κάτωθεν, εἰς τὸ μάκρος πιθαμὰς τέσσαρας, καὶ εἰς φάρδος τρεῖς. Τὸν δὲ δυτικὸν τοῖχον, νὰ τὸν κτίσῃ σύντομα, τουτέστι γρήγορα, ἕως τὸν ἐρχόμενον Μάρτιον, ἕως ἐπάνωθεν τῶν κεράμων τοῦ παλαιοῦ ὁσπιτίου τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. Καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ τὰ νερὰ τοῦ ὁσπιτίου, ὅπου βούλεται, νὰ

κτίση, λέγει, διὰ τούτου νὰ ῥίπτωνται, καὶ νὰ τρέχωσι μέσα εἰς τὸ χωράφιον τῆς Ἁγίας, τόσον μὲν τὸ μέρος τοῦ Νότου, ὡς καὶ τῆς Δύσεως ἀκωλύτως, ὅπως θέλει ἡ αὐτὴ Ζωρζοῦ, καὶ οἱ ἐξ αὐτῆς, ἢ καὶ ὅστις, κρατεῖ τὸ αὐτὸ ὁσπίτιον· δοῦναι μετὰ χαρᾶς εἰρηνικὰ εἰς τοὺς εὑρισκομένους κτήτορας τῆς Ἁγίας κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα, πρὶν τὴν ἑορτὴν τῆς Ἁγίας, ἡμέρας πέντε ἢ ἕξη, κατ' ἔτος ἄσπρα 50, ἤγουν πενῆντα, κατὰ τὴν μονέδαν τοῦ τυχόντος καιροῦ, μὲ συμφωνίαν τοιαύτην, ὅτι ἀλλεοτρόπως νὰ μηδὲν ἐμφράττωνται ταῦτα τὰ παραθύρια, εἰμὴ καὶ μόνον, ἐὰν καί ποτε καιροῖς φανῶσιν ἀμελεῖς, καὶ δυστροποῦσι μὴ δοῦναι μετὰ χαρᾶς ταῦτα τὰ πεντήκοντα ἄσπρα, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν τεταγμένον καιρὸν, καθὼς ἔφημεν ἄνωθεν· τότε δὲ ἀναμφιβόλως νὰ ἐμφράττωνται χωρὶς σταθμοῦ, καὶ νὰ σηκόνωνται καὶ τὰ νερὰ, καὶ πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ αὐτοῦ ὁσπιτίου, ὁ μέλλει κτισθῆναι. Οὕτως εἶπον, καὶ ἔμειναν συμφωνημένοι, καὶ ὤμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ μὴ ἐναντιωθῆναι, εἰς ποινὴν φλωρίων τριῶν . . . Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὸν τόπον τοῦ νέου ὁσπιτίου, ὅπου μέλλει γενέσθαι κατὰ τὸ ᾳχκθ'. Νοεμβρίῳ β'. ἡμέρᾳ β'. ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος ιγ'. Μάρτυρες. Κὺρ Πέτρος Πολίτης. Κὺρ Πέρος Μπενάρδος, ὁ κτίστης. Κὺρ Νικόλαος Κρητικὸς, ὁ κτίστης, καὶ κὺρ Ἰσίδωρος Ῥῶσσος, κληθέντες. Ὁ σακελλάριος Χίου, ἱερεὺς Ἰσίδωρος Διασωρινὸς, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν, ὑπέγραψα.

Εἰς τὴν ἀφιέρωσιν τῆς Ἁγίας Μαρίνης ὑποσχετικὸν τῶν Νεαμονησίων τὸ 1698.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος ὁμολογοῦμεν, ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι, ὅ τε Καθηγούμενος, καὶ οἱ προηγούμενοι, λέγοντες, ἐπειδὴ καὶ νὰ μᾶς ἀφιέρωσε, καὶ νὰ μᾶς ἔδωσεν ὁ Πανιερώτατος, καὶ λογιώτατος,

πρώην Χίου Γρηγόριος τὴν ἐκκλησίαν Ἁγίαν Μαρίναν, μετὰ τῶν ὁσπιτίων καὶ πραγμάτων αὐτῆς, καθὼς διαλαμβάνει τὸ γράμμα τῆς ἀφιερώσεως· ἡ ἀναμεταξύ μας συμφωνία εἶναι αὕτη· ἐφ' ὅσον καιρὸν ζῇ, ὁ Δεσπότης καὶ ὁ Παπᾶ Ἰωσήφ, νὰ καρποῦνται τὸ εἰσόδημα, καὶ νὰ ἦναι οἰκοκυροὶ, καθὼς καὶ πρῶτα, καὶ νὰ ἐπιτελοῦν τὰ χρειαζόμενα τῆς ἐκκλησίας. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ κὺρ Γρηγορίου, τὰ δέκα γρόσια, ὅπου διαλαμβάνει τὸ γράμμα τῆς παραιτήσεως διὰ τὸ μνημόσυνον, νὰ τὸ κάμνῃ ὁ Παπᾶ Ἰωσήφ (α)· ἀφοῦ δὲ ἀποθάνει καὶ ὁ Παπᾶ Ἰωσήφ, καὶ μείνουν τὰ πάντα εἰς τὸ Μοναστήριον, ὑποσχόμεθα, νὰ κάμνωμεν τὸ μνημόσυνον, νὰ ἐξοδιάζωμεν τὰ δέκα γρόσια, καὶ νὰ ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντα τὰ χρειαζόμενα τῆς ἐκκλησίας, ἑορτὴν, καὶ πᾶν ἕτερον πλουσιοπαρόχως. Διὸ εἰς βεβαίωσιν ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη τὸ παρὸν, κατὰ ᾳχχή (1698), Ἀπριλίου γ'. Ὁ Καθηγούμενος Ἱερόθεος, ὁ πρώην ἡγούμενος Γρηγόριος, ὁ πρώην ἡγούμενος Γρηγόριος, ὁ πρώην ἡγούμενος Νεόφυτος, ὁ πρώην ἡγούμενος Ἰγνάτιος.

Δῆλον ἐκ τοῦδε, ὅτι ἰδιόχειρον ἐποιήσατο Γρηγόριος ὁ Χίου τὴν ἀφιέρωσιν τῆς Ἁγίας Μαρίνης εἰς τὴν Νεαμονὴν τῷ 1603, ὅτι ἔλαβε δι' αὐτὴν ἀσιλάνια 1000, ὅτι οἱ Βεστάρχαι ἀντ' ἐπιστατῶν ὡς ἰδιοκτῆταί τινες ἐδέσπωσαν ἐπ' αὐτῆς· ἀλλὰ τῷ 1721 μεταβιβάζουσιν αὐτὴν εἰς τὴν ἄμεσον τῆς Νεαμονῆς κυριότητα.

«Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖται, ὅτι ἐπειδὴ καὶ φαίνεται γράμμα παραιτήσεως, πῶς ὁ ποτὲ Γρηγόριος Ἀρχιερεὺς, πρώην Χίου ἐπαρητήσατο πρὸς τὸν καθηγούμενον τῆς θείας καὶ Βασιλικῆς Μονῆς τῆς Νέας, Ἱερόθεον ἱερομόναχον πᾶσαν τὴν κτητορικὴν διοίκησιν

(α) Τὸ διαλαμβανόμενον ἔγγραφον ὁ χρόνος ἠφάνισε.

τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Μαρίνης, ἣν εἶχεν εἰς τὸν ναὸν καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, σὺν πᾶσι τοῖς κινητοῖς, καὶ ἀκινήτοις αὐτοῦ κτήμασι· τουτέστιν ὁσπίτια, ὑποστατικὰ, καὶ πᾶν ἕτερον, ὅπου φαίνεται εἰς ὄνομα αὐτοῦ τοῦ ναοῦ, καθὼς φαίνεται, διὰ γράμματος ἰδιοχείρου ἐκείνου τοῦ ποτὲ Γρηγορίου, ἐν ἔτει 1693, ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν καθηγούμενον διὰ ἔξοδα τοῦ ναοῦ, καὶ τῶν κτημάτων, ὅπου ἔλεγε πῶς ἐποίησεν, ἀσιλάνια 1000, ἤγουν ἀσιλάνια χίλια, καθὼς διαλαμβάνει τὸ εἰρημένον γράμμα, καὶ ἐπαρήτησε πᾶν δικαίωμα πρὸς τὴν κοινότητα τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, καὶ δεσπόζει καὶ κυβερνᾷ ἀπὸ τότε· διὰ τοῦτο τὴν σήμερον ὁ Μανουὴλ ἱεροδιάκονος Βεστάρχης, ἐξέταξε τὸ αὐτὸ γράμμα τῆς παραιτήσεως, καὶ ἐπιβεβαιοῖ καὶ στέργει αὐτὸ, ἐπειδὴ καὶ εἶναι βέβαιον καὶ ἀληθινὸν, καὶ παραιτεῖται καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν κοινότητα τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, πᾶν δικαίωμα, καὶ κάθε μετοχὴν τοῦ αὐτοῦ ναοῦ, καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ· ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχει κἀμμίαν μετοχὴν εἰς τὸν αὐτὸν ναόν, καὶ ποιεῖ ἰμπρὰ ἰσχὰ ἐμὲν τοβετὰ, μὴν ἔχοντας νὰ ζητῇ οὐδὲν ἀπὸ αὐτὸ τὸ μοναστήριον. Διὸ καὶ εἰς φανέρωσιν ἐποίησε τὸ παρὸν θελληματικὸς καὶ αὐτοπροαίρετος, καὶ μένει, ἐὰν καὶ ἐνοχλήσῃ τι περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως τὸ αὐτὸ μοναστήριον, νὰ μένῃ αὐτοκαθαίρετος, καθὼς ὑπόσχεται. Καὶ οὕτως εἰς βεβαίωσιν ἐποίησε τὸ παρὸν, ἐν ἔτει 1721 Ἰουλίου 13. Μάρτυρες. Ἱεροδιάκων Μανουὴλ Βεστάρχης. Ζωρζῆς Πετροκόκκινος. Ἀνδρούλας Ῥοδοκανάκης. Μιχὲς Βοῦρος. Ζωρζῆς Ψιαχῆς. Ἀνδρέας Λιγνός. Ἀμπρουζῆς Νεγρεπόντες. Μιχὲς Μάμουκας.

Ἀγορὰ Βεσταρχάτου τῷ 1679.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ μισὲρ Μπερνῆς, καὶ κυρὰ Μαροῦκα ἀδέλφια, παῖδες τοῦ ποτὲ Ἰωάννου

Βελάστου· ἔτι δὲ καὶ ὁ μισὲρ Γεώργιος Σερβάγος, ὁ ἀνὴρ τῆς ἄνωθεν κυρὰ Μαρούκας, παρόντες ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὡμολόγησαν, καὶ ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἐπώλησαν, καὶ πωλοῦσι πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις Παπᾶ κὺρ Ἰγνάτιον Σκουλλῆν, παρόντα καὶ ἀποδεχόμενον, τὸ ὑποστατικὸν αὐτῶν, τὸ λεγόμενον Βεσταρχάτον, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, μὲ πύργον, περιβόλιον, βρύσιν, ἐλαιοτριβεῖον μὲ δύο ἐργάτας, στέρναν, ἐκκλησίαν, καὶ μετὰ πάντων τῶν ἔξω τοῦ περιβολίου ἄγρια, καὶ ἥμερα, καὶ ἀπότριτα εἰς τοῦ Χονδροῦ, καὶ Καλαμαράκιου, καὶ μετοχὴν τοῦ Κορακάρη, καὶ ἁπλῶς πᾶν δικαίωμα, ὅπου εἶχον ἀπὸ τοὺς γονεῖς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ, καὶ πᾶν ἕτερον· τὰ πάντα ἐλεύθερα καὶ ἀδούλωτα, πάρεξ τὸ αὐθεντικὸν ἀκρόστιχον, πλησίον τοῦ μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς, καὶ τῶν κληρονόμων τοῦ ποτὲ Μοναίου Βαρβατάκη, καὶ ὁ ποταμὸς, διὰ τιμῆς ἀσιλάνια 1103, ἤγουν ἀσιλάνια χίλια ἑκατὸν τρία· τὰ ὁποῖα ἔλαβον, καὶ τὰ ἐπερίλαβον σῶα διὰ χειρὸς τοῦ ἀγοραστοῦ ὁμολογόντας παρὼν ὁ αὐτὸς Παπᾶ κὺρ Ἰγνάτιος, ὅτι τὰ ἔδωσεν ἀπὸ τορνέσια τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, τῆς Νεαμονῆς, εἰς πρόσωπον τοῦ καθηγουμένου αὐτῶν, τοῦ πανοσιωτάτου Παπᾶ κὺρ Γεδεὼν Τσαμλάκου, καὶ τὰ ἠγόρασε διὰ τὸ εἰρημένον μοναστήριον. Καὶ οὕτως οἱ ἄνωθεν πωληταὶ, ὡς πληρωμένοι, παρέχουσι πρὸς τὸ εἰρημένον μοναστήριον τὸ αὐτῶν ὑποστατικὸν, περιβόλιον, βρύσιν, πύργον, ἐκκλησίαν, καὶ ἐλαιοτριβεῖον, καὶ πᾶν ἕτερον ἔξω τοῦ περιβολίου, καὶ μέσα, καὶ ἕτερα, ποιεῖν αὐτὰ τὸ μοναστήριον, ὡς θέλει καὶ βούλεται, ὑποσχόμενοι, ἵνα ποιήσωσι καὶ χοντζέτιον εἰς τοῦ αὐθέντη τοῦ Καδῆ εἰς βεβαίωσιν τοῦ μοναστηρίου. Οὕτως εἶπον, καὶ ἐπώλησαν· διὸ καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐποίησαν τὸ παρόν, καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μισὲρ Ἰωάννου Κορέση κατὰ τὸ ἀχοθ', ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιέ, ἡμέρᾳ β'. ὥρᾳ θ'. Ἰνδικτιῶνος γ'. Μάρτυρες. Γεώργιος Πετροκόκκινος. Μιχὲς Βοῦρος. Ἰωάν-

ψης Μαῦρος. Λύγουστῆς Κονταράτος. Παντελῆς Κουλουμάσης. Πέτρος Ῥοδοκανάκης. Κωζῆς Βοῦρος. Ἀνδρέας Μαυρογορδάτος. Περῆς Βλαστός, Κωκός Σκαρμαγκᾶς. Ζωρζῆς Μέλισσης. Παντολέων Δαμαλᾶς, καὶ Μικὲς Πετροκόκκινος, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Λουκᾶς Πετροκόκκινος, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ ἑτέρα τοῦ Βεσταρχάτου.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἔτος σοτήριον 1693, Ἀπριλίου 10/20, ἵμερα δέφτερη, ὥρα γ'. Ἰνδικτιῶνος ις'.

Ἡ κυρὰ Ζαμπελοῦ συμβία τοῦ ποτὲ Ἰωάνου Χαρτὰ, καὶ ἱ πεδες αφτόν Στεβανὴς καὶ Μαρία καὶ Σκάνιος, καὶ ἰς πρόσωπο καὶ τοὺ Λορὶ, ἐδὸ παρὸν, διὰ τὸν ὁπίον ἰπόσχουντεν ἱ ἄνοθεν ονοματισμένη, ὁλλοι γνοστὶ ἐμοὺ τοὺ νοταρίου θελημματικὴ, ποὺλούσιν πρὸς τὸν Γλιγόριον Βεσιανὸ μοναχὸ ἐκ τὶν Νέα Μονὶ, παρόντα, καὶ ἑτερα, τὸ χωράφι σίνδετρο, οποῦ εχοῦν εν τὶν θέσι Βεσταρχάτο μὲ τὸν εκίσεν πύργο ἀνογεσαάτογον, φουρναριὸ, πιγάδι, ἀβλὶ, καὶ μὲ ὁλα τὰ δικεώματα αὐτοῦ, καθὸς ἡσιν κάι εεβρίσκετε, τὸ πλισίον βορινὰ τὶς Πρασίνας, καὶ τὰ μοναστιριακὰ, ἐλέφτερο, καὶ ἀδούλοτο, πάρεξ τὸν ἀχροσίχου, εἰς τιμὴν ασιλάνια (181), τὰ οπία καὶ επερὶλάβασι ἱ πουλιτὲς, ὅς ὅμολογούσιν, διαχιρὸς τοῦ αγοραστου. καὶ ὁς πλιρομένι, παρέχοῦσιν ἰς τὶν δεσποτίαν αφτοὺ τὸ ἄνοθεν ιποστατικὸ, ποδλήσι, χαρήσι, καὶ πιείσι αφτὸ απὸ τήν σήμερον, ὁς θέλι καὶ βούλετε, ὅς καθολικὸς νικοκήρις δουλόνοντες ἱ πουλιτὲς τὰ ἔαφτὸν πάντα διὰ τὸ αζήμιο τοῦ αγορᾶστοῦ, καὶ διάφέντεψι τοὺ ἀφτοῦ ἱποστατικοὺ, καὶ ἱποσχόμενη, ἤνα πηείσουσιν καὶ χοτζέτιον Παρόντᾶ καὶ τοὺ Φραγγιὰ Μπατήστα, ὁμίος πεδὶ τὸν ἄνοθεν ποτὲ Ἰωάνου, ἐκ τὸ σκίμα τὸν τζοκολάντον, στέργοντᾶ,

καὶ ἑτερα. Ἐγράφη ἵς Χίο εἰστὸ ἰκο τὸν πουλιτάδον, παρόντες μάρτυρες. Μπερνὴς Φράνταλὶς. Σιδερὶς τοὺ Ἰσιδόρου. Μπατίστα Μπεργάκι. Ζερζὶς Τένιόρος. Αντόνις Δαμαλάς, καὶ Ἰώαννης Κόρσιος (α). Εἴσον ἄπαράλᾶκτον εκ τὸν πράξεον εμοῦ τοὺ νοταρίου· Μιχαὴλ Ντεπόρτος καὶ προτονότάριος διμόσιος Χἰοῦ βεβαιῶν. (β).

Ἀγορὰ παλαιτέρα τοῦ Βεσταρχάτου καὶ οἰκιῶν τῷ 1615.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ εὐγενεστάτη κυρία Κορνηλία τοῦ ποτὲ μισὲρ Βισένσου Ἰουστινιάνη, παροῦσα ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ Νοταρίου καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, μετὰ γνώμης τῶν συγγενῶν αὐτῆς, εὐγενεστάτων τοῦ τε μισὲρ Πέτρου τοῦ μισὲρ Ἀντωνίου Ἰουστινιάνη, καὶ μισὲρ Βισένσου τοῦ ποτὲ μισὲρ Χρήστου Ἰουστινιάνη, παρόντων συμβουλευόντων αὐτήν, καὶ ἕτερα, ὡμολόγησεν, καὶ ὁμολογεῖ πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους ἄρχοντας καὶ ἐπιτρόπους τῆς ἁγίας καὶ σεβασμίας καὶ Βασιλικῆς τῆς Νέας Μονῆς, τοῦ τε μισὲρ Μανόλη Μαξίμου, καὶ μισὲρ Μαρίου Καβάκου, παρόντων καὶ ἀποδεχομένων, ὅτι κατὰ τὰ χοργέτια, ὅπου φαίνονται εἰς τὰς πράξεις τοῦ αὐθέντη τοῦ Καδῆ, ἐπώλησεν ἡ ἄνωθεν ῥηθεῖσα κυρία Κορνηλία πρὸς αὐτοὺς, οἵτινες ἠγόρασαν αὐτὰ εἰς πρόσωπον τῆς αὐτῆς θείας Μονῆς ὡς ἐπίτροποι· εἰς τὰ ὁποῖα χοργέτια, ὅτι πωλεῖ, τὰ ὑποστατικὰ τὰ εἰς τὸ Βεσταρχάτον, ἤτοι τὸ περιβόλιον μὲ τὸν πύργον ὅλον, καὶ μὲ τὸ μισὸν νερὸν καὶ δύο κομμάτια ἀμπέλια ἀπέξω, ἥμερα, τὸ ἓν ὀργυιαὶ ἕνδεκα, τὸ ἄλλο εἴκοσι, πλειότερα, ἢ ὀλιγώτερα, διὰ τὰ ὁποῖα ἔλαβεν εἰς μετρη-

(α) Ἴσως Κορέσιος.

(β) Ὅπου τοιοῦτοι πρωτονοτάριοι, ὁποῖοι ἆρά γε οἱ ὑπονοτάριοι!

τὸν ἄσπρα ἑξήκοντα πέντε χιλιάδας, ἤγουν ὀσπρα 65,000· καὶ δύο ὀσπίτια εἰς τὴν Ἱκροικίαν, κατὰ τοὺς πλησιαστὰς, ὁποῦ κρατοῦν τὰ χοργέτια. Ἀκόμη φαίνεται, ὅτι ἤλλαξεν εἰς ἄλλο χοργέτιον, τὰ ἴδια ὁπου ἔχει εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, μὲ τοὺς πλησιαστὰς, ὅπου κρίζει τὸ αὐτὸ χοργέτιον, μὲ τὸ σπιτάκι ὁποῦ κάθεται ὁ περιβολάριος διὰ τὰ ὁποῖα καὶ οἱ ἐπίτροποι ἔδοσαν πρὸς αὐτὴν τὸ ὀσπίτιον τὸ εἰς τὸν ἅγιον Λευθέρην, καὶ αὐτὸ κατὰ τὸ χοργέτιον, τὰ ὁποῖα ὅλα εἶναι μία πώλησις, καὶ εἰς μίαν συμφωνίαν· ἀλλὰ διὰ περισσοτέραν βεβαίωσιν τῆς αὐτῆς θείας Μονῆς ἐγένετο ἡ παροῦσα ἀλλαγωγὴ, ὁπόταν ἐνοχλῆ αὐτήν τινας, νὰ ἐμπορῆ ἡ αὐτὴ ἐκκλησία, νὰ πιάνῃ τὸ αὐτὸ ὀσπίτιον, ὅπου φαίνεται εἰς τὴν ἀλλαγωγήν. Καὶ ὁμολογεῖ, ὡς ἔφημεν ἡ αὐτὴ ἄνωθεν κυρία Κορνηλία, ὅτι ἔλαβεν ὅλην τὴν ποσότητα τῶν αὐτῶν ἄσπρων, καὶ τὰ ὀσπίτια, καὶ ἐπιβεβαιοῖ τὰ αὐτὰ χοργέτια, καὶ κιτάρει καὶ ἐξοφλεῖ τοὺς αὐτοὺς ἐπιτρόπους διὰ τὴν αὐτὴν θείαν Μονήν. Ὁμοίως πάλιν καὶ αὐτοὶ αὐτήν. Καὶ μένουσιν ἀκαταζήτητοι εἰς τὸ μὴ δύνασθαι ἐνοχλῆσαι τὸ ἓν μέρος τὸ ἕτερον. Οὕτως εἶπον, καὶ ἐσυμφώνησαν καὶ ὤμοσαν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς ἡ αὐτὴ κυρία Κορνηλία τοῦ φυλάττειν ταύτην πάντοτε. Διὸ καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ῥηθέντος μισὲρ Περῆ τοῦ ποτὲ μισὲρ Ἀντωνίου Ἰουστινιάνου, κατὰ τὸ ᾠχιέ, ἐν μηνὶ Μαρτίῳ λ', ἡμέρᾳ ε, ὥρᾳ ἡ.

Πέτρος Ἰουστινιάνης μάρτυρας.
Μισὲρ Ἐπερνάρδος Λίμιος καὶ μάρτυρας.
Μπατῆς τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Καστέλου, κληθέντες καὶ παρακληθέντες.
Μιχαὴλ Μάμουκας καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου.

Τὰ ὅρια Νεαμονῆς καὶ Συκοῦντος ἐκ τοῦ παλαιοκώδικος τῆς κώμης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῷ 1640. (α)

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Καθηγούμενος τῆς θείας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῆς Νέας, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ πατέρες τῆς εἰρημένης μονῆς, ἔχοντες διαφορὰν μετὰ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, καὶ διοικητῶν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Συκούση, περί τινος τοποθεσίας, οὔσης μεταξὺ τῶν δύο μερῶν τῶν θείων αὐτῶν μοναστηρίων, καὶ ἐρχομένων τῶν δύο μερῶν σωματικῶς εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν, καὶ ἀποδεικνύοντος τοῦ καθηγουμένου τὸ βασιλικὸν χρυσόβουλλον τοῦ μοναστηρίου, ἀποδεικνύον, πῶς ἡ δεσποτεία καὶ ἡ ἐξουσία τῆς μονῆς εἶναι μέχρι τῶν Κομάρων· τῶν δὲ ἀρχόντων ἀποδεικνυόντων καὶ αὐτῶν ἐκ τοῦ καταστίχου τῆς αὐθεντείας, πῶς ἡ δεσποτεία τοῦ Ἁγίου εἶναι μέχρι τῆς Ἀγρίας Μελίσσης, καὶ μὴ δυναμένων τῶν μερῶν ἀποδεῖξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ γενομένου ἀφορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθεντὸς καὶ δεσπότου, κυρίου Νεοφύτου μετὰ ἐπιτραχηλίου, ἐμαρτύρησεν ὁ Μαστρογεώργιος Κουντούρης, καὶ Στέφανος τοῦ Μιχάλη τῆς Ἀγγελίνας, πῶς ἡ μετοχὴ καὶ ἐξουσία τῆς Νεαμονῆς εἶναι ἕως τὴν Ἀγρίαν Μέλισσαν, καὶ τὸν Βώλακα, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ κάτω, ὅπου κράζουνται Κουμάροι εἶναι ἡ δεσποτεία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· καὶ οὕτως ἐμαρτύρησαν ἐν φόβῳ Θεοῦ. Διὸ στερξάντων καὶ τῶν δύο μερῶν τοὺς εἰρημένους μάρτυ-

(α) Ὁ παλαιοκώδηξ οὗτος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1518, λέγων, ὅτι τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Συκοῦντος «εὑρίσκε» ται πλησίον τῆς Πλαγιᾶς, καὶ προχωρεῖ εἰς τὰ παλαιόσπιτα » τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, καὶ εἰς τὰς Κουμαριάς, καὶ τὰ Λακ» κία, καὶ ἕως τῆς Γυαλίκας τὸν μάνδρον » (φ. 1).

ρας, ἔμειναν καὶ τὰ δύο μέρη ἀναπαυμένα καὶ ἀκαταζήτητα, μὴ δυναμένων τῶν μερῶν παραβῆναι τὰ ὅρια τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου· πλὴν ἐὰν οἱ πατέρες (τῆς Νεαμονῆς) εὕρωσι παλαιὸν γράμμα, διαλαμβάνον περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, πῶς ἔχουσι μετοχὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἄνωθεν, ὡς λέγουσι, μέχρι τῶν Θυρίδων, τὸ παρὸν ἔστω ἄχυρον, καὶ αἱ μαρτυρίαι ἀνίσχυροι· εἰδὲ καὶ δὲν ἔχουσι νὰ δείξωσι, νὰ ἔχῃ ἡ παροῦσα τὸ βέβαιον. Διὸ ἐγράφη εἰς ἔνδειξιν παντοτινὴν κατὰ τὸ 1640 ἔτος σωτήριον, ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ 24. Ὁ Καθηγούμενος Μελέτιος ἱερομόναχος καὶ οἱ σὺν ἐμοί. Βισέντζος Γγιουστινιάνης καὶ ἐπίτροπος (τοῦ Ἁγίου Γεωργίου) βεβαιῶ. Ἀντώνιος Γγιουστινιάνης βεβαιῶ. Πέτρος Γρυμάλτης βεβαιῶ. (φ. 64).

Ἀγορὰ τῆς ἐν Πυργίῳ Φανᾶς τῷ 1695 (α).

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ Πόλητα τοῦ ποτὲ Φράγγου Γγιουστουνία παρὸν, καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς μισὲρ Πιππὴς, παρόνταις (β) ἔμπροσθεν ἐμοῦ καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλὴ καὶ πιπράσκει διὰ τελίας πωλήσεως πρὸς τὸν ὁσιώτατον Παπᾶ κὺρ Παρθένιον τοῦ ποτὲ Σταμάτη Νομικοῦ, τὸ ὑποστατικὸν, τὸ ἔχει εἰς τὸ χορίον Πυργὶ, ἐν τῇ θέσει Φανὰ, μὲ χωράφια, ἀμπέλια, μὲ πύργον ἀνογεσκάτωγον, καμηνὰ, κάμερα, κουζήνα,

(α) Φάναι, καὶ κοινῶς ἡ Φανὰ, καλεῖται παραλία τις θέσις, πρὸς Νότον τοῦ Πυργίου, ἔνθα σώζονται εἰσέτι τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Φαναίου Ἀπόλλωνος, ναοῦ μεγίστου καὶ περικαλλεστάτου. Πῶς δὲ καὶ τοῦ μετοχίου τοῦ ἐν λόγῳ ἡ θέσις, ἥτις ἐγγὺς τῆς κώμης βορειοδυτικώτερον κεῖται, καλεῖται Φανά; Τανῦν ἔμοιγε ἄδηλον. Διαστέλλεται ὅμως ἐκείνη μὲν Κάτω Φανὰ, αὕτη δὲ Ἄνω Φανὰ λεγομένη συνήθως.

(β) Καὶ ταῦτα ἀντιγράφω, τὴν ὀρθογραφίαν λιπὼν ἐν ᾗ ἐγέγραφεισαν.

μαγαζὴ ἕνα μὲ αὐλαὶς, καὶ μὲ φρέατα· μὲ ἐκκλησία τῆς ὑπεραγιὰς Θεοτόκου, περιτειχισμένα, καθὼς ἐστὶ καὶ εὑρίσκονται σταληκομένα, σύνδενδρα, ἤμερα καὶ ἄγρια, ὅσα μετέχῃ καὶ περιέχει, καθὼς ἐστὶ καὶ εὑρίσκονται· πλησίον Παπᾶ Σύδερος Νικορεζὴ, Σύδερος τοῦ Θωμὰ, καὶ Μιχάλης τοῦ Βασίλη· ἔτι δὲ καὶ τὸ κατάχημα τοῦ νεροῦ, πλησίον τὸ Ῥικοπό, Γεώργι Κοντογεώργι, καὶ Στέφανος Κοντογιάννη, Νικολὴς Μεργὲς καὶ ἡ ὁδὸς, καὶ εἰσεὶν καὶ ἕτεροι· εἰς τιμὶν καὶ ὄνομα τιμὶς, ἀσιλάνια 510, ἤγουν ἀσιλάνια πεντακόσια δέκα, τὰ ὁποῖα ἔμπροσθεν ἐμοῦ καὶ τὸν κάτωθεν μαρτύρων, τὰ ἔλαβαν καὶ τὰ ἐπερίλαβαν ἡ ἄνωθεν ἡ Πόλιτα μὲ τὸν υἱόν της τὸν μισὲρ Πιππὴ σῶκ καὶ ἀνελῃπαῖς. Διὰ τοῦτο ὡς πληρομένη καὶ ἀναπαμένη παρέχει ἀπὸ τὴν σήμερον τὸ ἰρημένον ὑποστατικὸν εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ ἀγοραστοῦ, ἵνα ποιεῖ αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλετε, ὡς ἴδιον καὶ καθολικὸν αὐτοῦ κτῆμα. Καὶ δουλόνουσειν τὰ ἑαυτὸν πάντα ἔχοντα καὶ μέλλωντα διὰ τοαζήμιον τοῦ ἀγοραστοῦ, ὑποσχόμενη, ἵνα ποιείτωσην καὶ χοντζέτιον εἰς τὸν αὐθέντη τὸν Μουλάν. Πκρὸν δὲ ὁ αὐτὸς Παπᾶ Παρθένιος ὁ ἀγοραστὴς, ὁμολογῆ, ὅτι τὰ εἰρημένα ἄνωθεν ἀσιλανία, ὁποῦ ἐδώθηκαν εἰς τὴν αὐτὴν ἀγοράν, εἶναι ἀπὸ χρήματα τοῦ μοναστηρίου, τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Νέας Μονῆς. Οὕτως εἶπον, ἐπούλισαν, καὶ ἐπαράδωσαν. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Μητρόπολιν κατὰ τὸ αχγέ. (1695), ἐν μηνὶ Ἀπριλλίῳ ἡ. ἡμέρᾳ β'. ὥρᾳ ϛ'. Ἰνδικτιῶνος γ'. Μάρτυραις. Παντολέων Δαμαλᾶς. Γεώργιος Βοῦρος. Τουμαζὴς Καλβοκορέσης. Μιχαὶς Κορέσης. Στρατὴς Καλβοκορέσης. Μιχαὶς Πετροκόκυνος, Μαθιὸς Ψιακῆς, κληθένταις καὶ παρακληθένταις. Ἐξέβη ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πατρός μου. Νικόλαος Μαυροκορδάτος, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ (α).

(α) Σώζεται καὶ ἕτερον ὅμοιον φέρον ἰσχάτην ὑπογραφὴν

Ἀγορὰ τοῦ ἐπιλοίπου μέρους τῆς Φανᾶς ἐν Πυργίῳ τῷ 1698.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ μισὲρ Φραντζίσκος Γιουστινίας τοῦ ποτὲ Μιπή, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν, καὶ ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν πανοσιώτατον Προηγούμενον τῆς θείας καὶ βασιλικῆς Νέας Μονῆς, τὸν Παπᾶ κὺρ Νεόφυτον Κυλανὸν, παρόντα, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ τὸ μοναστήριον, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει Φανᾶ, γῆ καὶ ἀνέστεμα, μὲ βόταν, πάτον, ἀπ' ἔξω, μέσα εἰς τοῦ πύργου τὸν γύρον· καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, παντελεύθερον, καὶ ὅ τι περιέχει, σύνδενδρον, τὸ πλησίον τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ τοῦ ῥύακος, τὸ ὀργυιὰς δεκαπέντε, ἤγουν 15, καὶ δάκτυλα ἓξ 6, πλέον ἢ ἔλαττον, εἰς τιμὴν ὁμοῦ τὸ ὑποστατικὸν, μὲ τὴν βόταν, καὶ πάτον, ἀσιλάνια 75, ἤγουν ἀσιλάνια ἑβδομήνταπέντε· τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ μισὲρ Φραντζίσκος ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἀπ' αὐτὸν τὸν προηγούμενον· ὁμολογόντας αὐτὸς ὁ προηγούμενος, πῶς ἐπλήρωσεν ἀπὸ χρήματα τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. Διὰ τοῦτο ὡς πληρωμένος παρέχει εἰς τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ τὸ προειρημένον ὑποστατικὸν, καὶ δουλώνει τὰ ἑαυτοῦ διαυτὸν, δεφενδεύων ἀζήμιον, ὑποσχόμενος, ἵνα πείσει καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ αχγή. (1698), ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ γ'. ἡμέρᾳ ς'. ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος ζ'. Μάρτυρες Δημήτριος Σερμπάνος. Γεώργιος Βοῦρος. Ζαννῆς Πιτζιπιός. Ἰωάννης Σκυλίτζης, καὶ Σταμάτιος Μαυρογορδάτος, κληθέντες. Ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πατρός μου

Ἰωάννης Μαυροκορδάτος, πρωτονοτάριος Χίου, βεβαιῶ, ὑπέγραψα.

Γεωργίου Μάμουκα καὶ νοταρίου, Μιχὲς Μάμουκας καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Ἀγορὰ, οἰκιῶν καὶ κηπαρίου ἐν Πυργίῳ τῷ 1697.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ κυρὰ Ἀγγέλικα συμβία τοῦ ποτὲ Περὶ Σταύρα, καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς μισὲρ Μ κὲς, γνωστὶ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρόντες ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλοῦσι διὰ τελίας πωλήσεως πρὸς τὸν Μακάριον ἱεροδιάκονον, υἱὸν Στεφάνου Κολλικὰ Πιργούσι, πάντα τὰ ὀσπίτια τὰ καταγόμενα ἐκ τοῦ ἄνωθεν τοῦ ποτὲ Περὶ, τὰ ἐν τῇ θέσι τοῦ Πιργιοῦ ἀνωγε ωκάτογα· τὸ ἕναν καμινὰν, κάμερα, μαγιρίον, καὶ αὐλὲς, καῖ τὸ ἕτερον μονόσπιτον μὲ κηπάρι, πηγάδι, καὶ αὐλὴν, σύνδενδρον, καὶ ὅ τι περιέχη, καθὼς ἠτὶ καὶ ἐβρίσκοντε καὶ τὰ δίο, παντὶ ἐλεύθερα καὶ ἀδούλοτα μετὰ πάντων τῶν δικεομάτον αὐτῶν, πλησίον Θεοδόρου Παπᾶ Ἰωάννου Γιαλούρι ἀπὸ τὰ δίο μέρι, καὶ Παπᾶ Ἰωάννου Κουλούμπου, καὶ τοῦ Λειβαδιοῦ· εἰς τιμὴν τὰ δίο αὐτὰ ἀσιλάνια 340, ἤγουν ἀσιλάνια τριακόσια σαράντα, τὰ ὁποία καὶ ἐπερίλαβαν αὐτὶ ἡ δίο πουλιτὲς ἀπαυτὸν τὸν ἀγοραστὴν ἔμπροστεν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο παρέχουσιν εἰς τὴν δεσποτίαν του τὰ προϊριμένα διὸ ὀσπίτια ἵνα πὶ αὐτὰ ὁς θέλει καὶ βούλετε. Καὶ δουλόνουσιν αὐτοὶ οἱ δύο πωλητὲς τὰ ἐουτῶν ἔχοντα καὶ μέλοντα, καὶ ἀπομένουσιν ἕνας τὸν ἄλον ἐγγυτάδες πουλητάδες, μαλινὰ καὶ φήλιδες, διὰ νὰ δεφενδέβουσιν αὐτὸν, τὸν ἀγοραστὴν ἀζήμιον, καὶ διὰ νὰ βάλουσιν τὴν καταδοχήτος ἡ ἕτερι πέδες αὐτοῦ, ἡ Ἀγγέλικα ἀνέβη εἰς νόμου ἡλικίας. Ἰδὲ καὶ χάμουσιν ἐναντίοσιν, αὐτὶ ὁς ἤπομεν ἀπομένουσιν μαλινὰ καὶ φίληδες, διὰ νὰ ἐπιστρέψωσιν πρὸς αὐτὸν τὰ ἄνωθεν ἀσιλανία· ὑποσχόμενι ἤνα πίσωσιν καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνόθι τὸ παρὸν ἐν τὸ ἴχο ἐμοῦ

τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχυζ', 1697, ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ κέ, ἡμέρᾳ έ. ὥρα ς'.... Φραγκούλης Μακρυποδάρις.— Ηκραβκνιάς. Ηκντελὴς Κορέσης. Δημήτρις Καλβοκορέσης. Ηκντελὴς Κλουμάστης. ὁ Μολᾶ Χαμέτης. Ἐκ τῶν πράξεων τοῦ ποτὲ Γεωργίου Μάμουκα.

Διόρθωσις τῆς βρύσεως, τῆς ἐν τῇ Νεαμονησίᾳ Πηγῇ τοῦ Πυργίου τῷ 1730.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖται, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ χωρίον Πυργὴ νὰ ἔχει τὸ μοναστήριον, ἡ Ἁγία καὶ Σεβασμία Μονὴ Περιβόλιον, καὶ μέσα εἰς αὐτὸ μίαν βρήσιν, ἡ ὁποῖα βρήσις νὰ ἐχριάζετον χυβέρνισιν καὶ διόρθοσιν, καὶ οἱ πατέρες τοῦ μοναστηρίου ἀπέστηλαν ἐκεὶ τὸν Νικόδιμον Κουτζοῦδι ἐκ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς διόρθοσιν τῆς βρίσης, καὶ ὁ Νικόδιμος μεταχειρηστὴς εἰς διόρθωσιν τῆς βρίσης, ἐπίρε καὶ μερικοὺς Πυργούσους γέροντας εἰς παράστασιν ταύτης τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐξοδιάστησαν παρ' αὐτῶν τῶν Πυργούσων εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀσιλάνια 22, ἤγουν εἰκοσιδύο, ὁμοῦ μετοδοξάριον· σήμερον παρόντες οἱ αὐτοὶ Πυργοῦσοι Παπᾶ Ἰωάννης Παπαδόπουλος. Παπᾶ Στεφανῆς Κλησιὰς, Παπᾶ Στεφανὶς Τζαμπὴς, Νικολὴς Πρωΐς, καὶ Νικολῆς Μπενέτος, ἐλάβασιν αὐτὰ τὰ ἀσιλάνια 22, ἤγουν εἰκοσιδύο ἀπὸ τοὺς πατέρας τοῦ μοναστηρίου, καὶ ὁμολογούσι τὰ ὅσα ἐξοδίασαν, ὅτι τὰ ἐλάβασι καὶ δὲν ἔχουσι νὰ ζητούσι πλέον ἀπὸ αὐτὸν ἔξωδιν οὐδὲν, καὶ ἐντρὰ ἰσχὰ, ὁμεῖ νταβάντα. Διὸ τὸ παρὸν ἐγράφη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ νοταρίου, ἐν ἔτι ᾳψλ, 1730. Ὀκτωβρίῳ ἡ. ἡμέρα έ, ὥρα θ'. Ἰνδικτιῶνος θ'. Μάρτυρες. Δημήτριος Παπανικολάκι, Νικορεζὶς Ροδοκανάκις, Ἰωάννης Κορονιὸς, Φραγγούλις Γιάκουμος. Παντολέων Γεωργίου Κρόκιας, καὶ νοτάριος, βεβαιῶ.

Ἀγορὰ τῶν Γύρων, ἤγουν τῆς Βαθείας κοιλάδος, τῆς ὑπὸ τὰ Πλακωτὰ καὶ Πηγάνια ὀρη, τὸν Φαγάϊον, τὸν Πλατύλακκον καὶ τὸ Πλατάνιον τῷ 1692.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Κωνσταντὴς Μπουροῦς, καὶ Γεώργης Μπουροῦς, καὶ Νικολῆς Μπουροῦς, καὶ Βαγιανὸς Μπουροῦς, καὶ Μιχάλης Μπουροῦς, καὶ Δημήτρις Μπουροῦς, καὶ Γιάννης Μπουροῦς, καὶ Γιάννης Μπουροῦς τοῦ Δημήτρη, καὶ Μιχάλης Μπουροῦς, τοῦ Δημήτρη, καὶ ἡ Ἄννου σύμβιος τοῦ ἄνωθεν ποτὲ Δημητρίου Μπουροῦ· οὗτοι πάντες ἐκ τοῦ χωρίου τῶν Καρυῶν, γνωστοὶ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρόντες, ὁμολογοῦσι λέγοντες ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὁ θεῖος αὐτῶν, ὁ μοναχὸς Νεόφιλος Μπουροῦς, ἐπώλησε πρὸς τὴν Νέαν Μονὴν κάποια ἄγρια ὑποστατικὰ ἐν τῇ θέσει Ἀχλάδι δὶ ἀσιλάνια δεκαπέντε, πλέον ἢ ἔλαττον, καθὼς διαλαμβάνει τὸ χοντζέτιον, καθὼς ὑπάγει ὁ ποταμὸς, ἕως τ' Ἀγιόνερον, καὶ Σχοτεινὸν πλάγι, καὶ Ἀζοπηγὴν (α), καὶ Κοχλίαν, καὶ ἕτερα καθὼς εἰσι καὶ εὑρίσκονται, πλησίον τοῦ μοναστηριακοῦ (τόπου), τὰ ὁποῖα ἐπώλησεν ὁ ἄνωθεν Νεόφιλος, μετὰ γνώμης καὶ συμβουλῆς καὶ θελήσεως αὐτῶν, καὶ ὅ τι δικαίωμα εἶχασι καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτὰ, τὸ παραιτοῦνται πρὸς τὸ Μοναστήριον, διὰ νὰ μνημονεύωνται· ἐπειδὴ καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὸ τυχὸν αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἄνωθεν τιμὴν ὡς λέγουσι, διὰ χειρὸς τοῦ θείου, αὐτῶν. Διὸ καὶ εἰς παντέλειον παραίτησιν αὐτῶν, τὸ παρὸν ἐποίησαν. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχυβ'. (1692), ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ιγ'. ἡμέρᾳ β'. ὥρα γ'. Ἰνδικτιῶνος ιέ. Μάρτυρες Νικόλαος Πετρίτζης. Κωνσταντῆς Κορέσης. Σιδερῆς Κονταράτος, καὶ Θεόδωρος Ψιακὴς, κληθέντες.

(α) Ἴσως ἔξω Πηγήν.

Ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πατρός μου. Μιχὲς Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Ἀγορὰ ἀναστημάτων ἐν Γερουσίᾳ Καρυῶν τῷ 1723.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Θεοδόσιος τοῦ Μιχάλη Ζερβοῦ, Καρούσης, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως, πρὸς τὸν Μωϋσῆν τοῦ Γιάννη Κάζαγλη, ἀπὸ τὴν Νέαν Μονὴν, παρόντα, τὰ ἀναστήματα, ὅπου ἔχει εἰς τὴν θέσιν Γερουσίαν, εἰς τὸ ὑποστατικὸν τῶν Μαρτοπούλων, εἰς τὸ ἔχει καὶ μετέχει, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκονται, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 40, ἤγουν ἀσιλάνια σαράντα, τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ πωλητὴς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, καὶ παρέχει πρὸς αὐτὸν τὰ εἰρημένα ἀναστήματα, ὑποσχόμενος, νὰ τὸν διαφενδεύῃ, καὶ ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, κατὰ τὸ ᾳψκγ, 1723, ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ κγ'. ἡμέρᾳ β'. ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος β'. Μάρτυρες. Ζωρζῆς Καρίδης. Φραγκούλης Ἀρφάνης. Ζωρζῆς Φσκός. Δημήτριος Κλημάκης, κληθέντες. Μιχὲς Μάμουκας, καὶ νοτάριος Χίου.

Περὶ τῆς Ἐπαύλεως τοῦ Χασούμβεη τῷ 1700.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμεῖν. Ἔτος σωτήριον 1700, ἡμέρᾳ πέμπτι, Ἀπριλίου 2, κατὰ τὸ παλεὸ ὅρα τρίτη, ἰνδικτιῶνος 7. Εἰ κυρὰ Ἀργιρὶ συνβία τοῦ μουσοῦ Γγιουζέππε Μίλιο, γνοστὶ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, ἔμπροσθεν, καὶ μετὰ γνόμης καὶ θελίσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ Γγιουζέπε, θελιματικὴ, πουλὶ πρὸς κυρὰ Κατοὺ, συνβία τοῦ ποτὲ Σπίριτου Μίλιο, τὴν πενθερά της, παρούσα καὶ ἔτερα, τὰ ἰποστατικά, ὁποὺ ὀλίγον ὀμπρὸς ἐγόρασεν, ὃς φένετε εἰς ταῖς πράξες ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, ἐν τὴν θέσην

Πιγινοῦ, εἰς τὸ Χαρκιὸς, ἀμπέλια, χοράφια, σύδενδρα, κύπο, μαγγανοπίγαδο, στέρνα, ἀβλὶ, καὶ πιγάδι ἕτερο εἰς αὐτὴν, μὲ τὸν ἐκίσεν πίργο, ἀνογεοκάτογα, κατὰ πὸς ὅλα εἶναι, τιχογιρισμένα, πλισίον τῆς Νέα Μονὴς, τοῦ Παπᾶ τοὺ Λιτζάκι, τοὺ Ἱεροδιακόνου τοὺ Σιδερούντα, τοῦ Βούλγαρι, τῆς Σιψομίνας, τοὺ ποταμοὺ, καὶ τὴς ὁδοὺ· ἔτι καὶ τὸν πάτο, καὶ λουτρουβιὸ, καὶ φουντάνα, ἀμπελοχόραφα, καὶ χέρσα ἀντίκρι τοὺ αὐτοὺ γιρισμάτου, πλισίον τὸ Καραλάκι, βουνὶ, καὶ ἰοδὸς, καθὸς εἶσιν καὶ εὑρίσκοντεν, μὲ τῶν παντῶν τῶν δικεομάτῶν αὐτῶν, ἐλεύτερα, καὶ ἀδούλοτα, πάρεξ τοὺ ἀκροστίχου, εἰς τιμὴ ἀσιλάνια καλὰ τριακόσια ἴκοσι τέσερα, ἴγουν 324, τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν ἡ πουλίτρια δηὰ χερὸς τὴς ἀγοράστριας, καὶ ὃς πλιρομένη, παρέχι εἰς τὴν δεσποτίαν αὐτὴς τὰ πάντα, πιείσι ἀπὸ τὴν σήμερον, ὃς θέλι καὶ βούλετε, δουλόνοντας τὰ ἑαύτὴς πάντα δηὰ τὴν δηαφέντευσην, καὶ ἰποσχόμενη, ἵνα πιείσι καὶ χοτζέτιον εἰς τοῦ ἀφέντη τοῦ Μουλά. Ἐγράφιν εἰς Χηὸ ἐν τὸ ἴκο τὴς κατικίας αὐτοῦ. Παρόντες μάρτιρες. Γιάνις Μπαλάσας. Ἰωάννης Νταπέεις. Φραγγούλις Γιουστινίας τοῦ ποτὲ Τουμαζί. Ζορζὶς Χάρος. Θεόδωρος Ντάντριας, καὶ Φράγγος Τουμπίνος. Εἴσον ἀπαράλαχτον ἐκ τῶν πράξεων τοὺ πατρόσμου Μιχαΐλου Ντὲ Πόρτου. Ἰωάννης Ντὲ Πόρτου.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτι τῷ 1702.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμεῖν. Ἔτος σοτίριον 1702, ἡμέρᾳ δεύτερι, Νοεμβρίου 23, ὥρα τρίτη, Ἰνδικτιῶνος 10. Ὁ μισὲρ Περὶς Γιουστινίας, τοῦ ποτὲ Φραγγουλάνου, γνῶστὸς ἐμοὺ τοῦ νοταρίου, θελιματικὸς, πουλὶ καὶ μεταγιρίζι πρὸς τὴν κυρὰ Κατοὺ, συνβία τοῦ ποτὲ Σπίριτου Μίλιο, (α) παρούσα, καὶ ἔτερα, ἀπὸ τὰ

(α) Εὑρίσκεται παρ' ἡμῖν καὶ ὁμολογία τις τῶν 1749, Ἰου-

ἱποστατικὰ ὅπου ἠγόρασεν ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸ Χαρκιός, στὴν θέσι Πιγινοὺ, ὃς φένετε εἰς ταὶς πράξες ἐμοὺ τοὺ νοταρίου, τὴς μεταπολὴ καὶ γιρίζει ὅριές ἰκοσιπέντε χοράφια σίδεντρα, ἀπὸ τὸ μέρος τὴς στράτας τοὺ χοριοὺ, πλισίον βορινὰ τὴς ὁδοὺ, νοτινὰ καὶ δισικὰ ὁ ποὺλιτὶς, διὰ τὰ ἐπίλιπα ἱποστατικά, καὶ ἀνατολικὰ ὁ ποταμὸς, καθὸς ἴσιν καὶ εὑρίσκοντεν, μὲ τῶν πάντῶν τῶν δικεομάτων αὐτῶν, ἐλεύτερα, καὶ ἀδούλοτα, πάρεξ τοῦ ἀκροστίχου, εἰς τημὶ ἀσιλάνια καλὰ τριακόσια πενίντα, ἴγουν ἀσιλάνια, 350, τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν ὁ πουλιτὶς δηὰ χερὸς τὴς ἀγοράστριας, καὶ ὃς πλιρομένος παρέχι πρὸς αὐτὴν τὲς ἄνοθεν ὀργ. 25, πουλίσι, χαρίσι, καὶ πιείσι ἀπὸ τὴν σήμερον, ὃς θέλι καὶ βούλετε, ἱποσχόμενος, ἵνὰ πιείσι καὶ χοτζέτιον. Ἐγράφιν εἰς Χίο ἐν τὸ γραμτίο ἐμοὺ. Παρόντες μάρτυρες. Ἀντρέας Κάπαρις. Νικορεζὶς Μαϊνέτας. Φραγγούλις Καπέτας. Ζαννῆς Τιμόνις τοὺ Βισεντζὶ. Εἴσον ἀπαράλαχτον ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πατρόσμου Μιχαίλου Ντὲ Πόρτου. Ἰωάννης Ντὲ Πόρτου.

Πώλησις τῶν ἀνωτέρω πρὸς τὸν Χασουμπασᾶν τῷ 1705.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμεῖν. Ἔτος σοτίριον 1705, ἡμέρα τρίτη, Νοεμβρίου 20. ὥρα τρίτη, Ἰνδικτιῶνος 12. Εἰ κυρὰ Κατοὺ συνβία τοὺ ποτὲ Σπίριτου

νίου 26 διὰ τὴν τοῦ Σπίριτου Μίλιου οἰκογένειαν, γεγραμμένη ὧδέπως· « ἔλαβε δανεικὰ ἡ Μαρούκα, κόρη τοῦ ποτὲ Μίλιου Σπίριτου ἀπὸ τὸν Καθηγούμενον τῆς Νεαμονῆς ἱερομόναχον Ἀγαθάγγελον Κακαναράκην, ἀσιλάνια 27, λέγω εἰκοσιεπτὰ, εἰς διορίαν χρόνον ἕνα, καὶ δουλόνει ὅλα της τὰ καλὰ, ἔχοντα καὶ μέλλοντα. Διὸ ἐγράφη. Σταμάτης Παγίδας, Κωνσταντῖνος Φαλιέρος. Ἰωάννης Δαμαλᾶς. Τουμαζῆς Γαλάτης. »

Μίλιο, γνοστὶ ἐμοὺ τοὺ νοταρίου, ἔμπροσθεν, καὶ μετὰ γνόμης καὶ θελίσεος καὶ τοὺ μισὲρ Γγιουζέππε, τοὺ εἰσὶ αὔτὴς, ἐπούλισεν καὶ πουλὶ πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον ἀφέντην Χασοὺν Πασιὰ Μεμμπασόγλου, παρόντα καὶ ἕτερα· τὸ ἱποστατικὸ, τὸ ἐν τὴν θέσιν Πιγινοὺ εἰς τὸ Χαρκιὸς, ἀμπελοχόραφα, σίδεντρα, κίπος, μαγγανοπίγαδο, στέρνα, ἀβλὶ, καὶ ἕτερο πιγάδι, μὲ πίργο, ἀνόγια, κατόγια, ψιλὰ, τζαρδάκι, σκάλες, καὶ τὰ ὅσα περιέχοντεν τὴν σήμερον εἰς τὸ αὐτὸ ἱποστατικὸ, καθὸς ἴσιν καὶ εὑρίσκοντε μὲ τῶν παντῶν τῶν δικεομάτῶν αὐτοὺ, ἐλεύτερο, πάρεξ τοὺ ἄχροστίχου, τὸ πλησίον τὴς Νέα Μονὴς, τὰ ἱποστατικὰ τοὺ Παπὰ Λιτζάκι, τοῦ Εἰεροδιάκου Σιδερούντα, τοὺ Βούργαρι, τὴς Σιψομίνας, καὶ τὰ πεδιὰ τοὺ Κωσταντὶ Ψαρούδι, τοὺ ποταμοὺ, καὶ τὴς ὁδοὺ· εἰς τημὶ ἀσιλάνια καλὰ χίλια διακόσια, ἴγουν ἀσιλάνια 1200· τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν ἡ πουλίτρια δηὰ χερὸς τοὺ ἄνοθεν ἀφεντὸς Χασουμπασιὰ καὶ ἀγοραστὶ, καὶ παρέχι εἰς τὴν δεσποτίαν αὔτοὺ τὸ ἄνοθεν ἱποστατικὸ, χτίρια, καὶ ἕτερα, πουλίσι, χαρίσι, καὶ πιείσι ἀπὸ τὴν σήμερον, ὃς μούλκιτου, καθὸς θέλι καὶ βούλετε, εἰποσχόμενι, νὰ πιείσι καὶ χοτζέτιον. Καὶ δουλόνι τὰ ἑαυτὴς πάντα διὰ τὴν διαφέντευσιν. Ἐγράφιν εἰς Χήο ἐν τὸ σαράϊ τοὺ ἀγοραστοὺ. Παρόντες μάρτιρες· Περὶς Γιουστινίας τοὺ ποτὲ Φραγγούλι. Περὶς Διναμάρις. Γιάνις Μπαβεστρέλλις. Μαθιὸς Ψιακὶς. Σταμάτης Μάμουχας, καὶ Ἰωάννης Ψιακίς. Εἴσον ἀπαράλαχτον ἐκ τῶν πράξεῶν τοὺ πατρόσμου. Μιχαίλου Ντὲ Πόρτου. Ἰωάννης Ντὲ πόρτου. (α).

(α) Ἀπὸ τοῦ Πασᾶ, ὡς φαίνεται ἐξηγόρασε τὴν ἔπαυλιν ταύτην ἡ Νεαμονὴ ἔπειτα. Εἰ καὶ οὐχ εὕρομεν τὴν ἀγορὰν εἰς τὸ Ἑλληνικόν, πιθανὸν, ὅτι σώζεται εἰς τὸ Τουρκικόν, ἐν οἷς καὶ ἄλλα τῶν ἐγγράφων πολλὰ διασώζομεν.

Δήλωσις καὶ δικαιώματα ἀγορῶν τῷ 1644.

Τῷ 1644, Ἀπριλίου 30, ἐν Χῖο. Διὰ τῆς παρούσας ξεκαθερνοῦμεν, πὸς ὅτη δικέομα ἦχεν οπατέρας ὁ Παρεσὶς ηστὰ πράμματα οποῦ ἦνε ηστὸν Πουλίτζι, τόσο ηστὸ διεβατό, οσὰν καὶ ἡς πληότερο, οποῦ νὰ ἦχαν ηστὸ πράμμα, ὅπου ἐχι ἀγορασμένο ἀπὸ τὸ ηποστατικὸ τοὺ Πορδαλούρου, ἡ αλονοὺ, ἡ κουντουριδιὲς οποῦ ἦτον εκὶ, ἡ διὰ ἀχρόστιχον αυτουνοὺ τοὺ πραμμάτου, δὲν ἐχι πλίο νὰ κάμι τίποτες, οσὰν πλερωμένος καὶ ἀναπαμένος, οποῦ ἦνε, καὶ οὐδὲ πολὶ, οὐδὲ ὀλίγο δικέομα ἔχι πλέον ἡς αυτὰ τὰ πράμματα, ἡ διέβα· καὶ διατὶ ἦνε ἔτζι ἡ ἀλήθια ἔγινε τὸ παρὸν γράμμα ηπογεγραμένο μὲ τὸ ἴδιο μου χέρι, ἔμπροστεν ηστοὺς κάτοθεν μαρτίρους· τὰ ὁπία πράμματα ἐχι αγορασμένα ὁ Δεσπότις (α) απὸ τὸν ἄνοθεν Πορδαλούρο, καὶ απὸ τὸν Νικόδιμο Ζακότι, καὶ ὁτι καὶ ἂν ἦνε καὶ αὐτὰ, ἦνε καὶ λογίζουντεν εδικάτου, ελεύτερα, καὶ αδούλοτα, καὶ δὲν ἐχι νὰ δόσι ἀπιλογία κανενὸς εδικοὺ ἡ κληρονόμου ἡ ξένου. Paride Gustiniano affermo quanto .... ὁ καθηγούμενος Ἰγνάτιος ἱερομόναχος μάρτυς. Συμεὼν μοναχὸς ὁ Πλουμῆς μάρτυς. Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος μάρτυς. Παπᾶ κὺρ Κώστας Μάγιστρος μάρτυς εἰς τὰ ἄνωθεν. Ἰωάννης Φραγκόσκουφας, Ἰωάννης τοῦ Ἰσιδώρου Λήβα.

Ἀγορὰ εἰς Λαβρίναν, ἡ Κοιλάδια.

Αχμβ'. ὀκτωβρίου κβ'. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστωντας καὶ προκεροῦ, ὡς λέγουσι, τὰ μὲν ἤθελε πωλήση ἡ μακαρίτισα ἐκείνη κυράτζα Πλουμοὺ,

(α) Δεσπότην νοεῖ πιθανώτατα τὸν Πατριάρχην Νεόφυτον, ὅστις καὶ τοὺς Ἁγίους μ' ἔσχε, καὶ τὰ μέχρι τοῦδε λεγόμενα τοῦ Ζακότη, ὡς ἐστιν εἰκάσαι ἀπὸ τοῦ ἐγγράφου τούτου.

συμβία τοῦ ἐκείνου μισὲρ Βισένσου Ἰουστουνία, τὸ ὑποστατικὸν αὐτῆς, τὸ ἐν τῇ θέσει Λαβρίνας πρὸς τὸ μοναστήριον τῆς θείας καὶ βασιλικῆς μονῆς, τὸ ὁποῖον βαστάζει τὴν σήμερον ὡς ἀναστάτης τοῦ μοναστηρίου, Μιχαὴλ τοῦ Γιάννη τοῦ Μανόλη ἀπὸ χωρίον χαλκέος· εἰς τὸ ὁποῖον ὑποστατικὸν ἐπανελθοῦσα ταυῦν ἡ θυγατέρα αὐτῆς κυράτζα Δεσποινοῦ, καὶ μετρόντας αὐτὸ, εὗρεν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῆς πράσεως, τῆς μητρὸς αὐτῆς, ὡς εἴρηται, περισσότερον οὐργίαν μίαν καὶ μισὶ· διὰ τοῦτο παροῦσα τὴν σήμερον ἡ αὐτὴ κυράτζα Δεσποινοῦ, πωλῆ διὰ τελείας καὶ καθολικῆς πράσεως, ἀπὸ τὸ περίσσευμα τὴν μίαν καὶ ἥμιση οὐργιὰν, πρὸς τὸν λογιώτατον προηγούμενον ἐν ἱερομονάχοις κύριον Γρηγόριον παρόντα αὐτοῦ, καὶ ἀγοράζοντα εἰς ὄνομα καὶ πρόσωπον τοῦ Μοναστηρίου Νέας Μονῆς, εἰς τιμὴν, καὶ ὄνομα τιμῆς, καθὼς ἀμφότεροι τὴν σήμερον ἐσυμφώνησαν καὶ ἔμειναν. Ἄτινα ὁμολόγησε, καὶ ὁμολογεῖ ἡ ρηθεῖα κυράτζα Δεσποινοῦ, ὅτι ἔλαβε καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὰ, καὶ εὑρίσκεται πληρωμένη καὶ ἀναπαμένη, καὶ οὐκ ἔχει πλέον εἰς τὸ ἑξῆς, ζητεῖσαι, ἐνάξαι, ἢ διασῆσαι περὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποστατικοῦ, καὶ κιταρίζει, καὶ ἐξοφλεῖ κατὰ πάντα τὸ μοναστήριον δι' αὐτό. Ὅθεν καὶ τὸ παρὸν ἐγεγόνει εἰς ἔνδειξιν, ὁμνύουσα εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς, τοῦ μὴ εἰπεῖν ἐναντίον, εἰς πηνὴν καὶ πάντα, καὶ ἕτερα. Ἐγράφη, καὶ ἀνεγνώστη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς κατὰ τὸ αχμβ'. ὀκτωβρίῳ κβ'. ἡμέρᾳ ζ'. ὥρα ς'. Ἰνδικτιῶνος ιά. Μάρτυρες. Μισὲρ Κωνσταντῖνος Διασωρινὸς τοῦ ἐκείνου Νικολάου. Μισὲρ Φράγγος Καστέλλης. Μισὲρ Νικόλαος, Ἰουστουνίας τοῦ μακαρίτου ἐκείνου μισὲρ Ντουμένεγου, κληθέντες. Ὁ Σκελλάριος Χίου ἱερεὺς Ἰσίδωρος Διασωρινὸς, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βαιβεῶν ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ ἐν Γεράνοις πρὸς τὴν περιοχὴν τῶν Ὀλύμπων.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Νικόλας τοῦ πωτὲ Μηχάλη Δημητράκι Λιθολιμιονούσης, πωλεῖ διατελείας πωλήτεως πρὸς τὸν Παρθένιον τοῦ Βενιαμεὶν Νεαμονούσι Βεσιανὸ τὸ χωράφι του στὸν Γερανιὸ, ὅσον ἔχει ἐκεῖ, πλέον ἔλαττον, σύνδενδρον πλησίον ὁ Θετόκις τοῦ Νικόλα, Στέφανος τοῦ Νικόλα, καὶ ἡ ὁδός, εἰς ἀσιλάνια 13, δεκατρία, καὶ τὰ ἔλαβεν ὁ πωλητὴς ἀποτοναγωραστή, καὶ παραίχει πρὸς αὐτὸν παντιελεύθερον, πάρεξ τοῦ ἀφεντικοῦ δοαίματος ποιεῖν, ὡς θέλει· πιείσι καὶ χοτζέτιον ... 1737, Γεναρίου 11. Νικορεζὶς Ῥοδοκανάκις. Σταμάτης Ψύχας. Ζορζῆς Πετροκόκινος. Ματαίος Ζάνος. Παντολέων Γεωργίου Κρόκιας.

Ἀχξ΄. Ἰουνίου θ΄. Δήλωσις, ὅτι τ᾽ Ἀγρέλιά εἰσι Νεαμονικά.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστοντας καὶ πρὸ ἡμῶν, νὰ εἶχε διαφορὰν ὁ εὐγενέστατος μισὲρ Ἰάκωβος ὁ Καστέλος μὲ τὸ μοναστήριον τῆς ὑπεράγνου Θεοτόκου, Νεαμονῆς, ἐπάνω διὰ τόπους, καὶ δικαιώματα γῆς, ὁποῦ αὐτὸς ἔλεγε πῶς ἔχει καὶ μετέχει εἰς τὸν τόπον τῆς Θεοτόκου· ὅλα ταῦτα τὴν σήμερον ἡμέραν, παρὼν ὁ αὐτὸς κὺρ Ἰάκωβος, καὶ ὡμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ διὰ στόματος αὐτοῦ πρὸς τὸν εὐγενέστατον μισὲρ Περῆ τὸν Ἀλιμπέρτον, παρόντος καὶ αὐτοῦ, ὡς εἰς ὄνομα καὶ πρόσωπον τοῦ Μοναστηρίου, μάλιστα, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν ἰδία χειρὶ ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, ὅτι εἶχε καὶ ἔχει εἰς τὰ μέρη καὶ τόπους τ᾽ Ἀκρίτα, τὰ λεγόμενα Ἀγρέλια καὶ βουνὰ, ὅλα αὐτὰ, ἤμερα καὶ ἄγρια τὰ μέρη, κατὰ τὴν περίληψιν καὶ ὁμολογίαν καὶ

μάρτυρας προσώπων γερόντων, ὁποῦ ἐμαρτύρησαν, καὶ φαίνονται μάλιστα γεγραμμένα τὰ πράγματα καὶ διὰ χοντζετίου εἰς τοῦ πολυχρονημένου τοῦ αὐθεντὸς τοῦ Καδῆ, ἀκόμη καὶ διὰ νοταρικοῦ γράμματος εἰς τὰς πράξεις ἐμοῦ νοταρίου· εἰς ταῦτα πάντα ἐπιβεβαιοῖ καὶ αὐτὸς καὶ θέλει, ὅτι νὰ ἔχωσι τὸ κῦρος καὶ στέργον καὶ βέβαιον καὶ ἀμετάτρεπτον κατὰ πάντα, μὴ ἔχοντος πλέον εἰς τὸ ἑξῆς μετοχὴν καὶ δίκαιον δι᾽ αὐτά τὰ μέρη καὶ τόπους κατ᾽ οὐδένα τρόπον τὸ παράπαν, ἐπειδὴ καὶ εἶδε καὶ ἐνόησε καταλεπτῶς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι οὐκ ἔχει δίκαιον εἰς αὐτὰ κατὰ τὰς μαρτυρίας, ὡς εἴρηται, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ αὐθεντὸς τοῦ Καδῆ, καὶ καθὼς λέγει, ὅτι νὰ γένῃ ἀκόμη, καὶ νὰ κάμῃ καὶ ἕτερον χοντζέτιον, καὶ ὁμολογίαν καὶ βεβαίωσιν, καθὼς ὁ αὐτὸς μισὲρ Περῆς θέλει καὶ βούλεται εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Οὕτω πράττει καὶ ὑπόσχεται ἔμπροσθεν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ὅθεν καὶ τὸ παρὸν ἐγεγόνει εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας καὶ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἔξω εἰς τὰ μέρη τῆς Θεοτόκου Λαβρίνας, εἰς τὸν πύργον ἐμοῦ νοταρίου, κατὰ τὸ 1662, Ἰουνίου θ΄. ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ὥρα θ΄, Ἰνδικτιῶνος έ. Μάρτυρες. Δημήτριος Σαλονικεύς. Γεώργιος Καματερὸς, Μπενετῆς Ῥοΐζος. Βισσένζος Κορέσης. Ὁ ἱερεὺς Ἰσίδωρος Διασωρινὸς, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν, ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ εἰς Ἅγιον Θαλέλαιον, τὸ νῦν Ἅγιον Γάλα, τῷ 1630.

Εἰστοῶνομα τουκυρίου. Ἀμήν. Τὴν σίμερων πηούμεν τὴν παρούσαν πόλλιτζα, αιοσναπάγη εἰστοναυθέντην τὸν καδὴν ναγαίνῃ χοντζαίτην, πὸς πολὴ ὁμαιαιμὲτ μπασίας τῆς Γγκηούληας πρὸς Μελαίτιον ἱερομόναχον καὶ πρὸς Ἰωάννην Λήναρην τοῦ Νεαμονήτη τὸν κῆπον, ὅπερ εἶχεν εἰς τὸν ἅγηον Θαλένην εἰστον ποταμόν, πλησίον τῆς

Πχναγίας, καὶ τοῦ Λήναρη, καιτουποταμοῦ, γήν καὶ δένδρη, οσκαθὸς εστὴν καιευρίσκαιται, διατημὴν καὶ ὄνομαν τημὶς, ἄσπρα χιλιάδας 4, ἠγουν χιλιάδας τέσαιρης, οσκαθὸς τονεσιάσαν αμφότερη τηνδεἄνωθεν υπογαιγραμμένην τιμὴν ἔλαβεν καιεπερήλαβεν ὁ ἄνωθεν Μαιαιμὲτ Μπασίας, μετὸν Μουσταφὰ Τζαιλεπὴν τονειὸν αυτοῦ σόαν καιανελληπαὶς. Ἀκομι απομένη οιωάννης Λήναρης πὸς καταπὸς εγόρασαν αυτὰ μετονάνοθεν κιπον νατονέχουν αὴ και πάντοταις· ειδὲ καὶ θελήσι νατον πουλήσι, νατοτημάγη ὁπαπὰ Μελέτηος. Καιεισασφάλιαν αιπηείσαμεν τοπαρὼν ενέτι αχλ΄. μηνεὶ οκτοβρήο γ΄. ημέρα κηριακή. Ἔτι ομολογὴ καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Γα(λάτουλας), πὸς επιδὴ καὶ προκαιροῦ είχε χοντζαίτην τοὺ Μαιαιμὲτ Μπασία διατὸν ἄνοθεν κήπον ἔλαβεν αποτὸν Παπὰ Μελαίτιον ἄσπρα 500, ἠγουν πεντακόσια, καικάμνη παράτησιν ποσναήναι ὁκήπος εισκαθαρὴν πούλησην. Μάρτυρες. Κόστας Μακρὴς· Παρασκευὰς Κοσμάς. Δημήτρης Φράγγος. Θετόκης Χαμέτης. Κόστας Γαλάτουλλας. Κόστας τοὺ Λαμπρηνοῦ, καιέτερη· Ἱερεὺς Γεώργιος Σκηπτούρας, νοτάριος Βολησοῦ γράψας. (Τ-Σ).

Ἀγορὰ εἰς Κέραμον τῷ 16—.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Κιρὰ Εὐγενοῦ θυγάτηρ Μιχαὴλ τοῦ ποτὲ Καμπανάρι, ἀπὸ χωρίον Πυραμᾶ, καὶ συμβία τοῦ Κυραῆ Τοῦμπα, ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπώλισεν, καὶ ἔδωσεν εἰς τελῖαν καὶ καθωλικὴν πώλησιν, τὸ χωράφιον, ὁποῦ εἶχε εἰς τὸ αυτὸ χωρίον Πυραμᾶ, σκάλας τρεῖς, συκοδένδρη, μὲ μίαν ἀμιγδαλαίαν, εἰς τὴν θέσιν Χάναις, πλησίον Γεώργιος Πατριάρχης, Ἰωάννης Καμπανάρης καὶ ἡ ὁδὸς, καθῶς ἐστὶν καὶ εὑρίσκεται, πρὸς τὸν ὁσιότατον ἱερομόναχον Παπᾶ κὺρ Νεόφυτον Λιγαρίδην, εἰς τιμὴν καὶ ὄνομα τιμῆς ἀσιλανία ἀλάκερα 100, ἤγουν ἀσιλανία ἑκατὸν, ἄτινα ὁμολογεῖ, ὅτι ἔλαβεν σῶα καὶ ἀνελιπῆ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Διὸ ὡς πληρωμένη καὶ

ἀναπαμένη παρέχει καὶ δίδει τὸ αὐτὸ χωράφιον πρὸς αὐτὸν, καθῶς ἐστὶν καὶ εὑρίσκεται, ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, πάρεξ τοῦ αὐθεντικοῦ ἀχροστίχου, ποιεῖν ὡς θέλει καὶ βούλεται· πωλεῖν, χαρίζειν, προικοδωτεῖν, ἀνταλάττειν, καὶ ἕταιρα, ὑποσχομένη ποιῆσαι χοτζέτιον καὶ εἰς τὸν ἄνωθεν, εἰς τοῦ Μουλᾶ. Ὅθεν καὶ εἰς ἔνδειξιν ἔγινε τὸ παρόν, καὶ εἰς καθολικὴν ἐκείνου πώλησιν. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὸν οἶκον, ὅπερ καθέζομαι κατὰ τὸ αχ— Ἰανουαρίω ιή, ἡμέρα γ΄. Ἰνδικτιῶνος ς΄. Μάρτυρες κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Ἰωάννης Μάμουκας. Μιχὲς Μανοῦσος. Ἀγγελῆς τοῦ Ἀποστολῆ. Ἀνδρέας Μανίφικος. Ἀθανάσης τοῦ Ἀποστολῆ. Μαρῖνος ἱερεὺς Σκρινῆς, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν, ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ εἰς Ζοφίαν ἀποτρίτου τῷ 1705.

Εις το ονομα του κυρίου Ἀμιν. Η Καλη τοῦ Κουρα ἀπο τὸ Ζηφηα, γνοστη εμου του νοταριου παρουσα εμπροσθεν εμοῦ καὶ των κατωθεν μαρτυρων ομολογησε καὶ ομολογα, οτι επολισε καὶ πολι προς τον πανοσιοτατων τον προτην ηγούμενον της θυας και βασιληκις μονης της Νεας, τον παπα κυρ Νεοφητον Κυλανεν, το υποστατικον αυτης το εχι ης τον Πιγαδων αποτριτον της Νεας Μονης· και πωλι ωτι μετεχει, το πλησίον του ποτε Κωνσταντι Βλαχάκι, και παπᾶ Κωνσταντι Κρεμεντου, και Μαρηας του Σιδερου, καὶ Σωτηρα Μπερνιδι και οδος· δια τημης ἀσιλανια 85 1/3, ηγουν ασιλανια ογδονταπεντε και ενα τριτον, ταοποια ταελαβε σωα διαχειρος του αγοραστου, και παρεχι προς αυτων το οτι εχι και μετεχι απο τοαυτο υποστατικον, σινδενδρον, και ετερα, ποιην ουτο, ος αγωρα του, ως θελι και βουλεται, πολιν χαριζιν και ετερα, υποσχομενη, ινα ποιησι και χοτζετι. Εγραφη, και ανεγνωσθη εν τοικω εμου νοταριου το αψε (1705) Ιανουαριου κγ΄., ημέρα γ΄. ωρα ς΄. Ινδικτιωνος ιγ΄.

Ζορζῆς θαλασινος. Ιωάνης Μαξιμος. Ιωανης Βουρος. Μιχες Δοξαρας. Λεονις Πετροκοκκινος καὶ νοταριος υπεγραψα.

Αγορὰ εἰς Κοκκαλᾶν, ἡ Μηνιγκάδας τῷ 1717.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ μισὲρ Περῆς Βλαστὸς τοῦ ποτὲ Ἰωάννου, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν καθηγούμενον τῆς Νέας Μονῆς, Μακάριον ἱερομόναχον Ῥογάκην, εἰς πρόσωπον τοῦ Μοναστηρίου, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει τοῦ Κοκκαλᾶ, ὀργυιὰς τέσσαρας, δάκτυλα 75, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, σύνδενδρον, καὶ παντιελεύθερον, πάρεξ τοῦ ἀχροστίχου· τὸ πλησίον μισὲρ Ζωρζῆ Βούρου, καὶ Παντία Σκρινῆ, καὶ Πιπῆ Καβάκου, καὶ τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῆς ὁδοῦ, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 142 1/2, ἤγουν ἑκατὸν τεσσαράκοντα δυο ἡμισυ, πρὸς ἀσιλάνια 30 τὴν ὀργυιάν· τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ μισὲρ Περῆς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, ὁμολογόντας, πῶς εἶναι ἀπὸ χρήματα τοῦ Μοναστηρίου. Διὰ τοῦτο παρέχει πρὸς αὐτὸν τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν, καὶ δουλόνει τὰ ἑαυτοῦ διὰ νὰ τὸν διφενδεύῃ, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ Μεζᾷ τοῦ μισὲρ Νικολῷ Ψιακῆ κατὰ τὸ ᾳψιζ' (1717), ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ κά, ἡμέρᾳ β', ὥρᾳ θ', Ἰνδικτιῶνος ιά. Μάρτυρες. Μιχὲς Βοῦρος. Ζωρζῆς Βοῦρος. Ζαννῆς Πετροκόκκινος. Νικολὼς Ψιακῆς. Ἰάκωβος Πετροκόκκινος, κληθέντες. Μιχὲς Μάμουκας καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Ἀγορὰ εἰς τὴν Λαγκοβάρδαν τῷ 1623.

Εις τρῶνομα του κυρίου. Ἀμήν. Κώστας Περῆς Παύλου τοῦ Ἰωάννου, ὁμολογεῖ καὶ λέγει, πὸς τὸ χωράφην, τὸ ἔφηκεν ἡ μάνα του, ἡ μακαρίτισα Εὐγενοῦ τοῦ Γιάκουμου εις τὴν ἁγίαν Νέαν Μονὴν, τὸ ἐν τηθέσι τῆς Λαγκουβάρδας, τοἄρηκεν διὰ ὀνημα της ψυχήστης, ἔτζη καὶ αὐτὸς τοαφήνη πλὴν καὶ μόνον ἔλαβεν καὶ ἐπερίλαβεν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Κονστάντιου Καστόρη ἄσπρα ρκ', (120)· ὁμίως καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Γεώργιος Μαγιριανὸς ἔλαβεν καὶ ἐπερίλαβεν ἀπὸ τὸν ἄνοθεν μοναχὸν ἄσπρα ρ', (100), καὶ ἀπόμινε τὸ πράμα εἰς τὴν ἁγίαν Μονὴν αδούλοτον καὶ ἐλεύθερον. Διὰ τοῦτο δόνουν θέλημαν τον κάτοθεν μαρτίρον μαρτιρεῖν ἐν παντὶ κριτιρίῳ, ως ἄνοθεν ἐφημεν. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώστη κατὰ τὸ ᾳχκγ (1623)· ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ιζ'. Μάρτιρες. Μεεμέτης Μπασίας ὁ Γιανίτζαρης της Γγιούλιας. Μεραγὰς της Παράνπενας. Ἀχουμὲτ Μεντόνης. Ὁ προτόπαπας Βολισοῦ Ἰωάννης Καναβούτζης. Παπᾶ Ἰωάννης Καναβούτζης. Μιχάλης τοῦ Κουτζοῦ. Μιχάλης Μαγιριανὸς. Δημήτρης Καστόρης καὶ ἕτεροι. Καὶ τάτουντεν οι ἄνοθεν, ὅτι ἂν σκανδαλήσουν πλέον τὸ Μοναστήριν, νὰ πληρόνουν . . . ἄσπρα ᾳ', (1000), καὶ παλι ναέχουν τὸν στέργον. Ἰωάννης Καστόρης.

Ἀγροκηπίου ἀγορὰ ἐν Καμάραις τῷ 1711.

Εις το ονομα του κυριου, αμην. Ο παπα κυρ Φιλαρετος Μανουσος, γνωστος εμου του νοταριου, παρων εμπροσθεν εμου και των κατωθεν μαρτυρων ομολογισε καὶ ομολογει οτι επολισε και πολι προς τον προηνηγουμενον της θιας και βασιλικης μονης της Νεας, τον παπα κυρ γρηγοριον Βερλι, παροντα και αποδεχομενον το υποστατικον αυτου το εχι εν τη θεσι Καμαρες, με το εκεισε κηπαρι, μετοχι του πιγαδιου, και ετερα, ὀργυιαις 14, ηγουν δεκατεσερις, πλεον ελατων· φιλασοντας τον πυργον, το πλησιον του μισερ Ντομενικου Φηλτρε, και του μισερ Γγιουζεπε Μανουσου, του αδελφου αυτου, δια τιμις ασιλανια 300, ηγουν ασιλανια τριακοσια, τα οποια τα ε-

λαβε σωα διαχιρὸς τουαυτου προηγουμένου, ομολογοντας, παρων ο αυτος προην ηγουμενος, τα αυτα ασιλανια 300, (ὅτι) τα εδωσεν απο τορνεσια του αυτου μοναστηριου. Και δια τουτο ο αυτος παπα κυρ Φιλαρετος παρεχι προς το αυτο μοναστηριον, το αυτο υποστατικον, με το κηπαρι, δικεομα νεροῦ, καὶ ετερα, ποιην αυτα το μοναστηριον, ως θελουν καὶ βουλονται· πολιν, χάριζιν, και ετερα, υποσχομενος ινα ποιησι καὶ χοτζέτιον. Διο εγραφι και ανεγνωσθι εν το εμο οικω κατα το αψιά, (1711), Μαΐω κέ., ημέρα ς'. ωρα ς'. Μάρτυρες. Μιχες Πετροχοκκινος. Παρασκεβας Σεκιαρης. Νικολος Ζιγομαλας. Μαθιος Κορεσης. Παντελης Καταφαγας. Μιχες Πετροχοκκινος του ποτε Ἰωαννου. κληθεντες καὶ παρακληθέντες, Δηονις Πετροκοκκινος, και νοταριος δημοσιος Χιου, βεβαιων υπεγραψα.

Προσθήκη ἀγροικίας εἰς τὸ ἀνωτέρω δι' ἀγορᾶς μετὰ μῆνας τρεῖς.

Εις το ενομα του κυριου αμην. Την σημερον πάλιν ο παπα κυρ Φιλαρετος, παρὼν, ομολογει οτι επολισε και πολι προς τον αυτον προην ηγουμενον, τον παπα κυρ γρηγόριον Βιρλι . . . . εις το ανωθεν υποστατικον απο το ανατολικον μερος του εκισε πηργου, απο πισο απο την πορτα, ἀνογι, κατογι καθος ευρισκετε, δια τιμις ασιλανια πενιντα, ηγουν ασιλανια 50· τα οποια τα ελαβε σωα και αυτα δια χιρος του ανωθεν προην ηγουμενου, ομολογοντας, παρων ο αυτος προην ηγουμενος, πος και αυτα τα ασιλανια 50· τα εδωσεν απο τορνεσια του ανωθεν μοναστηριου. Και δια τουτο αυτος ο παπα Φιλαρετος παρεχει προς το αυτο μοναστηριον και το αυτο πηργαρι, ποιουν αυτο ως θελει καὶ βουλεται, πολιν, χαριζην και ετερα· υποσχομενος, ινα ποιηση και χοτζετιον. Διο και εγράφι και ανεγνωσθη εν το εμο

οικω κατα το αψιά. (1711), εν μηνι Αυγουστω κβ', ημερα β', ωρα γ'., Ἰνδικτιῶνος δ'. Μιχὲς Χαμέτης. Στρατῆς Καλβοκορέσης. Μιχες Απαλιρας. Μαρκος Θαλασινος. Λιονης Πετροκοκκινος και νοταριος, βεβαιων, υπεγραψα.

Λείψανον ἀγορᾶς ἐν Λαβρίνᾳ τῷ 1677.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Γεώργιος Κουντουράκης Χαρκούσης, παρὼν, ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, διαμαρτύρεται, λέγων, ὅτι ἐπειδὴ καὶ τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ ἐν τῇ θέσει Λαβρίνας, ὁποῦ ἐπώλησε πρὸς τὸν κὺρ Νεῖλον μοναχὸν, τὸν Καρχάλην εἰς τὰ 1666 Ὀκτωβρίῳ 6, ὡς φαίνεται εἰς τὰς πράξεις μου, ἐξαναμετρήθη εἰς ζήτησιν αὐτοῦ, καὶ ηὗγε παράνω δάκτυλα ἑβδομηνταπέντε· ἀπὸ τὸ ὁποῖα ἐπληρώθη ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Ῥοκάκην, παρόντα, ὁποῦ βαστᾷ τὸ ἄνωθεν ὑποστατικὸν μὲ τὸ ἀπότριτον, τὰ δάκτυλα 25· ἔτι δ' ἐπληρώθη καὶ ἀπὸ τὸν ἄνωθεν Νεῖλον, παρόντα καὶ αὐτὸν, τὰ ἕτερα δάκτυλα 50· τὰ ὁποῖα ἐπληρώθη κατὰ τὴν τίμησιν τῆς πωλήσεως, ὁποῦ τὸ ἐπώλησεν ἐξαρχῆς, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς δύο ἀσιλάνια ἑπτὰ καὶ κάρτον· καὶ κιτάρει καὶ ἐξοφλεῖ τοὺς ἄνωθεν ἀγοραστὰς, παρόντας. Διὸ εἰς ἔνδειξιν ἐποίησε τὸ παρόν. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, κατὰ τὸ ᾳχοζ' (1677), ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ ς'. ἡμέρᾳ γ'., ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος ἁ. Μάρτυρες. Μιχάλης Σεργάκης. Σταμάτιος Σεργάκης. Γεώργιος Σεργάκης. Δημήτριος Σερμπάνος. Ἀντώνης Ματζουκάκης. Γεώργιος Δαμαλᾶς, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου.

Ἀγορὰ εἰς Ἁγιοθυμήτικα Βερβεράτου τῷ 1719.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Νικόλας Λουπάκης Βερβερατούσης, σήμερον ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου, καὶ τῶν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως, πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἱερομόναχον Ἰάκωβον Κρεμαλάδην, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ, τὸ μερίδιόν του, τὸ ἀπότριτον, ὅσον ὁρίζει, ἐν τῇ θέσει Ἁγιοθυμήτικα, εἰς τὸ Βερβεράτον, σύνδενδρον, πάντη ἐλεύθερον, πάρεξ τοῦ ἀχροστίχου, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 22 1/2, ἤγουν εἰκοσιδύο καὶ ἥμισυ. Καὶ τὰ ἔλαβεν ἐκ τῶν τοῦ ἀγοραστοῦ σῶα, καὶ παραιτεῖται πρὸς αὐτὸν, ποιεῖν ὡς θέλει καὶ βούλεται. Καὶ ὁμολογεῖ ὁ ἱερομόναχος, ὅτι ἔδωσε τ'ἀσιλάνια 22 1/2 ἀπὸ ἄσπρα τοῦ μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς. Διὸ καὶ τὸ παρὸν ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ νοταρίου, κατὰ τὸ ᾳψιθ'. (1719), Ὀκτωβρίῳ ς'. ἐν ἡμέρᾳ γ', ὥρᾳ ς', Ἰνδικτιῶνος ιγ'. Μάρτυρες. Νικολὸς Κορέσης. Πέτρος Καλαμονᾶς. Κωνσταντῆς Σφακιώτης. Μικὲς Βοῦρος. Παντολέων ἱερεὺς Κρόκιας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶ.

Ἀγορὰ ἐν Λαβρίνᾳ Ἐπαύλεως τῷ 1707.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἀμήν. Ὁ Κωνσταντῆς τῆς Σουλτάνας, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν, καὶ ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν Παπᾶ Γρηγόριον Ἀπελεύθερον τοῦ προηγουμένου Παπᾶ Γρηγορίου Ἀναβατούσῃ, τῶν ἐκ τῆς Νέας Μονῆς, παρόντα, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει Λαβρίνας μὲ πύργον, κατώγεον φουρναρεῖον καὶ πηγάδι, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, σύνδεδρον καὶ παντελεύθερον, πάρεξ τοῦ ἀκροστίχου, τὸ πλησίον μισὲρ Νικολάου Κορέση, καὶ Σταματοῦς Σαλιάρη καὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ δύο μέρη

καὶ παντελῆ Καναράχη, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 190, ἤγουν ἑκατὸν ἐννενῆντα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ Κωνσταντῆς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν ἔμπροσθεν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο παρέχει πρὸς αὐτὸν τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν, καὶ δουλόνει τὰ ἑαυτοῦ διὰ νὰ τὸν διαφενδεύῃ, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον. Τὰ ὁποῖα ἀσιλάνια, ὁμολογεῖ αὐτὸς ὁ Παπᾶ Γρηγόριος, πῶς εἶναι ἀπὸ χρήματα τοῦ γέροντος αὐτοῦ, τοῦ ἄνωθεν Προηγουμένου. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, κατὰ τὸ ᾳψζ'. (1707), ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ κδ', ἡμέρᾳ ς'. ὥρᾳ ς'. Ἰνδικτιῶνος ά. Μάρτυρες. Νικολῆς Χαμέτης. Νικορεζῆς Ῥοδοκανάκης. Γιουζέπες Σκοτάκης. Νικολῆς Μαλλίας. Σκαρλάτος Μαυροκορδάτος, καὶ Μανόλης Παντεύγενος κληθέντες. Μικὲς Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶ.

Ἐν Βαβύλοις ἀγοράζει ἀναθημάτων κληρονομικὴν μετοχὴν ἡ Νεαμονὴ τῷ 1718.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ Ἀγγεροῦ τοῦ Λιὼ Δημητράκη Σέψη σύμβιος, ἀπὸ τοὺς Γαβύλους, σήμερον ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου καὶ τῶν μαρτύρων, ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτάδελφος αὐτῆς Γρηγόριος Βαβυλουσάκης νὰ εἶχε μερικὰ ὑποστατικὰ ἀφιερωμένα εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Μονῆς· εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε μετοχὴν καὶ κληρονομίαν ἡ αὐτὴ Ἀγγερού· τὴν σήμερον ἔλαβεν ἐκ χειρὸς τοῦ Φιλοθέου Βεσσιανοῦ, τοῦ παραστεκομένου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἀσιλάνια 32, ἤγουν τριανταδύο, παρόντος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ πωλεῖ πρὸς τὸν αὐτὸν Φιλόθεον, εἰς πρόσωπον τοῦ Μοναστηρίου τὸ ὅσον μετέχει ἐκ τῶν αὐτῶν ὑποστατικῶν, καὶ παρέχει πρὸς τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ, ποιεῖν ὡς θέλει καὶ βούλεται· καὶ αὐτὴ ἐξέρχεται καὶ δὲν ἔχει νὰ ζητῇ πλέον οὐδέν. Καὶ χάμνει σοῦλφι καὶ ἰμπρά. Καὶ τὰ ἄσπρα τὰ ἔ-

δωσεν ὁ Φιλόθεος, ἀπὸ ἄσπρα τοῦ μοναστηρίου. Διὸ τὸ παρὸν ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ἀφιη, ἦγουν 1718, Αὐγούστῳ ζ'., ἡμέρᾳ έ., ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος ιά. Μάρτυρες. Πετρὴς Πετρίτζης· Νικολὸς Διάκος. Ζαννῆς Φωτεινός· Νικολῆς Ἀρβανιτάκης. Παντολέων ἱερεὺς Κρόκιας, καὶ νοτάριος δημόσιος βεβαιῶ.

Ἀγορὰ δύο ἀγρῶν εἰς τὰ Ἔξω χωράφια.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἡ Λαμπρυνὴ πρεσβυτέρα τοῦ ποτὲ Παπᾶ Γεωργίου Παπαμανολάκη Δαφνούσῃ, σήμερον παροῦσα, ἔμπροσθεν ἐμοῦ νοταρίου καὶ τῶν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν ἱερομόναχον Συμεὼν Βουνούσην ἀπὸ τὴν ἁγίαν Μονὴν, τὸ ὑποσιατικόν της εἰς τὰ ἔξω χωράφια, πλησίον Παπᾶ Νικόλας Πιπίδην, καὶ Καλὴ τοῦ Χριστοφακίου. Ἔτι τοῦ πωλεῖ ὑποστατικὸν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, πλησίον Ἀγγεροῦ τοῦ Παπαδακίου, Παπᾶ Γρηγόριος Καρβουνάρης, καὶ ὁ ποταμός, σύνδενδρα, παντελεύθερα, πάρεξ τοῦ αὐθεντικοῦ δοσίματος, εἰς τιμὴν ὁμοῦ ἀσιλάνια 60, ἤγουν ἑξήντα· τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ σῶα· καὶ ὁμολογεῖ ὁ ἀγοραστὴς Παπᾶ Συμεὼν, ὅτι τὰ ἔδωσεν ἀπὸ ἄσπρα τοῦ μοναστηρίου. Καὶ παρέχει τὰ ὑποστατικὰ πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, ποιεῖν ὡς θέλει καὶ βούλεται, πωλεῖν, χαρίζειν, καὶ ἕτερα, ὑποσχομένη, ποιῆσαι καὶ χοτζέτιον εἰς τὸν αὐθέντην καδῆν. Διὸ τὸ παρὸν ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ νοταρίου .....

Δήλωσις ἀποτρίτου εἰς Σελανοῦς τοῦ Δαφνῶνος τῷ 1681.

Εἰστοονομα τουκυρίου, αμην. Εστωντας καίναεποθανεν ο Σταματης το Βαρβακι, απο τον Δαφνονα, και εφι-

σεν κληρονομους τὴν μητέρα του Θοδοριαν, και την σύμβια αυτου Ἀγγερου, καιτρια πεδια· τον σιμερον θελωντας η ανωθεν Θεοδορια το μεριδιον οπου της αγγιζι ἀπο τον υιον αυτης· καιακομη θελοντας και ασιλανια δεκαπεντε, ηγουν 15, οπου της εχρεοστα οανωθεν Σταματις, καθος φενετε το αυτο χρεος εις τας πραξις του Παπα Μοϊσι, καιπροτοπαπα του Δαφνονος. Δια τουτο την σιμερον η αυτη Θεοδορα, και η ανωθεν Αγγερου η νημφι αυτης, καιως νομιμος επιτροπος των πεδων αυτις, παρουσα έμπροσθεν εμου του νοταριου και των κατωθεν μαρτυρων, ομολογισαν και ομολογουσιν, οτη εβαλον ενπιρους ιερης, καὶ ετηρησαν παντα τακαλα και ηπαρχοντα του εκυνου Σταματιου, και εγγιξαν της αυτης Θεοδορας, δια το εκτον που της εγγιζε απο τον υιον αυτης ασιλανια 16, ηγουν δεκαεξι. Ετι εχιναλαβι και τα ασιλανια 15, χαι γινωντε ασιλανια 31, ηγουν τριαντaενα· και ουτος της διδι η αυτη Αγγερου δι αυτην, καὶ εις προσωπον των πεδων αυτης, το οσπιτιον του αποθανοντος εις τον Δαφνονα κατογεον, βοταν, πλησιον του Παπα Γεωργι Παπαμανολακη, και τα επιλιπα οσπιτια του αποθανοντος, και τουτο λαμβάνι η αυτη Θεοδορα παρουσα και στεργουσα, διασιλανια 26, ηγουν ασιλανια εικοσιεξι. Λιποντε αυτη ασιλανια 5, ηγουν πεντε, τα οποια να τα λαμβανι εις πασα θελιμα αυτης απο τους λιπους χλιρονομους, και παρετι τα επιλιπα καλα και υπαρχοντα του εις αυτους οσπιτια, και υποστατικα, και ετερα. Ετι ξεκαθερνουσιν, οτι εστωντας και να εχι να λαβι η ανωθεν Αγγερου το μεριδιον της απο τον ανδρα, ηγουν το ογδοον· δια τουτο παλιν εσταθιν η αυτη Θεοδωρα εις προσοπον των εγγονον αυτης, και εκαμαν λογαριασμο, και της εγγιζαν και της αυτης Ἀγγερους ασιλανια 12, ηγουν δώδεκα. Και ουτος της διδι υποστατικον εν τη θεσι Σελανους, αποτριτον της Νεας Μονης, πλησίον Ἰωάννου Κακανάρι, Ερίνης Καντιλορι, και Γεωργιου Μαγκουροι, και οδος· το οποιο στεργουσα

και η αυτη Αγγερου, δια τα ασιλανια 12, παρετιτε και αυτη προς τους πεδας αυτης τα επιλιπα χαλα του ανδρος αυτης, και τα ασιλανια 5, απερ εχι να λαβι, η ανωθεν Θεοδορια, να τα λαμβανι απο τα εγγονια αυτης· επιδι εις τον λογαριασμον, επομιναν απανο εἰς τὸ μεριδιον των πεδων· Ουτος ειπον καὶ εξοφλισαν και οι δυο. Διο και εγραφι, και ανεγνωσθη εν το οικο του μισερ Ιωαννου Κορεσι κατα το ᾳχπα 1681, εν μηνι Μαρτιω ιδ'. 14, ημερα β', ὥρα ς', Ινδικτιῶνος δ'. Μάρτυρες. Κωνσταντις Μανολακινας.—Κωνσταντις Αρμολουσακις. Κοκος Σχαραμαγκας, κλιθεντες και παρακλιθέντες. Εξεβη το παρον απο τας πραξις του πατρος μου, του ποτε Λουκᾶ Πετροκοκκινου. Λιονης Πετροκοκκινος, και νοταριος υπεγραψα.

Ἀγορὰ εἰς Ἅγιον Ἰωάννην τῷ 1682.

Εις το ονομα του κυριου, αμην. Η Μαρουκα του Νικολα (Σταμ)πα, και συμβια παντελι του Ιωαννου του Παπα, παρουσα, μετα γνωμης και θελισεος και τοῦ ανδρος αυτης, τοῦ ειρημενου Παντολέωντος, παροντος καὶ στέργοντος, εμπροσθεν εμου του νοταριου καὶ των κατωθεν μαρτυρων, ομολογισε, καὶ ομολογη, οτι επωλισε και πωλη προς τον μισερ Ματθαῖον Ψιακι, ὡς ἐπιτροπον του μοναστηριου, της θηας καὶ βασιλικης μονὴς της Νέας, παροντος και αποδεχομένου, το υποστατικον αυτης, το εχει εν τη θέσι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, μὲ φρεαρ, καθως ἐστι και ευρισκετε, οργυιας 24, ηγουν εικοσιτεσερις, αμπελια καὶ χωραφια και δενδρα, καὶ μετα παντων των δικεωματων αυτου, ελεύθερον και ἀδουλοτον, παρεξ του ακροστίχου· πλησίον τοῦ μισερ Ἀνδρέα Σοφετου και η οδος, και απὸ τα ετερα μερι μοναστιρηακα, δια τιμης ασιλανια 246, ηγουν ασιλανια διακόσια σαραντα ἑξι. Τὰ οποια τα ελαβε σωα, δια χιρος του αυτοῦ μισερ Ματθαῖου, εμπροσθεν ημῶν. Ομολογῶντας παρων

αυτος μισερ Ματθαῖος, οτι τα ἔδωσεν απο τορνεσια του μοναστηρίου, ως επιτροπος. Καὶ εἰναι η παρουσα αγορα του μοναστηριου, Καὶ ουτως ἡ Μαρουκα, ὡς πληρωμενη παρέχη προς το ειρημενον μοναστηριον, το αυτὸ υποστατικὸν, ποιην αυτὸ το μοναστηριον ὡς θέλη καὶ βούλεται, πωλην, χαριζην, και ετερα, υποσχομένη ἵνα ποιησι καὶ χωντζετιον εις του αὐθεντη τοῦ καθῆ, εις βεβαιωσιν του ειρημενου μοναστηριου. Διὸ εγράφι και ανεγνώσθη εν το οικω του Δημητριου Κορεσι κατὰ τὸ ᾳχπβ., (1682), ἐν μηνι Ὀκτωβρίω ἑ. ημέρα ἑ., ὥρα ς'., Ἰνδικτιῶνος ς'. Δημητρις Ῥαλις. Ευστράτιος Σεβαστόπουλος. Φραγγούλις Γιουστούνιας. Εὐστράτιος Πετροκοκκινος. Νικορεζης Καραβανιας, καὶ Παντολέων Ῥοδοκανάκης, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Λιονης Πετροκόκκινος, και νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶν, ὑπέγραψα.

Ἀγορὰ εἰς Ἀμέρι Χαλκείου τῷ 1730.

Εις το ονομα τοῦ κυριου. Ἀμιν. Οτι ο Κοσταντης Κουτζοραδακι του ποτε Μιχαλι ηος, πουλὶ και πιπράσχι δια τελιας πουλισεος προς τους παραστεκομενους του μεγαλου Μετοχιου, ονοματι Κλιμις Καλαμοτουσις, και Νεοφιτος Καπακι, το ηποστατικον, το εχι εν τι θεσι Αμερι, πλισιον Μιχαλις Μιρμιγκουσις, και το Σταυρινουδι καὶ ο χιμαρος, μοναστηργιακον, σιδενδρο· ης τιμιν και ονομα τιμις του ηποστατικου ασιλανια 35, λεγο τριαντα πεντε· τα οπια ασιλανια, τα ελαβεν ο ανοθεν πουλιτις απο χιρος του αγοραστου· ος πλιρομενος και αναπαμενος, το παρετι ης τιν δεσποτιαν αυτο, πηη αυτι ος θελουν καὶ βουλούντε, πουλουν, χαριζου, και ετερα· ηποσχομενι ηνα πηησουν και χοτζετιον. Και ησενδιξι εγινεν το παρον κατα τα 1730 ηουανουαριο 3, εμπροστεν τον μαρτιρον. Λαμπρινος Μασουριδακι. Σταματις Βιγγάκι. Παπαματθεος Βαφιαδι. Αντονις Ματζάγκος.

Ησον απο τας πραξις του Παπα Ιωαννου Αποδιακακι και προτοπαπα.

Ἀλλαγὴ ἀναστάτου ἐν Πυργίῳ τῷ 1733.

Τησίμερων να φένετε, πος κρατὴ ο μιχάλις Αηγήας το αμπέλιν και χωράφιν του μοναστηρίου ης την Μπατέλαν, το πλησιων του μοναστηρίου και Θομὰ Κοντοβίλη, και Ιωάννου Μεργὲ, λέγοντας οάνοθεν Μιχάλης, μηδηνάμενος να δουλεβι το υπωστατηκον, απο την σίμερον το παρετὴ προστονιων αφτου Γεόργιον μεμπατήκην και ανεστεμαν, να το δουλέβι ος καλὼς μπελουργὸς, και να μηράζουν οτη επικαρπίαν καμι του τρίτου, ος και πρωετου του πατρος. Και να πέρνι ο παραστεκάμενος το εναν, και ο αναστάτης τα δίω· και ανεβρεθὴ αμελὴς και κλέπτης να εξερχετε απο τον αγρόν. Ετζι έστερξαν και ησένδιξιν έγινε το παρὸν 1733. Ηουννίου 18. Κόστας Μπενέτου. Θετόκης Σέψης. Νικολὴς Παπαδόπουλος.

Ἀγορὰ εἰς Λαβρίναν, εἰς τοῦ Φαγανῆ τῷ 1682.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Ξένος Γιαννουλάκης Δαφνούσης παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν Ματθαῖον Ψιακὴν, παρόντα, εἰς πρόσωπον τοῦ μοναστηρίου, τὸ ἀπότριτον, ὁποῦ μετέχει ἀπὸ τὸ μοναστηριακὸν ὑποστατικὸν, τὸ ἐν τῇ θέσει Λαβρίνας· ἤγουν ἀπὸ τὰ δάκτυλα πεντακόσια πεντήκοντα πλέον ἢ ἔλαττον, ὁποῦ βαστᾶ, πωλεῖ τὸ ἀπότριτον δάκτυλα ἑκατὸν ὀγδοήκοντα τρία, ἤγουν 183, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 22, ἤγουν εἰκοσιδύο, τὰ ὁποῖα καὶ ἔλαβεν ἔμπροσθεν ἡμῶν ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀγοραστήν. Διὰ τοῦτο παρέχει τὸ

ῥηθὲν ὅλον ὑποστατικὸν εἰς πᾶσαν τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ, τὸ πλησίον Εἰρήνης τοῦ Φαγανῆ καὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ τοῦ μοναστηριακοῦ ὑποστατικοῦ, παντελεύθερον καὶ ἀδούλωτον, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον καὶ δεφενδεύῃ τὸν ἀγοραστὴν· καὶ ὤμοσεν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχπϐ'. (1682), ἐν μηνὶ Μαΐῳ κγ'., ἡμέρᾳ γ'. ὥρᾳ ς'., Ἰνδικτιῶνος έ. Μάρτυρες. Παῦλος Ψιακῆς, Λουκῆς Ῥοδοκανάκης. Πέτρος Κλουμάσης. Ἀνδρέας Μαυρογορδάτος. Ἀνδρέας Καπελέτος, καὶ Νικόλαος Σκαραμαγκᾶς, κληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

1682, Ἰουνίου 10, ἡμέρᾳ ζ'., Τὴν σήμερον παροῦσα ἡ Ἀννοῦ, θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Ἀντωνίου Φαγανῆ, ἐπιβεβαιοῖ εἰς τὴν ἄνωθεν πώλησιν, ὁποῦ ἐποίησεν ὁ Ξένος Γιαννουλάκης, ὡς ἄνωθεν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ τὸ ἐπώλησε πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς πράξεις τοῦ Παπᾶ κὺρ Ἀντωνίου Σαμαρᾶ, ὡς φαίνεται εἰς τὰ 1682, Νοεμβρίῳ—· διὰ τοῦτο παραιτεῖται πρὸς τὸν ἄνωθεν μισὲρ Ματθαῖον τὸν ἀγοραστὴν, πᾶσαν διαδοχὴν καὶ ἔτερα· Μάρτυρες. Γεώργιος Βοῦρος. Μανόλης Σγούτας. Βίγκας Καστέλος, καὶ Ἀνδρέας Μαυρογορδάτος, κληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου, βεβαιῶ.

Διαθήκη ἐν Ἐλάτᾳ, δι' ἧς ἀφιεροῦται ἀγρὸς καὶ ἐλαιόδενδρον εἰς τὴν Νεαμονὴν τῷ 1666.

Υστο ὄνομα του κῖριου αμῖν. Εστοντας κε ομιχαλις του Ιρι απο χοριον Ελαταν αστενισεν, κε φοβουμενος τοαορον του θανατου, μιπος κε ελθη επαυτον εφνηδιος, υθελισεν διαταξαστε. Εν προτης αφιη πασις της εν Χριστω υμον αδελφοτητος σιχορισιν· υτα λεγι, πος αφιω του μοναστηριου της Αγιας Μονις το πραμαν οπου εχι εν τηθεσι υστην Ελεαν Πετραν, οπου το εγορασεν απε

τον Σταματην Μακρην, καὶ απε την Μαρηαν του Κουντουρουδα με χουκέντην, και με στρουμέντον. Κε απο την σιμερον υμεραν το αφιερονι ης το μοναστηριν παντελεύθερον, να το καμι ος θελι κε βουλετε. Κε δια τη εξοδον του λιψανου, να μιν εχι αλιν εξοδον τὸ μοναστηριν, ημι μονε τους σικοτάδες νὰ πλεροσι. Ετη αφινι μιαν ελεα υς το μοναστηριν, πλησιον ης του μοναστηριου το πραμα εν τη θεσι υστην Χορην. Κεδιατοβεβεον της αληθιας εγινεν το παρον εμπροστεν τον κατωθεν μαρτυρον. Εγο νοταριος Παπα Γεοργις κε πρωτοπαπας κε γράψας, μάρτηρας εις τα ανωθεν. Παπα Λεος του Παπα Μιχάλι. Κωστας Ἴζαγρης. Σταματης Σκουλουδης. Κοστας Βεντουρῆς· Θετοκης της Παπαδιας. Νικολας Σκουλουδης· Κοστας Βηνας. Σταμάτης Σκουλουδης και επιτρωπως του πεδιου του ανοθεν Μιχάλη που εἴφηκεν το πραμαν μαρτηρας εις να ανοθεν.

Τῷ 1728 Γρηγόριος Κονταράτος ἱερὰ τῇ Νεαμονῇ ἀνατίθησι.

Σήμερον ὁ λογιώτατος διδάσκαλος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Γρηγόριος Κονταράτος ἔμπροσθεν τῶν μαρτύρων, ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, ἀφιεροῖ πρὸς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας καὶ βασιλικῆς μονῆς τῆς Νέας ἓν στιχάριον ἄσπρον ντολάντα· ἐπιτραχήλιον βελιοῦ μὲ τὰ σύρματα· περιζώνιον χαβαγὶ· ὑπομάνικα καλὰ, καὶ φελόνιον χρυσοῦν, ποτήριον ἀργυροῦν, δισκάριον ἀργυροῦν, καὶ ἀστέρα, καὶ λόγχην. Τὰ ὁποῖα ταῦτα πάντα παραδίδει πρὸς τοὺς πατέρας εἰς ἀναπόσπαστον καὶ ἀτάραχον ἀφιέρωμα· νὰ τὰ ἐπιχειρίζωνται εἰς κάθε δουλευσιν τοῦ ναοῦ, εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ. Καὶ οὐδεὶς τῶν συγγενῶν τολμήσει, ἢ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ ἐνοχλῆσαι, ἢ διασπᾶσαι τὰ ῥηθέντα· τὰ γὰρ ἀφιερωμένα τῷ Θεῷ, ἀναπόσπαστα κατὰ τὸ θεῖον ῥητόν. Διὸ καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐ-

γράφη τὸ παρὸν ἐμμάρτυρον. 1729 Ὀκτωβρίῳ 1. Γρηγόριος ἱερομόναχος Κονταράτος στέργω. Παντολέων ἱερεὺς Κρόκιας μάρτυς. Στέφανος Σκρηνῆς. Λευκῆς Πετροκόκκινος. Παπᾶ Ἰωσὴφ ἱερομόναχος.

Ἀγοράζουσιν ὑπὲρ τῆς Νεαμονῆς οἱ ταύτης Ἐπίτροποι, Μισαὴλ τινος τὰ περὶ ταύτην ὑπάρχοντα τῷ 1692.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Μισαὴλ μοναχὸς ὁ Κοινούσης, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν, καὶ μετὰ γνώμης τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, Κωνσταντίου μοναχοῦ, παρόντος, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Νέας Μονης, τόν τε μισὲρ Μιχαὴλ Βοῦρον, καὶ μισὲρ Ματθαῖον Ψιαχῆν, παρόντας καὶ ἀποδεχομένους, τὴν μετοχὴν καὶ ἀνάκτισιν, ἣν εἶχεν εἰς τὴν γῆν τοῦ μοναστηρίου, ἤγουν τὸ κελλίον αὐτοῦ, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, ἀνωγεωκάτωγον, τὸ πλησίον τοῦ Πλουμῆ, καὶ ἑτέρων, ἔτι δὲ καὶ ταῖς δύο βόταις, ὁποῦ ἔχει ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου μὲ περίαυλον, καὶ τὴν περιοχὴν αὐτοῦ, πλησίον τοῦ Τρύπακα, καὶ ἑτέρων, καὶ τὸ κηπάριον τοῦ Κολίου, πλησίον τοῦ Παπᾶ Ἰγνατίου καὶ ἑτέρων· καὶ τὸ ἀμπέλιον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, πλησίον τοῦ Γερμανοῦ καὶ ἑτέρων. Τὰ πάντα καθὼς εἰσι καὶ εὑρίσκονται, μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς αὐτῶν· εἰς τιμὴν ὁμοῦ τὰ πάντα, ἀσιλάνια 250, ἤγουν ἀσιλάνια διακόσια πενῆντα· τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ Μισαὴλ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δύο ἀγοραστάς· Διὰ τοῦτο παρέχει εἰς πᾶσαν τὴν δεσποτείαν αὐτῶν τὰ προειρημένα, ὑποσχόμενος, ἵνα ποτήση καὶ χοντζέτιον, διασαφηνίζοντες ἐκ στόματος τῶν αὐτῶν ἀγοραστων, ὅτι τὰ αὐτὰ ἀσιλάνια διακόσια πεντήκοντά εἰσιν ἀπὸ χρήματα τοῦ μοναστηρίου. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, κατὰ

τὸ ᾳχυβ΄, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ κέ., ἡμέρᾳ έ., ὥρᾳ γ΄., Ἰνδικτιῶνος ιέ. Μάρτυρες. Ἰωάννης Ῥοδοκανάκης. Ἰωάννης Μαῦρος. Θεόδωρος Ψιακῆς. Κωκὼς Σκαραμαγκᾶς. Μανὲς Θαλασσινός. Μανόλης Παρόδης. Κωζῆς Βοῦρος. Νικολὼς Ψιακῆς, καὶ Μικὲς Μάμουκας, κληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας.

Ἀναμέτρησις προηγορασμένου ἀγροῦ ἐν Λαβρίνᾳ καὶ τοῦ πλεονάζοντος ἀγορὰ τῷ 1653.

Τὴν σήμερον ὁ κὺρ Κονστάντιος ὁ Μερμιγκούσης, καὶ κὺρ Ἰωάννης Χαλακάκης (α), ἑστοντας καὶ νὰ ἤθελεν ἀγοράσει καπιον ὑποστατικὸν ὁ κὺρ Κοστάντιος ἀπο τον Ἰωάννην, καθῶς διαλαμβάνη το χογγέτι του ἀφέντι του καδὴ· καὶ τώρη ἐξαναμετρίθη τὸ πράμαν, καὶ εὑρέθησαν δάκτηλα 25, ἐπληρώθη ὁ Ἰωαννης ὅλον ἐκείνον, ὁπου του αγκήζη· καὶ ἦνε πληρομένος, καὶ σασθηφαρισμένος· μόνον εις το εσσῶδημαν, καθῶς εἶναι το σηνήθιον εις τριτιάρηκα. Καὶ ἐὰν ευρεθῆ καὶ ἔλθουν ἀναμεταξί τους σκάνδαλα, νὰ ἀπομιράζουν, νὰ πέρνι ὁ κὺρ Κονστάντιος τα δύο μερδικὰ, καὶ ὁ Ἰωάννης το ἕν. Καὶ ἔτζη ἔγηνεν εις ἐνδηξιν τον κατοθεν υπογεγραμένον μαρτίρων. Μάρτυρες. Ὁ εντιμότατος προτοπαπας Βερβεράτου ιερεὺς

(α) Ὅρα ἐν σελίδι 208. Ἐκ τούτου μανθάνομεν, ὅτι ὁ ἐκεῖ καλούμενος Κωνστάντιος Καπλοφούμης, ἦν ἐκ τῆς μαστιχοφόρου κώμης τοῦ Μυρμηκίου· ὅτι πρὸ τῶν 1643 ἠγόρασε τὸ κτῆμα τοῦ Χάλακος ἐν Λαβρίνᾳ· ὅτι τῷ 1643 ἀναμετρηθὲν εὑρέθη πλέον τοῦ προηγορασμένου κατὰ 25 δάκτυλα, ὧν τὴν ἀναλογίαν κατὰ τῶν ἀποτριτευομένων τὸ ἔθος ἠναγκάσθη ἀποτίσαι ὁ Καπλοφούμης. Τῷ δὲ 1673 τοῦ Χάλακος ἄρτι ἀποθανόντος, λαμβάνει πρὸς ἀσφάλειαν καὶ τρίτον ἔγγραφον παρὰ τῆς ἐκείνου κόρης Καλῆς, ἐξ οὗ δῆλον, ὅτι ἐγένετο καὶ τέταρτον ἔγγραφον, δι' οὗ σύμπαν ἐξηγόρασε τὸ ἐν λόγῳ κτῆμα.

Νικόλαος Γερμανός. Γεώργιος Φρεζουνις. Κυρ Ἰωάννης χρισοχόος ὁ Σπάρταλις. Κυρ Δημητριος ο υιὸς αυτου. Τῷ 1643, Νοεμβρίο 12.

Ἀγορὰ εἰς Ξόκληρον τῷ 1660.

Δηλοπαιῆτε δια παροντος, πος ὁ πανοσιότατος ιερομόναχος Παπᾶ Γρηγοριος Χρησοβελονης, λεγόμενος Μαρακανάβχς, ἐπούλησεν του Ἰωάννου Πετροκοκινου, ος επιτροπου του μοναστηριου της ἁγιας Μονης, το ηποστατικο το εχη εις την θεσι του Ξοκληρου ουργιαις ηκοσιμια και μισι, λεγω ουργιαις 21 1/2, διὰ βεαλια ἤκοσι την ουργια· στενουν βεαλια τετρακοσια τριαντα, ἠγουν βεάλια 430, τα ἔλαβεν εἰς μετρητα ὁλα σωστα την σιμερον αυτεν ανοθεν Ἰωάννην. Τὸ ην πλησιον τὸ ανοθεν μοναστιρι της Νεας Μονης, μισὲρ Μαρῖνος Ντάντριας· καὶ τον Κρῆθινα(δων), καὶ ἡ στρατα σινδενδρον, καθος εστὶν καὶ εὑρισκαιτε. Καὶ δια ενθημισι τον μαρτιρον του χογγετιου εγινεν ιπαρουσα. και την υπεγραψεν ο ανοθεν ιερομοναχος εμπροστεν εἰς τους κατοθεν. μαρτιρες. Γρηγόριος ιερομόναχος Χρυσοβελονης ελαβα τα ἄνοθεν. Στεφανος Σκυλίτζης. Νικολαος Βασιλικος. Παουλος Νεγροποντες. Παντελης Ῥοδοκανακης. Λουκας Καιφαλάς Σταματις Καπελέτος· Ἰακοβος Πιτροκοκινος. Σταματις Ροδοκανακις. Μανουηλ Κλουμασης Γιακουμις Ψιακις. Τὸ 1660 Μαίῳ 26, εν Χίω.

Ἀγορὰ εἰς Θολοποτάμιον τῇ 1675, τῇ Σεπτεμβρίου 13.

Ης το ωνομα τουκυριου, αμι. Γισιμερο ομολογα ὑπαπαδια του παπα Ὑανι του Φιλου, αποχσριο Θολοποταμυ, ομολογα, πος πουλυ του ποστατικον, οπερεχηετιθεσι εις το αλονι του Λακκου, οπου υνε πουρκιτις· πουλυτο προς τὸν

Νεοφιτο του πατελεου Γαναν, πολιτουτο μετοθελιματου παπα της· κεπουλιτουτο απετισιμερο πανελεπτερο, καθος εστι κεεβρισκετε, σιδεδρο· πλισιαστις Μιχαλις του Προτοπαπα Ντινα κευ Μονου του Κολακυου συνεβριαν, κεσγοραστις· κευνεοργιες εξι κεμισυ, δαπτυλα οπτο. Τσωπιον υποστατικο ομολεγα υπαπαδια κεοπαπας, ποςεπιρε κεεπεριλαβεν τιτιμι του .... σοα απετον αγοραστιν το Νεοφιτον, ὡς καθος τοετιμισαν υμεσευ ονοματι Κοστας Καπλοφουμιν κε Νικολις Μανουσος· κεετιμισαντο τιεργια ασιλανια επτα, υγουν τικαθε οργια. Ἐζτι το βαζυ υκοκυρι απετισιμερον νατοπιὺ ος θελι κεβουλετε. Ετζι τοομολογα υπαπαδυα εμπροσθεν εμου του νοταριου κετοκαταθε υπογαρφομενο μαρτυρον. Ετζι εγαρπτι το παρο στρουμετο κατα ταχιλια εξακοσια εβδομιταπετε, υμερα δεπτεραν, κεναπαγι ης τον εβρισκομενο καδι, ναγενι χουκετι, μεμαρτιρας. Ἐγοπαπα Ιωαννης στεργο ταανοθεν. Ατονις Στρουμις. Γεοργις Κολακυ. Νικολις τις Μαρουλους. Κεγο παπα Στεφανις Λαπαρδας γραψας.

Ἀγορὰ ἐν Δαφνῶνι ἀποτρίτου τῷ 1708.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἀμήν. Ὁ Μάρτυς τοῦ Ἀγγελῆ, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν, ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν μισὲρ Μιχὲ Πετροκόκκινον τοῦ ποτὲ Ἰωάννου, παρόντα, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει εἰς τὸν Δαφνῶνα, σύνδενδρον, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, παντελεύθερον, τὸ πλησίον Βασίλη Δαφνούση (α), καὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ τοῦ μοναστηριακοῦ, εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 16, ἤγουν ἀσιλάνια δεκαεξ· τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν. Διὰ τοῦτο παρέχει πρὸς αὐτὸν, τὸ

(α) Κυριολεκτικώτερος ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ· ὁ Γεώργιος Μάμουκας δηλονότι τοῦ ἰδίου υἱοῦ Μιχὲ Μάμουκα· ἀπόδειξις δὲ τὰ «ἐν τῇ θέσει εἰς τὸν Δαφνῶνα.» «πλησίον Βασίλη Δαφνούση». «τὸ ἀποτρίτον ποῦ μετέχει» καὶ πλεῖστ' ἄλλα πολλαχοῦ.

ἀποτρίτον ποῦ μετέχει εἰς αὐτό.... καὶ εἶναι τριτάρικον, καὶ δουλόνει τὰ ἐαυτοῦ διὰ νὰ τὸν δεφενδεύῃ. Ὁμολογεῖ δὲ (ὁ αὐτὸς Μιχὲς, ὅτι τὰ δοθέντα), εἶναι ἀπὸ χρήματα τοῦ μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς, ὑποσχόμενος ποιῆσαι καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη.... κατὰ τὸ ἀψῆ'. (1708), ἐν μηνὶ—20, ἡμέρᾳ β'., ὥρα γ'. Ἰνδικτιῶνος δ'. Μάρτυρες. Φιριππῆς —. Μιχὲς Πετροκόκκινος. Θεόδωρος Ῥάλλης, καὶ Ἰωάννης Ἀγέλαστος, χληθέντες. Μιχὲς Μάμουκας καὶ Νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Νεαμονήσιος Ἀρχιερεὺς πωλεῖ κτήματα πρὸς Νεαμονήσιον ἱερέα ἐν Πυμφυλίῃ τῷ 1701.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ πανιερώτατος πρώην Χίου κύριος Γρηγόριος, ὁ κατὰ κόσμον Βεστάρχης, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως, πρὸς τὸν Παπᾶ Νικηφόρον Νεαμονούσην, παρόντα, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει Πυμφυλίδος, τὸ καταγόμενον ἐκ τοῦ Νανιᾶ, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, μὲ Βόταν, πηγάδι, καὶ ὅ τι περιέχει, σύνδεδρον, καὶ παντελεύθερον, μὲ τὰ ἔξωθεν, ὁποῦ περιέχει λεγόμενα τῆς ψιλῆς βάχης, καὶ μὲ τὰ ἄγρια, καὶ εἴτι ἄλλο μετέχει ἐκεῖ· πλησίον τοῦ Προηγουμένου Παπᾶ Γρηγορίου, καὶ τῆς ὁδοῦ. Καὶ ἄλλο ὑποστατικὸν, λεγόμενον τοῦ Κωνσταντίου Ἀποστολάκη. Ἔτι δὲ καὶ τὸ χωράφιον, λεγόμενον τοῦ Σαλιάρη, εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ αὐτὸ, καθὼς ἐστι καὶ εὑρίσκεται, πλησίον τοῦ Παπᾶ Ἰωσήφ. Τὰ πάντα πωλεῖ πρὸς αὐτὸν σύνδενδρα, μὲ ὅ τι περιέχουσιν· εἰς τιμὴν ὁμοῦ τὰ πάντα ἀσιλάνια 750, ἤγουν ἀσιλάνια ἑπτακόσια πενῆντα· τὰ ὁποῖα ἔλαβε, καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ πωλητὴς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, ἔμπροσθεν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο παρέχει εἰς πᾶσαν τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ πάντα τὰ προειρημένα, ἵνα ποιῇ αὐτὰ, ὡς θέλει·

καὶ δουλώνει τὰ ἑαυτοῦ, διὰ νὰ τὸν δεφενδεύῃ, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον. Διὸ ἐγράφη, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ πύργῳ τῶν Ἀνδρικιανῶν κατὰ τὸ ἀψρ. (1701), ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ιβ'., ἡμέρα γ'., ὥρα θ'., Ἰνδικτιῶνος θ'. Μάρτυρες. Παπᾶ Σταμάτης Πρώης. Φραγγούλης Καζανόβας. Ζωρζῆς Καζανόβας. Λουκᾶς Σγούτας, καὶ Μιχὲς Πετροκόκκινος, κληθέντες καὶ παρακληθέντες. Μιχὲς Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Νυμφοδώρα τις ἐκ τῆς μονῆς Πλακιδιωτίσσης ἀφιεροῖ εἰς τὴν Νεαμονὴν ἀγρὸν εἰς τὴν Βατωμένην τῷ 1714.

Γ᾽ς τόνομα του κυρίου. Ἀμήν. Τσίμερον ἐλθὸν ἡ Νιφοδόρα ἀπο τιν μεσα Διδίμαν, τοκλιθὲν τοῦ Παπανικολὴ ἡ κόρι Βαγιάνου, ἡς τους εὑρισκομενους ἐπιτροπους, καὶ του εφιμέριου της Παναγίας της Πλακουριοτισας, τον Μιχάλι Στεφανάκιν, καὶ ἕτερον Μιχαλι Παπασταμάτιν, καὶ τον εὐλαβεστατον Παπα Ἰωάννην του Μονεου· καὶ ὁμολόγισε καὶ ὁμολογα, πος αυτοθέλιτη ἀφιερόνι τὸ ἡποστατηκο, ὁπου ἐχι τη θεσιν Βατομένι ἡς την Αγιαν Μονι, να το πιοὺν ἡ κάλογερι ος θελουν και βουλονται, το πλισίον ἡ Ἁγια Μονὴ, ξανεμικὰ και νοτηνα, σιδενδρον, καθος ἐστιν, καὶ εὕρισκετε. Και ἡς ασφαλιαν το παρον ἐγενετο κατὰ τὸ αψιδ'. ημερα Κυριακι, ὥρα φ'. Μάρτυρες. Μιχαλης Στεφανάκιν. Μιχαλις Παπᾶ Σταματι. Παπα Ιωαννις του Μονεου.

Καλλίνικος ὁ Νεαμονήσιος ἀγοράζει ἐν Καρδαμύλῃ ἀγρὸν προσεγγίζοντα τῆς ἐκείνου γῆς τῷ 1643.

Εἰς το ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἐποιδὶ ἀναφένετε,

ὅτι ὁ Μαστρομηχάλης ἀσποτότης ἀπο τα Καρδάμοιλα ἐπόλησεν κἄποιον χοράφιον ἐντι θέσι εἰς την Γγαράβαν, καθὸς διαλαμβάνι τοχογγέτιον του αυθεντὸς του Καδι; τὸ ὁποίον χοράφιον τὸ ἐπούλησεν προς τον ὁσιότατον κατα κόσμον μοναχὸν κὺρ Καλήνικον, απο χορήον Βερβεράτον (α), του ποτὲ Λέον Γερμανοὺ· καὶ τανὴν την σίμερον ἐλθὸν ἐμπροσθεν ἐμοὺ νοταρίου, καὶ τον παρεστότον μαρτύρον ὁ ἄνοθεν Μαστρομηχάλης λέγη καὶ ὁμολογὰ, πως διάτο ἄνωθεν χοράφιον, τοῆνε εντηθέσι του Καράβου, πλησίον του Λέον Χαρτουλάρη, καὶ ἀπο τρία μέρη ὁ ἄνοθεν κὺρ Καλήνηκος· καὶ τανὴν ὁ ἄνοθεν Μαστρομηχάλης, πῶς ἦνε πλερομένος, ἀναπαμένος, σαστιφαρισμένος απο τον ἄνοθεν κὺρ Καλήνικον διάτο ἄνοθεν ἠποστατηκον, ἡ πολλὴ ἡ ὀλήγον, καθὸς ἔστην καὶ εὑρήσκετε· Καὶ αποτουνὴν, ναήνε το αυτὸ ἠποστατηκον εἰς ἠδίαν δεσποτήαν καὶ κηρηδτηταν τουἄνοθεν κὺρ Καλλίνικου, ἡ πουλήσε, ἢ χαρησε, ἢ ἀντάλαξε, και ἕτερα. Καὶ σιγουραρίζει τον ἄνοθεν ἀγοραστὴν εἰς ἄνθροπον, ὁπου να του δόσι ὄχλησιν, ὁμοίος καὶ ἀπὸ τους διαδόχους αὐτοῦ. Οὗτος εἶπεν, καὶ ὁμολόγισεν ὁ ἄνοθεν Μαστρομηχάλης ἔμπροσθεν ἐμοὺ νοταρίου, καὶ τον παρεστότον μαρτήρον. Ἐγράφη, ἀνεγνόθη, ἐμαρτηρύθη εἰς τον ὄικον του κὺρ Μάρτη Φραγγία, ἡμέρα ἑ., ὥρα γ'. καὶ ὅμοσαν εἰς τας ἁγίας του Θεοὺ γραφὰς του φιλάτην ταύτα πάντα. 1643, ἐν μηνὶ Ἀπριλήῳ 6. Μάρτηρες. Κὺρ Μοιχαὴλ Φρανγγίας, καὶ Μάρτυς τοῦ Φραγγία, καὶ Παπα κὺρ Γεόργιος Πρόην Σκμονὰς, κληθέντες καὶ παρακλη-

---

(α) Ἔστι τις θέσις παρὰ τὸν αἰγιαλὸν Καρδαμύλης, τοῦ Καλλινίκου μέχρι σήμερον καλουμένη. Ἔλαβε δὲ τὴν ὀνομασίαν ἐκ τούτου· τῶν Νεαμονησίων τις Καλλίνικος ὀνομαζόμενος, ἐκ τῆς κώμης τοῦ Βερβεράτου, ὠνήσατο ὑποστατικὸν ἐκεῖ, ἐξ οὗ ἔκτοτε καὶ ἡ τοποθεσία τῷ ἐκείνου, ὀνόματι ἐπονομάζεται. Ἐγγὺς οὖν τοῦ προτέρου ἀγοράζει καὶ ἕτερον σήμερον.

θέντες. Παπᾶ Ξένος Καλοεύγενος καὶ νοτάριος βεβεῶν ὑπέγραψα ἰδία χηρή.

Ἀμελοῦς ἀποβολὴ ἐκ Νεαμονικῶν ὑποστατικῶν ἐν Καρδαμύλῃ τῷ 1681.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Γεωργαντῆς Φούσκουλος, υἱὸς τοῦ ποτὲ Μικὲ, παρὼν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, καὶ τῶν κάτωθεν μαρτύρων, ὡμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ, πρὸς τοὺς ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς τῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς Μονῆς τῆς Νέας, ἀπόντας, ὡς καὶ παρόντας, καὶ παρόντων δι' αὐτοὺς τοῦ πανοσιωτάτου προηγουμένου, κὺρ Ἱεροθέου, καὶ του ἐπιτρόπου αὐτῶν μισὲρ Ματθαίου Ψικκῆ· λέγει, ὅτι ἐπειδὴ καὶ δέδωκαν πρὸς αὐτὸν πακτωτικῶς τὰ ὑποστατικὰ τοῦ Μοναστηρίου τὰ ἐν τῇ θέσει τῶν Καρδαμύλων, τὰ καταγόμενα, ἀπὸ τὸν ποτὲ Μεεμὲτ Τζελεπῆ του Μέρη Τζαούση, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφάνη ἀμελὴς αὐτὸς ὁ Γεωργαντῆς· διὰ τοῦτο νουθετηθεὶς παρὰ τῶν ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν τοῦ Μοναστηρίου, ἵνα μὴ ἀφανισθοῦσιν εἰς τὸ παντελὲς τὰ προειρημένα ὑποστατικὰ, καὶ μείνουσι χέρσα· διὰ τοῦτο ὡμολόγησεν αὐτὸς ὁ Γεωργαντῆς θελληματικὸς καὶ αὐτοπροαίρετος, ὅτι οὐκ ἔχει δύναμιν, νὰ δουλεύῃ αὐτά. Καὶ παραιτεῖται τὰ αὐτὰ ὑποστατικὰ πρὸς τὸ Μοναστήριον, καθὼς τοῦ τὰ ἔδωσαν, ἵνα ποιοῦσιν αὐτὰ, ὡς θέλουσι καὶ βούλονται, καὶ αὐτὸς ἐξέρχεται, ἐπειδὴ καὶ ἀνεπαύθη εἰς τὸ παντελές. Διὸ καὶ τὸ παρὸν ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Γεωργαντῆς, καὶ ὤμοσεν εἰς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ γραφὰς τοῦ φυλάξαι τὰ παρόντα. Ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳχπα (1681), ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ζ'., ἡμέρᾳ β'., ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος δ'. Μάρτυρες. Μιχαὴλ Μαυρογορδάτος. Ῥαφὲς Γγιουστούνιας. Ἰωάννης Μαυρογορδάτος, καὶ Μικὲς Κορέσης, κληθέντες. Γεώργιος Μάμουκας, καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Ἀγορὰ ἐν Νεραύλακι Καρδαμύλων τῷ 1708.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ὁ Κωνσταντῆς τοῦ ποτὲ Μάρτυ Φραγγιᾶ ἐκ τοῦ χωρίου τῶν Καρδαμύλων, γνωστὸς ἐμοῦ τοῦ νοταρίου, παρὼν ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν μαρτύρων, πωλεῖ διὰ τελείας πωλήσεως πρὸς τὸν πανοσιώτατον Προηγούμενον τῆς Νεαμονῆς, παπᾶ κὺρ Νεόφυτον Κυλανὸν, παρόντα, τὸ ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἐν τῇ θέσει Νέραυλα, σύνδεδρον, καὶ παντελεύθερον, εἴτι μετέχει ἐν αὐτῷ, μὲ τὸ νερὸν ποῦ μετέχει, καὶ μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὸ πλησίον τοῦ Μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς γύροθεν, καὶ τὸ διέβα εἰς τιμὴν ἀσιλάνια 65, ἤγουν ἀσιλάνια ἑξῆντα πέντε· τὰ ὁποῖα καὶ ἐπερίλαβεν αὐτὸς ὁ Κωνσταντῆς, ὁ πωλητὴς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, ἔμπροσθεν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο παρέχει πρὸς αὐτὸν τὸ αὐτὸ ὑποστατικὸν, καὶ δουλώνει τὰ ἑαυτοῦ διὰ νὰ τὸν δεφενδεύῃ, ὑποσχόμενος, ἵνα ποιήσῃ καὶ χοντζέτιον· ὁμολογόντας αὐτὸς ὁ προηγούμενος, πῶς εἶναι ἀπὸ χρήματα τοῦ μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς. Διὸ ἐγράφη καὶ ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν τῷ οἴκῳ ἐμοῦ τοῦ νοταρίου κατὰ τὸ ᾳψη (1708), ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ ί., ἡμέρᾳ δ'., ὥρᾳ γ'. Ἰνδικτιῶνος δ'. Μάρτυρες. Νικόλαος Μαυρογορδάτος. Ζαννῆς Μάμουκας. Ἀντώνιος Τζιτζίνιας. Μανόλης Κλουμάσης, καὶ Νικόλαος Μαυρογορδάτος. Μικὲς Μάμουκας καὶ νοτάριος δημόσιος Χίου βεβαιῶ.

Ἀγορὰ ἐν Καρδαμύλῃ οἰκίας καὶ ἀγροῦ εἰς Ποδονύκτην τῷ 1735.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Ἑστοντας καὶ ὁ Παπᾶ κὺρ Στέφανος Παπαζὴς τοῦ ποτὲ Παπᾶ Νικολάου, ἀπὸ τὰ Καρδάμιλα· γνωστὸς ἐμοὺ, παρὸν, καὶ τὸν κάτοθεν μαρτύρον, λέγη, ὅτι νὰ ἔχι μὲ γράμα χαρισμένα τὰ πράγματά του, καὶ ὁσπίτι του πρὸς τὲς δίο κόρες αὐ-

τοῦ, τὴν Μαρίαν, καὶ τὴν Ἄνναν· καὶ ἑστοντας καὶ νὰ ἤτρεξεν θάνατος τῆς μιᾶς κόρης αὐτοῦ, τῆς Μαρίας, καὶ τὴν ἐκληρονόμησεν πάλην ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὁ ἄνοθεν Παπᾶ Στέφανος τὴν σήμερον, πωλεῖ ἀπὸ τῆς ἀποθαμένης του κόρης τὸ μερδικόν, τὸ χοράφιον, ὁποῦ ἔχι εἰς τὸ ἄνοθεν χορίον, τὸ λεγόμενον εἰς τὸν Ποδονίκτι· πωλεῖ ἀπὸ τὸ αὐτὸν χοράφιον ἑπτὰ ὀργίαις, ἤγουν 7, πρὸς τὸν προϋγούμενον Παπᾶ κὺρ Ἰάκωβον, ἀπὸ τὴν Νέαν Μονήν, καθὼς ἐστὶν, σύνδενδρον, πλησίον Κόστα Παπαζῆ γωνί, καὶ Μιχάλης Πονηρὸς, καὶ ἡ Ἄννα, θυγάτηρ τοῦ ἀνεθεν πουλητοῦ. Πωλεῖτουτο τοῦ Προηγουμένου διατιμὴς ἀσιλάνια 100 1/2. Ἀκόμη τοῦ πουλὴ τοῦ προϋγουμένου ὁ Παπᾶ Στέφανος, καὶ τὸ ὀσπίτιον ὁποῦ ἔχι εἰς τὸ ἄνοθεν χορίον, τὸ μισὸν, τῆς Μαρίας τῆς θυγατρός του τὸ μερδικόν, πλησίον τῆς Ἁγίας Κυριακῆς ἡ βότα, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ πουλητοῦ, ἡ Ἄννα· μὲ αὐτὸ, ἤγουν τὸ ὀσπίτιον εἰς τὴν ἄνοθεν τιμὴν τον ἑκατὸν ἥμισυ ἀσιλανίων. Καὶ τὰ ἠγόρασεν ὁ ἀγοραστὴς μὲ ἄσπρα τοῦ μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς. Τὰ ὁπία ἄνοθεν ἀσιλάνια, τὰ ἔλαβεν ὁ πουλητὴς ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν σῶα. Διὸ ἀπὸ τὴν σήμερον ὡς πληρομένος καὶ ἀναπαμένος παρετὶ αὐτὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀγοραστοῦ, ἤναποιεῖ, ὡς θέλη καὶ βούλεται, πωλεῖν, χαρίζειν καὶ πὰν ἕτερον, ὃς πληρομένος καὶ ἀναπαμένος. Ὅθεν καὶ τὸν κάνι καλὸν, δουλόνοντας πάντα τὰ ἐν αὐτῶ. Ἀκόμι λέγουν καὶ τοῦτο, ὅτι τῆς ἄνοθεν ἑπτὰ ὄργιαις χοράφι, ὁποῦ πολήτου προϋγουμένου, τοῦ τὸ πουλὴ, νὰ μετράτε μὲ τὴν ὀργίαν, ὁποῦ ἔχουν συνίθειαν εἰς τὸ χοριὸν αὐτοῦ Καρδάμιλα καὶ μετροῦν καὶ νὰ λαμβάνι τὲς ἑπτά. Ὅθεν ἔγινεν καὶ τὸπαρὸν εἰς ἀσφάλιαν μετὰ ἀξίον μαρτίρον, κατὰ τὸ 1735, Ἰανουρίου 8, ἡμέρα δ'. ὥρα ε. Παπᾶ Στέφανος στέργω τὰ ἄνοθεν. Συμεὼν ἱερομόναχος. Βησαρίων ἱερομόναχος. Νεκτάριος ἱερομόναχος. Νεόφυτος ἱερομόναχος Βερβερατούσης.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα σώζονται ἔτι, λελωβημένα ὅμως ἐπιτοπλεῖστον, δυσανάγνωστα, ἀνεξιχνίαστα, σεσηπότα, ἠλλοιωμένα· μνείαν δέ τινων ἐνταῦθα ποιοῦμαι εἰς δύναμιν, ἐν οἷς καί τι τῆς Γενουηνσίου κατοχῆς, Νεαμονήσιον κυροῦν ὑποστατικόν, ἀλλ' ὡς ἐλλιπὲς τὴν ἀρχὴν καὶ σεσηπώς τε καὶ ἀμαυρόν, καὶ ἄμοιρον χρονολογίας περὶ τὸ τέλος· οὐδὲν σαφηνίζει, εἰμὴ, ὅτι ἐγράφη ἀπὸ τὸν κὺρ Ἰάκωβον Μαυρογορδάτον, καὶ ἐμαρτυρήθη ἀπὸ τὸν κὺρ Μιχάλην Ῥάλην τοῦ Θεοδώρου καὶ ἄλλους, καὶ ἐξέβη ἀπὸ τὰ γράμματα Ξένου Γορδάτου καὶ νοταρίου διὰ Παντολέοντος ἱερέως Γραμματικοῦ καὶ Ῥεφενδαρίου, συμμαρτυρεῖ δὲ τοῦτο καὶ ὁ πρόεδρος Χίου Διονύσιος, καὶ διαθήκη τις, κατὰ τὴν αὐτὴν ἴσως ἐποχὴν γεγραμμένη καὶ ὑπὸ Γενουηνσίων ἰταλιστὶ ὑπογεγραμμένη· ἀλλ' ἄγνωστον διὰ τὸ δυσανάγνωστον ὅλως, ὁποίαν τινα σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν μονήν.

Χριστοφόρος Τζαλικῆς πωλεῖ εἰς Ἅγιον Πέτρον ἀγρὸν τῷ Μωϋσῆ Σκουλῆ, τῷ προηγουμένῳ 20 ἀσιλάνια τῷ ᾳψλ (1730), κατὰ Μάρτιον.

Φράγκα Μανόλακα ἀφιεροῖ ἢ πωλεῖ τῇ Νεαμονῇ εἰς Λειάπυργον σύνδενδρον ὑποστατικὸν τῷ 1720 τῇ 18 Δεκεμβρίου.

Ἰωάννης Μῶρος πωλεῖ τῷ καθηγουμένῳ Μωϋσῇ Κακανάρη τριώροφον οἶκον 250 ἀσιλάνια κατὰ τὸν ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου Ἅγιον Ἰάκωβον, τῷ 1729, τῇ 2 τοῦ Ἀπριλίου.

Ἀγγέλικα Μίλιου πωλεῖ πρὸς τὸν Νεαμονήσιον Παπᾶ Ἀγαθάγγελον Ποδάραν ἀνωγεωκάτωγον οἶκον ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου κατὰ τὸν Νεαμονικὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος, ὑποτελῆ τοῦ ναοῦ ἀσιλάνια 205, τῷ ᾳχπα (1681). τῇ 29 Νοεμβρίου.

Ἰωάννης Μεντώνης πωλεῖ πρὸς τὸν ὑποψήφιον τῆς Νεαμονικῆς ἡγουμενείας Μωϋσῆν Σκουλῆν ἀνωγεωκάτωγον οἶκον ἐν Παλαιοκάστρῳ τῆς Χίου ἀσιλάνια 300, τῷ 1714. τῇ 12 Σεπτεμβρίου.

Οἱ ἐκ Χαλκείου παῖδες Ἰωάννου Νεόνικα Παπᾶ Στα-
μάτιος, Νικόλαος καὶ Ἰσίδωρος πωλοῦσι τῷ Νεαμονησίῳ
Γερασίμῳ Ἀναβατούσῃ 9 ὀργυιῶν καὶ 60 δακτύλων ὑ-
ποστατικὸν ἐν τῇ θέσει μισὲρ Ζάννε, τῷ ᾳχξ (1660), τῇ
15 Ὀκτωβρίου, δι' ἀσιλάνια 134, ἀπότριτον.

Λαμπρυνὴ σύμβιος Μιχαὴλ Μαμούνα ἐκ Δαφνῶνος
μετὰ τοῦ συμβίου αὐτῆς, πωλεῖ τῷ καθηγουμένῳ Μωϋσῇ
Σκουλῇ ὑποστατικὸν ἐν τῇ θέσει Χαλκωματᾶ μετὰ φρέ-
ατος δι' ἀσιλάνια 100, ἀπότριτον, τῷ 1716 τῇ 6 Ἰα-
νουαρίου.

Βασίλειος Μαστρονεαμονήτου Δαφνούσιος πωλεῖ τῷ
Νεαμονησίῳ Ἀθανασίῳ τῷ Ναυπλιεῖ δύο ἀγροὺς εἰς Σε-
ληνάρια ὀργυιῶν 15, ἀποτρίτους, δι' ἀσιλάνια 90, οὓς
προηγόρασεν ἀπὸ τοῦ Χαμουζᾶ Τζελεπῆ τῷ ᾳχπς.
(1686), τῇ 15 Δεκεμβρίου.

Καλὴ σύμβιος Γεωργίου Σκόρδια, καὶ θυγάτηρ Νικολ-
λουρούδη ἐκ Δαφνῶνος πωλεῖ τῷ Νεαμονησίῳ Παπᾶ
Γρηγορίῳ Μωραΐτῃ εἰς Βουλήσιον μετὰ φρέατος ὑπο-
στατικόν, ἀπότριτον, τῷ 1714, τῇ 5 Ὀκτωβρίου, δι' ἀ-
ἀσιλάνια 63 1/3. κτλ.

Ἄλλα δὲ πολλὰ Λατινιστὶ ἰταλιστὶ καὶ τουρκιστὶ γε-
γραμμένα σώζομεν ἔτι, ἅτινα διὰ τὸ δυσανάγνωστον καὶ
τὸ τῆς μεταφράσεως δύσκολον παρατρέχομεν, ἐν οἷς καὶ
τὸ τοῦ Δαμαλίου, τὸ τοῦ Σιδηροῦ, τὰ τῆς Πνιγούρας ἐν
Καλαιμασιᾷ, ἢ τὸ τῆς Πηγῆς ἐν Πυργίῳ, καὶ ἄλλα σπο-
ράδην ἐμπεριγράφονται, ἐν οἷς καὶ τὰ τοῦ Μεγάλου Με-
τοχίου πιθανῶς, τὰ τοῦ Φλαμουνίου, τὰ τοῦ Καβέστρου,
καὶ ἄλλα.

Ἐκ τοῦ παλαιοκώδηκος τῶν ἐγγράφων (σελ.
110) σημειοῦμεν καὶ τὰς οἰκίας ἃς εἶχεν ἡ
Νεαμονὴ ἐν τῇ πόλει τῆς Χίου μέχρι τοῦ
1762. Ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος, τῇ 24
Μαΐου διαγράφει ταύτας ὡς ἐφεξῆς.

1762 Μαΐου 21. Ἰδοὺ, ὦ ἱερὰ κεφαλὴ, ὁποῦ σημειώ-
νομεν τὰ ὅσα ὀσπίτια ἔχει τὸ μοναστήριον κάτω εἰς τὴν
χώραν. 1. Μέσα εἰς Σαγιάκουμον ὀσπίτιον ἕνα. 2. Ἕ-
τερον εἰς τὴν Θερμηριώτισσαν. 3. Εἰς τὸν Ἅγιον Εὐ-
στράτιον τοῦ Φιτιλῆ. 4. Εἰς τὴν Χρυσογειριὰν ἕνα, πλη-
σίον τοῦ Τζιγάλλα. 5. Εἰς τὴν Καλορίτισσαν τοῦ Ἀμήρη
ἕνα. 6. Ἔτι ἐκεῖ μέσα ἕνα. 7. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐνορίαν ἕ-
τερον, τὸ λεγόμενον τοῦ Παπᾶ Γρηγορίου. 8. Μέσα εἰς
τοῦ Πάπου ἀξανεμικὸν μέρος ὀσπίτια ἕξη. 9. Ἀργαστή-
ριον εἰς τὸ μέρος τοῦ Καδῆ, κάθεται Μπραΐμης μαχαι-
ρᾶς. 10. Ἕτερον ἀργαστήριον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, κάθε-
ται Βελῆς μαχαιρᾶς. 11. Ἕτερον ἀργαστήριον Τζαγκά-
ρικον, μονότειχον τοῦ ἄνωθεν. 12. Μέσα εἰς τοῦ Πάπ-
που, ἀνατολικὸν μέρος, εἰς τὴν μεγάλην τραβάκαν ὀσπί-
τια τρία. 13. Εἰς τὸ κλειδάβεικον, μονότειχα, ἀργαστή-
ριον ἕνα. 14. Εἰς τὸ μέρος τοῦ Καδῆ ἀργαστήρια τρία,
ἀνατολικὸν μέρος χαλβαζίδικον ἕνα. 15. Τουτουζίδικον
ἀργαστήριον ἕνα. 16. Ἕτερον ἀργαστήριον φαναράδικον
ἕνα. 17. Μέσα εἰς τοῦ Πάππου εἰς τὸ τέλος τῆς στενάδας
ὀσπίτιον ἕνα. 18. Ὀσπίτιον εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ἀνατο-
λικὸν μέρος, κάθεται ὁ Στάθης. 19. Ἔξω εἰς τὴν ἁπλά-
δαν ἀργαστήριον, κάθεται κλειδᾶς. 20. Βόρειον μέρος
κεραμωτὰ δύο. 21. Ἀντικρὶς τὰ βαφιαρὰ, νότιον μέρος,
ἀργαστήρια δύο. 22. Εἰς τὸ Παλαιόκαστρον ἡ Ἐκκλησία,
ὁ Σωτήρας. 23. Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ὀσπίτια δύο.
24. Εἰς τὸν Ἅγιον Εὐστράτιον, ἔξωθεν ὀσπίτια δύο.
25. Εἰς τὸν Μεταξοφόρον ἀργαστήρια τρία, μέρος ἀνα-

τολικόν. 26. Εἰς τὸν Ἅγιον Ἠλίαν ὀσπίτιον ἕνα κάθεται Παπᾶ Γαβριὴλ Ἀστρακάρης. 27. Ἀντικρὺς τῆς Ἁγίας Μαρίνης ὀσπίτια δύο. 28. Μέσα εἰς τὸν Ἅγιον Βασίλειον ὀσπίτιον ἕνα. 29. Εἰς τοῦ Καδῆ, νότιον μέρος ὀσπίτια δύο. 30. Ἡ Ἁγία Μαρίνα μὲ τὸ χωράφιν καὶ τὰ ὀσπίτιά της, ἔτι καὶ τὸ πόρτεγον μόνον τοῦ μισὲρ Νικολὼ Καζανόβα. 31. Εἰς τὸ καντοῦνι τῆς Ἁγίας Μαρίνης ὀσπίτιον ἕνα. 32. Εἰς τὸ μέρος τοῦ Δοξαρᾶ ὀσπίτια καλούμενα τῆς Ῥοβίθενας, πλησίον τὸ περιβόλιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Χαψῆ Σταμάτη. 33. Ἔξω ἀπὸ τὸν Ἅγιον Εὐστράτιον ὀσπίτιον ἕνα. 34. Ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος μὲ ὅσα ὀσπίτια ἔχει μέσα. 35. Ἔξω τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, νότιον μέρος, ὀσπίτιον ἕνα. 36. Εἰς τὸ Παλαιόκαστρον ὁ Ἅγιος Ἐλευθέριος μὲ ὀσπίτια. 37. Εἰς τὸ παλαιόκαστρον ὀσπίτια, τὰ ἔχει ὁ Παπᾶ Κλήμης Κοινούσης. 38. Τὰ ὅσα ἐνοικιάζει ἡμέση, τὸ μοναστήριον. Εἰς τὸ παλαιόκαστρον, λεγόμενον τοῦ Ἐμπουκωμένου. 39. Ἕτερον λεγόμενον Σαρηγγιουλῆ. 40. Εἰς τὸν Ῥεπάρον, εἰς τὴν οτενάδαν, ὁποῦ δὲν ἐβγαίνει ὀσπίτιον ἕνα. 41. Εἰς τοῦ Πάππου μέσα, ὀσπίτιον ἕνα, τὸ ἐμβατοικωμένον ἡ Χρουσῆ. 42. Εἰς τὰ Ἀργαστηράκια, ὁποῦ εὐγένει ἡ στράτα εἰς τοῦ Δοξαρᾶ, ὀσπίτιον ἕνα. 43. Ὁ Ἅγιος Εὐστράτιος μὲ τὰ ὀσπίτια, καὶ ἡ ἁπλάδα κάτωθεν τοῦ ἁγίου βήματος, μέσα εἰς τοῦ Πάππου. 44. Ὁ Ἅγιος Νικόλαος, τοῦ Βουνοῦ λεγόμενος, μὲ τὰ χωράφια, καὶ τὸ πυργάριν, λεγόμενον τοῦ Κοινούση. Εἰς ταῦτα, ὑπὲρ τὰ 65 ὄντα, πρόσθες καὶ τὰ ἐσύστερον κτηθέντα· ἐπειδὴ καὶ ὑπὲρ τὰ ἑπτὰ γνωρίζομεν ἤδη περὶ τὸν Ἀπασιανόν, ὧν τὰ 3 κατοικίσιμα, τὰ δ' ἄλλα ἐρείπια, σφετεριζόμενα ὑπὸ τῶν γειτνιαζόντων, μικρᾶς ἀξίας· Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν πλὴν τῶν περὶ τὴν Ἁγίαν Μορίναν καὶ τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον γινώσκομεν ἤδη. Ὑστερόκτητα λέγω τὰ ἤδη σωζόμενα· ἐπειδὴ εἰ ἦσαν κτήματα Νσμονικὰ καὶ κατὰ τὸ 1762, πῶς σιωπῶνται; Εἰκάζομεν οὖν ἢ ὅτι οὐ κατ' ἀκρίβειαν περιγράφονται, ἢ ὡς μικρᾶς ἀξίας παραλείπονται, ἢ

ὅτι μετὰ τὸ 1762 ἐκτήθησαν· πιθανοὶ δὲ καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι λόγοι δοκοῦσιν· ἐπειδὴ καὶ τῶν γεραιτέρων τινὲς ἐνθυμοῦνται καὶ ἄλλα καὶ καταδεικνύουσιν ἔτι, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω καταλόγου ὅλως ἐλλείποντα· μὴ γὰρ οὐ συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς διασωθέντας τῶν ἄλλων κτηματολογικῶν καταλόγων;

ΝΕΟΓΡΑΦΑ.

Κωνστάντιος Ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Οἱ προστασίαν κοινὴν θεόθεν ἐμπεπιστευμένοι, οὐ μόνον τὰ καλῶς ἔχοντα, καὶ κατὰ χώραν ἰδίαν σωζόμενα τῶν πραγμάτων, καὶ μηδεμιᾶς κακώσεως, καὶ βλάβης πεπειραμένα περιέπειν ὀφείλουσι, καὶ συνέχειν καὶ συντηρεῖν ἐν τῇ τάξει τῇ ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὅπως ποτε καιρικαῖς ἐπηρείαις καὶ περιστάσεσι τὴν ἑαυτῶν ἀποβεβληκότα εὐπρέπειαν, καὶ ἀμαυρωθέντα, κηδεμονίας μᾶλλον ἀξιοῦν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν σπεύδειν ἀνακαλεῖσθαι τάξιν τε καὶ εὐκατάστασιν· μάλιστα δὲ πάντων δέον γίνεσθαι, καὶ διενεργεῖσθαι τὴν τοιαύτην κηδεμονίαν, καὶ πρόνοιαν ἐπὶ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, καὶ σεπτῶν τοῦ Θεοῦ σκηνωμάτων τοῖς καθ' ὅλου τῆς ἐκκλησίας προστάταις, καὶ τοῦ λαοῦ προβεβλημένοις τῶν ὀρθοδόξων· οἵτινες ἐπαγρυπνεῖν ἀπαραιτήτως ὀφείλοντες ὑπὲρ τῆς ἐπωφελοῦς συστάσεως αὐτῶν, καὶ ἀρίστης διεξαγωγῆς, καὶ τὰς ἀπανταχόθεν προσαγομένας αὐτοῖς ἐπ' εὐλόγοις

αἰτίαις αἰτήσεις, καὶ ἱκεσίας εὐμενῶς ἀποδέχεσθαι μεμαθήκασι, καὶ χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν τοῖς ταύτης χρήζουσιν, ἀνασώζειν τε καὶ ἀνακτᾶσθαι τὰ πεπονηκότα δι' ἡντιναοῦν αἰτίαν, καὶ ἐπανάγειν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπικοσμοῦντες τοῖς ἀρχαίοις προνομίοις τε καὶ αὐχήμασι νεωτέροις ἐκκλησιαστικοῖς γράμμασι, δι' ὧν ἀνακαινίζεσθαι ἔχουσι, καὶ εἰς παλιγζωίαν ἐπανάγεσθαι, ὃν τρόπον ἔγνωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος ποιήσασθαι. Ἡ γὰρ ἐν τῇ Νήσῳ Χίῳ κειμένη ἱερὰ καὶ σεβασμία Βασιλικὴ καὶ Πατριαρχικὴ Νέα Μονή, περίφημος καὶ λαμπρὰ ἐξ ἀρχαίων χρόνων, καὶ τοσούτοις μὲν Βασιλικοῖς καὶ Πατριαρχικοῖς προνομίοις τετιμημένη, τοσαύτας δὲ τάξεις γεραρὰς πλουτοῦσα, καὶ πάσῃ μοναστηριακῇ σεβασμιότητι, καὶ εὐπρεπείᾳ συγκεκροτημένη, αὕτη φαμέν, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐκείνων χρόνων τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀρίστως διεξήγετο καὶ θεοφιλῶς διῳκεῖτο, ἐλευθέρα καὶ αὐτόνομος διατελοῦσα, καὶ πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν τῶν ἐν αὐτῇ κατὰ καιροὺς ἀσκησάντων θεοφιλῶν ἀνδρῶν διαπρέπουσα· κατὰ δὲ τὸ παρελήλυθὸς αωκϐ'. σωτήριον ἔτος ἐν τῇ συμβάσῃ, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, θλιβερᾷ καὶ ἀξιοδακρύτῳ ἐκείνῃ πασιγνώστῳ περιστάσει τῆς νήσου Χίου, ἔργον καὶ αὕτη λεηλασίας γεγενημένη, καὶ πυρὸς παρανάλωμα, πᾶσαν λαμπρότητα, καὶ καλλονὴν ἀπεβάλετο ἀποστερηθεῖσα καὶ κειμηλίων ἱερῶν ὅσων, πραγμάτων τε καὶ ἀφιερωμάτων, καὶ ὑποστατικῶν ἀφαιρεθεῖσα, καὶ πάντων ἐν γένει τῶν εἰς τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι συγχροτούντων· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνασκουμένων Πατέρων, οἱ μὲν τῇ αὐτῇ τοῖς λοιποῖς ἐκεῖ χριστιανοῖς τύχῃ ἐχρήσαντο, οἱ δὲ τῶν ἐκ τῆς τραγικωτάτης συμφορᾶς περισωθέντων ὀλίγιστοι ἄλλος ἄλλοθι διεσκορπίσθησαν· καὶ τοιαύτην μὲν ὑπέστη τὴν συμφορὰν ἡ ἱερὰ μονὴ αὕτη· ἀλλ' ὁ ἐν ἐλέει ἀνυπέρβλητος Κύριος καὶ ταύτης τὴν ἀπαλλαγήν, καὶ τῆς ἀνορθώσεως τὰς ἐλπίδας, ὥσπερ καὶ τὴν κοινὴν τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ παραμυθίαν ηὐδόκησε· νεύσει γὰρ καὶ

εὐμενείᾳ ἀνακτορικῇ, καὶ δαψιλείᾳ Βασιλικῶν χαρίτων, καὶ εὐεργεσιῶν, πάσης ἀνέσεως ἤδη, καὶ ἡσυχίας τῷ τόπῳ κατορθουμένης, περισυναχθέντες τινὲς τῶν διασωθέντων μοναστηριακῶν Πατέρων, ἐπελάβοντο μετὰ ζήλου, καὶ προθυμίας ὅσης τῶν πραγμάτων τῆς ἱερᾶς αὐτῶν ταύτης μετανοίας, καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν περιεποιήσαντο, ἀπολαβόντες καὶ τὰ ἐπιστραφέντα ἤδη κατ' ἔλεος Βασιλικόν, καὶ ἀποδοθέντα μοναστηριακὰ κτήματα, καὶ ὑποστατικά. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ κατὰ καιροὺς ἐπιβραβευθέντα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ χρυσόβουλλα τῶν ἀειμνήστων Βασιλέων ῥωμαίων, καὶ Πατριαρχικά, καὶ συνοδικὰ σιγγιλλιώδη γράμματα τὰ τὴν ἀδουλωσίαν αὐτῆς, καὶ αὐτονομίαν ἐμφαίνοντα ἐξίτηλα ἐγένοντο ἐν τῇ πανολεθρίᾳ ἐκείνῃ πυρποληθέντα μετὰ τῶν λοιπῶν κειμηλίων· προσδραμόντες τῇ ἡμῶν Μετριότητι προκαθημένῃ συνοδικῶς οἱ διαληφθέντες ὁσιώτατοι Πατέρες καὶ τὴν δεινὴν ταύτην στέρησιν τῶν ἱερῶν ἐκείνων ἐγγράφων μετὰ πολλῆς θλίψεως παραστήσαντες, καὶ ὅσην προσδοκῶσι τὴν παραμυθίαν ἐκ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἀρχαιόθεν ἐπιχεχορηγημένων τῇ ἱερᾷ αὐτῶν μετανοίᾳ γεραρῶν προνομίων ἀναγγείλαντες, ἐξητήσαντο θερμῶς ἀνανεωθῆναι, καὶ ἐπικυρωθῆναι τὴν σταυροπηγιακὴν ταύτην ἐλευθερίαν καὶ χάριν δι' ἐκδόσεως ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ, καὶ συνοδικοῦ σιγγιλλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος· τούτου χάριν ἡ Μετριότης ἡμῶν προνοίᾳ κεκινημένη ἀξιοχρέῳ ὑπὲρ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου σκηνώματος, ἀπεδέξατο εὐμενῶς τὰς θερμὰς παρακλήσεις αὐτῶν· καὶ ἀναπτύξασα τοὺς ἱεροὺς ἐκκλησιαστικοὺς Κώδικας εὗρε κατεστρωμένα τρία Πατριαρχικὰ, καὶ συνοδικὰ σιγγιλλιώδη γράμματα, ἐκδεδομένα τὸ μὲν κατὰ τὸ ᾳχξϐ'. σωτήριον ἔτος ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ ἀοιδήμου ἐν Πατριάρχαις κυροῦ Διονυσίου, τὸ δὲ ἐπὶ Πατριαρχεύοντος τοῦ ἀειμνήστου κυροῦ Παϊσίου κατὰ τὸ ᾳψλά. ἔτος, τὸ δὲ τρίτον κατὰ τὸ ᾳψξά. σωτήριον ἔτος ἐπὶ τοῦ ἀοιδήμου Πατριάρχου κυροῦ Ἰωαννικίου, μεμνημένα καὶ ἑτέρων

σιγγιλλιωδῶν γραμμάτων, τῶν μὲν τηνικαῦτα ἐμφανισθέντων τῇ ἐκκλησίᾳ, ἤτοι τοῦ κυροῦ Παρθενίου τοῦ Γέροντος, τοῦ κυροῦ Κοσμᾶ, καὶ τοῦ κυροῦ Παϊσίου, τῶν δὲ ἄνω φερομένων ἐν τούτοις ὡς προεκδεδομένων ἐκ τῶν πρόπαλαι ἀοιδήμων Πατριαρχῶν, ἤτοι τοῦ κυροῦ Ἰωάσαφ, τοῦ κυροῦ Μητροφάνους, τοῦ κυροῦ Ἱερεμίου, τοῦ κυροῦ Θεολήπτου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνους μέχρι τοῦ κυροῦ Νεοφύτου καὶ ἐπέκεινα· ταῦτα δέ, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ὡς εἴρηται ἀναφερόμενα, ὅπερ ἐπεβραβεύθησαν καθ' ἕκαστον καιρὸν τῇ διαληφθείσῃ ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ ἱερᾷ Νέᾳ Μονῇ διαλαμβάνουσιν, ὡς οἱ κατὰ καιροὺς ἀείμνηστοι Βασιλεῖς ἐκεῖνοι, ἤτοι Κωνσταντῖνος ὁ μονομάχος, Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς, Κωνσταντῖνος Δούκας, Διογένης Ῥωμανοῦ, Μιχαὴλ Δούκας, Νικηφόρος Βοτανιάτης, Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεφήναντο διὰ Βασιλικῶν αὐτῶν γραμμάτων καὶ χρυσοβούλλων τοῦ μηδένα παρασεῖσαι καὶ παρασαλεῦσαι οὐδέν τι τῶν τῆς μονῆς ταύτης, ἠθῶν τε καὶ τάξεων, ἀλλὰ ταύτην τὴν θείαν Νέαν Μονὴν αὐτοδέσποτον εἶναι, καὶ αὐτόνομον, ὥστε πάσης χειρὸς ἀρχοντικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀνωτέραν συντηρεῖσθαι αὐτήν, καὶ τὸ αὐτοδέσποτον πλουτεῖν καὶ διατελεῖν ἐλευθεράν, ἀδούλωτον, ἀκαταπάτητον, καὶ ἀνενόχλητον παρὰ παντὸς προσώπου ἱερωμένου καὶ λαϊκοῦ· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἀποφάσει τῶν πάλαι Βασιλέων ἐβεβαιώσαντο καὶ ἐκυρώσαντο οἱ ῥηθέντες ἀοίδημοι Πατριάρχαι διὰ γραμμάτων αὐτῶν, πρὸς οἷς καὶ τὰ ὑστερογενέστερα τρία εἰρημένα Πατριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ γράμματα ἐπεκολούθησαν ἐπισυνιστῶντα, καὶ ἐπιβεβαιοῦντα τὰ παλαιγενῆ ἐκείνα χρυσόβουλλα, καὶ Πατριαρχικὰ γράμματα. Κατὰ ταῦτα γοῦν, καὶ συνῳδὰ ταῖς ἱεραῖς ἐκείνων ἀποφάσεσι, καὶ ἐννοίαις γράφοντες καὶ ἡμεῖς ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἵνα ἡ διαληφθεῖσα κατὰ τὴν νῆσον Χίον κειμένη ἱερὰ καὶ σεβασμία Μονὴ

μετά τε τῶν μετοχίων αὐτῆς, καὶ τοῦ πρὸ χρόνων ἀφιερωθέντος αὐτῇ ἱεροῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Βλακαδιοτίσσης ἐπιλεγομένου, τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ Καλιμασίᾳ, ὅστις καὶ ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἱεροῖς σιγγιλλίοις ἀναφέρεται ὡς ἀφιέρωμα καὶ κτῆμα γνήσιον τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς, ἔτι δὲ καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀλλαχοῦ κειμένων μετοχίων, καὶ μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἤδη ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα ἐλέει Θεοῦ προσγενησομένων, καθὼς ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα χρόνον, ἕως οὗ τὰ τῇ δε-ψύχος καὶ κλύσων περιπολεύῃ, ὑπάρχῃ καὶ λέγηται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται Βασιλικὴ Πατριαρχική τε καὶ σταυροπηγιακὴ ἐλευθέρα, ἀδούλωτος, ἀσύδοτος, ἀκαταπάτητος, ἀνενόχλητός τε καὶ ἀνεπηρέαστος, παρὰ παντὸς προσώπου Ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκειμένη εἰμὴ μόνῳ τῷ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ ἀποστολικῷ καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου προστατευομένη, κρινόμενή τε καὶ ἀνακρινομένη, μνημονευομένου ἐν αὐτῇ ἀεννάως καὶ τοῦ κανονικοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς μετοχίοις αὐτῆς, καὶ μηδενὶ μηδὲν ὀφείλουσα παρέχειν, εἰμὴ μόνον πρὸς τὸ κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας τοῦ ἥμισυ τοῦ τεταγμένου ἐτησίου δηλ. κατὰ τὸ παρὸν γρόσια διακόσια πεντήκοντα, ἔτι δὲ καὶ τὰ συνήθη τῶν προϊόντων τῆς νήσου στελλόμενα τῷ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ· μὴ ἔχῃ δὲ ὅλως ἄδειαν μήτε ὁ κατὰ καιροὺς Μητροπολίτης Χίου, μήτε ἄλλος τις μικρὸς ἢ μέγας, ἢ τῶν τῆς Χίου κληρικῶν, ἢ τῶν κατὰ καιροὺς Πατριαρχικῶν ἐξάρχων ζητεῖν πολὺ ἢ ὀλίγον ἀπὸ τῆς μονῆς ταύτης ἐπ' οὐδεμίᾳ αἰτίᾳ καὶ προφάσει, ἢ κατεπεμβαίνειν αὐτῆς, καὶ ἐνοχλεῖν καὶ ἐπηρεάζειν ἢ ταύτην, ἢ τὰ μετόχια, κτήματά τε καὶ πράγματα αὐτῆς· οἱ δὲ ἐν αὐτῇ μονάζοντες ὁσιώτατοι Πατέρες ὀφείλωσι διάγειν σεμνῶς καὶ ἐν πάσῃ εὐταξίᾳ, καὶ κοσμιότητι, καὶ

ἀγάπῃ ἀδελφικῇ κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ αὐτῶν ἐπαγγέλματος, μιᾷ καὶ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ συντρέχοντες ὑπὲρ τῆς Μετανοίας αὐτῶν ταύτης· δεικνύωσι δὲ διὰ παντὸς τὴν πρέπουσαν εὐπείθειαν καὶ ὑποταγὴν τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ, καὶ γνωρίζοντες αὐτὸν κεφαλήν, καὶ προεστῶτα αὐτῶν, ἔχοντα καὶ τὰς ἔκπαλαι συνήθεις ἀξίας καὶ τιμάς, καὶ φέροντα τῇ χειρὶ Πατερίτζαν κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν ἀρχαίαν φιλοτιμίαν· ὅταν δὲ ἐν χρείᾳ χειροτονίας γένωνται, ἔχωσιν ἄδειαν προσκαλεῖν ὃν ἐθέλωσι τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ἀκωλύτως τὰς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως· ἐξέστω δὲ θάπτειν ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ ἀκωλύτως τοὺς θάπτεσθαι βουλομένους, μηδενὸς τολμῶντος κωλύσαι τὸ σύνολον· ἔχωσιν ἐπὶ τούτοις ἄδειαν μοναχοὺς κείρειν ἀνενδοιάστως ὅπου ἂν προσκληθῶσι· ὡσαύτως καὶ μοναζούσας, τὰς βουλομένας μονάσαι ἐν τῷ ῥηθέντι μετοχίῳ αὐτῶν τῷ ἐν τῇ χώρᾳ Καλιμασίᾳ· κατὰ δὲ τὴν ἔκπαλαι τάξιν ὁριζόμεθα τὴν ἱερὰν ταύτην μονὴν κληρονομεῖν καὶ λαμβάνειν ἀνεμποδίστως τὰ ἐναπολειπόμενα πράγματα τῶν μοναστηριακῶν αὐτῆς Πατέρων, τῶν ἔνδον τῆς Πολιτείας, ἢ ἐκτὸς ἐν τοῖς πέριξ χωρίοις, καὶ ἀλλαχοῦ τελευτώντων, μὴ τολμῶντος τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, μήτε ἄλλου τινὸς ἐνοχλεῖν περὶ τούτων αὐτοῖς τὸ παράπαν, ἢ ἐμποδίζειν τὸν μέλλοντα ταφῆναι ἐν τῇ μονῇ αὐτῶν, ἢ ζητεῖν λαβεῖν ἀπὸ τοῦ ψυχικοῦ ἐκείνου ἀφιερώματος· ἔχωσι δὲ ἐξουσίαν οἱ τῆς Μονῆς ταύτης Πατέρες ἐκλέγειν κατὰ καιροὺς Ἡγούμενον τὸν διὰ κοινῆς γνώμης ἐγκριθέντα παρ' αὐτῶν ἄξιον, σεμνοπρεπῆ, καὶ ζηλωτήν, μὴ δυναμένου τινὸς ἄλλου προβάλλειν ἐκεῖσε Ἡγούμενον κατ' οὐδένα τρόπον· ὁ δὲ ἀποκατασταθεὶς Ἡγούμενος, καὶ οἱ λοιποὶ συνασκούμενοι Πατέρες ὀφείλωσι προνοεῖν, καὶ φροντίζειν τῶν πρὸς σύστασιν, καὶ κυβέρνησιν καὶ βελτίωσιν, καὶ ἐπὶ τὰ πρόσω αὔξησιν τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς συντεινόντων, καὶ αὐτοὶ μόνοι καθ' ἑαυτοὺς ἔχωσι διεξάγειν, καὶ οἰκονομεῖν

πάντα τὰ χρειώδη αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τάξιν αὐτῶν, καὶ συνήθειαν, ἀποκαθιστᾶν τε χρείας οὔσης ἐπιτρόπους, καὶ διοικητὰς κατ' ἰδίαν ἐκλογήν, καὶ ἐπίκρισιν, ἐκ τῶν λαϊκῶν Προκρίτων χριστιανῶν, οὓς ἂν ἐπιγνῶσιν ἀξίους, προσφόρους τε καὶ λυσιτελεῖς ἐν ταῖς συμπιπτούσαις κατὰ καιρὸν πολιτικαῖς, καὶ ἐξωτερικαῖς χρείαις, καὶ ὑποθέσεσιν, καὶ μηδένα ἔξωθεν ἐπιπηδᾶν βίᾳ εἰς τὸ ἐπιλαβέσθαι τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς· ὅσαι δὲ μοναστηριακαὶ ὑποθέσεις ἀκριβεστέρας ἐπισκέψεως δεόμεναι, χρήζουσιν ἀναφέρεσθαι πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν ἐπὶ διαφενδεύσει τῆς Μονῆς ταύτης, ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου ἔχωσιν ἀναφέρεσθαι εἰμὴ ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου, καὶ τῶν Πατέρων, καὶ τὴν τοιαύτην ἀναφορὰν μόνην ὡς γνησίαν εἰσακούεσθαι, καὶ τὸ πιστὸν ἔχειν, οὐ μὴν δὲ ἑτέραν τινὰ παρ' οἱουδήποτε προσώπου γινομένην, καὶ συνελόντι, πάντα τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατεῖν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ βουλόμεθα ἀμεταποίητα πάντα, καὶ ἀπαραχάρακτα, πρὸς ἐπανάκλησιν αὐτῆς τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ. Ταῦτα ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς. Ὃς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἁπάντων γνώμης σκαιότητι, καὶ ἰδιορρυθμίᾳ νικώμενος τολμήσῃ ποτὲ κρυφίως ἢ φανερῶς διασεῖσαι τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν καὶ χάριν τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς, καὶ βλάβην αὐτῇ καὶ ζημίαν ἐμποιῆσαι, καὶ ἀποξένωσιν τινὰ παρ' αὐτῆς, ἢ παρὰ τῶν μετοχίων αὐτῆς διανοηθῆναι, ἢ τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς ὅλως ἐφάψασθαι, ἢ ἐνόχλησιν καὶ ἐπήρειαν προξενῆσαι τοῖς ἐν αὐτῇ ἀσκουμένοις Πατράσι, καὶ ὅλως βουληθῇ ἀνατρέψαι μέχρι κεραίας τὰ ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐκπεφασμένα, ὁ τοιοῦτος ὡς ἀλαζὼν καὶ πολέμιος τῶν θεοφιλῶν ἔργων καὶ ἀνευλαβής, καὶ κακόβουλος, ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ ὁμοουσίου, καὶ ζωοποιοῦ, καὶ ἀδιαιρέτου Μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτο μετὰ θάνατον καὶ τυμπανιαῖος, καὶ πάσαις ταῖς Πατρι-

καῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος, καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικὸν, καὶ συνοδικὸν σιγγιλλιῶδες ἐν Μεμβράναις Γράμμα, καταστρωθὲν κἂν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐπεδόθη πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν ἱερὰν καὶ σεβασμίαν Βασιλικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν Νέαν Μονὴν τὴν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ κειμένην.

Ἐν ἔτει Σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ δευτέρῳ, κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον, ἐπὶ Νεμήσεως Πέμπτης.

Κωνστάντιος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὁ Χαλκηδόνος Ζαχαρίας. Ὁ Δέρκων Νικηφόρος.

Ὁ Μεθύμνης Ἰάκωβος. Ὁ Δυῤῥαχίου Χρύσανθος.

Ὁ Βοδενῶν Ἰωακείμ.

Κωνστάντιος Ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Χίου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε πάσης Ἰωνίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ, καὶ Συλλειτουργὲ, καὶ ἐντιμότατοι Κληρικοὶ, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, καὶ τίμιοι Προεστῶτες, καὶ χρήσιμοι Γέροντες καὶ Πρόκριτοι, καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς Ἐπαρχίας ταύτης· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Ἀνηνέχθη ἡμῖν παρὰ τῶν ὁσιωτάτων Πατέρων τοῦ αὐτόθι κειμένου ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ Μοναστηρίου Νέα Μονὴ ἐπιλεγομένου, ὅτι τινὲς τῶν αὐτόθι ἰδιοτελεῖς καὶ κακόβουλοι σπεύδουσιν εἰς τὴν κατάλυσιν, καὶ ἀνατροπὴν τῆς παλαιᾶς συνηθείας εἰς τὰ ἀπότριτα λεγόμενα χωράφια τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου, θέλοντες νὰ μὴ δίδωσι καρποὺς, καθὼς ἐπεκράτησεν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ ἄσπρα. Τινὲς δὲ πάλιν πρόφασιν ποιησάμενοι τὰς προλαβούσας καιρικὰς ἀνωμαλίας, κατεπάτησαν τὰ σταλίκια λεγόμενα, καὶ σύνορα τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, καὶ οἰκειοποιήθησαν τόπους, καὶ γῆν, ἄλλοι δὲ ἔχουσι καὶ καρπεύονται χωράφια τοῦ μοναστηρίου, τὰ ὁποῖα οἱ Πατέρες ἀγνοοῦσι, καὶ πολλοὶ χρεωστοῦντες εἰς τὴν κοινότητα τῶν Πατέρων σιωποῦσι, καὶ κρύπτουσι τὸ χρέος αὐτῶν, μὲ τὸ νὰ ἐχάθησαν αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι των εἰς τὴν ἀνωμαλίαν· ὅθεν κατὰ τῶν τοιούτων ἁρπάγων, καὶ ἱεροσύλων ἀνευλαβῶν, καὶ εἰς μαρτυρίαν ἐν φόβῳ Θεοῦ τῆς ἀληθείας παρὰ τῶν γινωσκόντων ἐδέησεν ἐκδοθῆναι τὸ παρὸν ἡμέτερον ἐκκλησιαστικὸν φρικτὸν ἐπιτίμιον· τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα Συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ Συλλειτουργῶν, ἵνα ὅσοι καὶ ὁποῖοι τῶν χριστιανῶν, οἱασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἐπιχειροῦσι κακοβούλως εἰς τὸ νὰ χαλάσουν τὴν παλαιὰν συνήθειαν, καὶ σπεύδουν νὰ μὴ δίδωσι καρποὺς ἀπὸ τὰ ἀπότριτα, ἀλλὰ ἄσπρα, οἱ τοιοῦτοι, ἐὰν μὴ ἅμα τὸ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν γράμμα, παύσωνται τῶν τοιούτων ἐπιβλαβῶν κινημάτων, καὶ ἐὰν μὴ ἐξακολουθῶσιν εἰς τὸ νὰ φυλάττωσι τὴν παλαιὰν συνήθειαν, καὶ νὰ δίδωσι τοὺς καρποὺς ἀπὸ τὰ ἀπότριτα, ἀλλὰ διαστρέψαντες παρακούσωσι, καὶ ἐπιμείνωσι εἰς τὴν ἰδιοφελῆ θέλησίν των, καὶ ὑποκινοῦσι καὶ ἐρεθίζουσι καὶ ἄλλους ἡσύχους καὶ τιμίους, αὐτοί τε ὡς κακότροποι καὶ φιλεπιζήμιοι, πρὸς δὲ καὶ ὅσοι κατεπάτησαν τὰ σύνορα καὶ σταλίκια τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, καὶ κατεκράτησαν γῆν καὶ χωράφια· ἐὰν μὴ φοβηθέντες τὸν Θεὸν, διαχωρίσωσι τοὺς τόπους τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἐπιστρέψωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Πατέρων, ἀλλὰ ἀφήσωσι μέχρι τέλους μετα-

τοπιτμένα καὶ καταπεπατημένα τὰ σταλίκια καὶ σύνορα τοῦ μοναστηρίου, καὶ ὅσοι ἔχουσι καὶ καταχρατοῦσι μοναστηριακὰ χωράφια εἴτε ἀπότριτα, εἴτε μοναχικὰ, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζουν οἱ Πατέρες, ἐὰν αὐτοὶ δὲν τὰ ὁμολογήσουν εἰλικρινῶς, καὶ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου, ἀλλὰ κατακρατήσουσιν αὐτὰ ἀθεοφόβως, καὶ πρὸς τούτοις ὅσοι χρεωστοῦσιν εἰς τοὺς Πατέρας πολλὰ ἢ ὀλίγα χρήματα, τῶν ὁποίων αἱ ὁμολογίαι ἐχάθησαν, ἐὰν μὴ φανερώσωσι καὶ ὁμολογήσωσι τὸ χρέος αὐτῶν, καὶ συμβιβασθῶσι μετὰ τῶν Πατέρων χριστιανικῶς, ἀλλὰ φιλαδίκῳ γνώμῃ νικώμενοι σιωπήσωσι καὶ κρύψωσι τὸ χρέος αὐτῶν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὅσοι γινώσκουσι τὴν περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀλήθειαν, καὶ γνωρίζουσι τόσον τὰ κατακρατούμενα χωράφια τοῦ μοναστηρίου, ὅσον καὶ τὰ σύνορα τῶν λοιπῶν κτημάτων αὐτοῦ, καθὼς καὶ τοὺς χρεωστοῦντας πολλὰ ἢ ὀλίγα ἄσπρα, ἐὰν μὴ οἱ τοιοῦτοι ὁμολογήσωσιν ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ χαριζόμενοι καὶ φιλοπροσωποῦντες σιωπήσωσιν, ὁμοῦ ἀφωρισμένοι ὑπάρχωσιν ἀπὸ Θεοῦ καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ ἄλυτοι μετὰ θάνατον καὶ τυμπανιαῖοι, αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος λυθείησαν, αὐτοὶ δὲ μηδαμῶς, κληρονομήσειαν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ, καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, στένοντες εἶεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τρέμοντες ὡς ὁ Κάϊν, σχισθεῖσα ἡ γῆ καταπίοι αὐτοὺς ὡς τὸν Δαθὰν καὶ Ἀβειρών, ἄγγελος κυρίου καταδιῶξαι αὐτοὺς ἐν πυρίνῃ ῥομφαίᾳ, ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἴη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ προκοπὴν μήποτε ἴδοιεν, ἔχοντες καὶ τὰς ἀρὰς πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁγίων, καὶ τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων τῆς ἐκκλησίας Πατέρων, ἐὰν μὴ ποιήσωσιν ὡς γράφομεν.

Ἐν μηνὶ Μαΐῳ Ἰνδικτιῶνος ἡ. ᾳωλγ'.

Ὁ Καισαρείας Ἡαίσιος Ὁ Χαλκηδόνος Ζαχαρίας.
Ὁ Δέρκων Νικηφόρος. Ὁ Μαρωνείας Δανιήλ.
Ὁ Χίου Γρηγόριος. Ὁ Δυῤῥαχίου Χρύσανθος.

Μετάφρασις τοῦ ὑψηλοῦ καὶ Βασιλικοῦ Ὁρισμοῦ τοῦ Δοβλετίου τοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ, εἰς τὸ προσκυνητὸν Φερμάνι του, σύμφωνον μὲ τὸ Πατριαρχικὸν Σιγίλλιον, διὰ νὰ ἐξουσιάζῃ ἡ νέα ἁγία Μονὴ, ὡς πρότερον, ὅλα της τὰ Μούλκια, καὶ ἕτερα.

Πρὸς τὸν Ναίπην τῆς Χίου, καὶ πρὸς τὸν Ἁγιάνην, καὶ Μουχασίλην τῆς Χίου! Ἅμα ὁποῦ φθάσει οὗτος ὁ Ἱερός μου ὁρισμὸς, ἂς ἦναι γνωστὸν εἰς τοῦ λόγου σας, ὅτι ὁ Πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οἱ παῤῥησιασθέντες μετ' αὐτοῦ Μητροπολῖται εἰς τὴν Βασιλείαν μου, ἔδωσαν εἰδοποίησιν δι' ἐνσφραγίστου Ἀναφορᾶς αὐτῶν, ὅτι τὸ ἐκδοθὲν Ἱερὸν μπεράτι εἰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου μὲ Σουροῦτι (εὐλογοφανῆ ἀπόφασιν, καὶ τακτικὴν συνήθειαν) ὡς διαλαμβάνει, ὅτι τὰ Μοναστάρια, καὶ αἱ Ἐκκλησίαι, ὅσαι εἶναι ὑποκείμεναι εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, μὲ ἀμπέλια, πακτζέδες, τζεφτιλίκια, ὡς ἀφιερωμένα ἀπ' ἀρχῆς ὄντα, εἴτε καὶ χωράφια, τζαίρια, Πανηγύρια, Ἁγιάσματα, Μῦλοι, ὁμοίως καὶ ὀσπήτια παρόμοια, τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ Μοναστηρίων δηλονότι, καὶ ἐργαστήρια, Μετόχια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἴτε ῥουχικὰ, φορέματα Ἱερὰ, καὶ ζῶα ἔτι ῥουχπάνικα (Καλογηρικὰ) ἀπὸ κἀνένα μέρος νὰ μὴν ἐνοχλῶνται ποτὲ, προσέχετε καλῶς, ἀλλὰ, καθὼς ἦτο καὶ ἀπὸ τὸ ἔκπαλαι, νὰ τὰ ἐξουσιάζουν, καὶ νὰ τὰ νέμωνται τὰ Μοναστήρια, τὰ ὑποκείμενα εἰς τὸν Πατριχανᾶ (ἐπειδὴ καὶ εἶναι πεφανερωμένα μέσα εἰς τὸ Μπεράτι τὸ Ἴδιον αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου) καθὼς καὶ τὸ εἰς νῆσον Χίον εὑρισκόμενον τῆς νέας Μονῆς μοναστήριον, ἐπειδὴ ἐνοχλεῖται διὰ τὰ ἄνω εἰρημένα ἀφιερώματα, καὶ ὅτι ζητοῦν τώρα νὰ τὰ χάμνουν ζάπτι οἱ ἐναντίοι· τὴν ἐνόχλησιν αὐτὴν ἐ-

φανέρωσαν πρὸς τὸ ὑψηλὸν Δοβλέτι, ὁ Πατριάρχης, καὶ ἡ Σύνοδός του, ζητοῦντες νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς ὑψηλὸς Ὁρισμός, ὅτι τὰ τοιαῦτα καὶ παρόμοια ἐνοχλήματα, νὰ ἐμποδισθοῦν, καὶ νὰ σηκωθοῦν, χωρὶς ἀργοπορίαν.

Θεωρηθέντων δὲ τοίνυν τῶν ἐν τῷ δαψιλῷ θησαυροφυλακίῳ μου πεφυλαγμένων Καταστίχων, πιζίμ πᾶς Μουκαταασὶ (εἰς τὸν ἐδικόν μας Γενικὸν καὶ καθολικὸν Κώδικα τοῦ τεφτερχανᾶ) εὕρομεν ὅτι τὰ τοιαῦτα, διαλαμβανόμενα ὅσα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον εἶναι ὑποκείμενα πράγματα Ἐκκλησιῶν Μοναστηριακῶν, ἤγουν Ἀμπέλια, χωράφια, πακτζέδες, τζεφτιλίκια, τζαίρια, Μανηγύρια, Ἁγιάσματα, Μῦλοι καὶ παρόμοια τοιαῦτα, ὁσπήτια, Ἐργαστήρια, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα εἶναι ὑποκείμενα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, εἴτε ζῶα, καὶ φορέματα, ἀπὸ κἀνένα μέρος μὴν ἤθελε πειραχθῇ, ἢ ἐνοχληθῇ τὸ Μοναστήριον αὐτὸ, μὲ κἀμμιᾶς λογῆς πρόφασιν, ἢ αἰτίαν ἀλλὰ καθὼς ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦτον, νὰ ἦναι, νὰ τὰ ἐξουσιάζουν δηλαδὴ, καὶ νὰ τὰ νέμωνται οἱ ὁυχπάνιδες. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἐκδοθὲν Μπεράτι εἰς χεῖρας τοῦ Πατριάρχου εἶναι πεφανερωμένα, ἔγεινε ντὲρ Κένάρι (ἤγουν εὑρέθη εὔλογον, καὶ ἀποφασίσθη ἡ ἄδεια ἀμεταθέτως) καὶ κατὰ τὰ Σουρούτια, νὰ ἔχῃ τὴν ἐνέργειαν, διὸ ἀποδίδεται καὶ τὸ παρόν μου ὑψηλὸν Φερμάνι. Προστάζομεν εἰς ἐσᾶς, ἅμα ὁποῦ ὁ Ἱερός μου οὗτος Ὁρισμὸς φθάσει, καθὼς προστάζεσθε, καὶ νὰ ἐνεργῆτε. Ἐπειδὴ καὶ εἰς τοῦ ρηθέντος Πατριάρχου τὸ Μπεράτι (καθὼς ἀνωτέρω γράφομεν) εἶναι γεγραμμένα, καὶ εἰς τὰ Κατάστιχα τοῦ δαψιλοῦς Θησαυροφυλακίου μου πεφυλαγμένα, κατὰ τὰ Σουρούτια, τὰ τοιαῦτα ἄνω γεγραμμένα πράγματα, ὁποῦ εἶναι εἰς τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Πατριαρχείου, ἤτοι Ἀμπέλια, χωράφια, καὶ καθεξῆς ..... ὡς ἀφιερωμένα ὁποῦ εἶναι εἰς τὰ Ἐκκλησιαστῶν Μοναχῶν· νὰ μὴ γένηται κἀμμία ἐνόχλησις ἀπὸ κἀνένα, ἀνέκαθεν καθὼς εὑρίσκοντο, καὶ ἦτον, τοιουτοτρόπως νὰ τὰ ἐξουσιάζουν, καὶ νὰ τὰ νέμωνται οἱ ἴδιοι. Ἐναντίον δὲ τῆς Βασιλικῆς μου ταύτης

Θελήσεως, νὰ μὴν ἀφίνητε νὰ ἐνοχλῇ τινάς· καὶ τὸ ἱερόν μου Σημεῖον τοῦτο πιστεύσατε.

Τῇ 7 τοῦ Μουχαρέμ. Ἔτος 1248.

Τὸ παρὸν ὑψηλὸν τοῦ Σουλτὰν Μαχμοὺτ Βασιλέως Φερμάνι, διαλαμβάνει διὰ νὰ πέρνῃ ἡ Νέα Μονὴ τὰ δύω πέμπτα, καὶ οἱ ἐπιστατοῦντες εἰς τὰ Μοναστηριακὰ Μούλκια, νὰ μὴν ἔχουν ἄδειαν, νὰ τὰ ἰδιοποιοῦνται μὲ χρηματικὴν δόσιν· καὶ ἕτερα νοήματα.

Μουχασίλη τῆς Χίου, ἄμποτε νὰ αὐξάνηται ἡ Δόξα Σου! Ἐγένετο φανερὸν ἀπὸ τοῦ νοήματος ἑνὸς Ταχριρίου (μιᾶς Ἀναφορᾶς), τὴν ὁποίαν ὁ Ῥωμαῖος Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ καὶ τῶν ὑποκειμένων (εἰς αὐτὸν ἀρχιερέων Μητροπολιτῶν) ἐξέδωκεν εἰς τὸ Βασιλικόν μου Διβάνι, ὅτι μ' ὅλον ὁποῦ εἶναι συνήθεια, καὶ τακτικὸν, ἀπὸ τὰ Μαχσούλια (τοὺς Καρποὺς) τῶν παχτζέδων καὶ χωραφίων, ὁποῦ εἶναι δεδομένα εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Μονῆς, τὸ κατὰ τὴν νῆσον Χίον κείμενον· τὰ δύο πέμπτα νὰ ἐμβαίνουν εἰς τὸ αὐτὸ εἰρημένον Μοναστήριον, καὶ τὰ τρία πέμπτα τῶν σπερμάτων, εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὸ Ἰλζάμι (δηλαδὴ τὴν ἐπιστασίαν, καὶ συμφωνίαν τοῦ πράγματος ἐκείνου τοῦ Μουλκίου τοῦ Μοναστηριακοῦ μὲ εὐχαριστίαν), καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ εἰρημένα Μαχσουλάτια νὰ διανέμωνται ἐξ ἡμισείας τῶν δύω μερῶν, καὶ νὰ γίνωνται Ἰλζάμι ἀπὸ μέρους τῶν Καλογήρων· μ' ὅλον τοῦτο, κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, ἀφοῦ ἔχωσι τὸ Ἰλζάμι ἔξω καὶ ἀσύμφωνα τῆς παλαιᾶς συνηθείας, καὶ

ἐν ᾧ σκοπεύουσι νὰ κάμωσιν Ἰλτιζάμι τὰ εἰπωθέντα χωράφια (νὰ τὰ ἀποσπάσουν καὶ νὰ τὰ οἰκειοποιηθοῦν μὲ δόσιν μιᾶς ποσότητος ἄσπρων, παραβαίνουν καὶ ἀποφεύγουν τὸ δίκαιον, καὶ ἐπιφέρουν βίαν. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι φανερὸν καὶ ἀποδεδειγμένον, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τὸ Ἰλζάμι τῶν εἰρημένων κτημάτων, γίνεται πρόξενον ζημίας εἰς τοὺς πτωχοὺς Καλογήρους τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου. Ἐγένετο ζήτησις Ἐλέους περὶ ἐκδόσεως μιᾶς Ἱερᾶς Προσταγῆς, διὰ νὰ ἀπαντηθῶσι, καὶ ἐμποδισθοῦν οἱ τοιοῦτοι σκοποὶ τῶν εἰρημένων ἀνθρώπων, καὶ νὰ γίνεται τὸ Ἰλζάμι ἐπάνω εἰς τοὺς γνωρίμους κατοίκους τῆς Νήσου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν καὶ παλαιὰν συνήθειαν. Ὅθεν ἐξετάσθη καὶ ὁ Βασιλικὸς Κώδιξ, καὶ ἐφάνη ὅτι γεγραμμένον εἶναι, εἰς τὸ δευτέρι, ὅτι κατὰ τὸ 1249 Ἔτος, τῇ 8 τοῦ Μουχαρεμίου, ἐδόθη Ὑψηλὴ προσταγή, διὰ νὰ ἐπενεργῆται κατὰ τὸ ἔκπαλαι, καὶ ὅτι εἶναι Ὁρισμός Μας.

Φιρμάνιον ὅτι οἱ φεύγοντες ἐκ τῆς Νονῆς οὐδὲν λαμβάνουσι.

Μουχασίλη τῆς Χίου, καὶ κατὰ καιρὸν Ναΐπι, καὶ Ζαμπίτη τῆς Χίου. Τὸ ἐν αὐτῇ (τῇ Χίῳ κείμενον μοναστήριον τῶν Ῥωμαίων, ἐπιλεγόμενον Νέα Νονή, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀρχαία συνήθεια, κατὰ τὴν θρησκείαν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων, λέγω, ἀπὸ τὸ ἔκπαλαι, νὰ πηγαίνουν εἰς αὐτὸ ἀνεμποδίστως, κατὰ τοὺς Νόμους των, μὲ σκοπὸν διὰ νὰ γείνουν Καλόγηροι, καὶ συγκάθονται, καὶ συντρώγουν, καὶ συμπίνουν μὲ τοὺς προκατόχους αὐτῶν Καλογήρους. Καὶ αὐτοπροαιρέτῳ τῇ γνώμῃ, ἂν ἀφιερώσουν εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστῆρι, ὁσπῆτι, ἢ χωράφι, ἢ ἀμπέλι, ἢ δένδρα, ἢ Μύλους, ἢ Ἐργαστήρια, ἢ ζῶα, ἢ ῥοῦχα, ἢ κἀνενὸς ἄλλου εἴδους πρᾶγμα· ἐπὶ λόγῳ καὶ ἀποφάσει, διὰ νὰ μονάσωσι, καὶ ὕστερον μεταμεληθεὶς ἐπιστρέψῃ, δηλαδὴ πάλιν εἰς τὸν Κόσμον, καὶ γένῃ πισμᾶν Παπᾶς. Κατὰ τὰ ἀνέκαθεν ἐκδεδομένα Ὑψηλὰ Μπεράτια, καὶ Χὰτ Σερίφια Φερμάνια, καὶ Σουρούτια, παρὰ τῆς Ὑψηλῆς Μου Πόρτας (τὰ ὁποῖα μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν ἐξετάσας εἰς τὸ ἱερὸν Θησαυροφυλάκιόν μου, εἶδον ὅτι) νὰ μὴν ἔχωσι τὴν ἄδειαν νὰ λαμβάνωσιν ἐξ αὐτῶν τῶν ἄνω εἰρημένων πραγμάτων, ὁποῦ ἀφιέρωσαν, ὀβολόν. Καὶ ἂν ἐξεναντίας, ἤθελεν ἐξακολουθήσῃ εἰς κἀνένα ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ αὐτὸ Μοναστήριον, καὶ κάθηται, καὶ τρώγῃ, καὶ πίνῃ, καὶ νὰ ἀφιερώσῃ τίποτε, ἀπὸ ὅσα ἄνω εἴρηται· καὶ ὕστερον μεταμεληθεὶς φύγῃ, καὶ ἔλθῃ πρὸς ἐσὲ (τὸν Ζαμπίτην) διὰ νὰ λάβῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ὀπίσω, καὶ ἐγκαλέσῃ τὸν Ἡγούμενον, διὰ τῆς Ἱερᾶς Μου προσταγῆς, μήτε τὸν Ἡγούμενον νὰ κράξῃς, μήτε τίποτε νὰ τῷ δίδῃ, βλέπωντας τὸ Παρόν Μου, (ὡσὰν ὁποῦ ἔγεινεν ἀρνητὴς τοῦ ὅρκου του, καὶ δὲν ἐφύλαξε τὴν ὑπόσχεσίν του, κατὰ τὸ ἀϊνί του (τὴν θρησκείαν του δηλαδή). Αὐτὰ προστάζει τὸ Κράτος Μου, καθὼς καὶ Ἐγὼ τὰ εὗρον ἀπὸ τοὺς Προκατόχους Μου Βασιλεῖς, εἰς τὸν Ἱερὸν Τεφτερχανέ Μου, οὐρουμ Πατισαχλαρὶν βακτιντᾶν (ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ῥωμαίων Βασιλέων).

Σεκιζὲ Μουχαρεμέ (εἰς τὰς ὀκτὼ τοῦ μουχαρεμίου. Μπὶν ἰκὶ γιοὺζ κὶρκ Γιλτά· (εἰς τὰ χίλια διακόσια τεσσαράκοντα ἔτη.

Ὁ Χίου Σωφρόνιος ἐπικυροῖ τὸ γνήσιον τῶν σφραγίδων καὶ ὑπογραφῶν.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ καὶ ἐνσφραγίστου ἡμῶν γράμματος, ὁηλοποιεῖται, ὅτι οἰκογένειαί τινες ἐκ τῶν Καρδαμυλιτῶν, κατοικοῦσαι εἰς τὰ παράλια τοῦ χωρίου των, ἐν τῇ θέσει Νεραύλακος καὶ Μαρμάρου, καὶ στερούμεναι χωρητικοῦ ναοῦ ἐπὶ τὸ ἐκκλησιάζεσθαι, καὶ ἐπιτελεῖν τὰ ἱερὰ αὐτῶν ἔθιμά τε καὶ νόμιμα, ἀπεφάσισαν ν' ἀνεγείρωσιν ἐκ βάθρων ναὸν ἱερὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Νικολάου, δι' ἐξόδων ἰδίων, ἐπὶ τῆς ἐκεῖ τοποθεσίας Ἅλωνος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη ὑπάρχει κτῆμα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Μοναστηρίου τῆς Νεαμονῆς, κατὰ θερμὴν αὐτῶν παράκλησιν, παραχωρεῖται ἀπὸ τῆς σήμερον τῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει τῆς ἡμετέρας Κοινότητος πρὸς τελείαν ἐξουσίαν καὶ κυριότητά των ἐτὶ τῷ ἀγαθῷ τούτῳ σκοπῷ, ἄνευ τινὸς ἐτησίου δόσεως ἢ ὑποχρεώσεως ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ ἱερὸν ἡμῶν Μοναστήριον.

Τὰ δὲ πέριξ τοῦ ναοῦ κτήματα Νεαμονικὰ μένουσι πάντοτε εἰς τὴν κυριότητα τῆς Νεαμονῆς ὡς καὶ πρότερον. Ἐφῷ καὶ τῇ ἐπιβεβαιώσει τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν Ἀρχιερέως ἐγένοντο δύο ἐνδεικτικὰ ὅμοια, ἐσφραγισμένα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πρὸς διηνεκῆ ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν τῇ Μητροπόλει τῆς Χίου, τῷ 1851 ἔτει, τὴν 1 Αὐγούστου. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ Καθηγουμένου Διονυσίου Γρηγόριος Φωτεινός. Δ. Κουτρής. Γεώργιος Μόσχος. Νικολῆς Τζαγγέος. Χατζῆ Κωνσταντῆς Γλύπτης. Νικόλας Πατέρας. Νικόλας Μόσκος. Παντελῆς τῆς Ἀντωνοῦς.

Προνόμιον παλαιὸν τοῦ συνάγειν τὰς κοπρίας τοῦ Πυργίου ἐν τῷ ἐκεῖ περιβολίῳ τῆς Πηγῆς ἀνανεωθὲν, τῷ 1857.

Τὴν σήμερον παρὸν ἐσυμφώνησαν οἰκειοθελεῖς οἱ κύριοι Ἐπίτροποι τῆς Παναγίας τοῦ χωρίου, ὁ Ἰσίδωρος ποτὲ Ἰωάννου Τζαμπῆς, καὶ Νικολῆς Παπᾶ Ἰωάννη Μεργὲ· παρὸν καὶ οἱ γέροντες τοῦ χωρίου, ὁ Θετόκης ποτὲ Γεώργη Κουλούμπου, καὶ Κωνσταντῆς ποτὲ Στεφανῆ Κορδᾶ, καὶ λοιποὶ πάροικοι τοῦ χωρίου μας· ἐσυμφώνησαν, μὲ τὸ νὰ εἶχαν συνήθειαν, νὰ σηκώνῃ τὰ νερὰ τοῦ χωρίου τὸ περιβόλιν τῆς Νέας Μονῆς· τὴν σήμερον ἐσυμφώνησαν μετὰ τοῦ Προηγουμένου κὺρ Παπᾶ Νεοφύτου Παντελάκη, καὶ μὲ γνώμην τῶν Πατέρων τῆς Νεαμονῆς· ἐσυμφώνησαν μὲ τὸ νὰ μετατεθοῦν οἱ δρόμοι, ἔχαμεν καὶ ἡ Νεαμονὴ ὀλίγην βοήθειαν εἰς τὸ χωρίον μας, διὰ νὰ σηκόνῃ πάλιν τὰ νερὰ τοῦ χωρίου, καθὼς τὸ πρότερον καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τινὰς τὴν δύναμιν, νὰ φράζῃ ἐμπρὸς (εἰς τὴν πόρταν του, νὰ μαζεύσῃ κοπρίαν, οὔτε σὲ κανένα ἄλλο μέρος, νὰ μὴν ἐμποδίζουνται τὰ νερὰ ἀπὸ κανέναν πάροικον τοῦ χωρίου μας, κατὰ τὴν αὐτὴν συμφωνίαν, μάλιστα καὶ (κατὰ) τὴν παλαιὰν, καὶ διὰ τὴν βοήθειαν τῶν δρόμων, ὁποῦ ἐβοήθησαν οἱ πατέρες, ἔδωσαν γρόσια 450, λέγω τετρακόσια πενῆντα, ὡς ἐσυμφώνησαν ἀπὸ τὴν σήμερον, καὶ ἔχαμαν τὸ παρὸν ἔγγραφον παρ' ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ τῶν γερόντων, καὶ ἐπιτρόπων τοῦ χωρίου Πυργίου. 6 Ἰουλίου, 1857. Μάρτυρες. Θετόκης Γεωργίου Κουλούμπου γέροντας. Κωνσταντῆς Κορδᾶς γέροντας. Ἰσίδωρος Τζαμπῆς ἐπίτροπος. Νικολῆς Μεργὲς ἐπίτροπος. Μιχάλης Γιαννίρης. Κωνσταντῆς Νικολάου Κουλούμπου. Μιχάλης Παπαγεώργη Κλονοῦ. Θεόδωρος Μιχαὴλ Κλονοῦ νοτάρος.

Ἀνταλλαγὴ ἐν Πυργίῳ τῷ 1864.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἀμήν. Παρὼν ὁ Νικόλαος Παπᾶ Μιχαὴλ Κούνης ἐκ Πυργίου, καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Μαροῦ, ψυχοκόρη χαντζῆ Κωνσταντίνου Γιαννακῆ, καὶ ἡμεῖς παρόντες ἐν Πυργίῳ, ὅ τε Καθηγούμενος Γρηγόριος Φωτεινὸς, καὶ οἱ ὑποφαινόμενοι Προηγούμενοι, συμφωνοῦμεν ἐνώπιον τῶν ὑποφαινομένων μαρτύρων, ἵνα ποιήσωμεν τὴν ἐπομένην ἀνταλλαγήν, τῇ προτροπῇ καὶ θελήσει τοῦ μνησθέντος Νικολάου, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαροῦς. Ἔδωκαν γοῦν οὗτοι διὰ τὴν ἡμετέραν Νεαμονὴν τὸ περιβόλιον αὐτῶν εἰς τὸν Μόναγρον, καὶ τὴν βρῦσιν μετὰ τῶν ὑδραγωγείων αὐτῆς, καὶ τῶν περιοχῶν καὶ δικαιωμάτων αὐτῶν, παντελεύθερα καὶ ἀδούλωτα, ἅτινα πλησιάζουσι τοῖς κτήμασι Στεφάνου Θετοκᾶ τοῦ Νικολάου πρὸς δυσμὰς, καὶ Καλῆς συμβίου Θεοδώρου Κλονοῦ, καὶ Ἀγγελοῦς συμβίου Γεωργίου Λαγούδη· καὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς Βορρᾶν καὶ Ἀνατολάς· καὶ Ἰσιδώρου Τζαμπῆ καὶ Ἰωάννου τῆς Ἄννοῦς μετὰ τὸ διαβατόν· καὶ Νικολάου Λιώδα τοῦ Ἰωάννου πρὸς Νότον. Ἔτι δὲ καὶ ἕτερον ἀγρὸν πρὸς τὸ νότιον τῶν ὀχετῶν, καὶ τὸ ὑδραγωγεῖον μετὰ τῶν μετοχῶν καὶ περιοχῶν αὐτῶν, παντελεύθερα ὁμοίως, πλησίον Λέοντος Κωστωμένου πρὸς Ἀνατολὰς, καὶ Χ. Γεωργίου Τσικκῆ πρὸς δυσμὰς, καὶ Γεωργίου Ἰσιδώρου Μούχλα· ἀντὶ δὲ τούτων δίδωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς διὰ τὴν Μονὴν ἐλεύθερα καὶ ἀδούλωτα τὰ ἐπισυνημμένα Νεαμονικὰ κτήματα, σύνδενδρα, ὡς τὰ ἐκείνων· διὰ μὲν τὴν βρῦσιν, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὰ ὑδραγωγεῖα καὶ τὰς ἑαυτῶν μετοχὰς καὶ περιοχὰς καὶ δικαιώματα, πεντήκοντα ὀργυιὰς εἰς τὴν Σκάφην πλέον ἢ ἔλαττον, ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ παρακειμένου βουνοῦ πρὸς Νότον, μέχρι τοῦ τοίχου τοῦ Νεαμονικοῦ τῶν συκοδένδρων πρὸς βορρᾶν, πλησίον τῆς Νεαμονῆς γύροθεν, καὶ πρὸς δυσμὰς πλησίον Νικολάου Κουγιαύλου· ἔτι δ' ὁμοίως καὶ τὴν βορείαν ἄκραν τῆς Ἐπάνω Φανᾶς, μετὰ τοῦ ἀγροῦ τοῦ ἔχοντος τὸ πηγάδιον, τριάκοντα ὀργυιὰς πλέον ἢ ἔλαττον, πλησιάζουσαν τοῖς Νεαμονικοῖς κτήμασι πρὸς Νότον, κατ' εὐθείαν γραμμὴν, τοῖς ὁδοῖς πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Δυσμὰς, καὶ τῷ Θεολόγῳ βορειοδυτικώτερον, πρὸς δὲ καὶ τῷ τοῦ Κωνσταντίνου Λιγούδη· διὰ δὲ τὴν ἐμπερίβολον γῆν τοῦ μνησθέντος Νικολάου, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, οὖσαν πλέον ἢ ἔλαττον ὀργυιῶν δέκα, δίδωμεν ἰσοτίμους αὐτοῖς ὀργυιὰς Νεαμονικῶν ἀγρῶν· πρῶτον μὲν, ἑκατὸν δεκαπέντε δακτύλων εἰς Κροῦλλον, πλησίον Θετόκη Παντελάρου καὶ Ἰωάννου Γιαννίρη· δεύτερον δὲ, ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δάκτυλα εἰς Λωρία, πλησίον τῆς Νεαμονῆς πρὸς Νότον, καὶ Θωμᾶ Βασίλη πρὸς Βορρᾶν, τρίτον δὲ διακόσια δεκαὲξ δάκτυλα εἰς Ἐξώθυρον, πλησίον Ἰσιδώρου Βουρκλᾶ πρὸς Βορρᾶν, καὶ Θετόκη Βασίλη πρὸς Νότον· καὶ τέταρτον διακόσια τριάκοντα ἑπτὰ δάκτυλα εἰς Λωράδα, τὰς δὲ ὀργυιὰς, αἵτινες ἐλλείπουσι πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ὀργυιῶν τοῦ εἰρημένου Νικολάου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἀναπληροῦμεν διὰ τῆς ὑπερβαλλούσης τιμῆς τῶν ἐν Φανᾶ δοθέντων αὐτοῖς κτημάτων, ὡς εἴρηται, μετὰ βουλῆς αὐτῶν ὁμοφώνου καὶ συγκαταθέσεως ἀπαραβιάστου. Χορηγοῦσιν οὖν ἑκάτερα τὰ μέρη τὰ εἰρημένα κτήματα παντελεύθερα, ὀφείλοντα εἰς πᾶσαν ἀγωγὴν ἢ ἀντιλογίαν ἢ ὀφειλὴν, ἀποζημίωσιν καὶ ἀπολογίαν, ἀνέγκλητα καὶ ἀζήμια ἑκατέροις. Οὕτως οὖν συνεφώνησαν, καὶ ἀντήλλαξαν. Διόπερ ἐγράφη τὸ παρὸν καὶ ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς ἐνώπιον τῶν προειρημένων προσώπων, ἐνεκρίθη, καὶ κατεκυρώθη ἀπαρασαλεύτως ὑπογραφέν. Τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ τετάρτῳ ἔτει, (1864), τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ Ὀκτωβρίου, ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος, ὥρᾳ δευτέρᾳ μετὰ μεσημβρίαν, ἐν τῇ κώμῃ Πυργίου.

Ὑστερόγραφον. Παρόντες οἱ εἰρημένοι ἀνταλλακταὶ

Νικόλαος Κούνης, καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Μαροῦ, διέταξαν ὁμοφώνως, ὅπως ἐγγράψωμεν, ὅτι ἐκ τῶν κτημάτων, ἅτινα ἐδώκαμεν αὐτοῖς εἰς ἀνταλλαγήν, ἡ μὲν Σκάφη ὡς εἴρηται, καὶ τὰ ἡμίση τῆς Φανᾶς, ὡς ἐρρέθησαν, εἰσὶ τοῦ Νικολάου, τὰ δὲ ἐπίλοιπα τῆς ἐκείνου συζύγου Μαροῦς. Τῷ 1864, τῇ 23 Ὀκτωβρίου αὐθωρεί.

Νικόλαος Παπᾶ Μιχάλη Κουνῆς ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν καθὼς καὶ ἡ σύζυγός μου Μαροῦ μὲ σημεῖον σταυροῦ †. Ὁ Καθηγούμενος Γρηγόριος Φωτεινός. Ὁ Προηγούμενος Κωνστάντιος Λίλλας. Ὁ Προηγούμενος Νεόφυτος Παντελάκης. Ὁ Προηγούμενος Διονύσιος Ξενάκης. Μιχάλης Γιαννίρης μάρτυρας. Χατζὴ Γεώργιος Τζικκῆς γέροντας. Ἰωάννης Μιχάλη Θετσέκας γέροντας. Ἐπίτροποι Γεώργης Λέου Παντελάρου. Θωμᾶς Βασίλης. Ὁ νοτάρος Πυργίου Ἰωάννης Μιχαὴλ Γιαννίρη.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ.

Θαῦμα νεώτερον τῆς Θεοτόκου Νεαμονήτιδος, τὸν κατὰ κρημνοῦ πεσόντα σωσάσης.

Κώμη τίς ἐστι μικρὰ κανταντικρὺ τῶν Ψυρῶν Μελαίναρα τοὔνομα, ἣν ἀποκαλεῖ εὐρωπαϊκώτερον ἡ συνήθεια Κάβο Μελανιός· ἔνθα ποταμηδὸν ἔρρευσε τῷ 1822, τὸ ἀνθρώπινον αἷμα. Ἐκεῖθεν ὁρμώμενός τις Μιχαὴλ τοὔνομα, Φραγκάκης τὴν ἐπίκλησιν, ἐκινδύνευσέ ποτε τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων. Εἰς γὰρ ὄρος ἠλίβατον πρὸς ξύλευσιν ἀναβὰς, καὶ ἐξολισθήσας, κατὰ κρημνοῦ φερόμενος, ἐπειδὴ πᾶσαν ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας ἀπώλεσε, πρὸς τὴν Νεαμονήτιδα Θεοτόκον ἐβόα· ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, τῆς Νεαμονῆς ἡ προστάτις, πρόφθασον, σῶσόν με. Ἡ δὲ πρὸς τοὺς μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένους αὐτὴν ἑτοίμην ἔχουσα τὴν ἀντίληψιν, καὶ καταπεσόντα ἐξανίσησιν ἄτρωτον, καὶ ἀσινῆ, καὶ ἀλώβητον, ὑποσχεθέντα τῷ ἱερῷ αὐτῆς ναῷ χιλιόγροσον ἀναθεῖναι λαμπάδα. Εἰργάζετο γοῦν, ὡς ἐνδεὴς, ὅπως τὰ χίλια συναγάγῃ γρόσια πρὸς ἀγορὰν τῆς λαμπάδος· ἀλλ' ἐν τούτοις τοὺς ὀφθαλμοὺς πηρωθεὶς, περιήρχετο χειραγωγούμενος ὁλότυφλος εἴς τε τὴν πόλιν καὶ τὰς κώμας τῆς Χίου, καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐνίοτε, προσαιτῶν· ἐξ οὗ συναγαγὼν τὰ χίλια γρόσια, ἐξηγόρασε δι' αὐτῶν δύο πεντακοσιογρόσους λαμπάδας, ἀναθεὶς τῷ τῆς Νεαμονήτιδος Θεοτόκου ναῷ κατὰ τὸ 1859. Ἀνέβη δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν Μονὴν

καὶ προσεκύνησε μετὰ βαθείας εὐλαβείας τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ξενισθεὶς δεόντως ἐν τῇ Μονῇ, ὁπότε διηγήσατο ἡμῖν καὶ τὸ θαῦμα, προσειπὼν, ὅτι μετουπολὺ καταλύσει τὸν βίον, καὶ προσλιπαρεῖ, ὅπως ἐπαναχάμψας εἰς τὴν Μονὴν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, καὶ ἐν αὐτῇ ἐκτελευτήσας, ἀξιωθῇ τῆς νενομισμένης ταφῆς ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῶν ἀδελφῶν. Ἡμεῖς οὖν οἰκτείραντες τὸν ἄνθρωπον, τὰ πάντα ὑπεσχέθημεν, ἄκακόν τινα καὶ ἁπλοῦν εἶναι νομίζοντες. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγους μῆνας χειραγωγεῖται αὖθις ἐπὶ τὴν Μονὴν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀποθανὼν, ἀξιοῦται ἧς ἐπόθει ἐκφορᾶς καὶ κηδείας, ἐπαπορούντων ἡμῶν, καὶ συνδοξαζόντων τὴν Θεομήτορα.

Θαῦμα παλαιὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων, κατὰ παραδρομὴν ἀπολειφθὲν ἐκ τῆς τούτων βιογραφίας εἰς τὴν μετακομιδὴν τῶν ἀντιγράφων εἰς τὸ τυπογραφεῖον.

Διακόσιοι ἐνιαυτοὶ συμπληροῦνται μετὰ τετραετίαν, ἐξότου εἰσέδυσε καὶ εἰς τὴν μεγαλόνησον Κρήτην ἡ ὀθωμανικὴ δυναστεία, διὰ πολλῶν τροπαίων ἀντικαταστήσασα τὴν Ἐνετικήν. Κατὰ ταύτην οὖν τὴν ἐποχὴν ὡς πιθανολογεῖται, ἀπάρας ἀπὸ τῆς Κρήτης τῶν ἐν αὐτῇ μοναζόντων Ἱερεμίας τις, Κρὴς μὲν τὴν πατρίδα, ἱερεὺς δὲ τὸ ἀξίωμα, καὶ ζωγράφος τὴν τέχνην, ἀφίκετο εἰς τὴν Χίον. Ἀναβὰς οὗτος εἰς τὴν μεσονησίαν μονὴν Νεαμονὴν, καὶ προσκυνήσας τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, προτείνει εἰς τὴν σύναξιν τῶν Νεαμονησίων· ἀδελφοὶ ὁ Κύριος ἐρρύσατό με παρελπίδα ἐξ ἀφεύκτου κινδύνου· ὅθεν ὑπεσχέθην αὐτῷ διαβιῶσαι ἐν ἐρημίᾳ· ἐπιποθῶ γοῦν, εἰ τόπος τις παρ' ὑμῖν πρόσφορος ἐρημίτῃ, ἐνταῦθα καθησυχάσαι· οἱ δὲ ὑπέδειξαν τὸ σπήλαιον τῶν Ὁσίων ἐπὶ τοῦ Προβατίου. Ἄσμενος οὖν ἐν αὐτῷ κατοικήσας πρὸς τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας ἠλείψατο· φιλόκαλος

δέ τις ὢν καὶ φιλευτεβής, τὸ μὲν σπήλαιον εἰς ναὸν ἅγιον μετεσκεύασε τοῖς Ὁσίοις Νικήτᾳ Ἰωάννῃ καὶ Ἰωσὴφ, ὅπὴν ἐπὶ τὸ ἀνατολικώτερον τῆς πετρώδους στέγης τοῦ ἄντρου ἀνοίξας, καὶ θυριδωτὸν θόλον ἐπὶ ταύτης στεγάσας, ὅπως εἰσδύῃ φῶς εἰς τὸ σπέος, πέριξ δὲ τοῦ ἁλαξεύτου ναοῦ τούτου, τοῖχον ἀνήγειρεν ἀσβεστόκτιστον, καὶ κελλία ᾠκοδόμησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· ἔξωθεν δὲ καὶ συκᾶς καὶ κληματίδας ἐφύτευσε, καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ εἰκονοστασίου ἐν τῷ ναῷ ἰδιοχείρως αὐτὸς ἐζωγράφησεν, οὐκ ἀδέξιος ὢν πρὸς τὴν τέχνην. Ἐκγεωργῶν οὖν οὐ μόνον τοὺς αἰσθητοὺς πέριξ ἀγροὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς νοητοὺς τῷ τοῦ Εὐαγγελίου ἀρότρῳ, νόσῳ πανώλους συνεσχέθη αἴφνης δεινῶς. Εἰσελθὼν δ' ὡς εἶχε δυνάμεως εἰς τὸ ἱερὸν σπήλαιον τῶν Ὁσίων, καταπεσὼν ἐνώπιον τῆς ἐκείνων εἰκόνος ἐβόα· θεῖοι πατέρες, ἡ θεία πρόνοια ἐκ κινδύνου με ῥυσαμένη, πρὸς τὸ ὑμέτερον ἐνδιαίτημα καθωδήγησε, ὃ εἰς ναὸν ὑμῖν μετεσκευασάμην, καὶ μονήδριον πέριξ κατεστησάμην, τιμήσας ὑμᾶς ὅσον ἔχω δυνάμεως· νῦν οὖν, ὅσιοι, εἰ εὐμενεῖς μοι τυγχάνετε ὄντες, ἐξιλεώσατέ μοι τὸ θεῖον ταῖς ὑμετέραις λιταῖς, ὅπως ἀπαλλάξῃ με τῶν πόνων τῆς νόσου τῷ θανάτῳ, ἢ τῇ ἰάσει, τὸ συμφορώτερόν μοι πεποιηκός. Τοιαῦτα λέγων πρὸς τοὺς Ἁγίους ἀπεκοιμήθη· καὶ ἰδοὺ καθορᾷ καὶ τοὺς τρεῖς ἐπ' αὐτοῦ δι' εὐλογιῶν αὐτὸν νοσηλεύοντας· ἔξυπνος δὲ γενόμενος διὰ τὸ ἀδόκητον, ἀνευρίσκει ἑαυτὸν ὑγιαίνοντα θαυμασίως. Διὸ καὶ ζωγραφίζει μετὰ τοῦτο τοὺς Ὁσίους αὖθις, ὡς ὤφθησαν αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν τὸν δοξάζοντα τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦτο γοῦν καὶ ὁ μελοποιὸς ἁσματουργεῖ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα, φάσκων· « Θεοφόροι Πατέρες, ὡς πρὶν ἐρρύσασθε τῆς λοι-
» μικῆς ἀσθενείας τὸν προσφυγόντα ὑμῖν, καὶ δεόμενον
» θερμῶς, τυχεῖν ἰάσεως, Ἱερεμίαν τὸν ὑμῶν, οἰκέτην
» Ἅγιοι πιστὸν, ὁράματι ἐποφθέντες· Οὕτω καὶ νῦν κατε-
» χόντων, παθῶν, πρεσβεύσατε ῥυσθῆναι ἡμᾶς (13).

Ἄνδρες τῶν Νεαμονησίων ἐπίσημοι.

Ἄνδρας ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀξιώμασι διαλάμψαντας Νεαμονησίους πάνυ ὀλίγους γινώσκομεν, καὶ τούτων ἡρτυμένους ὀλίγους ὀλίγῳ ἅλατι τῆς παιδείας.

Γρηγόριος Βεστάρχης ἀρχιερεὺς τῆς Χίου. Οὗτος ἦν Χῖος, ἐκ τοῦ Χίου οἴκου τῶν Βεσταρχῶν, ἀφιερώσας μετά τινος τιμήματος (219) τῇ Νεαμονῇ καὶ τὸν ἐν τῇ πόλει Χίου ναὸν τῆς Ἁγίας Μαρίνης, ὄντα, ὡς φαίνεται τὸ 1629, ἰδιόκτητον ἔτι (217), τῇ συγγόνῳ αὐτοῦ γενεᾷ τῶν Βεσταρχιδῶν. Ἐκέκτητο δὲ καὶ ἐν τῇ τῆς Μονῆς περιοχῇ ὑποστατικὰ, ἅπερ ἐκποιεῖ πρός τινα τῶν ἄλλων Νεαμονησίων περὶ τὸ 1701 (259). Εἰκάζεται δὲ, ὅτι ἦν καὶ παιδείας μέτοχος· ἐπειδὴ διαγράφουσιν αὐτὸν πανιερώτατόν τε καὶ λογιώτατον (218). Τίνα δὲ σχέσιν ἔχει ἡ ὁμωνυμία τοῦ Βεστάρχης καὶ Βεσταρχάτον, οὐκ εὐχερὲς εἰπεῖν. Ἀρίδηλον ὅμως, ὅτι ἦν ὁ ἀνὴρ ἐπωφελὴς εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Νεαμονῆς καταγώγιον, καθάπερ καὶ ὁ Πατριάρχης Νεόφυτος· ἐπειδὴ περ ἐμνημονεύοντο κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὰ δίπτυχα τῆς Μονῆς καθ' ἑκάστην.

Γρηγόριος Πρωτοσύγκελλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Οὗτος συντάξας εἰς φράσιν ἁπλῆν Σύνοψιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων, καὶ ἐκδοὺς Ἐνετίησι τῷ 1778 μετὰ τῆς βιογραφίας τοῦ Ὁσίου Βασιλείου τοῦ νέου, μεταφρασθείσης ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ὑπὸ Ἀθανασίου Κρητός· ἐξέδωκε δὲ καὶ τῷ 1781 ἄνευ τῆς ἀνωτέρω βιογραφίας ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, βιβλίον οὐκ εὐκαταφρόνητον. Δοκεῖ δ' ὁ ἀνὴρ λογιώτερος τῶν ἄλλων Νεαμονησίων λογίων, πλὴν Δωροθέου τοῦ Πρωΐου, κατά τε τὴν μαρτυρίαν Γεωργίου τοῦ Κορεσίου, καὶ ἑτέρων.

Γαβριὴλ ἱεροκήρυξ καὶ διδάσκαλος. Τοῦτον ἀναφέρει καὶ ὁ ἱερὸς Νικηφόρος ἐν τῷ ἰδίῳ προλόγῳ. Εὕρηται δὲ καὶ ἐν τῷ διασωθέντι κώδηκι τῶν ἐγγράφων (129) ἀναφερόμενος ὧδε· « ὁ διδάσκαλος Γαβριὴλ τοῦ Ἁγίου Εὐ » στρατίου ἔχει τὰ κάτωθεν βιβλία· Σουίδαν. Θεοφύλα » κτον Βουλγαρίας. Συμφωνίαν Διαθήκης τῆς νέας. Οἰ » κουμένιον. Καλεπινόν. Συμεὼν Θεσσαλονίκης. Ἀμ » μώνιον. Ἐτυμολογικόν. Γρηγόριον Θεολόγον. Δαμα » σκηνοῦ Θεολογικόν· Γενναδίου Σχολαρίου τόμον τῆς » ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου. Ὁμιλίας (τοῦ αὐτοῦ ἴσως). » Ψαλτήριον. Ψαλτῆρος ἐξήγησιν. Παρεκβολὰς Εὐστα » θίου εἰς Ὀδύσσειαν. Γραμματικὴν χειρόγραφον. Τί » τλους Φωτίου. Μέλισσαν. Γρηγορίου Νύσσης τόμον β'. » Ἐπιφάνιον Κύπρου. Εὐσέβιον Παμφίλου. » Εὔδηλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τοιόνδε θησαυρὸν οὐκ ἐταμίευσαν ἐν τῇ Νεαμονῇ ποιμένες ἢ γεωρύχοι, ἀλλ' ἄνδρες ὄντως γραμμάτων· ἀλλ' ὁποῖοι καὶ πόσοι καὶ πόστοι οὐκ εὔδηλον. Τοῦ ἱεροδιδασκάλου τούτου Γαβριὴλ σύνθεσίς ἐστιν ἴσως καὶ ἡ ἐπιθύριος ἐπιγραφὴ τοῦ ναοῦ, ἡ ἐπὶ τὴν βορείαν θύραν ἐγκεχαραγμένη τῷ ᾠῳῒ, τὴν ἐν τῇ προσθήκῃ τοῦ παλαιοῦ σημαντῆρος καὶ τοῦ κωδωνοστασίου (78)· λέγει δὲ ἡ ἐπιγραφὴ τάδε·

Βιωτικὰς ῥίψαντες πιστοὶ ἐννοίας,
Παντός τε μώμου, ἀνοίξαντες καρδίας,
Προσευχῆς οἴκου εἰσέλθωμεν τὰς θύρας·
Θεῷ γὰρ δεκτὸς οὐδεὶς φαῦλος τυγχάνει.

Γεννάδιος Βεσσιανός. Τοῦτον διαγράφομεν, ὡς ὁ κώδηξ τῶν ἐγγράφων αὐτὸν ἀναφέρει (129)· τῷ 1790 ἐδώκαμεν τοῦ Παπᾶ Γενναδίου Βεσσιανοῦ τὰ φιρμάνια, νὰ τὰ πάρῃ εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, νὰ τὰ ξαναβουλλώσῃ· καὶ εἶναι τὸ φιρμάνι διὰ τὰς μάνδρας. Ἕτερον φιρμάνι διὰ νὰ μὴν ἔχῃ κληρονομίαν οὔτε μουασίλης, οὔτε μητροπολίτης, οὔτε ἄλλος τις· ἐὰν ἀποθάνῃ τις εἰς τὸ μοναστήριον νὰ (μὴ)γυρεύῃ κληρονομίαν· ἕτερον, ὅτι ὅποιος

πληρώσῃ ἀδελφάτον, καὶ ὕστερον ἀναχωρήσῃ, οὔτε αὐτὸς νὰ πέρνῃ τι, οὔτε οἱ κληρονόμοι του. Ἔτσον διὰ τοῦ Πυργίου τοὺς τόπους καὶ διὰ τὰ μανδρεῖα (127).

Δωρόθεος Πρώϊος. Οὗτος ἐν Χίῳ καὶ Πάτμῳ ἐκπαιδευθεὶς τὰ ἑλληνικὰ μετέβη διάκονος εἰς Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ἐπιστημῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπανελθὼν εἰς τὴν Χίον ἐδίδασκε τὰς μαθηματικὰς καὶ φυσικὰς ἐπιστήμας, οὗτινος ἠκροάσατο καὶ ὁ Νεόφυτος Βάμβας τῷ 1796· ἐν τούτοις προσκαλεῖται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ διευθύνει τὴν ἐν Ξηροκρήνῃ σχολήν, ὠφελήσας τὰ μέγιστα· ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν λογίων τοῦ γένους ἐγένοντο αὐτοῦ μαθηταὶ οὐ μόνον εἰς τὴν Ἑλληνικήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἄλγεβραν καὶ Γεωμετρίαν καὶ εἰς τὰς φυσικὰς καὶ μεταφυσικὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις· συνέθηκε δὲ καὶ Ἀριθμητικὴν καὶ Γεωμετρίαν. Κατὰ δὲ τὸ 1807 προχειρισθεὶς μητροπολίτης Φιλαδελφείας, διελθὼν τῷ 1811 ἐκ τῆς Χίου, ἀναβὰς εἰς τὴν Νεαμονὴν ἐνεγράφη ἰδίᾳ χειρὶ ἀδελφὸς τῇ 30 Ἀπριλίου. Τούτῳ ἑπόμενοι καὶ ἄλλοι τῶν ἔξωθεν ἐγεγράφεισαν εἰς τὴν Νεαμονικὴν ἀδελφότητα, οἷον Μακάριος Βασιλάκης καὶ Θεοδόσιος Κοκκινάκης, ὧν ὁ μὲν ἦν ἱεροκήρυξ, ὁ δὲ Θεοδόσιος διδάσκαλος, σὺν τούτοις δὲ καὶ ὁ Δανιὴλ Στραγάλης ἐγράφη, καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Θεοδόσιος Κανάκης, ὃς ὕστερον καὶ μητροπολίτης Ἀγκύρας ἐγένετο. Ὁ δὲ Πρώϊος ἀπὸ Φιλαδελφείας προβιβάζεται ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς Ἀδριανουπόλεως· ὅπου ἐκτήσατο δι' αὐτοῦ καὶ οἶκον ἡ Νεαμονὴ μετὰ τῶν ἀναγκαιούντων σκευῶν, ὁπόσε προσεκάλεσεν ὁ Πρώϊος ἕνα τῶν Νεαμονησίων ἱερομονάχων μετ' ἁγίων λειψάνων κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἱεροσολωμιτῶν καὶ Σιναϊτῶν καὶ Ἁγιορειτῶν συνάγειν ὑπὲρ τῆς Μονῆς ἐλέη καὶ βοηθείας πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ διὰ τὰς Μαμωνίδας μεγάλου χρέους (116—121). Διὰ ταῦτα ἔσχε παρ' ἑαυτῷ καὶ τὴν Ἁγίαν Κάραν ὁ Πρώϊος, παρ' οὗ θανατωθέντος τῷ 1821 ἐξιδιώσατο αὐτὴν ὁ Φλουρᾶς. Μετὰ γοῦν τὰ δεινὰ οὐδ' ἡ Μονὴ ἐξηρεύνησε τι

περὶ τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει Νεαμονησίας οἰκίας, οὐδ' ἐκεῖθεν ἠκούσθη τίς φωνὴ περὶ ταύτης. Τὴν δὲ ἱερὰν κάραν, ἔθετο ἐνέχυρον ὁ Φλουρᾶς εἰς γυναῖκα Σμυρναίαν ἐν Σύρῳ, ἣν ἀνεκτήσατο διὰ τῶν δικαστηρίων ἡ Μονή, οὐ μικρὰ πονήσασά τε καὶ δαπανήσασα. Μέγας δ' οὖν ἐν ὀλίγοις ὁ Πρώϊος τῇ τε σοφίᾳ καὶ διανοίᾳ, καὶ τῆς οἰκείας αὐτοῦ ἐποχῆς φαινόμενον σπάνιον· οὐ μόνον ἄνομα καὶ κλέος, ἀλλὰ καὶ ὠφέλειαν οὐ σμικρὰν καταλιπὼν εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ. Ἦν δὲ σεμνοπρεπὴς τῷ ἤθει καὶ ὁμιλητικὸς καὶ εὐφραδὴς καὶ σεβάσμιος, οὗ ταῖς λαμπηδόσι πολλοὶ εἰσέτι καταγλαΐζονται.

Δανιὴλ Κοντούδης. Περὶ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχει τῆς πόλεως Χίου τὸ Βασιλικὸν, ἢ Βασελεόνεικος· ἐν ταύτῃ ἰδὼν τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου ὁ Δανιὴλ, παῖς ἔτι ἀναβαίνει εἰς τὴν Μονὴν, καὶ ὑποτάσσεται εἰς τὸν προηγούμενον Ἀνθιμον τὸν Νάξιον, τὸν παρωνυμούμενον Παραμάγουλον. Ἐκεῖ ἐντραφεὶς καὶ ἀσπασάμενος τὸν μοναδικὸν βίον, χειροτονεῖται διάκονος, καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ εἰρημένου γέροντος αὐτοῦ, ἐκδημεῖ εἰς Βυζάντιον. Ἐν τούτοις πόλεμος καὶ λοιμὸς ἐξολοθρεύει τὴν Χίον τῷ 1822, μετὰ δὲ τὸν ὄλεθρον τῷ ἐπιόντι ἔτει συναθροίζονται πολλοὶ τῶν διασωθέντων ἐν Χίῳ ἐμπεπρησμένῃ, ἐπὶ τῆς εἰσέτι καπνιζούσης αὐτῆς τέφρας ἐνδιαιτώμενοι, ὧν αἱ πατρικαὶ ἀναμνήσεις ἐπεῖγον ἐγκαθιδρύσασθαι καὶ δημογεροντίας καὶ τὰς ἄλλας οἰκείας ἐξ οἰκείων ἀρχὰς, πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικάς. Τότε δὴ ὁ Δανιὴλ ἐν Κωνσταντινουπόλει βιῶν προχειρίζεται τῆς Χίου ἀρχιερεὺς, ποιμὴν ποιμνίου γυμνητεύοντος καὶ λιμώττοντος. Περὶ δὲ τὸ 1827 νέας συγχρούσεως γενομένης ἐν Χίῳ, καὶ τοῦ Χίου λαοῦ πανδημεὶ ἀποπλεύσαντος ἐκ τῆς Χίου φόβῳ τῶν παθημάτων, τῶν πρὸ πενταετίας, ἀποδιδράσκει καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Δανιήλ. Ἐν Ψυροῖς δὲ διαμένοντα, ἐν τῇ Παναγίας μονῇ, καταδιώκει αὐτὸν στρατιωτικὴ συμμορία ὁμόφυλος ἐπὶ ἁρπαγῇ καὶ πλεονεξίᾳ· ἐπειδὴ συνάγων χρήματα ὑπὲρ τῆς ἐμπολέμου Χιακῆς κυβερνή-

σεως, ἐπὶ τούτῳ ἐκλελεγμένος μετ' ἄλλων τινῶν, καὶ καταφυγὼν εἰς Ψυρὰ κατὰ τὴν γενικὴν ὑποχώρησιν (Ις. Τρικούπ. Τομ. δ'. κεφ. ΟΔ' 269). Ἐκ τῶν βορείων τῆς νήσου, ἐδόκει χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ὑπόπλεως· ἀλλ' ὁ ἐπελθὼν χρόνος ἀπέδειξεν ἀναμφιβόλως, ὅτι ὁ Δανιὴλ εἶχε κενὸν τὸ βαλάντιον· ἐπειδὴ διετέλεσε βιῶν βίον πένητα, καθάπερ καὶ πρότερον. Ἐκ Ψυροῦντος οὖν ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Σύρον, φυγὰς ἐν φυγάσιν ἐνδιατρίβων, ἄπορος ὑπὸ ἀπόρου λαοῦ ποριζόμενος. Μὴ ἐπαναχάμψαντα δὲ εἰς τὴν Χίον, διαδέχεται ὁ Κωνσταντινίδης Γρηγόριος. Ἀλλ' ὁ Δανιὴλ κατὰ τὴν κυβερνητικὴν πάλην τὴν ἐν Ἑλλάδι, ἀσπασάμενος τὰ τοῦ Κυβερνήτου, παραγκωνισθεὶς μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ κόμματος τούτου, ἀντὶ Κυκλάδων διορίζεται Καρυστίας ἀρχιερεύς. Ταύτην ποιμάνας ἐπὶ δεκαετίαν περίπου, προβιβάζεται κατὰ τὸ 1843 εἰς τὴν τῶν Κυκλάδων, ἀγαθὰς λιπὼν ἀναμνήσεις εἰς Καρυστίαν. Ἐπὶ εἰκοσαετίαν δὲ μετὰ κλέους τε καὶ συνέσεως καὶ ταύτην ποιμάνας ὑδρωπικίᾳ καταλύει τὸν βίον, οὐ μικρὰν λύπην τοῖς ποιμαινομένοις καταλιπών. Καὶ οὐκ ηὐτύχησε μὲν ὁ ἀνὴρ ἐκπαιδευθῆναι εἰς δέον, ἀλλ' οὐ μόνον πολλοὺς ἐξεπαίδευσεν ὁ φιλόμουσος, ἐν οἷς καὶ τὸν Πλάτωνα, τὸν νῦν ἀρχιερατεύοντα ἐν Βιζύῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κανονικὸν ῥυθμὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰπέρ τις καὶ ἄλλος συνήργησε· μέλος γὰρ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου διορισθεὶς μετὰ τὸ σύνταγμα σὺν τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Βάμβᾳ, οἷα τις μοχλὸς ἐξεκάθηρεν ἀπὸ πετρῶν βαρυτάτων τὸν τῆς Ἐκκλησίας πνευματικὸν ἀγρόν, ἐξομαλύνας τὴν ὁδὸν τῆς διαλλαγῆς πρὸς πνευματικὸν συνδυασμὸν τῆς νέας θυγατρὸς μετὰ τῆς γερασμίου μητρὸς, τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων.

Κλήμης Βενέτος. Οὗτος καί τοι ἄμοιρος πάσης παιδεύσεως, διὰ τὸ σεμνοπρεπὲς καὶ νοῆμον ὀνομαστὸς ἦν, ἐφημέριος τῆς Ἁγίας Μαρίνης, καὶ προηγούμενος τῆς Μονῆς. Γενέτειρα τούτου ἦν ἡ κώμη Αἰθίου, ἐκ δὲ τῆς

συγγενείας αὐτοῦ πολλοὶ ἐγένοντο ἐπιπολὺ ἐν τῇ Νεαμονῇ προϊστάμενοι· οἷον, Νεόφυτος, ὁ τούτου θεῖος, αὐτὸς ὁ Κλήμης, Γρηγόριος, Διονύσιος, Νεόφυτος β'. καὶ Προκόπιος. Ἐν πολλοῖς δὲ καὶ ἄλλοις ἐγένοντο καί τινες ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν μονὴν ἐπικίνδυνοι, οἷος ἦν Μελέτιος ὁ Γιώμελος, καὶ ὁ τούτου συγγενὴς Μελέτιος ὁ Φλουρᾶς. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου ὧρα ἐν φύλλῳ 118—121, περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὀλίγα διηγησόμεθα.

Μελέτιος Φλουρᾶς. Κλήμεντος τοῦ Βενέτου ἀδελφιδοῦς ἦν ὁ προηγούμενος Διονύσιος, τοῦ δὲ Διονυσίου ἕτερος Κλήμης· καὶ Μελέτιος ὁ τούτου αὐτάδελφος, ὁ χλευαστικῶς Φλουρᾶς ἐπονομασθεὶς, Τζαγγάρης πρώην ἐπικαλούμενος. Οὗτος ἦν ἐκ νεότητος φύσει ῥαδιοῦργος· καί τοι δὲ ἐν τοῖς σχολείοις τῆς πόλεως πολὺν χρόνον ἐνδιατρίψας, ἀμαθέστατος διεβίωσεν, ἁρπάσας περὶ τὸ 1813 τὴν τοῦ θείου αὐτοῦ χρηματικὴν περιουσίαν, καὶ κατασπαταλήσας δραπέτης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὁπότε τῇ θερμῇ παρακλήσει τοῦ ἑαυτοῦ θείου, ἐνέγραψεν αὐτὸν ἐν τῷ κώδηκι ἡ συνέλευσις τῆς μονῆς, ὅλως ἀπόκληρον τῆς οὐσίας τοῦ ἑαυτοῦ θείου διὰ τὸ ἀναιδὲς αὐτοῦ καὶ φαυλόβιον. Μετουπολὺ ὅμως ἐπανέρχεται εἰς τὴν Χίον συνοδίτης πλουσίου τινὸς γέροντος, οὗ τὸν πλοῦτον τεθησαυρισμένον ἐν κιβωτῷ κατὰ τὸν πλοῦν ὑπεξήρεσεν ὁ πανοῦργος, ὅπερ μετὰ τὴν ἄφιξιν ὁ γέρων καταμαθών, ἐπέστρεψε κακῶς ἔχων εἰς τὴν Δακίαν, ὁπόθεν ἀφίκετο. Τούτου τὸν χρυσὸν ἐπιδεικνύων ὁ Μελέτιος, ἐκ τῶν ἰδόντων τὰ φλωρία, μετωνομάσθη Φλουρᾶς· ἀλλὰ καὶ τὰ φλωρία τὰ Δακικὰ διήρκεσαν τοσοῦτον εἰς τὰς ἀσώτους χεῖρας τοῦ Μελετίου, ὅσον καὶ τὰ Νεαμονικά. Μετὰ ταῦτα γοῦν δόλος τε καὶ ῥαδιουργία ἦν ὁ πορισμὸς αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιτήδευμα· καὶ ἄλλοτε μὲν ἀγοράζων ἐκ τῆς Μονῆς μετεπώλει λαθραίως καὶ παρανόμως εἰς κοσμικοὺς τὰ μοναστηριακὰ, τὰ ἀναπόσπαστα ἐξ αὐτῆς ἀποσπῶν, ἄτινα καταμανθάνουσα ἡ μονὴ ἀνεκτᾶτο διὰ δικαστηρίων καὶ ἀποζημιώσεων· ἄλλοτε δὲ ἐνῆ-

γεν ἀνθρώπους στρεψοδικῶν εἰς τὰ δικαστήρια, ζητῶν παρ' αὐτῶν ποσότητας χρημάτων, μὴ ἀνηκόντων αὐτῷ. Ἐν τούτοις ἐγκαλεῖ καὶ τὸν προηγούμενον Γρηγόριον Τζάκκον τὸν συνεγχώριον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ, ζητῶν τὸ ὑπερβάλλον τῆς κληρονομίας, ἣν παρὰ τὸ δίκαιον δῆθεν ἀπέλαβεν ἀπὸ τοῦ προμνησθέντος Κλήμεντος τοῦ Βενέτου. Τοῦτον οὖν κατὰ τὸ ἔσχατον γῆρας τετυφλωμένον, κατορθοῖ ἐγκλεῖσαι ἐν τῷ φρενοκομείῳ, μεχρισοῦ βίᾳ καὶ δυνασείᾳ ἐξέσπασεν ἀπ' αὐτοῦ περὶ τὰς πεντεκαίδεκα χιλιάδας γροσίων. Ἡ μονὴ οὖν, καὶ διὰ ταῦτα καὶ διὰ τὰ ἄλλα τοῦ ἀνδρὸς ἐπονείδιζα ἔργα, καίτοι φοβουμένη τὸ πανοῦργον αὐτοῦ καὶ ἀναιδὲς καὶ φιλάδικον διεκήρυξεν, ὅτι πᾶν συμβόλαιον γινόμενον ὑπὸ τοῦ Φλουρᾶ παρὰ γνώμην αὐτῆς θεωρεῖ καὶ ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον. Ἐπέρχεται μετὰ ταῦτα καὶ ὁ ἀνθρωπόλεθρος κλύδων κατὰ τῆς Χίου τὸ πάσχα τοῦ 1822, ἀλλ' ὁ δρύϊνος Φλουρᾶς διελθών, ὡς ἐπιδέξιος ναυτικὸς μυρίους κινδυνωδεστάτους σκοπέλους, διασώζεται εἰς τὸν τῆς Τεργέστης λιμένα· ἐνταῦθεν δ' ἀναφύεται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κιβδηλοποιῶν, κἀντεῦθεν μετ' ὀλίγον εἰς τὴν Ἑλλάδα, πληρῶν αὐτὴν μετὰ τῶν ἑαυτοῦ ἑταίρων ὁ κίβδηλος νομίσματα κίβδηλα. Τότε μετεκόμισεν εἰς τὴν Σύρον καὶ τὴν ἁγίαν Κάραν, ἐκ τῶν τοῦ θανατωθέντος Πρωΐου λαβὼν ὡς Νεαμονήσιος, εὑρεθεῖσαν παρ' αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἔφημεν βιογραφοῦντες ἐκεῖνον. Ταύτην, ὁ τερατουργὸς οὗτος ἀνὴρ φεύγων ἀβουλητὶ ἐξ Ἑλλάδος, καταλίπει εἰς γυναῖκα Σμυρναίαν, ἐξ ἧς ἐζήτει ἀνακτήσασθαι ἡ Μονή, ἀλλ' ἡ Σμυρναία φάσκουσα, ὅτι ἐχρεώστει αὐτῇ ὁ Μελέτιος μεγάλας χρημάτων ποσότητας, κατεχράτει αὐτὴν ὡς ἐνέχυρον. Δαπανήσαντες οὖν καὶ κόπους καὶ χρήματα, δικασθείσης τῆς ὑποθέσεως, ἐξήχθη ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς μονῆς, καὶ παρεδόθη αὐτῇ τὸ ἱερὸν αὐτῆς τοῦτο κειμήλιον. Ὁ δὲ παραχαράκτης Φλουρᾶς ἐπανελθὼν εἰς Βυζάντιον, φωραθείσης τῆς ἑαυτοῦ κιβδηλοποιίας, αἰσθόμενος, ὅτι ἐκπαιδευθήσεται συλληφθεὶς, μεταμορφοῦται φεύγων εἰς

Ὀδυσσόν· ἐκεῖθεν ἐπανακάμψας εἰς τὴν πόλιν τοῦ Κωνσταντίνου, διανοεῖται καταχθῆναι εἰς Χίον. Τὴν ἐπάνοδον οὖν αὐτοῦ προνοήσαντες οἱ Νεαμονήσιοι, συνελθόντες συμψηφίζουσιν ὁμόφωνοι τὴν τούτου ἀποκλήρωσιν κατὰ τὰ ἐν τῷ κώδηκι κεκυρωμένα, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀποπομπὴν ἀπὸ τῆς Μονῆς. Ἀλλὰ μετουπολὺ κατελθὼν ὡς ἴστον ἀράχνης διέλυσε τὰς τῶν Νεαμονησίων κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεις, ἀναλαβὼν ἅπαντα τὰ κτήματα τοῦ θείου αὐτοῦ ἀκωλύτως· ἐπειδὴ εὐθὺς προσέθετο εἰς ἑαυτὸν τὴν φιλίαν τοῦ διοικοῦντος Ἰσοὺφ πασᾶ, καὶ τῶν ἄλλων ἀρχόντων. Ἐν τούτοις ἡ βασιλεία ἐχαρίσατο τοῖς Χίοις τὰ κτήματα, ἅπερ διὰ τοῦ πολέμου ἀπώλεσαν· ὁ δὲ κατάχρεως Φλουρᾶς βουλὴν βουλεύεται ὀλεθρίαν διὰ τὴν Νεαμονὴν, ὅπως πάσῃ μηχανῇ καταπείσῃ τὸν τότε πατριαρχεύοντα Κωνστάντιον, τὸν ἀπὸ Σιναίου, ἐγκαθιδρύσασθαι αὐτὸν εἰς τὴν Νεαμονικὴν ἡγουμενείαν ἰσόβιον· ἀλλ' ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δ' ὁ Θεὸς κελεύει· πρὶν γὰρ ἢ τύχῃ τοῦ πονηρευομένου, ἀσθενήσας ἐξ ἀποστήματος, ἀποθνήσκει ἀπροσδοκήτως, συναποθνήσκουσι δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ κατὰ τῆς μονῆς ὀλέθριοι στοχασμοί. Πολλὰ ὅμως ὑποστᾶσα ἡ μονὴ ὑπὸ τῶν πολλῶν αὐτοῦ δανειστῶν, πολλῷ πόνῳ ἀπηλλάγη αὐτῶν, διὰ τὸ πασίγνωστον τῆς ῥαδιουργίας αὐτοῦ καὶ χρεωκοπίας, καὶ τὸ παλαιόθεν ἀπόβλητον ἀπὸ τῆς μονῆς, ἐπισήμως κεκυρωμένον, καίτοι οὐ πάντη ἀζήμιος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ φλὸξ ἀπὸ σαρκῶν διαβαίνουσα πληγὰς ἐγκαταλιμπάνει τῷ σώματι, οὕτως ἡ κακία, καὶ παρελθοῦσα, δυσιάτους ἐγκαταλιμπάνει πληγὰς εἰς τὸ σῶμα τῆς κοινωνίας· οὐ μόνον γὰρ πολλὰ ἐδαπανήθησαν δι' αὐτὸν τελευτήσαντα πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Ἁγίας Κάρας, ἀλλὰ καὶ πάνθ' ὅσα ἐχρεώστει τοῖς Νεαμονησίοις ἀπώλοντο, καὶ διὰ τῶν ἐκείνου ἐγγράφων πολλοὶ τῶν κοσμικῶν ὁπλιζόμενοι, καταπολεμοῦσιν ἐμπαθῶς τὴν μονὴν, ὥσπερ καὶ οἱ ἐκείνου δανεισταί, καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς μονῆς ἀπὸ τῶν ἐκείνου χρεῶν, οὐ παύουσι μεμψιμοιροῦντες καὶ περιβομ-

βοῦντες εἰς τὰ τῆς μονῆς ὦτα, τὴν ἀπώλειαν τῶν οἰκείων χρημάτων ὁσημέραι θρηνοῦντες. Οὕτω τοίνυν εὔδηλον γίνεται, ὅτι ὥσπερ εἷς μόνος πολλάκις πολλῶν καλῶν αἴτιος γίνεται, οὕτω καὶ εἷς μόνος ἐξ ἐναντίας πολλὰ παρέχει κακὰ τοῖς ἀνθρώποις.

Νεόφιλος Ἀλεξίου. Τοῦτον ἄλλως ἄγνωστον ὄντα, γνωστὸν ποιεῖ ἡ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς τραπέζης ἐπιγραφή· ἐπειδὴ οὗτος ἦν ἡγούμενος τῷ 1634, ὁπότε Νικόλαός τις, Βασιλάκης τὴν κλῆσιν, ἀνεκαίνισε τὴν ἐν τῇ Μονῇ κοινὴν Τράπεζαν, ἐξότου σώζεται εἰσέτι καὶ ὑπὲρ τὴν πύλην αὐτῆς ἡ ἐφεξῆς ἐπιγραφή· «ἀνεκαινίσθη ἡ πα-» ροῦσα Τράπεζος διὰ κόπου καὶ ἐξόδου τοῦ ποτὲ Νι-» κολάου Βασιλάκη, ἡγουμενεύοντος Παπᾶ κὺρ Νεοφί-» λου Ἀλεξίου· 1634 Ἀπριλίου 17».

Νεόφυτος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Οὗτος τὸν Ἰούνιον τοῦ 1636 ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Ἡρακλείας ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν ἀναβὰς καὶ ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ὀκτὼ μῆνας τὴν ἐκκλησίαν ποιμάνας, ἐκουσίως τοῦ θρόνου παραιτηθείς, κατελθὼν εἰς Χίον, ἀνῆλθεν εἰς τὴν μονὴν, ἔνθα ἐν ἡσυχίᾳ διεβίωσεν, τιμώμενος καὶ σεβαζόμενος ὑπὸ πάντων (Μελ. Ἐκ. Ἱστορ. τομ. γ'. 448). Τῷ 1643 ἔκτισε τὰς αὐτοῦ κατοικίας ἐν τῇ μονῇ (115)· ἦν δὲ καὶ πρὸ ταύτης τῆς ἐποχῆς ἐγκαταστημένος ἐν τῇ μονῇ· ἐπειδὴ τῷ 1640 μαρτυροῦσιν ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ ὅρια τῆς Νεαμονῆς καὶ Συκοῦντος (225)· τῷ δὲ 1644 δηλοῦται, ὅτι ἐκέκτητο ἐν τῇ Παμφυλίδι τὰ πρὸς Βερρᾶν τοῦ Κόρακος κτήματα, τὰ ἔτι καὶ νῦν καλούμενα τοῦ Ζακότη, ἐξηγορασμένα καὶ ταῦτα παρὰ Γενουηνσίων (236). Τῷ δὲ 1647 ἐξαγοράζει ἀναστήματα εἰς τοὺς Ἁγίους μ'. τοὺς ἔξω (200), ἐν οἷς ἄδεται, ὅτι ἐκέκτητο ἐν τῇ αὐτῇ θέσει καὶ τὰ νῦν τοῦ Βούλλα καλούμενα. Ὅτι δὲ φιλόθεός τις ἦν καὶ φιλήσυχος ὁ ἀνὴρ, δῆλον μὲν καὶ ἀπὸ τοῦ ἱστορικοῦ Μελετίου, μαρτυροῦντος αὐτὸν, ὅτι ἡσύχασεν εἰς ἁγίαν μονὴν (τομ. γ'. σελ. 148, §. ή). δῆλον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς παραιτήσεως αὐτῆς, ἐπειδὴ τὸ καταβῆναι

ἀπὸ τοῦ ὑψίστου βαθμοῦ ἐπὶ τὸ μηδὲν ἀπαραβιάστως, πῶς οὐχ ἁγαστόν; Διανοούμενος οὖν τὸ ἄστατον τῶν ἀνθρωπίνων καὶ μάταιον, τὸ πηλῶδες τῆς ἐποχῆς, καὶ τότε ἄτακτον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, προτιμᾷ τὸν ἔνδοξον καὶ ἀπράγμονα βίον, παρὰ τὸν ἔνδοξον καὶ πολυπράγμονα, ἀκανθωδέστατον καὶ κινδυνωδέστατον ὄντα· κατὰ γὰρ τὸ παλαιὸν, «δόξα, ἀσθενὴς ἄγκυρα, πλοῦτος δ' ἔτι » ἀσθενεστέρα· καὶ

» Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον,
» Καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν, οὐκ ἀκίνδυνον χωρεῖ,
» Οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει».

Ὁποῖος τάραχος κατεῖχε τότε τὴν ἐκκλησίαν καὶ χρέος καὶ ἀταξία! Ἐν πεντήκοντα ἔτεσιν εἶδεν ὁ πατριαρχικὸς θρόνος τρεῖς καὶ εἴκοσιν ἀλλαγὰς, ἀπὸ τοῦ 1600 δηλονότι, μέχρι τοῦ 1650. Ματθαῖος γὰρ ἐπελάβετο τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τῷ 1601 ἀπὸ Ἰωαννίνων, καὶ μετὰ δύο ἔτη περίπου Νεόφυτος ὁ ἀπὸ Ἀθηνῶν τῷ 1602· μετὰ δὲ πέντε ἔτη Νεόφυτος, ὁ ἀπὸ Ἀθηνῶν τὸ δεύτερον, τῷ 1608, ἐφ' οὗ ἠγοράσθη καὶ ἡ Πνιγεύρα (193—197), ἔνθα ἐν τῇ γ'. σημειώσει κατὰ λάθος καλεῖται Χῖος· ἐπειδὴ οὐκ ἦν ὁ ἀπὸ Ἡρακλείας τότε πατριαρχεύων, ἀλλ' ὁ Ἀθηνῶν οὗτος, πρὸ ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτη πρότερος τοῦ ἡμετέρου Νεοφύτου πατριάρχευσας τὸ δεύτερον, (Μελ. τομ. γ'. 448 καὶ 429). Τοῦτον γοῦν προστάντα τῆς ἐκκλησίας αὖθις ἐπὶ ἓξ ἔτη, ἀντικαθιστᾶσι τῷ 1614 διὰ Τιμοθέου τοῦ παλαιῶν Πατρῶν· ἀντὶ δὲ τούτου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος μετὰ ἑπταετίαν, τὸν πατριάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας ἐγκαθιδρύουσιν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ οἰκουμενικοῦ τῷ 1621, τὸν πολυμαθέστατον Κύριλλον Λούκαριν τὸν Κρῆτα· καὶ τοῦτον ὅμως μετὰ ἓν καὶ ἥμισυ τοῦ ἔτους ἐξωθεῖ τοῦ θρόνου τῷ 1622 ὁ ἀπὸ Ἀμασείας Γρηγόριος, καὶ τοῦτον μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀντικαθίστησιν ἡ σύνοδος δι' Ἀνθίμου τοῦ Ἀδριανουπόλεως. Οὗτος μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα παραιτεῖται τοῦ θρόνου, καὶ ἀνα-

καλεῖται αὖθις ὁ Λούκαρις· προστάντα δὲ τοῦτον τῆς ἐκκλησίας τὸ δεύτερον περὶ ἔτη δέκα, ὑψηλὴ προστασία διὰ Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Βερροίας ἀντικαθίστησι τῷ 1632· ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας πέντε εἰς Τένεδον ἐξορίζεται οὗτος, καὶ ἀνακαλεῖται τὸ τρίτον ὁ Λούκαρις, ὃν ἐξωθεῖ τοῦ θρόνου μετὰ μῆνας πέντε περίπου ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης Ἀθανάσιος Πατελάριος, ὁ Κρής· ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας τεσσαράκοντα τῇ μεγάλῃ Πρασκευῇ ἐξωθεῖται οὗτος τοῦ θρόνου, καὶ ἀνακαλεῖται τὸ τέταρτον ὑπὸ τῆς συνόδου ὁ Λούκαρις· ὁ δὲ Πατελάριος, ἀφεὶς ἣν ἀνέλαβε Θεσσαλονίκην, καὶ δι' Ἀγκῶνος εἰς Μολδαυίαν διαβὰς, κατέρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκεῖθεν, καὶ τὸ δεύτερον πατριάρχης ἀποκαθίσταται τῷ 1634, παραγκωνίσας τὸν Λούκαριν, πατριαρχεύσαντα τὸ τέταρτον ἔτος ἓν καὶ ἓξ μῆνας. Μετὰ ἓν ἔτος ἐξορίζεται εἰς Ῥόδον ὁ Πατελάριος, καὶ ἐπιβαίνει τοῦ θρόνου τὸ δεύτερον Κύριλλος ὁ Βερροίας· ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ ἑκκαίδεκα μῆνας ἐξωρίσθη εἰς Ῥόδον, καὶ ψηφίζεται τὸν Ἰούλιον τοῦ 1636 ὁ ἀπὸ Ἡρακλείας Νεόφυτος, οὗτος δὴ ὁ ἡμέτερος, ἀνακληθεὶς μετὰ τοῦ Λουκάρεως ἐκ τῆς ἐξορίας, εἰς ἣν ὁ ἀπὸ Βερροίας Κύριλλος αὐτὸν κατεδίκασε. Τὸν δὲ Μάρτιον τοῦ 1638, ἤτοι μετὰ εἴκοσι μῆνας, παραιτεῖται ὁ Νεόφυτος ἐθελουσίως τοῦ θρόνου, καὶ ἐπιβαίνει αὐτοῦ τὸ πέμπτον ὁ Λούκαρις. Τοῦτον μετὰ τρίμηνον πατριαρχείαν ἐξισχύσας ὁ Βερροίας ἐξορίζει, πατριαρχεύσας τὸ τρίτον, κατηγορεῖ δὲ πρὸς τὴν βασιλείαν τὸν Λούκαριν ὡς αἱρετικὸν, ἐφῷ ἐθανατώθη καὶ ἐρρίφθη εἰς θάλασσαν. Τὸ δὲ μῖσος τοῦ χριστιανοῦ λαοῦ καὶ τοῦτον καταβιβάζει μετοπολὺ ἀπὸ τοῦ θρόνου καὶ ἐξορίζει εἰς Καρθαγένην, ἔνθα ἠμείψατο καὶ τοῦτον θεία τινὶ δίκῃ ὁ διὰ πνιγμονῆς θάνατος. Παρθένιον δὲ τὸν γέροντα, Χῖον τὴν πατρίδα ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως ἀναβιβάζει ἐπὶ τὸν θρόνον ἡ σύνοδος τὸν Ἰούλιον τοῦ 1639, προστάντα δὲ τῆς ἐκκλησίας ἔτη πέντε καὶ μῆνας δύο, ἐξορίζουσιν εἰς Κύπρον, ὁπόθεν εἰς τὴν Χίον ἐλθόντα, κατατρέψαι τὸ ζῆν, λέγουσιν ἐκ δηλη-

τηρίου. Παρθένιος δ' ὁ νεώτερος, ὃς καὶ ὀξὺς καὶ Κεσκίνης ἐπωνομάζετο, ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως καὶ αὐτὸς ἐπέβη τοῦ θρόνου τῷ 1645, Ἰωαννίτης τὴν πατρίδα, ὃν μετὰ ἔτη δύο καὶ μῆνας δύο διὰ καθαιρέσεως ἐξορίζουσι· διαδέχεται δὲ τοῦτον, τῷ 1647 Ἰωαννίκιος ὁ ἀπὸ Ἡρακλείας· καταλιπὼν δὲ τὸν θρόνον μετὰ μῆνας ἕνδεκα καὶ ἡμέρας ἕνδεκα, ἐπανάγεται τὸ δεύτερον Παρθένιος ὁ Ὀξὺς, ὃς μετὰ ἔτη δύο καὶ μῆνας ἓξ διαβληθεὶς, ἐμβάλλεται εἰς πλοῖον πρὸς ἐξορίαν, καὶ ἐν αὐτῷ φονευθεὶς ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁρᾶς οὖν ἐκ τῆς πεντηκονταετοῦς ταύτης ἱστορίας, ὦ ἀναγνῶστα, ὅτι ὁ πυρετὸς τῆς συχνῆς ἀλλαγῆς τῶν πατριαρχῶν ἔχει παλαιὰ τὰ γενέθλια, καὶ ὅτι τὴν δεινὴν ταύτην νόσον νοσεῖ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ἡ Ὀρθοδοξία, προσδοκῶσα τὴν ἴασιν παρὰ τοῦ ἰατροῦ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Οὐκ ἔξω δὲ τοῦ προκειμένου ὁ λόγος, ἀλλ' ἔδειξε διὰ παρεκβάσεως, ὅτι φιλήσυχός τις ἦν καὶ ἀφιλόδοξος ὁ ἡμέτερος πατριάρχης Νεόφυτος, στρέψας γὰρ πρὸς τὴν τύρβην τοῦ κόσμου τὰ νῶτα, ᾧχετ' ἀπιὼν εἰς τὴν ἐν Χίῳ Νεαμονὴν, θεοφιλῶς ἐν αὐτῇ ἐγκαταβιώσας, μακρὰν τῆς ἀστασίας τῶν ἐγκοσμίων κατὰ τὴν ῥιψοκίνδυνον ἐκείνην καὶ ὅλως ἀστάθμητον ἐποχήν. Τούτους εὗρον βιογραφίας ἀξίους· καταπαύων δ' ἐνταῦθα, εὔχομαι τοῖς μετ' ἐμὲ, εὑρεῖν καὶ πλείονας καὶ βελτίονας.

Νικηφόρος ἱεροδιδάσκαλος. Ὅρα μετὰ τὴν εἴδησιν τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

Βιογραφία τῶν ἀοιδίμων Βασιλέων, τῶν κτισάντων τὴν ἐν Χίῳ Νεαμονήν.

Ζωὴ ἡ πορφυρογέννητος ἄνασσα. Τῷ 867, ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν βασίλειον θρόνον τοῦ Βυζαντίου ὁ φερώνυμος Βασίλειος ὁ Μακεδών, τοῦτον δὲ ὑπὲρ εἰκοσαετίαν βασιλεύσαντα διαδέχεται τῷ 889 Λέων ὁ σοφὸς, τοσαῦτα δ' ἄρξαντα καὶ τοῦτον, διαδέχεται τῷ 911 Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσας διπλάσια καταλείπει τῷ 959 τὴν βασιλείαν Ῥωμανῷ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· τοῦτον διαδέχεται τῷ 963 μετὰ τετραετῆ βασιλείαν Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς, τὴν ἐκείνου νυμφευσάμενος χήραν Θεοφανὼ, ἔχουσαν ἐκ τοῦ Ῥωμανοῦ δύο υἱοὺς τὸν Βασίλειον καὶ τὸν Κωνσταντῖνον. Τῷ δὲ 969 συνεργείᾳ τῆς ἀνάσσης Θεοφανοῦς φονεύει Ἰωάννης ὁ Τζιμισκὴς τὸν Φωκᾶν, καὶ μετὰ τῶν Ῥωμαιδῶν βασιλεύει ἐπὶ ἑξαετίαν. Τοῦτον τῷ 975 τῶν ἀξιωματικῶν τις δηλητηρίῳ θανατοῖ, καὶ αὐταρχοῦσιν οἱ Ῥωμανίδαι, ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Κωνσταντῖνος, ὧν ὁ μὲν Βασίλειος, ἅτε δραστηριώτερος καὶ νοημονέστερος, κυβερνᾷ σχεδὸν μόνος τὴν βασιλείαν, καὶ τοὺς Βουλγάρους ἐγκαταστρέψας διὰ πολέμων, καὶ καθυποτάξας ἐξολοκλήρου, Βουλγαροκτόνος ἐκλήθη· ἀλλὰ τῷ 1025 μετὰ πεντήκοντα ἐτῶν βασιλείαν ἀντὶ πορφύρας τὸ μέλαν τοῦ μοναχοῦ περιβαλόμενος ἔνδυμα, καταλύει τὸν βίον μετουπολύ, καταλιπὼν τὴν βασιλείαν τῷ ἀδελφῷ Κωνσταντίνῳ. Τούτῳ γοῦν τρεῖς ἐγένοντο ἐκ τῆς Ἑλένης τοῦ Ἀλυπίου θυγατέρες, ἡ πρωτότοκος Εὐδοκία ἐκ νεότητος ἀσπασαμένη βίον μονήρη, καὶ ἐν παρθενῶνι μονάζουσα· ἡ δευτερότοκος Ζωὴ ἀνύπανδρος ἔτι, καὶ ἡ Θεοδώρα ἡ τριτότοκος παρόμοιως. Τριετίαν δ' ἤδη μοναρχοῦντι τῷ Κωνσταντίνῳ συμβαίνει νοσῆσαι· νοσῶν δὲ συναισθάνεται, ὅτι ὁ θάνατος προσεγγίζει καὶ ἡ βασιλεία μένει χηρεύουσα. Φοβούμενος οὖν, ἵνα μὴ τὸ στέμμα ἐκφύγῃ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ γενεᾶς, μεταπέμπεται τὸν Ῥωμανὸν Ἀργυρὸν ἢ Ἀργυρόπουλον, ἄνδρα οὐ νέον τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ τῇ φρονήσει καὶ τῇ ὑπολήψει καὶ τῇ παιδείᾳ νεάζοντα, καὶ τῇ βασιλικῇ οἰκογενείᾳ συγγενεύοντα, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποτεινόμενος λέγει· Ῥωμανὲ, ἐκτιμῶ σε καὶ σέβομαι, καὶ ἐκλέγω σε γαμβρὸν διὰ τὴν θυγατέρα μου Ζωὴν, μεθ' ἧς συμβασιλεύσετε, διαδεξάμενοί με ἀποθνήσκοντα ἤδη· γινώσκω, ὅτι ἔχεις γυναῖκα σύμβιον, ἀλλὰ διαζεύχθητι ἐξ αὐτῆς χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡσυχίας τοῦ κράτους. Ταῦτα μαθοῦσα ἡ ἀτυχὴς συνευνέτις τοῦ Ῥωμανοῦ, καταφεύγει τάχιον εἰς μοναστήριον, καὶ κείρεται παρευθὺς μοναχή. Ὁ δὲ Ῥωμανὸς νυμφευθεὶς τὴν Ζωὴν τῷ 1028 διαδέχεται μετ' αὐτῆς τὰ βασίλεια σκῆπτρα, καὶ διακατέχει ἐπὶ ἑξαετίαν. Θανόντος δὲ τῷ 1034 συμβασιλεύει μετὰ Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος ἡ Ζωὴ, τοῦτον νυμφευσαμένη. Τοῦ δὲ Παφλαγόνος εἰς τὸ φρικτὸν τῆς ἐπιληψίας πάθος πεσόντος, ἐκράτει τοὺς οἴακας τῆς βασιλείας Ἰωάννης ὁ εὐνοῦχος, ὁ τούτου αὐτάδελφος, ἀνὴρ πονηρὸς καὶ ἀκάματος, ὃς ἐπὶ τὸ τοῦ Ὀρφανοτρόφου ἀξίωμα προσαναβὰς, καὶ ἔνδυμα χληρικοῦ φέρων, ὑπὲρ μὲν ἑαυτοῦ πατριαρχείαν ἐμνᾶτο, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἰδίου ἀνεψιοῦ Μιχαὴλ τοῦ Καλαφάτου, τὴν βασιλείαν· ἀλλ' ἀμφότερα καὶ ἐπιδεξίως ἐνεργηθέντα εἰς τοὐναντίον ἀπέβησαν, ὡς προχωρῶν ὁ λόγος δηλώσει. Ὁ οὖν Παφλαγὼν πάσχων, ἀλλοτρίοις χρήμασιν, ὡς ἱστοροῦσιν, ἐξιλάσκετο τὸν Θεὸν, ναοὺς ἐγείρων καὶ μοναστήρια, μετανοῶν ἐπὶ τῷ φόνῳ καὶ τῇ ἐπιορκίᾳ, ἃ κατὰ τοῦ Ῥωμανοῦ ἐπεχείρησε (α). Ἤδη δὲ πάσχων ὁ Μιχαὴλ δεινότερον, διέτριβεν ὡσταπολλὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ, προσλιπαρῶν τὸν Καλλίνικον μάρτυρα Δημήτριον πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἑαυτοῦ ἀσθενείας· ἀλλ' ἐξεστράτευσεν ἐντεῦθεν κατὰ τῶν ἀποστατησάντων αὖθις Βουλγάρων, καὶ ἐπέστρεψε θριαμβεύων ἐκ τύχης, συμφόρους σπονδὰς ποιησάμενος.

(α) Βυζαντιν. ἱστορ. τομ. ϛ'. ἔκδοσ. Βενετ. 1729.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἀποχειράμενος μοναχὸς ἐν τῇ πρὸ τῶν τειχῶν ὑπ' αὐτοῦ δομηθείσῃ μονῇ, ἐνθάδε μετουπολὺ ἐτελεύτησε τῇ 10 Δεκεμβρίου τοῦ 1041, βασιλεύσας ἔτη ἑπτά. Ὁ δὲ Ὀρφανοτρόφος ἐξαιτησάμετος ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν καθαίρεσιν Ἀλεξίου τοῦ Πατριάρχου διὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἀρχιερέων ἐπὶ συνόδου, λόγῳ, ὅτι ὁ Ἀλέξιος, οὐ ψήφῳ κοινῇ προεχειρίσθη κατὰ κανόνας, ἀλλ' ἐξουσίᾳ μόνῃ βασιλικῇ, ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ· ὁ γὰρ Ἀλέξιος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ᾑρήντησαν· εἰ τὸν θρόνον παρὰ κανόνας κατέχω πολλὰ ἤδη ἔτη, καὶ οἱ ὑπ' ἐμοῦ χειροτονηθέντες παρὰ κανόνας τοὺς θρόνους κατέχουσιν. Ἦν οὖν ἐμὲ τοῦ θρόνου ἐξώσητε, κἀκείνους ἐξώσετε πάντως κατὰ τὸ δέον. Ὁ οὖν Ἰωάννης τὸν λαβύρινθον τοῦτον ἀπαντήσας, οὐκ εἰσῆλθεν ὅλως, τὸ ἀδιέξοδον καὶ δυσχερὲς ἀποδειλιάσας. Τὸν δὲ ἀνεψιὸν Καλαφάτην, ζῶντος ἔτι τοῦ βασιλέως εἰς τὸ τοῦ πρίγκιπος ἀξίωμα προυβίβασε, καταπείσας τὴν Ζωὴν υἱοθετῆσαι τοῦτον εἰς τὸ τὸν ἑαυτοῦ θεῖον διαδεχθῆναι. Ἡ δὲ Ζωὴ μὴ ἔχουσα θάρρος ἀντιλέγειν τοῖς γιγνομένοις, καὶ τὴν γνώμην ἄλλως εὐμάλακτον ἔχουσα, συνελήφθη ἐν τοῖς δικτύοις τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἐδέξατο τὴν υἱοθεσίαν, ἀρκεσθεῖσα καθυποβαλεῖν εἰς ὅρκον τὸν Καλαφάτην, ὅπως ταύτης ἐπιμελεῖται, καθάπερ μητρὸς, καὶ τιμᾷν καὶ θεραπεύειν, καὶ μηδὲν παρὰ γνώμην ταύτης ποιεῖν. Οὕτως οὖν ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ Καλαφάτης, ἐπισφαλὲς δοκῶν τῇ Ζωῇ πιστεύειν, τῇ τὸν Ἀργυρὸν καὶ Παφλαγόνα καταλυσάσῃ, ἀποσπάσας βίᾳ ταύτην ἀπὸ τοῦ θρόνου, ἐξορίζει εἰς Πρίγκιπον, καὶ τῇ μελαίνῃ ἐσθῆτι ἐνδύσας, μοναχὴν ἀναγκαστῶς ἀποχείρει· πρὸ ταύτης δ' εἶχε καὶ τὸν ἑαυτοῦ θεῖον τὸν Ἰωάννην ἐξόριστον, δι' ὃν πρῶτα μὲν Καίσαρ, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς ἐγεγόνει. Διὰ ταύτην οὖν τὴν ἀχαριστίαν αὐτοῦ καὶ σκληρότητα καὶ δι' ἄλλας ἔτι, ὁ Βυζαντινὸς λαὸς ταραχθεὶς, τὴν βασιλίδα ἐπόθει, καὶ σασιάσας, ἐβόα, τὴν Ζωὴν στέργωμεν, βασιλέα δὲ οὐ θέλομεν Καλαφάτην, οὕτως ἀποκαλοῦντες ἐκ τοῦ πατρικοῦ ἐπαγγέλματος· ἐπειδὴ ἀφα-

νὴς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ πτωχὸς πρότερον, εἰργάζετο τὴν τέχνην, τοῦ ἀλείφειν διὰ πίσσης τὰ πλοῖα, ἐξ οὗ καὶ τὰ πρὸς ζωὴν ἀρκειαν ἐπορίζετο. Ἐννοήσας οὖν ὁ Καλαφάτης τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἀποβολὴν τῆς Ζωῆς, πέμπει ταχέως τὸν ἔπαρχον πρὸς αὐτὸν δι' ἀναφορᾶς, δηλούσης, ὅτι κακόνους ἦν ἡ Ζωὴ πρὸς τὸν Βασιλέα, οὗ ἕνεκεν ἀπεβλήθη τῶν ἀνακτόρων πρὸς ἡσυχίαν τοῦ κράτους· ἀλλ' ὅσῳ προέβαινεν ὁ ἔπαρχος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς, τοσοῦτον ὠργίζετο ἀπειλῶν ὁ λαὸς, καὶ κραυγάζων Καλαφάτην βασιλέα οὐ θέλομεν. Ἐν τούτοις μεταπεμψάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν Ζωὴν καταδεικνύει πρὸς τὸν λαὸν δημηγορῶν καὶ δικαιολογούμενος πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐ κατευνάζεται, ἀλλ' ἐρεθίζεται μᾶλλον, θεωρῶν τὴν Ζωὴν μελανοφοροῦσαν· ὅθεν ἐκτρέπεται εἰς προσβολὰς καὶ ὑβρίζει καὶ λιθοβολεῖ καὶ τοξεύει τὸν βασιλέα δημηγοροῦντα, ὁ δὲ φοβηθεὶς καταφεύγει εἰς τὴν τοῦ Στουδίου μονὴν, καταλιπὼν τῇ Ζωῇ τὰ βασίλεια. Ἐκεῖ συνελθόντες οἱ φίλοι τοῦ Καλαφάτου λέγουσι· Βασιλεῦ, τοσαύτην ἔχων ὑπήκουσαν δύναμιν, οὐκ ἀγενές ἐστιν ὅλως ἀμαχητὶ τοιαύτην βασιλείαν καταλιπεῖν; Ῥῖψον τὸν κύβον, καὶ ἢ τὴν στάσιν καταβαλὼν, διασώζεις σεαυτῷ τὴν βασίλειαν, ἢ διὰ τοῦ σιδήρου ἀποθνήσκεις βασιλικῶς, ὡς ἀνὴρ γενναιόκαρδος· πείθεται, προσβάλλει τὸν ἀντάρτην λαὸν, καταπίπτουσιν ἀλληλομαχοῦντες περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας· ἀλλὰ νικᾷ ὁ λαὸς, καὶ τὸ βασιλικὸν διαρπάζει χρυσίον, καὶ κατὰ τοῦ ἄνακτος μαίνεται. Οὕτως οὖν ἡττημένος ὁ βασιλεὺς μόλις φθάνει καταφεύγων αὖθις εἰς τοῦ Στουδίου μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ Νωβελλισίμου, ὃς ἦν αὐτῷ θεῖος· κἀκεῖ μοναχὸς εὐθὺς ἀποκείρεται, ὅπως οὕτως ἐκδιαφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ, βασιλεύσας μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας πέντε. Ἐν τούτοις ὁ λαὸς φέρει καὶ τὴν αὐταδέλφην τῆς Ζωῆς ἐκ τῆς μονῆς ἐπὶ τὰ ἀνάκτορα, καὶ παραδοὺς ἀμφοτέραις τὸ πηδάλιον τοῦ βασιλείου σκάφους, τυφλωθήτω καὶ σταυρωθήτω κραυγάζει ὁ Μιχαήλ· ἡ δὲ Ζωὴ καὶ τρι-

αὗτα ὑπ' ἐκείνου παθοῦσα, ἔτι συμπαθεῖ πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐκ ἐξισχύει διασῶσαι τὸν τάλανα. Καὶ δέχεται μὲν συνάρχουσαν τὴν ἀδελφὴν ἡ Ζωὴ παρακλήσει τῆς γερουσίας, σκέπτεται ὅμως καὶ περὶ νέου νυμφίου. Καὶ Κωνσταντῖνον μὲν τὸν Δαλασσηνὸν ἀποδοκιμάζει ὡς φορτικὸν καὶ ἀπότομον, ἐπιδοκιμάζει δὲ Κωνσταντῖνον τὸν Ἀρτοκλίνην, ἄνδρα καλὸν τὴν ὄψιν, καὶ συνήθη αὐτῇ. Ἀλλὰ τοῦτῳ ἐτράπη εἰς δυστύχημα ἡ προτίμησις· ἐπειδὴ οὐκ ἐκ μίσους, ἀλλ' ἐκ ζηλοτυπίας ἡ συνευνέτις θανατοῖ δηλητηρίῳ φαρμάκῳ, ἵνα μὴ ἀντ' αὐτῆς ἡ ἄνασσα Ζωὴ ἔχῃ ὁμόζυγον, μηδόλως ζηλώσασα ἡ κακόνους τὴν σύμβιον τοῦ Ἀργυροπούλου, ἥτις πρὸς σωτηρίαν καὶ δόξαν τοῦ συνευνέτου καταφρονήσασα ἐθελουσίως τῶν ἐγκοσμίων, ἐγκατεκλείσθη διαβιώσασα ἐν μονῇ. Μετὰ δὴ τὸν τοῦ Ἀρτοκλίνου θάνατον, ἀναμιμνησκομένη τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, ὃν οἱ περὶ τὸν Παφλαγόνα εἶχον ἐξόριστον δι' αὐτήν, ὡς ἄδεται, ἐν τῇ Λέσβῳ, ἀνάγει ἀπὸ τῆς ἐξορίας διὰ τῶν βασιλικῶν κατέργων εἰς τὴν Χρυσούπολιν, ἐκεῖσε δὲ πέμψασα τὴν πορφύραν αὐτῷ, προσκαλεῖ ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ νυμφεύεται μετ' αὐτοῦ, συγχρόνως ἀναγορεύσασα βασιλέα. Φιλικώτερον δὲ συμβιοῦσα ἡ Ζωὴ μετὰ τοῦ τρίτου ἀνδρὸς Μονομάχου, ὑπερβάσα τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος, ἐκτελευτᾷ, μέγα πένθος καταλιποῦσα τῷ ἄνακτι Κωνσταντίνῳ.

Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος. Τὰ πάτρια τῆς ἡμετέρας Μονῆς διαλαμβάνουσιν, (23, 37, 40), ὅτι οἱ Ὅσιοι τὴν θείαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου εὑρόντες ἐπὶ μυρσίνης (38), θείᾳ τινὶ ἐπινεύσει πρόσφυγες ἐγένοντο εἰς τὴν Λέσβον, πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον, ἐκεῖ ὄντα ἐξωρισμένον· προεῖπον δ' αὐτῷ, ὦ Κωνσταντῖνε, βασιλεία δοθήσεταί σοι· ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοκρατορίας σου, ἔγκτισον ἐν Χίῳ ναὸν τῇ ἀειπαρθένῳ μητρὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ μονὴν ἱεράν, κατὰ τὴν μύρτον, ἐφ' ἧς εὕρομεν τὴν θείαν εἰκόνα, ὥς σοι προέφημεν, τοῦτο γάρ ἐστιν ἀρεστὸν τῇ ἁγνῇ Θεομήτορι. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὡς ἀπὸ σάλου τι-

νὸς συμφορῶν ἐκλυτρούμενος· προσκυνῶ καὶ σεβάζομαι φωνεῖ τὴν ἀειπάρθενον Δέσποιναν, καὶ ποιήσω αὐτῇ τὰ ἐντεταλμένα, ἃ δὴ καὶ ἐγένετο. Οὗτος οὖν λογίζεται κυρίως ὁ θεμελιωτὴς καὶ κτίτωρ καὶ προικοδότης τῆς ἐν Χίῳ Νεαμονῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκτήσατο διὰ τὴν βασιλόπαιδα Ζωὴν τὸ διάδημα, μεθ' ἧς ἐχώρησε πρὸς τὸ ἔργον συμφώνως, ὅπερ ἐτελεσιουργήθη μετὰ τῆς Θεοδώρας, ἥτις καὶ συνεβασίλευσεν αὐτοῖς, καὶ διεδέξατο αὐτοὺς (43), βιογραφοῦμεν καὶ τοὺς τρεῖς καθ' εἱρμὸν χρονολογικόν. Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἦν τῶν ἐπισήμων καὶ εὐγενῶν τοῦ Βυζαντίου, συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας τῷ προβασιλεύσαντι Ῥωμανῷ τῷ Ἀργυροπούλῳ. Χώραν οὖν εἶχεν ἐν τοῖς βασιλείοις μεγάλην, καὶ διὰ χαρίτων πολυταλάντων ἐδεξιοῦτο αὐτὸν ἡ Ζωὴ ἀπ' ἀρχῆς, ὡς ἀφειδῆ χεῖρα ἔχουσα. Διὰ ταῦτα φοβούμενοι τὴν πρόοδον αὐτοῦ οἱ περὶ τὸν Παφλαγόνα, ἐξορίζουσιν εἰς Λέσβον. Ἐνταῦθα διάγων ἀπράγμων ὁ Μονομάχος ἐδέξατο τὴν πρόρρησιν τῶν Ὁσίων, καὶ ἔδωκε φιλευσεβῶς τὴν ὑπόσχεσιν. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ Καλαφάτου ἀποτυχίαν δυσαρέστως ἔχουσα συμβασιλεύουσαν τὴν ἀδελφὴν Θεοδώραν ἡ Ζωὴ, μηχανᾶται τὰ περὶ εὑρέσεως τρίτου συζύγου, ᾧ ἐσκόπει παραδοῦναι τὰς τοῦ κράτους ἡνίας, καὶ μετὰ τὰς ῥηθείσας δοκιμασίας, ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον. Αὐτῷ γοῦν πρότερον φοβουμένῳ τὴν ἐπὶ τὰ χείρω τῆς τύχης μεταβολὴν, φθονουμένῳ ὑπὸ τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας, καὶ τύφλωσιν προσδεχομένῳ ἢ θάνατον, θαῤῥοῦντι δὲ ἐπὶ ταῖς τῶν ὁσίων προῤῥήσεσιν, ἀφικνοῦνται ἤδη τριήρεις βασιλικαὶ εἰς τὴν Λέσβον, δι' ὧν προσκαλεῖται εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἐπισήμως. Εἰσπλεύσαντι δὲ εἰς Χρυσούπολιν ἀποστέλλεται ἡ πορφύρα, καὶ δορυφορούμενον ὁδηγοῦσιν εἰς τὰ ἀνάκτορα· ἔνθα καταστέφεται αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, καὶ σύζυγος τῆς ἀνάσσης Ζωῆς τῷ 1041. Οὕτω δὴ βασιλεύσας ὁ Μονομάχος πολλαῖς στάσεσι καταπαλαίσας, ἁπάσας εὐτυχῶς κατέβαλε. Καὶ πρῶτον μὲν

ἐταναστατοῦσιν οἱ Σέρβοι, ἐφ' οὓς πέμψας τὸν ἄρχοντα τοῦ Δυρραχίου μεθ' ἑξακισμυρίων στρατιωτῶν, ἑπτὰ στρατηγοὺς, καὶ τετρακισμυρίους στρατιώτας ἀπώλεσεν· ἐπειδὴ ὁ στρατάρχης ἀνεπιστημόνως προσέβαλεν ἀντάρτας πολεμικούς. Τοῦτο δὴ τὸ πάθημα τῆς Σερβίας καταμαθὼν καὶ Γεώργιος ὁ Μανιάκης, ἅτε δὴ φιλόδοξος ὤν, τὰ τῆς βασιλείας παράσημα οἴκοθεν ἐνδυθεὶς, τρέχει πρὸς τὴν Σερβίαν ἐξ Ἰταλίας. Ἐνθάδε δ' ἦν ὑπὸ Βασιλείου τοῦ αὐτοκράτορος προαπεσταλμένος, καὶ ἐπανακάμψας εἰς τὸ Βυζάντιον, αὖθις ὑπὸ τῶν αὐτοκρατορισσῶν ἐπανεστάλη ἐκεῖσε δι' ὑπηρεσίας τοῦ κράτους. Ἐπὶ τοῦτον οὖν τὸν ἀποστάτην, μὴ ἐξισχύσας ὁ Μονομάχος διὰ γραμμάτων στρέψαι πρὸς τὴν εὐθεῖαν καὶ ἥρεμον, χεῖρα βαρεῖαν ἐγείρει, καὶ κλινήρης τυγχάνων ἐκ ποδαλγίας, ἡγούμενος μὲν τοῦ στρατοῦ οὐκ ἐγένετο, ἀλλ' ἀνθ' ἑαυτοῦ ἕτερον ἐξαπέστειλε στρατηγὸν κατ' ἐκείνου. Οὕτω δὴ ὁ Μανιάκης καταπολεμηθεὶς, τρέχων πρὸ τοῦ στρατοῦ ἀπερίσκεπτος, τρωθεὶς, καταπίπτει, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ κοπεῖσα αἰτία μεγάλου θριάμβου γίγνεται ἐν τῇ πρωτευούσῃ. Τρίτῃ δ' ἄλλῃ ἐπαναστάσει ἐμπεσὼν τῇ Κυπρίᾳ ὁ Μονομάχος, καὶ ἐκ ταύτης ἐξῆλθεν εὐτυχής· ἐπειδὴ Θεόφιλος ὁ Ἐρωτικὸς στρατηγῶν ἐν τῇ Κύπρῳ, μαθὼν, ὅτι τὸ τῆς βασιλείας διάδημα κατήντησεν εἰς κεφαλὰς γυναικείας, ἀποτυφλωθέντος τοῦ Καλαφάτου, ἐπαναστατεῖ μετὰ τῶν Κυπρίων· ἀλλ' αἱ κατ' αὐτοῦ ἀποσταλεῖσαι δυνάμεις ὑπὸ τοῦ Μονομάχου, ζωγρήσασαι τοῦτον, ἠνάγκασαν αὐτοπροσώπως στολίσαι τὸν κατ' αὐτοῦ θρίαμβον εἰς τὸ Ἱπποδρόμιον, γυναικεῖα ἐνδεδυμένον, μεθ' ὃ ἀτιμασθεὶς ἀπελύθη. Τούτοις δὲ μὴ ἀρκεσθεῖσα ἡ τύχη, δεινὸν ἄλλον ἐγείρει κατ' αὐτοῦ πόλεμον διὰ τῶν Ῥώσσων, οἵτινες ἐκ μικρᾶς προφάσεως, στόλον βαρὺν ἐγείρουσι κατὰ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων. Ἐκ δὲ τῶν νηῶν ἐξελθόντες, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν εἰσχωρήσαντες μάχῃ βιαίᾳ, ἀντικρούονται κατὰ τὸν Φόρον ὑπὸ τοῦ Μονομάχου, εἰς αἰσχρὰν τραπέντες φυγὴν, εἰς δὲ τὸν στόλον διασωθέντες

πολλοὶ, ἐξ ὁλοκλήρου μετ' αὐτοῦ κατεστράφησαν· τὸν δὲ Μάρτιον τοῦ 1044 πορευόμενον εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων μετὰ πομπῆς, στάσις καταλαμβάνει δεινὴ, περὶ τὴν Χαλκῆν ἤδη ὄντα, ἀλλὰ καὶ ταύτην καταπαύει τῇ συνεργείᾳ τῶν βασιλίδων Ζωῆς τε καὶ Θεοδώρας. Μετὰ δὲ ταύτην τὴν στάσιν καὶ ἄλλαι πολλαχοῦ τοῦ κράτους συνέβησαν, ἐν οἷς πρόσθες καὶ τὴν τοῦ Λέοντος Τορνικίου, ὃς μητρόθεν συγγενεύων τῷ βασιλεῖ ἐστρατήγει ἐν Ἰβηρίᾳ. Ἰβηρίαν δέ μοι νόει ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ τῆς ἀρκτῴας Ἀσίας κειμένην μεταξὺ τῆς Κολχίδος καὶ τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας καὶ τῆς Ἀλβανίας καὶ Σαρματίας, καὶ περιεχομένην ὑπὸ τῶν ὀρέων Καυκάσου καὶ Ταύρου. Οὗτος δὴ ὁ Τορνίκιος ὡς τυραννῶν διαβάλλεται, καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἀρχῆς ἀποβάλλεται, καὶ βίᾳ μοναχὸς ἀποκείρεται. Εὐψύχως δὲ καὶ φερωνύμως πάνθ' ὁ Τορνίκιος ὑπομείνας, πρὸς τὴν τοῦ Ἀδριανοῦ διαδρὰς καὶ τοὺς παρηγκωνισμένους ἐπισυναγαγὼν, καὶ ἑτέρους φίλους νεωτερισμῶν οὐκ ὀλίγους, αὐτοκράτωρ ἐν τούτοις ἀναγορεύεται, καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ Κωνσταντίνου κατὰ τοῦ Μονομάχου χωρεῖ. Ἄπορος δ' ὢν ὁ Βασιλεὺς Κωνσαντῖνος ἀναλόγου δυνάμεως, μὴ ἔχων ἄλλως ἀποκρούσασθαι τοὺς ἐπερχομένους ἀντάρτας, μηδὲ θαρρῶν ἐπὶ τοὺς Βυζαντίους, ὡς δύσνοας πρὸς αὐτὸν, γράφει πρὸς τὸν ἀντικαταστήσαντα τὸν Τορνίκιον εἰς τὴν Ἰβηρίαν στρατηγὲ, τὰ ἐν χερσὶ πάντα καταλιπὼν, πρόφθασον μετὰ παντὸς τοῦ ὑπὸ σὲ στρατοῦ εἰς Κωνσαντινούπολιν, ὅπως ὁμοῦ τοὺς κατ' αὐτῆς προσεγγίζοντας ἐχθροὺς καταβάλωμεν. Ἀλλὰ μεχρισοῦ φθάσωσιν αἱ ῥηθεῖσαι δυνάμεις, νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος χωρῶν πρὸς αὐτὸν ὁ Τορνίκιος κατετάραξε τὴν μητρόπολιν, ἐξωθήσας τὸν Μονομάχον εἰς τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων. Ἀλλ' ἐπικουρίαι νέαι προστεθεῖσαι εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως, καταπολεμοῦσι καὶ νικῶσι τὸν ἀντάρτην, καὶ συλλαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ τυφλοῦσιν· ὁ δὲ Μονομάχος οὕτω καὶ τοῦτον διαφεύγει τὸν κίνδυνον. Ἐν τούτοις δ' ἐξ ἀνατολῶν μὲν γένος ἀλ-

λόφυλον καὶ ἀλλόδοξον, ἐκ δυσμῶν δ' οἱ Ποσσινάκαι καταπολεμοῦντες ἐλεηλάτουν τὴν βασιλείαν· καὶ νικῶσι μὲν οἱ Ποσσινάκαι τὸν κατ' αὐτῶν σταλέντα στρατὸν, ἀλλὰ δέχονται τὴν παρὰ βασιλέως πρεσβείαν καὶ τριακοντούτεις ποιοῦσι μετὰ τούτου σπονδάς. Πολλὰ δ' ἐξιτοροῦσι κατ' αὐτοῦ οἱ Βυζαντινοὶ δύσφημα (α), ὅτι κτίζων ἐν Βυζαντίῳ τὴν μονὴν τῶν Μαγγάνων, τὴν καὶ ἄλλως τοῦ Τροπαιοφόρου ἐπιλεγομένην (86), διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἀφειδεῖς αὐτοῦ δαπάνας, χρημάτων ἀπορῶν, πᾶσαν καπηλείαν, ἣν ἐπενόει, μετήρχετο βίᾳ πρὸς χρημάτων συναγωγήν, καὶ φροντιστὰς ἀδίκους, φησὶν, ἐπὶ τὸ δημόσιον καταστήσας, ἐξ ἀδίκων πόρων ἤθροιζε χρήματα. Καὶ τὸν στρατὸν τὸν Ἰβηρικὸν καταλύει, τὸν ἐκ πεντακισμυρίων πολεμιστῶν συγκείμενον, καὶ ἀντὶ στρατιωτῶν χρηματολογεῖ, δι' οἰκοδομὰς ἀμέτρως φορολογῶν, ὀλιγώρως δ' ἔχων ἐπὶ τῷ κείρεσθαι καὶ σμικρύνεσθαι τὸ βασίλειον παντα χόθεν, πολυδάπανος καὶ τρυφηλὸς καὶ ἡδυπαθής, ἐκ σάλου συμφορῶν νομίσας εἶναι λιμένα τὴν βασιλείαν. Ἐτρύφα δὲ καὶ πρὸς χάριν καὶ γλυκυθυμίαν τῶν δεσποινίδων Ζωῆς τε καὶ Θεοδώρας, αἵτινες ἦσαν ἀνειμένων ἠθῶν. Καὶ εἰ ἀληθῶς ἐποίει τοιαῦτα ὁ Μονομάχος, δοκεῖ ἀξιοκατάκριτος, ὡς τὰς ἐπουσιώδεις κτίσεις καὶ τοὺς καλλωπισμοὺς πρώτιστα θεωρῶν, τὴν δ' αὔξησιν καὶ στερέωσιν τοῦ ἰδίου κράτους ὕστατα· ὅμοια πράττων τῷ κοσμοῦντι κλονιζόμενον τοῖχον, καὶ περὶ τῆς τούτου καταπτώσεως μηδὲν προνοοῦντι. Πολλὰς ὅμως τῶν αὐτοῦ οἰκοδομῶν καὶ μνήμης καὶ ἐπαίνων ἀξίας κρίνουσιν οἱ ἱστορικοὶ, ἐν οἷς μία ἐστὶν ἀριδήλως καὶ ἡ τῆς ἡμετέρας μονῆς, οὐκ ἀναξία φήμης καὶ λόγου, καί τοι μὴ παραβαλλομένη πρὸς τὰς ἄλλας ἐκείνου κτίσεις, μὴ σωζομένας. Ἡ δὲ περὶ ταύτης σιωπὴ τῶν ἱστορικῶν οὐδὲν σμι-

(α) Κεδρηνὸς σελ. 599 καὶ ἄλλοι, καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ὁ Γλυκᾶς τόμ. δ'. ἐκδοσ. Βενετ.

κρύνει τὴν αὐτῆς ἀξίαν, ἀπομεμακρυσμένης τῆς πρωτευούσης, καὶ τοῖς ἱστορικοῖς ὅλως οὔσης ἀγνώστου. Ἡ παντελὴς ἀπώλεια τῶν ἀρχείων τῆς ἡμετέρας μονῆς, ἐξέκοψεν ἡμῖν καὶ τὸν μίτον, δι' οὗ ἠδυνάμεθα ἐκ πολλῶν ἀμφιβολιῶν ἐξελθεῖν, ὡς ἀπὸ Λαβυρίνθου τινός. Ἐπαινεῖται ὅμως ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ ὡς φίλος καὶ προστάτης θερμὸς τῆς παιδείας, εἰ καὶ ὀλίγον ἐκ ταύτης ἐγεύσατο, καὶ ὡς εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος ἐν τῇ πίσει καὶ ἀνυπόκριτος, καὶ ἀμνησίκακος, μηδένα τῶν ἀδικησάντων αὐτὸν ἰδιωτεύοντα βλάψας, ἀλλ' ἀπὸ καρδίας πᾶσι δοὺς τὴν συγχώρησιν. Ἠγωνίσθη δὲ καὶ πρὸς τὴν ἕνωσιν τῶν δύο ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολικῆς τε καὶ Δυτικῆς, καὶ πρέσβεις ἐξαπέστειλεν ἐπίτηδες πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα τὸν θ'. ἀλλ' οὐδὲν ἴσχυσε διαλλάξαι τὰς ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτοῦ γοῦν, τοῦ Στουδίτου Ἀλεξίου τοῦ Πατριάρχου ἐκτελευτήσαντος, προχειρίζεται Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος, ὃς ἀθροίζει μετὰ τοῦ βασιλέως σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξελέγξας τοὺς Λατίνους, ὡς προσθήκην ποιοῦντας εἰς τὸ τῆς πίστεως σύμβολον, ὡς μὴ τιμῶντας δεόντως τὰ τῶν ἁγίων λείψανα, καὶ τὰ τούτων ἀπεικονίσματα, ὡς μὴ συγκαταριθμοῦντας τὸν μέγαν Βασίλειον καὶ τὸν θεῖον Χρυσόστομον μετὰ τῶν ἁγίων, ὡς χρωμένους ἀζύμοις ἐν τῇ θείᾳ εὐχαριστίᾳ, ὡς νηστεύοντας τὰ σάββατα, ὡς ἐσθίοντας πνικτὰ, ὡς κείροντας τὸ γένειον, ὡς ἀποσοβοῦντας ἐν τοῖς ἱερεῦσι τὸν νόμιμον γάμον, ὡς φοροῦντας δακτυλίους, ἐπὶ τῷ μνηστεύεσθαι δῆθεν, καθάπερ γυναῖκας, τὰς ἐκκλησίας, ὡς κτλ. ἀποκόπτει τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας αὐτοὺς, καὶ ἀναθεματίζει· καὶ τῶν ἱερῶν ἀποξύει διπτύχων τὸν Πάπαν, μὴ διαλλαττόμενον, τὰς καινοτομίας διακρατοῦντα, καὶ τὴν αὐτοῦ πνευματικὴν ἐξουσίαν ὑπερυψοῦντα (Μελ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Τομ. δ'. 392, 400). Κακουχούμενος δ' ἤδη ὑπὸ τῆς ποδαλγίας ὁ Μονομάχος, διετέλει κατακείμενος ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ δομηθείσῃ μονῇ τῶν Μαγγάνων, καὶ τὸν θάνατον αἰσθόμενος προσεγγί-

ζοντα, προσκαλεῖ εἰς σύσκεψιν διαδοχῆς. Ἐπεκράτησεν οὖν γνώμη, ἵνα προσκληθῇ ἐπὶ τὸν βασίλειον θρόνον Νικηφόρος, ὁ ἄρχων τῆς Βουλγαρίας· ἀλλὰ προλαβοῦσα ἡ Θεοδώρα, ἀνηγορεύθη διάδοχος. Ἐν δὲ τούτοις ὁ πρωτοκτίτωρ τῆς ἡμετέρας μονῆς Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἐκτελευτᾷ τῷ 1054, καὶ θάπτεται ἐν τῇ διαλειφθείσῃ μονῇ τῶν Μαγγάνων, ἔτη βασιλεύσας δώδεκα καὶ μῆνας ὀκτώ.

Θεοδώρα ἡ αὐτοκράτειρα. Παραβάλλοντες τὴν ἄνασσαν Θεοδώραν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐταδέλφην Ζωὴν τὴν βασιλίδα, εὑρίσκομεν ἐκείνην μὲν ὁμοιάζουσαν τῷ θείῳ Βασιλείῳ, τὴν δὲ Ζωὴν τῷ πατρὶ, καὶ ταύτην μὲν ἀσθενοῦς καὶ εὐμαλάκτου χαρακτῆρος γυναῖκα, τὴν δὲ Θεοδώραν χαρακτῆρος γενναίου, καὶ δεξιωτέραν πρὸς παραλαβὴν τῶν οἰάκων τοῦ σκάφους τοῦ βασιλείου τοσοῦτον, ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐτίμησεν ἡ γυνὴ αὕτη τὴν βασιλείαν τοῦ Βυζαντίου, παρὰ πολλοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν προκατόχων καὶ διαδόχων αὐτῆς. Κατάδηλον δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· τοῦ γὰρ Ῥωμανοῦ τὰς ἡνίας τοῦ κράτους ἤδη κρατοῦντος μετὰ τὸ συνοικῆσαι τῇ βασιλίδι Ζωῇ, πολλὰς συνωμοσίας καὶ στάσεις ἐτέκταινεν ἡ Θεοδώρα, ὑπὲρ τοῦ τοῦτον ὑποσκελίσαι, καὶ τὴν ἀρχὴν ἀναλαβεῖν, κοινολογουμένη λάθρα μετὰ Μαγίστρου Προυσιανοῦ τοῦ Βουλγάρου διὰ τὴν Βασιλείαν. Ταύτης δὲ τῆς ὑποψίας κορυφωθείσης, ὁ μὲν Προυσιανὸς ἐκτυφλοῦται, ἡ δὲ Θεοδώρα περιορίζεται εἰς κατὰ τὸ Πέτριον· ἔνθα ἡ Ζωὴ ἐπελθοῦσα μετουπολὺ μοναχὴν κατεχείρατο, κἀκεῖ δὲ τὴν διατριβὴν εἶχεν ἔκτοτε μέχρι τῆς πρὸς τὸν Καλαφάτην ἐπαναζάσεως. Ἐκ τούτου ὁ Βυζαντινὸς ὅμιλος μεταγαγὼν ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς τ' ἀνάκτορα, Σεβαστὴν βασίλειαν ἀναγορεύει, συνάρχουσαν τῇ ἀνάσσῃ Ζωῇ, ἥτις ἠνέσχετο μὲν συμβασιλεύειν αὐτῇ, παρὰ γνώμην δὲ, καὶ πρὸς χάριν τῆς γερουσίας καὶ τοῦ λαοῦ. Ὁπόσον δ' ἠσπάζετο ταύτην τὴν δόξαν ἡ Θεοδώρα, ἐδήλωσε καὶ ἐν τῇ πτώσει τοῦ δυστυχοῦς Καλαφάτου· φοβουμένη γὰρ

μὴ τοῦτον αὖθις ἀναλαλέσηται ἡ Ζωὴ ἐπὶ τὸν βασίλειον θρόνον, ταύτην ἀποβαλοῦσα, παρορμᾷ διὰ τῶν περὶ αὐτὴν τὸν ἀσύστατον ὄχλον, συλλαβεῖν καὶ κακῶσαι τὸν δύστηνον Μιχαήλ. Τούτῳ γοῦν τῷ τρόπῳ ὁρμῶσιν εἰς τὴν τοῦ Στουδίου τὰ πλήθη, καταπατοῦσι τὴν ἱερὰν μονὴν, εἰσρέουσιν εἰς τὸν θεῖον ναὸν, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδύτων τοῦ ναοῦ ἁρπασπῶσιν ἀνευλαβῶς τὸν ἀτυχῆ βασιλέα μετὰ τοῦ θείου αὐτοῦ Κωνσταντίνου, καὶ σύρουσιν ὠμῶς ἐν ὕβρει καὶ καταισχύνῃ εἰς τόπον λεγόμενον Σίγμα, ἔνθα ἐξορύττουσιν ἀνηλεῶς τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ ἐξοστρακίζουσιν. Ἀλλ' οἶδεν ἡ θεία δίκη τοὺς ἀπηνεῖς τιμωρεῖν· ὅθεν ἡ Θεοδώρα οὐδὲν ἐστερέωσεν διὰ τοιαύτης ὠμότητος τὴν ἑαυτῆς ἀρχὴν, οὐ γὰρ ἠδυνήθη κωλύσαι τὸν γάμον τῆς Ζωῆς μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, οὐ διὰ σέβας πρὸς τὴν πρεσβυτέραν Ζωὴν, ἀλλ' ὡς ὀλιγόφιλος μᾶλλον, καὶ ἧττον ἐκείνης γνωρίμη. Διὸ βλέπομεν αὐτὴν, καὶ μὴ βουλομένην, ἀρκουμένην εἰς μόνας τὰς βασιλείους τιμὰς, χωρὶς ἀμέσου τινὸς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Αὕτη, φασιν, ὅτι καὶ Ἰωάννην τὸν Ὀρφανοτρόφον ἐξετύφλωσεν ἐχθροπαθῶς, καὶ οὐ Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, ἐκδικούμενος, ὅτι αὐτὸν πρῶτα μὲν κατέκλεισεν ἐν φρουρίῳ ἀναίτιον, εἶτα δὲ καὶ κατὰ τὴν Λέσβον ἐν πολλοῖς ἔτεσι κατεῖχεν ἐξόριστον· οὐ γὰρ φιλέκδικος, ὡς προείρηται, ὁ ἀνήρ. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκτυφλωθεὶς ὀλίγας μόνον ἐπιζήσας ἡμέρας, δεινῶς ἐτελεύτησεν. Ἀναφαίνεται δ' αὖθις ἔτι τὸ φίλαρχον τῆς Θεοδώρας καὶ ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Μονομάχου· τοῦ γὰρ Νικηφόρου, ὡς προελέχθη, προψηφισθέντος, προλαμβάνει διὰ τῶν περὶ αὐτὴν ἡ Θεοδώρα, καὶ ἀναγορεύεται αὐτοκράτειρα, περιορίζει δὲ τὸν Νικηφόρον ἐν τῇ μονῇ τοῦ Κουζινᾶ κατὰ τὴν Θεσσαλονίκην. Ὡς βέβαιον ὅμως διακρατοῦμεν καὶ ἐκ διαδοχικῆς παραδόσεως ἔτι, ὅτι αὕτη ἀνεπλήρωσε τὰ ἐλλείποντα τῶν κτισμάτων τῆς ἡμετέρας μονῆς, καὶ οἰκείοις προνομίοις ταύτην ἐτίμησεν, ἐκδοῦσα χρυσόβουλλα ἴδια ἐπὶ τούτοις. (26, 43, 79).

ἀλλ' ἀγνοία τῆςδε πολλὰς ἡ μονὴ ἐπ' αὐτῆς ὑπέστη ζημίας, ἐξορισθέντων καὶ τῶν Ὁσίων πατέρων αὐτῆς ἐκ διαβολῆς καὶ συκοφαντίας (44, 96), οὐκ ἔφθασε δὲ μέχρι τῶν ὤτων αὐτῆς τὸ συμβὰν, ἀποβιωσάσης ταχέως· ἀλλ' ἐδικαίωσε πρὸς ταῦτα τοὺς Ὁσίους καὶ τὴν μονὴν, Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς βασιλεύσας. Ἐπαξίως δ' αὐταρχήσασα ἔτος ἓν καὶ μῆνας ἐννέα, κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1056, νόσῳ εἰλεοῦ καταστρέφει τὸν βίον, Μιχαὴλ τὸν Στρατιωτικὸν λιποῦσα τῆς βασιλείας διάδοχον, ἀλλ' ἐξώσθη τοῦ θρόνου μετουπολὺ ὡς ἀνάξιος.

Ἐνταῦθα συγκαταλέγομεν ἅπαντα τὰ Χῖα χωρία, καὶ ἐν οἷς μὲν ἔχει κτήματα ἡ Μονὴ προστίθεμεν σταυρὸν †, ἐν οἷς δ' οὐκ ἔχει, ἀστερίσκον *.

* Αὐγώνυμα.
* Ἀνάβατος.
† Ἅγιον Γάλα. (133,239).
† Ἀμάδες. (131, 133.)
* Ἀγρελωπός.
† Βολισσός. (123,128,242.
† Βαβύλοι. (123, 247.)
† Βασιλικὸν, ἢ Βασιλεόνεικος (123—4).
† Βερβεράτον. (123, 208 246, 256).
† Βύκιον. (131).
* Βροντάδες.
† Δαφνών. (123,146,154—176,212—4, 248—250 252,258.
* Δίευχα.
* Κηπουρίαι.
* Κυδιὰς ἡ. (Κυδιάντα).
* Καμίνια.
* Κέραμος.
* Κουρούνια.
* Λεπτάποδα. (133).
* Λειβάδια.
* Μελαίναχρα (Καβομελανιός).
* Νεοχώριον.
* Νεώνητα.
* Οἰνοῦσαι.
Παρπαρία.
† Πίτυς (125, 138).
* Ποταμία.
* Πυραμοῦς ἡ. (240).
† Σιδηροῦς ἡ. (125, 128).

* Ἐγρηγόρος.
* Ἐρυθραὶ ἢ Ἐρύθαι.
† Ζοφίας. (124,241).
* Θυμιανά, ἢ Φημιανά.
† Καρυαί. (231—2, 238).
† Καρδάμυλα. (123,134—138,146—151, 260—264, 284.
† Κάμπος.
† Καμπία. (131.)
* Κατάβασις.
† Σπαρτοῦς ἡ.
* Σπηλοῦς ἡ.
* Συκιὰς ἡ (Συκιάδα).
* Τρύπαι.
† Φυτά.
† Χαλκεῖον. (124, 205—212,214, 212—7, 243—247,250—252).
* Χάλανδρα.
† Χίος. (184—193,215—220, 267—9).

Μαστιχοχώρια.

† Ἀρμόλια.
* Βέσσα.
* Βουνός.
* Διδύμα ἔσω. (260).
* Διδύμα ἔξω.
* Ἑλάτα. (253).
† Θολόν, ἢ Θολοποτάμιον. (257).
† Καλαμωτή. (123,201—205).
† Καλαιμασιά. (123, 193 199).
† Καταῤῥάκτης.
* Κοινή.
* Λιθίον ἢ Λιθάς.
† Μεστά. (124,125—6).
† Μυρμήκιον.
* Νεώνητα.
† Ὀλυμποι. (125—6,129, 238).
* Παγίς.
* Πατρικά.
† Πυργίον. (124, 127,226—231, 252, 285—8).
† Συκοῦς ὁ. (Ἅγιος Γεώργιος). (124, 225).
* φλιάσια τὰ.

ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Ἐν τῇ ἀρχῇ 1865 ἀνάγνωθι 1864.
Ἐν σελίδι ς΄. ἐν στίχῳ 23 νὰ ἀνάγνωθι ἵνα.
» ζ΄. » 2 ἔναλκις » ἄναλκις.
» ιβ΄. » 12 τύπους » τύποις.

Ἐν σελ. 2 στίχ. 28 Νικήτα ἀνάγνωθι Νικήτᾳ.
» 15 » 10 ἐδέμ. » Ἐδέμ.
» 16 » 20 ἀνεξιχνίαστον » Τὴν ἀνεξιχνίαστον.
» 21 » 7 ὦ Νικήτᾳ » Ὦ Νικήτα.
» 21 » 8 ἥρας » ἥρας.
» 21 » 10 ὦ Ἰωάννη » Ὦ Ἰωάννη.
» 22 » 14 εἱρμῷ τινὶ » εἱρμῷ τινι.
» 23 » 25 ὡς ἡ δύναμις » ὅση δύναμις.
» 24 » 23 μοι μοι » μοι.
» 27 » 1 λιμήρεις » λειμωνήρεις.
» 27 » 1 ἐντελόμιστα » ἐντελόμισθα.
» 27 » 18 ἀπεφήναντο » ἀπεφήνατο.
» 30 » 4 ὑπεριψοῦτε » ὑπερυψοῦτε.
» 33 « 7 τεθλιμένην » τεθλιμμένην.
» 43 » 29 ἔχουσαι » ἔχουσα.
» 44 » 7 τελευτῆς » ἀποβολῆς.
» » » 24 ἐπῆλθε » ἀπῆλθε.
» 48 » 5 ἐκτελεῖ » ἐκτελεῖ δι' αὐτῆς.
» 51 » 24 μετεσκεύασαν » μετασκευάσαν.
» 52 » 17 προμηνύουσαι » προμηνύοντες.
» » » 19 καθιστῶσαι » καθιστάντες.
» 54 » 8 ἀπαράλλακος » ἀπαράλλακτος.
» 73 » 24 προσκυνήσαντες » προσκυνήσαντας.

Ἐν σελ. 73 στίχ. 33 ἠσθάνετο ἀνάγνωθι αἰσθάνεται.
» 80 » 5 κολοσιαῖον » κολοσσιαῖον.
» 86 » 7 τράκοντα » τριάκοντα.
» 87 » 7 αὐτοδιοικεῖσθαι » αὐτοδιοικεῖσθαι.
» 95 » 18 ἀπείροις » ἠπείροις.
» 99 » 4 Ἰωσήφ. » Ἰωάννης.
» 119 » 9 Ἐπισκήψαν » Ἐπισκῆψαν.
» 122 » 16 ᾗ » ᾗ.
» » » 33 σίτον » σῖτον.
» 127 » 26 Ὁμοίως » Ὁμοίως τὰ Μαρμαρωτά.
» 136 » 29 Πορσάδας » Κουρσάδας.
» 139 » 5 Κασσετέρη » Κασσετάρη.
» 140 » 35 ὁροπέδιον » ὁροπέδιον.
» 141 » 12 εἰς τὸ φρούριον τοὺς μὲν » εἰς τὸ φρούριον, καὶ τοὺς μὲν.
» » » 21 τὶ ἐγένετό τι » εἴ ἐγένετό τι.
» 144 » 16 Ἀγρελωπὸς » Ἀγρελωπὸς καὶ Σωτὴρ.
» 148 » 12 ἀπελάμβανεν » ἀπελάμβανον.
» 152 » 1 ὑπάρχοντος » ὑπάρχοντας.
» 159 » 23 ἐγράφομεν » ἐγράφομεν.
» 160 » 35 ἔχοντος, » ἔχοντες.
» 177 » 21 βίον, » βίου.
» 190 » 21 δουκάδα » δουκάτα
» 195 » 25 Χῖος, » Χίου.
» 219 » 22 1603, » 1693.
» 224 » 3 κρατοῦν » κράζουν.
» 237 » 11 ἀπὸ » αὐτό.
» 240 » 21 Κέραμον » Πυραμοῦντα.
» 245 » 6 τῷ 1677 » τῷ 1677 (ὅρα καὶ ἐν σελ. 240).
» 247 » 1 Καναράκη » Κακαναράκη.
» 256 » 8 1653 » 1643
» 257 » 4 Ξώκληρον » Ξώκληρου.
» 261 » 1 ἀσποτότης » Ἀσπιώτης.
» 266 » 25 ἡ » καὶ
» 267 » 32 Μεταξοφόρον » Μεταξόφορον,
» 268 » 20 τὸ ἐμβατοικωμένον » τὸ ἔχει ἐμβατοικωμένον.
» 271 » 31 καὶ 34... ἀοιδήμου » ἀοιδίμου.
» 272 » 9 ὅπερ » ἅπερ.

Ἐν σελ. 272 στίχ. 28 ἐπεκολούθησαν ἀνάγνωθι ἐπηκολούθησαν.
» 273 » 3 Βλακαδιωτίσσης » Πλακιδιωτίσσης.
» 279 » 16 μοναστάρια » μοναστήρια.
» 280 » 5 δαφιλῷ » δαψιλεῖ.
» 282 » 29 ὁσπίτι » ὁσπίτι
» 292 » 22 καὶ ἐκδοῦς » ἐξέδωκεν
» 302 » 30 θεία » θειᾳ.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ πολλὰ τῶν παροραμάτων· ἦν δέ που καὶ ἑτέρων τινῶν τύχῃς, ὦ ἀναγνῶστα, τῇ σῇ διανοίᾳ καὶ δυνάμει διόρθου, καὶ ἡμῖν σύγγνωθι, παθοῦσιν ἀνθρώπινα.

ΤΕΛΟΣ.

BIBLIOTECA

